C/2025/4944

13.10.2025

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Ενοποιημένοι ετήσιοι λογαριασμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 2024

(C/2025/4944)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 2

ΣΥΝΟΔΕΥΤΙΚΗ ΣΗΜΕΙΩΣΗ ΤΩΝ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ 33

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΕΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ 34

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 35

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ 36

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ 37

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΚΑΘΑΡΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ 38

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ 39

ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΕΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ 136

ΓΛΩΣΣΑΡΙΟ 219

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΩΝ 223

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ

Στόχος της παρούσας ενότητας σχετικά με τα σημαντικά οικονομικά γεγονότα, η οποία καταρτίστηκε με βάση τις αρχές που περιγράφονται στην κατευθυντήρια οδηγία για τις ενδεδειγμένες πρακτικές αριθ. 2 (RPG 2) με τίτλο «Financial Statements Discussion and Analysis» (Συζήτηση και ανάλυση οικονομικών καταστάσεων) του Συμβουλίου Διεθνών Λογιστικών Προτύπων του Δημόσιου Τομέα (International Public Sector Accounting Standards Board — IPSASB), είναι να βοηθήσει τους αναγνώστες να κατανοήσουν τον τρόπο με τον οποίο αντικατοπτρίζονται οι επιχειρησιακές, οικονομικές και επενδυτικές δραστηριότητες της ΕΕ στα διάφορα στοιχεία των ενοποιημένων δημοσιονομικών καταστάσεων της ΕΕ. Οι πληροφορίες που παρέχονται στην παρούσα ενότητα δεν έχουν υποβληθεί σε λογιστικό έλεγχο.

Επισημαίνεται ότι εξαιτίας της στρογγυλοποίησης των στοιχείων σε εκατομμύρια ευρώ, ορισμένα οικονομικά στοιχεία που περιλαμβάνονται στους παρακάτω πίνακες μπορεί να μην ανταποκρίνονται στο ακριβές άθροισμα.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

		Σελίδα
1.	ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ	3
2.	ΤΟ ΠΟΛΥΕΤΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ 2021-2027, το NextGenerationEU και η ΣΤΗΡΙΞΗ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΟΥΚΡΑΝΙΑ	5
3.	ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ NGEU	7
	3.1. Επισκόπηση	7
	3.2. Εκταμιεύσεις μη επιστρεπτέας στήριξης στο πλαίσιο του ΜΑΑ συμπεριλαμβανομένου του REPowerEU)	7
	3.3. Εκταμιεύσεις δανείων στο πλαίσιο του ΜΑΑ (συμπεριλαμβανομένου του REPowerEU)	8
	3.4. Συνεισφορές του NGEU σε άλλα προγράμματα στο πλαίσιο του προϋπολογισμού της ΕΕ	9
4.	ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	10
	4.1. Δανειοληπτικές και δανειοδοτικές δραστηριότητες	10
	4.2. Δημοσιονομικές εγγυήσεις	17
	4.3. Κοινό ταμείο προβλέψεων	18
5.	ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	19
	5.1. Έσοδα	19
	5.2. Δαπάνες	20
	5.3. Ενεργητικό	21
	5.4. Παθητικό	23
	5.5. Καθαρό ενεργητικό	25
6.	ΣΥΝΟΨΗ ΤΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	25
	6.1. Έσοδα	25
	6.2. Δαπάνες	27
7.	ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ, ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΚΑΙ ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ ΤΗΣ ΕΕ	29
	7.1. Πολιτικό και δημοσιονομικό πλαίσιο	29
	7.2. Διακυβέρνηση και λογοδοσία	30

1. **ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ**

Ενοποιημένες δημοσιονομικές καταστάσεις

Οι ενοποιημένες δημοσιονομικές καταστάσεις της ΕΕ περιλαμβάνουν πάνω από 50 οντότητες (συμπεριλαμβανομένων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου, της Επιτροπής και οργανισμών της ΕΕ). Καταρτίζονται σύμφωνα με τους κανόνες της λογιστικής σε δεδουλευμένη βάση που ενέκρινε η υπόλογος της Επιτροπής και που βασίζονται στα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα του Δημόσιου Τομέα (IPSAS).

Όπως φαίνεται στον συνοπτικό ισολογισμό που ακολουθεί και εξειδικεύεται περαιτέρω στην ανάλυση δημοσιονομικών καταστάσεων (ενότητα **5**), τα πιο αξιοσημείωτα χαρακτηριστικά των ενοποιημένων δημοσιονομικών καταστάσεων της ΕΕ για το 2024 ήταν η αύξηση των δανειοληπτικών πράξεων που σχετίζεται με την εφαρμογή του NextGenerationEU και η πρόσθετη χρηματοδοτική στήριξη που παρασχέθηκε στην Ουκρανία:

(σε δισ. EUR)

	2024	2023	Μεταβολή
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	328,3	285,4	43,0
Προχρηματοδότηση	78,9	91,7	- 12,8
Απαιτήσεις	31,7	35,2	- 3,5
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους	63,2	39,6	23,6
Ενσώματα πάγια και άλλα στοιχεία ενεργητικού	16,3	15,8	0,5
Σύνολο	**518,5**	**467,7**	**50,8**
ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία	93,1	90,8	2,3
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	601,9	458,4	143,5
Οφειλές	55,4	50,5	4,9
Δεδουλευμένα	67,1	76,8	- 9,7
Άλλα στοιχεία παθητικού	9,8	3,3	6,5
Σύνολο	**827,3**	**679,8**	**147,5**
ΚΑΘΑΡΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Αποθεματικά	1,0	1,1	- 0,1
Απαιτήσεις έναντι των κρατών μελών	(309,8)	(213,2)	- 96,6
Σύνολο	**(308,8)**	**(212,2)**	**- 96,7**

→ βλ. Ανάλυση δημοσιονομικών καταστάσεων, ενότητα **5**

Βασικές εξελίξεις το 2024

Συνέχιση του επιτυχούς ιστορικού εκδόσεων ομολόγων της ΕΕ, γραμματίων της ΕΕ και πράσινων ομολόγων NGEU

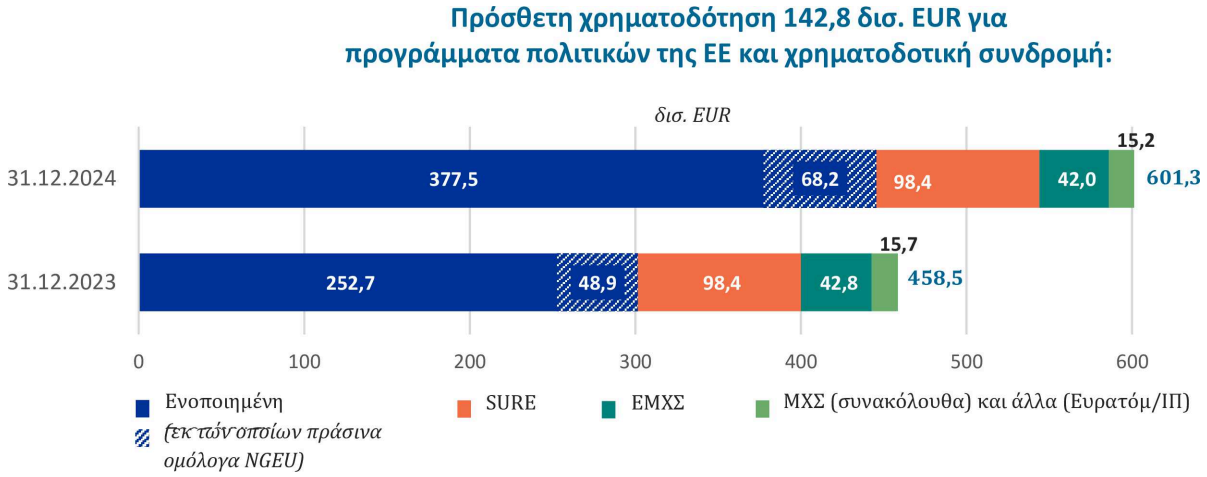

→ βλ. ενότητα **4**

Υλοποίηση των στόχων του NGEU

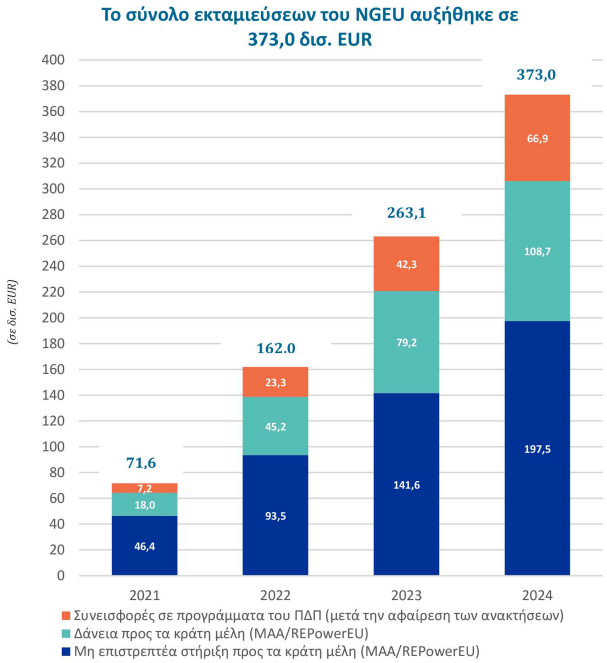

→ βλ. ενότητα **3**

Χορήγηση χρηματοδοτικής συνδρομής στην Ουκρανία

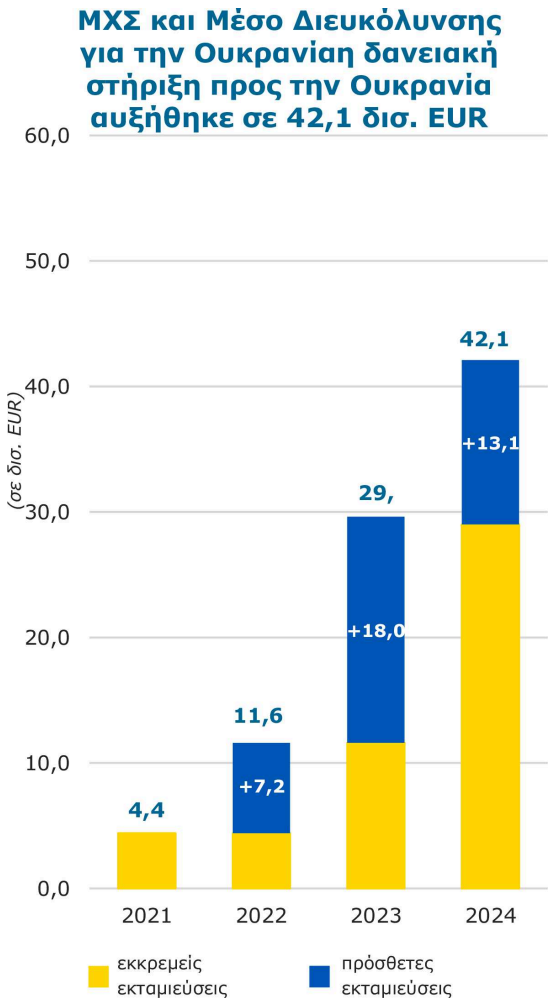

→ βλ. ενότητα **4**

2. **Το πολυετεσ δημοσιονομικο πλαισιο 2021-2027, το NextGenerationEU και η στηριξη προσ την ουκρανια**

Ο μακροπρόθεσμος προϋπολογισμός της ΕΕ για την περίοδο 2021-2027, σε συνδυασμό με το μέσο ανάκαμψης NextGenerationEU (NGEU), ανέρχεται σε 2,028 τρισ. EUR σε τρέχουσες τιμές (1,8 τρισ. EUR σε τιμές 2018).

Η δέσμη αποτελείται από τον μακροπρόθεσμο προϋπολογισμό, το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο (στο εξής: ΠΔΠ) 2021-2027, ύψους 1,221 τρισ. EUR σε τρέχουσες τιμές (1,081 τρισ. EUR σε τιμές 2018), σε συνδυασμό με το προσωρινό μέσο ανάκαμψης NGEU αρχικού ποσού ύψους έως 806,9 δισ. EUR σε τρέχουσες τιμές (750 δισ. EUR σε τιμές 2018). Το αρχικό αυτό ποσό αναπροσαρμόστηκε σε 712 δισ. EUR, καθώς οι αιτήσεις των κρατών μελών δεν εξάντλησαν τη συνολική διαθέσιμη δανειακή στήριξη.

Αναθεώρηση του προϋπολογισμού της ΕΕ για την περίοδο 2021-2027

Μετά την έγκριση, το 2020, του μακροπρόθεσμου προϋπολογισμού της ΕΕ για την περίοδο 2021-2027, η ΕΕ αντιμετώπισε μια σειρά πρωτοφανών και απρόβλεπτων κρίσεων που περιλάμβαναν τον επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας και τις συνέπειές του, την επιτάχυνση της αύξησης του πληθωρισμού και των επιτοκίων, τη μετανάστευση και εξωτερικές προκλήσεις όπως η σύγκρουση στη Μέση Ανατολή. Η αντιμετώπιση αυτών των πολλαπλών προκλήσεων έχει εξαντλήσει τους πόρους του προϋπολογισμού της ΕΕ, περιορίζοντας τη δυνατότητά του να ανταποκριθεί ακόμη και στις πλέον πιεστικές προκλήσεις. Για να διασφαλιστεί η δυνατότητα του προϋπολογισμού της ΕΕ να συνεχίσει να επιτυγχάνει τους βασικούς στόχους του, τον Ιούνιο του 2023 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρότεινε την ενίσχυση του μακροπρόθεσμου προϋπολογισμού της ΕΕ.

Την 1η Φεβρουαρίου 2024 οι ηγέτες της ΕΕ ενέκριναν όλες τις προτεραιότητες που καθορίζονται στην πρόταση της Επιτροπής και συμφώνησαν για την πρώτη στα χρονικά αναθεώρηση του μακροπρόθεσμου προϋπολογισμού της ΕΕ, η οποία εγκρίθηκε επίσης από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στις 27 Φεβρουαρίου 2024. Στα βασικά στοιχεία περιλαμβάνονται τα εξής:

— κρίσιμη στήριξη προς την Ουκρανία: ένα νέο Μέσο Διευκόλυνσης για την Ουκρανία, βάσει επιχορηγήσεων, δανείων και εγγυήσεων, συνολικού ύψους 50 δισ. EUR για την περίοδο 2024-2027, θα στηρίξει τις άμεσες ανάγκες, την ανασυγκρότηση και τον εκσυγχρονισμό της Ουκρανίας στην πορεία της προς την ένταξη στην ΕΕ·

— ενίσχυση της κυριαρχίας και της ανταγωνιστικότητας: η πλατφόρμα στρατηγικών τεχνολογιών για την Ευρώπη (STEP) θα δώσει ώθηση στη μακροπρόθεσμη ανταγωνιστικότητα της ΕΕ σε κρίσιμες τεχνολογίες (ψηφιακή και υπερπροηγμένη τεχνολογία, καθαρή τεχνολογία και βιοτεχνολογία), με νέες δυνατότητες ευελιξίας και κίνητρα για τη χρηματοδότηση από τα ταμεία συνοχής και τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, καθώς και με συμπληρωματική χρηματοδότηση ύψους 1,5 δισ. EUR από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Άμυνας·

— περαιτέρω δράση για τη μετανάστευση και τις εξωτερικές προκλήσεις: ενίσχυση ύψους 9,6 δισ. EUR θα στηρίξει τις εσωτερικές και εξωτερικές διαστάσεις της μετανάστευσης και θα βοηθήσει τους εταίρους στα Δυτικά Βαλκάνια, στις χώρες της Νότιας Γειτονίας και πέραν αυτών·

— ισχυρότερη αντιμετώπιση απρόβλεπτων κρίσεων: για να μπορέσει ο προϋπολογισμός της ΕΕ να συνεχίσει να ανταποκρίνεται σε απρόβλεπτες περιστάσεις —όπως η ενεργειακή κρίση, οι επισιτιστικές κρίσεις και οι συνέπειες του πολέμου της Ρωσίας εν μέσω αύξησης του πληθωρισμού και του κόστους των τόκων— ο Μηχανισμός Ευελιξίας θα ενισχυθεί με επιπλέον 2 δισ. EUR, ενώ το ανώτατο όριο του αποθεματικού έκτακτης βοήθειας θα αυξηθεί κατά 1,5 δισ. EUR και θα κατανεμηθεί σε δύο χωριστά μέσα: το Αποθεματικό Ευρωπαϊκής Αλληλεγγύης και το Αποθεματικό Επείγουσας Βοήθειας·

— περισσότερη ανθεκτικότητα στις κρίσεις: ένας μηχανισμός έκτακτης ανάγκης τριών σταδίων και ένα νέο μέσο θα αποσαφηνίσουν τους δημοσιονομικούς μηχανισμούς για τη χρηματοδότηση του κόστους που συνδέεται με το NextGenerationEU·

— η αναθεώρηση θα χρηματοδοτηθεί μέσω ενός συνδυασμού νέων πόρων και ανακατανομής στο πλαίσιο του προϋπολογισμού της ΕΕ. Αυτό θα δώσει στην ΕΕ τη δυνατότητα να συνεχίσει να αντιμετωπίζει τις πλέον πιεστικές προτεραιότητες, ελαχιστοποιώντας παράλληλα τον αντίκτυπο στους εθνικούς προϋπολογισμούς, προς όφελος των πολιτών στην ΕΕ και πέραν αυτής.

Η αναθεώρηση τέθηκε σε ισχύ την 1η Μαρτίου 2024 και εφαρμόζεται αναδρομικά στον προϋπολογισμό της ΕΕ από την 1η Ιανουαρίου 2024. Η επίπτωση της αναθεώρησης στον προϋπολογισμό του 2024 συμπεριλήφθηκε μέσω του διορθωτικού προϋπολογισμού αριθ. 1/2024, ενώ η πιο μακροπρόθεσμη επίπτωση αντικατοπτρίζεται στον προϋπολογισμό του 2025 και στον δημοσιονομικό προγραμματισμό για το 2026 και το 2027.

NextGenerationEU

Με αρχικό προϋπολογισμό ύψους έως 806,9 δισ. EUR, το NGEU έχει σχεδιαστεί ώστε να συμβάλει στην αποκατάσταση της άμεσης οικονομικής και κοινωνικής ζημίας που προκλήθηκε από την πανδημία COVID-19, και ως εκ τούτου να συνδράμει ώστε στη μετά COVID-19 εποχή να οικοδομηθεί μια Ευρώπη πιο πράσινη, πιο ψηφιακή, πιο ανθεκτική και πιο ικανή να ανταποκριθεί στις τρέχουσες και τις επερχόμενες προκλήσεις. Το μεγαλύτερο μέρος των κονδυλίων διοχετεύεται μέσω του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΜΑΑ). Μέρος των κονδυλίων, έως 338,0 δισ. EUR, παρέχεται με τη μορφή μη επιστρεπτέας στήριξης ή με τη μορφή επιχορηγήσεων. Το άλλο μέρος, έως 385,8 δισ. EUR, θα χρησιμοποιηθεί για τη χορήγηση δανείων από την ΕΕ σε μεμονωμένα κράτη μέλη.

Η προθεσμία για την υποβολή αίτησης δανείων από τα κράτη μέλη έληξε τον Αύγουστο του 2023, συνεπώς δεν είναι πλέον δυνατό να εκταμιευθούν δάνεια ύψους 94,9 δισ. EUR. Ως αποτέλεσμα, το συνολικό ποσό για τα δάνεια ανέρχεται πλέον σε 290,9 δισ. EUR και το αναπροσαρμοσμένο συνολικό κονδύλιο για μη επιστρεπτέα στήριξη και δάνεια ανέρχεται σε 712 δισ. EUR. Η αποπληρωμή των εν λόγω δανείων από τα κράτη μέλη που τα έλαβαν θα ξεκινήσει μετά το τέλος της τρέχουσας περιόδου του ΠΔΠ, και οι αποπληρωμές θα συνεχιστούν για παρατεταμένο χρονικό διάστημα (από το 2032 έως το 2054, βλ. ενότητα **3.3**). Το NGEU θα ενισχύσει επίσης τα εξής προγράμματα και πολιτικές της ΕΕ:

— την πολιτική συνοχής, στο πλαίσιο της Συνδρομής στην Ανάκαμψη για τη Συνοχή και τις Περιοχές της Ευρώπης (REACT-EU), για την αντιμετώπιση των οικονομικών επιπτώσεων της νόσου COVID-19 κατά τα πρώτα έτη της ανάκαμψης·

— το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η μετάβαση προς την κλιματική ουδετερότητα θα είναι επωφελής για όλους·

— το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης, για την περαιτέρω στήριξη των γεωργών·

— το πρόγραμμα InvestEU, με σκοπό τη στήριξη των επενδυτικών προσπαθειών των επιχειρήσεών μας·

— το πρόγραμμα-πλαίσιο «Ορίζων Ευρώπη», προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η ΕΕ έχει την ικανότητα να χρηματοδοτεί περισσότερη αριστεία στον τομέα της έρευνας·

— το RescEU, προκειμένου να διασφαλιστεί η ικανότητα του μηχανισμού πολιτικής προστασίας της ΕΕ να ανταποκρίνεται σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης μεγάλης κλίμακας.

Επιπλέον, οι επιχορηγήσεις του ΜΑΑ συμπληρώνονται πλέον με τη συμπερίληψη μέτρων του REPowerEU, τα οποία χρηματοδοτούνται επίσης από τα έσοδα του συστήματος εμπορίας εκπομπών (ΣΕΔΕ) και από κονδύλια του αποθεματικού προσαρμογής στο Brexit (BAR), μαζί με κονδύλια του NGEU. Ομοίως, τα δάνεια του ΜΑΑ συμβάλλουν στους σκοπούς του REPowerEU. Ανατρέξτε στην ενότητα 3 για πιο αναλυτικές πληροφορίες σχετικά με την υλοποίηση του NGEU και στην ενότητα 4 σχετικά με τον δανεισμό μέσω της ενοποιημένης προσέγγισης χρηματοδότησης.

Στήριξη προς την Ουκρανία

Από την έναρξη του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, ο προϋπολογισμός της ΕΕ έχει αυξηθεί δραστικά προκειμένου να στηρίξει την αντίδραση της ΕΕ στην κρίση στην Ουκρανία σε όλα τα μέτωπα. Πιο συγκεκριμένα, στο πλαίσιο της προσέγγισης «Ομάδα Ευρώπη», η ΕΕ, τα κράτη μέλη της και ευρωπαϊκά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα είχαν κινητοποιήσει έως το τέλος του 2024 συνολική στήριξη άνω των 130 δισ. EUR για την Ουκρανία και τον λαό της, εκφράζοντας με σαφήνεια τη συνεχή αλληλεγγύη της ΕΕ. Το ποσό αυτό περιλαμβάνει:

— 64,4 δισ. EUR σε χρηματοδοτική συνδρομή, δημοσιονομική στήριξη και ανθρωπιστική βοήθεια από τον προϋπολογισμό της ΕΕ και απευθείας από τα κράτη μέλη της ΕΕ με τη μορφή επιχορηγήσεων, δανείων και εγγυήσεων (εκ των οποίων 19,6 δισ. EUR κινητοποιήθηκαν καθ' όλη τη διάρκεια του 2024 στο πλαίσιο και των τριών πυλώνων του Μέσου Διευκόλυνσης για την Ουκρανία με τη μορφή δανείων, μη επιστρεπτέας στήριξης και δημοσιονομικών εγγυήσεων)·

— 47,3 δισ. EUR σε στρατιωτική βοήθεια που παρασχέθηκε απευθείας από τα κράτη μέλη της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων 6,1 δισ. EUR μέσω του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού για την Ειρήνη (μέσο εκτός προϋπολογισμού)·

— 1,5 δισ. EUR από τα έσοδα που προέρχονται από δεσμευμένα και ακινητοποιημένα ρωσικά κρατικά περιουσιακά στοιχεία (απροσδόκητα κέρδη)· και

— 17 δισ. EUR διατέθηκαν από την ΕΕ και τα κράτη μέλη της για τη στήριξη των ατόμων που εγκαταλείπουν την Ουκρανία.

Πολιτικές προτεραιότητες της Επιτροπής για την περίοδο 2024-2029

Οι πολιτικές προτεραιότητες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής καθορίζονται στις πολιτικές κατευθύνσεις που έχει ανακοινώσει η πρόεδρός της. Σύμφωνα με την πρόεδρο von der Leyen, η Επιτροπή που ανέλαβε καθήκοντα την 1η Δεκεμβρίου 2024 θα επικεντρωθεί στις ακόλουθες επτά βασικές προτεραιότητες:

Ένα νέο σχέδιο για βιώσιμη ευημερία και ανταγωνιστικότητα στην Ευρώπη

Η Ευρώπη ως ήπειρος οικονομικής ανάπτυξης, επιχειρηματικότητας και καινοτομίας μέσω της διασφάλισης της ανταγωνιστικότητας, της ευημερίας και της δικαιοσύνης.

Μια νέα εποχή για την ευρωπαϊκή άμυνα και ασφάλεια

Αντιμετώπιση των προκλήσεων στον τομέα της ασφάλειας και της άμυνας της Ευρώπης και ενίσχυση της ετοιμότητας και της διαχείρισης κρίσεων.

Στήριξη των ανθρώπων, ενίσχυση των κοινωνιών και του κοινωνικού μοντέλου μας

Προώθηση της κοινωνικής δικαιοσύνης, αύξηση της αλληλεγγύης στην κοινωνία μας και διασφάλιση ίσων ευκαιριών για όλους.

Διατηρούμε την ποιότητα ζωής μας: επισιτιστική ασφάλεια, νερό και φύση

Οικοδόμηση ενός ανταγωνιστικού και ανθεκτικού συστήματος γεωργίας και τροφίμων, διασφάλιση της βιοποικιλότητας και προετοιμασία για την κλιματική αλλαγή.

Προστατεύουμε τη δημοκρατία μας, προασπίζουμε τις αξίες μας

Οι πολίτες τίθενται στο επίκεντρο της δημοκρατίας μας ώστε να ενδυναμωθούν και να συμβάλουν στη διαμόρφωση του μέλλοντος της Ευρωπαϊκής Ένωσής μας.

Η Ευρώπη στον κόσμο: αξιοποίηση της δύναμής μας και των εταιρικών μας σχέσεων

Εστίαση στην ευρύτερη γειτονιά μας για την αντιμετώπιση των παγκόσμιων προκλήσεων και την προώθηση της ειρήνης, των εταιρικών σχέσεων και της οικονομικής σταθερότητας.

Μαζί υλοποιούμε τους στόχους μας και προετοιμάζουμε την Ευρωπαϊκή μας Ένωση για το μέλλον

Σύγχρονος και ενισχυμένος προϋπολογισμός της ΕΕ και φιλόδοξο πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων για την επίτευξη των στόχων μας.

3. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ NGEU

3.1. Επισκόπηση

Στο τέλος του 2024, η Επιτροπή είχε εκταμιεύσει συνολική χρηματοδοτική στήριξη ύψους 373,0 δισ. EUR. Το μεγαλύτερο μέρος του ποσού αυτού, δηλαδή 306,1 δισ. EUR, εκταμιεύθηκε στο πλαίσιο του ΜΑΑ (συμπεριλαμβανομένης της στήριξης για μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις του REPowerEU) εκ των οποίων 197,5 δισ. EUR εκταμιεύθηκαν ως μη επιστρεπτέα στήριξη και 108,7 δισ. EUR εκταμιεύθηκαν σε μορφή χρηματοδοτικής δανειακής στήριξης. Επιπλέον ποσό ύψους 66,9 δισ. EUR (μετά την αφαίρεση των ανακτήσεων) εκταμιεύθηκε σε μορφή πληρωμών του ΠΔΠ στο πλαίσιο υφιστάμενων προγραμμάτων.

3.2. Εκταμιεύσεις μη επιστρεπτέας στήριξης στο πλαίσιο του ΜΑΑ συμπεριλαμβανομένου του REPowerEU)

Η συνολική μη επιστρεπτέα στήριξη που εγκρίθηκε και για την οποία αναλήφθηκε νομική δέσμευση στο πλαίσιο των σχεδίων ανάκαμψης και ανθεκτικότητας των 27 κρατών μελών ανέρχεται σε 359,5 δισ. EUR. Στις 31 Δεκεμβρίου 2024, οι δημοσιονομικές δεσμεύσεις ανέρχονταν σε 358,9 δισ. EUR. Στο τέλος του 2024 η Επιτροπή είχε εκταμιεύσει συνολική μη επιστρεπτέα στήριξη ύψους 197,5 δισ. EUR σε 26 κράτη μέλη:

(σε δισ. EUR)

Κράτος μέλος	Συνολική αξία επιχορηγήσεων	Δημοσιονομικές δεσμεύσεις 31.12.2024 (*)	Σύνολο εκταμιεύσεων στις 31.12.2024
Αυστρία	4,0	4,0	1,2
Βέλγιο	5,0	4,9	1,5
Βουλγαρία	5,7	5,7	1,4
Κροατία	5,8	5,8	3,7

(σε δισ. EUR)

Κράτος μέλος	Συνολική αξία επιχορηγήσεων	Δημοσιονομικές δεσμεύσεις 31.12.2024 (*)	Σύνολο εκταμιεύσεων στις 31.12.2024
Κύπρος	1,0	1,0	0,4
Τσεχία	8,4	8,4	4,2
Δανία	1,6	1,6	1,0
Εσθονία	1,0	1,0	0,5
Φινλανδία	1,9	1,9	0,5
Γαλλία	40,3	40,3	30,9
Γερμανία	30,3	30,3	19,8
Ελλάδα	18,2	18,2	8,6
Ουγγαρία	6,5	6,5	0,1
Ιρλανδία	1,2	1,1	0,3
Ιταλία	71,8	71,8	46,4
Λετονία	2,0	2,0	0,8
Λιθουανία	2,3	2,3	1,1
Λουξεμβούργο	0,2	0,1	0,0
Μάλτα	0,3	0,3	0,2
Κάτω Χώρες	5,4	5,3	1,3
Πολωνία	25,3	25,3	7,3
Πορτογαλία	16,3	16,3	8,5
Ρουμανία	13,6	13,6	5,8
Σλοβακία	6,4	6,4	3,5
Σλοβενία	1,6	1,6	0,7
Ισπανία	79,9	79,9	48,0
Σουηδία	3,4	3,4	–
Σύνολο	**359,5**	**358,9**	**197,5**

(*) Στις δημοσιονομικές δεσμεύσεις λαμβάνονται υπόψη όλες οι αποδεσμεύσεις, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν δεσμεύσεις πριν από το 2024. Επί του συνόλου των δημοσιονομικών δεσμεύσεων, οι δεσμεύσεις του 2024 ανέρχονται σε 2,5 δισ. EUR.

Κατά τη διάρκεια του 2024 η Επιτροπή εκταμίευσε μη επιστρεπτέα στήριξη συνολικού ύψους 55,9 δισ. EUR. Οι κύριες εκταμιεύσεις έγιναν προς τη Γερμανία (13,5 δισ. EUR), την Ισπανία (10,9 δισ. EUR), τη Γαλλία (7,5 δισ. EUR), την Πολωνία (6,8 δισ. EUR) και την Ιταλία (5,5 δισ. EUR).

3.3. **Εκταμιεύσεις δανείων στο πλαίσιο του ΜΑΑ (συμπεριλαμβανομένου του REPowerEU)**

Η συνολική χρηματοδοτική δανειακή στήριξη που εγκρίθηκε στο πλαίσιο των σχεδίων ανέρχεται στο ποσό των 290,9 δισ. EUR. Ολόκληρο το ποσό καλύπτεται από υπογεγραμμένες δανειακές συμφωνίες. Στο τέλος του 2024 η Επιτροπή είχε εκταμιεύσει χρηματοδοτική δανειακή στήριξη ύψους 108,7 δισ. EUR σε 13 κράτη μέλη:

(σε δισ. EUR)

Κράτος μέλος	Σύνολοχορηγ-ηθέντων	Σύνολο υπογεγραμμένων στις 31.12.2024	Σύνολο εκταμιευθέντων στις 31.12.2024	Σύνολο αποπληρωθέντων στις 31.12.2024	Σύνολο ανεξόφλητο στις 31.12.2024
Βέλγιο	0,2	0,2	0,0	0,0	0,0
Κροατία	4,3	4,3	0,8	0,0	0,8
Κύπρος	0,2	0,2	0,0	0,0	0,0

(σε δισ. EUR)

Κράτος μέλος	Σύνολοχορηγ-ηθέντων	Σύνολο υπογεγραμμένων στις 31.12.2024	Σύνολο εκταμιευθέντων στις 31.12.2024	Σύνολο αποπληρωθέντων στις 31.12.2024	Σύνολο ανεξόφλητο στις 31.12.2024
Τσεχία	0,8	0,8	0,2	0,0	0,2
Ελλάδα	17,7	17,7	9,6	0,0	9,6
Ουγγαρία	3,9	3,9	0,8	0,0	0,8
Ιταλία	122,6	122,6	75,7	0,0	75,7
Λιθουανία	1,6	1,6	0,8	0,0	0,8
Πολωνία	34,5	34,5	13,5	0,0	13,5
Πορτογαλία	5,9	5,9	2,9	0,0	2,9
Ρουμανία	14,9	14,9	3,7	0,0	3,7
Σλοβενία	1,1	1,1	0,4	0,0	0,4
Ισπανία	83,2	83,2	0,3	0,0	0,3
Σύνολο	**290,9**	**290,9**	**108,7**	**0,0**	**108,7**

Κατά τη διάρκεια του 2024 η Επιτροπή χορήγησε νέα χρηματοδοτική δανειακή στήριξη ύψους 29,4 δισ. EUR. Οι κύριες εκταμιεύσεις έγιναν προς την Ιταλία (14,7 δισ. EUR), την Πολωνία (9,0 δισ. EUR), την Ελλάδα (2,3 δισ. EUR) και την Πορτογαλία (1,2 δισ. EUR). Βάσει των δανειακών συμφωνιών, τα κράτη μέλη θα αποπληρώνουν το 5 % των εκταμιευθέντων ποσών κάθε έτος, με έναρξη 10 έτη μετά την ημερομηνία εκταμίευσης. Ως αποτέλεσμα, η περίοδος αποπληρωμής θα έχει διάρκεια από το 2032 έως το 2054 για τα δάνεια που εκταμιεύθηκαν έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024.

3.4. **Συνεισφορές του NGEU σε άλλα προγράμματα στο πλαίσιο του προϋπολογισμού της ΕΕ**

Στο τέλος του 2024 το συνολικό ποσό που είχε εκταμιευτεί ως καθαρές πληρωμές σε άλλα προγράμματα στο πλαίσιο του ΠΔΠ ανερχόταν σε 66,9 δισ. EUR. Αυτή η συνεισφορά, η οποία δεν περιλαμβάνει ανακτήσεις, συνδεόταν κυρίως με το REACT-EU, το οποίο χρηματοδοτεί το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ, συμπεριλαμβανομένου του ΤΕΒΑ):

(σε δισ. EUR)

Πρόγραμμα ΠΔΠ	Σύνολο χορηγήσεων	Σύνολο καθαρών αναλήψεων υποχρεώσεων 31.12.2024	Σύνολο καθαρών πληρωμών 31.12.2024
REACT-EU	50,6	50,6	46,3
— *εκ των οποίων ΕΤΠΑ*	30,0	30,0	28,1
— *εκ των οποίων ΕΚΤ (συμπεριλαμβανομένου του ΤΕΒΑ)*	20,6	20,6	18,2
Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης	10,9	10,8	6,3
Αγροτική ανάπτυξη (ΕΓΤΑΑ)	8,1	8,1	4,8
InvestEU	6,1	6,1	3,8
Ορίζων Ευρώπη	5,4	5,4	4,5
RescEU	2,0	2,0	1,3
Σύνολο	**83,1**	**82,9**	**66,9**

Κατά τη διάρκεια του 2024 η Επιτροπή εκταμίευσε πληρωμές ύψους 24,6 δισ. EUR για άλλα προγράμματα του ΠΔΠ. Το ποσό αυτό περιλάμβανε τις πληρωμές που αφορούσαν το REACT-EU (14,9 δισ. EUR, εκ των οποίων 7,1 δισ. EUR στο πλαίσιο του ΕΤΠΑ και 7,8 δισ. EUR στο πλαίσιο του ΕΚΤ, συμπεριλαμβανομένου του ΤΕΒΑ), το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης (6,0 δισ. EUR), την αγροτική ανάπτυξη (1,5 δισ. EUR), το InvestEU (1,2 δισ. EUR), το πρόγραμμα-πλαίσιο «Ορίζων Ευρώπη» (0,6 δισ. EUR) και το RescEU (0,3 δισ. EUR).

4. **ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ**

Τα τελευταία έτη, η ΕΕ χρησιμοποιεί όλο και περισσότερο χρηματοοικονομικά μέσα (όπως δάνεια, εγγυήσεις και επενδύσεις μετοχικού κεφαλαίου) για την εφαρμογή των πολιτικών της και την επιδίωξη των ενωσιακών στόχων. Για παράδειγμα, τα δάνεια της ΕΕ προς τα κράτη μέλη ή τις χώρες-εταίρους της αποσκοπούν στην αποκατάσταση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας ή στην προώθηση της οικονομικής ανάκαμψης από καταστάσεις κρίσης. Κύριος στόχος των προγραμμάτων εγγυήσεων της ΕΕ είναι η τόνωση των επενδύσεων και η ενίσχυση της πρόσβασης σε χρηματοδότηση για την αντιμετώπιση των ανεπαρκειών της αγοράς στους βασικούς τομείς πολιτικής.

Όταν η ΕΕ παρέχει στήριξη με τη μορφή δανείων ή εγγυήσεων, αναμένει υψηλή προστιθέμενη αξία από τη χρηματοδοτική συνεισφορά της. Ο λόγος είναι ότι, σε αντίθεση με τις παραδοσιακές μη επιστρεπτέες μεθόδους εκτέλεσης του προϋπολογισμού, όπως η παροχή επιχορηγήσεων ή επιδοτήσεων, για κάθε ευρώ που δαπανάται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ, ο τελικός δικαιούχος λαμβάνει περισσότερα από το ονομαστικό ποσό της χρηματοδοτικής στήριξης της ΕΕ χάρη στο λεγόμενο αποτέλεσμα μόχλευσης.

Παρότι η ΕΕ αναμένει ότι οι πραγματοποιηθείσες δαπάνες θα είναι χαμηλότερες από το ποσό της παρεχόμενης χρηματοδότησης, ο προϋπολογισμός της ΕΕ ενδέχεται να υποστεί ζημίες, όταν συμβούν ορισμένα γεγονότα —τα οποία δεν βρίσκονται πλήρως υπό τον έλεγχο της ΕΕ. Αυτό ισχύει για τα προγράμματα στα οποία η ΕΕ αναλαμβάνει δανειοληπτικές πράξεις για τη χρηματοδότηση δανείων προς κράτη μέλη και τρίτες χώρες (βλ. ενότητα **4.1** κατωτέρω) και όταν εκδίδει εγγυήσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα (βλ. ενότητα **4.2** κατωτέρω). Καθώς δεν είναι πιθανό να επέλθει πλήρης ζημία λόγω μη αποπληρωμής από τους τελικούς δικαιούχους, η ΕΕ δεν διακρατά στοιχεία ενεργητικού για το σύνολο των εν λόγω δυνητικών υποχρεώσεων ([1]), αλλά μόνο έως το ύψος που είναι αναγκαίο για την κάλυψη των αναμενόμενων ζημιών με επαρκές περιθώριο ασφαλείας για απρόβλεπτες ζημίες. Ωστόσο, εάν προκύψουν ζημίες οι οποίες υπερβαίνουν τα προβλεπόμενα στοιχεία ενεργητικού, θα καλυφθούν από τα κράτη μέλη μέσω μελλοντικών προϋπολογισμών της ΕΕ. Υπό αυτή την έννοια, δημιουργούν για τον προϋπολογισμό της ΕΕ «ενδεχόμενες υποχρεώσεις του προϋπολογισμού».

Η ΕΕ παρακολουθεί τακτικά τη βιωσιμότητα των ενδεχόμενων υποχρεώσεών της και την επάρκεια των προβλεπόμενων στοιχείων ενεργητικού που διακρατούνται στο κοινό ταμείο προβλέψεων (στο εξής: ΚΤΠ) ([2]) (βλ. **ενότητα 4.3** κατωτέρω).

Στο τέλος του 2024 οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις του προϋπολογισμού της ΕΕ ανέρχονταν συνολικά σε 408,9 δισ. EUR, εκ των οποίων 298,9 δισ. EUR αφορούσαν τα ανεξόφλητα δάνεια προς κράτη (296,4 δισ. EUR ονομαστικοί και 2,5 δισ. EUR δεδουλευμένοι τόκοι) και 109,9 δισ. EUR τα μέγιστα ποσά (ανώτατα όρια) των εγγυήσεων που εκδόθηκαν. Τα προβλεπόμενα στοιχεία ενεργητικού ανήλθαν σε 23,4 δισ. EUR.

Η ΕΕ αναλαμβάνει επίσης και άλλες υποχρεώσεις, οι οποίες δεν είναι εκ φύσεως ενδεχόμενες, αλλά —λόγω του μακροπρόθεσμου χαρακτήρα τους— θα χρηματοδοτηθούν μόνο από τα κράτη μέλη μέσω μελλοντικών προϋπολογισμών. Αυτό αφορά κυρίως τις συνταξιοδοτικές υποχρεώσεις (93,1 δισ. EUR στις 31 Δεκεμβρίου 2024) και τις δανειοληπτικές πράξεις στο πλαίσιο της ενοποιημένης προσέγγισης χρηματοδότησης που χρηματοδότησαν επιχορηγήσεις του MAA/REPowerEU και ορισμένα άλλα προγράμματα του ΠΔΠ (264,4 δισ. EUR στις 31 Δεκεμβρίου 2024, βλ. ενότητες **3.2** και **3.4**).

4.1. **Δανειοληπτικές και δανειοδοτικές δραστηριότητες**

4.1.1. *Δανειοληπτικές πράξεις*

Η Ένωση δανείζεται εκδίδοντας τίτλους στις διεθνείς κεφαλαιαγορές. Ο προϋπολογισμός της ΕΕ εγγυάται, εντέλει, όλες τις δανειοληπτικές πράξεις της Ένωσης. Έως το 2020 οι δανειοληπτικές πράξεις χρησιμοποιούνταν μόνο για τη χρηματοδότηση δανειοδοτικών δραστηριοτήτων, βλ. ενότητα **4.1.2**. Μετά τη θέσπιση του μέσου NGEU, οι δανειοληπτικές πράξεις χρησιμοποιούνται πλέον και για τη χρηματοδότηση μη επιστρεπτέας στήριξης, βλ. ενότητα **3.2**.

([1]) Με εξαίρεση ορισμένες εγγυήσεις που έχουν παρασχεθεί στο πλαίσιο των προγραμμάτων χρηματοδοτικών μέσων προηγούμενων ΠΔΠ, οι οποίες χρηματοδοτούνται πλήρως ή προβλέπονται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ.

([2]) Βλ. «Έκθεση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με τα χρηματοδοτικά μέσα, τις δημοσιονομικές εγγυήσεις, τη χρηματοδοτική συνδρομή και τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις», η οποία εκδίδεται από την Επιτροπή σε ετήσια βάση.

Η προσέγγιση χρηματοδότησης

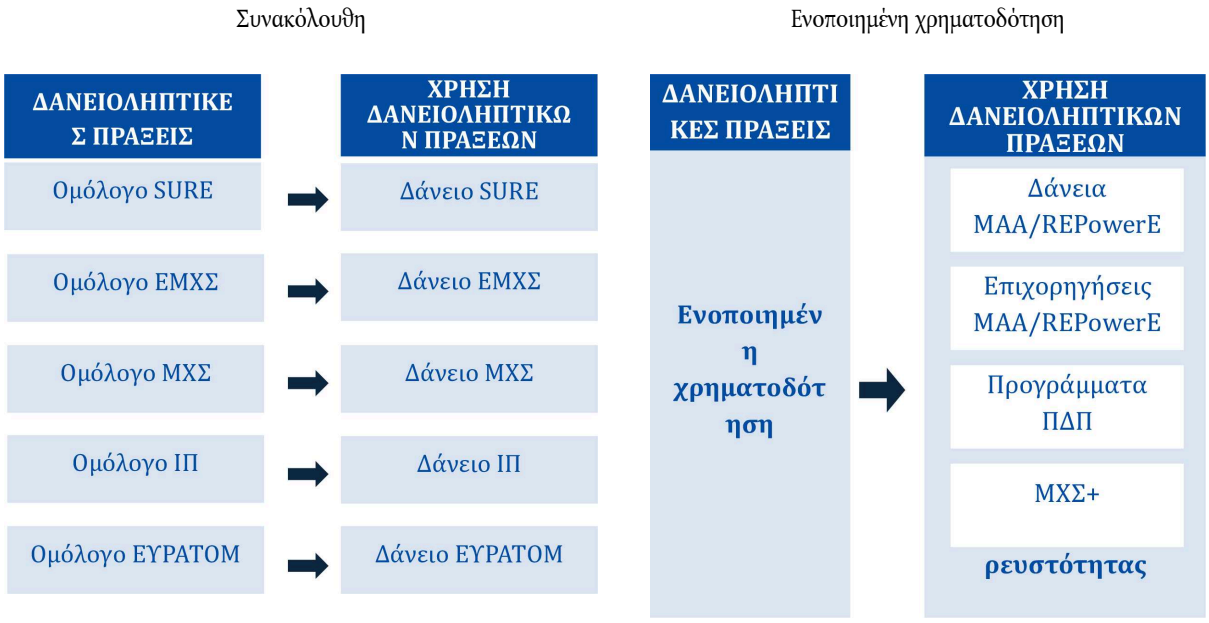

Έως το 2020 η Επιτροπή ακολουθούσε την προσέγγιση των «συνακόλουθων πράξεων», εκδίδοντας ένα ειδικό ομόλογο για τη χρηματοδότηση μιας δεδομένης δανειακής συμφωνίας. Μετέφερε τα χρήματα απευθείας στη δικαιούχο χώρα με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις (επιτόκιο, ληκτότητα). Ως εκ τούτου, ο χρόνος, ο όγκος και η ληκτότητα των εκδόσεων ομολόγων καθορίζονταν από τις ανάγκες του δικαιούχου.

Για το μέσο NGEU η Επιτροπή χρησιμοποιεί μια διαφοροποιημένη, συγκεντρωτική προσέγγιση χρηματοδότησης, στο πλαίσιο της οποίας οι δανειοληπτικές πράξεις δεν χρηματοδοτούν άμεσα συγκεκριμένες εκταμιεύσεις. Αντ' αυτού, ο χρεωστικός τίτλος εκδίδεται βάσει εξαμηνιαίων σχεδίων χρηματοδότησης, με μακροπρόθεσμα ομόλογα και βραχυπρόθεσμα γραμμάτια. Η Επιτροπή χρησιμοποιεί δημοπρασίες και κοινοπραξίες για την έκδοση των εν λόγω τίτλων. Στη συνέχεια, μετακυλίει το κόστος, σύμφωνα με τη μεθοδολογία κατανομής κόστους που έχει συμφωνηθεί με τα κράτη μέλη ([3]), στους δικαιούχους για τα δάνεια και στον προϋπολογισμό της ΕΕ για τη μη επιστρεπτέα στήριξη. Αυτή η συγκεντρωτική προσέγγιση χρηματοδότησης προσφέρει τη δυνατότητα για πιο ευέλικτη και συνεκτική δανειοληπτική και δανειοδοτική δραστηριότητα. Προσφέρει επίσης καλύτερο κόστος χρηματοδότησης και καθιστά δυνατό τον σχεδιασμό καλύτερου πλαισίου κινδύνων και συμμόρφωσης. Αυτή η ευελιξία χρηματοδότησης προϋποθέτει επίσης ένα αποθεματικό ρευστότητας για αποτελεσματική διαχείριση της ρευστότητας.

Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2022/2434 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([4]) του Δεκεμβρίου του 2022, η Επιτροπή μπορεί να χρησιμοποιήσει την προσέγγιση αυτή για όλες τις μελλοντικές δανειοληπτικές πράξεις. Με αυτόν τον τρόπο, η μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή (στο εξής: ΜΧΣ)+ για την Ουκρανία, το Μέσο Διευκόλυνσης για την Ουκρανία και άλλα μελλοντικά δανειοδοτικά προγράμματα μπορούν να ωφεληθούν από αυτή την ευέλικτη και οικονομικά αποδοτική διαχείριση του χρέους, δημιουργώντας μια ενοποιημένη προσέγγιση χρηματοδότησης για όλες τις δανειοληπτικές πράξεις της ΕΕ.

Κατά τη διάρκεια του 2024 οι εκκρεμείς δανειοληπτικές πράξεις της ΕΕ αυξήθηκαν κατά 142,8 δισ. EUR, με αποτέλεσμα το ονομαστικό ανεξόφλητο υπόλοιπο να ανέρχεται σε 601,3 δισ. EUR στις 31 Δεκεμβρίου 2024. Το ποσό αυτό περιλαμβάνει πράσινα ομόλογα NGEU ύψους 68,2 δισ. EUR. Οι εκδόσεις αυτές υποστηρίζονται από το πλαίσιο για τα πράσινα ομόλογα NGEU, το οποίο ευθυγραμμίζεται με τις αρχές της Διεθνούς Ένωσης Κεφαλαιαγορών (ICMA) για τα πράσινα ομόλογα ([5]). Τα κεφάλαια που συγκεντρώνονται μέσω των πράσινων ομολόγων NGEU χρηματοδοτούν μέτρα σχετικά με το κλίμα από τα εθνικά σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΣΑΑ) στο πλαίσιο του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΜΑΑ).

([3]) Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2022/9701 της Επιτροπής.

([4]) Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2022/2434 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Δεκεμβρίου 2022, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 για τη θέσπιση διαφοροποιημένης στρατηγικής χρηματοδότησης ως γενικής μεθόδου δανεισμού (ΕΕ L 319 της 13.12.2022, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2434/oj).

([5]) Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Γενική Διεύθυνση Προϋπολογισμού, Green bonds — Impact and allocation report – NGEU report 2023 (Έκθεση κατανομής και επιπτώσεων των πράσινων ομολόγων — Έκθεση NGEU 2023), Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2023, https://data.europa.eu/doi/10.2761/302803.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται το χρονοδιάγραμμα αποπληρωμής των ανεξόφλητων δανείων της ΕΕ στις 31 Δεκεμβρίου 2024:

σε δισ. EUR

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	ΣΥΝΑΚΟΛΟΥΘΕΣ ΔΑΝΕΙΟΛΗΠΤΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ					ΣΥΝΟΛΟ
		SURE	ΕΜΧΣ	ΜΧΣ	ΙΠ	ΕΥΡΑΤΟΜ	
2025	41,1	8,0	2,4	0,0	0,2	-	51,8
2026	33,0	8,0	6,2	0,1	-	-	47,4
2027	32,6	-	3,0	0,2	-	-	35,9
2028	30,6	10,0	4,1	0,2	-	-	44,9
2029	27,6	8,1	1,4	0,9	-	0,1	38,1
2030	15,4	10,0	-	0,1	-	-	25,5
2031	29,0	-	7,3	1,2	-	0,1	37,5
2032	18,4	-	3,0	0,7	-	0,1	22,1
2033	11,8	-	2,1	0,5	-	-	14,4
2034	33,1	-	0,0	0,7	-	-	33,8
2035	-	8,5	2,0	2,0	-	-	12,5
2036	-	9,0	5,8	1,3	-	-	16,1
2037	18,4	8,7	-	0,9	-	-	28,1
2038	14,3	-	1,8	0,3	-	-	16,5
2039	12,0	-	-	0,1	-	-	12,1
2040	-	7,0	-	0,5	-	-	7,5
2041	16,0	-	-	-	-	-	16,0
2042	12,0	-	3,0	2,0	-	-	17,0
2043	12,0	-	-	-	-	-	12,0
2044	12,0	-	-	-	-	-	12,0
2045	-	-	-	-	-	-	0,0
2046	-	5,0	-	-	-	-	5,0
2044	-	6,0	-	-	-	-	6,0
2048	14,0	-	-	-	-	-	14,0
2049	-	-	-	-	-	-	0,0
2050	12,0	10,0	-	-	-	-	22,0
2051	14,0	-	-	-	-	-	14,0
2052	10,9	-	-	0,5	-	-	11,4
2053	15,3	-	-	2,5	-	-	17,8
2054	10,0	-	-	-	-	-	10,0
Σύνολο	**445,7**	**98,4**	**42,0**	**14,7**	**0,2**	**0,3**	**601,3**

Η «ενοποιημένη χρηματοδότηση» χρηματοδοτεί τα δάνεια και τη μη επιστρεπτέα στήριξη από το NGEU, καθώς και τα δάνεια του Μέσου Διευκόλυνσης για την Ουκρανία και της ΜΧΣ+ προς την Ουκρανία από το 2023.

4.1.2. *Δανειοδοτικές πράξεις*

Η Επιτροπή χορηγεί διμερή δάνεια σύμφωνα με τις αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. Το 2024 η Επιτροπή, ενεργώντας εξ ονόματος της ΕΕ, εκτέλεσε επτά βασικά προγράμματα στο πλαίσιο των οποίων μπορεί να χορηγεί δάνεια:

— τη συνδρομή στο πλαίσιο του SURE (Στήριξη για τον μετριασμό των κινδύνων ανεργίας σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης)·

— τη στήριξη στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Χρηματοοικονομικής Σταθεροποίησης (ΕΜΧΣ)·

— τη μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή (ΜΧΣ)·

— τη στήριξη του ισοζυγίου πληρωμών (ΙΠ)·

— το πρόγραμμα Ευρατόμ·

— το Μέσο Διευκόλυνσης για την Ουκρανία και

— το NGEU (ΜΑΑ και REPowerEU) βλ. ενότητα **3.3**.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2024 το ονομαστικό ποσό των δανείων ήταν:

(σε δισ. EUR)

	Σύνολο υπογεγραμμένων	Σύνολο μη αναληφθέντων στο τέλος του έτους	Σύνολο εκταμιευθέντων στο τέλος του έτους	Ανεξόφλητο ποσό στο τέλος του έτους
SURE				
Βέλγιο	8,2	-	8,2	8,2
Βουλγαρία	1,0	-	1,0	1,0
Κροατία	1,6	-	1,6	1,6
Κύπρος	0,6	-	0,6	0,6
Τσεχία	4,5	-	4,5	4,5
Εσθονία	0,2	-	0,2	0,2
Ελλάδα	6,2	-	6,2	6,2
Ουγγαρία	0,7	-	0,7	0,7
Ιρλανδία	2,5	-	2,5	2,5
Ιταλία	27,4	-	27,4	27,4
Λετονία	0,5	-	0,5	0,5
Λιθουανία	1,1	-	1,1	1,1
Μάλτα	0,4	-	0,4	0,4
Πολωνία	11,2	-	11,2	11,2
Πορτογαλία	6,2	-	6,2	6,2
Ρουμανία	3,0	-	3,0	3,0
Σλοβακία	0,6	-	0,6	0,6
Σλοβενία	1,1	-	1,1	1,1
Ισπανία	21,3	-	21,3	21,3
	98,4	-	**98,4**	**98,4**

(σε δισ. EUR)

	Σύνολο υπογεγραμμένων	Σύνολο μη αναληφθέντων στο τέλος του έτους	Σύνολο εκταμιευθέντων στο τέλος του έτους	Ανεξόφλητο ποσό στο τέλος του έτους
ΕΜΧΣ				
Ιρλανδία	22,5	-	22,5	19,7
Πορτογαλία	24,3	-	24,3	22,3
	46,8	-	**46,8**	**42,0**
ΜΧΣ				
Αλβανία	0,2	-	0,2	0,2
Αρμενία	0,1	-	0,1	0,1
Βοσνία και Ερζεγοβίνη	0,3	-	0,3	0,1
Γεωργία	0,1	-	0,2	0,1
Ιορδανία	1,1	-	1,1	1,1
Κόσοβο	0,1	-	0,1	0,1
Δημοκρατία της Κιργιζίας	0,0	-	0,0	0,0
Μολδαβία	0,4	0,0	0,4	0,4
Μαυροβούνιο	0,1	-	0,1	0,1
Βόρεια Μακεδονία	0,3	0,1	0,2	0,2
Σερβία	0,2	-	0,2	0,0
Τυνησία	1,4	-	1,4	1,4
ΜΧΣ για την Ουκρανία	12,2	-	12,2	11,0
ΜΧΣ+ για την Ουκρανία	18,0	-	18,0	18,0
Ουκρανία ΜΧΣ ΜΣΔΟ	18,1	18,1	-	-
Αίγυπτος	1,0	-	1,0	1,0
	53,6	**18,2**	**34,9**	**33,7**
ΙΠ				
Λετονία	2,9	-	2,9	0,2
	2,9	-	**2,9**	**0,2**
ΕΥΡΑΤΟΜ				
Energoatom, K2R4 — Ουκρανία	0,4	-	0,4	0,3
	0,4	-	**0,4**	**0,3**
Μέσο Διευκόλυνσης για την Ουκρανία	**33,0**	**19,9**	**13,1**	**13,1**
Δάνεια NGEU	**290,9**	**182,2**	**108,7**	**108,7**
Σύνολο	**526,0**	**220,3**	**305,2**	**296,4**

SURE

Το SURE θεσπίστηκε το 2020 για την παροχή χρηματοδοτικής συνδρομής σε κράτη μέλη που αντιμετώπιζαν σοβαρή οικονομική διαταραχή οφειλόμενη στην πανδημία COVID-19 ή που απειλούνταν σοβαρά από την εν λόγω διαταραχή. Το μέσο συμπληρώνει τα εθνικά μέτρα που λαμβάνονται από τα πληττόμενα κράτη μέλη.

Η διαθεσιμότητα του μέσου έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022 και δεν εκκρεμούν εκταμιεύσεις. Η ληκτότητα των δανείων κυμαίνεται μεταξύ 5 και 30 ετών.

ΕΜΧΣ

Ο ΕΜΧΣ δημιουργήθηκε για να παρέχει χρηματοδοτική συνδρομή σε όλα τα κράτη μέλη που αντιμετωπίζουν ή διατρέχουν μεγάλο κίνδυνο να αντιμετωπίσουν σοβαρή οικονομική ή δημοσιονομική διαταραχή οφειλόμενη σε έκτακτες περιστάσεις που εκφεύγουν από τον έλεγχό τους. Το πρόγραμμα αυτό έχει λήξει και δεν μπορούν να ληφθούν πρόσθετα δάνεια, παρά μόνο για συγκεκριμένες ενέργειες, όπως η παράταση της προθεσμίας λήξης υφιστάμενων δανείων. Η Πορτογαλία ζήτησε την παράταση της προθεσμίας λήξης για τα 1,8 δισ. EUR που έπρεπε να εξοφλήσει το 2024. Το νέο δάνειο χρηματοδοτήθηκε με μακροπρόθεσμο ομόλογο που λήγει το 2028.

ΜΧΣ

Το πρόγραμμα ΜΧΣ αποτελεί μια μορφή χρηματοδοτικής συνδρομής που παρέχεται από την ΕΕ σε χώρες-εταίρους εκτός της ΕΕ οι οποίες αντιμετωπίζουν κρίση σε σχέση με το ισοζύγιο πληρωμών. Λαμβάνει τη μορφή μεσοπρόθεσμων/μακροπρόθεσμων δανείων ή επιχορηγήσεων, ή συνδυασμού αυτών, και διατίθεται μόνο σε χώρες που επωφελούνται από πρόγραμμα του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ).

Ουκρανία

Το 2022 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο συμφώνησαν να χορηγηθούν τρεις δέσμες χρηματοδοτικής συνδρομής προς την Ουκρανία ([6]), συνολικού ύψους 7,2 δισ. EUR, για την ενίσχυση της άμεσης ανθεκτικότητας της χώρας μετά τον απρόκλητο και αδικαιολόγητο επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας. Όλα τα δάνεια είχαν εκταμιευθεί προς την Ουκρανία έως το τέλος του 2022. Η ληκτότητα αυτών των δανείων προς την Ουκρανία κυμαίνεται μεταξύ 10 και 30 ετών.

Για να συνεχιστεί η στήριξη της ΕΕ προς την Ουκρανία, στις 14 Δεκεμβρίου 2022 εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο νέα δέσμη χρηματοδοτικής συνδρομής ύψους 18 δισ. EUR [κανονισμός (ΕΕ) 2022/2463 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([7])]. Η Επιτροπή και η Ουκρανία υπέγραψαν μνημόνιο συνεννόησης και συμφωνία δανειακής διευκόλυνσης στις αρχές του 2023 και τα 18 δισ. EUR εκταμιεύθηκαν το 2023. Τα δάνεια ΜΧΣ+ χρηματοδοτούνται μέσω της ενοποιημένης προσέγγισης χρηματοδότησης, ενώ όλα τα προηγούμενα δάνεια ΜΧΣ χρηματοδοτήθηκαν με την προσέγγιση της συνακόλουθης χρηματοδότησης.

Τον Οκτώβριο του 2024 η ΕΕ ενέκρινε νέα ΜΧΣ για την Ουκρανία καθώς και τον μηχανισμό συνεργασίας για τα δάνεια προς την Ουκρανία (στο εξής: ΜΣΔΟ) ([8]). Στο πλαίσιο του ΜΣΔΟ, τα έκτακτα έσοδα από ακινητοποιημένα ρωσικά κρατικά περιουσιακά στοιχεία θα χρησιμοποιηθούν για τη χορήγηση μη επιστρεπτέας στήριξης στην Ουκρανία για να βοηθηθεί η χώρα στην αποπληρωμή νέων διμερών δανείων που χορηγούνται από τους εταίρους της G7 και την ΕΕ στο πλαίσιο της εν λόγω πρωτοβουλίας. Συνεπώς, η ΕΕ υπέγραψε νέα δανειακή συμφωνία ΜΧΣ με την Ουκρανία τον Δεκέμβριο του 2024 για ποσό ύψους 18,1 δισ. EUR που θα εκταμιευθεί το 2025. Έως τον Μάιο του 2025 η Επιτροπή είχε εκταμιεύσει 6 δισ. EUR.

Κατά τη διάρκεια του 2024 η Ουκρανία αποπλήρωσε εγκαίρως 600 εκατ. EUR προηγούμενων δανείων ΜΧΣ που είχαν χορηγηθεί από την ΕΕ. Στο τέλος του 2024 τα συνολικά ανεξόφλητα δάνεια ΜΧΣ προς την Ουκρανία ανέρχονταν σε 29,0 δισ. EUR (ονομαστικό ποσό).

([6]) Απόφαση (ΕΕ) 2022/313 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Φεβρουαρίου 2022 για τη χορήγηση μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής στην Ουκρανία (ΕΕ L 55 της 28.2.2022, σ. 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2022/313/oj) για τη χορήγηση συνδρομής έκτακτης ανάγκης ύψους 1,2 δισ. EUR στην Ουκρανία, απόφαση (ΕΕ) 2022/1201 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Ιουλίου 2022, για τη χορήγηση έκτακτης μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής στην Ουκρανία (ΕΕ L 186 της 13.7.2022, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2022/1201/oj) για τη χορήγηση έκτακτης συνδρομής ύψους 1,0 δισ. EUR στην Ουκρανία, απόφαση (ΕΕ) 2022/1628 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Σεπτεμβρίου 2022, για τη χορήγηση έκτακτης μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής στην Ουκρανία, την ενίσχυση του κοινού ταμείου προβλέψεων με εγγυήσεις από τα κράτη μέλη και ειδικές προβλέψεις για ορισμένες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που σχετίζονται με την Ουκρανία, εγγυημένες βάσει της απόφασης αριθ. 466/2014/ΕΕ, και για την τροποποίηση της απόφασης (ΕΕ) 2022/1201 (ΕΕ L 245 της 22.9.2022, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2022/1628/oj) για τη χορήγηση έκτακτης συνδρομής ύψους 5,0 δισ. EUR στην Ουκρανία.

([7]) Κανονισμός (ΕΕ) 2022/2463 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2022, σχετικά με τη θέσπιση μέσου για την παροχή στήριξης στην Ουκρανία το 2023 (μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή +) (ΕΕ L 322 της 16.12.2022, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2463/oj).

([8]) Κανονισμός (ΕΕ) 2024/2773 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 2024, για τη σύσταση του μηχανισμού συνεργασίας για τα δάνεια προς την Ουκρανία και τη χορήγηση έκτακτης μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής στην Ουκρανία (ΕΕ L, 2024/2773, 28.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2773/oj).

Μέσο Διευκόλυνσης για την Ουκρανία

Στις 29 Φεβρουαρίου 2024 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο εξέδωσαν τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/792 για τη θέσπιση του Μέσου Διευκόλυνσης για την Ουκρανία ([9]). Το νέο αυτό μέσο καλύπτει τα έτη 2024 έως 2027 και προσφέρει χρηματοδοτική στήριξη έως και 50 δισ. EUR στην Ουκρανία, συμπεριλαμβανομένων κρατικών δανείων ύψους έως 33 δισ. EUR. Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024 είχαν εκταμιευθεί προς την Ουκρανία δάνεια ύψους 13,1 δισ. EUR. Τα κρατικά δάνεια του Μέσου Διευκόλυνσης για την Ουκρανία χρηματοδοτούνται μέσω δανειοληπτικών πράξεων σύμφωνα με την ενοποιημένη προσέγγιση χρηματοδότησης.

ΙΠ

Ο μηχανισμός στήριξης του ισοζυγίου πληρωμών (ΙΠ) είναι ένα πρόγραμμα στήριξης που έχει σχεδιαστεί για κράτη μέλη εκτός της ζώνης του ευρώ που αντιμετωπίζουν δυσκολίες, ή σοβαρές απειλές, όσον αφορά το ισοζύγιο πληρωμών τους. Η στήριξη του ΙΠ συνίσταται σε μεσοπρόθεσμα δάνεια υπό τον όρο της εφαρμογής πολιτικών που αποσκοπούν στην αντιμετώπιση των υποκείμενων οικονομικών προβλημάτων. Συνήθως, η στήριξη του ισοζυγίου πληρωμών από την ΕΕ παρέχεται σε συνεργασία με το ΔΝΤ και άλλους διεθνείς οργανισμούς ή χώρες. Το 2024 δεν πραγματοποιήθηκαν νέες πράξεις ή αποπληρωμές δανείων. Το πρόγραμμα αναμένεται να λήξει το 2025 με τη λήξη του ανεξόφλητου δανείου και της σχετικής δανειοληπτικής πράξης.

Ευρατόμ

Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας δανείζει χρήματα τόσο σε κράτη μέλη όσο και σε τρίτες χώρες, καθώς και σε οντότητες κρατών μελών και τρίτων χωρών, με σκοπό τη χρηματοδότηση έργων σχετικά με ενεργειακές εγκαταστάσεις.

Αποθεματικό ρευστότητας

Στο πλαίσιο της στρατηγικής ενοποιημένης χρηματοδότησης, ένα ορισμένο ποσό των εσόδων από δανειοληπτικές πράξεις φυλάσσεται σε τραπεζικό λογαριασμό στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Αυτό το αποθεματικό ρευστότητας διασφαλίζει τη διαθεσιμότητα επαρκών κεφαλαίων για την κάλυψη όλων των επικείμενων αναγκών εκταμίευσης ενώ παράλληλα αποφεύγονται τα πλεονάζοντα υπόλοιπα. Κατά τη διαχείριση αυτού του αποθεματικού ρευστότητας, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τις αναμενόμενες ανάγκες εκταμίευσης και το κόστος ευκαιρίας των ταμειακών υπολοίπων. Στο τέλος του 2024 τα κεφάλαια που τηρούνταν στον τραπεζικό λογαριασμό ανέρχονταν σε 33,9 δισ. EUR.

4.1.3. *Σύστημα προστασίας*

Οι δανειοληπτικές πράξεις της ΕΕ συνιστούν άμεσες και άνευ όρων υποχρεώσεις της ΕΕ και είναι εγγυημένες από τα κράτη μέλη της ΕΕ. Οι δανειοληπτικές πράξεις που έχουν συναφθεί για τη χρηματοδότηση δανείων πρόκειται να εξοφληθούν με την έγκαιρη είσπραξη του κεφαλαίου και των τόκων που οφείλονται για τα δάνεια αυτά. Ωστόσο, σε περίπτωση που μια δικαιούχος χώρα αθετήσει ή καθυστερήσει τις αποπληρωμές της, υπάρχουν ορισμένες διασφαλίσεις για την εξυπηρέτηση του χρέους της ΕΕ, οι οποίες συνοψίζονται στον πίνακα που ακολουθεί. Βραχυπρόθεσμα, οι δανειοληπτικές πράξεις θα εξοφληθούν από τα ταμειακά διαθέσιμα της Επιτροπής. Στη συνέχεια, οι δανειοληπτικές πράξεις που σχετίζονται με τα δάνεια προς τρίτες χώρες (εκτός από τα δάνεια ΜΧΣ+ και τα δάνεια του Μέσου Διευκόλυνσης για την Ουκρανία) θα αποπληρωθούν από τα στοιχεία ενεργητικού που τηρούνται στο ΚΤΠ, ενώ στην περίπτωση των δανείων ΜΧΣ+, των δανείων του Μέσου Διευκόλυνσης για την Ουκρανία και των δανείων προς τα κράτη μέλη, η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει πρόσθετους πόρους από τα κράτη μέλη έως το διαθέσιμο περιθώριο ιδίων πόρων («δημοσιονομικό περιθώριο»). Για ορισμένα προγράμματα, παρέχονται επίσης εγγυήσεις από τα κράτη μέλη. Ως αποτέλεσμα, οι επενδυτές είναι εκτεθειμένοι μόνο στον πιστωτικό κίνδυνο της ΕΕ και όχι στον πιστωτικό κίνδυνο του δικαιούχου των δανείων.

Πρόγραμμα της ΕΕ χρηματοδοτούμενο με δανεισμό	Σύστημα προστασίας
NGEU (ΜΑΑ και RepowerEU)	Δημοσιονομικό περιθώριο κάτω από το προσωρινό ανώτατο όριο ιδίων πόρων του προϋπολογισμού της ΕΕ — επιπλέον 0,6 % του ΑΕΕ της ΕΕ πάνω από το ανώτατο όριο ιδίων πόρων του προϋπολογισμού της ΕΕ ύψους 1,4 % του ΑΕΕ της ΕΕ
SURE	Εγγύηση παρεχόμενη από όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ (25 %) + δημοσιονομικό περιθώριο κάτω από το ανώτατο όριο ιδίων πόρων του προϋπολογισμού της ΕΕ ύψους 1,4 % του ΑΕΕ της ΕΕ
ΕΜΧΣ	Δημοσιονομικό περιθώριο κάτω από το ανώτατο όριο ιδίων πόρων του προϋπολογισμού της ΕΕ ύψους 1,4 % του ΑΕΕ της ΕΕ

([9]) Κανονισμός (ΕΕ) 2024/792 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Φεβρουαρίου 2024, για τη θέσπιση του Μέσου Διευκόλυνσης για την Ουκρανία (ΕΕ L, 2024/792, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj).

Πρόγραμμα της ΕΕ χρηματοδοτούμενο με δανεισμό	Σύστημα προστασίας
ΙΠ	Δημοσιονομικό περιθώριο κάτω από το ανώτατο όριο ιδίων πόρων του προϋπολογισμού της ΕΕ ύψους 1,4 % του ΑΕΕ της ΕΕ
ΜΧΣ (συνήθεις πράξεις)	Κοινό ταμείο προβλέψεων (9 % του δανείου προς την τρίτη χώρα)
Έκτακτη ΜΧΣ προς την Ουκρανία	Κοινό ταμείο προβλέψεων (9 %) + εγγυήσεις από όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ (61 %)
ΜΧΣ+ προς την Ουκρανία	Δημοσιονομικό περιθώριο κάτω από το ανώτατο όριο ιδίων πόρων του προϋπολογισμού της ΕΕ ύψους 1,4 % του ΑΕΕ της ΕΕ
Μέσο Διευκόλυνσης για την Ουκρανία	Δημοσιονομικό περιθώριο κάτω από το ανώτατο όριο ιδίων πόρων του προϋπολογισμού της ΕΕ ύψους 1,4 % του ΑΕΕ της ΕΕ
Δάνεια Ευρατόμ προς τρίτες χώρες (κρατικές οντότητες)	Κοινό ταμείο προβλέψεων (9 % του δανείου) και αντεγγυήσεις από τρίτες χώρες
Δάνεια Ευρατόμ προς κράτη μέλη.	Δημοσιονομικό περιθώριο κάτω από το ανώτατο όριο ιδίων πόρων του προϋπολογισμού της ΕΕ ύψους 1,4 % του ΑΕΕ της ΕΕ

4.2. **Δημοσιονομικές εγγυήσεις**

Στο πλαίσιο αυτού του είδους εκτέλεσης του προϋπολογισμού, η ΕΕ παρέχει εγγυήσεις σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα (εταίρους υλοποίησης) για τις χρηματοδοτικές (δανειοδοτικές) και επενδυτικές (συμμετοχικές) πράξεις τους για την επίτευξη των στόχων πολιτικής της.

Η ΕΕ έχει εκδώσει εγγυήσεις στο πλαίσιο των ακόλουθων προγραμμάτων:

— Εγγυήσεις της εντολής εξωτερικής δανειοδότησης (ΕΕΔ) που παρέχονται στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) για τις δανειοδοτικές πράξεις της εκτός της ΕΕ, κυρίως προς κρατικούς και υποκρατικούς δικαιούχους·

— Εγγύηση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΤΣΕ) που χορηγείται στον Όμιλο ΕΤΕπ για δραστηριότητες με τις οποίες στηρίζει πρόσθετες επενδύσεις στην ΕΕ και την πρόσβαση των ΜΜΕ σε χρηματοδότηση·

— Εγγύηση InvestEU που χορηγήθηκε στον Όμιλο ΕΤΕπ, στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης και σε διάφορους χρηματοδοτικούς εταίρους στα κράτη μέλη της ΕΕ, με σκοπό την κινητοποίηση ιδιωτικών επενδύσεων για την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση, την καινοτομία και τις κοινωνικές επενδύσεις και δεξιότητες. Η εγγύηση InvestEU μπορεί να αυξηθεί από συνεισφορές και αντεγγυήσεις της ΕΖΕΣ και των κρατών μελών·

— Εγγύηση εξωτερικής δράσης στο πλαίσιο του κανονισμού NDICI, η οποία παρέχει εγγυήσεις στην ΕΤΕπ, για τη χρηματοδότηση και τις επενδύσεις της εκτός Ευρώπης, τόσο σε δικαιούχους του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, όσο και σε διάφορους άλλους αντισυμβαλλομένους, με στόχο την προώθηση βιώσιμων επενδύσεων στις χώρες-εταίρους της ΕΕ·

— Εγγύηση του Ευρωπαϊκού Ταμείου για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη (ΕΤΒΑ) που εκδίδεται για διάφορους αντισυμβαλλομένους με στόχο τη στήριξη επενδύσεων στην Αφρική και στις χώρες της Ευρωπαϊκής Γειτονίας·

— Εγγύηση για την Ουκρανία που εκδίδεται δυνάμει του κανονισμού για το Μέσο Διευκόλυνσης για την Ουκρανία προς διάφορους αντισυμβαλλομένους με σκοπό την τόνωση των επενδύσεων για την ανάκαμψη και την ανασυγκρότηση της Ουκρανίας.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2024 το ονομαστικό ανεξόφλητο ποσό των εν λόγω εγγυήσεων στο μέγιστο επίπεδο που χορηγήθηκε στα εν λόγω χρηματοπιστωτικά ιδρύματα ανερχόταν σε 109,9 δισ. EUR, εκ των οποίων 72,6 δισ. EUR αφορούν χρηματοδοτικές ή επενδυτικές πράξεις που υπογράφηκαν από τους εταίρους υλοποίησης (οι εγγυήσεις του InvestEU και του NDICI και οι εγγυήσεις για την Ουκρανία βρίσκονται ακόμη στην επενδυτική περίοδο, κατά τη διάρκεια της οποίας οι εταίροι μπορούν να συμπεριλάβουν νέες πράξεις στο πλαίσιο της εγγύησης).

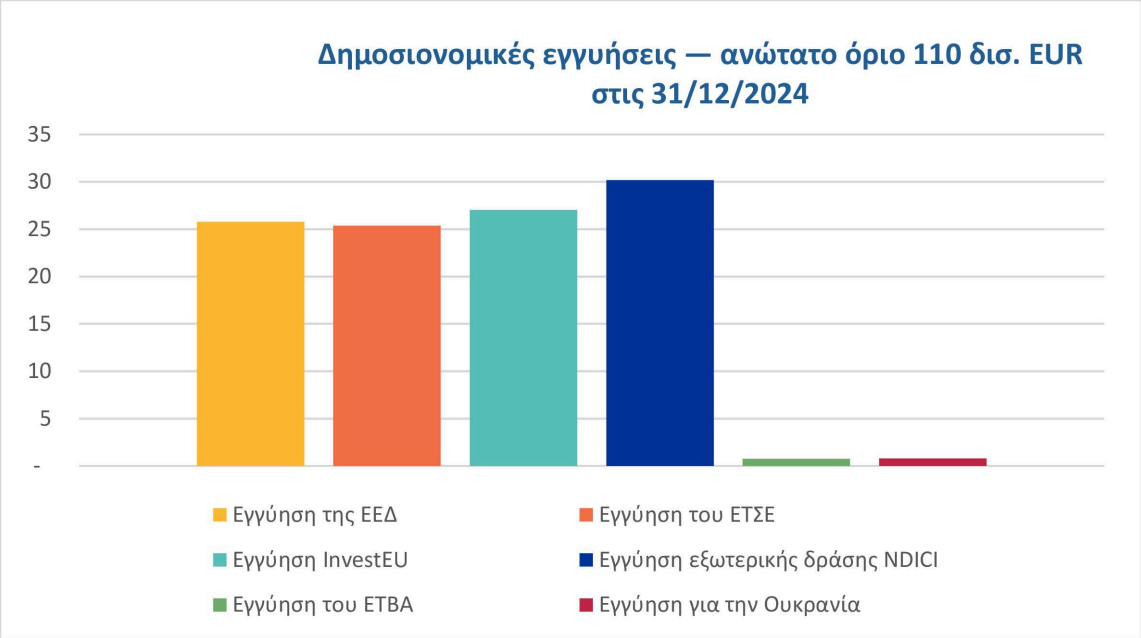

Τα κράτη μέλη και οι χώρες του ΕΟΧ μπορούν επίσης να συνεισφέρουν στο πρόγραμμα InvestEU. Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024 η ΕΕ υπέγραψε με τις εν λόγω χώρες συμφωνίες συνεισφοράς ύψους 2,8 δισ. EUR, εκ των οποίων 2,2 δισ. EUR αφορούν συνεισφορές σε χρήμα και 0,6 δισ. EUR αφορούν αντεγγυήσεις.

4.3. **Κοινό ταμείο προβλέψεων**

Προκειμένου να ικανοποιηθούν τυχόν καταπτώσεις εγγυήσεων για την έγκαιρη κάλυψη ζημιών που υπέστησαν οι εταίροι υλοποίησης, η ΕΕ περιλαμβάνει σχετικές προβλέψεις στον προϋπολογισμό. Από το 2021 όλα τα προβλεπόμενα στοιχεία ενεργητικού τηρούνται στο ΚΤΠ, το οποίο λειτουργεί ως ενιαίο χαρτοφυλάκιο, ενώ τα στοιχεία ενεργητικού επενδύονται κυρίως στους χρεωστικούς τίτλους. Επί του παρόντος, συνδυάζει προβλέψεις για όλες τις δημοσιονομικές εγγυήσεις της ΕΕ και ορισμένα προγράμματα χρηματοδοτικής συνδρομής. Οι πόροι του ΚΤΠ κατανέμονται σε συνιστώσες για τον εντοπισμό των ποσών που σχετίζονται με τις συνεισφέρουσες δημοσιονομικές εγγυήσεις και τα συνεισφέροντα προγράμματα χρηματοδοτικής συνδρομής.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2024 η Επιτροπή διατηρεί στο ΚΤΠ καθαρό ενεργητικό ύψους 23,2 δισ. EUR για τις ακόλουθες συνιστώσες:

— Ταμείο Εγγυήσεων για τις εξωτερικές δράσεις — 3,2 δισ. EUR (που καλύπτουν εγγυήσεις ΕΕΔ, καθώς και δάνεια ΜΧΣ πριν από το 2021 και δάνεια Ευρατόμ προς τρίτες χώρες)

— ΕΤΣΕ — 8,9 δισ. EUR

— ΕΤΒΑ — 0,8 δισ. EUR

— Συνιστώσες InvestEU — 6,8 δισ. EUR (συμπεριλαμβανομένων των συνεισφορών σε χρήμα των κρατών μελών και των χωρών του ΕΟΧ)

— NDICI ΕΤΒΑ+ — 2,9 δισ. EUR

— Εγγυήσεις για την Ουκρανία — 0,2 δισ. EUR

— Δάνεια ΜΧΣ μετά το 2020 — 0,1 δισ. EUR

— Δάνεια ΜΧΣ για την Ουκρανία — 0,3 δισ. EUR

5. ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

5.1. Έσοδα

Τα ενοποιημένα έσοδα της ΕΕ περιλαμβάνουν ποσά που αφορούν ανταλλακτικές και μη ανταλλακτικές συναλλαγές, εκ των οποίων οι δεύτερες είναι οι σημαντικότερες. Η πενταετής τάση των βασικών κατηγοριών εσόδων από μη ανταλλακτικές συναλλαγές (που περιλαμβάνουν τους πόρους ΑΕΕ, τους παραδοσιακούς ιδίους πόρους, τους πόρους ΦΠΑ, τους ιδίους πόρους πλαστικών, τα πρόστιμα και την είσπραξη εξόδων) έχει ως εξής:

Πενταετής τάση των εσόδων από τις κυριότερες μη ανταλλακτικές συναλλαγές[1]

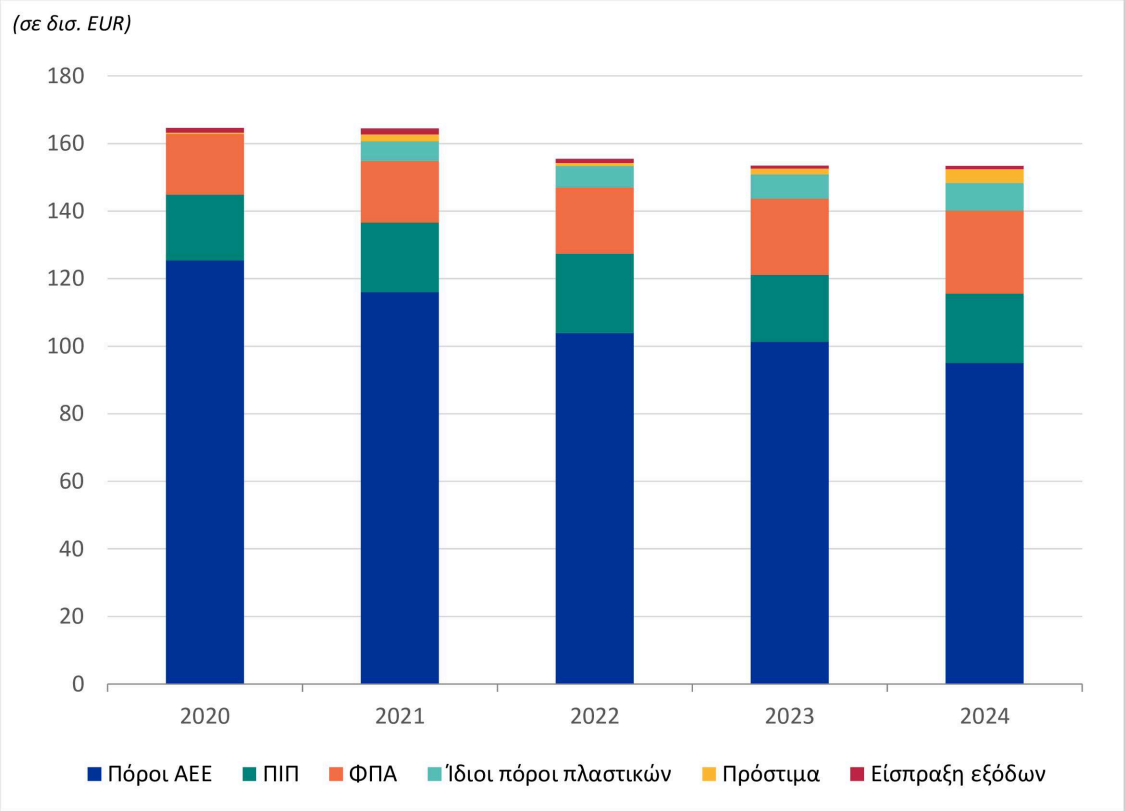

[1] *Στοιχεία 2020 έως 2024: εξαιρουμένων των εσόδων που σχετίζονται με την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ*

Δεδομένου ότι τα έσοδα του προϋπολογισμού θα πρέπει να ισούνται με (ή να υπερβαίνουν) τις δαπάνες του προϋπολογισμού, ο κύριος παράγοντας που επηρεάζει την τάση των εσόδων που παρουσιάζεται ανωτέρω είναι οι πληρωμές που πραγματοποιούνται κάθε έτος.

Κυριότερες εξελίξεις το 2024

Το 2024 τα συνολικά έσοδα, που περιλαμβάνουν όλες τις κατηγορίες εσόδων, ανήλθαν σε 175,7 δισ. EUR έναντι 171,9 δισ. EUR το προηγούμενο έτος. Οι κυριότερες εξελίξεις που εξηγούν την αύξηση κατά 3,8 δισ. EUR ή 2,2 % ήταν οι εξής:

— Τα έσοδα που συνδέονται με πρόστιμα αυξήθηκαν κατά 2,3 δισ. EUR κυρίως λόγω των προστίμων που επιβλήθηκαν σε εταιρείες για παραβάσεις των κανόνων ανταγωνισμού της ΕΕ.

— Τα χρηματοοικονομικά έσοδα αυξήθηκαν κατά 2,0 δισ. EUR, κυρίως λόγω των αυξημένων τόκων που εισπράχθηκαν.

— Οι συνεισφορές βάσει του ΦΠΑ αυξήθηκαν από 22,5 δισ. EUR το 2023 σε 24,5 δισ. EUR το 2024.

— Οι ίδιοι πόροι πλαστικών αυξήθηκαν από 7,2 δισ. EUR το 2023 σε 8,2 δισ. EUR το 2024.

— Οι παραδοσιακοί ίδιοι πόροι αυξήθηκαν από 19,8 δισ. EUR το 2023 σε 20,6 δισ. EUR το 2024 και

— Τα έσοδα από το ΑΕΕ (ακαθάριστο εθνικό εισόδημα), το πρωταρχικό στοιχείο των λειτουργικών εσόδων της ΕΕ, μειώθηκαν από 101,3 δισ. EUR το 2023 σε 95,0 δισ. EUR το 2024. Η μείωση κατά 6,3 δισ. EUR ή 6,2 %, η οποία αντισταθμίζει εν μέρει τις άλλες κινήσεις εσόδων που περιγράφονται ανωτέρω, εξηγείται σε μεγάλο βαθμό από τη μείωση των αναγκών σε πιστώσεις πληρωμών.

5.2. **Δαπάνες**

Η κύρια συνιστώσα των δαπανών που αναγνωρίζονται στις ενοποιημένες δημοσιονομικές καταστάσεις είναι οι δαπάνες που εμπίπτουν στη μέθοδο της επιμερισμένης διαχείρισης και περιλαμβάνουν τα ακόλουθα ταμεία: i) το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ), ii) το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και άλλα μέσα αγροτικής ανάπτυξης, iii) το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και το Ταμείο Συνοχής (ΤΣ) και iv) το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ). Τα εν λόγω ταμεία αντιστοιχούσαν σε 101,9 δισ. EUR ή 37,3 % των συνολικών δαπανών ύψους 272,9 δισ. EUR που πραγματοποιήθηκαν το 2024 (2023: 125,4 δισ. EUR, 51,5 % των συνολικών δαπανών). Η κατανομή των δαπανών στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης και οι σχετικοί συντελεστές στάθμισης παρουσιάζονται κατωτέρω:

Κύριες δαπάνες στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης για το οικονομικό έτος 2024

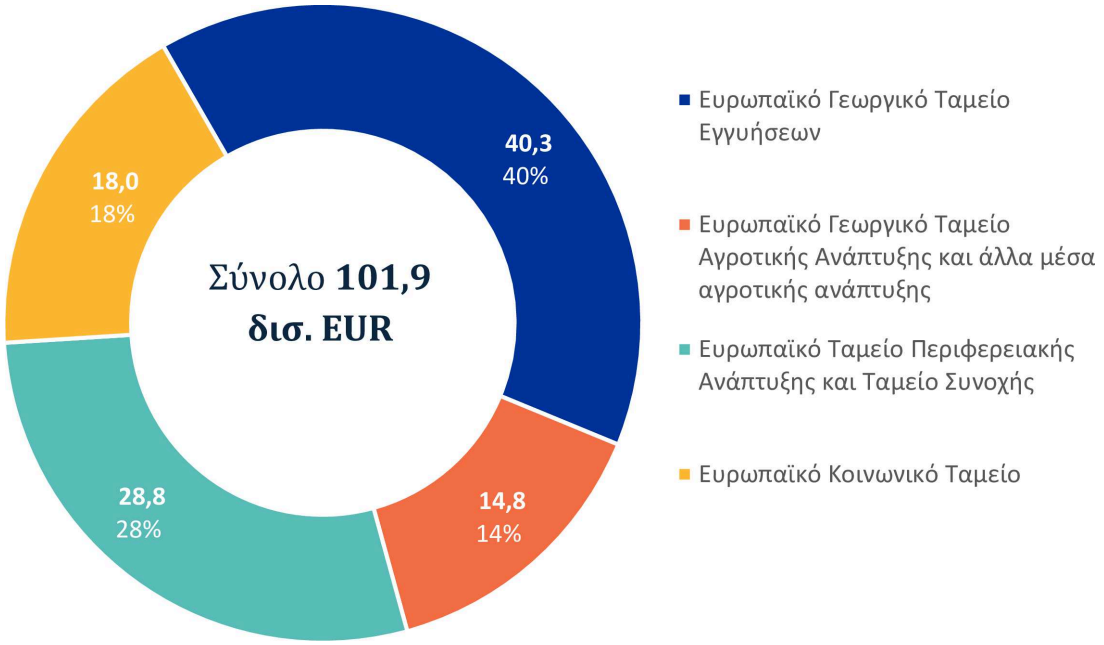

Η μείωση των δαπανών στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης οφείλεται κυρίως στις μειωμένες δαπάνες που σχετίζονται με το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής (κατά 23,6 δισ. EUR) καθώς η υλοποίηση των προγραμμάτων του πρώην ΠΔΠ βρίσκεται πλέον στο τελικό της στάδιο.

Οι δαπάνες στο πλαίσιο της άμεσης διαχείρισης, που αντιπροσωπεύει την εκτέλεση του προϋπολογισμού από την Επιτροπή, τους εκτελεστικούς οργανισμούς και τα καταπιστευματικά ταμεία, αυξήθηκαν από 61,9 δισ. EUR το 2023 σε 99,0 δισ. EUR το 2024. Η αύξηση κατά 37,1 δισ. EUR οφείλεται κυρίως στη μη επιστρεπτέα στήριξη που χορηγήθηκε στο πλαίσιο του ΜΑΑ του NGEU, η οποία ανήλθε σε 65,8 δισ. EUR (2023: 36,0 δισ. EUR), καθώς τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν τα κονδύλια που παρέχονται και επιτυγχάνονται τα ορόσημα.

Οι δαπάνες στο πλαίσιο της έμμεσης διαχείρισης αντιπροσωπεύουν την εκτέλεση του προϋπολογισμού από οργανισμούς της ΕΕ, όργανα της ΕΕ, τρίτες χώρες, διεθνείς οργανισμούς και άλλες οντότητες. Το 2024 οι δαπάνες στο πλαίσιο της έμμεσης διαχείρισης ανήλθαν στο ποσό των 16,6 δισ. EUR (2023: 15,2 δισ. EUR). Η αύξηση οφείλεται κυρίως στις αυξημένες δαπάνες για εξωτερικές δράσεις.

5.3. **Ενεργητικό**

Στις 31 Δεκεμβρίου 2024 το σύνολο των στοιχείων ενεργητικού ανερχόταν σε 518,5 δισ. EUR (2023: 467,7 δισ. EUR) —η αύξηση οφείλεται κυρίως στην περαιτέρω δανειοδότηση από το μέσο NGEU και στα νέα δάνεια που εκδόθηκαν προς την Ουκρανία στο πλαίσιο του Μέσου Διευκόλυνσης για την Ουκρανία. Τα σημαντικότερα στοιχεία ενεργητικού στον ισολογισμό της ΕΕ ήταν τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού εκτός των ταμειακών διαθεσίμων και ισοδυνάμων (328,3 δισ. EUR), οι προχρηματοδοτήσεις (78,9 δισ. EUR), οι απαιτήσεις και τα εισπρακτέα ποσά (31,7 δισ. EUR) και τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα (63,2 δισ. EUR). Τα άλλα στοιχεία ενεργητικού, ύψους 16,3 δισ. EUR, περιλάμβαναν κυρίως ενσώματα πάγια και άυλα περιουσιακά στοιχεία.

Σύνθεση του ενεργητικού την 31η Δεκεμβρίου 2024

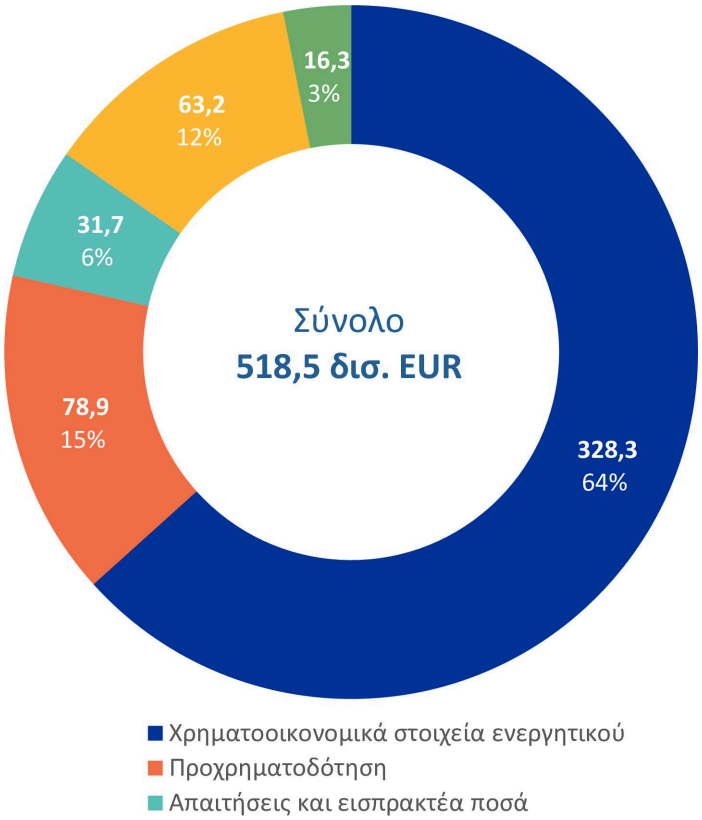

Η αύξηση στο σύνολο των στοιχείων ενεργητικού κατά 50,7 δισ. EUR ή 10,8 % σε σχέση με το προηγούμενο έτος οφειλόταν κυρίως στα ακόλουθα:

— Τα ανεξόφλητα δάνεια αυξήθηκαν από 246,9 δισ. EUR το 2023 σε 283,6 δισ. EUR το 2024. Η αύξηση κατά 36,7 δισ. EUR ή 14,9 % αντικατοπτρίζει κυρίως την έκδοση περαιτέρω δανείων προς τα κράτη μέλη στο πλαίσιο του ΜΑΑ και του REPowerEU (29,4 δισ. EUR) και νέων δανείων στο πλαίσιο του Μέσου Διευκόλυνσης για την Ουκρανία και των προγραμμάτων ΜΧΣ (13,1 δισ. EUR και 1,1 δισ. EUR αντίστοιχα), τα οποία αντισταθμίζονται από αποπληρωμές του ΕΜΧΣ και της ΜΧΣ ύψους 1,4 δισ. EUR και απομειώσεις των νέων δανείων για την Ουκρανία (5,7 δισ. EUR).

— Το σύνολο των προχρηματοδοτήσεων μειώθηκε από 91,7 δισ. EUR το 2023 σε 78,9 δισ. EUR το 2024. Αυτό συνδέεται κυρίως με τη σημαντική μείωση κατά 18 δισ. EUR της προχρηματοδότησης του ΕΤΠΑ, του Ταμείου Συνοχής και του ΕΚΤ για την προηγούμενη περίοδο προγραμματισμού, καθώς η περίοδος πλησιάζει στο κλείσιμο και εκκαθαρίζονται υψηλότερα ποσά. Επιπλέον, υπήρξε σημαντική μείωση κατά 3,8 δισ. EUR της μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης που χορηγήθηκε στο πλαίσιο του ΜΑΑ λόγω συμψηφισμών που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους μετά την επίτευξη των οροσήμων και των στόχων από τα κράτη μέλη.

— Τα ταμειακά διαθέσιμα και τα ισοδύναμά τους αυξήθηκαν από 39,6 δισ. EUR το 2023 σε 63,2 δισ. EUR το 2024. Η αύξηση κατά 23,6 δισ. EUR ή 59,6 % οφείλεται κυρίως στο υψηλότερο αποθεματικό ρευστότητας που σχετίζεται με την ενοποιημένη χρηματοδότηση (12,5 δισ. EUR τηρούνταν στον τραπεζικό λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας το 2023 έναντι 33,9 δισ. EUR στο τέλος του 2024) και προέκυψε από το υψηλό επίπεδο εκταμιεύσεων που είχαν προγραμματιστεί για τις αρχές του 2025, και

— Οι απαιτήσεις και τα εισπρακτέα ποσά μειώθηκαν από 35,2 δισ. EUR σε 31,7 δισ. EUR. Η μείωση κατά 3,5 δισ. EUR ή 9,9 % οφείλεται κυρίως στη μείωση του καθαρού ποσού που οφείλει το Ηνωμένο Βασίλειο στο πλαίσιο της συμφωνίας αποχώρησης —βλ. κατωτέρω.

Αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ

Την 31η Ιανουαρίου 2020 το Ηνωμένο Βασίλειο αποχώρησε από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι όροι της αναχώρησής του καθορίζονται σε συμφωνία για την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας, γνωστή και ως «συμφωνία αποχώρησης». Στο πλαίσιο της εν λόγω συμφωνίας, το Ηνωμένο Βασίλειο συμφώνησε να τηρήσει όλες τις δημοσιονομικές υποχρεώσεις που είχε αναλάβει ενόσω ήταν μέλος της ΕΕ. Η συμφωνία άρχισε να ισχύει την 31η Ιανουαρίου 2020. Βάσει της συμφωνίας αποχώρησης, το Ηνωμένο Βασίλειο θα συνεχίσει να συνεισφέρει στον προϋπολογισμό της ΕΕ και να ωφελείται από προγράμματα και δαπάνες της ΕΕ που έχουν εγκριθεί πριν από το 2021, σαν να ήταν κράτος μέλος. Επίσης, θα επιστραφούν στο Ηνωμένο Βασίλειο συγκεκριμένα ποσά τα οποία συνεισέφερε στον προϋπολογισμό της ΕΕ ή ποσά που έχουν ληφθεί από τον προϋπολογισμό της ΕΕ σε σχέση με την περίοδο κατά την οποία ήταν κράτος μέλος. Η ΕΕ υποβάλλει δύο φορές ετησίως στο Ηνωμένο Βασίλειο έκθεση σχετικά με τα οφειλόμενα ποσά και το Ηνωμένο Βασίλειο τα καταβάλλει σε μηνιαία βάση. Η υποβολή εκθέσεων επικαιροποιείται κάθε έτος με βάση τα πραγματικά στοιχεία.

Οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τη συμφωνία αποχώρησης δημιουργούν υποχρεώσεις και απαιτήσεις για την ΕΕ, οι οποίες πρέπει να υπολογίζονται και να αντικατοπτρίζονται στους ετήσιους λογαριασμούς της ΕΕ. Καλύπτουν ιδίως τους ακόλουθους τομείς:

— ίδιοι πόροι (άρθρο 136)

— εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων (άρθρο 140)

— πρόστιμα στον τομέα του ανταγωνισμού (άρθρο 141)

— υποχρεώσεις της Ένωσης (άρθρο 142)

— ενδεχόμενες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις και χρηματοοικονομικά μέσα (άρθρα 143 και 144)

— καθαρό ενεργητικό της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα (άρθρο 145)

— επένδυση της ΕΕ στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (άρθρο 146)

— ενδεχόμενες υποχρεώσεις που αφορούν νομικές υποθέσεις (άρθρο 147).

	Άρθρο 140	Άρθρο 142	Άλλο	31.12.2024	31.12.2023
Οφειλόμενα από το Ηνωμένο Βασίλειο	*4 432*	*10 136*	*116*	*14 683*	*18 867*
Οφειλόμενα προς το Ηνωμένο Βασίλειο	-	–	*(1 922)*	*(1 922)*	*(3 394)*
Σύνολο	**4 432**	**10 136**	**(1 806)**	**12 762**	**15 473**
Μη κυκλοφορούντα	*2 469*	*9 802*	*(1 040)*	*11 231*	*13 088*
Κυκλοφορούντα	*1 963*	*334*	*(766)*	*1 530*	*2 385*

Προχρηματοδότηση

Το 2024 οι προχρηματοδοτήσεις, εκτός από τις λοιπές προκαταβολές προς τα κράτη μέλη και τις συνεισφορές προς το καταπιστευματικό ταμείο Bêkou και το καταπιστευματικό ταμείο για την Αφρική, ανήλθαν σε 75,1 δισ. EUR (2023: 89,4 δισ. EUR), εκ των οποίων σχεδόν το σύνολο αφορούσε τις δραστηριότητες της Επιτροπής. Η μείωση κατά 14,3 δισ. EUR ή 16,0 % σχετίζεται κυρίως με τη μείωση των προχρηματοδοτήσεων που συνδέονται με την επιμερισμένη διαχείριση από 36,6 δισ. EUR το 2023 σε 25,0 δισ. EUR το 2024, καθώς τα προγράμματα του προηγούμενου ΠΔΠ οδεύουν προς την περάτωσή τους.

Προχρηματοδότηση της Επιτροπής ανά μέθοδο διαχείρισης

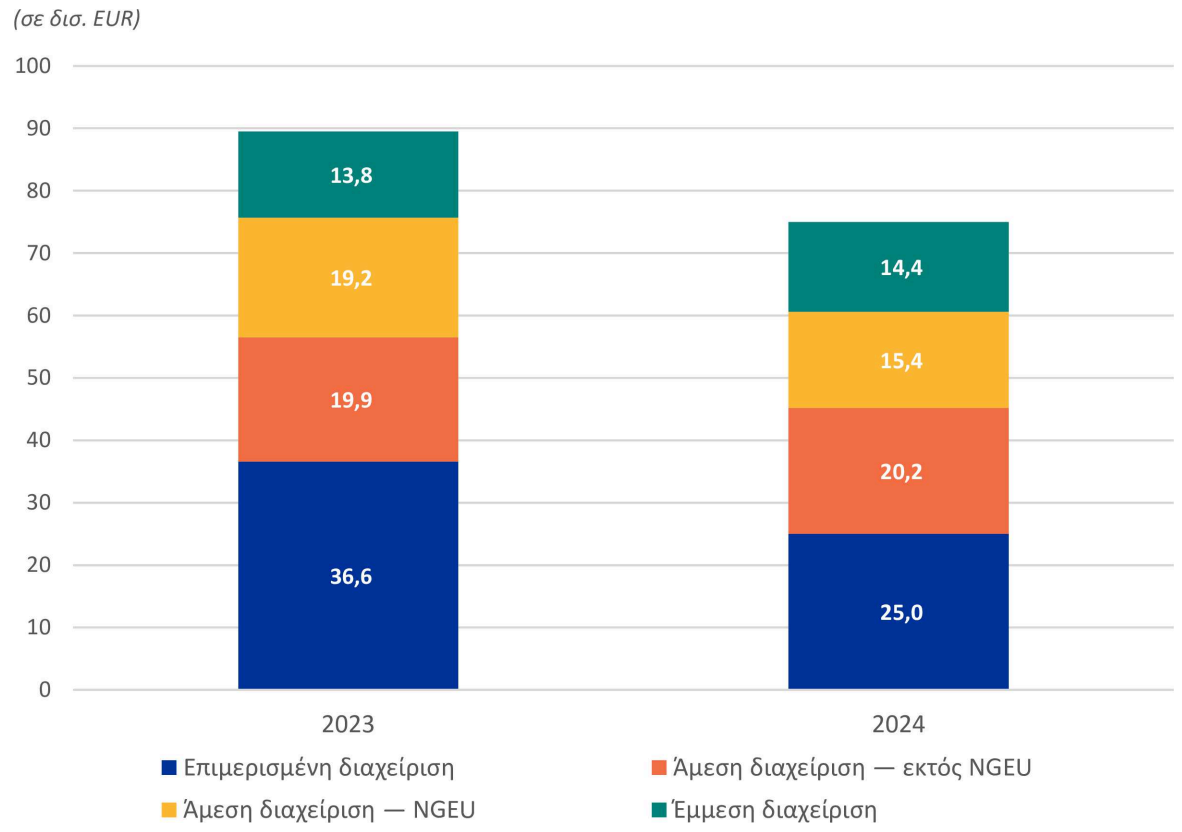

Το επίπεδο των προχρηματοδοτήσεων που χορηγούνται στο πλαίσιο των προγραμμάτων του ΠΔΠ επηρεάζεται σημαντικά από τον αντίστοιχο κύκλο του ΠΔΠ, για παράδειγμα κατά την έναρξη της περιόδου του ΠΔΠ αναμένεται η πληρωμή μεγάλων προκαταβολών στα κράτη μέλη στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής και τα ποσά αυτά παραμένουν διαθέσιμα στα κράτη μέλη έως την περάτωση των προγραμμάτων. Καταβάλλεται επίσης ετήσια προχρηματοδότηση, η οποία πρέπει να χρησιμοποιείται εντός του έτους ή να ανακτάται το επόμενο έτος στο πλαίσιο του κύκλου του ετήσιου κλεισίματος των λογαριασμών. Η Επιτροπή καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για να εξασφαλίσει τη διατήρηση της προχρηματοδότησης στο ενδεδειγμένο επίπεδο. Πρέπει να επιτευχθεί ισορροπία μεταξύ της διασφάλισης επαρκούς χρηματοδότησης για τα έργα και της έγκαιρης αναγνώρισης των δαπανών.

5.4. Παθητικό

Στις 31 Δεκεμβρίου 2024 οι συνολικές υποχρεώσεις ανέρχονταν σε 827,3 δισ. EUR (2023: 679,8 δισ. EUR) —η αύξηση οφείλεται κυρίως στις δανειοληπτικές πράξεις που πραγματοποιήθηκαν το 2024 στο πλαίσιο της ενοποιημένης προσέγγισης χρηματοδότησης. Οι σημαντικότερες υποχρεώσεις ήταν οι δανειοληπτικές πράξεις για το NGEU και η χρηματοδοτική συνδρομή (594,0 δισ. EUR), οι συνταξιοδοτικές υποχρεώσεις και άλλες υποχρεώσεις παροχών μετά την έξοδο από την υπηρεσία (93,1 δισ. EUR), δεδουλευμένα έξοδα και προεισπραχθέντα έσοδα (67,1 δισ. EUR) και οφειλές προς τρίτους (55,4 δισ. EUR).

Σύνθεση του παθητικού την 31η Δεκεμβρίου 2024

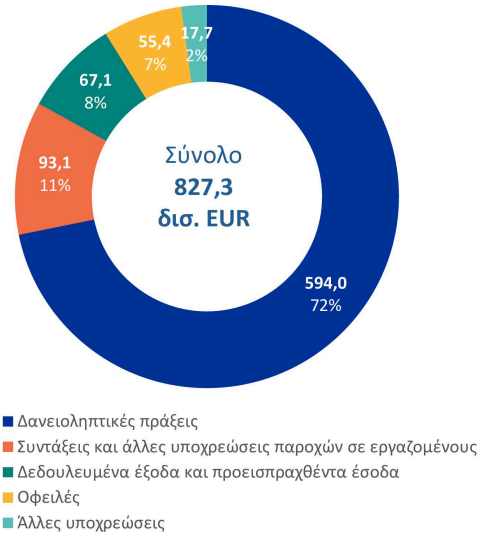

Η αύξηση κατά 147,5 δισ. EUR ή 21,7 % σε σχέση με το προηγούμενο έτος οφειλόταν κυρίως στα ακόλουθα:

— Οι δανειοληπτικές πράξεις αυξήθηκαν από 450,6 δισ. EUR το 2023 σε 594,0 δισ. EUR το 2024. Η αύξηση κατά 143,4 δισ. EUR ή 31,8 % συνδέεται κυρίως με τις νέες εκδόσεις στο πλαίσιο της ενοποιημένης προσέγγισης χρηματοδότησης (για το NGEU και το Μέσο Διευκόλυνσης για την Ουκρανία), μετά την αφαίρεση των αποπληρωμών και των μεταβολών της λογιστικής αξίας, ύψους 144,9 δισ. EUR, μείον τις αποπληρωμές του ΕΜΧΣ και της ΜΧΣ ύψους 1,4 δισ. EUR.

— Τα δεδουλευμένα έξοδα και τα προεισπραχθέντα έσοδα μειώθηκαν από 76,8 δισ. EUR το 2023 σε 67,1 δισ. EUR το 2024. Η μείωση κατά 9,7 δισ. EUR ή 12,6 % σχετίζεται κυρίως με το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής και

— Οι οφειλές αυξήθηκαν από 50,5 δισ. EUR το 2023 σε 55,4 δισ. EUR το 2024. Η αύξηση κατά 4,9 δισ. EUR ή 9,7 % σχετίζεται πρωτίστως με τον ΜΑΑ (αύξηση κατά 4,9 δισ. EUR).

Σύνολο δηλώσεων δαπανών και τιμολογίων που παραλήφθηκαν και αναγνωρίστηκαν στον ισολογισμό στον τομέα «Οφειλές»

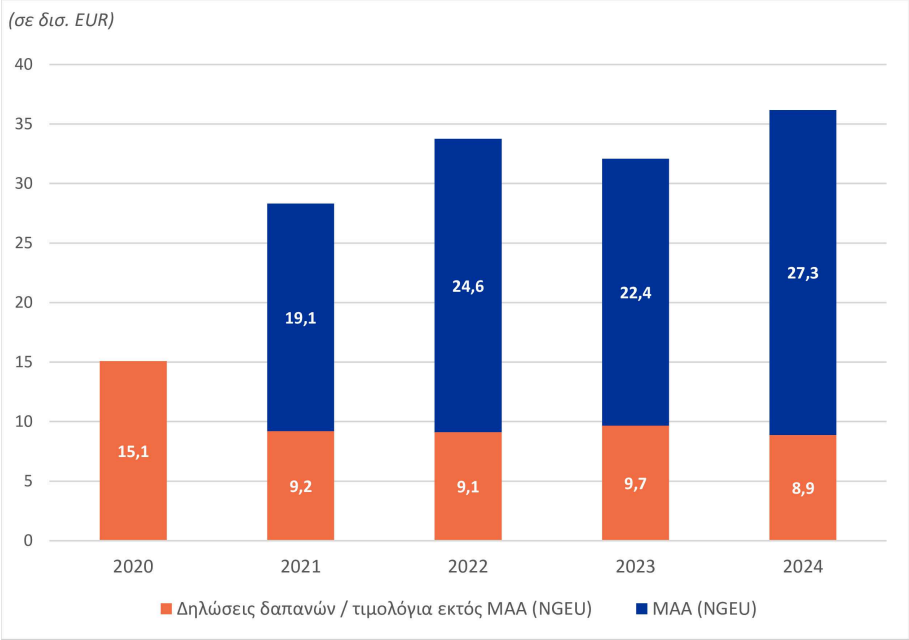

5.5. **Καθαρό ενεργητικό**

Η θετική διαφορά μεταξύ παθητικού και ενεργητικού στις 31 Δεκεμβρίου 2024 ανερχόταν σε 308,8 δισ. EUR (2023: 212,2 δισ. EUR). Επισημαίνεται ότι το γεγονός ότι το παθητικό υπερβαίνει το ενεργητικό δεν σημαίνει ότι τα θεσμικά και λοιπά όργανα της ΕΕ αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες, αλλά ότι ορισμένα στοιχεία του παθητικού θα χρηματοδοτηθούν από μελλοντικούς ετήσιους προϋπολογισμούς. Έτσι, σύμφωνα με τους κανόνες της λογιστικής σε δεδουλευμένη βάση, πολλά έξοδα αναγνωρίζονται στο τρέχον έτος μολονότι μπορεί στην πραγματικότητα να καταβληθούν τα επόμενα έτη και να χρηματοδοτηθούν από μελλοντικούς προϋπολογισμούς· τα έσοδα που σχετίζονται με τις εν λόγω μελλοντικές χρηματοδοτήσεις θα λογιστικοποιηθούν μόνο στις μελλοντικές περιόδους. Πέραν των δανειοληπτικών πράξεων στο πλαίσιο της ενοποιημένης προσέγγισης χρηματοδότησης, οι οποίες πρέπει να αποπληρωθούν έως το 2054, και πέραν των υποχρεώσεων παροχών σε εργαζομένους, οι οποίες πρέπει να καταβληθούν σε διάστημα αρκετών δεκαετιών, τα σημαντικότερα ποσά είναι για δραστηριότητες που σχετίζονται με το ΕΓΤΕ, το μεγαλύτερο μέρος των οποίων καταβάλλεται συνήθως κατά το πρώτο τρίμηνο του επόμενου έτους.

6. **ΣΥΝΟΨΗ ΤΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ**

6.1. **Έσοδα**

Στον αρχικό εγκριθέντα προϋπολογισμό της ΕΕ, τον οποίο υπέγραψε ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στις 22 Νοεμβρίου 2023, το συνολικό ποσό των πιστώσεων πληρωμών ανερχόταν σε 142 630 εκατ. EUR και το συνολικό ποσό που έπρεπε να χρηματοδοτηθεί με ιδίους πόρους ανερχόταν σε 136 499 εκατ. EUR. Οι εκτιμήσεις των εσόδων και των δαπανών στον αρχικό προϋπολογισμό προσαρμόζονται συνήθως κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους με διορθωτικούς προϋπολογισμούς. Οι προσαρμογές των ιδίων πόρων βάσει του ΑΕΕ εξασφαλίζουν την ισοσκέλιση των εγγεγραμμένων στον προϋπολογισμό εσόδων και δαπανών. Σύμφωνα με την αρχή της ισοσκέλισης, τα έσοδα και οι δαπάνες του προϋπολογισμού (πιστώσεις πληρωμών) πρέπει να είναι ισοσκελισμένα.

Κατά τη διάρκεια του 2024 εγκρίθηκαν πέντε διορθωτικοί προϋπολογισμοί. Λαμβανομένων υπόψη αυτών των διορθωτικών προϋπολογισμών, το τελικό ποσό των εγκριθέντων εσόδων για το 2024 ανήλθε σε 149 744 εκατ. EUR και το συνολικό ποσό που χρηματοδοτήθηκε από ιδίους πόρους ανήλθε σε 141 170 εκατ. EUR. Ο κύριος παράγοντας για την εν λόγω αύξηση των συνεισφορών των κρατών μελών το 2024 ήταν η αύξηση των πιστώσεων πληρωμών.

Τίτλος 1: Ίδιοι πόροι

Η είσπραξη των παραδοσιακών ιδίων πόρων ήταν πολύ κοντά στα ποσά που προβλέπονταν στον προϋπολογισμό.

Οι οριστικές πληρωμές των κρατών μελών για ΦΠΑ, ΑΕΕ και πλαστικά αντιστοιχούσαν επίσης σε μεγάλο βαθμό στις εκτιμήσεις του οριστικού προϋπολογισμού. Οι διαφορές μεταξύ των προβλεπόμενων ποσών και των ποσών που όντως καταβλήθηκαν οφείλονται στην απόκλιση μεταξύ των ισοτιμιών του ευρώ που χρησιμοποιούνται για την κατάρτιση του προϋπολογισμού και των ισοτιμιών που ίσχυαν τη στιγμή που πραγματοποίησαν τις πληρωμές τους κράτη μέλη που δεν ανήκουν στη ζώνη του ευρώ.

Τίτλος 2: Πλεονάσματα, υπόλοιπα και αναπροσαρμογές

Το πλεόνασμα του προηγούμενου οικονομικού έτους ανήλθε σε 633 εκατ. EUR. Το ποσό αυτό εγγράφηκε στον προϋπολογισμό του 2024 μέσω διορθωτικού προϋπολογισμού και οι συνεισφορές ιδίων πόρων από τα κράτη μέλη μειώθηκαν αναλόγως.

Όσον αφορά τα υπόλοιπα ΦΠΑ και ΑΕΕ, οι σχετικοί κανόνες ορίζονται στο άρθρο 10β του κανονισμού περί απόδοσης [κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 609/2014 του Συμβουλίου ([10])]. Όσον αφορά τα υπόλοιπα από πλαστικά, οι κανόνες ορίζονται στο άρθρο 9 του κανονισμού περί απόδοσης πλαστικών [κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2021/770 του Συμβουλίου ([11])].

Σύμφωνα με τους εν λόγω κανόνες, το συνολικό άθροισμα των υπολοίπων υπολογίζεται έτσι ώστε η επίπτωση στον προϋπολογισμό της ΕΕ να είναι μηδενική («σύστημα συμψηφισμού») και η διαδικασία δεν συνεπάγεται τροποποίηση του προϋπολογισμού. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή ζητεί απευθείας από τα κράτη μέλη να καταβάλουν τα καθαρά ποσά σύμφωνα με τους κανόνες του κανονισμού περί απόδοσης.

([10]) Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 609/2014 του Συμβουλίου, της 26ης Μαΐου 2014, για τις μεθόδους και τη διαδικασία απόδοσης των παραδοσιακών ιδίων πόρων και των ιδίων πόρων που βασίζονται στον ΦΠΑ και το ΑΕΕ και για τα μέτρα αντιμετώπισης των ταμειακών αναγκών (ΕΕ L 168 της 7.6.2014, σ. 39, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/609/oj).

([11]) Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2021/770 του Συμβουλίου, της 30ής Απριλίου 2021, για τον υπολογισμό του ιδίου πόρου που βασίζεται στα απορρίμματα πλαστικών συσκευασιών που δεν ανακυκλώνονται, για τις μεθόδους και τη διαδικασία απόδοσης του εν λόγω ιδίου πόρου, για τα μέτρα αντιμετώπισης των ταμειακών αναγκών και για ορισμένες πτυχές του ιδίου πόρου που βασίζεται στο ακαθάριστο εθνικό εισόδημα (ΕΕ L 165 της 11.5.2021, σ. 15, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/770/oj).

Τίτλος 3: Διοικητικά έσοδα

Ο τίτλος αυτός περιλαμβάνει κυρίως έσοδα από φόρους και εισφορές επί των αποδοχών του προσωπικού.

Τίτλος 4: Χρηματοοικονομικά έσοδα, τόκοι υπερημερίας και πρόστιμα

Το βασικό μέρος αντιστοιχεί στα πρόστιμα που συνδέονται με την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού.

Τίτλος 5: Δημοσιονομικές εγγυήσεις, δανειοληπτικές και δανειοδοτικές πράξεις

Ο τίτλος αυτός έχει αυξηθεί σημαντικά με την έλευση του NGEU. Τα κονδύλια του NGEU στο πλαίσιο του εν λόγω τίτλου αποτελούν έσοδα με ειδικό προορισμό. Ο τίτλος 5 καλύπτει τα έσοδα που σχετίζονται με εγγυήσεις, τόκους και αποπληρωμές χορηγηθέντων δανείων. Επίσης διοχετεύει κονδύλια (για τη μη επιστρεπτέα στήριξη του NGEU στο πλαίσιο του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και για την ενίσχυση των προγραμμάτων του ΠΔΠ) από έσοδα με ειδικό προορισμό που λαμβάνουν τα κράτη μέλη στο πλαίσιο του Μέσου Ανάκαμψης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EURI).

Τίτλος 6: Έσοδα, εισφορές και επιστροφές που σχετίζονται με τις πολιτικές της Ένωσης

Ο τίτλος αυτός αφορά κυρίως έσοδα από δημοσιονομικές διορθώσεις σχετικές με τα διαρθρωτικά και γεωργικά ταμεία (ΕΔΕΤ, ΕΓΤΕ και ΕΓΤΑΑ). Περιλαμβάνει επίσης τη συμμετοχή τρίτων χωρών σε ερευνητικά προγράμματα, την εκκαθάριση λογαριασμών σε γεωργικά ταμεία και άλλες εισφορές και επιστροφές σε προγράμματα/δραστηριότητες της ΕΕ. Σημαντικό μέρος αυτού του συνολικού ποσού συνίσταται σε έσοδα με ειδικό προορισμό, γεγονός το οποίο συνεπάγεται την εγγραφή συμπληρωματικών πιστώσεων στην πλευρά των δαπανών.

Τα συνολικά έσοδα του προϋπολογισμού του 2024 ανέρχονταν σε 250 609 εκατ. EUR:

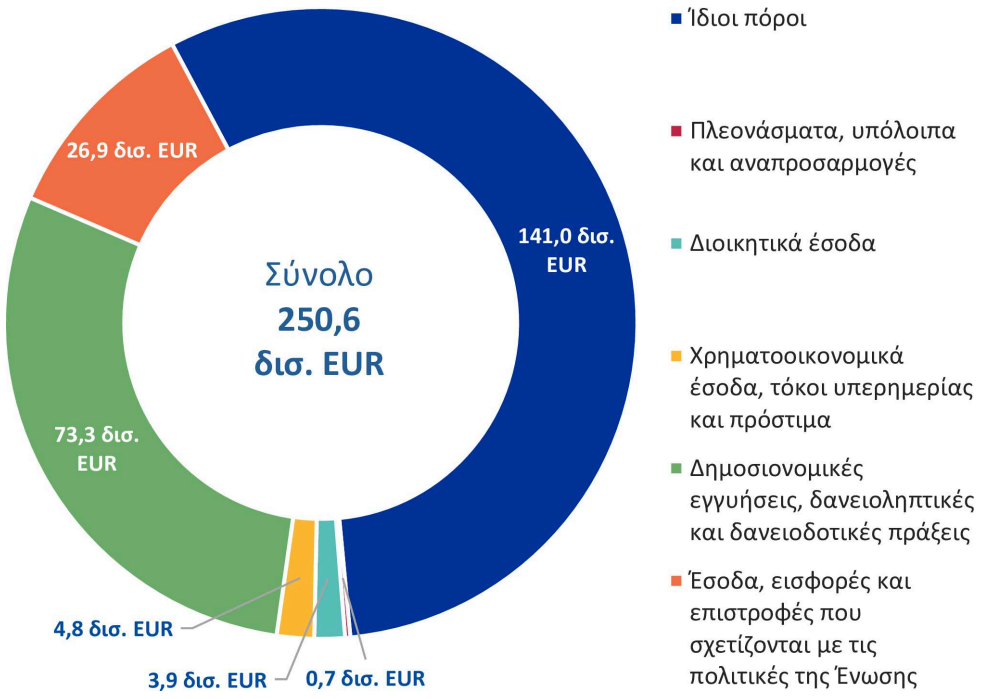

6.2. **Δαπάνες**

6.2.1. *Εκτέλεση του προϋπολογισμού*

Το 2024, το τέταρτο έτος του ΠΔΠ 2021-2027, ο οριστικός εγκριθείς προϋπολογισμός ανήλθε σε 195,3 δισ. EUR σε πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων και σε 149,7 δισ. EUR σε πιστώσεις πληρωμών. Επιπλέον, πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων ύψους 31,1 δισ. EUR που ήταν διαθέσιμες ως έσοδα με ειδικό προορισμό, εκ των οποίων 0,7 δισ. EUR αφορούσαν το NGEU ([12]) και 1,3 δισ. EUR σε πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων μεταφέρθηκαν από το 2023. Οι πιστώσεις πληρωμών που σχετίζονταν με έσοδα με ειδικό προορισμό του 2024 και ανέρχονταν σε 122,9 δισ. EUR, εκ των οποίων 79,0 δισ. EUR αφορούσαν το NGEU, καθώς επίσης πιστώσεις πληρωμών ύψους 3,2 δισ. EUR μεταφέρθηκαν από το 2023.

Η ενεργός παρακολούθηση της εκτέλεσης του προϋπολογισμού και η καλή συνεργασία μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής οδήγησαν στην πλήρη εκτέλεση του προϋπολογισμού.

Η εκτέλεση των συνολικών πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων το 2024 ανήλθε σε 213,7 δισ. EUR:

— 193,1 δισ. EUR από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό·

— 0,9 δισ. EUR από πιστώσεις που μεταφέρθηκαν ή διατέθηκαν εκ νέου από το 2023·

— 19,7 δισ. EUR από πιστώσεις που προέρχονται από έσοδα με ειδικό προορισμό·

  — εκ των οποίων 0,5 δισ. EUR από το NGEU.

Η εκτέλεση των συνολικών πιστώσεων πληρωμών το 2024 ανήλθε σε 247,0 δισ. EUR:

— 146,1 δισ. EUR από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό·

— 2,7 δισ. EUR από πιστώσεις που μεταφέρθηκαν ή διατέθηκαν εκ νέου από το 2023·

— 98,2 δισ. EUR από πιστώσεις που προέρχονται από έσοδα με ειδικό προορισμό·

  — εκ των οποίων 73,1 δισ. EUR από το NGEU.

Στις περιπτώσεις που επιτρέπεται από τον δημοσιονομικό κανονισμό και/ή άλλες νομικές βάσεις, οι πιστώσεις του ψηφισθέντος προϋπολογισμού που δεν εκτελέστηκαν το 2024 μεταφέρθηκαν στο 2025: 1,4 δισ. EUR σε πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων και 3,8 δισ. EUR σε πιστώσεις πληρωμών.

Ομοίως, 11,1 δισ. EUR σε πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων προερχόμενες από έσοδα με ειδικό προορισμό και 24,7 δισ. EUR σε πιστώσεις πληρωμών προερχόμενες από έσοδα με ειδικό προορισμό μεταφέρθηκαν στο 2025 σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό.

Το σύνολο των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων για το 2024 που εκτελέστηκαν ανά τομέα του ΠΔΠ 2021-2027 παρουσιάζεται κατωτέρω:

([12]) Για ολοκληρωμένη επισκόπηση του NextGenerationEU (NGEU), ανατρέξτε επίσης στις ενότητες 2.2 και 2.3 ανωτέρω.

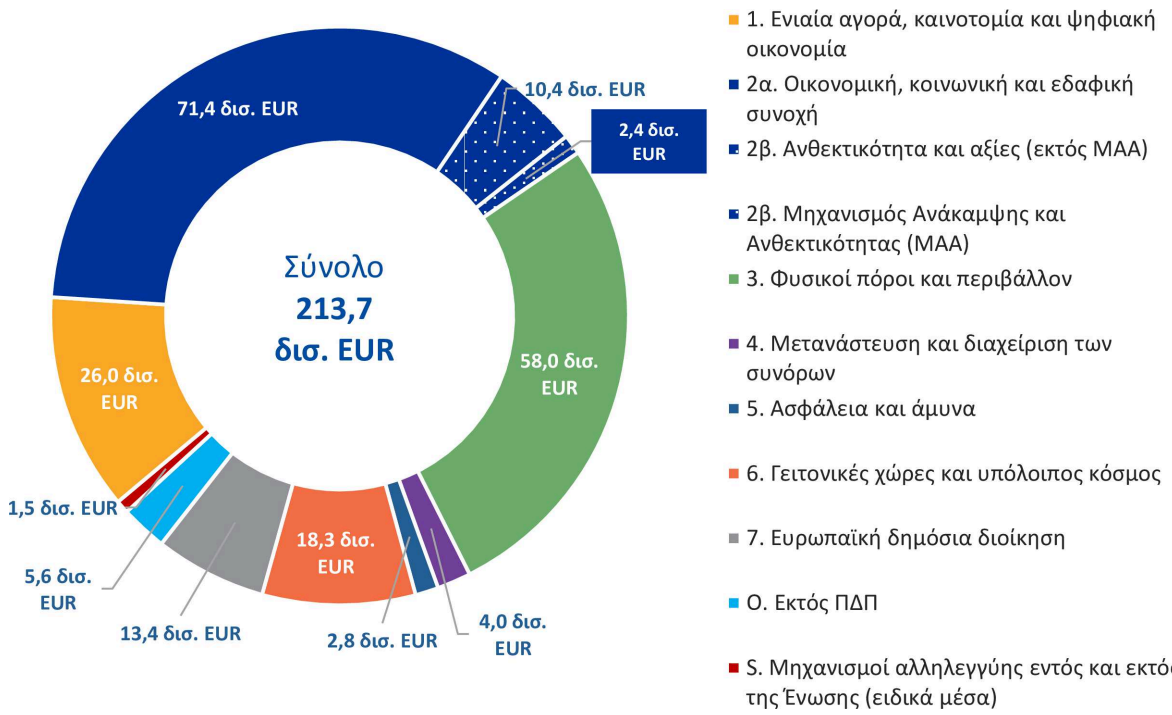

Η εκτέλεση όλων των ειδών πιστώσεων για το 2024 (προϋπολογισμός, μεταφορές από το προηγούμενο έτος και έσοδα με ειδικό προορισμό) ανήλθε σε ποσοστό 94 % για τις αναλήψεις υποχρεώσεων και 90 % για τις πληρωμές. Τα ποσοστά εκτέλεσης, συμπεριλαμβανομένων των πιστώσεων που μεταφέρθηκαν στο 2025 (σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό και/ή τις νομικές βάσεις) ανήλθαν σε 99,6 % για τις πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων και σε 100 % για τις πιστώσεις πληρωμών του ψηφισθέντος προϋπολογισμού για το 2023.

Οι πιστώσεις του NGEU εγγράφηκαν πλήρως το 2021, δηλαδή 421,1 δισ. EUR σε πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων. Το 2023 ήταν το τελευταίο έτος για το οποίο θα μπορούσαν να αναληφθούν οι σχετικές νομικές δεσμεύσεις.

Το 2024 οι πιστώσεις πληρωμών του NGEU ανήλθαν σε 76,6 δισ. EUR και η εκτέλεση ανήλθε στο 95,4 %. Το υπόλοιπο ποσό των πιστώσεων πληρωμών ύψους 3,5 δισ. EUR μεταφέρθηκε στο 2025.

6.2.2. *Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων που ακυρώθηκαν οριστικά*

Δυνάμει του κανονισμού για την αιρεσιμότητα, κατά τη διάρκεια του 2022 διατέθηκαν αποδεσμεύσεις συνολικού ύψους 1 044 εκατ. EUR (εκ των οποίων 30 εκατ. EUR στο πλαίσιο του NGEU) σε σχέση με δεσμεύσεις που αφορούσαν την Ουγγαρία. Μέχρι το τέλος του 2024, οι σχετικές πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων δεν μπόρεσαν να ανασυσταθούν και ακυρώθηκαν οριστικά.

6.2.3. *Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων*

Οι εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων (συνήθως αναφερόμενες ως ΥΠΕ — υπόλοιπο προς εκκαθάριση), οι οποίες αντιστοιχούν σε δεσμευμένα ποσά που δεν έχουν ακόμη καταβληθεί, ανέρχονταν σε 507,4 δισ. EUR στο τέλος του 2024. Οι εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων μειώθηκαν σε σύγκριση με το 2023 (κατά 35,6 δισ. EUR).

Ο κύριος παράγοντας της μείωσης του ΥΠΕ το 2024 ήταν η υλοποίηση του NGEU (μη επιστρεπτέο μέρος), που συνεισέφερε 166,3 δισ. EUR (33 %) στο σύνολο του ΥΠΕ στο τέλος του 2024. Δεδομένου ότι οι πιστώσεις του NGEU έπρεπε να αναληφθούν έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023 και να καταβληθούν έως τις 31 Δεκεμβρίου 2026, σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφοι 4 και 9 του κανονισμού EURI, η τάση ονομαστικής αύξησης του ΥΠΕ που συνδέεται με το NGEU αντιστράφηκε το 2024.

6.2.4. *Αποτέλεσμα εκτέλεσης του προϋπολογισμού*

Το αποτέλεσμα του προϋπολογισμού (πλεόνασμα) αυξήθηκε από 0,6 δισ. EUR το 2023 σε 1,3 δισ. EUR το 2024. Το αποτέλεσμα του προϋπολογισμού του 2024 επηρεάζεται κυρίως από την υπερεκτέλεση των εσόδων του προϋπολογισμού στον τίτλο 4 — Χρηματοοικονομικά έσοδα, τόκοι υπερημερίας και πρόστιμα.

7. **ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ, ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΚΑΙ ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ ΤΗΣ ΕΕ**

Η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) είναι μια Ένωση στην οποία τα κράτη μέλη αναθέτουν αρμοδιότητες για την επίτευξη των κοινών τους στόχων. Η Ένωση βασίζεται στις αξίες του σεβασμού της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της ισότητας, του κράτους δικαίου, καθώς και του σεβασμού των ανθρώπινων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανόμενων των δικαιωμάτων των προσώπων που ανήκουν σε μειονότητες. Οι αξίες αυτές είναι κοινές στα κράτη μέλη εντός κοινωνίας που χαρακτηρίζεται από τον πλουραλισμό, την απαγόρευση των διακρίσεων, την ανοχή, τη δικαιοσύνη, την αλληλεγγύη και την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών.

7.1. **Πολιτικό και δημοσιονομικό πλαίσιο**

Συνθήκες της ΕΕ

Οι πρωταρχικοί στόχοι και αρχές που διέπουν την Ένωση και τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα καθορίζονται στις Συνθήκες. Η Ένωση και τα θεσμικά όργανα της ΕΕ δύνανται να ενεργούν μόνο εντός των ορίων των αρμοδιοτήτων που τους ανατίθενται από τις Συνθήκες προκειμένου να επιτύχουν τους στόχους που ορίζονται σε αυτές και πρέπει να το πράττουν σύμφωνα με τις αρχές ([13]) της επικουρικότητας και της αναλογικότητας. Για να επιτύχει τους στόχους της και να υλοποιήσει τις πολιτικές της, η Ένωση εφοδιάζεται με τα απαραίτητα χρηματοδοτικά μέσα. Η Επιτροπή είναι αρμόδια για την προαγωγή του γενικού συμφέροντος της Ένωσης, που περιλαμβάνει την εκτέλεση του προϋπολογισμού και τη διαχείριση των προγραμμάτων σε συνεργασία με τα κράτη μέλη και σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

Η ΕΕ επιδιώκει την επίτευξη των στόχων που καθορίζονται στη Συνθήκη με διάφορα μέσα, ένα από τα οποία είναι ο προϋπολογισμός της ΕΕ. Άλλα είναι, ενδεικτικά, ένα κοινό νομοθετικό πλαίσιο ή κοινές στρατηγικές πολιτικής.

Πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο και προγράμματα δαπανών

Οι πολιτικές που στηρίζονται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ εφαρμόζονται σύμφωνα με το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο (ΠΔΠ) και την αντίστοιχη τομεακή νομοθεσία που καθορίζει τα προγράμματα δαπανών και τα μέσα. Αυτά μεταφράζουν τις πολιτικές προτεραιότητες της ΕΕ σε οικονομικούς όρους για περίοδο η οποία είναι αρκετά μακροχρόνια ώστε να είναι αποτελεσματική και να παρέχει έναν συνεκτικό και μακροπρόθεσμο ορίζοντα για τους δικαιούχους κονδυλίων της ΕΕ και για τις συγχρηματοδοτούσες εθνικές αρχές. Καθορίζονται ανώτατα ετήσια ποσά (ανώτατα όρια) για τις δαπάνες της ΕΕ συνολικά και ανά βασική κατηγορία δαπάνης (τομέα). Το άθροισμα των ανώτατων ορίων όλων των τομέων είναι το συνολικό ανώτατο όριο των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων. Το ΠΔΠ εγκρίνεται από το Συμβούλιο με ομοφωνία όλων των κρατών μελών, με την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Το τρέχον πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο 2021-2027 εγκρίθηκε στις 17 Δεκεμβρίου 2020 ([14]). Το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο 2021-2027 συμπληρώνεται από το προσωρινό μέσο ανάκαμψης NextGenerationEU (βλ. ενότητα **2**).

Ετήσιος προϋπολογισμός

Ο ετήσιος προϋπολογισμός καταρτίζεται από την Επιτροπή. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο συμφωνούν (συνήθως έως τα μέσα Δεκεμβρίου) επί του προϋπολογισμού για το επόμενο έτος, βάσει της διαδικασίας του άρθρου 314 της ΣΛΕΕ. Σύμφωνα με την αρχή της ισοσκέλισης του προϋπολογισμού, το σύνολο των εσόδων πρέπει να ισούται με το σύνολο των δαπανών (πιστώσεις πληρωμών) για ένα δεδομένο οικονομικό έτος.

Οι κύριες πηγές χρηματοδότησης του προϋπολογισμού της ΕΕ είναι τα έσοδα από ιδίους πόρους, τα οποία συμπληρώνονται από άλλα έσοδα. Υπάρχουν τέσσερις κατηγορίες ιδίων πόρων: οι παραδοσιακοί ίδιοι πόροι (κυρίως τελωνειακοί δασμοί), οι ίδιοι πόροι που βασίζονται στον φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ), οι ίδιοι πόροι που βασίζονται στα απορρίμματα μη ανακυκλωμένων πλαστικών συσκευασιών (που εισήχθησαν το 2021) και οι ίδιοι πόροι που βασίζονται στο ακαθάριστο εθνικό εισόδημα (ΑΕΕ). Τα άλλα έσοδα που προέρχονται από τις δραστηριότητες της ΕΕ (π.χ. πρόστιμα στον τομέα του ανταγωνισμού) αντιπροσωπεύουν κατά κανόνα λιγότερο από το 10 % των συνολικών εσόδων.

([13]) Σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, η Ένωση παρεμβαίνει μόνο εφόσον και κατά τον βαθμό που οι στόχοι της προβλεπόμενης δράσης δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη, μπορούν όμως, λόγω της κλίμακας ή των αποτελεσμάτων, να επιτευχθούν καλύτερα στο επίπεδο της Ένωσης. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, το περιεχόμενο και η μορφή της δράσης της Ένωσης δεν υπερβαίνουν τα απαιτούμενα για την επίτευξη των στόχων των Συνθηκών (βλ. άρθρο 5 της ΣΕΕ).

([14]) Την 1η Φεβρουαρίου 2024 το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμφώνησε σε ενδιάμεση αναθεώρηση των ανώτατων ορίων του ΠΔΠ 2021-2027, σύμφωνα με τις προτάσεις της Επιτροπής COM(2023) 336.

Μέθοδοι διαχείρισης

Ο προϋπολογισμός της ΕΕ εκτελείται με τρεις μεθόδους διαχείρισης, οι οποίες καθορίζουν τον τρόπο πληρωμής και διαχείρισης των χρημάτων:

— Επιμερισμένη διαχείριση: η διαχείριση του μεγαλύτερου μέρους του προϋπολογισμού (περίπου 3/4 του προϋπολογισμού) πραγματοποιείται βάσει συστήματος επιμερισμένης διαχείρισης από την Επιτροπή σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, κυρίως στους τομείς των διαρθρωτικών ταμείων και της γεωργίας.

— Άμεση διαχείριση: η Επιτροπή διαχειρίζεται επίσης η ίδια προγράμματα και μπορεί να αναθέτει σε εκτελεστικούς οργανισμούς την υλοποίηση συγκεκριμένων προγραμμάτων.

— Έμμεση διαχείριση: η διαχείριση των αποφάσεων περί δαπανών μπορεί επίσης να πραγματοποιείται έμμεσα διά της ανάθεσης σε άλλους οργανισμούς εντός ή εκτός ΕΕ. Ο δημοσιονομικός κανονισμός και/ή οι συμφωνίες συνεισφοράς καθορίζουν τους αναγκαίους μηχανισμούς ελέγχου και υποβολής εκθέσεων από τις εν λόγω οντότητες και την εποπτεία από την Επιτροπή σε περιπτώσεις στις οποίες ανατίθενται καθήκοντα εκτέλεσης του προϋπολογισμού σε εθνικούς οργανισμούς, στον Όμιλο της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, σε τρίτες χώρες, σε διεθνείς οργανισμούς (π.χ. στην Παγκόσμια Τράπεζα ή στα Ηνωμένα Έθνη) και σε άλλες οντότητες (π.χ. αποκεντρωμένους οργανισμούς της ΕΕ, κοινές επιχειρήσεις).

Χρηματοδοτικά μέσα και δημοσιονομικές εγγυήσεις

Η παραδοσιακή μέθοδος της εκτέλεσης του προϋπολογισμού μέσω επιχορηγήσεων και επιδοτήσεων συμπληρώνεται με την έκδοση χρηματοδοτικών μέσων υπό μορφή εγγυήσεων, καθώς και μετοχικού κεφαλαίου και δανείων. Επιπλέον, η ΕΕ συμμετέχει σε δανειοληπτικές και δανειοδοτικές δραστηριότητες για ειδικά προγράμματα χρηματοδοτικής συνδρομής με σκοπό τη στήριξη των κρατών μελών και τρίτων χωρών υπό μορφή διμερών δανείων που χρηματοδοτούνται από χρεωστικούς τίτλους που εκδίδονται στις κεφαλαιαγορές με την εγγύηση του προϋπολογισμού της ΕΕ. Τον Δεκέμβριο του 2022, το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο θέσπισαν την ενοποιημένη προσέγγιση χρηματοδότησης για τον δανεισμό της ΕΕ, στο πλαίσιο της οποίας η Ένωση θα εκδίδει «ομόλογα της ΕΕ» συγκεκριμένου σήματος και όχι χωριστά ομόλογα για μεμονωμένα προγράμματα.

Δημοσιονομικός κανονισμός

Ο δημοσιονομικός κανονισμός (ΔΚ) ([15]) που εφαρμόζεται στον γενικό προϋπολογισμό αποτελεί νομική πράξη καίριας σημασίας για την κανονιστική αρχιτεκτονική των οικονομικών της ΕΕ. Καθορίζει λεπτομερώς τους δημοσιονομικούς κανόνες που ισχύουν για την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ και τους ρόλους των διαφόρων φορέων που συμμετέχουν στη διασφάλιση της ορθής χρήσης των χρημάτων και επιτυγχάνει τους στόχους που έχουν τεθεί. Περιλαμβάνει επίσης τις ειδικές διατάξεις που ισχύουν για τα χρηματοδοτικά μέσα, τις δημοσιονομικές εγγυήσεις και τη χρηματοδοτική συνδρομή.

7.2. **Διακυβέρνηση και λογοδοσία**

7.2.1. *Θεσμική δομή*

Η ΕΕ διαθέτει θεσμικό πλαίσιο μέσω του οποίου αποσκοπεί στην προώθηση των αξιών της, στην επιδίωξη των στόχων της, στην εξυπηρέτηση των συμφερόντων της, των συμφερόντων των πολιτών της και των συμφερόντων των κρατών μελών, καθώς και στη διασφάλιση της συνοχής, της αποτελεσματικότητας και της συνέχειας των πολιτικών και των δράσεών της. Η οργανωτική δομή αποτελείται από τα θεσμικά όργανα, τους οργανισμούς και άλλα αυτόνομα όργανα της ΕΕ. Ο δημοσιονομικός κανονισμός, μαζί με τους ισχύοντες λογιστικούς κανόνες, ορίζει ποιες από τις οντότητες αυτές περιλαμβάνονται στους ενοποιημένους λογαριασμούς της ΕΕ (βλ. σημείωση **9** των ενοποιημένων ετήσιων λογαριασμών της ΕΕ για τον κατάλογο των οντοτήτων που περιλαμβάνονται στο πεδίο εφαρμογής της ενοποίησης).

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ασκεί, από κοινού με το Συμβούλιο, νομοθετικά και δημοσιονομικά καθήκοντα. Η Επιτροπή λογοδοτεί πολιτικά στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Το Συμβούλιο επίσης ασκεί καθήκοντα χάραξης πολιτικών και συντονισμού σύμφωνα με τους γενικούς πολιτικούς προσανατολισμούς και τις προτεραιότητες της Ένωσης που καθορίζονται από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είναι το εκτελεστικό όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Προωθεί το γενικό συμφέρον της Ένωσης και αναλαμβάνει κατάλληλες πρωτοβουλίες για τον σκοπό αυτό. Διασφαλίζει την εφαρμογή των Συνθηκών και επιβλέπει την εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης από τα κράτη μέλη υπό τον έλεγχο του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ασκεί συντονιστικά, εκτελεστικά και διαχειριστικά καθήκοντα, εκτελεί τον προϋπολογισμό και διαχειρίζεται προγράμματα.

([15]) Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Σεπτεμβρίου 2024, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης (αναδιατύπωση) (ΕΕ L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

Η Επιτροπή εκτελεί τον προϋπολογισμό, σε μεγάλο βαθμό σε συνεργασία με τα κράτη μέλη ([16]). Από κοινού διασφαλίζουν ότι οι πιστώσεις χρησιμοποιούνται σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης. Οι κανονισμοί προβλέπουν τις υποχρεώσεις ελέγχου των κρατών μελών κατά την από κοινού εκτέλεση του προϋπολογισμού καθώς και τις απορρέουσες ευθύνες. Προβλέπουν επίσης τις ευθύνες κάθε θεσμικού οργάνου της ΕΕ και τους ειδικούς κανόνες που αφορούν τις ίδιες δαπάνες του.

7.2.2. *Η δομή διακυβέρνησης της Επιτροπής*

Οι ρυθμίσεις διακυβέρνησης της Επιτροπής και ο τρόπος με τον οποίο διασφαλίζουν ότι η Επιτροπή λειτουργεί ως σύγχρονος οργανισμός που λογοδοτεί και είναι προσανατολισμένος στις επιδόσεις περιγράφονται στην ανακοίνωση ([17]) σχετικά με τη διακυβέρνηση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Η Επιτροπή επιτελεί τους ρόλους της υπό την ηγεσία του Σώματος των επιτρόπων, το οποίο θέτει προτεραιότητες και αναλαμβάνει τη συνολική πολιτική ευθύνη για το έργο της Επιτροπής. Ως Σώμα των επιτρόπων, η Επιτροπή εργάζεται υπό την πολιτική καθοδήγηση του/της προέδρου της, που παρουσιάζει στο πλαίσιο της υποψηφιότητάς του/της στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τους στόχους που προτίθεται να επιτύχει με τη μορφή πολιτικών κατευθύνσεων. Ο/Η πρόεδρος αποφασίζει σχετικά με την εσωτερική οργάνωση της Επιτροπής ώστε να διασφαλίζονται η συνοχή, η αποτελεσματικότητα και η συλλογικότητα της δράσης της.

Το Σώμα αναθέτει την επιχειρησιακή εκτέλεση του προϋπολογισμού και τη δημοσιονομική διαχείριση στους γενικούς διευθυντές και στους προϊσταμένους υπηρεσιών, οι οποίοι ηγούνται της διοικητικής δομής της Επιτροπής. Αυτή η αποκεντρωμένη προσέγγιση δημιουργεί μια διοικητική νοοτροπία που προωθεί την ανάληψη ευθύνης από τους δημόσιους υπαλλήλους για δραστηριότητες επί των οποίων έχουν τον έλεγχο και απαιτεί από αυτούς να παρέχουν διαβεβαίωση όσον αφορά τις δραστηριότητες για τις οποίες λογοδοτούν.

Υπό την εποπτεία του/της προέδρου και σε στενή συνεργασία με το μέλος της Επιτροπής που είναι αρμόδιο για τον προϋπολογισμό, τους ανθρώπινους πόρους και τη διοίκηση, και με τη συμμετοχή των προεδρικών και κεντρικών υπηρεσιών, το συμβούλιο εσωτερικής διοίκησης παρέχει συντονισμό, εποπτεία, συμβουλές και στρατηγικές κατευθύνσεις.

Οι εσωτερικές ρυθμίσεις καθορίζουν ένα συνεκτικό σύνολο ισχυρών ελέγχων και εργαλείων διαχείρισης που επιτρέπουν στο Σώμα των επιτρόπων να αναλαμβάνει την πολιτική ευθύνη για το έργο της Επιτροπής ([18]).

7.2.3. *Η δημοσιονομική διαχείριση εντός της Επιτροπής*

Εντός της Επιτροπής, οι ρόλοι και οι αρμοδιότητες δημοσιονομικής διαχείρισης καθορίζονται με σαφήνεια (π.χ. στον δημοσιονομικό κανονισμό και στον εσωτερικό κανονισμό ([19])) και εφαρμόζονται με ανάλογο τρόπο. Ως κύριοι διατάκτες, οι γενικοί διευθυντές και οι προϊστάμενοι υπηρεσιών της Επιτροπής είναι υπεύθυνοι για τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των πόρων της ΕΕ, τη συμμόρφωση με τις διατάξεις του δημοσιονομικού κανονισμού, τη διαχείριση κινδύνου και την κατάρτιση κατάλληλου πλαισίου εσωτερικού ελέγχου.

Η ευθύνη των διατακτών καλύπτει ολόκληρη τη διαχειριστική διαδικασία, από τον προσδιορισμό του τι απαιτείται προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι πολιτικής που έχουν τεθεί από το θεσμικό όργανο έως τη διαχείριση των δραστηριοτήτων τόσο από επιχειρησιακή άποψη όσο και από την άποψη της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης. Τα καθήκοντα μπορούν να μεταβιβαστούν σε διευθυντές, προϊσταμένους μονάδων και άλλους, οι οποίοι, ως εκ τούτου, καθίστανται δευτερεύοντες διατάκτες. Κάθε κύριος διατάκτης μπορεί να επικουρείται από έναν ή δύο διευθυντές αρμόδιους για θέματα διαχείρισης κινδύνων και εσωτερικού ελέγχου, για την εποπτεία και την παρακολούθηση της εφαρμογής των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου.

Οι κεντρικές υπηρεσίες της Επιτροπής παρέχουν καθοδήγηση και συμβουλές, ενώ επίσης προάγουν βέλτιστες πρακτικές, μεταξύ άλλων μέσω των εργασιών του συμβουλίου εσωτερικής διοίκησης.

([16]) Βλ. άρθρο 317 της ΣΛΕΕ.
([17]) C(2020) 4240 της 24.6.2020.
([18]) Κατά συνέπεια, ο όρος «Ευρωπαϊκή Επιτροπή» χρησιμοποιείται για να υποδηλώσει τόσο το θεσμικό όργανο —το Σώμα— που συγκροτείται από τα μέλη της Επιτροπής όσο και τη διοίκησή της, την οποία αποτελούν οι γενικοί διευθυντές των τμημάτων της (και οι προϊστάμενοι άλλων διοικητικών δομών, όπως υπηρεσίες, γραφεία και εκτελεστικοί οργανισμοί).
([19]) Από τα μέσα του 2019 (σύμφωνα με το αναθεωρημένο άρθρο 12 του εσωτερικού κανονισμού), η διαχείριση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης (ΕΤΑ) έχει ανατεθεί από κοινού σε πέντε τμήματα [INTPA (DEVCO), ECHO, EAC, EACEA και JRC].

Σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό, κάθε διατάκτης υποχρεούται να καταρτίζει ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων (ΕΕΔ) όπου περιγράφονται λεπτομερώς τα επιτεύγματα, και οι δραστηριότητες εσωτερικού ελέγχου και δημοσιονομικής διαχείρισης κατά τη διάρκεια του έτους. Η ΕΔΔ περιλαμβάνει δήλωση ότι οι πόροι χρησιμοποιήθηκαν βάσει των αρχών της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και ότι εφαρμόζονται διαδικασίες ελέγχου που παρέχουν τις απαιτούμενες εγγυήσεις σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των υποκείμενων πράξεων. Η ετήσια έκθεση διαχείρισης και επιδόσεων του προϋπολογισμού της ΕΕ ([20]) αποτελεί το βασικό μέσο **με το οποίο το Σώμα των επιτρόπων αναλαμβάνει την πολιτική ευθύνη για τη δημοσιονομική διαχείριση του προϋπολογισμού της ΕΕ**.

Η υπόλογος της Επιτροπής είναι υπεύθυνη σε κεντρικό επίπεδο για τη διαχείριση του ταμείου, τις διαδικασίες είσπραξης, τη θέσπιση λογιστικών κανόνων που βασίζονται στα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα του Δημόσιου Τομέα (IPSAS), την επικύρωση λογιστικών συστημάτων, καθώς και για την κατάρτιση των ετήσιων λογαριασμών της Επιτροπής και των ενοποιημένων ετήσιων λογαριασμών της ΕΕ. Επιπλέον, η υπόλογος υποχρεούται να υπογράψει τους ετήσιους λογαριασμούς δηλώνοντας ότι παρουσιάζουν πιστά, όσον αφορά όλα τα ουσιαστικά σημεία, την οικονομική κατάσταση, τα αποτελέσματα των πράξεων και τις ταμειακές ροές της Ένωσης. Οι ετήσιοι λογαριασμοί εγκρίνονται από το Σώμα των επιτρόπων. Η υπόλογος ασκεί ανεξάρτητη λειτουργία και φέρει σημαντική ευθύνη όσον αφορά τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση εντός της Επιτροπής.

Ο εσωτερικός ελεγκτής της Επιτροπής ασκεί επίσης κεντρική και ανεξάρτητη λειτουργία και παρέχει ανεξάρτητες συμβουλές, γνώμες και συστάσεις σχετικά με την ποιότητα και τη λειτουργία των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου εντός της Επιτροπής, των οργανισμών της ΕΕ και άλλων αυτόνομων οργάνων της ΕΕ.

Η επιτροπή προόδου του ελέγχου διασφαλίζει την ανεξαρτησία του εσωτερικού ελεγκτή και παρακολουθεί την ποιότητα των εργασιών εσωτερικού ελέγχου και τη συνέχεια που δίδεται από τις υπηρεσίες της Επιτροπής στις συστάσεις του εσωτερικού και του εξωτερικού ελέγχου καθώς και στις διαπιστώσεις του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με την απαλλαγή και τις συστάσεις σχετικά με την αξιοπιστία των ετήσιων ενοποιημένων λογαριασμών της ΕΕ. Ο συμβουλευτικός ρόλος της επιτροπής συμβάλλει στη συνολική περαιτέρω βελτίωση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας της Επιτροπής ως προς την επίτευξη των στόχων της και διευκολύνει την εποπτεία της διακυβέρνησης, της διαχείρισης κινδύνων, καθώς και των πρακτικών εσωτερικού ελέγχου της Επιτροπής από το Σώμα.

7.2.4. *Διαδικασία εξωτερικού λογιστικού ελέγχου και απαλλαγής*

Σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, η διαχείριση των πόρων πρέπει να πραγματοποιείται με αποτελεσματικό, αποδοτικό και οικονομικό τρόπο. Εφαρμόζεται πλαίσιο λογοδοσίας, το οποίο βασίζεται στην υποβολή ολοκληρωμένων εκθέσεων, στον εξωτερικό έλεγχο και στον πολιτικό έλεγχο, με σκοπό την παροχή εύλογης βεβαιότητας ότι οι πόροι της ΕΕ δαπανώνται με ορθό τρόπο.

Το **Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο** αποφασίζει, βάσει σύστασης του **Συμβουλίου**, για το αν θα παράσχει ή όχι την τελική του έγκριση, γνωστή ως «χορήγηση απαλλαγής», για τον τρόπο με τον οποίο η Επιτροπή εκτέλεσε τον προϋπολογισμό της ΕΕ σε ένα συγκεκριμένο έτος. Η ετήσια διαδικασία απαλλαγής διασφαλίζει ότι η Επιτροπή καθίσταται πολιτικά υπόλογη για την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ.

Κάθε έτος το **Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο** εξετάζει την αξιοπιστία των λογαριασμών, τη νομιμότητα και την κανονικότητα των εσόδων και των δαπανών, το κατά πόσον ήταν χρηστή η δημοσιονομική διαχείριση, καθώς και τις ποιοτικές πτυχές της κατάρτισης του προϋπολογισμού, συμπεριλαμβανομένης της διάστασης των επιδόσεων. Από το 2021, δεδομένης της ιδιαίτερης σημασίας του NextGenerationEU, η γνώμη του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των δαπανών στο πλαίσιο του παραδοσιακού προϋπολογισμού της ΕΕ συμπληρώνεται από χωριστή γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των δαπανών στο πλαίσιο του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας. Η δημοσίευση της ετήσιας έκθεσης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου αποτελεί το σημείο αφετηρίας της διαδικασίας απαλλαγής. Οι ελεγκτές καταρτίζουν επίσης ειδικές εκθέσεις σχετικά με συγκεκριμένες δαπάνες ή τομείς πολιτικής, ή δημοσιονομικά ζητήματα ή ζητήματα διαχείρισης.

Η απόφαση σχετικά με την απαλλαγή βασίζεται επίσης στις ενοποιημένες δημοσιονομικές εκθέσεις και εκθέσεις λογοδοσίας της Επιτροπής, σε ακροάσεις των επιτρόπων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στις απαντήσεις που παρέχονται σε γραπτές ερωτήσεις προς την Επιτροπή.

([20]) https://ec.europa.eu/info/publications/integrated-financial-and-accountability-reporting_el.

ΣΥΝΟΔΕΥΤΙΚΗ ΣΗΜΕΙΩΣΗ ΤΩΝ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ

Οι ενοποιημένοι ετήσιοι λογαριασμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το 2024 καταρτίστηκαν με βάση τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν από τα θεσμικά όργανα και οργανισμούς βάσει του άρθρου 252 παράγραφος 2 του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στον γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Διά της παρούσης, δηλώνω ότι οι ετήσιοι ενοποιημένοι λογαριασμοί καταρτίστηκαν σύμφωνα με τον Τίτλο XIII του ισχύοντος δημοσιονομικού κανονισμού και σύμφωνα με τις λογιστικές αρχές, τους κανόνες και τις μεθόδους που ορίζονται στις σημειώσεις των δημοσιονομικών καταστάσεων.

Από τους υπολόγους των εν λόγω θεσμικών οργάνων και οργανισμών, αφού πιστοποίησαν την αξιοπιστία τους, παρέλαβα όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται για την κατάρτιση των λογαριασμών, οι οποίοι παρουσιάζουν τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και την εκτέλεση του προϋπολογισμού.

Διά της παρούσης, πιστοποιώ ότι, με βάση τις πληροφορίες αυτές και τους ελέγχους τους οποίους έκρινα αναγκαίους να διενεργήσω πριν από την υπογραφή των λογαριασμών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, διαθέτω εύλογη βεβαιότητα ότι οι λογαριασμοί παρουσιάζουν πιστά όσον αφορά όλα τα ουσιαστικά σημεία, την οικονομική κατάσταση, τα αποτελέσματα των πράξεων και τις ταμειακές ροές της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Beatriz SANZ REDRADO

Υπόλογος της Επιτροπής

13 Ιουνίου 2025

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΕΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ([21])

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

		Σελίδα
ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ		35
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ		36
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ		37
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΚΑΘΑΡΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		38
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ		39
1.	ΘΕΜΕΛΙΩΔΕΙΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ	39
2.	ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	55
3.	ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	94
4.	ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	104
5.	ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ	109
6.	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	114
7.	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ	132
8.	ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	133
9.	ΠΕΔΙΟ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗΣ	134

([21]) Επισημαίνεται ότι εξαιτίας της στρογγυλοποίησης των στοιχείων σε εκατομμύρια ευρώ, ορισμένα οικονομικά στοιχεία που περιλαμβάνονται στους παρακάτω πίνακες μπορεί να μην ανταποκρίνονται στο ακριβές άθροισμα.

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

σε εκατ. EUR

	Σημείωση	31.12.2024	31.12.2023
ΜΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	*2.1*	*1 095*	*976*
Ενσώματα πάγια	*2.2*	*13 713*	*13 399*
Επενδύσεις καταλογιζόμενες με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	*2.3*	*1 446*	*1 365*
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	*2.4*	*308 961*	*274 283*
Προχρηματοδότηση	*2.5*	*40 861*	*41 417*
Απαιτήσεις από ανταλλακτικές συναλλαγές και εισπρακτέα ποσά από μη ανταλλακτικές συναλλαγές	*2.6*	*13 272*	*16 083*
		379 347	**347 524**
ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	*2.4*	*19 377*	*11 088*
Προχρηματοδότηση	*2.5*	*38 058*	*50 257*
Απαιτήσεις από ανταλλακτικές συναλλαγές και εισπρακτέα ποσά από μη ανταλλακτικές συναλλαγές	*2.6*	*18 465*	*19 116*
Αποθέματα	*2.7*	*85*	*78*
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους	*2.8*	*63 163*	*39 616*
		139 148	**120 156**
ΣΥΝΟΛΟ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		**518 495**	**467 679**
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Συντάξεις και άλλες παροχές σε εργαζομένους	*2.9*	*(93 096)*	*(90 808)*
Προβλέψεις	*2.10*	*(2 280)*	*(2 102)*
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	*2.11*	*(539 575)*	*(430 771)*
		(634 951)	**(523 682)**
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Προβλέψεις	*2.10*	*(7 536)*	*(1 233)*
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	*2.11*	*(62 328)*	*(27 613)*
Οφειλές	*2.12*	*(55 414)*	*(50 516)*
Δεδουλευμένα έξοδα και προεισπραχθέντα έσοδα	*2.13*	*(67 091)*	*(76 805)*
		(192 368)	**(156 166)**
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ		**(827 319)**	**(679 848)**
ΚΑΘΑΡΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		**(308 824)**	**(212 169)**
Αποθεματικά	*2.14*	*986*	*1 052*
Απαιτήσεις έναντι των κρατών μελών[1]	*2.15*	*(309 810)*	*(213 221)*
ΚΑΘΑΡΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		**(308 824)**	**(212 169)**

([1]) Στις 27 Νοεμβρίου 2024, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενέκρινε προϋπολογισμό ο οποίος προβλέπει την πληρωμή των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων της ΕΕ από ιδίους πόρους που πρέπει να εισπραχθούν ή να ζητηθούν από τα κράτη μέλη κατά το επόμενο έτος. Επιπροσθέτως, δυνάμει του άρθρου 83 του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης [κανονισμός (ΕΟΚ, Ευρατόμ, ΕΚΑΧ) αριθ. 259/68 (ΕΕ L 56 της 4.3.1968, σ. 1) της 29ης Φεβρουαρίου 1968, όπως τροποποιήθηκε], τα κράτη μέλη εγγυώνται από κοινού τις υποχρεώσεις που αφορούν τις συντάξεις.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

σε εκατ. EUR

	Σημείω-ση	2024	2023
ΕΣΟΔΑ			
Έσοδα από μη ανταλλακτικές συναλλαγές			
Πόροι ΑΕΕ	*3.1*	*95 037*	*101 287*
Παραδοσιακοί ίδιοι πόροι	*3.2*	*20 587*	*19 840*
Πόροι ΦΠΑ	*3.3*	*24 547*	*22 526*
Ίδιοι πόροι πλαστικών	*3.4*	*8 227*	*7 225*
Πρόστιμα	*3.5*	*4 039*	*1 748*
Είσπραξη εξόδων	*3.6*	*957*	*803*
Συμφωνία αποχώρησης Ηνωμένου Βασιλείου	*3.7*	*–*	*681*
Λοιπά	*3.8*	*10 673*	*8 800*
		164 068	**162 909**
Έσοδα από ανταλλακτικές συναλλαγές			
Χρηματοοικονομικά έσοδα	*3.9*	*9 005*	*6 983*
Λοιπά	*3.10*	*2 592*	*1 963*
		11 597	**8 946**
Σύνολο εσόδων		**175 665**	**171 855**
ΔΑΠΑΝΕΣ			
Εκτελέστηκαν από κράτη μέλη	*3.11*		
Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων		*(40 267)*	*(40 716)*
Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και άλλα μέσα αγροτικής ανάπτυξης		*(14 779)*	*(14 605)*
Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και Ταμείο Συνοχής		*(28 833)*	*(52 429)*
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο		*(18 037)*	*(17 665)*
Λοιπά		*(3 854)*	*(4 251)*
Εκτελέστηκαν από την Επιτροπή, τους εκτελεστικούς οργανισμούς και τα καταπιστευματικά ταμεία	*3.12*	*(98 971)*	*(61 888)*
Εκτελέστηκαν από άλλους οργανισμούς και όργανα της ΕΕ	*3.13*	*(4 388)*	*(4 226)*
Εκτελέστηκαν από τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς	*3.13*	*(6 639)*	*(6 090)*
Εκτελέστηκαν από άλλες οντότητες	*3.13*	*(5 599)*	*(4 902)*
Κόστος προσωπικού και συντάξεων	*3.14*	*(14 966)*	*(14 023)*
Χρηματοοικονομικό κόστος	*3.15*	*(27 226)*	*(14 355)*
Συμφωνία αποχώρησης Ηνωμένου Βασιλείου	*3.7*	*(315)*	*–*
Λοιπά έξοδα	*3.16*	*(8 999)*	*(8 142)*
Σύνολο εξόδων		**(272 873)**	**(243 292)**
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ		**(97 208)**	**(71 437)**

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

σε εκατ. EUR

	2024	2023
Οικονομικό αποτέλεσμα του έτους	*(97 208)*	*(71 437)*
Λειτουργικές δραστηριότητες		
Απόσβεση	*191*	*181*
Απομείωση	*1 194*	*1 203*
(Αντιλογισμός) ζημιών απομείωσης αξίας επί επενδύσεων	–	–
(Αύξηση)/μείωση δανείων	*(36 703)*	*(42 522)*
(Αύξηση)/μείωση προχρηματοδοτήσεων	*12 756*	*8 821*
(Αύξηση)/μείωση απαιτήσεων από ανταλλακτικές συναλλαγές και εισπρακτέων ποσών από μη ανταλλακτικές συναλλαγές	*3 463*	*13 000*
(Αύξηση)/μείωση αποθεμάτων	*(7)*	*3*
Αύξηση/(μείωση) υποχρεώσεων σχετικά με συντάξεις και λοιπές παροχές σε εργαζομένους	*2 288*	*10 192*
Αύξηση/(μείωση) προβλέψεων	*6 481*	*564*
Αύξηση/(μείωση) των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων (πλην εκείνων που εμπίπτουν στο πλαίσιο της ενοποιημένης προσέγγισης χρηματοδότησης)	*(1 382)*	*(3 516)*
Αύξηση/(μείωση) οφειλών	*4 898*	*(4 825)*
Αύξηση/(μείωση) δεδουλευμένων εξόδων και προεισπραχθέντων εσόδων	*(9 714)*	*(9 359)*
Δημοσιονομικό πλεόνασμα προηγούμενου έτους ως μη ταμειακό έσοδο	*(633)*	*(2 519)*
Επανεπιμετρήσεις των υποχρεώσεων παροχών σε εργαζομένους (μη ταμειακή μεταβολή που δεν περιλαμβάνεται στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων)	*1 159*	*(6 877)*
Άλλες μη ταμειακές μεταβολές	*27*	*(11)*
Επενδυτικές δραστηριότητες		
(Αύξηση)/μείωση άυλων περιουσιακών στοιχείων και ενσώματων παγίων	*(1 817)*	*(1 938)*
(Αύξηση)/μείωση επενδύσεων καταλογιζόμενων με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	*(80)*	*(52)*
(Αύξηση)/μείωση μη παράγωγων χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος	*(6 246)*	*(7 329)*
(Αύξηση)/μείωση παράγωγων χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος	*(19)*	*(107)*
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες		
Αύξηση/(μείωση) των δανειοληπτικών πράξεων στο πλαίσιο της ενοποιημένης προσέγγισης χρηματοδότησης	*144 900*	*109 600*
ΚΑΘΑΡΕΣ ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΡΟΕΣ	**23 547**	**(6 928)**
Καθαρή αύξηση/(μείωση) ταμειακών διαθεσίμων και ισοδυνάμων τους	*23 547*	*(6 928)*
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους στην αρχή του οικονομικού έτους	*39 616*	*46 544*
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους στο τέλος του οικονομικού έτους	*63 163*	*39 616*

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΚΑΘΑΡΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ

σε εκατ. EUR

	Απαιτήσεις έναντι των κρατών μελών Σωρευτικό πλεόνασμα/(έλλειμμα)	Άλλα αποθεματικά	Καθαρό ενεργητικό
ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΣΤΙΣ 31.12.2022	**(132 637)**	**1 312**	**(131 325)**
Επανεπιμετρήσεις υποχρεώσεων για παροχές σε εργαζομένους	*(6 877)*	–	*(6 877)*
Λοιπά	*249*	*(260)*	*(11)*
Αποτέλεσμα του προϋπολογισμού 2022 που πιστώθηκε σε κράτη μέλη	*(2 519)*	–	*(2 519)*
Οικονομικό αποτέλεσμα του έτους	*(71 437)*	–	*(71 437)*
ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΣΤΙΣ 31.12.2023	**(213 221)**	**1 052**	**(212 169)**
Επανεπιμετρήσεις υποχρεώσεων για παροχές σε εργαζομένους	*1 159*	–	*1 159*
Λοιπά	*94*	*(66)*	*27*
Αποτέλεσμα του προϋπολογισμού 2023 που πιστώθηκε σε κράτη μέλη	*(633)*	–	*(633)*
Οικονομικό αποτέλεσμα του έτους	*(97 208)*	–	*(97 208)*
ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΣΤΙΣ 31.12.2024	**(309 810)**	**986**	**(308 824)**

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Επισημαίνεται ότι στους ακόλουθους πίνακες τα ποσά που αφορούν το Ηνωμένο Βασίλειο για τα ΠΔΠ έως το τέλος του 2020 εξακολουθούν να εμφανίζονται στον τίτλο «Κράτη μέλη». Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι, παρόλο που το Ηνωμένο Βασίλειο αποχώρησε από την ΕΕ την 1η Φεβρουαρίου 2020, βάσει της συμφωνίας αποχώρησης, συνέχισε να έχει οικονομική σχέση με την ΕΕ ισοδύναμη με εκείνη κράτους μέλους για τις συγκεκριμένες περιόδους.

1. ΘΕΜΕΛΙΩΔΕΙΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ

1.1. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ ΚΑΙ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ

Οι λογαριασμοί της ΕΕ τηρούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Σεπτεμβρίου 2024, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης (αναδιατύπωση) ([22]), ο οποίος στο εξής αναφέρεται ως «δημοσιονομικός κανονισμός» ή «ΔΚ».

Σύμφωνα με το άρθρο 80 του δημοσιονομικού κανονισμού, η ΕΕ καταρτίζει τις δημοσιονομικές καταστάσεις της σύμφωνα με τους κανόνες της λογιστικής σε δεδουλευμένη βάση οι οποίοι βασίζονται στα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα του Δημόσιου Τομέα (IPSAS). Αυτοί οι κανόνες λογιστικής, που υιοθετήθηκαν από την υπόλογο της Επιτροπής, πρέπει να εφαρμόζονται από όλα τα θεσμικά όργανα και τους οργανισμούς της ΕΕ που εμπίπτουν στο πεδίο της ενοποίησης, ώστε να διασφαλίζεται η εσωτερική συνέπεια των ενοποιημένων λογαριασμών της ΕΕ.

Εφαρμογή νέων και τροποποιημένων λογιστικών κανόνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EAR)

Αναθεωρημένοι λογιστικοί κανόνες της ΕΕ που ισχύουν για τις ετήσιες περιόδους που αρχίζουν την 1η Ιανουαρίου 2024 ή αργότερα

Δεν υπάρχουν νέοι λογιστικοί κανόνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης οι οποίοι να ισχύουν για τις ετήσιες περιόδους που αρχίζουν την 1η Ιανουαρίου 2024 ή αργότερα.

Νέοι λογιστικοί κανόνες της ΕΕ που εγκρίθηκαν αλλά δεν είχαν τεθεί ακόμη σε ισχύ στις 31 Δεκεμβρίου 2024

Δεν υπάρχουν νέοι λογιστικοί κανόνες της ΕΕ που εγκρίθηκαν αλλά δεν είχαν τεθεί ακόμη σε ισχύ στις 31 Δεκεμβρίου 2024.

1.2. ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Στόχος των δημοσιονομικών καταστάσεων είναι να παρέχουν χρήσιμες πληροφορίες σε ένα ευρύ φάσμα χρηστών για την οικονομική κατάσταση, την απόδοση και τις ταμειακές ροές μιας οντότητας. Στόχος της ΕΕ ως οντότητας δημόσιου τομέα είναι ειδικότερα η παροχή χρήσιμων πληροφοριών για τη λήψη αποφάσεων και η απόδειξη της λογιστικής αξιοπιστίας της ίδιας της οντότητας όσον αφορά τους πόρους που έχουν τεθεί στη διάθεσή της. Το παρόν έγγραφο καταρτίστηκε με βάση τους στόχους αυτούς.

Οι γενικές κατευθύνσεις (ή οι λογιστικές αρχές) που πρέπει να τηρούνται κατά την κατάρτιση των δημοσιονομικών καταστάσεων ορίζονται στον λογιστικό κανόνα 1 της ΕΕ «Οικονομικές καταστάσεις» και είναι οι ίδιες με αυτές που περιγράφονται στο IPSAS 1: πιστή παρουσίαση, δεδουλευμένη βάση, συνέχεια της δράσης, συνεκτικότητα της παρουσίασης, σημαντικότητα, συγκεντρωτική παρουσίαση, συμψηφισμός και συγκριτικές πληροφορίες.

Τα ποιοτικά χαρακτηριστικά της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης είναι η συνάφεια, η πιστή απεικόνιση (αξιοπιστία), η σαφήνεια, η έγκαιρη πληροφόρηση, η συγκρισιμότητα και η επαληθευσιμότητα.

1.3. ΕΝΟΠΟΙΗΣΗ

Πεδίο ενοποίησης

Οι ενοποιημένες δημοσιονομικές καταστάσεις της ΕΕ περιλαμβάνουν όλες τις σημαντικές ελεγχόμενες οντότητες, τα σχήματα υπό κοινό έλεγχο και τις συγγενείς επιχειρήσεις. Ο πλήρης κατάλογος των οντοτήτων που εμπίπτουν στο πεδίο ενοποίησης, το οποίο πλέον περιλαμβάνει 54 ελεγχόμενες οντότητες και 1 συγγενή επιχείρηση (αμετάβλητος αριθμός σε σύγκριση με το 2023) παρατίθεται στη σημείωση **9**. Μεταξύ των ελεγχόμενων οντοτήτων περιλαμβάνονται τα θεσμικά όργανα της ΕΕ (συμπεριλαμβανομένης της Επιτροπής, αλλά όχι της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας) και οι οργανισμοί της ΕΕ (με εξαίρεση εκείνους που δραστηριοποιούνται στον τομέα της κοινής εξωτερικής πολιτικής και της πολιτικής ασφαλείας). Η υπό εκκαθάριση Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα (ΕΚΑΧ) θεωρείται επίσης ελεγχόμενη οντότητα. Η μοναδική συγγενής επιχείρηση της ΕΕ είναι το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤαΕ).

([22]) ΕΕ L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

Οι οντότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της ενοποίησης αλλά είναι άνευ σημασίας για τις ενοποιημένες δημοσιονομικές καταστάσεις της ΕΕ συνολικά δεν είναι απαραίτητο να ενοποιούνται ή να καταλογίζονται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, καθώς κάτι τέτοιο θα απαιτούσε υπερβολικό χρόνο ή κόστος από την ΕΕ. Οι εν λόγω οντότητες αναφέρονται ως «οντότητες ήσσονος σημασίας» και παρατίθενται χωριστά στη σημείωση **9**. Το 2024, 11 οντότητες χαρακτηρίστηκαν ως οντότητες ήσσονος σημασίας (2023: 10 οντότητες).

Ελεγχόμενες οντότητες

Για τον καθορισμό του πεδίου εφαρμογής της ενοποίησης εφαρμόζεται η έννοια του ελέγχου. Ελεγχόμενες οντότητες είναι οι οντότητες για τις οποίες η ΕΕ είναι εκτεθειμένη, ή έχει δικαίωμα, σε μεταβλητά οφέλη από τη συμμετοχή της και για τις οποίες μπορεί να επηρεάσει τη φύση και το ποσό των εν λόγω οφελών χρησιμοποιώντας την εξουσία της επί της άλλης οντότητας. Η εν λόγω εξουσία πρέπει να μπορεί να ασκείται επί του παρόντος και πρέπει να αφορά τις σχετικές δραστηριότητες της οντότητας. Οι ελεγχόμενες οντότητες είναι πλήρως ενοποιημένες. Η ενοποίηση αρχίζει την ημερομηνία του πρώτου ελέγχου και τελειώνει με την περάτωση αυτών των ελέγχων.

Οι πλέον κοινοί δείκτες ελέγχου στο πλαίσιο της ΕΕ είναι οι ακόλουθοι: η δημιουργία της οντότητας μέσω ιδρυτικών συνθηκών ή παράγωγου δικαίου, η χρηματοδότηση της οντότητας από τον προϋπολογισμό της ΕΕ, η ύπαρξη δικαιωμάτων ψήφου στα διευθυντικά όργανα, ο λογιστικός έλεγχος από το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο και η απαλλαγή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Για να αποφασισθεί κατά πόσο ένα ή όλα τα προαναφερθέντα κριτήρια επαρκούν για τη διενέργεια ελέγχου, γίνεται επιμέρους εκτίμηση για κάθε οντότητα.

Όλες οι ουσιώδεις ενδοεταιρικές συναλλαγές και τα υπόλοιπα μεταξύ των ελεγχόμενων οντοτήτων της ΕΕ απαλείφονται, ενώ τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημίες από τις εν λόγω συναλλαγές δεν είναι ουσιώδη και συνεπώς δεν απαλείφονται.

Σχήματα υπό κοινό έλεγχο

Σχήμα υπό κοινό έλεγχο είναι μια συμφωνία στην οποία η ΕΕ και ένα ή περισσότερα μέρη έχουν κοινό έλεγχο. Κοινός έλεγχος είναι ο συμφωνηθείς επιμερισμός του ελέγχου ενός σχήματος μέσω δεσμευτικής συμφωνίας, ο οποίος υπάρχει μόνον όταν οι αποφάσεις σχετικά με τις συναφείς δραστηριότητες απαιτούν την ομόφωνη συγκατάθεση των μερών στα οποία επιμερίζεται ο έλεγχος. Σχήματα υπό κοινό έλεγχο μπορεί να είναι είτε κοινοπραξίες είτε κοινές επιχειρήσεις. Κοινοπραξία είναι ένα σχήμα υπό κοινό έλεγχο το οποίο δομείται μέσω χωριστού φορέα και όπου τα μέρη που έχουν κοινό έλεγχο έχουν δικαιώματα στο καθαρό ενεργητικό του σχήματος. Οι συμμετοχές σε κοινοπραξίες καταλογίζονται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης (βλ. σημείωση **1.5.4**). Κοινή επιχείρηση είναι ένα σχήμα υπό κοινό έλεγχο όπου τα μέρη που έχουν κοινό έλεγχο έχουν δικαιώματα στα περιουσιακά στοιχεία και δεσμεύσεις ως προς τις υποχρεώσεις, σε σχέση με το σχήμα υπό κοινό έλεγχο. Για τον καταλογισμό των συμμετοχών σε κοινές επιχειρήσεις αναγνωρίζονται στις δημοσιονομικές καταστάσεις της ΕΕ τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις, τα έσοδα και οι δαπάνες της, καθώς και το μερίδιό της σε περιουσιακά στοιχεία, υποχρεώσεις, έσοδα και δαπάνες που της ανήκουν ή τη βαρύνουν από κοινού.

Συγγενείς επιχειρήσεις

Συγγενείς επιχειρήσεις είναι οι οντότητες επί των οποίων η ΕΕ ασκεί, άμεσα ή έμμεσα, σημαντική επιρροή, αλλά όχι αποκλειστικό ή κοινό έλεγχο. Τεκμαίρεται ότι ασκείται σημαντική επιρροή εάν η ΕΕ κατέχει άμεσα ή έμμεσα 20 % και πλέον των δικαιωμάτων ψήφου. Οι συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις καταλογίζονται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης (βλ. σημείωση **1.5.4**).

Μη ενοποιημένες οντότητες των οποίων τα κεφάλαια διαχειρίζεται η Επιτροπή

Η Επιτροπή διαχειρίζεται τα κεφάλαια του κοινού συστήματος υγειονομικής ασφάλισης για το προσωπικό της ΕΕ, τα κεφάλαια του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης και τα κεφάλαια του Ταμείου Εγγυήσεων των Συμμετεχόντων, για λογαριασμό των εν λόγω οντοτήτων. Ωστόσο, επειδή οι οντότητες αυτές δεν ελέγχονται από την ΕΕ, δεν έχουν ενοποιηθεί στις δημοσιονομικές καταστάσεις της.

1.4. **ΒΑΣΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ**

Οι δημοσιονομικές καταστάσεις υποβάλλονται σε ετήσια βάση σύμφωνα με το άρθρο 249 του δημοσιονομικού κανονισμού. Η λογιστική χρήση αρχίζει την 1η Ιανουαρίου και λήγει στις 31 Δεκεμβρίου.

1.4.1. *Νομίσματα και βάσεις μετατροπής*

Νόμισμα λειτουργίας και τηρούμενο νόμισμα

Οι δημοσιονομικές καταστάσεις καταρτίζονται σε εκατομμύρια ευρώ, εκτός εάν δηλώνεται διαφορετικά, διότι το ευρώ αποτελεί το νόμισμα λειτουργίας της ΕΕ.

Συναλλαγές και υπόλοιπα

Οι συναλλαγές σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται σε ευρώ με βάση τη συναλλαγματική ισοτιμία την ημερομηνία των συναλλαγών. Τα συναλλαγματικά κέρδη και ζημίες που προκύπτουν από τον διακανονισμό συναλλαγών σε ξένο νόμισμα και από την εκ νέου μετατροπή στο τέλος της χρήσης των συναλλαγματικών ισοτιμιών χρηματικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού σε ξένα νομίσματα αναγνωρίζονται στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων.

Εφαρμόζονται διαφορετικές μέθοδοι μετατροπής για τα ενσώματα πάγια και άυλα περιουσιακά στοιχεία τα οποία αποτιμώνται στην τιμή αγοράς, η οποία μετατρέπεται σε ευρώ με βάση την ισοτιμία που ίσχυε την ημέρα της αγοράς τους.

Τα υπόλοιπα τέλους χρήσης χρηματικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού εκφρασμένων σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται σε ευρώ με βάση τις συναλλαγματικές ισοτιμίες της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) της 31ης Δεκεμβρίου:

Συναλλαγματικές ισοτιμίες του ευρώ

Νόμισμα	31.12.2024	31.12.2023	Νόμισμα	31.12.2024	31.12.2023
BGN	**1,9558**	*1,9558*	**RON**	**4,9743**	*4,9756*
CZK	**25,1850**	*24,7240*	**SEK**	**11,459**	*11,096*
DKK	**7,4578**	*7,4529*	**CHF**	**0,9412**	*0,9260*
GBP	**0,8292**	*0,8691*	**JPY**	**163,06**	*156,3300*
HUF	**411,3500**	*382,8*	**USD**	**1,0389**	*1,105*
PLN	**4,275**	*4,3395*			

1.4.2. *Χρησιμοποίηση εκτιμήσεων*

Σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα του Δημόσιου Τομέα (International Public Sector Accounting Standards — IPSAS) και τις γενικώς παραδεκτές λογιστικές αρχές, οι δημοσιονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν, αναγκαστικά, ποσά στηριζόμενα σε εκτιμήσεις και παραδοχές των διαχειριστών με βάση τις πλέον αξιόπιστες διαθέσιμες πληροφορίες. Στις σημαντικές εκτιμήσεις συγκαταλέγονται, χωρίς να περιορίζονται σε αυτά: ποσά για υποχρεώσεις παροχών στους εργαζομένους, ο χρηματοοικονομικός κίνδυνος επί εισπρακτέων λογαριασμών και τα ποσά που ανακοινώνονται στις σημειώσεις σχετικά με τα χρηματοδοτικά μέσα, η πρόβλεψη απομείωσης για χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στο αποσβεσμένο κόστος και για υποχρεώσεις από συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων, τα δεδουλευμένα έσοδα και έξοδα, προβλέψεις, ο βαθμός απομείωσης της αξίας άυλων περιουσιακών στοιχείων και ενσώματων παγίων, η καθαρή πραγματοποιήσιμη αξία των αποθεμάτων, οι ενδεχόμενες απαιτήσεις και οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις. Τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί να διαφέρουν από τις εκτιμήσεις αυτές. Οι αλλαγές όσον αφορά τις εκτιμήσεις αποτυπώνονται είτε στην περίοδο κατά την οποία καθίστανται γνωστές, εάν η αλλαγή επηρεάζει μόνο τη συγκεκριμένη περίοδο, είτε στην εν λόγω περίοδο και σε μελλοντικές περιόδους, εάν η αλλαγή επηρεάζει και τις δύο.

1.5. **ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ**

1.5.1. *Άυλα περιουσιακά στοιχεία*

Άυλο περιουσιακό στοιχείο είναι ένα αναγνωρίσιμο μη χρηματικό περιουσιακό στοιχείο χωρίς φυσική υπόσταση. Ένα περιουσιακό στοιχείο είναι αναγνωρίσιμο εάν είναι διαχωρίσιμο (ήτοι μπορεί να διαχωριστεί ή να διασπαστεί από την οικονομική οντότητα, π.χ. να πωληθεί, μεταβιβαστεί, παραχωρηθεί, ενοικιαστεί ή ανταλλαγεί είτε μεμονωμένα είτε σε συνδυασμό με σχετικό συμβόλαιο, αναγνωρίσιμο περιουσιακό στοιχείο ή υποχρέωση, ασχέτως αν η οικονομική οντότητα σκοπεύει να το πράξει) ή εάν προκύπτει από δεσμευτικές συμφωνίες (συμπεριλαμβανομένων δικαιωμάτων από συμβάσεις ή άλλων νομικών δικαιωμάτων), ασχέτως αν τα δικαιώματα αυτά είναι μεταβιβάσιμα ή διαχωρίσιμα από την οικονομική οντότητα ή από άλλα δικαιώματα και δεσμεύσεις.

Τα αποκτηθέντα άυλα περιουσιακά στοιχεία εμφανίζονται στο ιστορικό τους κόστος μείον σωρευτικές αποσβέσεις και ζημίες απομείωσης. Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία που αναπτύσσονται εσωτερικά κεφαλαιοποιούνται όταν πληρούνται τα σχετικά κριτήρια των λογιστικών κανόνων της ΕΕ και οι δαπάνες αφορούν μόνο τη φάση ανάπτυξης του περιουσιακού στοιχείου. Στις κεφαλαιοποιήσιμες δαπάνες περιλαμβάνονται όλες οι άμεσα καταλογίσιμες δαπάνες που απαιτούνται για τη δημιουργία, την παραγωγή και την προετοιμασία του περιουσιακού στοιχείου για τη λειτουργία που έχει προσδιορίσει η διοίκηση. Οι δαπάνες που αφορούν ερευνητικές δραστηριότητες, μη κεφαλαιοποιήσιμες αναπτυξιακές δαπάνες και δαπάνες συντήρησης αναγνωρίζονται ως έξοδα, κάθε φορά που πραγματοποιούνται.

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία υφίστανται γραμμική απόσβεση επί της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής τους (3-11 έτη). Η εκτιμώμενη ωφέλιμη ζωή των άυλων περιουσιακών στοιχείων εξαρτάται από τη συγκεκριμένη διάρκεια του οικονομικού ή νομικού κύκλου ζωής που ορίζεται με συμφωνία.

1.5.2. *Ενσώματα πάγια*

Όλα τα ενσώματα πάγια εμφανίζονται στο ιστορικό τους κόστος μείον σωρευτικές αποσβέσεις και ζημίες απομείωσης. Στο κόστος περιλαμβάνονται οι δαπάνες που αφορούν άμεσα την απόκτηση, την κατασκευή ή τη μεταφορά του εκάστοτε στοιχείου ενεργητικού.

Τα επακόλουθα έξοδα περιλαμβάνονται στη λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου ή, ανάλογα με την περίπτωση, αναγνωρίζονται ως χωριστό περιουσιακό στοιχείο μόνον όταν υπάρχει πιθανότητα να απορρεύσουν από αυτό στο μέλλον οικονομικά οφέλη ή δυναμικό εξυπηρέτησης για την ΕΕ και το κόστος του συγκεκριμένου στοιχείου μπορεί να μετρηθεί με αξιόπιστο τρόπο. Οι δαπάνες επισκευής και συντήρησης χρεώνονται στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια της δημοσιονομικής περιόδου κατά την οποία πραγματοποιούνται.

Τα γήπεδα δεν υφίστανται απόσβεση, δεδομένου ότι η ωφέλιμη ζωή τους θεωρείται ότι είναι αορίστου διάρκειας. Τα υπό κατασκευή πάγια στοιχεία ενεργητικού δεν υφίστανται απόσβεση, δεδομένου ότι δεν είναι ακόμη διαθέσιμα προς χρήση. Η απόσβεση άλλων στοιχείων ενεργητικού υπολογίζεται σύμφωνα με τη γραμμική μέθοδο για τον καταλογισμό του κόστους τους μείον τις υπολειμματικές τους αξίες κατά τη διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής τους, ως εξής:

Είδος στοιχείου ενεργητικού	Συντελεστές γραμμικής απόσβεσης
Κτίρια	*4 % έως 10 %*
Διαστημικοί πόροι	*8 % έως 25 %*
Εγκαταστάσεις και εξοπλισμός	*10 % έως 25 %*
Έπιπλα και μεταφορικά μέσα	*10 % έως 25 %*
Υλισμικό υπολογιστών	*25 % έως 33 %*
Λοιπά	*10 % έως 33 %*

Κέρδη ή ζημίες από πωλήσεις προκύπτουν από τη σύγκριση των προσόδων μείον τα έξοδα πώλησης με τη λογιστική αξία του πωληθέντος στοιχείου και περιλαμβάνονται στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων.

Μισθώσεις

Μίσθωση είναι μια συμφωνία βάσει της οποίας ο εκμισθωτής μεταβιβάζει στον μισθωτή το δικαίωμα χρήσης ενός περιουσιακού στοιχείου για συμφωνημένη χρονική περίοδο με αντάλλαγμα μια πληρωμή ή σειρά πληρωμών. Οι μισθώσεις ταξινομούνται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις ή ως λειτουργικές μισθώσεις.

Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις είναι μισθώσεις στις οποίες ουσιαστικά όλοι οι κίνδυνοι και τα οφέλη που συνεπάγεται η κυριότητα ενός περιουσιακού στοιχείου μεταβιβάζονται στον μισθωτή. Κατά τη σύναψη χρηματοδοτικής μίσθωσης από την πλευρά του μισθωτή, τα περιουσιακά στοιχεία που αποκτώνται στο πλαίσιο της χρηματοδοτικής μίσθωσης αναγνωρίζονται ως περιουσιακά στοιχεία και οι συνδεόμενες υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης αναγνωρίζονται ως υποχρεώσεις στην έναρξη της μισθωτικής περιόδου. Τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις αναγνωρίζονται με ποσά ίσα προς την εύλογη αξία της μισθούμενης ιδιοκτησίας ή, αν είναι χαμηλότερη, με την παρούσα αξία των ελάχιστων καταβολών μισθωμάτων, η καθεμία προσδιοριζόμενη κατά την έναρξη της μίσθωσης. Κατά τη διάρκεια της μίσθωσης, τα στοιχεία ενεργητικού στο πλαίσιο χρηματοδοτικών μισθώσεων αποσβένονται με βάση τη μικρότερη χρονική περίοδο μεταξύ ωφέλιμης ζωής και χρόνου μίσθωσης. Οι ελάχιστες καταβολές μισθωμάτων επιμερίζονται στη χρηματοδοτική επιβάρυνση (τόκοι) και σε μείωση της ανεξόφλητης υποχρέωσης (κεφάλαιο). Η χρηματοδοτική επιβάρυνση κατανέμεται στη διάρκεια της μισθωτικής περιόδου, ούτως ώστε να προκύπτει ένα σταθερό περιοδικό επιτόκιο επί του ανεξόφλητου υπολοίπου της υποχρέωσης, που εμφανίζεται ως μακροπρόθεσμη/βραχυπρόθεσμη, κατά περίπτωση. Τα ενδεχόμενα μισθώματα αναγνωρίζονται ως έξοδα στην περίοδο κατά την οποία πραγματοποιούνται.

Λειτουργική μίσθωση είναι μια μίσθωση που δεν είναι χρηματοδοτική, ήτοι μια μίσθωση όπου ο εκμισθωτής διατηρεί ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη που συνεπάγεται η κυριότητα ενός περιουσιακού στοιχείου. Κατά τη σύναψη λειτουργικής μίσθωσης από την πλευρά του μισθωτή, οι πληρωμές μισθωμάτων των λειτουργικών μισθώσεων αναγνωρίζονται ως έξοδο στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων με βάση τη σταθερή μέθοδο καθ' όλη τη διάρκεια της μίσθωσης, χωρίς να εμφανίζεται στον ισολογισμό ούτε μισθωμένο περιουσιακό στοιχείο ούτε υποχρέωση χρηματοδοτικής μίσθωσης.

1.5.3. *Απομείωση αξίας μη χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού*

Απομείωση είναι μια ζημία στα μελλοντικά οικονομικά οφέλη ή στο δυναμικό εξυπηρέτησης ενός περιουσιακού στοιχείου, πέραν της συστηματικής αναγνώρισης ζημίας στα μελλοντικά οικονομικά οφέλη ή στο δυναμικό εξυπηρέτησης του περιουσιακού στοιχείου μέσω απόσβεσης/απαξίωσης (κατά περίπτωση). Στοιχεία ενεργητικού με αόριστη διάρκεια ζωής δεν υπόκεινται σε απόσβεση/απαξίωση, αλλά ελέγχονται κατ' έτος για το ενδεχόμενο απομείωσης της αξίας τους. Στοιχεία ενεργητικού που υπόκεινται σε απόσβεση/απαξίωση ελέγχονται για το ενδεχόμενο απομείωσης της αξίας τους κάθε φορά που υπάρχουν ενδείξεις ότι, κατά την ημερομηνία του ισολογισμού, η αξία ενός περιουσιακού στοιχείου ενδέχεται να έχει απομειωθεί. Ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται για το ποσό κατά το οποίο η λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου υπερβαίνει το εισπρακτέο ποσό (υπηρεσίας). Εισπρακτέο ποσό (υπηρεσίας) είναι η υψηλότερη τιμή μεταξύ εύλογης αξίας ενός περιουσιακού στοιχείου, μείον το κόστος πώλησης, και αξίας χρήσης.

Η υπολειμματική αξία και ωφέλιμη ζωή των άυλων και ενσώματων πάγιων στοιχείων ενεργητικού επανεξετάζονται και, ενδεχομένως, προσαρμόζονται τουλάχιστον μία φορά το χρόνο. Αν οι λόγοι για απομειώσεις αξίας που αναγνωρίστηκαν κατά τα προηγούμενα έτη δεν ισχύουν πλέον, αυτές οι ζημίες απομείωσης αντιλογίζονται κατάλληλα.

1.5.4. *Επενδύσεις καταλογιζόμενες με τη μέθοδο της καθαρής θέσης*

Συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες

Οι επενδύσεις που καταλογίζονται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος, και η αρχική λογιστική αξία μετέπειτα αυξάνεται ή μειώνεται προκειμένου να αναγνωριστούν περαιτέρω συνεισφορές, το μερίδιο της ΕΕ στο πλεόνασμα ή στο έλλειμμα του αποδέκτη της επένδυσης, τυχόν απομειώσεις αξίας και μερίσματα. Το αρχικό κόστος μαζί με όλες τις μεταβολές δίνουν τη λογιστική αξία των επενδύσεων στις δημοσιονομικές καταστάσεις την ημερομηνία του ισολογισμού. Το μερίδιο της ΕΕ στο πλεόνασμα ή στο έλλειμμα του αποδέκτη της επένδυσης αναγνωρίζεται στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων, και το μερίδιό της στις μεταβολές των ιδίων κεφαλαίων του αποδέκτη της επένδυσης αναγνωρίζεται στα αποθεματικά στο καθαρό ενεργητικό. Τα μερίσματα από την επένδυση μειώνουν τη λογιστική αξία του στοιχείου ενεργητικού.

Εάν το μερίδιο της ΕΕ στα ελλείμματα μιας επένδυσης που καταλογίζεται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης ισούται ή υπερβαίνει τη συμμετοχή της στην επένδυση, η ΕΕ παύει να αναγνωρίζει το μερίδιό της από τις περαιτέρω ζημίες («μη αναγνωρισμένες ζημίες»). Όταν η συμμετοχή της ΕΕ μειωθεί στο μηδέν και προκύψουν πρόσθετες ζημίες, αναγνωρίζεται υποχρέωση μόνο στην έκταση που η ΕΕ έχει επιβαρυνθεί με νομικές ή τεκμαιρόμενες δεσμεύσεις ή έχει προβεί σε πληρωμές για λογαριασμό της οντότητας.

Αν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης αξίας απαιτείται μείωση στο χαμηλότερο εισπρακτέο ποσό. Το εισπρακτέο ποσό προσδιορίζεται όπως περιγράφεται στη σημείωση **1.5.3**. Αν ο λόγος για μείωση αξίας παύσει να ισχύει σε μεταγενέστερη ημερομηνία, η ζημία απομείωσης αντιλογίζεται στη λογιστική αξία που θα είχε προσδιοριστεί αν δεν είχε αναγνωριστεί ζημία απομείωσης.

Όταν η ΕΕ συμμετέχει με μερίδιο 20 % και πλέον σε ταμείο επενδυτικών κεφαλαίων, δεν προσπαθεί να ασκήσει σημαντική επιρροή επ' αυτών. Συνεπώς, τα ταμεία αυτά αντιμετωπίζονται ως χρηματοοικονομικά μέσα και ταξινομούνται ως χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος (FVSD).

Συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες που ταξινομούνται ως οντότητες ήσσονος σημασίας (βλ. σημείωση **1.3**) δεν καταλογίζονται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Οι συνεισφορές της ΕΕ στις εν λόγω οντότητες καταλογίζονται ως δαπάνη περιόδου.

1.5.5. *Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού*

Ταξινόμηση κατά την αρχική αναγνώριση

Η ταξινόμηση εξαρτάται από δύο κριτήρια:

— Το μοντέλο διαχείρισης χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού. Αυτό απαιτεί αξιολόγηση του τρόπου με τον οποίο η ΕΕ διαχειρίζεται τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού για τη δημιουργία ταμειακών ροών και την επίτευξη των στόχων της, καθώς και του τρόπου με τον οποίο αξιολογεί τις επιδόσεις των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού.

— Τα χαρακτηριστικά των συμβατικών ταμειακών ροών των στοιχείων ενεργητικού. Αυτό απαιτεί να αξιολογείται αν οι συμβατικές ταμειακές ροές αποτελούν αποκλειστικά πληρωμές κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου υπολοίπου κεφαλαίου. Ο τόκος είναι το αντάλλαγμα για τη διαχρονική αξία του χρήματος, τον πιστωτικό κίνδυνο και άλλους βασικούς κινδύνους και έξοδα δανεισμού.

Μετά από αξιολόγηση βάσει αυτών των κριτηρίων, τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού μπορούν να ταξινομηθούν σε τρεις κατηγορίες: χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στο αποσβεσμένο κόστος, χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω καθαρού ενεργητικού/ιδίων κεφαλαίων (FVNA) ή χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος (FVSD).

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού με συμβατικές ταμειακές ροές που αντιπροσωπεύουν αποκλειστικά το κεφάλαιο και τους τόκους ταξινομούνται ανάλογα με το μοντέλο διαχείρισης της οικονομικής οντότητας. Εάν το μοντέλο διαχείρισης συνίσταται στη διακράτηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού με σκοπό την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών, τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ταξινομούνται στο αποσβεσμένο κόστος. Εάν το μοντέλο διαχείρισης συνίσταται στη διακράτηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού τόσο για την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών όσο και για την πώληση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού, η ταξινόμηση πραγματοποιείται στην εύλογη αξία μέσω καθαρών στοιχείων ενεργητικού/ιδίων κεφαλαίων. Εάν το μοντέλο διαχείρισης είναι διαφορετικό από τα εν λόγω δύο μοντέλα (π.χ. τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού διακρατούνται για διαπραγμάτευση ή διακρατούνται σε χαρτοφυλάκιο που τελεί υπό διαχείριση και αξιολόγηση με βάση την εύλογη αξία), τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ταξινομούνται στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού με συμβατικές ταμειακές ροές που δεν αντιπροσωπεύουν μόνο κεφάλαιο και τόκους, αλλά εισάγουν άνοιγμα σε κινδύνους και μεταβλητότητα πέραν εκείνων που ενυπάρχουν σε μια βασική συμφωνία δανεισμού (π.χ. μεταβολές στις τιμές των μετοχών), ταξινομούνται στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος ανεξάρτητα από το μοντέλο διαχείρισης.

Κατά την αρχική αναγνώριση, η ΕΕ ταξινομεί τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ως εξής:

α) *Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στο αποσβεσμένο κόστος*

Η ΕΕ ταξινομεί στην κατηγορία αυτή:

— τα ταμειακά διαθέσιμα και τα ισοδύναμά τους·

— δάνεια (συμπεριλαμβανομένων προθεσμιακών καταθέσεων αρχικής διάρκειας άνω των τριών μηνών)·

— απαιτήσεις από ανταλλακτικές συναλλαγές, εκτός από το σκέλος είσπραξης του συμβολαίου οικονομικής εγγύησης που ταξινομούνται ως χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος.

Αυτά τα μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού πληρούν δύο προϋποθέσεις: Το μοντέλο διαχείρισης της ΕΕ συνίσταται στη διακράτησή τους για την είσπραξη των συμβατικών ταμειακών ροών. Επιπλέον, σε συγκεκριμένες ημέρες, υπάρχουν συμβατικές ταμειακές ροές που αντιπροσωπεύουν μόνο κεφάλαιο και τόκους επί του ανεξόφλητου κεφαλαίου.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στο αποσβεσμένο κόστος περιλαμβάνονται στο κυκλοφορούν ενεργητικό, με εξαίρεση εκείνα με λήξη άνω των 12 μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού.

β) *Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω καθαρού ενεργητικού/ιδίων κεφαλαίων*

Αυτά τα μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού έχουν συμβατικές ταμειακές ροές που αντιπροσωπεύουν μόνο κεφάλαιο και τόκους επί του ανεξόφλητου κεφαλαίου. Επιπλέον, το μοντέλο διαχείρισης συνίσταται στη διακράτηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού τόσο για την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών όσο και για την πώληση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού.

Τα στοιχεία ενεργητικού στην κατηγορία αυτή ταξινομούνται ως κυκλοφορούν ενεργητικό εάν προβλέπεται ότι θα υλοποιηθούν εντός 12 μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού.

Η ΕΕ δεν κατείχε τέτοια στοιχεία ενεργητικού στο τέλος της περιόδου αναφοράς.

γ) *Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος*

Η ΕΕ ταξινομεί τα ακόλουθα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος διότι οι συμβατικές ταμειακές ροές δεν αντιπροσωπεύουν μόνο κεφάλαιο και τόκους επί του κεφαλαίου:

— παράγωγα·

— επενδύσεις μετοχικού κεφαλαίου και επενδύσεις σε αμοιβαία κεφάλαια της χρηματαγοράς ή σε αμοιβαία κεφάλαια συγκεντρωμένου χαρτοφυλακίου·

— άλλες επενδύσεις μετοχικού τύπου (π.χ. πράξεις επιχειρηματικού κεφαλαίου).

Επιπλέον, η ΕΕ ταξινομεί τους χρεωστικούς τίτλους που κατέχει στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος, διότι η διαχείριση και η αξιολόγηση των χαρτοφυλακίων χρεωστικών τίτλων γίνεται με βάση την εύλογη αξία χαρτοφυλακίου (π.χ. κοινό ταμείο προβλέψεων βάσει του άρθρου 215 του δημοσιονομικού κανονισμού).

Τα στοιχεία ενεργητικού στην κατηγορία αυτή ταξινομούνται ως κυκλοφορούν ενεργητικό εάν προβλέπεται ότι θα υλοποιηθούν εντός 12 μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού.

Αρχική αναγνώριση και επιμέτρηση

Οι αγορές χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω καθαρού ενεργητικού/ιδίων κεφαλαίων και στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία της συναλλαγής, δηλαδή την ημερομηνία κατά την οποία η ΕΕ αναλαμβάνει δέσμευση αγοράς του στοιχείου ενεργητικού. Τα ταμειακά διαθέσιμα και τα δάνεια αναγνωρίζονται όταν κατατίθενται μετρητά σε χρηματοπιστωτικό ίδρυμα ή όταν μεταβιβάζονται μετρητά στους δανειζόμενους.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού επιμετρώνται αρχικά στην εύλογη αξία τους. Για όλα τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που δεν αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος, το κόστος συναλλαγής προστίθεται στην εύλογη αξία τους κατά την αρχική αναγνώριση. Για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος, το κόστος συναλλαγής καταχωρίζεται στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων.

Η εύλογη αξία ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού κατά την αρχική αναγνώριση ισοδυναμεί συνήθως με την τιμή συναλλαγής, εκτός εάν η συναλλαγή δεν πραγματοποιείται σε καθαρά εμπορική βάση, δηλαδή έναντι μηδενικού ή ονομαστικού ανταλλάγματος για σκοπούς δημόσιας πολιτικής. Στην περίπτωση αυτή, η διαφορά μεταξύ της εύλογης αξίας του χρηματοοικονομικού μέσου και της τιμής συναλλαγής αποτελεί μη ανταλλακτικό στοιχείο που αναγνωρίζεται ως έξοδο στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων. Στην περίπτωση αυτή, η εύλογη αξία ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού προκύπτει από τις τρέχουσες συναλλαγές της αγοράς για άμεσα ισοδύναμο μέσο. Εάν δεν υπάρχει ενεργός αγορά για το μέσο, η εύλογη αξία προκύπτει από τεχνική αποτίμησης που χρησιμοποιεί διαθέσιμα δεδομένα από παρατηρήσιμες αγορές.

Όταν χορηγείται μακροπρόθεσμο δάνειο άτοκο ή με επιτόκιο κατώτερο της αγοράς, ως εύλογη αξία του μπορεί να ληφθεί η παρούσα αξία όλων των μελλοντικών ταμειακών εισπράξεων προεξοφλημένων με το ισχύον επιτόκιο της αγοράς για παρεμφερές μέσο παρόμοιας πιστοληπτικής αξιολόγησης.

Τα δάνεια που χορηγούνται στο πλαίσιο του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και τα δάνεια για χρηματοδοτική συνδρομή επιμετρώνται αρχικά στην ονομαστική τους αξία και η τιμή συναλλαγής θεωρείται ότι είναι η εύλογη αξία του δανείου. Αυτό συμβαίνει διότι:

— Το «εμπορικό περιβάλλον» για τις δανειοδοτικές πράξεις της ΕΕ είναι πολύ συγκεκριμένο και διαφορετικό από την κεφαλαιαγορά που χρησιμοποιείται για την έκδοση εμπορικών ή κρατικών χρεογράφων. Δεδομένου ότι οι δανειστές στις αγορές αυτές έχουν την ευκαιρία να επιλέξουν εναλλακτικές επενδύσεις, η ευκαιρία να το κάνουν αυτό συνυπολογίζεται στις τιμές της αγοράς. Ωστόσο, αυτή η ευκαιρία για εναλλακτικές επενδύσεις δεν ισχύει για την ΕΕ, στην οποία δεν επιτρέπεται να επενδύει χρήματα στις κεφαλαιαγορές, αλλά μπορεί μόνο να δανείζεται κεφάλαια με σκοπό τη χορήγηση δανείων. Αυτό σημαίνει ότι η ΕΕ δεν έχει την εναλλακτική επιλογή μεταξύ δανειοδοτικών ή επενδυτικών πράξεων για τα κεφάλαια τα οποία δανείζεται. Έτσι, δεν υπάρχει «κόστος ευκαιρίας» και συνεπώς ούτε βάση σύγκρισης με τις τιμές της αγοράς. Στην πραγματικότητα, οι δανειοδοτικές πράξεις της ΕΕ αυτές καθαυτές αντιπροσωπεύουν την αγορά. Στην ουσία, δεδομένου ότι η «επιλογή» του κόστους ευκαιρίας δεν ισχύει, η τιμή αγοράς δεν αντανακλά ορθά την ουσία των δανειοδοτικών συναλλαγών της ΕΕ. Ως εκ τούτου, δεν είναι σκόπιμο να προσδιορίζεται η εύλογη αξία των δανειοδοτικών πράξεων της ΕΕ σε σχέση με εμπορικά ή κρατικά ομόλογα.

— Επίσης, δεδομένου ότι δεν υπάρχει ενεργός αγορά ή άλλες παρόμοιες πράξεις προς σύγκριση, το επιτόκιο που πρέπει να χρησιμοποιείται από την ΕΕ για την αποτίμηση των δανειοδοτικών της πράξεων με βάση την εύλογη αξία θα πρέπει να είναι το επιτόκιο που χρεώνεται.

Επακόλουθη επιμέτρηση

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που αποτιμώνται στο αποσβεσμένο κόστος επιμετρώνται στη συνέχεια στο αποσβεσμένο κόστος με τη μέθοδο του αποτελεσματικού επιτοκίου.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω καθαρού ενεργητικού/ιδίων κεφαλαίων επιμετρώνται στη συνέχεια στην εύλογη αξία τους. Τα κέρδη και οι ζημίες από μεταβολές της εύλογης αξίας αναγνωρίζονται στο αποθεματικό εύλογης αξίας, εκτός από τις συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής χρηματικών στοιχείων ενεργητικού, οι οποίες αναγνωρίζονται στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος επιμετρώνται στη συνέχεια στην εύλογη αξία τους. Τα κέρδη και οι ζημίες από μεταβολές της εύλογης αξίας (συμπεριλαμβανομένων εκείνων που απορρέουν από μετατροπή συναλλάγματος και τυχόν δεδουλευμένους τόκους) συμπεριλαμβάνονται στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων της περιόδου κατά την οποία προέκυψαν.

Εύλογη αξία κατά την επακόλουθη επιμέτρηση

Οι εύλογες αξίες επενδύσεων εισηγμένων σε ενεργές αγορές βασίζονται σε τρέχουσες τιμές ζήτησης. Εάν η αγορά ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού είναι μη ενεργή (και για μη εισηγμένους τίτλους και εξωχρηματιστηριακά παράγωγα), η ΕΕ υπολογίζει την εύλογη αξία χρησιμοποιώντας τεχνικές αποτίμησης. Σε αυτές περιλαμβάνεται η χρήση πρόσφατων συναλλαγών σε καθαρά εμπορική βάση, η αναφορά σε άλλα μέσα ίδιας φύσεως, η ανάλυση προεξοφλημένων ταμειακών ροών, τα μοντέλα τιμολόγησης δικαιωμάτων προαίρεσης και άλλες τεχνικές αποτίμησης που χρησιμοποιούνται ευρέως από τους συμμετέχοντες στην αγορά.

Επενδύσεις σε ταμεία κεφαλαίων επιχειρηματικών συμμετοχών οι οποίες δεν έχουν χρηματιστηριακή τιμή σε ενεργό αγορά αποτιμώνται στην καθαρή αξία ενεργητικού, η οποία θεωρείται ισοδύναμη με την εύλογη αξία τους.

Απομείωση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Η ΕΕ αναγνωρίζει και επιμετρά τη ζημία απομείωσης για αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες σε χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος και στην εύλογη αξία μέσω καθαρών στοιχείων ενεργητικού/ιδίων κεφαλαίων.

Για στοιχεία ενεργητικού στο αποσβεσμένο κόστος, η λογιστική αξία του στοιχείου ενεργητικού μειώνεται κατά το ποσό της ζημίας απομείωσης που αναγνωρίζεται στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων. Για στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω καθαρών στοιχείων ενεργητικού/ιδίων κεφαλαίων, η πρόβλεψη ζημίας αναγνωρίζεται στα καθαρά στοιχεία ενεργητικού/ίδια κεφάλαια και δεν μειώνει τη λογιστική αξία του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού στον ισολογισμό. Αν, σε μεταγενέστερη περίοδο, μειωθεί το ποσό της ζημίας απομείωσης, η ζημία απομείωσης που είχε αναγνωριστεί προηγουμένως αντιλογίζεται μέσω της κατάστασης οικονομικών αποτελεσμάτων.

Η αναμενόμενη πιστωτική ζημία είναι η παρούσα αξία της διαφοράς μεταξύ των συμβατικών ταμειακών ροών και των ταμειακών ροών που αναμένει να λάβει η ΕΕ. Η αναμενόμενη πιστωτική ζημία ενσωματώνει εύλογες και βάσιμες πληροφορίες που είναι διαθέσιμες χωρίς αδικαιολόγητο κόστος ή προσπάθεια κατά την ημερομηνία του ισολογισμού.

Πολιτικές σταδιακής προσέγγισης

Η αναμενόμενη πιστωτική ζημία αποτιμάται με ένα μοντέλο τριών σταδίων το οποίο λαμβάνει υπόψη τα σταθμισμένα βάσει πιθανοτήτων γεγονότα αθέτησης κατά τη διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού και την εξέλιξη του πιστωτικού κινδύνου από την έκδοση του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού. Όσον αφορά τα δάνεια, η έκδοση είναι η ημερομηνία ανάληψης της αμετάκλητης δανειακής δέσμευσης.

Η κατανομή σε στάδια εξαρτάται κυρίως από την πιστοληπτική διαβάθμιση του αντισυμβαλλομένου. Το μοντέλο σταδιακής προσέγγισης βασίζεται σε σχετική αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου, δηλαδή η ΕΕ μπορεί να έχει διαφορετικά δάνεια με τον ίδιο αντισυμβαλλόμενο σε διαφορετικά στάδια, ανάλογα με τον πιστωτικό κίνδυνο του αντισυμβαλλομένου κατά τη χορήγηση. Η ΕΕ, με μοναδικό νομικό καθεστώς, δανείζει χρήματα στα κράτη μέλη της ή σε κράτη που αντιμετωπίζουν δυσκολίες. Ως εκ τούτου, η ΕΕ εφαρμόζει ποιοτική αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου με βάση την παρακολούθηση της οικονομικής κατάστασης των δανειοληπτών που αντιμετωπίζουν δυσκολίες.

Στάδιο 1 — Χωρίς σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου

Τα δάνεια προς αντισυμβαλλομένους με πιστοληπτική διαβάθμιση της επενδυτικής βαθμίδας [δηλαδή μεταξύ AAA (Aaa) και BBB- (Baa3) της κλίμακας διαβάθμισης S&P/Fitch (Moody's) ή ισοδύναμης εξωτερικής ή εσωτερικής διαβάθμισης] κατά την ημερομηνία του ισολογισμού θεωρούνται δάνεια χαμηλού πιστωτικού κινδύνου και, ως εκ τούτου, διακρατούνται στο στάδιο 1, εκτός εάν παρουσιάζουν καθυστέρηση άνω των 30 ημερών (βλ. στάδιο 2). Επιπλέον, τυχόν δάνεια για τα οποία δεν σημειώθηκε σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου, όπως ορίζεται κατωτέρω, ταξινομούνται στο στάδιο 1. Όσον αφορά τα δάνεια του σταδίου 1, η πρόβλεψη απομείωσης αποτιμάται στο επίπεδο των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών δωδεκαμήνου.

Στάδιο 2 — Σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου (SICR)

Προκειμένου να διαπιστωθεί αν έχει σημειωθεί σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου μετά τη χορήγηση και, ως εκ τούτου, αν πραγματοποιείται μεταφορά στο στάδιο 2, η ΕΕ εφαρμόζει συνδυασμό ποσοτικών και ποιοτικών αξιολογήσεων:

— όλα τα δάνεια οι συμβατικές πληρωμές των οποίων παρουσιάζουν καθυστέρηση από 31 έως 90 ημέρες μεταφέρονται στο στάδιο 2·

— για αντισυμβαλλομένους με πιστοληπτική διαβάθμιση μεταξύ AAA (Aaa) και BB- (Ba3) κατά την ημερομηνία αρχικής αναγνώρισης: εάν δεν εφαρμόζεται η περίπτωση χαμηλού κινδύνου (ανωτέρω στο στάδιο 1), η επιδείνωση θεωρείται σημαντική εάν η διαφορά μεταξύ της διαβάθμισης κατά τη χορήγηση και εκείνης κατά την ημερομηνία του ισολογισμού είναι ίση ή μεγαλύτερη από 3 βαθμίδες·

— για αντισυμβαλλομένους με πιστοληπτική διαβάθμιση B+ (B1) ή B (B2) κατά την ημερομηνία αρχικής αναγνώρισης: η επιδείνωση θεωρείται σημαντική εάν η διαφορά μεταξύ της αρχικής διαβάθμισης και της τρέχουσας διαβάθμισης είναι ίση ή μεγαλύτερη από 2 βαθμίδες·

— για αντισυμβαλλομένους με πιστοληπτική διαβάθμιση B- (B3) ή χαμηλότερη (στο εύρος CCC/Caa) κατά την ημερομηνία αρχικής αναγνώρισης: η επιδείνωση θεωρείται σημαντική εάν η διαφορά μεταξύ της αρχικής διαβάθμισης και της τρέχουσας διαβάθμισης κατά την ημερομηνία του ισολογισμού είναι ίση ή μεγαλύτερη από 1 βαθμίδα. και

— τα δάνεια που χορηγήθηκαν πριν από τη μετάβαση στον αναθεωρημένο κανόνα EAR 11 (δηλ. την 1η Ιανουαρίου 2021), για τα οποία δεν υπάρχουν διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με τον πιστωτικό κίνδυνο κατά την αρχική αναγνώριση χωρίς αδικαιολόγητο κόστος και προσπάθεια, ταξινομούνται στο στάδιο 2.

Όσον αφορά τα δάνεια του σταδίου 2, η πρόβλεψη απομείωσης αποτιμάται στο επίπεδο των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών σε ολόκληρη τη διάρκεια ζωής.

Στάδιο 3 — Δάνεια απομειωμένης πιστωτικής αξίας

Τα δάνεια κατατάσσονται στο στάδιο 3 όταν παρουσιάζουν καθυστέρηση 90 ημερών ή όταν συμβαίνουν ένα ή περισσότερα γεγονότα μετά τη χορήγηση του δανείου που έχουν αρνητική επίδραση στις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές του εν λόγω χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού. Για παράδειγμα, ένα δάνειο κατατάσσεται στο στάδιο 3, εάν:

— είναι πιθανό ένας δανειολήπτης να πτωχεύσει ή να προβεί σε άλλη οικονομική αναδιοργάνωση·

— ο δανειολήπτης διαθέτει πιστοληπτική διαβάθμιση D που δημοσιεύεται από εξωτερικό οργανισμό αξιολόγησης· και

— ο δανειολήπτης βρίσκεται σε αθέτηση οποιασδήποτε οικονομικής υποχρέωσης έναντι της ΕΕ, ή σε περίπτωση δανείων για χρηματοδοτική συνδρομή, εάν ο δανειολήπτης βρίσκεται σε αθέτηση έναντι οποιουδήποτε άλλου διεθνούς οργανισμού που χρηματοδοτεί το πρόγραμμα.

Όσον αφορά τα δάνεια του σταδίου 3, η πρόβλεψη απομείωσης αποτιμάται στο επίπεδο των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών σε ολόκληρη τη διάρκεια ζωής.

Αγορασμένα ή δημιουργημένα μέσα απομειωμένης πιστωτικής αξίας (POCI)

Η ΕΕ κατέχει επίσης αγορασμένα ή δημιουργημένα δάνεια απομειωμένης πιστωτικής αξίας. Πρόκειται για υπερήμερα δάνεια για τα οποία η ΕΕ κατέβαλε στον εταίρο υλοποίησης κατάπτωση εγγύησης. Για τα εν λόγω δάνεια έχει υπάρξει υποκατάσταση στην ΕΕ για όλα τα δικαιώματα. Η ΕΕ τα αναγνωρίζει στον ισολογισμό της στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση. Η ΕΕ τα κατατάσσει ως αγορασμένα ή δημιουργημένα δάνεια απομειωμένης πιστωτικής αξίας και υπολογίζει πρόβλεψη απομείωσης βάσει των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών σε ολόκληρη τη διάρκεια ζωής. Βάσει των σχετικών συμφωνιών μεταξύ της ΕΕ και των εταίρων υλοποίησης, εκτελούνται διαδικασίες ανάκτησης για λογαριασμό της ΕΕ, με στόχο την ανάκτηση των οφειλόμενων ποσών.

α) *Κρατικά δάνεια*

Η ΕΕ βασίζει την εκτίμησή της για την απομείωση των δανείων στο πλαίσιο της φύσης της χρηματοδότησης της ΕΕ και του μοναδικού θεσμικού καθεστώτος της.

Για την απομείωση της αξίας δανείων προς τρίτες χώρες, η ΕΕ υπολογίζει τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες χρησιμοποιώντας εξωτερικά δεδομένα πιστωτικής ποιότητας, λαμβάνοντας ωστόσο υπόψη το καθεστώς προτιμώμενου πιστωτή, το οποίο μειώνει τον πιστωτικό κίνδυνο. Όσον αφορά τον υπολογισμό της παρούσας αξίας, το προεξοφλητικό επιτόκιο είναι το αρχικό αποτελεσματικό επιτόκιο του δανείου. Εάν ένα δάνειο φέρει μεταβλητό επιτόκιο, ως συντελεστής προεξόφλησης λαμβάνεται το τρέχον αποτελεσματικό επιτόκιο που προσδιορίζει η σύμβαση.

Όσον αφορά τα δάνεια προς τα κράτη μέλη, η ΕΕ δεν έχει υποστεί ποτέ ζημίες απομείωσης ούτε έχει αντιμετωπίσει αθετήσεις πληρωμών. Για τα δάνεια αυτά, πέραν του καθεστώτος προτιμώμενου πιστωτή, η ΕΕ λαμβάνει υπόψη τις σχέσεις με τα κράτη μέλη της. Τα δύο αυτά στοιχεία εγγυώνται, καταρχήν, την πλήρη ανάκτηση των δανείων που έχουν χορηγηθεί προς κράτη μέλη, στη λήξη τους. Ως εκ τούτου, η ΕΕ θεωρεί ότι οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες από δάνεια προς κράτη μέλη είναι αμελητέες και δεν ενδείκνυται η στατιστική προσέγγιση για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών για τα εν λόγω δάνεια. Συνεπώς, δεν αναγνωρίζονται αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων για τα δάνεια που έχουν χορηγηθεί στα κράτη μέλη.

β) *Απαιτήσεις*

Η ΕΕ αποτιμά τη ζημία απομείωσης στο ποσό της αναμενόμενης πιστωτικής ζημίας σε ολόκληρη τη διάρκεια ζωής, χρησιμοποιώντας πρακτικές λύσεις (π.χ. πίνακα προβλέψεων).

γ) *Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους*

Η ΕΕ τηρεί ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα σε τρεχούμενους τραπεζικούς λογαριασμούς και προθεσμιακές καταθέσεις διάρκειας έως τριών μηνών. Τα ταμειακά διαθέσιμα διακρατούνται κυρίως σε τράπεζες με πολύ υψηλές αξιολογήσεις πιστοληπτικής ικανότητας (βλ. σημείωση **6.6**), με αποτέλεσμα να έχουν πολύ χαμηλές πιθανότητες αθέτησης. Δεδομένης της μικρής διάρκειας και των χαμηλών πιθανοτήτων αθέτησης, οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες από ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους είναι αμελητέες. Ως εκ τούτου, δεν αναγνωρίζεται πρόβλεψη απομείωσης για τα ταμειακά ισοδύναμα.

Παύση αναγνώρισης

Τα χρηματοοικονομικά μέσα παύουν να αναγνωρίζονται όταν τα δικαιώματα είσπραξης ταμειακών ροών από τις επενδύσεις έχουν λήξει ή όταν η ΕΕ έχει μεταβιβάσει όλους τους κινδύνους και τα οφέλη κυριότητας σε άλλο μέρος. Οι πωλήσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω καθαρού ενεργητικού/ιδίων κεφαλαίων και μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία της συναλλαγής.

1.5.6. *Αποθέματα*

Τα αποθέματα εμφανίζονται στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ κόστους και καθαρής πραγματοποιήσιμης αξίας. Το κόστος προσδιορίζεται με τη μέθοδο FIFO (first-in, first-out). Το κόστος έτοιμων και ημιτελών προϊόντων περιλαμβάνει πρώτες ύλες, άμεσα εργατικά, άλλες άμεσα καταλογίσιμες δαπάνες και συναφή γενικά έξοδα παραγωγής (βάσει του κανονικού δυναμικού εκμετάλλευσης). Η καθαρή πραγματοποιήσιμη αξία αντιστοιχεί στην εκτιμώμενη τιμή πώλησης υπό κανονικές εμπορικές συνθήκες, μείον τα έξοδα ολοκλήρωσης και πώλησης. Όταν τα αποθέματα διακρατούνται προς διανομή δωρεάν ή με κάποιο ονομαστικό αντίτιμο, τότε μετρώνται στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ κόστους και τρέχοντος κόστους αντικατάστασης. Το τρέχον κόστος αντικατάστασης ισοδυναμεί με το ποσό που θα κατέβαλε η ΕΕ για την αγορά του υπόψη στοιχείου την ημερομηνία του ισολογισμού.

1.5.7. *Προχρηματοδοτήσεις*

Η προχρηματοδότηση είναι πληρωμή που αποβλέπει στην παροχή προκαταβολής, δηλαδή χρηματικού αποθέματος, στον δικαιούχο. Μπορεί να κατανεμηθεί σε διάφορες δόσεις σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης κατά τη διάρκεια της περιόδου που ορίζεται στην εκάστοτε σύμβαση, απόφαση, συμφωνία ή βασική νομική πράξη. Το χρηματικό απόθεμα ή η προκαταβολή επιστρέφεται ή χρησιμοποιείται για τον σκοπό για τον οποίο έχει παρασχεθεί κατά τη διάρκεια της περιόδου που ορίζεται στη συμφωνία. Αν ο δικαιούχος δεν πραγματοποιήσει επιλέξιμες δαπάνες, υποχρεούται να επιστρέψει την προχρηματοδότηση στην ΕΕ. Δεδομένου ότι η ΕΕ διατηρεί τον έλεγχο επί της προχρηματοδότησης και δικαιούται επιστροφή του μη επιλέξιμου τμήματος, το ποσό εμφανίζεται ως στοιχείο ενεργητικού.

Η προχρηματοδότηση αναγνωρίζεται αρχικά στον ισολογισμό κατά τη μεταφορά των ταμειακών διαθεσίμων στον αποδέκτη. Επιμετράται στο ποσό που χορηγείται. Στις επόμενες περιόδους, η προχρηματοδότηση επιμετράται στο ποσό που είχε αρχικά αναγνωριστεί στον ισολογισμό μείον τις επιλέξιμες δαπάνες (περιλαμβανομένων των εκτιμώμενων ποσών, κατά περίπτωση) που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της περιόδου.

Οι τόκοι επί των προχρηματοδοτήσεων αναγνωρίζονται στο μέτρο που καθίστανται δεδουλευμένοι σύμφωνα με τη σχετική συμφωνία. Στο τέλος της χρήσης, εκτιμώνται τα έσοδα από δεδουλευμένους τόκους, βάσει των πλέον αξιόπιστων πληροφοριών, και η εκτίμηση αυτή περιλαμβάνεται στον ισολογισμό.

Λοιπές προκαταβολές στα κράτη μέλη οι οποίες πηγάζουν από την επιστροφή από την ΕΕ των ποσών που κατέβαλαν ως προκαταβολές τα κράτη μέλη στους δικαιούχους τους (περιλαμβανομένων των «χρηματοδοτικών μέσων στο πλαίσιο επιμερισμένης διαχείρισης») αναγνωρίζονται ως στοιχεία ενεργητικού και παρουσιάζονται στον τομέα «Προχρηματοδοτήσεις». Στη συνέχεια, οι λοιπές προκαταβολές στα κράτη μέλη μετρώνται στο ποσό που είχε αρχικά αναγνωριστεί στον ισολογισμό μείον τη βέλτιστη εκτίμηση των επιλέξιμων δαπανών με τις οποίες επιβαρύνθηκαν οι τελικοί δικαιούχοι. Ο υπολογισμός γίνεται με βάση εύλογες και βάσιμες παραδοχές.

Οι συνεισφορές σε καταπιστευματικά ταμεία της ΕΕ (όπως καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρου 238 του δημοσιονομικού κανονισμού) μη ενοποιημένα στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ή σε άλλες μη ενοποιημένες οντότητες, ταξινομούνται ως προχρηματοδοτήσεις, δεδομένου ότι σκοπός τους είναι η παροχή χρηματικού αποθεματικού στο καταπιστευματικό ταμείο προκειμένου να είναι σε θέση να χρηματοδοτεί τις συγκεκριμένες δράσεις που ορίζονται στους σκοπούς του καταπιστευματικού ταμείου. Οι συνεισφορές της ΕΕ στα καταπιστευματικά ταμεία μετρώνται στο αρχικό ποσό της συνεισφοράς της ΕΕ μείον τις επιλέξιμες δαπάνες, περιλαμβανομένων των εκτιμώμενων ποσών κατά περίπτωση, με τις οποίες επιβαρύνθηκε το καταπιστευματικό ταμείο κατά την περίοδο αναφοράς και κατανέμονται στη συνεισφορά της ΕΕ σύμφωνα με την υποκείμενη συμφωνία.

1.5.8. *Απαιτήσεις από ανταλλακτικές συναλλαγές και εισπρακτέα ποσά από μη ανταλλακτικές συναλλαγές*

Οι λογιστικοί κανόνες της ΕΕ απαιτούν χωριστή παρουσίαση των ανταλλακτικών και μη ανταλλακτικών συναλλαγών. Για τη διάκριση μεταξύ των δύο κατηγοριών, χρησιμοποιείται ο όρος «απαιτήσεις» για τις ανταλλακτικές συναλλαγές, ενώ για τις «μη ανταλλακτικές συναλλαγές», δηλαδή όταν η ΕΕ λαμβάνει αξία από άλλη οντότητα χωρίς να δίνει απευθείας σχεδόν ίση αξία σε αντάλλαγμα, χρησιμοποιείται ο όρος «εισπρακτέα ποσά» (π.χ. τα εισπρακτέα ποσά από τα κράτη μέλη που αφορούν τους ιδίους πόρους).

Οι απαιτήσεις από ανταλλακτικές συναλλαγές είναι χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος, με εξαίρεση ορισμένα ποσά από το σκέλος είσπραξης του συμβολαίου οικονομικής εγγύησης που ταξινομούνται ως χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος (βλ. σημείωση **1.5.5**).

Τα εισπρακτέα ποσά από μη ανταλλακτικές συναλλαγές καταχωρίζονται στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία κτήσης μείον την απομείωση αξίας. Η προσαρμογή για απομείωση αξίας εισπρακτέων ποσών από μη ανταλλακτικές συναλλαγές πραγματοποιείται όταν υπάρχουν αντικειμενικές αποδείξεις ότι η ΕΕ δεν θα μπορέσει να εισπράξει όλα τα ποσά που της οφείλονται βάσει των αρχικών όρων των εισπρακτέων ποσών από μη ανταλλακτικές συναλλαγές. Το ποσό της απομείωσης είναι η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας του στοιχείου ενεργητικού και του εισπρακτέου ποσού. Το ποσό της απομείωσης αναγνωρίζεται στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων. Πραγματοποιείται επίσης γενική απομείωση με βάση την αποκτηθείσα πείρα για μη εισπραχθέντα εντάλματα είσπραξης τα οποία δεν αποτελούν ήδη αντικείμενο συγκεκριμένης απομείωσης. Βλ. σημείωση **1.5.14** σχετικά με τη λογιστική μεταχείριση των δεδουλευμένων εσόδων στο τέλος της χρήσης. Ποσά που εμφανίζονται και γνωστοποιούνται ως εισπρακτέα από μη ανταλλακτικές συναλλαγές δεν είναι χρηματοδοτικά μέσα δεδομένου ότι δεν απορρέουν από σύμβαση με την οποία δημιουργείται χρηματοοικονομική υποχρέωση ή συμμετοχικός τίτλος. Ωστόσο, στις σημειώσεις των δημοσιονομικών καταστάσεων τα εισπρακτέα ποσά από μη ανταλλακτικές συναλλαγές αναφέρονται μαζί με απαιτήσεις από ανταλλακτικές συναλλαγές, ανάλογα με την περίπτωση.

1.5.9. *Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους*

Τα ταμειακά διαθέσιμα και τα ισοδύναμά τους είναι χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στο αποσβεσμένο κόστος και περιλαμβάνουν τα διαθέσιμα μετρητά, τραπεζικές καταθέσεις όψεως ή με μικρή περίοδο προειδοποίησης και άλλες βραχυπρόθεσμες επενδύσεις ρευστών διαθεσίμων με αρχικές προθεσμίες λήξης τριών μηνών ή μικρότερες.

1.5.10. *Παροχές σε εργαζομένους*

Η ΕΕ χορηγεί στους εργαζομένους σειρά παροχών (αποδοχές και κοινωνική ασφάλιση). Για λογιστικούς σκοπούς, αυτές πρέπει να ταξινομούνται σε βραχυπρόθεσμες παροχές και σε παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία.

Βραχυπρόθεσμες παροχές σε εργαζομένους

Οι βραχυπρόθεσμες παροχές σε εργαζομένους είναι οι παροχές που πρέπει να διακανονίζονται εντός δώδεκα μηνών από το τέλος της περιόδου αναφοράς κατά την οποία οι εργαζόμενοι παρείχαν την υπηρεσία, όπως οι μισθοί, η ετήσια άδεια και η άδεια ασθενείας μετ' αποδοχών, καθώς και άλλα βραχυπρόθεσμα επιδόματα. Οι βραχυπρόθεσμες παροχές σε εργαζομένους αναγνωρίζονται ως έξοδο όταν παρέχεται η σχετική υπηρεσία. Αναγνωρίζεται υποχρέωση για το ποσό που αναμένεται να καταβληθεί εφόσον η ΕΕ υπέχει υποχρέωση προβλεπόμενη ή απορρέουσα από τον νόμο για καταβολή πληρωμής λόγω προϋπηρεσίας του εργαζομένου και εφόσον η υποχρέωση μπορεί να εκτιμηθεί με αξιοπιστία.

Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Η ΕΕ χορηγεί στους εργαζομένους σειρά παροχών μετά την έξοδο από την υπηρεσία, συμπεριλαμβανομένων συντάξεων αρχαιότητας, αναπηρίας και επιζώντος, οι οποίες παρέχονται στο πλαίσιο του καθεστώτος συνταξιοδότησης των υπαλλήλων της ΕΕ (PSEO), καθώς και ασφαλιστική κάλυψη υγείας η οποία παρέχεται στο πλαίσιο του κοινού συστήματος υγειονομικής ασφάλισης (ΚΣΥΑ) (βλ. σημείωση **2.9**). Οι παροχές χορηγούνται στο πλαίσιο ενός ενιαίου προγράμματος —αν και κατανέμονται σε δύο καθεστώτα— και πρέπει να αντιμετωπίζονται με όμοιο τρόπο, ώστε να παρέχουν ορθή απεικόνιση της κατάστασης και να αποτυπώνουν την οικονομική πραγματικότητα:

— Καθεστώς συνταξιοδότησης των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (PSEO): Οι παροχές που χορηγούνται στο πλαίσιο αυτού του πλασματικά χρηματοδοτούμενου ([23]) καθεστώτος αφορούν συντάξεις αρχαιότητας, αναπηρίας και επιζώντος, καθώς και οικογενειακά επιδόματα, σε περίπτωση θανάτου πριν από τη συνταξιοδότηση για τους υπαλλήλους που εργάζονται ή εργάστηκαν στα θεσμικά όργανα, στους οργανισμούς και στα λοιπά όργανα της ΕΕ ή είναι επιζώντες αποθανόντων υπαλλήλων ή συνταξιούχων. Το προσωπικό συνεισφέρει κατά το ένα τρίτο του προβλεπόμενου κόστους των παροχών αυτών από τον μισθό του.

— Κοινό σύστημα υγειονομικής ασφάλισης (ΚΣΥΑ): Στο πλαίσιο του συστήματος αυτού, η ΕΕ παρέχει ασφαλιστική κάλυψη υγείας για το προσωπικό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, των θεσμικών οργάνων, των οργανισμών και των λοιπών οργάνων της ΕΕ μέσω της επιστροφής των ιατρικών δαπανών. Οι παροχές που χορηγούνται στους «αέργους» του εν λόγω συστήματος (δηλ. συνταξιούχους, ορφανά κ.λπ.) ταξινομούνται ως παροχές σε εργαζομένους μετά την έξοδο από την υπηρεσία.

Η ΕΕ χορηγεί επίσης παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία στα μέλη και πρώην μέλη των θεσμικών οργάνων της ΕΕ μέσω χωριστών καθεστώτων συνταξιοδότησης. Οι παροχές αυτές παρουσιάζονται εντός του τομέα «Άλλα καθεστώτα παροχών εξόδου από την υπηρεσία». Στο πλαίσιο των καθεστώτων αυτών, η ΕΕ χορηγεί συνταξιοδοτικές παροχές στα μέλη της Επιτροπής, του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του Ελεγκτικού Συνεδρίου, του Συμβουλίου, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή και του Ευρωπαίου Επόπτη Προστασίας Δεδομένων. Η ΕΕ παρέχει υγειονομική κάλυψη στα μέλη των θεσμικών οργάνων της ΕΕ μέσω του ΚΣΥΑ.

Οι προαναφερθείσες παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία πληρούν τις προϋποθέσεις για να χαρακτηριστούν υποχρεώσεις καθορισμένες παροχών της ΕΕ και υπολογίζονται σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού με την εκτίμηση του ποσού των μελλοντικών παροχών που έχουν θεμελιώσει οι εργαζόμενοι κατά την τρέχουσα και τις προηγούμενες περιόδους, με την προεξόφληση του ποσού αυτού και αφαιρουμένης της εύλογης αξίας τυχόν στοιχείων ενεργητικού του προγράμματος. Ο υπολογισμός της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών πραγματοποιείται σε ετήσια βάση με τη μέθοδο της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδας. Η παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών προσδιορίζεται με την προεξόφληση των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών εκροών με βάση τα επιτόκια κρατικών ομολόγων που έχουν εκδοθεί στο νόμισμα στο οποίο πρόκειται να καταβληθούν οι παροχές και έχουν προθεσμία λήξης που πλησιάζει τους όρους της υπόψη συνταξιοδοτικής υποχρέωσης.

Οι παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία που χορηγούνται στο προσωπικό της ΕΕ ενσωματώνονται σε ενιαίο πρόγραμμα το οποίο περιλαμβάνει ένα καθεστώς συνταξιοδότησης (PSEO) και ένα σύστημα υγειονομικής ασφάλισης (ΚΣΥΑ), όπου το δικαίωμα κάλυψης στο πλαίσιο του συστήματος ΚΣΥΑ εξαρτάται από την απόκτηση του δικαιώματος κάλυψης στο πλαίσιο του καθεστώτος PSEO. Σύμφωνα με τους όρους του εν λόγω ενιαίου προγράμματος, όπως καθορίζονται στον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης, ορισμένα δικαιώματα, όπως το δικαίωμα ετερόχρονης και μειωμένης σύνταξης στο πλαίσιο του καθεστώτος PSEO, αποκτώνται έπειτα από 10 έτη υπηρεσίας. Ωστόσο, τα δικαιώματα που αποκτώνται σύμφωνα με το ενιαίο πρόγραμμα από τη μεταγενέστερη υπηρεσία του εργαζομένου είναι ουσιωδώς υψηλότερα από τα εν λόγω αρχικά δικαιώματα, όπως αποτυπώνονται από τα μεταγενέστερα συνταξιοδοτικά δικαιώματα που θεμελιώνονται σε ετήσια βάση.

([23]) Το PSEO είναι ένα πλασματικό (εικονικό) ταμείο καθορισμένων παροχών, στο πλαίσιο του οποίου οι εισφορές των υπαλλήλων χρησιμοποιούνται για τη χρηματοδότηση των μελλοντικών συντάξεών τους. Αν και δεν υπάρχει στην πραγματικότητα επενδυτικό ταμείο, θεωρείται ότι το ποσό που θα συγκέντρωνε ένα τέτοιο ταμείο επενδύεται σε μακροπρόθεσμα ομόλογα των κρατών μελών και αντικατοπτρίζεται στις συνταξιοδοτικές υποχρεώσεις που εγγράφονται στους ετήσιους λογαριασμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα κράτη μέλη εγγυώνται συλλογικά την καταβολή αυτών των παροχών σύμφωνα με το άρθρο 83 του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης και το άρθρο 4 παράγραφος 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση [βλ. COM(2018) 829 για λεπτομερή περιγραφή του καθεστώτος].

Ως εκ τούτου, για την απεικόνιση της οικονομικής ουσίας της υποκείμενης πράξης, η οποία απαιτείται σύμφωνα με το ποιοτικό χαρακτηριστικό της πιστής απεικόνισης που πρέπει να διέπει τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση, όπως περιγράφεται τόσο στον λογιστικό κανόνα 1 της ΕΕ και στο εννοιολογικό πλαίσιο των IPSAS, το καταβαλλόμενο κόστος απασχόλησης συσσωρεύεται με βάση τη σταθερή μέθοδο κατά την εκτιμώμενη περίοδο ενεργού υπηρεσίας του προσωπικού, δηλαδή την περίοδο από την ημερομηνία κατά την οποία η απασχόληση του εργαζομένου αρχικά οδηγεί σε παροχές, σύμφωνα με το πρόγραμμα (είτε οι παροχές είναι εξαρτώμενες από μελλοντική απασχόληση είτε όχι) μέχρι την ημερομηνία κατά την οποία η περαιτέρω απασχόληση του εργαζομένου δεν οδηγεί σε σημαντικές αυξήσεις των μελλοντικών παροχών σύμφωνα με το πρόγραμμα, πέραν των πρόσθετων μισθολογικών αυξήσεων. Η προσέγγιση αυτή εφαρμόζεται σταθερά στις παροχές που προβλέπονται στο πλαίσιο του ενιαίου προγράμματος.

Οι επανεπιμετρήσεις των καθαρών υποχρεώσεων καθορισμένων παροχών περιλαμβάνουν τα αναλογιστικά κέρδη και τις ζημίες, καθώς και την απόδοση των στοιχείων ενεργητικού του προγράμματος, και αναγνωρίζονται αμέσως στο καθαρό ενεργητικό.

Η ΕΕ αναγνωρίζει τα καθαρά έξοδα (έσοδα) τόκων και λοιπά έξοδα που αφορούν τα προγράμματα καθορισμένων παροχών στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων στον τομέα «Κόστος προσωπικού και συντάξεων».

Σε περίπτωση μεταβολής ή περικοπής των χορηγούμενων παροχών, η προκύπτουσα μεταβολή των παροχών που αφορούν προϋπηρεσία ή το κέρδος ή η ζημία λόγω της περικοπής αναγνωρίζεται αμέσως στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων. Τα κέρδη και οι ζημίες που προκύπτουν κατά τον διακανονισμό αναγνωρίζονται όταν πραγματοποιείται ο διακανονισμός. Το κόστος προϋπηρεσίας αναγνωρίζεται αμέσως στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων, εκτός αν οι μεταβολές εξαρτώνται από το αν οι εργαζόμενοι θα παραμείνουν στη θέση τους για συγκεκριμένη χρονική περίοδο.

1.5.11. *Προβλέψεις*

Οι προβλέψεις αναγνωρίζονται εφόσον η ΕΕ υπέχει υποχρέωση προβλεπόμενη ή απορρέουσα από τον νόμο έναντι τρίτων μερών ως αποτέλεσμα παρελθόντων γεγονότων, εφόσον είναι πολύ πιθανό να απαιτηθεί εκροή πόρων για τον διακανονισμό της υποχρέωσης και εφόσον το ποσό μπορεί να εκτιμηθεί με αξιοπιστία. Δεν αναγνωρίζονται προβλέψεις για μελλοντικές λειτουργικές ζημίες. Το ποσό της πρόβλεψης ισούται με τη βέλτιστη δυνατή εκτίμηση των εξόδων που αναμένεται ότι θα απαιτηθούν για τον διακανονισμό μιας παρούσας υποχρέωσης κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. Όταν η πρόβλεψη περιλαμβάνει μεγάλο αριθμό επιμέρους στοιχείων, η υποχρέωση εκτιμάται μέσω της στάθμισης όλων των δυνατών αποτελεσμάτων με τις αντίστοιχες πιθανότητες πραγματοποίησής τους (μέθοδος «αναμενόμενης αξίας»).

Οι προβλέψεις για επαχθείς συμβάσεις αποτιμώνται στην παρούσα αξία της χαμηλότερης τιμής μεταξύ του προβλεπόμενου κόστους καταγγελίας της σύμβασης και του προβλεπόμενου καθαρού κόστους συνέχισης της σύμβασης.

1.5.12. *Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις*

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις ταξινομούνται ως χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στην εύλογη αξία τους μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος, ως χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στο αποσβεσμένο κόστος τους ή ως υποχρεώσεις από συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων.

Δανειοληπτικές πράξεις

Οι δανειοληπτικές πράξεις απαρτίζονται από δάνεια από πιστωτικά ιδρύματα και χρεωστικούς τίτλους (ομόλογα της ΕΕ, καταθέσεις της ΕΕ και γραμμάτια της ΕΕ). Αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους, η οποία ισοδυναμεί με τα έσοδα από την έκδοσή τους (εύλογη αξία ληφθέντος αντιτίμου) μείον τις πραγματοποιηθείσες δαπάνες συναλλαγής, και στη συνέχεια καταχωρίζονται στο αποσβεσμένο κόστος τους με τη μέθοδο του αποτελεσματικού επιτοκίου. Η διαφορά μεταξύ εσόδων, μείον δαπάνες συναλλαγής, και αξίας εξαγοράς αναγνωρίζεται στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων για τη διάρκεια της δανειοληπτικής πράξης, με τη μέθοδο του αποτελεσματικού επιτοκίου. Το κόστος συναλλαγής που βαρύνει την ΕΕ, το οποίο στη συνέχεια μετακυλίεται στον δικαιούχο του δανείου, είναι αμελητέο και αναγνωρίζεται απευθείας στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων.

Οι δανειοληπτικές πράξεις ταξινομούνται ως μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις, εκτός από εκείνες με προθεσμία λήξης μικρότερη των 12 μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού.

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος

Σε αυτά περιλαμβάνονται παράγωγα στα οποία η εύλογη αξία είναι αρνητική. Υφίστανται την ίδια λογιστική μεταχείριση όπως τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία τους μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος, βλ. σημείωση **1.5.5**.

Υποχρεώσεις από συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων

Η ΕΕ αναγνωρίζει υποχρέωση από συμβόλαιο οικονομικής εγγύησης όταν συνάπτει συμβόλαιο που προβλέπει συγκεκριμένες πληρωμές από πλευράς της ΕΕ για την αποζημίωση του δικαιούχου της εγγύησης λόγω ζημίας που υφίσταται διότι συγκεκριμένος οφειλέτης δεν κατέβαλε πληρωμές σύμφωνα με τους αρχικούς ή τροποποιημένους όρους ενός χρεωστικού τίτλου. Όταν το συμβόλαιο εγγύησης απαιτεί από την ΕΕ να πραγματοποιεί πληρωμές ως απάντηση σε μεταβολές της τιμής χρηματοοικονομικών μέσων ή σε μεταβολές άλλων υποκείμενων στοιχείων, το συμβόλαιο εγγύησης είναι παράγωγο, δηλαδή χρηματοοικονομική υποχρέωση στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος Όλα τα άλλα συμβόλαια εγγύησης καταλογίζονται ως δημοσιονομικές προβλέψεις.

Οι υποχρεώσεις από συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία. Το ποσό αυτό ισούται με την καθαρή παρούσα αξία των εισπρακτέων προσαυξήσεων, εάν είναι με όρους της αγοράς. Όταν δεν χρεώνεται προσαύξηση εγγύησης ή όταν το αντάλλαγμα δεν αποτελεί εύλογη αξία, η εύλογη αξία προσδιορίζεται με βάση τις χρηματιστηριακές τιμές σε ενεργό αγορά για συμβόλαια οικονομικής εγγύησης που είναι άμεσα ισοδύναμα με εκείνα με τα οποία έχει συναφθεί η υποχρέωση οικονομικής εγγύησης, εφόσον διατίθενται, ή με τη χρήση τεχνικής αποτίμησης. Εάν δεν μπορεί να προσδιοριστεί αξιόπιστο μέτρο της εύλογης αξίας είτε με άμεση παρατήρηση μιας ενεργού αγοράς είτε με άλλη τεχνική αποτίμησης, η συμβατική υποχρέωση οικονομικής εγγύησης αποτιμάται αρχικά στο ποσό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών σε ολόκληρη τη διάρκεια ζωής.

Η επακόλουθη μέτρηση εξαρτάται από την εξέλιξη της έκθεσης σε πιστωτικό κίνδυνο από την οικονομική εγγύηση, η οποία παρακολουθείται με την κατανομή των συμβολαίων οικονομικών εγγυήσεων σε στάδια. Ο βασικός δείκτης κινδύνου για την κατανομή των συμβολαίων οικονομικών εγγυήσεων σε στάδια είναι η πιστοληπτική διαβάθμιση του εγγυημένου χρέους. Το μοντέλο σταδιακής προσέγγισης συγκρίνει την πιστοληπτική διαβάθμιση κατά τη χορήγηση με την πιστοληπτική διαβάθμιση κατά την ημερομηνία του ισολογισμού.

Εάν δεν υπάρξει σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου (στάδιο 1), οι υποχρεώσεις από οικονομικές εγγυήσεις επιμετρώνται στο υψηλότερο ποσό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών δωδεκαμήνου και στο ποσό που αναγνωρίστηκε αρχικά μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις, κατά περίπτωση. Εάν υπάρξει σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου (στάδιο 2), οι υποχρεώσεις από οικονομικές εγγυήσεις επιμετρώνται στο υψηλότερο ποσό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών σε ολόκληρη τη διάρκεια ζωής και στο ποσό που αναγνωρίστηκε αρχικά μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις, κατά περίπτωση.

Τα κριτήρια σταδιακής προσέγγισης για το εγγυημένο χρέος στα συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων που καλύπτουν έναν μόνο χρεωστικό τίτλο είναι τα ίδια με εκείνα που εφαρμόζονται στα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στο αποσβεσμένο κόστος (βλ. σημείωση **1.5.5**).

Τα κριτήρια σταδιακής προσέγγισης για το εγγυημένο χρέος σε εγγυήσεις χαρτοφυλακίου ακολουθούν τα ίδια κριτήρια σταδιακής προσέγγισης που ισχύουν για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στο αποσβεσμένο κόστος, με τις ακόλουθες εξαιρέσεις:

— για τα κριτήρια σταδιακής προσέγγισης λαμβάνεται υπόψη η σταθμισμένη μέση πιστοληπτική διαβάθμιση του εγγυημένου χαρτοφυλακίου, ή η διαβάθμιση της εγγύησης, και όχι η αξιολόγηση μεμονωμένων χρεωστικών τίτλων χωριστά.

— Για εγγυήσεις με πιστοληπτική διαβάθμιση μεταξύ AAA (Aa1) και BB- (Ba3) κατά την ημερομηνία αρχικής αναγνώρισης: η επιδείνωση θεωρείται σημαντική εάν η διαφορά μεταξύ της διαβάθμισης κατά τη χορήγηση και εκείνης κατά την ημερομηνία του ισολογισμού είναι ίση ή μεγαλύτερη από 2 βαθμίδες.

— Για εγγυήσεις με πιστοληπτική διαβάθμιση B+ (B1) ή χαμηλότερη κατά την ημερομηνία αρχικής αναγνώρισης: η επιδείνωση θεωρείται σημαντική εάν η διαφορά μεταξύ της διαβάθμισης κατά τη χορήγηση και εκείνης κατά την ημερομηνία του ισολογισμού είναι ίση ή μεγαλύτερη από 1 βαθμίδα.

Εναλλακτικά, εάν δεν διατίθενται οι πιστοληπτικές διαβαθμίσεις αλλά έχουν εκτιμηθεί οι αναμενόμενες ετήσιες απαιτήσεις κατά την αρχική αναγνώριση, το πραγματικό επίπεδο των απαιτήσεων σε σύγκριση με την αρχική εκτίμηση θεωρείται επίσης εύλογος δείκτης κινδύνου για την εκτίμηση της σημαντικής αύξησης του πιστωτικού κινδύνου (SICR).

Εκτός από τα ανωτέρω κριτήρια, η ΕΕ δύναται να εφαρμόζει ποιοτική αξιολόγηση της σημαντικής αύξησης του πιστωτικού κινδύνου, βάσει πρόσθετων, εύλογων και τεκμηριωμένων διαθέσιμων πληροφοριών.

Τα συμβόλαια οικονομικής εγγύησης που χορηγήθηκαν πριν από τη μετάβαση στον αναθεωρημένο κανόνα EAR 11 (δηλ. πριν από την 1η Ιανουαρίου 2021) για τα οποία δεν υπάρχουν διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με τον πιστωτικό κίνδυνο κατά την αρχική αναγνώριση χωρίς αδικαιολόγητο κόστος και προσπάθεια, ταξινομούνται στο στάδιο 2.

Η κατάταξη στο στάδιο 3 και στα αγορασμένα ή δημιουργημένα στοιχεία ενεργητικού απομειωμένης πιστωτικής αξίας δεν ισχύει για συμβόλαια οικονομικής εγγύησης.

Τα συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, εκτός εάν η ΕΕ έχει ανεπιφύλακτο δικαίωμα να αναβάλει τον διακανονισμό της υποχρέωσης για τουλάχιστον 12 μήνες μετά την ημερομηνία του ισολογισμού.

Συνεισφορές υπό όρους

Τα καταπιστευματικά ταμεία της ΕΕ που θεωρούνται μέρος των επιχειρησιακών δραστηριοτήτων της Επιτροπής (δηλ. τα καταπιστευματικά ταμεία Madad και Colombia) καταλογίζονται στους λογαριασμούς της Επιτροπής και ενοποιούνται περαιτέρω στους ετήσιους λογαριασμούς της ΕΕ. Επομένως, οι συνεισφορές από άλλους δωρητές προς τα καταπιστευματικά ταμεία της ΕΕ πληρούν τα κριτήρια εσόδων από μη ανταλλακτικές συναλλαγές υπό όρους και εμφανίζονται ως χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις έως ότου εκπληρωθούν οι όροι που συνδέονται με τις μεταφερθείσες συνεισφορές, δηλ. μέχρι το καταπιστευματικό ταμείο να επιβαρυνθεί με τις επιλέξιμες δαπάνες. Το καταπιστευματικό ταμείο απαιτείται να χρηματοδοτεί συγκεκριμένα έργα και να επιστρέψει τα υπολειπόμενα κεφάλαια κατά την εκκαθάρισή του. Κατά την ημερομηνία του ισολογισμού, τα υπόλοιπα των υποχρεώσεων από συνεισφορές μετρώνται στο ποσό των συνεισφορών που εισπράχθηκαν μείον τις δαπάνες με τις οποίες επιβαρύνθηκε το καταπιστευματικό ταμείο, περιλαμβανομένων των εκτιμώμενων ποσών κατά περίπτωση. Για σκοπούς αναφοράς, τα καθαρά έξοδα κατανέμονται στις συνεισφορές άλλων δωρητών αναλογικά προς τις καταβληθείσες καθαρές συνεισφορές στις 31 Δεκεμβρίου. Η κατανομή των συνεισφορών είναι απλώς ενδεικτική. Κατά την εκκαθάριση του καταπιστευματικού ταμείου, η πραγματική κατανομή των υπολειπόμενων κεφαλαίων θα αποφασιστεί από το διοικητικό συμβούλιο του καταπιστευματικού ταμείου.

Οι ίδιες αρχές επιμέτρησης ισχύουν για τις εξωτερικές συνεισφορές στα προγράμματα της ΕΕ, εάν οι εν λόγω συνεισφορές εισπράττονται υπό τον όρο ότι οι πόροι θα χρησιμοποιηθούν όπως ορίζεται στις συμφωνίες συνεισφοράς ή θα επιστραφούν στον συνεισφέροντα.

1.5.13. *Οφειλές*

Σημαντικό μέρος των οφειλών της ΕΕ είναι μη εξοφληθείσες δηλώσεις δαπανών που έχουν υποβάλει οι δικαιούχοι επιχορήγησης ή άλλου είδους χρηματοδότησης της ΕΕ (μη ανταλλακτικές συναλλαγές). Καταχωρίζονται ως οφειλές για το σχετικό ποσό όταν υποβληθεί η δήλωση δαπανών. Μετά τον έλεγχο και την αποδοχή των επιλέξιμων δαπανών, οι οφειλές αποτιμώνται στο επιλέξιμο ποσό.

Οι οφειλές που αφορούν την αγορά αγαθών και υπηρεσιών αναγνωρίζονται κατά την παραλαβή τιμολογίου για το αρχικό ποσό και τα σχετικά επιλέξιμα έξοδα εγγράφονται στους λογαριασμούς κατά την παράδοση και αποδοχή των αγαθών ή υπηρεσιών από την ΕΕ.

1.5.14. *Δεδουλευμένα και προεισπραχθέντα έσοδα και έξοδα*

Οι συναλλαγές και τα γεγονότα αναγνωρίζονται στις δημοσιονομικές καταστάσεις της περιόδου την οποία αφορούν. Στο τέλος του έτους, αν δεν έχει εκδοθεί τιμολόγιο, αλλά η σχετική υπηρεσία έχει παρασχεθεί ή τα σχετικά αγαθά έχουν παραδοθεί από την ΕΕ ή υφίσταται συμβατική σχέση (δηλαδή με αναφορά σε Συνθήκη) αναγνωρίζεται δεδουλευμένο έσοδο στις δημοσιονομικές καταστάσεις. Επιπλέον, στο τέλος του έτους, αν εκδοθεί τιμολόγιο, αλλά οι σχετικές υπηρεσίες δεν έχουν ακόμη παρασχεθεί ή τα σχετικά αγαθά δεν έχουν ακόμη παραδοθεί, τα έσοδα θα προεισπραχθούν και θα αναγνωριστούν την επόμενη λογιστική περίοδο.

Τα έξοδα καταλογίζονται, επίσης, στην περίοδο την οποία αφορούν. Στο τέλος της λογιστικής περιόδου, τα δεδουλευμένα έξοδα αναγνωρίζονται βάσει της εκτιμώμενης αξίας της υποχρέωσης μεταβίβασης για την περίοδο. Τα δεδουλευμένα έξοδα υπολογίζονται σύμφωνα με λεπτομερείς επιχειρησιακές και πρακτικές κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής οι οποίες εξασφαλίζουν ότι οι δημοσιονομικές καταστάσεις παρέχουν πιστή εικόνα των οικονομικών και λοιπών φαινομένων που έχουν σκοπό να παρουσιάσουν. Κατ' αναλογία, εάν έχει πληρωθεί προκαταβολή για αγαθά ή υπηρεσίες που δεν έχουν ακόμη ληφθεί, η δαπάνη μεταφέρεται και αναγνωρίζεται στην επόμενη λογιστική περίοδο.

1.6. **ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ**

1.6.1. *Έσοδα*

ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΜΗ ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

Η συντριπτική πλειονότητα των εσόδων της Ευρωπαϊκής Ένωσης αφορά μη ανταλλακτικές συναλλαγές ως εξής:

Πόροι βασιζόμενοι στο ΑΕΕ, ΦΠΑ και ίδιοι πόροι πλαστικών

Τα έσοδα αναγνωρίζονται για την περίοδο για την οποία η Επιτροπή απευθύνει στα κράτη μέλη πρόσκληση καταβολής κεφαλαίων, αξιώνοντας με τον τρόπο αυτόν την πληρωμή των συνεισφορών τους. Τα έσοδα επιμετρώνται με βάση το «αιτηθέν ποσό». Δεδομένου ότι οι ίδιοι πόροι ΦΠΑ, ΑΕΕ και πλαστικών βασίζονται σε εκτιμήσεις των δεδομένων για το σχετικό οικονομικό έτος, μπορούν να αναθεωρηθούν καθώς επέρχονται μεταβολές έως ότου τα κράτη μέλη εκδώσουν τα τελικά στοιχεία. Το αποτέλεσμα μεταβολής στην εκτίμηση λαμβάνεται υπόψη κατά τον προσδιορισμό του καθαρού πλεονάσματος ή ελλείμματος της περιόδου κατά την οποία επήλθε η μεταβολή.

Παραδοσιακοί ίδιοι πόροι

Απαιτήσεις από μη ανταλλακτικές συναλλαγές και συναφή έσοδα αναγνωρίζονται κατά τη λήψη των σχετικών μηνιαίων καταστάσεων της λογιστικής «Α» (περιλαμβανομένων των εισπραχθέντων δασμών και των εγγυημένων οφειλόμενων ποσών για τα οποία δεν έχει γίνει προσφυγή) που καταθέτουν τα κράτη μέλη. Τα έσοδα τα οποία τα κράτη μέλη έχουν εισπράξει για την εν λόγω περίοδο, αλλά που δεν έχουν καταβάλει ακόμη στην Επιτροπή, την ημερομηνία του ισολογισμού εκτιμώνται και αναγνωρίζονται ως δεδουλευμένα. Οι τριμηνιαίες καταστάσεις λογιστικής «Β» (περιλαμβανομένων των μη εισπραχθέντων και των μη εγγυημένων δασμών, καθώς και των εγγυημένων ποσών για τα οποία έχει γίνει προσφυγή από τους οφειλέτες) που καταθέτουν τα κράτη μέλη αναγνωρίζονται ως έσοδα μείον τις δαπάνες είσπραξης τις οποίες δικαιούνται. Επιπλέον, αναγνωρίζεται μείωση αξίας για το ποσό του εκτιμώμενου ελλείμματος είσπραξης.

Πρόστιμα

Έσοδα από πρόστιμα αναγνωρίζονται όταν η Ευρωπαϊκή Ένωση εκδίδει απόφαση επιβολής προστίμου και την κοινοποιεί επισήμως στον ενδιαφερόμενο. Μετά την απόφαση επιβολής προστίμου, οι οντότητες στις οποίες επιβλήθηκε πρόστιμο έχουν προθεσμία δύο μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης:

— είτε να δεχθούν την απόφαση, οπότε οφείλουν να πληρώσουν το ποσό του προστίμου εντός της προθεσμίας που έχει οριστεί και, επομένως, το ποσό αυτό εισπράττεται οριστικά από την ΕΕ, είτε

— να μη δεχθούν την απόφαση, οπότε την προσβάλλουν σύμφωνα με το δίκαιο της ΕΕ.

Ακόμη και αν έχει ασκηθεί προσφυγή, το πρόστιμο πρέπει να καταβληθεί εντός της προθεσμίας των τριών μηνών, δεδομένου ότι η προσφυγή δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα (άρθρο 278 της ΣΛΕΕ). Το εισπραττόμενο ποσό χρησιμοποιείται για τον συμψηφισμό του εισπρακτέου ποσού. Ωστόσο, εφόσον συμφωνήσει η υπόλογος της Επιτροπής, η επιχείρηση μπορεί αντ' αυτού να καταβάλει τραπεζική εγγύηση. Σε αυτή την περίπτωση, το πρόστιμο παραμένει ως εισπρακτέο ποσό. Εάν δεν εισπραχθεί ούτε ποσό ούτε εγγύηση και υφίστανται αμφιβολίες όσον αφορά τη φερεγγυότητα της επιχείρησης, αναγνωρίζεται μείωση στην αξία της απαίτησης.

Εάν η επιχείρηση προσφύγει κατά της απόφασης και έχει ήδη καταβάλει σε προσωρινή βάση το πρόστιμο, το σχετικό ποσό καταχωρίζεται ως ενδεχόμενη υποχρέωση· ή αν υπάρχει το ενδεχόμενο το Γενικό Δικαστήριο να μην αποφανθεί υπέρ της ΕΕ, αναγνωρίζεται σχετική πρόβλεψη για την κάλυψη αυτού του κινδύνου. Αντιθέτως, εάν δοθεί εγγύηση, τότε καταχωρίζεται μείωση αξίας όσον αφορά το εισπρακτέο ποσό που εκκρεμεί.

Οι τόκοι που εισπράττει η Επιτροπή από τους τραπεζικούς λογαριασμούς στους οποίους κατατίθενται οι πληρωμές που λαμβάνει αναγνωρίζονται σωρευτικά ως έσοδα και οι τυχόν ενδεχόμενες υποχρεώσεις αυξάνονται αντιστοίχως.

Από το 2010, η Επιτροπή διαχειρίζεται όλα τα προσωρινά εισπραχθέντα πρόστιμα σε ένα ταμείο που δημιουργήθηκε ειδικά για τον σκοπό αυτόν (BUFI). Τα ποσά αυτά επενδύονται σε χρηματοοικονομικά μέσα.

ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

Τα έσοδα από την πώληση αγαθών ή υπηρεσιών αναγνωρίζονται όταν μεταβιβάζεται στον αγοραστή σημαντικό μέρος του κινδύνου και των οφελών που απορρέουν από την κυριότητα των αγαθών. Έσοδα συνδεόμενα με συναλλαγή που συνεπάγεται την παροχή υπηρεσιών αναγνωρίζονται ανάλογα με το στάδιο εξέλιξης της συναλλαγής την ημερομηνία του ισολογισμού.

Έσοδα και έξοδα υπό μορφή τόκων

Έσοδα και έξοδα υπό μορφή τόκων αναγνωρίζονται στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων με βάση τη μέθοδο του αποτελεσματικού επιτοκίου. Πρόκειται για μέθοδο υπολογισμού του αποσβεσμένου κόστους ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού ή μιας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης και καταλογισμού των σχετικών εσόδων ή εξόδων υπό μορφή τόκων της περιόδου αναφοράς. Κατά τον υπολογισμό του αποτελεσματικού επιτοκίου, η ΕΕ εκτιμά τις ταμειακές ροές λαμβάνοντας υπόψη όλους τους συμβατικούς όρους του χρηματοοικονομικού μέσου (π.χ. δυνατότητες προπληρωμής) χωρίς, ωστόσο, τις μελλοντικές πιστωτικές ζημίες. Ο υπολογισμός περιλαμβάνει όλες τις αμοιβές και μονάδες επιτοκίου που καταβλήθηκαν ή εισπράχθηκαν μεταξύ των συμβαλλομένων μερών που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του αποτελεσματικού επιτοκίου, το κόστος συναλλαγής και άλλες προσαυξήσεις ή εκπτώσεις.

Όταν ένα μεμονωμένο χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού ή μια ομάδα παρόμοιων μεταξύ τους χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού θεωρείται απομειωμένης πιστωτικής αξίας (στάδιο 3), τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται με βάση το επιτόκιο για την προεξόφληση μελλοντικών ταμειακών ροών για τους σκοπούς της επιμέτρησης της ζημίας απομείωσης.

Έσοδα από μερίσματα

Τα έσοδα από μερίσματα και παρόμοια στοιχεία αναγνωρίζονται κατά τη βεβαίωση του δικαιώματος λήψης πληρωμών.

Έσοδα και έξοδα από χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος

Πρόκειται για κέρδη (έσοδα) και ζημίες (έξοδα) στην εύλογη αξία από τα εν λόγω χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που προέρχονται από τη μετατροπή συναλλάγματος. Όσον αφορά τα τοκοφόρα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού, περιλαμβάνονται και οι τόκοι. Βλ. επίσης σημείωση **3.9**.

Έσοδα από συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων

Τα έσοδα από συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων (προσαύξηση εγγύησης) αναγνωρίζονται για το διάστημα κατά τον οποίο η ΕΕ είναι σε ετοιμότητα να αποζημιώσει τον κάτοχο του συμβολαίου οικονομικής εγγύησης για την πιστωτική ζημία που ενδέχεται να υποστεί. Στο χρονοδιάγραμμα της απόσβεσης που εφαρμόζεται λαμβάνεται υπόψη η πάροδος του χρόνου και ο όγκος της εγγυημένης έκθεσης. Τα έσοδα από συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων περιλαμβάνουν επίσης την απόσβεση υποχρεώσεων από συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων σε περιπτώσεις στις οποίες η εγγύηση παρασχέθηκε έναντι μηδενικού ή ονομαστικού τιμήματος.

1.6.2. *Έξοδα*

Τα έξοδα από μη ανταλλακτικές συναλλαγές συνιστούν την πλειονότητα των εξόδων της ΕΕ. Αφορούν μεταβιβάσεις προς δικαιούχους και λαμβάνουν τρεις μορφές: i) δικαιώματα, ii) μεταβιβάσεις στο πλαίσιο συμφωνίας και επιλεκτικές επιχορηγήσεις, και iii) συνεισφορές και δωρεές.

Οι μεταβιβάσεις αναγνωρίζονται ως έξοδα την περίοδο στην οποία συνέβησαν τα γενεσιουργά ως προς τη μεταβίβαση γεγονότα, εφόσον η φύση της μεταβίβασης επιτρέπεται από τη σχετική κανονιστική ρύθμιση (δημοσιονομικός κανονισμός, κανονισμός υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων ή άλλη κανονιστική ρύθμιση) ή εφόσον έχει υπογραφεί συμφωνία που επιτρέπει τη μεταβίβαση, εφόσον ο δικαιούχος πληροί τα κριτήρια επιλεξιμότητας και εφόσον είναι δυνατή η εύλογη εκτίμηση του οφειλόμενου ποσού.

Κατά τη λήψη αίτησης πληρωμής ή δήλωσης δαπανών που πληροί τα κριτήρια αναγνώρισης, αυτή αναγνωρίζεται ως έξοδο κατά το επιλέξιμο ποσό. Στο τέλος του έτους, πραγματοποιηθείσες επιλέξιμες δαπάνες οφειλόμενες στους δικαιούχους, οι οποίες δεν έχουν ακόμη καταχωριστεί, εκτιμώνται και καταχωρίζονται ως δεδουλευμένα έξοδα.

Έξοδα από ανταλλακτικές συναλλαγές που απορρέουν από την αγορά αγαθών και υπηρεσιών αναγνωρίζονται κατά την παράδοση προμηθειών στην ΕΕ και την αποδοχή τους από αυτήν. Αποτιμώνται στο αρχικό ποσό του τιμολογίου. Επιπροσθέτως, κατά την ημερομηνία ισολογισμού, τα έξοδα που αφορούν υπηρεσία η οποία παρασχέθηκε κατά τη διάρκεια της περιόδου, για την οποία δεν έχει ακόμη ληφθεί ή εγκριθεί το τιμολόγιο, εκτιμώνται και αναγνωρίζονται στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων.

1.7. **ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ**

1.7.1. *Ενδεχόμενες απαιτήσεις*

Ενδεχόμενη απαίτηση είναι ένα πιθανό στοιχείο ενεργητικού που απορρέει από παρελθόντα γεγονότα και του οποίου η ύπαρξη θα επιβεβαιωθεί μόνον εφόσον συμβούν ή δεν συμβούν ένα ή περισσότερα αβέβαια μελλοντικά γεγονότα τα οποία δεν ελέγχει πλήρως η ΕΕ. Πληροφορίες σχετικά με ενδεχόμενη απαίτηση παρέχονται όταν υπάρχει πιθανότητα εισροής οικονομικών οφελών ή δυναμικού εξυπηρέτησης.

1.7.2. *Ενδεχόμενες υποχρεώσεις*

Ενδεχόμενη υποχρέωση είναι ένα πιθανό στοιχείο παθητικού που απορρέει από παρελθόντα γεγονότα και του οποίου η ύπαρξη θα επιβεβαιωθεί μόνον εφόσον συμβούν ή δεν συμβούν ένα ή περισσότερα αβέβαια μελλοντικά γεγονότα τα οποία δεν ελέγχει πλήρως η ΕΕ ή μια παρούσα υποχρέωση που απορρέει από παρελθόντα γεγονότα, αλλά δεν αναγνωρίζεται είτε διότι δεν είναι πιθανό ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων που συνίσταται σε οικονομικά οφέλη ή δυναμικό εξυπηρέτησης προκειμένου να διακανονισθεί η υποχρέωση, ή διότι το ποσό της υποχρέωσης δεν μπορεί να αποτιμηθεί με επαρκή ακρίβεια, όπερ είναι σπάνιο. Καταχωρίζεται ενδεχόμενη υποχρέωση εκτός αν το ενδεχόμενο εκροής πόρων που συνίσταται σε οικονομικά οφέλη ή δυναμικό εξυπηρέτησης είναι πολύ μακρινό.

1.8. **ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ**

Οι πληροφορίες σχετικά με τις ταμειακές ροές αποτελούν τη βάση για την εκτίμηση της ικανότητας της ΕΕ να παράγει ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα ταμειακών διαθεσίμων, καθώς και για την εκτίμηση των αναγκών της όσον αφορά τη χρησιμοποίηση αυτών των ταμειακών ροών.

Η κατάσταση ταμειακών ροών καταρτίζεται με βάση την έμμεση μέθοδο. Αυτό σημαίνει ότι το οικονομικό αποτέλεσμα του οικονομικού έτους προσαρμόζεται για να λάβει υπόψη τα αποτελέσματα των μη ταμειακών συναλλαγών, της τυχόν αναβολής ή συσσώρευσης προηγούμενων και μελλοντικών λειτουργικών εισπράξεων ή πληρωμών σε μετρητά, καθώς και των εσόδων ή των εξόδων επενδυτικών ταμειακών ροών.

Οι ταμειακές ροές που προκύπτουν από συναλλαγές σε ξένο νόμισμα καταχωρίζονται στο τηρούμενο νόμισμα της ΕΕ (ευρώ) και στο ποσό του ξένου νομίσματος εφαρμόζεται η ισχύουσα συναλλαγματική ισοτιμία μεταξύ ευρώ και ξένου νομίσματος την ημερομηνία της ταμειακής ροής.

Η κατάσταση ταμειακών ροών παρουσιάζει τις ταμειακές ροές της περιόδου ταξινομημένες σε λειτουργικές, επενδυτικές και χρηματοδοτικές δραστηριότητες.

Λειτουργικές δραστηριότητες είναι οι δραστηριότητες της ΕΕ που δεν είναι επενδυτικές ή χρηματοδοτικές. Επομένως, αντιπροσωπεύουν την πλειονότητα των δραστηριοτήτων που ασκεί η ΕΕ.

Επενδυτικές δραστηριότητες είναι η αγορά και η διάθεση άυλων και ενσώματων πάγιων στοιχείων ενεργητικού, καθώς και άλλων επενδύσεων που δεν περιλαμβάνονται στα ισοδύναμα ταμειακών διαθεσίμων. Στις επενδυτικές δραστηριότητες δεν περιλαμβάνονται τα δάνεια που χορηγούνται στους δικαιούχους, δεδομένου ότι αποτελούν μέρος των γενικών στόχων και, ως εκ τούτου, της καθημερινής λειτουργίας της ΕΕ. Στόχος είναι να καταδειχθούν οι πραγματικές επενδύσεις που πραγματοποιεί η ΕΕ.

Οι χρηματοδοτικές δραστηριότητες είναι δραστηριότητες που έχουν ως αποτέλεσμα μεταβολές στο μέγεθος και τη σύνθεση των δανειοληπτικών πράξεων, με εξαίρεση όσες χορηγούνται σε δικαιούχους ως συνακόλουθες πράξεις ή για την απόκτηση ενσώματων παγίων (οι οποίες περιλαμβάνονται στις λειτουργικές δραστηριότητες).

2. **ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ**

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

2.1. **ΑΥΛΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ**

σε εκατ. EUR

Ακαθάριστη λογιστική αξία στις 31.12.2023	*2 085*
Προσθήκες	*331*
Πωλήσεις	*(152)*
Μεταφορά μεταξύ κατηγοριών στοιχείων ενεργητικού	*0*
Άλλες μεταβολές	*(7)*
Ακαθάριστη λογιστική αξία στις 31.12.2024	**2 257**
Σωρευτικές αποσβέσεις στις 31.12.2023	*(1 109)*
Αποσβέσεις οικονομικού έτους	*(191)*
Απάλειψη απόσβεσης	*-*
Πωλήσεις	*137*
Μεταφορά μεταξύ κατηγοριών στοιχείων ενεργητικού	*0*
Άλλες μεταβολές	*0*
Σωρευτικές αποσβέσεις στις 31.12.2024	**(1 162)**
Καθαρή λογιστική αξία στις 31.12.2024	**1 095**
Καθαρή λογιστική αξία στις 31.12.2023	*976*

Τα ανωτέρω ποσά αφορούν κατά κύριο λόγο λογισμικό υπολογιστών.

2.2. **ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ**

Η κατηγορία των διαστημικών πόρων καλύπτει πάγια στοιχεία ενεργητικού σε λειτουργία που συνδέονται με τα δύο διαστημικά προγράμματα της ΕΕ: τα παγκόσμια δορυφορικά συστήματα πλοήγησης της ΕΕ (GNSS), ήτοι το Galileo και το ευρωπαϊκό σύστημα πλοήγησης με υπέρθεση γεωστατικών δορυφόρων (EGNOS), καθώς και το ευρωπαϊκό πρόγραμμα γεωσκόπησης Copernicus. Τα στοιχεία ενεργητικού των δορυφορικών συστημάτων τα οποία δεν είναι ακόμη σε λειτουργία περιλαμβάνονται στον τομέα «Στοιχεία ενεργητικού υπό κατασκευή». Τα στοιχεία ενεργητικού που συνδέονται με τα διαστημικά προγράμματα της ΕΕ αναπτύσσονται με τη βοήθεια του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Διαστήματος (ΕΟΔ).

Όσον αφορά το Galileo, η συστοιχία περιλαμβάνει επί του παρόντος 30 δορυφόρους. Τα πάγια στοιχεία ενεργητικού του συστήματος Galileo σε λειτουργία, τα οποία καλύπτουν τόσο τους δορυφόρους όσο και τις εγκαταστάσεις εδάφους, ανέρχονταν σε 2 987 εκατ. EUR στις 31 Δεκεμβρίου 2024, μετά την αφαίρεση των σωρευτικών αποσβέσεων (2023: 2 486 εκατ. EUR). Τα υπόλοιπα στοιχεία ενεργητικού υπό κατασκευή ανέρχονται συνολικά σε 2 145 εκατ. EUR (2023: 2 479 εκατ. EUR).

Όσον αφορά το Copernicus, 8 δορυφόροι είναι σε λειτουργία, ενώ 17 δορυφόροι και όργανα είναι υπό κατασκευή. Η συνολική αξία των πάγιων στοιχείων ενεργητικού σε λειτουργία του συστήματος Copernicus ανέρχεται σε 492 εκατ. EUR (2023: 438 εκατ. EUR), μετά την αφαίρεση των σωρευτικών αποσβέσεων. Το επιπλέον ποσό των 3 520 εκατ. EUR που συνδέεται με δορυφόρους του προγράμματος Copernicus αναγνωρίζεται στα στοιχεία ενεργητικού υπό κατασκευή (2023: 3 078 εκατ. EUR).

Πάγια στοιχεία ενεργητικού που συνδέονται με επίγειες υποδομές του EGNOS ποσού 160 εκατ. EUR (2023: 187 εκατ. EUR) περιλαμβάνονται επίσης στον τομέα «Διαστημικοί πόροι». Επίσης, τα στοιχεία ενεργητικού του συστήματος EGNOS υπό κατασκευή ανέρχονται σε 345 εκατ. EUR (2023: 289 εκατ. EUR).

Στις 29 Απριλίου 2024 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πώλησε 23 από τα κτίριά της στις Βρυξέλλες στην SFPIM («Société Fédérale de Participations et d'Investissement» — εθνικό κρατικό ταμείο του Βελγίου) έναντι συνολικής τιμής πώλησης ύψους 900 εκατ. EUR. Η καθαρή λογιστική αξία των εν λόγω κτιρίων ανήλθε σε 432 εκατ. EUR, με αποτέλεσμα κέρδος ύψους 468 εκατ. EUR, το οποίο αναγνωρίστηκε πλήρως κατά τον χρόνο της πώλησης. Τα έσοδα από την πώληση θα επανεπενδυθούν στη χρηματοδότηση νέων κτιρίων, στην αποπληρωμή υπολειπόμενων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων και στην ανακαίνιση υφιστάμενων κτιρίων. Παρόλο που η πώληση υπογράφηκε και για τα 23 κτίρια, η έξοδος θα είναι σταδιακή και τα τελευταία κτίρια θα εκκενωθούν τον Σεπτέμβριο του 2029.

Ενσώματα πάγια

σε εκατ. EUR

	Γήπεδα και κτίρια	Διαστημικοί πόροι	Εγκαταστάσεις και εξοπλισμός	Έπιπλα και μεταφορικά μέσα	Υλισμικό υπολογιστών	Λοιπά	Χρηματοδοτικές μισθώσεις	Στοιχεία ενεργητικού υπό κατασκευή	Σύνολο
Ακαθάριστη λογιστική αξία στις 31.12.2023	*7 034*	*7 702*	*575*	*283*	*863*	*370*	*2 378*	*6 308*	*25 513*
Προσθήκες	*57*	*4*	*25*	*31*	*83*	*22*	*6*	*1 786*	*2 014*
Πωλήσεις	*(1 056)*	*(0)*	*(117)*	*(59)*	*(234)*	*(87)*	*(28)*	*(0)*	*(1 581)*
Μεταφορά μεταξύ κατηγοριών στοιχείων ενεργητικού	*494*	*1 351*	*0*	*–*	*2*	*3*	*(281)*	*(1 569)*	*(0)*
Άλλες μεταβολές	*(3)*	*–*	*0*	*0*	*1*	*(1)*	*–*	*3*	*(1)*
Ακαθάριστη λογιστική αξία στις 31.12.2024	**6 528**	**9 056**	**483**	**255**	**714**	**308**	**2 075**	**6 528**	**25 945**
Σωρευτικές αποσβέσεις στις 31.12.2023	*(4 417)*	*(4 591)*	*(507)*	*(214)*	*(681)*	*(288)*	*(1 416)*		*(12 114)*
Αποσβέσεις οικονομικού έτους	*(141)*	*(826)*	*(27)*	*(16)*	*(89)*	*(18)*	*(77)*		*(1 195)*
Απάλειψη απόσβεσης	*–*	*–*	*–*	*1*	*(0)*	*–*	*–*		*1*
Πωλήσεις	*611*	*0*	*111*	*52*	*197*	*82*	*23*		*1 076*
Μεταφορά μεταξύ κατηγοριών στοιχείων ενεργητικού	*(159)*	*–*	*–*	*(0)*	*(2)*	*–*	*161*		*0*
Άλλες μεταβολές	*0*	*–*	*(0)*	*(0)*	*(0)*	*(0)*	*–*		*(0)*
Σωρευτικές αποσβέσεις στις 31.12.2024	**(4 106)**	**(5 417)**	**(423)**	**(177)**	**(575)**	**(225)**	**(1 309)**		**(12 232)**
ΚΑΘΑΡΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΑΞΙΑ ΣΤΙΣ 31.12.2024	**2 422**	**3 639**	**59**	**77**	**139**	**83**	**766**	**6 528**	**13 713**
ΚΑΘΑΡΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΑΞΙΑ ΣΤΙΣ 31.12.2023	*2 617*	*3 111*	*68*	*69*	*181*	*82*	*962*	*6 308*	*13 399*

2.3. **ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΚΑΤΑΛΟΓΙΖΟΜΕΝΕΣ ΜΕ ΤΗ ΜΕΘΟΔΟ ΤΗΣ ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΗΣ**

Η συμμετοχή της ΕΕ, εκπροσωπούμενης από την Επιτροπή, στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤαΕ) αντιμετωπίζεται ως συμμετοχή σε συγγενή επιχείρηση με τη λογιστική μέθοδο της καθαρής θέσης. Το ΕΤαΕ είναι το χρηματοπιστωτικό όργανο της ΕΕ που ειδικεύεται στα επιχειρηματικά κεφάλαια και στις εγγυήσεις προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ). Το ΕΤαΕ λειτουργεί ως σύμπραξη δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, μέλη της οποίας είναι η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ), η ΕΕ και ορισμένα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2024 η ΕΕ κατείχε ποσοστό συμμετοχής 29,7 % στο ΕΤαΕ (2023: 29,7 %) και 29,7 % των δικαιωμάτων ψήφου (2023: 29,7 %). Σύμφωνα με το καταστατικό του, το ΕΤαΕ είναι υποχρεωμένο να διαθέτει τουλάχιστον το 20 % του ετήσιου καθαρού αποτελέσματός του σε καταστατικό αποθεματικό μέχρι το σωρευτικό αποθεματικό να ανέρχεται σε 10 % επί του εγγεγραμμένου κεφαλαίου του. Το αποθεματικό αυτό δεν μπορεί να διανεμηθεί.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται η μεταβολή της συμμετοχής της ΕΕ στο ΕΤαΕ κατά το τρέχον έτος.

σε εκατ. EUR

	Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων
Συμμετοχή στις 31.12.2023	**1 365**
Συνεισφορές	–
Εισπραχθέντα μερίσματα	*(7)*
Μερίδιο καθαρού αποτελέσματος	*83*
Μερίδιο στο καθαρό ενεργητικό	*4*
Συμμετοχή στις 31.12.2024	**1 446**

Συνοπτικές χρηματοοικονομικές πληροφορίες για το ΕΤαΕ:

σε εκατ. EUR

	31.12.2024	31.12.2023
	Σύνολο ΕΤαΕ	Σύνολο ΕΤαΕ
Ενεργητικό	*7 789*	*6 554*
Παθητικό	*(2 923)*	*(1 959)*
Πλεόνασμα/(έλλειμμα)	*280*	*234*

Η συμφωνία των ανωτέρω συνοπτικών χρηματοοικονομικών πληροφοριών με τη λογιστική αξία των τόκων που κατέχει το ΕΤαΕ είναι:

σε εκατ. EUR

	31.12.2024	31.12.2023
Καθαρό ενεργητικό της συγγενούς επιχείρησης	*4 866*	*4 595*
Ποσοστό συμμετοχής της Επιτροπής στο ΕΤαΕ	**29,7 %**	**29,7 %**
Λογιστική αξία	*1 446*	*1 365*

Η ΕΕ, εκπροσωπούμενη από την Επιτροπή, κατέβαλε το 20 % του εγγεγραμμένου μετοχικού κεφαλαίου της στο κεφάλαιο του ΕΤαΕ στις 31 Δεκεμβρίου 2024, ενώ το μη αιτηθέν κεφάλαιο έχει ως εξής:

σε εκατ. EUR

	Σύνολο κεφαλαίου ΕΤαΕ	Συμμετοχή της ΕΕ
Σύνολο μετοχικού κεφαλαίου	*7 370*	*2 190*
Καταβληθέν κεφάλαιο	*(1 474)*	*(438)*
Μη αιτηθέν κεφάλαιο	**5 896**	**1 752**

2.4. **ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ**

σε εκατ. EUR

	Σημείωση	31.12.2024	31.12.2023
Μη κυκλοφορούντα			
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στο αποσβεσμένο κόστος	*2.4.1*	*269 903*	*242 265*
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος	*2.4.2*	*39 058*	*32 018*
		308 961	**274 283**
Κυκλοφορούντα			
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στο αποσβεσμένο κόστος	*2.4.1*	*13 677*	*4 612*
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος	*2.4.2*	*5 700*	*6 476*
		19 377	**11 088**
Σύνολο		**328 338**	**285 370**

2.4.1. *Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στο αποσβεσμένο κόστος*

σε εκατ. EUR

	Σημείωση	31.12.2024	31.12.2023
Δάνεια για το NGEU και χρηματοδοτική συνδρομή	*2.4.1.1*	*283 114*	*246 622*
Λοιπά δάνεια	*2.4.1.2*	*466*	*255*
Σύνολο		**283 580**	**246 877**
Μη κυκλοφορούντα		*269 903*	*242 265*
Κυκλοφορούντα		*13 677*	*4 612*

2.4.1.1. Δάνεια για το NGEU και χρηματοδοτική συνδρομή

σε εκατ. EUR

	31.12.2024	31.12.2023
Δάνεια προς κράτη μέλη	*251 457*	*221 883*
Δάνεια προς τρίτες χώρες	*31 656*	*24 739*
Σύνολο στις 31.12.2024	**283 114**	**246 622**
Μη κυκλοφορούντα	*269 782*	*242 144*
Κυκλοφορούντα	*13 332*	*4 477*

Δάνεια προς κράτη μέλη

σε εκατ. EUR

	NGEU	SURE	ΕΜΧΣ	ΙΠ	ΕΥΡΑΤΟΜ	Σύνολο
Σύνολο στις 31.12.2023	*79 589*	*98 984*	*43 095*	*201*	*13*	*221 883*
Νέα δάνεια (ονομαστικά)	*29 446*	*–*	*1 800*	*–*	*–*	*31 246*
Επιστροφές	*–*	*–*	*(2 600)*	*–*	*(13)*	*(2 613)*

σε εκατ. EUR

	NGEU	SURE	ΕΜΧΣ	ΙΠ	ΕΥΡΑΤΟΜ	Σύνολο
Μεταβολές λογιστικής αξίας	*1 085*	*(145)*	*2*	*0*	*(0)*	*942*
Μεταβολές απομείωσης αξίας	–	–	–	–	–	–
Σύνολο στις 31.12.2024	**110 120**	**98 839**	**42 297**	**201**	–	**251 457**
Μη κυκλοφορούντα	*108 686*	*90 539*	*39 517*	–	–	*238 742*
Κυκλοφορούντα	*1 434*	*8 300*	*2 780*	*201*	–	*12 715*

Η ονομαστική αξία των δανείων προς τα κράτη μέλη στις 31 Δεκεμβρίου 2024 ήταν 249,2 δισ. EUR (2023: 220,6 δισ. EUR), εκ των οποίων 108,7 δισ. EUR αφορούν τα δάνεια του NGEU για τον ΜΑΑ και το REPowerEU.

Στον παρόντα πίνακα και στον πίνακα για τα δάνεια σε τρίτες χώρες παρακάτω, η γραμμή «Μεταβολές της λογιστικής αξίας» αντιστοιχεί στη μεταβολή των δεδουλευμένων τόκων και στη μεταβολή των προσαυξήσεων/εκπτώσεων (νέες προσαυξήσεις/εκπτώσεις και αποσβέσεις).

Τα προγράμματα SURE, ΕΜΧΣ, Ευρατόμ και ΙΠ υλοποιήθηκαν σε συνακόλουθη βάση. Αυτό σημαίνει ότι τα δάνεια χρηματοδοτήθηκαν με ισοδύναμες δανειοληπτικές πράξεις, με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις. Οι προθεσμίες λήξης είναι οι ίδιες, οι προσαυξήσεις/εκπτώσεις εκδόσεων και το κόστος μετακυλίονται στον δικαιούχο του δανείου. Κατά τη λήξη του δανείου, ο δικαιούχος του δανείου εξοφλεί την Επιτροπή και η Επιτροπή αποπληρώνει το δάνειο. Για τα δάνεια του NGEU δεν υπάρχει συνακόλουθη σχέση μεταξύ των όρων των δανείων και των δανειοληπτικών πράξεων. Τα εν λόγω δάνεια χρηματοδοτούνται από την ενοποιημένη προσέγγιση χρηματοδότησης, η οποία εξηγείται στη σημείωση **2.11.1.1**.

NGEU (ΜΑΑ/REPowerEU)

Ο ΜΑΑ είναι ένα προσωρινό μέσο, το οποίο θεσπίστηκε το 2021, προκειμένου να συμβάλει στην ανάκαμψη των οικονομιών των κρατών μελών από την πανδημία του κορονοϊού και στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας όσον αφορά την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση. Στο πλαίσιο του μέσου ανάκαμψης της ΕΕ (NGEU), η Επιτροπή δανείζεται κεφάλαια, τα οποία χρησιμοποιεί ο ΜΑΑ για τη χρηματοδότηση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων των κρατών μελών. Αυτές πρέπει να συνάδουν με τις προτεραιότητες της ΕΕ και να αντιμετωπίζουν τις προκλήσεις που προσδιορίζονται στις ειδικές ανά χώρα συστάσεις στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου για τον συντονισμό της οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής. Η χρηματοδότηση μπορεί να χορηγείται με τη μορφή δανείου (επιστρεπτέα στήριξη) ή επιχορήγησης (μη επιστρεπτέα στήριξη, βλ. σημείωση **2.5**). Τα κράτη μέλη μπορούν να λαμβάνουν χρηματοδότηση μέχρι την κατανομή που είχε συμφωνηθεί προηγουμένως για δάνεια και επιχορηγήσεις. Για να επωφεληθούν από τη στήριξη, τα κράτη μέλη πρέπει να υποβάλουν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τα οικεία εθνικά σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας. Κάθε σχέδιο ορίζει τις μεταρρυθμίσεις και τις επενδύσεις που θα πρέπει να υλοποιηθούν έως το τέλος του 2026, καθορίζοντας σαφή ορόσημα και στόχους που θα πρέπει να αναλυθούν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και να εγκριθούν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Τα δάνεια του ΜΑΑ μπορούν να εκταμιευθούν έως τις 31 Δεκεμβρίου 2026, αλλά μόνο μετά την επίτευξη των συμφωνηθέντων οροσήμων και στόχων.

Το 2023 ο κανονισμός ΜΑΑ τροποποιήθηκε και έδωσε τη δυνατότητα στα κράτη μέλη να προσθέσουν ένα κεφάλαιο για το REPowerEU στα εθνικά τους σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας. Τα κράτη μέλη μπορούν να χρηματοδοτούν επενδύσεις και μεταρρυθμίσεις για την επίτευξη των στόχων του REPowerEU. Η χρηματοδότηση μπορεί επίσης να συνίσταται σε δάνεια για τα οποία χρησιμοποιούνται δανειακοί πόροι του ΜΑΑ τους οποίους δεν έχουν ακόμη αιτηθεί τα κράτη μέλη.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2024 οι υπογραφείσες δανειακές συμφωνίες ανέρχονταν σε 290,9 δισ. EUR, εκ των οποίων 108,7 δισ. EUR είχαν ήδη εκταμιευθεί.

Στήριξη για τον μετριασμό των κινδύνων ανεργίας σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης (SURE)

Το SURE παρείχε χρηματοδοτική συνδρομή με στόχο τη διατήρηση της απασχόλησης των εργαζομένων και την παροχή στήριξης για τις θέσεις εργασίας που επλήγησαν από την πανδημία του κορονοϊού. Η περίοδος διαθεσιμότητας του μέσου έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022. Τα δάνεια που εκταμιεύθηκαν ανέρχονταν σε 98,4 δισ. EUR (ονομαστική αξία) και δεν εκκρεμούν εκταμιεύσεις.

Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Χρηματοοικονομικής Σταθεροποίησης (ΕΜΧΣ)

Ο ΕΜΧΣ κατέστησε δυνατή τη χορήγηση χρηματοδοτικής συνδρομής σε κράτος μέλος που αντιμετώπιζε οικονομικές δυσκολίες. Το πρόγραμμα έχει λήξει, εκτός από συγκεκριμένες συναλλαγές, όπως η παράταση της προθεσμίας λήξης δανείων Το 2024 η Ιρλανδία αποπλήρωσε οφειλόμενο κεφάλαιο δανείου του ΕΜΧΣ ύψους 0,8 δισ. EUR, ενώ η Πορτογαλία ζήτησε παράταση της λήξης για ποσό 1,8 δισ. EUR. Το νέο δάνειο χρηματοδοτήθηκε με μακροπρόθεσμο ομόλογο που λήγει το 2028.

Ισοζύγιο πληρωμών (ΙΠ)

Πρόκειται για ένα χρηματοδοτικό μέσο που βασίζεται σε πολιτικές και το οποίο παρέχει μεσοπρόθεσμη χρηματοδοτική συνδρομή σε κράτη μέλη που δεν έχουν υιοθετήσει το ευρώ.

Δάνεια της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (Ευρατόμ)

Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας δανείζει χρήματα τόσο σε κράτη μέλη όσο και σε τρίτες χώρες, καθώς και σε οντότητες κρατών μελών και τρίτων χωρών, με σκοπό τη χρηματοδότηση έργων σχετικά με ενεργειακές εγκαταστάσεις. Δεν υπάρχουν ανεξόφλητα ποσά που αφορούν τα κράτη μέλη ή κάποια από τις οντότητές τους.

Δάνεια προς τρίτες χώρες

σε εκατ. EUR

	ΜΧΣ	Μέσο Διευκόλυνσης για την Ουκρανία	ΕΥΡΑΤΟΜ	Σύνολο
Σύνολο στις 31.12.2023	*24 528*	*–*	*210*	*24 739*
Νέα δάνεια (ονομαστικά)	*1 145*	*13 112*	*–*	*14 257*
Επιστροφές	*(600)*	*–*	*–*	*(600)*
Μεταβολές λογιστικής αξίας	*(19)*	*205*	*(0)*	*187*
Μεταβολές απομείωσης αξίας	*(1 224)*	*(5 694)*	*(8)*	*(6 926)*
Σύνολο στις 31.12.2024	**23 831**	**7 623**	**203**	**31 656**
Μη κυκλοφορούντα	*23 420*	*7 418*	*202*	*31 040*
Κυκλοφορούντα	*411*	*205*	*1*	*617*

Η ονομαστική αξία των δανείων προς τρίτες χώρες στις 31 Δεκεμβρίου 2024 ήταν 47,2 δισ. EUR (2023: 33,5 δισ. EUR).

Στον πίνακα αυτόν, η γραμμή «Μεταβολές απομείωσης αξίας» αντιστοιχεί στην επανεπιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών στις 31 Δεκεμβρίου 2024. Η γραμμή «Μεταβολές της λογιστικής αξίας» αντιστοιχεί στη μεταβολή των δεδουλευμένων τόκων και στη μεταβολή των προσαυξήσεων/εκπτώσεων (νέες προσαυξήσεις/εκπτώσεις και αποσβέσεις).

Η Ευρατόμ λειτουργεί σε συνακόλουθη βάση.

Έως το τέλος του 2022, τα δάνεια ΜΧΣ χρηματοδοτήθηκαν με την προσέγγιση της συνακόλουθης χρηματοδότησης, ενώ με την υλοποίηση του προγράμματος ΜΧΣ+ το 2023, τα νέα δάνεια στο πλαίσιο της ΜΧΣ θα υλοποιηθούν κυρίως με εφαρμογή της ενοποιημένης προσέγγισης χρηματοδότησης που εξηγείται στη σημείωση **2.11.1.1**. Τυχόν νέα προγράμματα, όπως το Μέσο Διευκόλυνσης για την Ουκρανία, θα χρηματοδοτηθούν επίσης με την ενοποιημένη προσέγγιση χρηματοδότησης.

Μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή

Η ΜΧΣ αφορά δάνεια χρηματοδοτικής συνδρομής σε χώρες-εταίρους που αντιμετωπίζουν κρίση του ισοζυγίου πληρωμών.

Το συνολικό ονομαστικό άνοιγμα των ανεξόφλητων δανείων ΜΧΣ στο τέλος του έτους ανήλθε σε 33,7 δισ. EUR, εκ των οποίων 29,0 δισ. EUR ήταν προς την Ουκρανία.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2024, η πρόβλεψη απομείωσης για τα δάνεια ΜΧΣ ήταν 10,2 δισ. EUR (2023: 9,0 δισ. EUR), εκ των οποίων 10,1 δισ. EUR αφορούν τα δάνεια προς την Ουκρανία. Ενώ όλα τα ποσά που οφείλονταν το 2024 από την Ουκρανία καταβλήθηκαν εγκαίρως και κατά τη στιγμή της κατάρτισης των ετήσιων λογαριασμών δεν υπάρχουν ληξιπρόθεσμες πληρωμές, σύμφωνα με τους λογιστικούς κανόνες, η απομείωση αντικατοπτρίζει τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες σε ολόκληρη τη διάρκεια ζωής, οι οποίες εκτιμήθηκαν με ιδιαίτερη σύνεση λόγω των σημαντικών αβεβαιοτήτων που ενέχουν.

Τον Οκτώβριο του 2024 εκδόθηκε ο κανονισμός (ΕΕ) 2024/2773 για τη σύσταση του μηχανισμού συνεργασίας για τα δάνεια προς την Ουκρανία (στο εξής: ΜΣΔΟ) και την έγκριση νέας ΜΧΣ στην Ουκρανία. Στο πλαίσιο του ΜΣΔΟ, τα έκτακτα έσοδα που προέρχονται από ακινητοποιημένα ρωσικά κρατικά περιουσιακά στοιχεία θα χρησιμοποιηθούν για τη χορήγηση μη επιστρεπτέας στήριξης στην Ουκρανία με στόχο να βοηθηθεί η χώρα στην αποπληρωμή νέων διμερών δανείων που χορηγούνται από τους εταίρους της G7 και την ΕΕ στο πλαίσιο της εν λόγω πρωτοβουλίας. Η ΕΕ υπέγραψε τη δανειακή συμφωνία ΜΧΣ με την Ουκρανία τον Δεκέμβριο του 2024 για ποσό ύψους 18,1 δισ. EUR που θα εκταμιευθεί το 2025. Δεδομένου ότι η Ουκρανία πληρούσε όλους τους όρους πολιτικής για την εκταμίευση έως το τέλος του έτους, το δάνειο ΜΧΣ στο πλαίσιο του ΜΣΔΟ θεωρήθηκε αμετάκλητα δεσμευμένο, έχοντας ως αποτέλεσμα την αναγνώριση πρόβλεψης για αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες ύψους 7,1 δισ. EUR στις 31 Δεκεμβρίου 2024 (βλ. επίσης σημείωση **2.10**).

Επιπλέον, υπήρχαν μη αναληφθέντα ποσά ύψους 95 εκατ. EUR που δεσμεύτηκαν υπό όρους από άλλες δανειακές συμφωνίες ΜΧΣ στο τέλος του έτους (2023: 95 εκατ. EUR).

Το 2024 η ΕΕ χορήγησε στην Ουκρανία επιδοτήσεις επιτοκίου ύψους 763 εκατ. EUR για τους δεδουλευμένους τόκους των έκτακτων δανείων ΜΧΣ και ΜΧΣ+. Αυτό συνιστά τροποποίηση των όρων του δανείου (βλ. επίσης σημειώσεις **3.15** και **6.6**) και περιλαμβάνεται στις «Μεταβολές της λογιστικής αξίας» του ανωτέρω πίνακα.

Δάνεια του Μέσου Διευκόλυνσης για την Ουκρανία

Ο κανονισμός του Μέσου Διευκόλυνσης για την Ουκρανία ([24]) είναι ένα νέο μέσο που εγκρίθηκε το 2024 και προσφέρει χρηματοδοτική στήριξη ύψους έως και 50 δισ. EUR στην Ουκρανία, συμπεριλαμβανομένων κρατικών δανείων ύψους έως και 33 δισ. EUR, τα οποία πρόκειται να εκταμιευθούν έως το τέλος του 2027. Το 2024 εκταμιεύθηκαν στην Ουκρανία δάνεια ύψους 13,1 δισ. EUR.

Η πρόβλεψη απομείωσης υπολογίζεται όπως για τα δάνεια ΜΧΣ στην Ουκρανία και ανέρχεται συνολικά σε 5,7 δισ. EUR στις 31 Δεκεμβρίου 2024. Τα υπό όρους μη αναληφθέντα ποσά από υπογραφείσες δανειακές συμφωνίες στο τέλος του έτους ανέρχονται σε 19,9 δισ. EUR.

Δάνεια της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (Ευρατόμ)

Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας δανείζει χρήματα τόσο σε κράτη μέλη όσο και σε τρίτες χώρες, καθώς και σε οντότητες κρατών μελών και τρίτων χωρών, με σκοπό τη χρηματοδότηση έργων σχετικά με ενεργειακές εγκαταστάσεις. Το συνολικό ανεξόφλητο ποσό αφορά δάνεια προς την Energoatom, με την εγγύηση του ουκρανικού κράτους. Για τα δάνεια αυτά έχει αναγνωριστεί πρόβλεψη απομείωσης ύψους 98 εκατ. EUR. Δεν υπάρχουν μη αναληφθέντα ποσά από υπογραφείσες δανειακές συμφωνίες.

Εγγύηση από τον προϋπολογισμό της ΕΕ για δάνεια προς κράτη μέλη και τρίτες χώρες

Ο προϋπολογισμός της ΕΕ εγγυάται τις δανειοληπτικές πράξεις που εκδίδει η ΕΕ για τη χρηματοδότηση των δανείων προς κράτη μέλη και τρίτες χώρες. Εάν υπάρχουν ανεξόφλητα ποσά δανείων στο μέλλον, ο προϋπολογισμός της ΕΕ ενδέχεται να πρέπει να αποπληρώσει τα σχετικά ποσά των δανειοληπτικών πράξεων.

— Οι δανειοληπτικές πράξεις για το NGEU, τον ΕΜΧΣ, το ΙΠ, τη ΜΧΣ+ και το Μέσο Διευκόλυνσης για την Ουκρανία είναι εγγυημένες αποκλειστικά από τον προϋπολογισμό της ΕΕ,

— οι δανειοληπτικές πράξεις για το μέσο SURE είναι εγγυημένες από τον προϋπολογισμό της ΕΕ και υποστηρίζονται από εγγυήσεις των κρατών μελών ύψους 25 δισ. EUR,

— οι δανειοληπτικές πράξεις για τα δάνεια ΜΧΣ σε τρίτες χώρες καλύπτονται πρώτα από το ΚΤΠ (βλ. σημείωση **2.4.2.1**) και στη συνέχεια από τον προϋπολογισμό της ΕΕ, με εξαίρεση τα δάνεια έκτακτης μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής προς την Ουκρανία ύψους 6 δισ. EUR που καλύπτονται κατά 61 % από εγγυήσεις που παρέχονται από τα κράτη μέλη μετά το πρώτο 9 % των ζημιών που θα καλυφθούν από το ΚΤΠ, και

— οι δανειοληπτικές πράξεις για την Ευρατόμ καλύπτονται πρώτα από τις εγγυήσεις τρίτων μερών, ύστερα από το ΚΤΠ (βλ. σημείωση **2.4.2.1**) και, στη συνέχεια, από τον προϋπολογισμό της ΕΕ.

Για περισσότερες λεπτομέρειες, βλ. σημείωση **6.7**.

([24]) Κανονισμός (ΕΕ) 2024/792.

Υποχρεώσεις του Ηνωμένου Βασιλείου που προέρχονται από την αποχώρησή του από την ΕΕ

Σύμφωνα με το άρθρο 143 της συμφωνίας αποχώρησης, το Ηνωμένο Βασίλειο είναι υπόχρεο έναντι της Ένωσης για το μερίδιό του επί των ενδεχόμενων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων που σχετίζονται με δάνεια για χρηματοδοτική συνδρομή (ΕΜΧΣ, ΜΧΣ, ΙΠ και Ευρατόμ) τα οποία εγκρίθηκαν/αποφασίστηκαν έως την ημερομηνία αποχώρησης, στις 31 Ιανουαρίου 2020. Το άρθρο 143 ορίζει ότι σε περίπτωση αθέτησης στο πλαίσιο δανείου για χρηματοδοτική συνδρομή που έχει εγκριθεί πριν από την ημερομηνία αποχώρησης, το Ηνωμένο Βασίλειο είναι υπόχρεο έναντι της Ένωσης για το μερίδιό του επί των πληρωμών που έχει πραγματοποιήσει η Ένωση στο πλαίσιο της εν λόγω πράξης σε αθέτηση, εκτός εάν αυτό μπορεί να καλυφθεί από το μερίδιο καταβολών του Ηνωμένου Βασιλείου που τηρείται στη συνιστώσα του ΚΤΠ για το Ταμείο Εγγυήσεων για τις εξωτερικές δράσεις, κατά περίπτωση (δηλαδή δάνεια ΜΧΣ και Ευρατόμ σε τρίτες χώρες) — βλ. σημείωση **4.1.1**.

Οι εκκρεμείς ενδεχόμενες υποχρεώσεις της ΕΕ σχετικά με τα ανωτέρω δάνεια για χρηματοδοτική συνδρομή ανέρχονταν σε 53,9 δισ. EUR κατά την ημερομηνία αποχώρησης. Μετά τις αποπληρωμές από την ημερομηνία αυτή, η αξία των εν λόγω δανείων που καλύπτονται από την εγγύηση της ΕΕ ανέρχεται στις 31 Δεκεμβρίου 2024 σε 47,4 δισ. EUR —το μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου ανέρχεται σε 5,9 δισ. EUR.

2.4.1.2. Λοιπά δάνεια

Περιλαμβάνουν 3 είδη δανείων:

α) Δάνεια που χορηγούνται από προγράμματα του προϋπολογισμού της ΕΕ (π.χ. οι πρωτοβουλίες χρηματοδότησης της γεωργίας και του εξηλεκτρισμού και το πρόγραμμα της ΕΕ για την απασχόληση και την κοινωνική καινοτομία). Τα εν λόγω δάνεια ανέρχονταν συνολικά σε 75 εκατ. EUR στις 31 Δεκεμβρίου 2024 (2023: 77 εκατ. EUR).

β) Υποκατάστατα δάνεια: Πρόκειται για δάνεια τα οποία εκταμιεύονται από την ΕΤΕπ και είναι εγγυημένα από τα προγράμματα ΕΤΣΕ και ΕΕΔ. Τα δάνεια κηρύχθηκαν υπερήμερα, η Επιτροπή κατέβαλε τις καταπτώσεις εγγυήσεων και συνεπώς κατέχει τα δικαιώματα ανάκτησης. Ως εκ τούτου, τα δάνεια αναγνωρίζονται πλέον στον ισολογισμό της ΕΕ. Στις 31 Δεκεμβρίου 2024 η Επιτροπή κατέχει τα δικαιώματα ανάκτησης τέτοιων δανείων ύψους 1,0 δισ. EUR, συμπεριλαμβανομένων των δεδουλευμένων τόκων (2023: 0,1 δισ. EUR). Ωστόσο, αφού ληφθούν υπόψη οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες, το ποσό που αναγνωρίζεται στον ισολογισμό ανέρχεται σε 51 εκατ. EUR (2023: 56 εκατ. EUR).

γ) Προθεσμιακές καταθέσεις ύψους 340 εκατ. EUR (2023: 122 εκατ. EUR) με ληκτότητα άνω των 3 μηνών που δεν εμπίπτουν στον ορισμό των ισοδυνάμων ταμειακών διαθεσίμων.

2.4.2. *Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος (FVSD)*

σε εκατ. EUR

	Σημείωση	31.12.2024	31.12.2023
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος — μη παράγωγα	*2.4.2.1*	*43 648*	*37 402*
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος — παράγωγα	*2.4.2.2*	*1 110*	*1 091*
Σύνολο		**44 758**	**38 493**
Μη κυκλοφορούντα		*39 058*	*32 018*
Κυκλοφορούντα		*5 700*	*6 476*

2.4.2.1. Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος — μη παράγωγα

Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος — μη παράγωγα ανά είδος

σε εκατ. EUR

	31.12.2024	31.12.2023
Χρεωστικοί τίτλοι	*34 465*	*29 703*
ΑΚΧΑ, ΔΑΚ και επενδύσεις σε συγκεντρωμένα χαρτοφυλάκια	*5 975*	*4 806*
Λοιπές επενδύσεις μετοχικού κεφαλαίου	*3 201*	*2 893*
Δάνεια	*8*	–
Σύνολο	**43 648**	**37 402**

σε εκατ. EUR

	31.12.2024	31.12.2023
Μη κυκλοφορούντα	*37 948*	*30 967*
Κυκλοφορούντα	*5 700*	*6 435*

Οι χρεωστικοί τίτλοι είναι κυρίως κρατικά και εταιρικά ομόλογα. Τηρούνται στα ταμεία (χαρτοφυλάκια) που διαχειρίζεται η Επιτροπή [κυρίως το ΚΤΠ και το Ταμείο Προστίμων του Προϋπολογισμού (στο εξής: BUFI)] ή η ΕΤΕπ για λογαριασμό της ΕΕ (κυρίως το «Ορίζων 2020» και το Ταμείο Καινοτομίας). Οι επιδόσεις των χαρτοφυλακίων αξιολογούνται με βάση την εύλογη αξία (αγοραία αξία). Στις 31 Δεκεμβρίου 2024, η αγοραία αξία των δανεισμένων τίτλων στο πλαίσιο των προγραμμάτων δανεισμού τίτλων ανερχόταν σε 5,8 δισ. EUR (3,2 δισ. EUR το 2023). Οι εν λόγω δανεισμένοι τίτλοι δεν παύουν να αναγνωρίζονται στον ισολογισμό της ΕΕ, καθώς η ΕΕ διατηρεί τους σχετικούς κινδύνους και τα οφέλη.

Τα αμοιβαία κεφάλαια της χρηματαγοράς (ΑΚΧΑ) είναι αμοιβαία κεφάλαια που επενδύουν σε βραχυπρόθεσμους χρεωστικούς τίτλους (π.χ. το Unitary Fund της ΕΤΕπ). Τα διαπραγματεύσιμα αμοιβαία κεφάλαια (ΔΑΚ) είναι επενδυτικά κεφάλαια που αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε χρηματιστήρια. Παρακολουθούν δείκτες και διακρατούν στοιχεία ενεργητικού, όπως μετοχές, ομόλογα, νομίσματα, συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης. Οι επενδύσεις σε συγκεντρωμένα χαρτοφυλάκια είναι τα κονδύλια της ΕΕ στο πλαίσιο του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη» και του προγράμματος «Ορίζων 2020» που συγκεντρώνονται από κοινού με τα κεφάλαια των κρατών μελών από το ταμείο NER 300. Χρησιμοποιούνται για την παροχή εγγυήσεων στις χρηματοδοτικές και επενδυτικές πράξεις της ΕΤΕπ.

Οι «Λοιπές επενδύσεις μετοχικού κεφαλαίου» αφορούν κυρίως την επένδυση κονδυλίων από τον προϋπολογισμό της ΕΕ —μέσω εταίρων υλοποίησης— σε κεφάλαια επιχειρηματικών συμμετοχών ή άλλα είδη επενδυτικών ταμείων για την επίτευξη των στόχων πολιτικής της ΕΕ: για παράδειγμα, τη βελτίωση της πρόσβασης σε χρηματοδότηση για τις νεοφυείς ΜΜΕ, την έρευνα και την καινοτομία, καθώς και τις υποδομές εντός και εκτός της ΕΕ.

Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος — μη παράγωγα ανά πρόγραμμα

σε εκατ. EUR

	31.12.2024	31.12.2023
Κοινό ταμείο προβλέψεων	*23 174*	*18 698*
Ταμείο Καινοτομίας	*10 616*	*8 754*
Επενδύσεις BUFI	*2 141*	*2 268*
ΕΚΑΧ υπό εκκαθάριση	*1 206*	*1 219*
ΕΤΑΑ	*188*	*188*
Πρόγραμμα συνταξιοδότησης τοπικού προσωπικού της ΕΥΕΔ	*128*	*97*
«Ορίζων 2020» και «Ορίζων Ευρώπη»	*3 968*	*3 872*
Μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη»	*716*	*731*
Μηχανισμοί μετοχικού κεφαλαίου για τις ΜΜΕ της ΕΕ	*453*	*485*
Ευρωπαϊκό Ταμείο για τη Νοτιοανατολική Ευρώπη	*243*	*233*
Ταμείο για την πράσινη ανάπτυξη	*128*	*116*
Χρηματοδοτική διευκόλυνση για την ενεργειακή απόδοση	*103*	*110*
Λοιπά	*586*	*630*
Σύνολο	**43 648**	**37 402**
Μη κυκλοφορούντα	*37 948*	*30 967*
Κυκλοφορούντα	*5 700*	*6 435*

Κοινό ταμείο προβλέψεων (ΚΤΠ)

Η ΕΕ παρέχει εγγυήσεις σε χρηματοδοτικούς εταίρους για ζημίες από επενδύσεις μετοχικού κεφαλαίου και δάνεια (βλ. σημείωση **4.1** για τις δημοσιονομικές εγγυήσεις της ΕΕ). Σύμφωνα με τις νομικές πράξεις, ο προϋπολογισμός της ΕΕ δεσμεύει σταδιακά χρήματα για την αποζημίωση των εταίρων για τυχόν ζημίες που καλύπτονται από τις εν λόγω εγγυήσεις. Ο προϋπολογισμός της ΕΕ αποταμιεύει επίσης κονδύλια που προορίζονται για την αποπληρωμή των δανειοληπτικών πράξεων σε περίπτωση αθέτησης υποχρεώσεων στο πλαίσιο των δανείων ΜΧΣ και Ευρατόμ προς τρίτες χώρες.

Σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό, η Επιτροπή έχει συστήσει το ΚΤΠ για τη διαχείριση, σε κοινό χαρτοφυλάκιο, των χρημάτων που αποταμιεύει («προβλέψεις»). Τα κεφάλαια επενδύονται σε χρεωστικούς τίτλους, αμοιβαία κεφάλαια της χρηματαγοράς και διαπραγματεύσιμα αμοιβαία κεφάλαια. Πέραν των προβλέψεων του προϋπολογισμού της ΕΕ, το ΚΤΠ λαμβάνει ανακτήσεις από υπερήμερες πράξεις, τις αποδόσεις των επενδύσεών του και την αμοιβή της ΕΕ από τους χρηματοδοτικούς εταίρους. Το ΚΤΠ μπορεί επίσης να λαμβάνει εθελοντικές συνεισφορές από τα κράτη μέλη και άλλους συνεισφέροντες που —με αυτόν τον τρόπο— αυξάνουν τις διαθέσιμες δημοσιονομικές εγγυήσεις της ΕΕ.

Το ΚΤΠ κατανέμει τις εισερχόμενες συνεισφορές σε συνιστώσες ανάλογα με το συνεισφέρον πρόγραμμα. Οι νομικές πράξεις των προγραμμάτων καθορίζουν τις αναγκαίες προβλέψεις για τις παρεχόμενες εγγυήσεις. Ο προϋπολογισμός της ΕΕ συγκεντρώνει στο ΚΤΠ αυτά τα κεφάλαια που προβλέπονται μεμονωμένα με σκοπό τη βελτιστοποίηση της διαχείρισης των στοιχείων ενεργητικού.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2024 τα στοιχεία ενεργητικού του ΚΤΠ αυξήθηκαν καθώς οι εγγυήσεις του InvestEU και του NDICI και οι εγγυήσεις για την Ουκρανία συγκεντρώνουν τις αναγκαίες προβλέψεις, αλλά και λόγω κερδών χαρτοφυλακίου ύψους 0,9 δισ. EUR. Τα συνολικά στοιχεία ενεργητικού ανήλθαν σε 23,2 δισ. EUR, εκ των οποίων 19,8 δισ. EUR επενδύθηκαν σε χρεωστικούς τίτλους και 3,3 δισ. EUR σε ΔΑΚ.

Ταμείο Καινοτομίας (IF)

Το Ταμείο Καινοτομίας θεσπίζει ένα σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Ένωσης. Σκοπός είναι η χρήση των εσόδων για τη στήριξη της καινοτομίας στον τομέα των τεχνολογιών και των διαδικασιών χαμηλών εκπομπών άνθρακα σε ορισμένους οικονομικούς κλάδους. Το Ταμείο Καινοτομίας λαμβάνει τα έσοδα από τη σταδιακή χρηματική αποτίμηση 530 εκατομμυρίων δικαιωμάτων εκπομπής, καθώς και τυχόν μη δαπανηθέντα κονδύλια από τα 300 εκατομμύρια δικαιώματα που διατίθενται για το πρόγραμμα NER 300 (βλ. σημείωση **3.8**). Η ΕΤΕπ διαχειρίζεται τα κεφάλαια, έως ότου χρησιμοποιηθούν για τον σκοπό για τον οποίο προορίζονται, και τα επενδύει σε χρεωστικούς τίτλους. Η αύξηση το 2024 οφείλεται κυρίως στα εισερχόμενα έσοδα από πλειστηριασμούς.

Επενδύσεις BUFI

Η Επιτροπή δημιούργησε το Ταμείο Προστίμων του Προϋπολογισμού (BUFI) για τη διαχείριση των ποσών που εισπράττει προσωρινά για πρόστιμα επιβληθέντα σε επιχειρήσεις για τα οποία εκκρεμεί προσφυγή. Μέχρι την έκδοση της οριστικής δικαστικής απόφασης για κάποιο πρόστιμο, η Επιτροπή επενδύει τα χρήματα σε χρεωστικούς τίτλους.

ΕΚΑΧ υπό εκκαθάριση

Η Συνθήκη ΕΚΑΧ έληξε στις 23 Ιουλίου 2002 και όλα τα στοιχεία ενεργητικού της ΕΚΑΧ μεταβιβάστηκαν στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Προορίζονταν για την έρευνα στους τομείς που συνδέονται με τις βιομηχανίες του άνθρακα και του χάλυβα, για παράδειγμα ρηξικέλευθες τεχνολογίες παραγωγής χάλυβα με σχεδόν μηδενικές ανθρακούχες εκπομπές. Η Επιτροπή επενδύει τα κεφάλαια σε χρεωστικούς τίτλους μέχρι τη χορήγησή τους για ερευνητικούς σκοπούς.

Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης

Η ΕΕ κατέχει χρηματοοικονομική επένδυση στο κεφάλαιο της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (ΕΤΑΑ), στην οποία ο αριθμός των μετοχών που κατείχε στις 31 Δεκεμβρίου 2024 ανερχόταν σε 90 044 (2023: 90 044 μετοχές), που αντιπροσωπεύουν το 2,9 % του συνολικού εγγεγραμμένου μετοχικού κεφαλαίου. Η ΕΕ έχει καλύψει συνολικά 900 εκατ. EUR του μετοχικού κεφαλαίου, εκ των οποίων 713 εκατ. EUR αποτελούν επί του παρόντος μη αιτηθέν κεφάλαιο.

«Ορίζων 2020» και «Ορίζων Ευρώπη»

Δυνάμει του κανονισμού της ΕΕ για τη θέσπιση του προγράμματος-πλαισίου «Ορίζων 2020» για την έρευνα και την καινοτομία (2014-2020), θεσπίστηκαν νέα χρηματοδοτικά μέσα προκειμένου να ενισχυθεί η πρόσβαση στη χρηματοδότηση των οντοτήτων που διεξάγουν δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας. Τα μέσα αυτά είναι:

— *η InnovFin υπηρεσία παροχής δανείων και εγγυήσεων για έρευνα και καινοτομία*, στο πλαίσιο της οποίας η Επιτροπή συμμετέχει στον χρηματοοικονομικό κίνδυνο ενός χαρτοφυλακίου νέων χρηματοδοτικών πράξεων τις οποίες έχει αναλάβει η ΕΤΕπ·

— *οι InnovFin εγγυήσεις υπέρ των ΜΜΕ και το μέσο εγγύησης χωρίς ανώτατο όριο της πρωτοβουλίας για τις ΜΜΕ (SIUGI)* — μηχανισμοί εγγυοδοσίας τους οποίους διαχειρίζεται το ΕΤαΕ για την παροχή εγγυήσεων και αντεγγυήσεων σε ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς για νέα χαρτοφυλάκια δανείων (στο πλαίσιο του μέσου SIUGI, η Επιτροπή συμμετέχει στον χρηματοοικονομικό κίνδυνο που έχουν αναλάβει τα κράτη μέλη, το ΕΤαΕ και η ΕΤΕπ μέσω των εγγυήσεων που παρέχει)·

— *ο InnovFin μηχανισμός μετοχικού κεφαλαίου για την έρευνα και καινοτομία*, ο οποίος τροφοδοτεί τις επενδύσεις σε ταμεία κεφαλαίων επιχειρηματικών συμμετοχών τα οποία διαχειρίζεται το ΕΤαΕ· και

— *το Ταμείο του ΕΣΚ (Ταμείο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Καινοτομίας)* το οποίο παρέχει χρηματοδότηση με ίδια κεφάλαια για την επιτάχυνση των δράσεων καινοτομίας και διείσδυσης στην αγορά. Το ταμείο του ΕΣΚ χρηματοδοτείται από τα προγράμματα «Ορίζων Ευρώπη» και «Ορίζων 2020».

Μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη»

Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1316/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([25]), ο μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη» (ΜΣΕ) είναι ένα χρεωστικό μέσο που συστάθηκε με στόχο να διευκολύνει την πρόσβαση των έργων υποδομής σε χρηματοδότηση στους τομείς των μεταφορών, των τηλεπικοινωνιών και της ενέργειας. Τελεί υπό τη διαχείριση της ΕΤΕπ στο πλαίσιο συμφωνίας με την ΕΕ. Ο ΜΣΕ προσφέρει επιμερισμό του κινδύνου για τη χρηματοδότηση του χρέους, υπό μορφή χρέους ή εγγυήσεων υψηλής και μειωμένης εξασφάλισης, καθώς και στήριξης για ομόλογα έργων με την εγγύηση της ΕΕ.

Μηχανισμοί μετοχικού κεφαλαίου για τις ΜΜΕ της ΕΕ

Πρόκειται για συμμετοχικούς τίτλους οι οποίοι χρηματοδοτήθηκαν από το πρόγραμμα COSME, το πρόγραμμα για την ανταγωνιστικότητα και την καινοτομία (CIP), το πολυετές πρόγραμμα για τις επιχειρήσεις, και την πρωτοβουλία για την ανάπτυξη και την απασχόληση, υπό την καταπιστευματική διαχείριση του ΕΤαΕ, και στηρίζουν τη σύσταση και τη χρηματοδότηση ΜΜΕ της ΕΕ στο αρχικό στάδιο (στάδιο εκκίνησης) και στο στάδιο ανάπτυξής τους επενδύοντας σε κατάλληλα ειδικευμένα ταμεία κεφαλαίων επιχειρηματικών συμμετοχών.

Ιεράρχηση εύλογης αξίας μη παράγωγων χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος

σε εκατ. EUR

Είδος χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού	31.12.2024	31.12.2023
Επίπεδο 1: Χρηματιστηριακές τιμές σε ενεργές αγορές	*37 559*	*31 477*
Επίπεδο 2: Παρατηρήσιμες παράμετροι εκτός των επίσημων χρηματιστηριακών τιμών	*3 098*	*3 230*
Επίπεδο 3: Τεχνικές αποτίμησης με παραμέτρους που δεν βασίζονται σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς	*2 991*	*2 695*
Σύνολο	**43 648**	**37 402**

Κατά τη διάρκεια της περιόδου δεν πραγματοποιήθηκαν μεταφορές μεταξύ του επιπέδου 1 και του επιπέδου 2 της ιεράρχησης εύλογης αξίας.

Συμφωνία των μη παράγωγων χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού που επιμετρώνται με βάση τεχνικές αποτίμησης με παραμέτρους που δεν βασίζονται σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς (επίπεδο 3)

σε εκατ. EUR

Μεταβολή εύλογης αξίας	
Υπόλοιπο ανοίγματος την 1.1.2024	***2 695***
Επενδύσεις κατά τη διάρκεια της περιόδου	*508*
Αποπληρωμές κεφαλαίου	*(85)*
Έσοδα που διακανονίστηκαν	*(38)*
Κέρδη ή ζημίες για την περίοδο στο πλεόνασμα ή έλλειμμα	*(89)*
Μεταφορές προς το επίπεδο 3	–
Μεταφορές εκτός του επιπέδου 3	–
Λοιπά	*0*
Υπόλοιπο κλεισίματος στις 31.12.2024	**2 991**

([25]) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1316/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, για τη σύσταση του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη», την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 913/2010 και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 680/2007 και (ΕΚ) αριθ. 67/2010 (ΕΕ L 348 της 20.12.2013, σ. 129, ELI: http://data.europa.eu/reg/2013/1316/oj).

2.4.2.2. Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος — παράγωγα

Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος — παράγωγα ανά είδος

σε εκατ. EUR

Είδος παραγώγου	31.12.2024			31.12.2023		
	Ονομαστικό ποσό	Στοιχείο ενεργητικού στην εύλογη αξία	Στοιχείο παθητικού στην εύλογη αξία	Ονομαστικό ποσό	Στοιχείο ενεργητικού στην εύλογη αξία	Στοιχείο παθητικού στην εύλογη αξία
Εγγύηση στο συμμετοχικό χαρτοφυλάκιο	*6 057*	*1 110*	*(60)*	*5 059*	*1 050*	*(53)*
Παράγωγα επί συναλλάγματος	*2 417*	*–*	*(38)*	*1 528*	*41*	*(6)*
Σύνολο	**8 474**	**1 110**	**(98)**	**6 587**	**1 091**	**(60)**
Μη κυκλοφορούντα		*1 110*	*(13)*		*1 050*	*(8)*
Κυκλοφορούντα		*–*	*(84)*		*41*	*(52)*

Εγγυήσεις στα συμμετοχικά χαρτοφυλάκια

Ο τίτλος «Εγγύηση στο συμμετοχικό χαρτοφυλάκιο» περιλαμβάνει εγγυήσεις τις οποίες παρέχει η ΕΕ σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα σχετικά με χαρτοφυλάκια συμμετοχικών επενδύσεων. Οι εν λόγω εγγυήσεις ταξινομούνται ως παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα και καταλογίζονται ως χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού ή χρηματοοικονομική υποχρέωση στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος καθώς δεν εμπίπτουν στον ορισμό της υποχρέωσης από οικονομική εγγύηση — βλ. σημείωση **1.5.12**. Το χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού ή η χρηματοοικονομική υποχρέωση της ΕΕ αποτιμάται με βάση την αξία των υποκείμενων επενδύσεων.

Το συνολικό ποσό αντιπροσωπεύει κυρίως την εγγύηση του ΕΤΣΕ που παρέχεται από την ΕΕ στον Όμιλο ΕΤΕπ με το ποσό των υποκείμενων επενδύσεων μετοχικού κεφαλαίου που εκταμιεύτηκε από την ΕΤΕπ και το ΕΤαΕ να ανέρχεται σε 3,8 δισ. EUR (2023: 3,7 δισ. EUR). Η εύλογη αξία της εγγύησης της ΕΕ για τα συμμετοχικά χαρτοφυλάκια του ΕΤΣΕ ανήλθε συνολικά σε 1,1 δισ. EUR (2023: 1,0 δισ. EUR).

Παράγωγα επί συναλλάγματος

Η ΕΕ συνάπτει προθεσμιακά συμβόλαια σε ξένο νόμισμα προκειμένου να αντισταθμίσει τον συναλλαγματικό κίνδυνο που συνδέεται με χρεωστικούς τίτλους σε δολάρια ΗΠΑ (USD), τους οποίους κατέχει το ΚΤΠ. Βάσει των προθεσμιακών συμβολαίων σε ξένο νόμισμα, η ΕΕ παρέχει το συμβατικό ονομαστικό ποσό σε συνάλλαγμα («σκέλος πληρωμής»), όπως παρουσιάζεται στον ανωτέρω πίνακα, και θα λάβει το ονομαστικό ποσό σε ευρώ («σκέλος είσπραξης») κατά την ημερομηνία λήξης.

Ο τομέας αυτός περιλαμβάνει επίσης την επίδραση των δραστηριοτήτων αντιστάθμισης συναλλαγματικού κινδύνου στο πλαίσιο της εγγύησης InvestEU και τις περιπτώσεις στις οποίες η ΕΕ εγγυάται τον συναλλαγματικό κίνδυνο.

Ιεράρχηση εύλογης αξίας παράγωγων χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού

σε εκατ. EUR

Είδος παραγώγου	31.12.2024		31.12.2023	
	Στοιχείο ενεργητικού στην εύλογη αξία	Στοιχείο παθητικού στην εύλογη αξία	Στοιχείο ενεργητικού στην εύλογη αξία	Στοιχείο παθητικού στην εύλογη αξία
Επίπεδο 1: Χρηματιστηριακές τιμές σε ενεργές αγορές	*–*	*–*	*–*	*–*
Επίπεδο 2: Παρατηρήσιμες παράμετροι εκτός των επίσημων χρηματιστηριακών τιμών	*–*	*(27)*	*41*	*(1)*
Επίπεδο 3: Τεχνικές αποτίμησης με παραμέτρους που δεν βασίζονται σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς	*1 110*	*(71)*	*1 050*	*(59)*
Σύνολο	**1 110**	**(98)**	**1 091**	**(60)**

Κατά τη διάρκεια της περιόδου δεν πραγματοποιήθηκαν μεταφορές μεταξύ του επιπέδου 1 και του επιπέδου 2. Τα παράγωγα σε εύλογη αξία του επιπέδου 3 περιλαμβάνουν κυρίως εγγυήσεις για συμμετοχικά χαρτοφυλάκια.

Συμφωνία των παράγωγων χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού που επιμετρώνται με βάση τεχνικές αποτίμησης με παραμέτρους που δεν βασίζονται σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς (επίπεδο 3)

σε εκατ. EUR

Μεταβολή εύλογης αξίας	
Υπόλοιπο ανοίγματος των στοιχείων ενεργητικού/(υποχρεώσεων) την 1.1.2024	**992**
Καταβληθείσες απαιτήσεις καταπτώσεων εγγύησης	*170*
Επιστροφές καταπτώσεων εγγύησης	*(10)*
Έσοδα από τον διακανονισμό εγγυήσεων	*(129)*
Κέρδη ή ζημίες για την περίοδο στο πλεόνασμα ή έλλειμμα	*16*
Μεταφορές προς το επίπεδο 3	–
Μεταφορές εκτός του επιπέδου 3	–
Λοιπά	*0*
Υπόλοιπο κλεισίματος στις 31.12.2024	**1 039**

2.5. **ΠΡΟΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ**

σε εκατ. EUR

	Σημείωση	31.12.2024	31.12.2023
Μη τρέχουσες προχρηματοδοτήσεις			
Προχρηματοδότηση	*2.5.1*	*39 093*	*40 970*
Λοιπές προκαταβολές προς τα κράτη μέλη	*2.5.2*	*1 682*	*371*
Συνεισφορά σε καταπιστευματικά ταμεία		*85*	*76*
		40 861	**41 417**
Τρέχουσες προχρηματοδοτήσεις			
Προχρηματοδότηση	*2.5.1*	*35 969*	*48 478*
Λοιπές προκαταβολές προς τα κράτη μέλη	*2.5.2*	*2 089*	*1 780*
		38 058	**50 257**
Σύνολο		**78 919**	**91 675**

Το επίπεδο των προχρηματοδοτήσεων στα διάφορα προγράμματα πρέπει να είναι επαρκές ώστε να διασφαλίζεται ότι ο δικαιούχος διαθέτει την απαραίτητη χρηματοδότηση για την έναρξη και την υλοποίηση του έργου, ενώ παράλληλα να διαφυλάσσονται τα οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ και να λαμβάνονται υπόψη οι διάφοροι νομικοί και επιχειρησιακοί περιορισμοί, καθώς και οι περιορισμοί ως προς τη σχέση κόστους-αποτελεσματικότητας.

2.5.1. *Προχρηματοδότηση*

σε εκατ. EUR

	Ακαθάριστο ποσό	Εκκαθάριση μέσω δεδουλευμένων	Καθαρό ποσό στις 31.12.2024	Ακαθάριστο ποσό	Εκκαθάριση μέσω δεδουλευμένων	Καθαρό ποσό στις 31.12.2023
Επιμερισμένη διαχείριση						
ΕΓΤΑΑ και άλλα μέσα αγροτικής ανάπτυξης	*3 885*	*(840)*	*3 045*	*3 614*	*(686)*	*2 928*
ΕΤΠΑ & ΤΣ	*25 859*	*(16 476)*	*9 384*	*31 502*	*(10 125)*	*21 378*
ΕΚΤ	*9 437*	*(6 258)*	*3 180*	*12 105*	*(3 236)*	*8 869*
Λοιπά	*14 220*	*(4 836)*	*9 384*	*8 755*	*(5 348)*	*3 408*
	53 402	**(28 409)**	**24 992**	**55 976**	**(19 394)**	**36 582**
Άμεση Διαχείριση						
Εκτελέστηκαν από:						
Επιτροπή	*34 727*	*(14 289)*	*20 438*	*37 273*	*(12 782)*	*24 491*
εκ των οποίων ΜΑΑ (NGEU)	*18 930*	*(3 541)*	*15 389*	*22 889*	*(3 710)*	*19 178*
Εκτελεστικούς οργανισμούς της ΕΕ	*40 693*	*(25 586)*	*15 107*	*36 130*	*(21 683)*	*14 446*
Καταπιστευματικά ταμεία	*508*	*(429)*	*79*	*639*	*(507)*	*133*
	75 928	**(40 304)**	**35 624**	**74 042**	**(34 972)**	**39 070**
Έμμεση Διαχείριση						
Εκτελέστηκαν από:						
Άλλους οργανισμούς και όργανα της ΕΕ	*5 281*	*(2 814)*	*2 467*	*4 983*	*(2 314)*	*2 670*
Τρίτες χώρες	*1 843*	*(1 103)*	*739*	*1 602*	*(1 166)*	*436*
Διεθνείς οργανισμούς	*13 171*	*(8 839)*	*4 333*	*14 229*	*(9 713)*	*4 516*
Άλλες οντότητες	*19 295*	*(12 389)*	*6 906*	*17 606*	*(11 432)*	*6 175*
	39 590	**(25 144)**	**14 446**	**38 421**	**(24 625)**	**13 797**
Σύνολο	**168 920**	**(93 858)**	**75 062**	**168 439**	**(78 991)**	**89 448**
Μη τρέχουσες	*39 093*	*–*	*39 093*	*40 970*	*–*	*40 970*
Τρέχουσες	*129 826*	*(93 858)*	*35 969*	*127 469*	*(78 991)*	*48 478*

Η προχρηματοδότηση αντιπροσωπεύει την καταβολή χρηματικών ποσών, συνεπώς την εκτέλεση πιστώσεων πληρωμών. Όπως επεξηγείται στη σημείωση **1.5.7**, πρόκειται για προκαταβολές, επομένως δεν έχουν ακόμη καταχωριστεί στα έξοδα. Ως εκ τούτου, ενώ η προχρηματοδότηση μειώνει τις εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων (υπόλοιπο προς εκκαθάριση - ΥΠΕ) (βλ. σημείωση **5.1**), αντιπροσωπεύει έξοδα τα οποία δεν έχουν ακόμη γίνει δεκτά και αναγνωριστεί στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων.

Όσον αφορά την επιμερισμένη διαχείριση, η σημαντική μείωση των προχρηματοδοτήσεων στον τομέα της συνοχής συνδέεται με την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020 —καθώς η περίοδος πλησιάζει στο στάδιο της περάτωσης, εκκαθαρίζονται υψηλότερα ποσά, γεγονός που αντιστοιχεί σε μείωση κατά 18 δισ. EUR.

Όσον αφορά την περίοδο προγραμματισμού 2021-2027, τα σημαντικότερα ποσά προχρηματοδότησης σχετίζονται επίσης με τον τομέα της συνοχής, ύψους 9,3 δισ. EUR (2023: 9 δισ. EUR).

Η αύξηση στις άλλες δαπάνες επιμερισμένης διαχείρισης συνδέεται με την εκταμίευση προχρηματοδοτήσεων ύψους 6 δισ. EUR στο πλαίσιο του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης στις ευρωπαϊκές περιφέρειες.

Όσον αφορά την άμεση διαχείριση, το μεγαλύτερο μέρος των προχρηματοδοτήσεων είναι εκείνες που σχετίζονται με τη μη επιστρεπτέα στήριξη που αφορά το μέσο ΜΑΑ, καθαρού ύψους 15,4 δισ. EUR στο τέλος του έτους (2023: 19,2 δισ. EUR). Η μείωση συνδέεται κυρίως με τους συμψηφισμούς που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους (7,2 δισ. EUR) μετά την επίτευξη οροσήμων και στόχων από τα κράτη μέλη. Το 2023 ο ΜΑΑ τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2023/435 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([26]) με σκοπό την παροχή πρόσθετης στήριξης στα κράτη μέλη μέσω κεφαλαίων για το REPowerEU για μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις οι οποίες προωθούν την ανεξαρτησία, την ασφάλεια και τη βιωσιμότητα του ενεργειακού εφοδιασμού της Ένωσης. Το 2024 καταβλήθηκαν στα κράτη μέλη νέα ποσά προχρηματοδότησης (2,4 δισ. EUR) σε σχέση με τα κεφάλαια για το REPowerEU. Τα άλλα σημαντικά ποσά, συνολικού ύψους 11,9 δισ. EUR (2023: 12,1 δισ. EUR), αφορούν τον τομέα της έρευνας (κυρίως το πρόγραμμα-πλαίσιο «Ορίζων 2020» και το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη», που υλοποιούνται από τους εκτελεστικούς οργανισμούς της ΕΕ και την Επιτροπή).

Όσον αφορά την έμμεση διαχείριση, η προχρηματοδότηση καλύπτει κυρίως προγράμματα εσωτερικών πολιτικών, όπως το Erasmus + (4,3 δισ. EUR), το Galileo και το EGNOS (διαστημικά προγράμματα, 2,7 δισ. EUR) και ο Μηχανισμός Γειτονίας, Ανάπτυξης και Συνεργασίας και τα οικεία πρόδρομα μέσα (2,5 δισ. EUR).

Εγγυήσεις ληφθείσες σχετικά με προχρηματοδοτήσεις

Πρόκειται για εγγυήσεις που η Επιτροπή ζητεί σε ορισμένες περιπτώσεις από τους δικαιούχους που δεν είναι κράτη μέλη κατά την πληρωμή προκαταβολής (προχρηματοδότησης). Γι' αυτό το είδος εγγύησης πρέπει να αναφέρονται δύο αξίες, η «ονομαστική» και η «τρέχουσα». Όσον αφορά την ονομαστική αξία, το γενεσιουργό γεγονός συνδέεται με την ύπαρξη της εγγύησης. Όσον αφορά την τρέχουσα αξία, γενεσιουργό γεγονός της εγγύησης είναι η πληρωμή της προχρηματοδότησης που πραγματοποιείται έναντι της εγγύησης, η οποία στη συνέχεια μειώνεται με μεταγενέστερους συμψηφισμούς. Στις 31 Δεκεμβρίου 2024 η ονομαστική αξία των εγγυήσεων που εισπράχθηκαν σε σχέση με προχρηματοδοτήσεις ανερχόταν σε 942 εκατ. EUR, ενώ η τρέχουσα αξία των εγγυήσεων αυτών ανερχόταν σε 587 εκατ. EUR (2023: 576 εκατ. EUR και 525 εκατ. EUR, αντίστοιχα).

Ορισμένα ποσά προχρηματοδοτήσεων που καταβλήθηκαν βάσει του 7ου προγράμματος-πλαισίου για την έρευνα και την τεχνολογική ανάπτυξη (ΠΠ7) και βάσει των προγραμμάτων-πλαισίων «Ορίζων 2020» και «Ορίζων-Ευρώπη» καλύπτονται ουσιαστικά από τον μηχανισμό αλληλασφάλισης, ο οποίος ήταν παλαιότερα γνωστός ως Ταμείο Εγγυήσεων των Συμμετεχόντων (ΤΕΣ). Ο μηχανισμός αλληλασφάλισης είναι ένα μέσο αμοιβαίου οφέλους που δημιουργήθηκε για την κάλυψη των κινδύνων σχετίζονται με τη μη καταβολή ποσών από τους δικαιούχους κατά την υλοποίηση των έμμεσων δράσεων στο πλαίσιο των εν λόγω προγραμμάτων. Όλοι οι συμμετέχοντες σε έμμεσες δράσεις που λαμβάνουν επιχορήγηση από την ΕΕ καταβάλλουν το 5 % της μέγιστης συνεισφοράς της ΕΕ στο κεφάλαιο του μηχανισμού αλληλασφάλισης, που επενδύεται από την Επιτροπή στις χρηματοπιστωτικές αγορές με σκοπό να αποφέρει τόκους. Οι τόκοι μπορεί να χρησιμοποιούνται για την κάλυψη οφειλών που δεν εξοφλήθηκαν από υπερήμερο συμμετέχοντα προς την Ένωση. Στο τέλος της έμμεσης δράσης, οι συνεισφορές επιστρέφονται στους συμμετέχοντες. Η ΕΕ (εκπροσωπούμενη από την Επιτροπή) ενεργεί ως εκτελεστικό όργανο των συμμετεχόντων του μηχανισμού αλληλασφάλισης, αλλά το ταμείο ανήκει στους συμμετέχοντες. Ως εκ τούτου, ο μηχανισμός αλληλασφάλισης αποτελεί χωριστή οντότητα που δεν ενοποιείται στους παρόντες ετήσιους λογαριασμούς της ΕΕ.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2024 τα ποσά των προχρηματοδοτήσεων που καλύπτονταν από τον μηχανισμό αλληλασφάλισης ανέρχονταν συνολικά σε 3,0 δισ. EUR (2023: 3,0 δισ. EUR). Το συνολικό ενεργητικό του μηχανισμού αλληλασφάλισης, συμπεριλαμβανομένων των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού που διαχειρίζεται η Επιτροπή, ανερχόταν σε 3,2 δισ. EUR (2023: 3,0 δισ. EUR).

2.5.2. *Λοιπές προκαταβολές προς τα κράτη μέλη*

σε εκατ. EUR

	31.12.2024	31.12.2023
Προκαταβολές στα κράτη μέλη για τα χρηματοδοτικά μέσα στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης	*1 889*	*594*
Καθεστώτα ενισχύσεων	*1 883*	*1 556*
Σύνολο	**3 772**	**2 150**
Μη κυκλοφορούσες	*1 682*	*371*
Κυκλοφορούσες	*2 089*	*1 780*

([26]) Κανονισμός (ΕΕ) 2023/435 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Φεβρουαρίου 2023, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 όσον αφορά τα κεφάλαια για το REPowerEU στα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) 2021/1060 και (ΕΕ) 2021/1755 και της οδηγίας 2003/87/ΕΚ (ΕΕ L 63 της 28.2.2023, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

Προκαταβολές στα κράτη μέλη για τα χρηματοδοτικά μέσα στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης

Στο πλαίσιο των προγραμμάτων των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ) είναι δυνατή η χορήγηση προκαταβολών από τον προϋπολογισμό της ΕΕ στα κράτη μέλη, έτσι ώστε να μπορέσουν να συνεισφέρουν στα χρηματοδοτικά μέσα (ήτοι δάνεια, επενδύσεις μετοχικού κεφαλαίου ή εγγυήσεις). Τα εν λόγω χρηματοδοτικά μέσα συγκροτούνται και τελούν υπό τη διαχείριση των κρατών μελών, και όχι της Επιτροπής. Παρ' όλα αυτά, οι πόροι που δεν έχουν χρησιμοποιηθεί από τα μέσα αυτά μέχρι το τέλος του έτους εξακολουθούν να αποτελούν ιδιοκτησία της ΕΕ (όπως και όλες οι προχρηματοδοτήσεις) και επομένως αντιμετωπίζονται ως στοιχείο ενεργητικού στον ισολογισμό της ΕΕ.

Όσον αφορά τον τομέα της συνοχής, δεδομένου ότι η προηγούμενη περίοδος προγραμματισμού πλησιάζει στο στάδιο της περάτωσης, όλα τα ποσά για το ΠΔΠ 2014-2020 θεωρείται ότι έχουν εκτελεστεί. Επομένως, η μεγάλη αύξηση αφορά το ΠΔΠ 2021-2027, στο πλαίσιο του οποίου καταβλήθηκε ποσό ύψους 1 832 εκατ. EUR, από το οποίο εκτιμάται ότι 1 803 εκατ. EUR δεν είχαν χρησιμοποιηθεί στις 31 Δεκεμβρίου 2024.

Όσον αφορά την αγροτική ανάπτυξη, 85 εκατ. EUR δεν είχαν ακόμη χρησιμοποιηθεί στο τέλος του έτους.

Καθεστώτα ενισχύσεων

Ομοίως, τα εκταμιευθέντα ποσά τα οποία αντιστοιχούν σε προκαταβολές που καταβλήθηκαν από τα κράτη μέλη για διάφορα καθεστώτα ενισχύσεων (κρατικές ενισχύσεις, μέτρα αγοράς του ΕΓΤΕ ή επενδυτικά μέτρα του ΕΓΤΑΑ) οι οποίες δεν είχαν χρησιμοποιηθεί στο τέλος του έτους καταχωρίζονται στον ισολογισμό της ΕΕ ως στοιχεία ενεργητικού (προκαταβολές). Η Επιτροπή υπολόγισε την αξία των προκαταβολών αυτών με βάση τις πληροφορίες που παρείχαν τα κράτη μέλη. Τα ποσά που προέκυψαν περιλαμβάνονται στον ανωτέρω υποτομέα «Καθεστώτα ενισχύσεων». Το 2024 ποσό ύψους 1 685 εκατ. EUR αφορά τη γεωργία και την αγροτική ανάπτυξη. Όσον αφορά την πολιτική συνοχής, τα μη χρησιμοποιηθέντα ποσά στο τέλος του έτους εκτιμήθηκαν σε 198 εκατ. EUR και αφορούν το ΠΔΠ 2021-2027.

2.6. ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΚΑΙ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ ΠΟΣΑ ΑΠΟ ΜΗ ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

σε εκατ. EUR

	Σημείωση	31.12.2024	31.12.2023
Μη κυκλοφορούσες			
Εισπρακτέα ποσά από μη ανταλλακτικές συναλλαγές	*2.6.1*	*11 541*	*13 954*
Απαιτήσεις από ανταλλακτικές συναλλαγές	*2.6.2*	*1 731*	*2 129*
		13 272	**16 083**
Κυκλοφορούσες			
Εισπρακτέα ποσά από μη ανταλλακτικές συναλλαγές	*2.6.1*	*16 529*	*16 795*
Απαιτήσεις από ανταλλακτικές συναλλαγές	*2.6.2*	*1 936*	*2 321*
		18 465	**19 116**
Σύνολο		**31 736**	**35 199**

2.6.1. *Εισπρακτέα ποσά από μη ανταλλακτικές συναλλαγές*

σε εκατ. EUR

	Σημείωση	31.12.2024	31.12.2023
Μη κυκλοφορούντα			
Κράτη μέλη	*2.6.1.1*	*275*	*272*
Συμφωνία αποχώρησης Ηνωμένου Βασιλείου	*2.6.1.2*	*11 231*	*13 088*
Δεδουλευμένα έσοδα και προεισπραχθέντα έξοδα	*2.6.1.4*	*10*	*567*
Λοιπά εισπρακτέα ποσά		*25*	*27*
		11 541	**13 954**

σε εκατ. EUR

	Σημείωση	31.12.2024	31.12.2023
Κυκλοφορούντα			
Κράτη μέλη	*2.6.1.1*	*4 667*	*3 706*
Συμφωνία αποχώρησης Ηνωμένου Βασιλείου	*2.6.1.2*	*1 530*	*2 385*
Πρόστιμα που επιβλήθηκαν σε εταιρείες	*2.6.1.3*	*9 152*	*9 861*
Δεδουλευμένα έσοδα και προεισπραχθέντα έξοδα	*2.6.1.4*	*1 085*	*787*
Λοιπά εισπρακτέα ποσά		*94*	*57*
		16 529	**16 795**
Σύνολο		**28 070**	**30 749**

2.6.1.1. Εισπρακτέα ποσά από τα κράτη μέλη

σε εκατ. EUR

	31.12.2024	31.12.2023
Παραδοσιακοί ίδιοι πόροι στη λογιστική Α	*3 277*	*2 326*
Παραδοσιακοί ίδιοι πόροι στη χωριστή λογιστική	*849*	*1 249*
Ίδιοι πόροι προς είσπραξη	*139*	*7*
Απομείωση	*(553)*	*(673)*
Λοιπά	*–*	*–*
Εισπρακτέα ποσά από ίδιους πόρους	**3 712**	**2 908**
Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ)	*1 534*	*1 483*
Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και άλλα μέσα αγροτικής ανάπτυξης	*127*	*126*
Απομείωση	*(741)*	*(683)*
Εισπρακτέα ποσά στο πλαίσιο του ΕΓΤΕ και της αγροτικής ανάπτυξης	**920**	**927**
Είσπραξη προχρηματοδότησης	**16**	**1**
Καταβληθείς και εισπρακτέος ΦΠΑ	**53**	**49**
Λοιπά εισπρακτέα ποσά από τα κράτη μέλη	**242**	**93**
Σύνολο	**4 943**	**3 977**
Μη κυκλοφορούντα	*275*	*272*
Κυκλοφορούντα	*4 667*	*3 706*

Τα μη κυκλοφορούντα οφειλόμενα ποσά από κράτη μέλη αφορούν κυρίως μη εκτελεσθείσες αποφάσεις εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση για το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ), καθώς και για το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ). Τα ποσά που αφορούν οι εν λόγω αποφάσεις εισπράττονται σε ετήσιες δόσεις.

Εισπρακτέα ποσά από ίδιους πόρους

Η «λογιστική Α» αφορά τις μηνιαίες καταστάσεις στις οποίες τα κράτη μέλη κοινοποιούν τις απαιτήσεις σε παραδοσιακούς ιδίους πόρους (ΠΙΠ) που έχουν βεβαιωθεί. Στον πίνακα παρατίθενται τα ποσά «λογιστικής Α» που δεν έχουν ακόμη καταβληθεί στην Επιτροπή. Οι ΠΙΠ είναι κυρίως για τελωνειακούς δασμούς που εισπράττουν τα κράτη μέλη εξ ονόματος της Επιτροπής.

Η «λογιστική Α» συνήθως είναι σε επίπεδο μεταξύ 3 έως 4 δισ. EUR στο τέλος του έτους. Το 2024 τα ποσά που δηλώθηκαν από τα κράτη μέλη επανήλθαν στο σύνηθες επίπεδο, μετά τη μείωση που καταγράφηκε το προηγούμενο έτος (κυρίως λόγω του κλεισίματος υπόθεσης σχετικά με τους δασμούς αντιντάμπινγκ για ηλιακούς συλλέκτες). Επιπλέον, οι τελωνειακοί δασμοί που βεβαιώθηκαν τον Νοέμβριο και τον Δεκέμβριο του 2024 ήταν υψηλότεροι σε σύγκριση με την ίδια περίοδο του προηγούμενου έτους.

Όσον αφορά την υπόθεση παράβασης του Ηνωμένου Βασιλείου (παράβαση αριθ. 2018/2008), στις 8 Μαρτίου 2022 το Δικαστήριο εξέδωσε τη σχετική απόφαση και επιβεβαίωσε ότι το Ηνωμένο Βασίλειο είχε παραβεί τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την προστασία του προϋπολογισμού της Ένωσης. Η υπόθεση ξεκίνησε από έκθεση της OLAF του 2017 στην οποία διαπιστώθηκε ότι οι εισαγωγείς στο Ηνωμένο Βασίλειο είχαν αποφύγει να καταβάλουν μεγάλο ποσό δασμών χρησιμοποιώντας εικονικά και πλαστά τιμολόγια και ανακριβείς δηλώσεις της δασμολογητέας αξίας κατά τον χρόνο της εισαγωγής.

Η Επιτροπή μελέτησε την απόφαση και ιδίως τις παρατηρήσεις του Δικαστηρίου όσον αφορά τον καθορισμό των οφειλόμενων ποσών. Κατόπιν λεπτομερούς ανάλυσης, το Ηνωμένο Βασίλειο κατέβαλε τόσο το αρχικό κεφάλαιο όσο και τους τόκους υπερημερίας μεταξύ του 2022 και του 2023 (1,6 δισ. EUR για το κεφάλαιο και 1,4 δισ. EUR για τόκους υπερημερίας πριν από τη μείωση του μεριδίου του Ηνωμένου Βασιλείου).

Με την εφαρμογή των ίδιων παραμέτρων για τον υπολογισμό των εκτιμώμενων απωλειών ΠΙΠ που οφείλονται για εισαγωγές κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και υποδημάτων από την Κίνα σε σημαντικά υποτιμημένη αξία, τα κράτη μέλη κατέβαλαν με επιφύλαξη ποσό 1,9 δισ. EUR τα έτη 2021 και 2022. Μετά το κλείσιμο του φακέλου δήλωσης δασμολογητέας αξίας χαμηλότερης της πραγματικής όσον αφορά το Ηνωμένο Βασίλειο, η Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, υπολόγισε εκ νέου τα αντίστοιχα τελικά οφειλόμενα ποσά σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση C-213/19. Το 2024 τα τελικά οφειλόμενα ποσά κεφαλαίου και τόκων συμφωνήθηκαν με αρκετά κράτη μέλη και οι αντίστοιχες υποθέσεις έκλεισαν. Βρίσκονται σε εξέλιξη διευκρινίσεις με μερικά κράτη μέλη για τον καθορισμό των τελικών οφειλόμενων ποσών. Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024, ποσό 0,9 δισ. EUR που καταβλήθηκε με επιφύλαξη εξακολουθεί να υπόκειται σε περαιτέρω ανάλυση και αναμένονται περαιτέρω μειώσεις ενόψει πρόσθετων πληροφοριών που πρέπει να παρασχεθούν από τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη.

Οι οφειλόμενοι τόκοι υπερημερίας για τις υποθέσεις αυτές εκτιμώνται επί του παρόντος σε 0,3 δισ. EUR στις 31 Δεκεμβρίου 2024 (βλ. σημείωση **2.6.2**).

Η «χωριστή λογιστική» αναφέρεται σε βεβαιωμένες απαιτήσεις οι οποίες δεν έχουν συμπεριληφθεί στη «λογιστική Α», διότι δεν έχουν εισπραχθεί από τα κράτη μέλη και δεν καλύπτονται από εγγύηση (ή, εάν καλύπτονται από εγγύηση, τα ποσά έχουν αμφισβητηθεί). Οι απαιτήσεις αυτές υπόκεινται σε απομείωση βάσει των πληροφοριών που παρέχονται από τα κράτη μέλη σε ετήσια βάση. Τα ποσά απομείωσης αντιπροσωπεύουν γενικά παρόμοιο ποσοστό του κεφαλαίου στο τέλος κάθε έτους.

Εισπρακτέα ποσά στο πλαίσιο του ΕΓΤΕ και της αγροτικής ανάπτυξης

Στη θέση αυτή περιλαμβάνονται κυρίως οι οφειλές κρατών μελών στις 31 Δεκεμβρίου 2024, όπως δηλώθηκαν και πιστοποιήθηκαν από τα κράτη μέλη στις 15 Οκτωβρίου 2024. Επίσης, έγινε εκτίμηση των εισπρακτέων ποσών που προκύπτουν μετά τη δήλωση αυτή και μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2024. Η Επιτροπή προβαίνει επίσης σε εκτίμηση μείωσης αξίας για τις οφειλές των δικαιούχων που δεν είναι πιθανό να εισπραχθούν. Η λογιστική καταχώριση αυτής της προσαρμογής δεν συνεπάγεται παραίτηση εκ μέρους της Επιτροπής από τη μελλοντική είσπραξη των ποσών αυτών. Στην προσαρμογή αυτή περιλαμβάνεται επίσης μείωση κατά 20 %, η οποία αντιστοιχεί στο ποσό που τα κράτη μέλη δύνανται να παρακρατήσουν για την κάλυψη διοικητικών δαπανών.

2.6.1.2. Συμφωνία αποχώρησης Ηνωμένου Βασιλείου

Η συμφωνία για την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας (αριθ. αναφοράς 2019/C 384 I/01) (συμφωνία αποχώρησης) που υπεγράφη μεταξύ της ΕΕ και του Ηνωμένου Βασιλείου προβλέπει διάφορες δημοσιονομικές υποχρεώσεις και για τα δύο μέρη. Στις 31 Δεκεμβρίου 2024 η καθαρή απαίτηση από το Ηνωμένο Βασίλειο με βάση αυτές τις υποχρεώσεις ανερχόταν σε 12 762 εκατ. EUR (2023: 15 473 εκατ. EUR), εκ των οποίων 1 530 εκατ. EUR πρέπει να εισπραχθούν εντός 12 μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού (2023: 2 385 εκατ. EUR):

σε εκατ. EUR

	Άρθρο 140	Άρθρο 142	Άλλο	31.12.2024	31.12.2023
Οφειλόμενα από το Ηνωμένο Βασίλειο	*4 432*	*10 136*	*116*	*14 683*	*18 867*
Οφειλόμενα προς το Ηνωμένο Βασίλειο	-	–	*(1 922)*	*(1 922)*	*(3 394)*
Σύνολο	**4 432**	**10 136**	**(1 806)**	**12 762**	**15 473**
Μη κυκλοφορούντα	*2 469*	*9 802*	*(1 040)*	*11 231*	*13 088*
Κυκλοφορούντα	*1 963*	*334*	*(766)*	*1 530*	*2 385*

Μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου (άρθρο 139)

Σύμφωνα με το άρθρο 139, το μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου στις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που απορρέουν από τη συμφωνία αποχώρησης είναι ποσοστό που υπολογίζεται ως ο λόγος των ιδίων πόρων που αποδόθηκαν από το Ηνωμένο Βασίλειο κατά τα έτη 2014 έως 2020 προς τους ιδίους πόρους που αποδόθηκαν από όλα τα κράτη μέλη και το Ηνωμένο Βασίλειο κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής, προσαρμοσμένο κατά το ποσό που κοινοποιήθηκε στα κράτη μέλη πριν από την 1η Φεβρουαρίου 2022. Το τελικό μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου υπολογίστηκε σε 12,431681219587700 %.

Πληρωμές βάσει της συμφωνίας αποχώρησης

Ο μηχανισμός πληρωμών που πρέπει να εφαρμοστεί στις υποχρεώσεις που προβλέπονται μεταξύ των δύο μερών καθορίζεται στο άρθρο 148. Συνοπτικά, η ΕΕ τιμολογεί τα καθαρά ποσά που οφείλονται από το Ηνωμένο Βασίλειο τον Απρίλιο και τον Σεπτέμβριο κάθε έτους και το Ηνωμένο Βασίλειο τα καταβάλλει σε μηνιαία βάση. Τα ποσά που αναφέρονται τον Απρίλιο κάθε συγκεκριμένου έτους πρέπει να καταβάλλονται σε τέσσερις ισόποσες μηνιαίες δόσεις από τον Ιούνιο έως τον Σεπτέμβριο του εν λόγω έτους. Τα ποσά που αναφέρονται τον Σεπτέμβριο πρέπει να καταβάλλονται σε οκτώ ισόποσες μηνιαίες δόσεις από τον Οκτώβριο του εν λόγω έτους έως τον Μάιο του επόμενου έτους. Δεδομένου ότι ορισμένα ποσά που αναφέρονται βασίζονται κατ' ανάγκη σε προβλέψεις και εκτιμήσεις, η αναφορά επικαιροποιείται κάθε έτος με βάση τα πραγματικά στοιχεία.

Το 2024 το καθαρό ποσό που κοινοποιήθηκε στο Ηνωμένο Βασίλειο βάσει του άρθρου 136 και των άρθρων 140 έως 147 ανερχόταν σε 377 εκατ. EUR (2023: 8 585 εκατ. EUR), εκ των οποίων 1 414 εκατ. EUR πληρωτέα στο Ηνωμένο Βασίλειο κοινοποιήθηκαν τον Απρίλιο του 2024 και 1 791 εκατ. EUR πληρωτέα από το Ηνωμένο Βασίλειο κοινοποιήθηκαν τον Σεπτέμβριο του 2024 (2023: 3 572 εκατ. EUR και 5 013 εκατ. EUR, αντίστοιχα, πληρωτέα από το Ηνωμένο Βασίλειο).

Οι συνολικές πληρωμές που εισπράχθηκαν το 2024 ανήλθαν σε 2 391 εκατ. EUR (2023: 9 450 εκατ. EUR). Από το ποσό αυτό, 3 133 εκατ. EUR αφορούσαν το υπόλοιπο της έκθεσης του Σεπτεμβρίου του 2023 και καταβλήθηκαν από το Ηνωμένο Βασίλειο σε πέντε ισόποσες δόσεις κατά την περίοδο από τον Ιανουάριο έως τον Μάιο του 2024 (2023: 3 998 εκατ. EUR), 1 414 εκατ. EUR αφορούσαν την έκθεση του Απριλίου του 2024 και καταβλήθηκαν στο Ηνωμένο Βασίλειο σε τέσσερις ισόποσες μηνιαίες δόσεις κατά την περίοδο από τον Ιούνιο έως τον Σεπτέμβριο του 2024 (2023: 3 572 εκατ. EUR, καταβληθέντα από το Ηνωμένο Βασίλειο) και 672 εκατ. EUR αφορούσαν την έκθεση του Σεπτεμβρίου του 2024 και καταβλήθηκαν από το Ηνωμένο Βασίλειο σε τρεις ισόποσες δόσεις κατά την περίοδο από τον Οκτώβριο έως τον Δεκέμβριο του 2024 (2023: 1 880 εκατ. EUR).

σε εκατ. EUR

	Υπόλοιπο Έκθεση Σεπτεμβρίου 2023: (οφειλόμενα και καταβληθέντα από τον Ιανουάριο έως τον Μάιο του 2024)	Έκθεση Απριλίου 2024: (οφειλόμενα και καταβληθέντα από τον Ιούνιο έως τον Σεπτέμβριο του 2024)	Έκθεση Σεπτεμβρίου 2024: (οφειλόμενα και καταβληθέντα από τον Οκτώβριο έως τον Δεκέμβριο του 2024)	Σύνολο πληρωμών το 2024
Άρθρο 136	*21*	*–*	*8*	*29*
Άρθρο 140	*3 092*	*–*	*672*	*3 763*
Άρθρο 142	*18*	*280*	*11*	*309*
Άρθρο 143	*11*	*–*	*–*	*11*
Άρθρο 147	*–*	*12*	*–*	*12*
	3 141	*292*	*690*	*4 123*
Άρθρο 136	*–*	*(1 349)*	*–*	*(1 349)*
Άρθρο 140	*–*	*(10)*	*–*	*(10)*
Άρθρο 141	*(8)*	*–*	*(19)*	*(27)*
Άρθρο 143	*–*	*(244)*	*–*	*(244)*
Άρθρο 144	*(0)*	*(59)*	*–*	*(59)*
Άρθρο 145	*–*	*(37)*	*–*	*(37)*
Άρθρο 146	*–*	*(7)*	*–*	*(7)*
	(8)	*(1 706)*	*(19)*	*(1 732)*
Σύνολο	**3 133**	**(1 414)**	**672**	**2 391**

Επιπλέον, τον Ιούλιο του 2024 το Ηνωμένο Βασίλειο κατέβαλε καθαρό ποσό ύψους 4,7 εκατ. EUR (μετά τον συμψηφισμό του μεριδίου του Ηνωμένου Βασιλείου ύψους 0,7 εκατ. EUR) για υπόθεση παράβασης σχετικά με τον ΦΠΑ (μικρή μονοαπευθυντική θυρίδα, στο εξής: MOSS).

Το υπόλοιπο του τιμολογίου του Σεπτεμβρίου του 2024 στο τέλος του έτους, ύψους 1 120 εκατ. EUR, είναι καταβλητέο από το Ηνωμένο Βασίλειο σε πέντε ισόποσες μηνιαίες δόσεις κατά την περίοδο από τον Ιανουάριο έως τον Μάιο του 2025 (2023: 3 133 εκατ. EUR).

Άρθρο 140 — Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων

Το Ηνωμένο Βασίλειο δεσμεύτηκε να καταβάλει στην ΕΕ το μερίδιό του στις εκκρεμείς δημοσιονομικές δεσμεύσεις στις 31 Δεκεμβρίου 2020 («ΥΠΕ Brexit»), όπως προσαρμόστηκαν σύμφωνα με τις απαιτήσεις του άρθρου 140. Στις 31 Δεκεμβρίου 2024 το συνολικό ποσό που αναγνωρίστηκε ως απαίτηση ανερχόταν σε 4 432 εκατ. EUR (2023: 8 340 εκατ. EUR), εκ των οποίων 1 963 εκατ. EUR πρέπει να καταβληθούν εντός 12 μηνών από το τέλος του έτους. Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει τις κύριες μεταβολές μεταξύ του συνολικού ποσού που αναγνωρίστηκε ως απαίτηση στις 31 Δεκεμβρίου 2023 και του συνολικού ποσού που αναγνωρίστηκε ως απαίτηση στις 31 Δεκεμβρίου 2024:

σε εκατ. EUR

Ποσό οφειλόμενο από το Ηνωμένο Βασίλειο στις 31.12.2023	**8 340**
Καθαρές δημοσιονομικές διορθώσεις που αφορούν την περίοδο 2014-2020 ή προηγούμενες περιόδους προγραμματισμού (συμπεριλαμβανομένης της προσαρμογής των μειώσεων του 2023)	*(35)*
Καθαρές πληρωμές που εισπράχθηκαν από το Ηνωμένο Βασίλειο το 2 024	*(3 753)*
Προσαρμογή της εκτιμώμενης μη εκτέλεσης	*(121)*
Σύνολο	**4 432**
Μη τρέχουσες	*2 469*
Τρέχουσες	*1 963*

Η ετήσια μείωση του συνολικού ποσού που αναγνωρίστηκε ως απαίτηση ανήλθε σε 3 909 εκατ. EUR (2023: 8 688 εκατ. EUR) και οφειλόταν κυρίως στις πληρωμές που εισπράχθηκαν από το Ηνωμένο Βασίλειο το 2024.

Το ποσό που πρέπει να καταβληθεί εντός 12 μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού (1 963 εκατ. EUR) περιλαμβάνει το υπόλοιπο του τιμολογίου του Σεπτεμβρίου του 2024 (1 119 εκατ. EUR), πληρωτέο από το Ηνωμένο Βασίλειο κατά την περίοδο από τον Ιανουάριο έως τον Μάιο του 2025, το ποσό που τιμολογήθηκε τον Απρίλιο του 2025 (599 εκατ. EUR), το οποίο πρέπει να καταβληθεί από το Ηνωμένο Βασίλειο κατά την περίοδο από τον Ιούνιο έως τον Σεπτέμβριο του 2025, και το μέρος του ποσού που πρέπει να τιμολογηθεί τον Σεπτέμβριο του 2025, το οποίο πρέπει να καταβληθεί από το Ηνωμένο Βασίλειο κατά την περίοδο από τον Οκτώβριο έως τον Δεκέμβριο του 2025 (244 εκατ. EUR). Το ποσό που τιμολογήθηκε τον Απρίλιο του 2025 περιλαμβάνει 342 εκατ. EUR που αφορούν το μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου στην εκτιμώμενη εκτέλεση του ΥΠΕ το 2025 και 257 εκατ. EUR σε σχέση με την προσαρμογή του μεριδίου του Ηνωμένου Βασιλείου στο ΥΠΕ λόγω εκτέλεσης το 2024. Το ποσό που πρέπει να τιμολογηθεί τον Σεπτέμβριο του 2025 και να καταβληθεί την περίοδο από τον Οκτώβριο έως τον Δεκέμβριο του 2025 περιλαμβάνει 257 εκατ. EUR που αφορούν το μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου στην εκτιμώμενη εκτέλεση του ΥΠΕ το 2025 και ένα αρνητικό ποσό ύψους 13 εκατ. EUR που αφορούν το μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου στις εκτιμώμενες καθαρές δημοσιονομικές διορθώσεις σε σχέση με την περίοδο 2014-2020 ή προηγούμενες περιόδους προγραμματισμού (συμπεριλαμβανομένης της προσαρμογής των μειώσεων του 2023).

Η εκτιμώμενη μη εκτέλεση προσαρμόστηκε κατά 121 εκατ. EUR ώστε να αντικατοπτρίζει τις πραγματικές αποδεσμεύσεις το 2024, καθώς και τις μελλοντικές αποδεσμεύσεις του υπόλοιπου αποθέματος ΥΠΕ Brexit όπως εκτιμήθηκαν στο τέλος του 2024.

Άρθρο 142 — Υποχρεώσεις της Ένωσης στο τέλος του 2020

Το Ηνωμένο Βασίλειο έχει δεσμευτεί να καταβάλει το μερίδιό του στις υποχρεώσεις της Ένωσης στο τέλος του 2020, με εξαίρεση τις υποχρεώσεις: α) με αντίστοιχα περιουσιακά στοιχεία και β) συνδεόμενες με τη λειτουργία του προϋπολογισμού και τη διαχείριση ιδίων πόρων (συμπεριλαμβανομένων των ποσών που έχουν ήδη καλυφθεί από τις εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων, βλ. άρθρο 140 ανωτέρω). Το βασικό ποσό εν προκειμένω αφορά τις υποχρεώσεις της ΕΕ για παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία (συντάξεις και ασφαλιστικές καλύψεις ασθενείας) που υφίσταντο στις 31 Δεκεμβρίου 2020.

Εκκρεμείς υποχρεώσεις του 2020 βάσει του άρθρου 142 παράγραφος 6

σε εκατ. EUR

	Καθεστώς συνταξιοδότησης των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης	Κοινό σύστημα υγειονομικής ασφάλισης	31.12.2024	31.12.2023
Εκκρεμείς υποχρεώσεις του 2020	*72 580*	*4 948*	*77 529*	*79 709*
Μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου	**9 023**	**615**	**9 638**	**9 909**
Εισφορές PSEO/ΚΣΥΑ	**294**	**11**	**305**	**280**
Σύνολο	**9 317**	**626**	**9 943**	**10 189**
Μακροπρόθεσμες	*9 023*	*615*	*9 638*	*9 909*
Βραχυπρόθεσμες	*294*	*11*	*305*	*280*

Σύμφωνα με τον προκαθορισμένο τρόπο πληρωμής που ορίζεται στο άρθρο 142 παράγραφος 6, το Ηνωμένο Βασίλειο συνεισφέρει ετησίως στις καθαρές πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν από τον προϋπολογισμό της Ένωσης κατά το προηγούμενο έτος σε κάθε δικαιούχο του συνταξιοδοτικού καθεστώτος των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (PSEO) και στη σχετική εισφορά του προϋπολογισμού της Ένωσης στο κοινό καθεστώς ασφάλισης ασθένειας (ΚΣΥΑ) για κάθε δικαιούχο ή πρόσωπο που ωφελείται μέσω δικαιούχου. Οι εισφορές καταβάλλονται σε τέσσερις μηνιαίες δόσεις από τον Ιούνιο έως τον Σεπτέμβριο του αντίστοιχου έτους.

Το μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου στις καθαρές πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν από τον προϋπολογισμό της Ένωσης το 2024 προς τους δικαιούχους του PSEO και του ΚΣΥΑ ανερχόταν σε 294 εκατ. EUR και 11 εκατ. EUR, αντίστοιχα. Τα ποσά αυτά κοινοποιήθηκαν στο Ηνωμένο Βασίλειο στο πλαίσιο του τιμολογίου του Απριλίου του 2025 (και άρα πρέπει να καταβληθούν από το Ηνωμένο Βασίλειο σε τέσσερις ισόποσες μηνιαίες δόσεις κατά την περίοδο από τον Ιούνιο έως τον Σεπτέμβριο του 2025).

Επιπλέον, στις 31 Δεκεμβρίου 2024 οι εκκρεμείς υποχρεώσεις του Ηνωμένου Βασιλείου για το 2020 βάσει του άρθρου 142 παράγραφος 6 σε σχέση με το PSEO και το ΚΣΥΑ ανέρχονταν σε 9 023 εκατ. EUR και 615 εκατ. EUR, αντίστοιχα (2023: 9 207 εκατ. EUR και 703 εκατ. EUR). Επισημαίνεται ότι, ενώ οι αναλογιστικές ζημίες (ή τα κέρδη) βάσει των μεταβολών των αναλογιστικών παραδοχών επηρεάζουν την παρούσα αξία των εκκρεμών υποχρεώσεων του 2020 που υπολογίζεται με βάση τα πρότυπα IPSAS 39/EAR 12, δεν μεταβάλλουν το ποσό των παροχών που θα πρέπει να καταβληθεί πραγματικά από την ΕΕ ούτε, κατά συνέπεια, τις εισφορές του Ηνωμένου Βασιλείου στις εν λόγω πληρωμές που οφείλονται βάσει του προκαθορισμένου μηχανισμού διακανονισμού που προβλέπεται στο άρθρο 142 παράγραφος 6.

Εκκρεμείς υποχρεώσεις του 2020 βάσει του άρθρου 142 παράγραφος 5

Σύμφωνα με το άρθρο 142 παράγραφος 5, το Ηνωμένο Βασίλειο συνεισφέρει στις υποχρεώσεις που σχετίζονται με τα λοιπά συνταξιοδοτικά καθεστώτα, όπως καταχωρίζονταν στους ενοποιημένους λογαριασμούς της ΕΕ για το οικονομικό έτος 2020 σε 10 δόσεις, και η πρώτη δόση καταβάλλεται στις 31 Οκτωβρίου 2021 (κάθε ετήσια δόση καταβάλλεται σε οκτώ μηνιαίες δόσεις από τον Οκτώβριο έως τον Μάιο του επόμενου έτους). Οι εν λόγω υποχρεώσεις στους ενοποιημένους ετήσιους λογαριασμούς της Ένωσης για το οικονομικό έτος 2020 ανέρχονταν σε 2 344 δισ. EUR, με αποτέλεσμα το μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου στις 31 Δεκεμβρίου 2020 να ανέρχεται σε 291 εκατ. EUR. Λαμβανομένων υπόψη των ποσών που εισπράχθηκαν από το Ηνωμένο Βασίλειο έως το τέλος του 2024, συνολικού ύψους 98 εκατ. EUR, το ανεξόφλητο μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου στα λοιπά συνταξιοδοτικά καθεστώτα μειώθηκε σε 193 εκατ. EUR στις 31 Δεκεμβρίου 2024, εκ των οποίων 29 εκατ. EUR πρέπει να καταβληθούν εντός 12 μηνών από το τέλος του έτους.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα καθεστώτα παροχών σε εργαζομένους, βλ. σημείωση **1.5.10** και σημείωση **2.9**.

Άλλα άρθρα

σε εκατ. EUR

	31.12.2024	31.12.2023
Οφειλόμενα από το Ηνωμένο Βασίλειο:		
Άρθρο 136	*8*	–
Άρθρο 147	*107*	*115*
	116	**115**

σε εκατ. EUR

	31.12.2024	31.12.2023
Οφειλόμενα προς το Ηνωμένο Βασίλειο:		
Άρθρο 136	–	*(1 451)*
Άρθρο 141	*(1 630)*	*(1 564)*
Άρθρο 143	*(191)*	*(233)*
Άρθρο 144	*(58)*	*(59)*
Άρθρο 145	*(37)*	*(74)*
Άρθρο 146	*(7)*	*(13)*
	(1 922)	**(3 394)**
Σύνολο	**(1 806)**	**(3 279)**
Μη κυκλοφορούντα	*(1 040)*	*(1 602)*
Κυκλοφορούντα	*(766)*	*(1 677)*

Άρθρο 136 — Διατάξεις που εφαρμόζονται σχετικά με τους ίδιους πόρους

Το άρθρο 136 προβλέπει τις διατάξεις που εφαρμόζονται μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2020 σχετικά με τους ίδιους πόρους. Το Ηνωμένο Βασίλειο έχει δικαίωμα να λάβει το μερίδιό του ή την υποχρέωση να καταβάλει το μερίδιό του, κατά περίπτωση, όταν οι ίδιοι πόροι που αφορούν τα οικονομικά έτη έως και το 2020 πρόκειται να αποδοθούν, να διορθωθούν ή να αποτελέσουν αντικείμενο προσαρμογών μετά την 31η Δεκεμβρίου 2020. Ως εκ τούτου, το Ηνωμένο βασίλειο υπόκειται σε τυχόν προσαρμογές ιδίων πόρων ΦΠΑ και ΑΕΕ που αφορούν τα οικονομικά έτη έως και το 2020. Ωστόσο, οι εν λόγω προσαρμογές ΦΠΑ και ΑΕΕ θα πραγματοποιηθούν μόνον εφόσον αποφασιστεί το αργότερο έως την 31η Δεκεμβρίου 2028. Λαμβάνονται επίσης υπόψη οι επικαιροποιήσεις των διορθώσεων υπέρ του Ηνωμένου Βασιλείου για την περίοδο 2018-2019.

Σύμφωνα με το άρθρο 136 της συμφωνίας αποχώρησης, οι αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου εξακολουθούν να αποστέλλουν μηνιαίες καταστάσεις λογιστικής Α με σύνοψη των ποσών των παραδοσιακών ιδίων πόρων που οφείλονται στον προϋπολογισμό της ΕΕ. Τα ποσά αυτά (μείον το εφαρμοστέο ποσοστό παρακράτησης) περιλαμβάνονται στα συνολικά ποσά του επόμενου τιμολογίου που αναφέρεται στο άρθρο 148 παράγραφος 2 της συμφωνίας αποχώρησης (βλ. επόμενη παράγραφο). Σε περίπτωση καθυστερημένης καταβολής των εν λόγω ποσών, οφείλονται τόκοι σύμφωνα με το άρθρο 12 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 609/2014.

Ως εκ τούτου, το Ηνωμένο Βασίλειο υποχρεούται να καταβάλει τους παραδοσιακούς ίδιους πόρους που εισέπραξε μετά τις 28 Φεβρουαρίου 2021, αλλά αφορούν το 2020 και προγενέστερα έτη. Από το ποσό αυτό αφαιρείται το μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου επί του συνόλου που αποδόθηκε. Ο χωριστός λογαριασμός για τους παραδοσιακούς ίδιους πόρους πρέπει να εκκαθαριστεί πλήρως έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025.

Το καθαρό ανεξόφλητο ποσό που όφειλε το Ηνωμένο Βασίλειο στις 31 Δεκεμβρίου 2024 ανέρχεται σε 8 εκατ. EUR (2023: 1 451 εκατ. EUR), εκ των οποίων 112 εκατ. EUR θα πρέπει να καταβληθούν στο Ηνωμένο Βασίλειο εντός 12 μηνών από το τέλος του έτους και 121 εκατ. EUR θα πρέπει να καταβληθούν από το Ηνωμένο Βασίλειο στη συνέχεια.

σε εκατ. EUR

Ποσό οφειλόμενο στο (-)/από το (+) Ηνωμένο Βασίλειο στις 31.12.2023	**(1 451)**
Προσαρμογή της εκτίμησης για τα ποσά που τιμολογήθηκαν τον Σεπτέμβριο του 2024	*16*
Μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου για υπόθεση παράβασης σχετικά με τον ΦΠΑ (MOSS)	*1*
Πληρωμές που καταβλήθηκαν στο Ηνωμένο Βασίλειο το 2024	*1 319*
Προσαρμογές ΦΠΑ και ΑΕΕ (υπολογισμός υπολοίπων 2023)	*(2)*
Προσαρμογές ΦΠΑ και ΑΕΕ (υπολογισμός υπολοίπων 2024)	*121*
Τόκοι υπερημερίας των παραδοσιακών ιδίων πόρων του Ηνωμένου Βασιλείου και ιδίων πόρων ΦΠΑ	*4*
Καθαροί παραδοσιακοί ίδιοι πόροι του Ηνωμένου Βασιλείου μετά τις 28 Φεβρουαρίου 2021	*(0)*

σε εκατ. EUR

Ποσό οφειλόμενο στο (-)/από το (+) Ηνωμένο Βασίλειο στις 31.12.2024	**8**
Μη κυκλοφορούντα	*121*
Κυκλοφορούντα	*(112)*

Το ποσό που παρουσιάζεται στον τομέα «Πληρωμές που καταβλήθηκαν στο Ηνωμένο Βασίλειο το 2024» είναι μετά την αφαίρεση του μεριδίου του Ηνωμένου Βασιλείου στα ποσά που αφορούν την υπόθεση παράβασης σε σχέση με τον ΦΠΑ (μικρή μονοαπευθυντική θυρίδα — MOSS).

Το ποσό που παρουσιάζεται στον τομέα «Προσαρμογές ΦΠΑ και ΑΕΕ (υπολογισμός υπολοίπων 2023)» αντιστοιχεί στη διαφορά μεταξύ του τιμολογίου του Απριλίου του 2025 (– 129,4 εκατ. EUR) και της εκτίμησης που περιλαμβάνεται ήδη στην απαίτηση για το Brexit στο τέλος του 2023 (– 127,7 εκατ. EUR).

Το ποσό που παρουσιάζεται στον τομέα «Προσαρμογές ΦΠΑ και ΑΕΕ (υπολογισμός υπολοίπων 2024)» αντιστοιχεί στο εκτιμώμενο ποσό που θα τιμολογηθεί τον Απρίλιο του 2026.

Άρθρο 141 — Πρόστιμα

Το Ηνωμένο Βασίλειο δικαιούται να λάβει το μερίδιό του επί των προστίμων που επιβλήθηκαν πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 2020, καθώς και των προστίμων που επιβλήθηκαν από την Ένωση μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2020 στο πλαίσιο διαδικασίας που αναφέρεται στο άρθρο 92 παράγραφος 1, όταν αυτά καταστούν οριστικά. Το ποσό των μη καταβληθέντων προστίμων που αφορούν το Ηνωμένο Βασίλειο στις 31 Δεκεμβρίου 2024 ανέρχεται σε 8,9 δισ. EUR (2023: 12,4 δισ. EUR). Η καθαρή μείωση των προστίμων αυτών ανήλθε σε 3,4 δισ. EUR (πρόστιμα ύψους 1,2 δισ. EUR που εκδόθηκαν το 2024 μείον πρόστιμα ύψους 4,6 δισ. EUR που επιβεβαιώθηκαν και καταβλήθηκαν, μειώθηκαν ή ακυρώθηκαν με δικαστικές αποφάσεις). Το μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου επί των σχετικών μη καταβληθέντων προστίμων που αφορούν το Ηνωμένο Βασίλειο στις 31 Δεκεμβρίου 2024 ανέρχεται σε 1,1 δισ. EUR (2023: 1,5 δισ. EUR), εκ των οποίων ποσό 7 εκατ. EUR θα συμπεριληφθεί στο τιμολόγιο του Σεπτεμβρίου του 2025 και θα καταβληθεί στο Ηνωμένο Βασίλειο κατά την περίοδο από τον Οκτώβριο του 2025 έως τον Μάιο του 2026. Επιπλέον, το Ηνωμένο Βασίλειο δικαιούται το μερίδιό του επί των οριστικών προστίμων που δεν ήταν πλέον ανεξόφλητα στις 31 Δεκεμβρίου 2024 (343 εκατ. EUR, που συμπεριλήφθηκαν στο τιμολόγιο του Απριλίου του 2025 και πρόκειται να καταβληθούν στο Ηνωμένο Βασίλειο κατά την περίοδο από τον Ιούνιο του 2025 έως τον Σεπτέμβριο του 2025, καθώς και 146 εκατ. EUR που θα συμπεριληφθούν στο τιμολόγιο του Σεπτεμβρίου του 2025 και θα καταβληθούν στο Ηνωμένο Βασίλειο κατά την περίοδο από τον Οκτώβριο του 2025 έως τον Μάιο του 2026) και το μερίδιό του επί των οριστικών προστίμων που τιμολογήθηκαν τον Σεπτέμβριο του 2024 αλλά δεν είχαν καταβληθεί ακόμη στο τέλος του έτους (31 εκατ. EUR, που καταβλήθηκαν στο Ηνωμένο Βασίλειο κατά την περίοδο από τον Ιανουάριο έως τον Μάιο του 2025). Συνεπώς, το συνολικό μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου επί των προστίμων ανέρχεται σε 1,6 δισ. EUR (2023: 1,6 δισ. EUR), εκ των οποίων 431 εκατ. EUR πρέπει να καταβληθούν εντός 12 μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού (2023: 27 εκατ. EUR).

Άρθρο 143 — Ενδεχόμενες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις: δάνεια για χρηματοδοτική συνδρομή, ΕΤΣΕ, ΕΤΒΑ & ΕΕΔ

Σύμφωνα με το άρθρο αυτό, το Ηνωμένο Βασίλειο είναι υπεύθυνο για το μερίδιό του επί των ενδεχόμενων υποχρεώσεων της ΕΕ σε σχέση με τις δανειοληπτικές, δανειοδοτικές και εγγυητικές δραστηριότητές του σε περίπτωση που αυτές θεμελιωθούν και δεν καλύπτονται από τα υφιστάμενα ταμεία εγγυήσεων — βλ. σημείωση **4.1** για τις σχετικές ενδεχόμενες υποχρεώσεις. Η ΕΕ θα επιστρέψει στο Ηνωμένο Βασίλειο ποσά τα οποία έχει ήδη συνεισφέρει το Ηνωμένο Βασίλειο σε ταμεία εγγυήσεων και τα οποία δεν είναι πλέον αναγκαία. Το Ηνωμένο Βασίλειο έχει επίσης δικαίωμα στις επανεισροές από πράξεις για τις οποίες επιμερίζεται την υποχρέωση. Στις 31 Δεκεμβρίου 2024 το ποσό που έπρεπε να καταβληθεί στο Ηνωμένο Βασίλειο, συνολικά εντός των επόμενων 12 μηνών, ανερχόταν σε 190,6 εκατ. EUR (2023: 243,8 εκατ. EUR). Το ποσό αυτό περιλαμβάνει το μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου επί των ανακτήσεων και των καθαρών εσόδων που εισπράχθηκαν το 2024 (104,4 εκατ. EUR), την υπέρβαση των προβλέψεων (59,7 εκατ. EUR) και τα έσοδα από τη διαχείριση των στοιχείων ενεργητικού (30,1 εκατ. EUR). Περιλαμβάνει επίσης προσαρμογές ύψους – 3,6 εκατ. EUR που προσδιορίστηκαν κατά τις συμφωνηθείσες διαδικασίες επανεξέτασης: προσαρμογή για τα ποσά που ανακτήθηκαν το 2023 για την ΕΕΔ (1 302 EUR), προσαρμογή του τρέχοντος συντελεστή προβλέψεων του 2023 για την ΕΕΔ (– 0,5 εκατ. EUR), προσαρμογή για τα ποσά που ανακτήθηκαν το 2023 για το ΕΤΣΕ (– 3,2 εκατ. EUR), προσαρμογή του τρέχοντος συντελεστή προβλέψεων του 2023 για το ΕΤΣΕ (0,1 εκατ. EUR) και προσαρμογή του ποσού του 2023 για τα έσοδα από τη διαχείριση των στοιχείων ενεργητικού των προβλέψεων για το ΕΤΣΕ (– 9 448 EUR).

Άρθρο 144 — Χρηματοοικονομικά μέσα

Σύμφωνα με το εν λόγω άρθρο, η ΕΕ έχει δεσμευτεί να επιστρέψει στο Ηνωμένο Βασίλειο το μερίδιό του στις επανεισροές που προέρχονται από χρηματοοικονομικές πράξεις που είχαν εγκριθεί έως την ημερομηνία αποχώρησης, καθώς και το μερίδιό του στις εκταμιεύσεις που πραγματοποιήθηκαν για χρηματοοικονομικές πράξεις που εγκρίθηκαν μετά την ημερομηνία αποχώρησης. Στις 31 Δεκεμβρίου 2024 το ποσό που θα πρέπει να καταβληθεί συνολικά στο Ηνωμένο Βασίλειο εντός των επόμενων 12 μηνών ανερχόταν σε 57,9 εκατ. EUR (2023: 59,4 εκατ. EUR).

Άρθρο 145 — Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα (ΕΚΑΧ) υπό εκκαθάριση

Το Ηνωμένο Βασίλειο δικαιούται το μερίδιό του επί του καθαρού ενεργητικού της ΕΚΑΧ που τελεί υπό εκκαθάριση στις 31 Δεκεμβρίου 2020, το οποίο θα πρέπει να αποπληρωθεί σε πέντε δόσεις στις 30 Ιουνίου κάθε έτους, αρχής γενομένης από το 2021. Το καθαρό ενεργητικό της ΕΚΑΧ που τελεί υπό εκκαθάριση στις 31 Δεκεμβρίου 2020 ανερχόταν σε 1,5 δισ. EUR, εκ των οποίων το μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου ανέρχεται σε 184 εκατ. EUR. Μετά την καταβολή της τέταρτης δόσης ύψους 37 εκατ. EUR το 2024, το ανεξόφλητο ποσό στις 31 Δεκεμβρίου 2024 ανερχόταν σε 37 εκατ. EUR (2023: 74 εκατ. EUR), το σύνολο των οποίων πρέπει να καταβληθεί εντός 12 μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού.

Άρθρο 146 — Επένδυση στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤαΕ)

Το Ηνωμένο Βασίλειο δικαιούται το μερίδιό του επί της επένδυσης της ΕΕ στο καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο του ΕΤαΕ ως έχει στις 31 Δεκεμβρίου 2020, το οποίο θα πρέπει να καταβληθεί σε πέντε δόσεις στις 30 Ιουνίου κάθε έτους, αρχής γενομένης από το 2021. Η επένδυση της ΕΕ στο καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο του ΕΤαΕ στις 31 Δεκεμβρίου 2020 ανερχόταν σε 267 δισ. EUR, εκ των οποίων το μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου ανέρχεται σε 33 εκατ. EUR. Μετά την καταβολή της τέταρτης δόσης ύψους 6,6 εκατ. EUR το 2024, το ανεξόφλητο ποσό στις 31 Δεκεμβρίου 2024 ανερχόταν σε 6,6 εκατ. EUR (2023: 13,3 εκατ. EUR), το σύνολο των οποίων πρέπει να καταβληθεί εντός 12 μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού.

Άρθρο 147 — Νομικές υποθέσεις

Το Ηνωμένο Βασίλειο έχει δεσμευτεί να συνεισφέρει το μερίδιό του επί των πληρωμών της ΕΕ που προκύπτουν από νομικές υποθέσεις που αφορούν τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης οι οποίες καθίστανται καταβλητέες, υπό την προϋπόθεση ότι τα πραγματικά περιστατικά που συνιστούν το αντικείμενο των εν λόγω υποθέσεων έχουν συμβεί το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020. Λαμβάνοντας υπόψη τις προβλέψεις και τα δεδουλευμένα στο τέλος του έτους, καθώς και τις πραγματικές πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν και εισπράχθηκαν από την ΕΕ για νομικές υποθέσεις το 2024, το εκτιμώμενο ποσό που θα πρέπει να καταβάλει το Ηνωμένο Βασίλειο ανέρχεται σε 107 εκατ. EUR (2023: 115 εκατ. EUR), εκ των οποίων 69 εκατ. EUR πρέπει να καταβληθούν εντός 12 μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού.

2.6.1.3. Εισπρακτέα ποσά από πρόστιμα που επιβλήθηκαν σε εταιρείες

σε εκατ. EUR

	31.12.2024	31.12.2023
Ακαθάριστα εισπρακτέα ποσά από πρόστιμα ανταγωνισμού	*12 247*	*13 762*
Προσωρινές και οριστικές πληρωμές	*(2 161)*	*(3 014)*
Απομείωση	*(934)*	*(887)*
Σύνολο	**9 152**	**9 861**
Μη κυκλοφορούντα	–	–
Κυκλοφορούντα	*9 152*	*9 861*

Τα πρόστιμα που επιβλήθηκαν σε εταιρείες περιλαμβάνουν κυρίως πρόστιμα στον τομέα του ανταγωνισμού και τίμημα υπέρβασης εκπομπών CO_2. Εταιρείες στις οποίες έχουν επιβληθεί πρόστιμα και έχουν ασκήσει ή σκοπεύουν να ασκήσουν προσφυγή έχουν τη δυνατότητα είτε να καταβάλουν προσωρινές πληρωμές είτε να παράσχουν στην Επιτροπή τραπεζικές εγγυήσεις. Για το σύνολο των εκκρεμών προστίμων στο τέλος του έτους που δεν καλύπτονται από προσωρινές ή οριστικές πληρωμές, 7 091 εκατ. EUR (2023: 9 324 εκατ. EUR) έχουν εισπραχθεί ως κάλυψη εγγυήσεων.

Οι πληρωμές που έχουν εισπραχθεί από εταιρείες στις οποίες έχουν επιβληθεί πρόστιμα τηρούνται είτε ως επενδύσεις (βλ. σημείωση **2.4.2.1**) είτε σε τραπεζικούς λογαριασμούς στο πλαίσιο του BUFI (βλ. σημείωση **2.8**).

Τα ποσά που προσαρμόστηκαν λόγω απομείωσης αξίας αντικατοπτρίζουν την κατά περίπτωση εκτίμηση της Επιτροπής για τα πρόστιμα που δεν εισπράχθηκαν ή δεν καλύφθηκαν από εγγύηση, και τα οποία η Επιτροπή δεν αναμένει να ανακτήσει, καθώς και υποθέσεις που μειώθηκαν από τα δικαστήρια.

Τα έσοδα από πρόστιμα που επιβλήθηκαν σε εταιρείες για το οικονομικό έτος ανήλθαν συνολικά σε 3 512 εκατ. EUR (βλ. σημείωση **3.5**), ενώ οι δαπάνες, δηλαδή μειώσεις των προστίμων με δικαστικές αποφάσεις, ανήλθαν συνολικά σε 1 123 εκατ. EUR (βλ. σημείωση **3.16**).

Καταχωρίζεται ενδεχόμενη υποχρέωση ύψους 2 178 εκατ. EUR λόγω της πιθανότητας επιστροφής των ποσών που έχουν καταβληθεί προσωρινά σε εταιρείες στις οποίες επιβλήθηκαν πρόστιμα, οι οποίες ασκούν προσφυγή ή έχουν το δικαίωμα να ασκήσουν προσφυγή κατά των προστίμων που τους επιβλήθηκαν — βλ. σημείωση **4.2.1**.

2.6.1.4. Δεδουλευμένα έσοδα και προεισπραχθέντα έξοδα

σε εκατ. EUR

	31.12.2024	31.12.2023
Δεδουλευμένα έσοδα	*756*	*1 131*
Προεισπραχθέντα έξοδα που αφορούν μη ανταλλακτικές συναλλαγές	*339*	*223*
Σύνολο	**1 095**	**1 354**
Μη κυκλοφορούντα	*10*	*567*
Κυκλοφορούντα	*1 085*	*787*

Τα δεδουλευμένα έσοδα περιλαμβάνουν 0,4 δισ. EUR (2023: 1 δισ. EUR) τα οποία αναμένει να ανακτήσει η Επιτροπή στον τομέα της συνοχής ως αποτέλεσμα της εξέτασης και αποδοχής των ετήσιων λογαριασμών που υπέβαλαν τα κράτη μέλη.

2.6.2. *Απαιτήσεις από ανταλλακτικές συναλλαγές*

σε εκατ. EUR

	31.12.2024	31.12.2023
Μη κυκλοφορούσες		
Είσπραξη της οικονομικής εγγύησης	*1 324*	*1 666*
Τόκοι υπερημερίας	*323*	*365*
Λοιπές Απαιτήσεις	*84*	*98*
	1 731	**2 129**
Κυκλοφορούσες		
Είσπραξη της οικονομικής εγγύησης	*306*	*340*
Πελάτες	*302*	*286*
Απομείωση απαιτήσεων έναντι πελατών	*(136)*	*(158)*
Προεισπραχθέντα έξοδα που αφορούν ανταλλακτικές συναλλαγές	*363*	*380*
Τόκοι υπερημερίας	*761*	*1 186*
Λοιπές	*339*	*287*
	1 936	**2 321**
Σύνολο	**3 666**	**4 450**

Οι τόκοι υπερημερίας αφορούν κυρίως υποθέσεις ιδίων πόρων και δεδουλευμένους τόκους επί προστίμων τα οποία καλύπτονται από εγγυήσεις που παρασχέθηκαν από εταιρείες στις οποίες είχαν επιβληθεί πρόστιμα. Το μη τρέχον ποσό (0,3 δισ. EUR) αφορά υποθέσεις των κρατών μελών που βρίσκονται ακόμη σε εξέλιξη και αναφέρονται στη σημείωση **2.6.1.1**.

Η είσπραξη του συμβολαίου οικονομικών εγγυήσεων αντιπροσωπεύει τη μελλοντική αμοιβή που αναμένει να εισπράξει η ΕΕ για τις παρεχόμενες εγγυήσεις. Οι περισσότερες εγγυήσεις της ΕΕ είναι μη αμειβόμενες ή σε τιμή χαμηλότερη από τις τιμές της αγοράς. Συνεπώς, η είσπραξη του συμβολαίου οικονομικών εγγυήσεων είναι σημαντικά μικρότερη από την υποχρέωση του συμβολαίου οικονομικών εγγυήσεων (βλ. σημείωση **2.11.2**). Από το συνολικό ποσό των 1 629 εκατ. EUR της είσπραξης του συμβολαίου οικονομικών εγγυήσεων στις 31 Δεκεμβρίου 2024, τα 1 588 εκατ. EUR ταξινομούνται ως χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος (εύλογης αξίας του επιπέδου 3). Σε σύγκριση με το υπόλοιπο ανοίγματος την 1η Ιανουαρίου 2023 ύψους 2 006 εκατ. EUR, η είσπραξη του συμβολαίου οικονομικών εγγυήσεων μειώθηκε συνολικά κατά 377 εκατ. EUR λόγω των προσαυξήσεων εγγύησης ύψους 274 εκατ. EUR που εισπράχθηκαν το 2024 και των χαμηλότερων προσαυξήσεων εγγύησης ύψους 103 εκατ. EUR που αναμένεται να εισπραχθούν στο μέλλον.

2.7. **ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ**

σε εκατ. EUR

	31.12.2024	31.12.2023
Επιστημονικό υλικό	*66*	*60*
Λοιπά	*19*	*20*
Σύνολο	**85**	**78**

2.8. **ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΚΑΙ ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ ΤΟΥΣ**

σε εκατ. EUR

	Σημείωση	31.12.2024	31.12.2023
Λογαριασμοί σε δημόσια ταμεία και κεντρικές τράπεζες		*24 059*	*22 620*
Λογαριασμοί όψεως		*808*	*312*
Πάγιες προκαταβολές		*10*	*7*
Μεταφορές (μεταφορές μετρητών)		*–*	*0*
Τραπεζικοί λογαριασμοί για την εκτέλεση του προϋπολογισμού	*2.8.1*	**24 877**	**22 940**
Ενοποιημένη προσέγγιση χρηματοδότησης	*2.8.2*	**33 926**	**12 539**
Χρηματοδοτικά μέσα	*2.8.3*	**2 758**	**2 279**
Πρόστιμα	*2.8.4*	**134**	**540**
Άλλα θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμοί		**1 439**	**1 281**
Καταπιστευματικά ταμεία		**30**	**37**
Σύνολο		**63 163**	**39 616**

2.8.1. *Τραπεζικοί λογαριασμοί για την εκτέλεση του προϋπολογισμού*

Αυτός ο τομέας καλύπτει τα κεφάλαια της Επιτροπής που είναι κατατεθειμένα σε τραπεζικούς λογαριασμούς σε κάθε κράτος μέλος καθώς και στις χώρες ΕΖΕΣ (δημόσιο ταμείο ή κεντρική τράπεζα), καθώς και σε λογαριασμούς όψεως, πάγιων προκαταβολών και μικροεξόδων εμπορικών τραπεζών.

Τα ταμειακά υπόλοιπα τηρούν ορισμένα κυκλικά μοντέλα όπου οι δαπάνες ακολουθούν την είσπραξη πόρων. Κατά συνέπεια, παρουσιάζουν διακυμάνσεις με βάση αυτές τις αντικρουόμενες ροές. Ειδικότερα, το ταμειακό υπόλοιπο στο τέλος του έτους απορροφάται —σε μεγάλο βαθμό— στην αρχή του επόμενου έτους με σημαντική καταβολή των δαπανών που σχετίζονται με το ΕΓΤΕ.

Η μικρή διαφορά στο διαθέσιμο ταμειακό υπόλοιπο στο τέλος του 2024 σε σύγκριση με το 2023 οφειλόταν κυρίως στον κάπως βραδύτερο ρυθμό ορισμένων δαπανών από τον προβλεπόμενο.

2.8.2. *Ενοποιημένη προσέγγιση χρηματοδότησης*

Στο πλαίσιο της ενοποιημένης στρατηγικής χρηματοδότησης, μέρος των δανειοληπτικών πράξεων παραμένει στα ταμειακά διαθέσιμα που τηρούνται σε τραπεζικό λογαριασμό στην ΕΚΤ. Σκοπός είναι η διατήρηση της ρευστότητας για τις επικείμενες υποχρεώσεις εκταμίευσης και η τήρηση καθορισμένου αποθεματικού ρευστότητας, αποφεύγοντας παράλληλα τη δημιουργία πλεοναζόντων υπολοίπων (βλ. επίσης σημειώσεις **6.4** και **6.6**). Τα επίπεδα ταμειακών διαθεσίμων στον εν λόγω λογαριασμό παρουσιάζουν διακυμάνσεις κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους. Τα αυξημένα ταμειακά υπόλοιπα στο τέλος του 2024 οφείλονται σε εκταμιεύσεις που είχαν προγραμματιστεί για τις αρχές του 2025.

2.8.3. *Χρηματοδοτικά μέσα*

Τα ποσά που εμφανίζονται σε αυτόν τον τομέα αφορούν κυρίως ταμειακά ισοδύναμα τα οποία διαχειρίζονται καταπιστευματικοί φορείς για λογαριασμό της Επιτροπής με σκοπό την εκτέλεση προγραμμάτων των χρηματοδοτικών μέσων που χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ: 1,8 δισ. EUR στις 31 Δεκεμβρίου 2024, εκ των οποίων 0,5 δισ. EUR αφορούν το Ταμείο του ΕΣΚ — βλ. σημείωση **2.4.2.1**. Περιλαμβάνουν επίσης ταμειακά ισοδύναμα ύψους 0,8 δισ. EUR (προθεσμιακές καταθέσεις και βραχυπρόθεσμα εμπορικά χρεόγραφα) που ανήκουν στο Ταμείο Καινοτομίας που διαχειρίζεται η ΕΤΕπ — βλ. σημείωση **2.4.2.1.** Ο τομέας αυτός δεν καλύπτει το αποθεματικό ρευστότητας που σχετίζεται με το ΚΤΠ (0,1 δισ. EUR στις 31 Δεκεμβρίου 2024), το οποίο τηρείται στον κεντρικό λογαριασμό ταμειακών διαθεσίμων της Επιτροπής. Τα ταμειακά διαθέσιμα που ανήκουν σε χρηματοδοτικά μέσα μπορούν να χρησιμοποιηθούν μόνο από τα αντίστοιχα προγράμματα.

2.8.4. *Πρόστιμα*

Πρόκειται για ταμειακά διαθέσιμα που εισέπραξε η Επιτροπή από πρόστιμα επιβληθέντα σε εταιρείες, για υποθέσεις που δεν έχουν ακόμη διευθετηθεί. Όταν έχει ασκηθεί προσφυγή ή είναι άγνωστο αν θα ασκηθεί προσφυγή από την εταιρεία στην οποία επιβλήθηκε το πρόστιμο, το υποκείμενο ποσό εμφανίζεται ως ενδεχόμενη υποχρέωση στη σημείωση **4.2.1**. Από το 2010 η Επιτροπή διαχειρίζεται όλα τα προσωρινώς εισπραχθέντα πρόστιμα σε εταιρείες στο πλαίσιο του ταμείου BUFI και τα ποσά αυτά επενδύονται σε χρηματοοικονομικά μέσα τα οποία ταξινομούνται ως μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος (βλ. σημείωση **2.4.2**), με ορισμένα από τα στοιχεία ενεργητικού του ταμείου να εμφανίζονται ως ταμειακά διαθέσιμα στο τέλος του έτους.

ΠΑΘΗΤΙΚΟ

2.9. **ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ ΣΕ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ**

2.9.1. *Καθαρή υποχρέωση από καθεστώς παροχών σε εργαζομένους*

σε εκατ. EUR

	Καθεστώς συνταξιοδότησης των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης	Άλλα καθεστώτα παροχών εξόδου από την υπηρεσία	Κοινό σύστημα υγειονομικής ασφάλισης	31.12.2024 Σύνολο	31.12.2023 Σύνολο
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών	*84 765*	*1 942*	*6 850*	*93 557*	*91 261*
Στοιχεία ενεργητικού του προγράμματος	*ά/α*	*(23)*	*(438)*	*(461)*	*(453)*
Καθαρό ποσό	**84 765**	**1 919**	**6 413**	**93 096**	**90 808**

Η συνολική υποχρέωση για παροχές σε εργαζομένους παρέμεινε σχετικά σταθερή, ενώ η μικρή αύξηση οφείλεται κατά κύριο λόγο στην αύξηση του καθαρού ποσού που αντιστοιχεί στο καθεστώς συνταξιοδότησης των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (PSEO), το μεγαλύτερο ισχύον καθεστώς. Τα αναλογιστικά κέρδη που προέκυψαν από την αύξηση του πραγματικού προεξοφλητικού επιτοκίου του PSEO κατά το έτος συμψηφίστηκαν σε μεγάλο βαθμό με ζημίες λόγω αναλογιστικών παραδοχών που σχετίζονται με μισθολογικές μεταβολές, με αποτέλεσμα καθαρές αναλογιστικές ζημίες από οικονομικές παραδοχές (βλ. σημειώσεις **2.9.2** και **2.9.4**). Ωστόσο, πρέπει να σημειωθεί ότι, ενώ η αύξηση ή μείωση του πραγματικού προεξοφλητικού επιτοκίου επηρεάζει το μέγεθος της υποχρέωσης στο τέλος του έτους, δεν μεταβάλλει το ποσό των παροχών που θα πρέπει να καταβληθούν πραγματικά στους δικαιούχους από τον προϋπολογισμό της ΕΕ τα επόμενα έτη. Επιπλέον, η μείωση της καθαρής υποχρέωσης λόγω αναλογιστικών κερδών από την πείρα συμψηφίστηκε με αύξηση λόγω του ετήσιου κόστους τρέχουσας υπηρεσίας και του κόστους των τόκων (αναστροφή της προεξόφλησης της υποχρέωσης) (βλ. σημείωση **2.9.2**).

Καθεστώς συνταξιοδότησης των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Αυτή η υποχρέωση καθορισμένων παροχών αντιπροσωπεύει την παρούσα αξία αναμενόμενων μελλοντικών πληρωμών τις οποίες απαιτείται να πραγματοποιήσει η ΕΕ για την τακτοποίηση των συνταξιοδοτικών δεσμεύσεων που προέρχονται από την υπηρεσία εργαζομένων κατά την τρέχουσα και τις προηγούμενες περιόδους. Το καθεστώς συνεχίζει να λειτουργεί, και επομένως, όλες οι πληρωμές που απαιτείται να γίνονται από το καθεστώς σε ετήσια βάση εγγράφονται κάθε έτος στον προϋπολογισμό της ΕΕ.

Σύμφωνα με το άρθρο 83 του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης, η καταβολή των παροχών που προβλέπονται από το καθεστώς συνταξιοδότησης των υπαλλήλων βαρύνει τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Το καθεστώς χρηματοδοτείται θεωρητικά και τα κράτη μέλη συλλογικά εγγυώνται την καταβολή αυτών των παροχών. Παρακρατείται από τον βασικό μισθό των ενεργών μελών υποχρεωτική συνταξιοδοτική εισφορά, η οποία επί του παρόντος ανέρχεται στο 12,1 %. Οι εν λόγω εισφορές αντιμετωπίζονται ως έσοδα στον προϋπολογισμό του έτους και συνεισφέρουν στη χρηματοδότηση των δαπανών της ΕΕ γενικά, βλ. επίσης σημείωση **3.8**.

Οι υποχρεώσεις στο πλαίσιο του συνταξιοδοτικού καθεστώτος εκτιμήθηκαν με βάση τον αριθμό των μελών του προσωπικού που καλύπτονταν από το PSEO (εν ενεργεία προσωπικό, συνταξιούχοι, πρώην εν ενεργεία προσωπικό που λαμβάνει πλέον σύνταξη αναπηρίας και εξαρτώμενα μέλη θανόντων μελών του προσωπικού) στις 31 Δεκεμβρίου 2024 και με βάση τις διατάξεις του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης που ίσχυε την ημερομηνία εκείνη. Η αποτίμηση αυτή διενεργήθηκε σύμφωνα με τις λογιστικές προβλέψεις του IPSAS 39 (και, συνεπώς, σύμφωνα επίσης με τον λογιστικό κανόνα 12 της ΕΕ).

Άλλα καθεστώτα παροχών εξόδου από την υπηρεσία

Η κατηγορία αυτή αφορά την υποχρέωση για συνταξιοδοτικές δεσμεύσεις έναντι μελών και πρώην μελών της Επιτροπής, του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ελεγκτικού Συνεδρίου, του Συμβουλίου, του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή και του Ευρωπαίου Επόπτη Προστασίας Δεδομένων. Στην ίδια κατηγορία περιλαμβάνονται επίσης υποχρεώσεις για τις συντάξεις μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Κοινό σύστημα υγειονομικής ασφάλισης

Πέραν των ανωτέρω καθεστώτων παροχών εξόδου από την υπηρεσία, έγινε επίσης αποτίμηση της εκτιμώμενης υποχρέωσης της ΕΕ όσον αφορά το κοινό σύστημα υγειονομικής ασφάλισης (ΚΣΥΑ) σχετικά με το κόστος ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης το οποίο πρέπει να καταβληθεί κατά τη διάρκεια των περιόδων μετά την έξοδο από την υπηρεσία (μετά την αφαίρεση των εισφορών τους). Όπως αναφέρεται στη σημείωση **1.5.10**, ο υπολογισμός της υποχρέωσης αυτής λαμβάνει υπόψη τη συνολική περίοδο ενεργού υπηρεσίας, διασφαλίζοντας τη συνεπή λογιστικοποίηση τόσο του καθεστώτος συνταξιοδότησης όσο και του συστήματος υγειονομικής ασφάλισης στο πλαίσιο του σχεδίου προγράμματος παροχών μετά την έξοδο από την υπηρεσία.

Λαμβανομένης υπόψη της υποχρέωσης πιστής απεικόνισης της οικονομικής ουσίας της υποκείμενης κατάστασης, όπως απαιτείται τόσο βάσει των EAR όσο και βάσει των IPSAS, δεν ερμηνεύθηκε το IPSAS 39 με στενότερη έννοια κατά την κατανομή των παροχών στις περιόδους υπηρεσίας. Εάν συσσωρευόταν πλήρως το κόστος απασχόλησης για το σύστημα ΚΣΥΑ για περίοδο 10 ετών για το σύνολο των υπαλλήλων, αντί για την περίοδο ενεργού υπηρεσίας του εργαζομένου, ο αντίκτυπος αυτής της προσέγγισης στην υποχρέωση καθορισμένων παροχών στο τέλος του έτους θα ήταν αύξηση κατά 1,2 δισ. EUR. Ωστόσο, όπως προαναφέρθηκε ήδη, αυτή η προσέγγιση στενότερης ερμηνείας δεν θα ήταν συμβατή με το ποιοτικό χαρακτηριστικό της πιστής απεικόνισης και, συνεπώς, θα κρινόταν ότι δεν παρέχει αξιόπιστη πληροφόρηση σύμφωνα με τον λογιστικό κανόνα 1 της ΕΕ και το εννοιολογικό πλαίσιο των IPSAS. Η εκτίμηση αυτή εμφανίζει υψηλή ευαισθησία στην εξέλιξη της διοικητικής κατάστασης του τρέχοντος προσωπικού (ειδικότερα ως προς τον αριθμό των μελών του προσωπικού με συμβάσεις ορισμένου χρόνου που αναμένεται, βάσει της παραδοχής, να γίνουν υπάλληλοι στο μέλλον).

2.9.2. *Μεταβολή της παρούσας αξίας της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών σε εργαζομένους*

Η παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών είναι η προεξοφλημένη αξία αναμενόμενων μελλοντικών πληρωμών οι οποίες απαιτούνται για την τακτοποίηση της υποχρέωσης που προέρχεται από υπηρεσία εργαζομένου κατά την τρέχουσα και τις προηγούμενες περιόδους.

Κατωτέρω παρουσιάζεται ανάλυση της μεταβολής της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών για το τρέχον έτος:

σε εκατ. EUR

	Καθεστώς συνταξιοδότησης των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης	Άλλα καθεστώτα παροχών εξόδου από την υπηρεσία	Κοινό σύστημα υγειονομικής ασφάλισης	Σύνολο
Παρούσα αξία στις 31.12.2023	**82 718**	**1 808**	**6 735**	**91 261**
Αναγνωρισμένα στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων				
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	*2 839*	*76*	*241*	*3 156*
Κόστος τόκων	*2 480*	*53*	*209*	*2 742*
Κόστος προϋπηρεσίας	–	*(3)*	–	*(3)*
Αναγνωρισμένα στο καθαρό ενεργητικό				
Επανεπιμετρήσεις υποχρεώσεων για παροχές σε εργαζομένους				
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημίες βάσει πείρας	*(1 542)*	*138*	*(119)*	*(1 523)*
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημίες βάσει δημογραφικών παραδοχών	*308*	*3*	*18*	*329*
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημίες βάσει χρηματοοικονομικών παραδοχών	*339*	*(52)*	*(102)*	*185*
Λοιπά				
Καταβληθείσες παροχές	*(2 378)*	*(82)*	*(131)*	*(2 591)*
Παρούσα αξία στις 31.12.2024	**84 765**	**1 942**	**6 850**	**93 557**

Το κόστος τρέχουσας απασχόλησης είναι η αύξηση στην παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών που προέρχεται από την απασχόληση υφιστάμενων μελών κατά το τρέχον έτος.

Το κόστος τόκων αναφέρεται στην αύξηση, κατά τη διάρκεια μιας περιόδου, της παρούσας αξίας της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών η οποία συμβαίνει επειδή οι παροχές είναι κατά μία περίοδο πλησιέστερα προς τακτοποίηση.

Τα αναλογιστικά κέρδη και ζημίες βάσει πείρας αναφέρονται στις επιπτώσεις των διαφορών ανάμεσα στο τι αναμενόταν σύμφωνα με τις παραδοχές που είχαν γίνει το προηγούμενο έτος για το 2024 και όσων πραγματικά συνέβησαν το 2024. Το στοιχείο αυτό αντικατοπτρίζει επίσης τον αντίκτυπο των νεοπροσληφθέντων (μέλη του προσωπικού που εμφανίζονται στο τρέχον οικονομικό έτος, αλλά δεν εμφανίζονταν στο προηγούμενο).

Τα αναλογιστικά κέρδη και ζημίες από μεταβολές των αξιών των αναλογιστικών παραδοχών (δημογραφικές μεταβλητές όπως η κινητικότητα και η θνησιμότητα του προσωπικού και χρηματοοικονομικές μεταβλητές όπως τα προεξοφλητικά επιτόκια και οι προβλεπόμενες αυξήσεις μισθών) προκύπτουν όταν οι εκτιμώμενες αξίες των εν λόγω παραδοχών επικαιροποιούνται ώστε να αποτυπώνουν τις υποκείμενες συνθήκες.

Οι παροχές (για παράδειγμα συντάξεις ή επιστροφές ιατροφαρμακευτικών εξόδων) καταβάλλονται κατά τη διάρκεια του έτους σύμφωνα με τους κανόνες του καθεστώτος. Αυτές οι καταβληθείσες παροχές οδηγούν σε μείωση της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών.

2.9.3. *Στοιχεία ενεργητικού του προγράμματος*

σε εκατ. EUR

	Άλλα καθεστώτα παροχών εξόδου από την υπηρεσία	Κοινό σύστημα υγειονομικής ασφάλισης	Σύνολο
Παρούσα αξία στις 31.12.2023	**34**	**419**	**453**
Καθαρή μεταβολή των στοιχείων ενεργητικού του προγράμματος	*(11)*	*19*	*8*
Παρούσα αξία στις 31.12.2024	**23**	**438**	**461**

2.9.4. *Αναλογιστικές παραδοχές – παροχές σε εργαζομένους*

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν στην αποτίμηση των δύο βασικών καθεστώτων παροχών σε εργαζομένους της ΕΕ παρουσιάζονται κατωτέρω:

	2024	2023
Καθεστώς συνταξιοδότησης των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης		
Ονομαστικό προεξοφλητικό επιτόκιο	*3,3 %*	*3,0 %*
Προβλεπόμενο ποσοστό πληθωρισμού	*2,0 %*	*2,2 %*
Πραγματικό προεξοφλητικό επιτόκιο	*1,3 %*	*0,8 %*
Αναμενόμενος ρυθμός μελλοντικών αυξήσεων των μισθών	*1,3 %*	*1,1 %*
Ηλικία συνταξιοδότησης	*63/64/66*	*63/64/66*
Κοινό σύστημα υγειονομικής ασφάλισης		
Ονομαστικό προεξοφλητικό επιτόκιο	*3,3 %*	*3,1 %*
Προβλεπόμενο ποσοστό πληθωρισμού	*2,0 %*	*2,2 %*
Πραγματικό προεξοφλητικό επιτόκιο	*1,3 %*	*0,8 %*
Αναμενόμενος ρυθμός μελλοντικών αυξήσεων των μισθών	*1,3 %*	*1,1 %*
Τάσεις των συντελεστών του ιατροφαρμακευτικού κόστους	*1,6 %*	*1,7 %*
Ηλικία συνταξιοδότησης	*63/64/66*	*63/64/66*

Οι δείκτες θνησιμότητας για το 2024 βασίζονται στον επικαιροποιημένο πίνακα θνησιμότητας υπαλλήλων ΕΕ — EULT 2023, ενσωματώνοντας μια δυναμική τάση εντός των επόμενων 18 ετών.

Το ονομαστικό προεξοφλητικό επιτόκιο καθορίζεται ως η αξία της απόδοσης μηδενικού τοκομεριδίου σε ευρώ (με διάρκεια 18 ετών τον Δεκέμβριο του 2024 για το PSEO και 19 ετών για το κοινό σύστημα υγειονομικής ασφάλισης). Το ποσοστό πληθωρισμού που χρησιμοποιήθηκε είναι το αναμενόμενο ποσοστό πληθωρισμού για την αντίστοιχη περίοδο: ο πληθωρισμός νεκρού σημείου ανακτάται με σύγκριση των αποδόσεων των κρατικών ομολόγων που συνδέονται με τον πληθωρισμό και των τακτικών κρατικών ομολόγων των κυριότερων ευρωπαϊκών χρηματοπιστωτικών αγορών. Το πραγματικό προεξοφλητικό επιτόκιο υπολογίζεται από το ονομαστικό προεξοφλητικό επιτόκιο και το αναμενόμενο μακροχρόνιο ποσοστό πληθωρισμού.

2.9.5. *Ανάλυση ευαισθησίας*

Η ανάλυση ευαισθησίας βασίζεται σε προσομοιώσεις στο πλαίσιο των οποίων μεταβάλλεται —με αμετάβλητα τα λοιπά στοιχεία— η αξία των υπό εξέταση παραδοχών.

Ευαισθησία του καθεστώτος συνταξιοδότησης των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (PSEO)

Μεταβολή της παραδοχής που αφορά το πραγματικό προεξοφλητικό επιτόκιο κατά δέκα μονάδες βάσης (0,1 %) θα είχε τις ακόλουθες επιπτώσεις:

σε εκατ. EUR

	2024		2023	
	Αύξηση 0,1 %	Μείωση 0,1 %	Αύξηση 0,1 %	Μείωση 0,1 %
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών	*(1 516)*	*1 558*	*(1 541)*	*1 585*

Μεταβολή στις προβλεπόμενες αυξήσεις μισθών κατά δέκα μονάδες βάσης (0,1 %) θα είχε τις ακόλουθες επιπτώσεις:

σε εκατ. EUR

	2024		2023	
	Αύξηση 0,1 %	Μείωση 0,1 %	Αύξηση 0,1 %	Μείωση 0,1 %
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών	*1 514*	*(1 476)*	*1 532*	*(1 493)*

Μεταβολή της παραδοχής που αφορά την ηλικία συνταξιοδότησης κατά ένα έτος θα είχε τις ακόλουθες επιπτώσεις:

σε εκατ. EUR

	2024		2023	
	Αύξηση κατά ένα έτος	Μείωση κατά ένα έτος	Αύξηση κατά ένα έτος	Μείωση κατά ένα έτος
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών	*(799)*	*1 109*	*(795)*	*1 076*

Ευαισθησία του κοινού συστήματος υγειονομικής ασφάλισης

Μεταβολή της παραδοχής που αφορά τις τάσεις των συντελεστών του ιατροφαρμακευτικού κόστους κατά δέκα μονάδες βάσης θα είχε τις ακόλουθες επιπτώσεις:

σε εκατ. EUR

	2024		2023	
	Αύξηση 0,1 %	Μείωση 0,1 %	Αύξηση 0,1 %	Μείωση 0,1 %
Άθροισμα του κόστους τρέχουσας απασχόλησης και του κόστους τόκων που αποτελούν συνιστώσες του καθαρού ιατροφαρμακευτικού κόστους της περιόδου μετά την έξοδο από την υπηρεσία	*11*	*(11)*	*12*	*(12)*
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών	*166*	*(162)*	*166*	*(162)*

Μεταβολή της παραδοχής που αφορά το ονομαστικό προεξοφλητικό επιτόκιο κατά δέκα μονάδες βάσης (0,1 %) θα είχε τις ακόλουθες επιπτώσεις:

σε εκατ. EUR

	2024		2023	
	Αύξηση 0,1 %	Μείωση 0,1 %	Αύξηση 0,1 %	Μείωση 0,1 %
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών	*(130)*	*133*	*(132)*	*135*

Μεταβολή στις προβλεπόμενες αυξήσεις μισθών κατά δέκα μονάδες βάσης (0,1 %) θα είχε τις ακόλουθες επιπτώσεις:

σε εκατ. EUR

	2024		2023	
	Αύξηση 0,1 %	Μείωση 0,1 %	Αύξηση 0,1 %	Μείωση 0,1 %
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών	*(27)*	*26*	*(25)*	*25*

Μεταβολή της παραδοχής που αφορά την ηλικία συνταξιοδότησης κατά ένα έτος θα είχε τις ακόλουθες επιπτώσεις:

σε εκατ. EUR

	2024		2023	
	Αύξηση κατά ένα έτος	Μείωση κατά ένα έτος	Αύξηση κατά ένα έτος	Μείωση κατά ένα έτος
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών	*(185)*	*197*	*(188)*	*199*

2.10. **ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ**

σε εκατ. EUR

	Ποσό στις 31.12.2023	Συμπληρωματικές προβλέψεις	Αχρησιμοποίητα αντιλογισθέντα ποσά	Χρησιμοποιηθέντα ποσά	Μεταφορά μεταξύ κατηγοριών	Μεταβολή εκτιμήσεων	Ποσό στις 31.12.2024
Νομικές υποθέσεις:							
Γεωργία	*1*	*204*	*–*	*(1)*	*–*	*–*	*204*
Λοιπά	*823*	*11*	*(197)*	*(536)*	*–*	*0*	*100*
Παροπλισμός πυρηνικών εγκαταστάσεων	*1 768*	*–*	*–*	*(46)*	*–*	*75*	*1 796*
Δημοσιονομικές	*1*	*7 082*	*(1)*	*–*	*–*	*0*	*7 082*
Λοιπά	*742*	*137*	*(228)*	*(16)*	*–*	*(2)*	*633*
Σύνολο	**3 334**	**7 434**	**(426)**	**(599)**	**–**	**73**	**9 816**
Μη κυκλοφορούντα	**2 102**	**204**	**(12)**	**(23)**	**(63)**	**73**	**2 280**
Κυκλοφορούντα	**1 233**	**7 230**	**(414)**	**(576)**	**63**	**(0)**	**7 536**

Οι προβλέψεις είναι αξιόπιστες εκτιμήσεις ποσών τα οποία προκύπτουν από παρελθόντα γεγονότα και τα οποία πιθανότατα θα χρειαστεί να καταβληθούν από τον προϋπολογισμό της ΕΕ στο μέλλον.

Δημοσιονομικές προβλέψεις

Οι προσθήκες είναι προβλέψεις για αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες σχετικά με δανειακές δεσμεύσεις ΜΧΣ στο πλαίσιο του ΜΣΔΟ (βλ. σημείωση **2.4.1.1**). Στις 31 Δεκεμβρίου 2024 η ΕΕ είχε δεσμευτεί αμετάκλητα να εκταμιεύσει 18,1 δισ. EUR προς την Ουκρανία. Το δάνειο αυτό θα καταβληθεί το 2025. Σύμφωνα με τα λογιστικά πρότυπα, η ΕΕ πρέπει να αναγνωρίσει την αναμενόμενη πιστωτική ζημία ως πρόβλεψη κατά την ανάληψη της αμετάκλητης δέσμευσης.

Νομικές υποθέσεις

Πρόκειται για την εκτίμηση των ποσών που είναι πιθανόν να πληρωθούν μετά το τέλος του έτους για ορισμένες νομικές υποθέσεις που βρίσκονται σε εξέλιξη. Τα ποσά των ενισχύσεων για τη γεωργία αφορούν τις νομικές ενέργειες των κρατών μελών κατά των αποφάσεων εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση για το ΕΓΤΕ και το ΕΓΤΑΑ.

Παροπλισμός πυρηνικών εγκαταστάσεων

Το 2017 η βάση για την πρόβλεψη επικαιροποιήθηκε σύμφωνα με τη «Στρατηγική του προγράμματος παροπλισμού πυρηνικών εγκαταστάσεων και διαχείρισης αποβλήτων (D&WMP) του JRC – επικαιροποίηση 2017». Η επανεξέταση της στρατηγικής, καθώς και του προϋπολογισμού και των αναγκών προσωπικού, διενεργήθηκε σε συνεργασία με την ανεξάρτητη ομάδα εμπειρογνωμόνων D&WMP. Αντιπροσωπεύει την καλύτερη διαθέσιμη εκτίμηση του προϋπολογισμού και του προσωπικού που απαιτείται για την ολοκλήρωση του παροπλισμού των εγκαταστάσεων του JRC στην Ispra, στο Geel, στην Καρλσρούη και στο Petten.

Σύμφωνα με τους λογιστικούς κανόνες της ΕΕ, η πρόβλεψη αυτή λαμβάνει υπόψη το ποσοστό πληθωρισμού και στη συνέχεια προεξοφλείται στην καθαρή παρούσα αξία της (με τη βοήθεια της καμπύλης swap σε ευρώ). Στις 31 Δεκεμβρίου 2024 αυτό οδήγησε σε πρόβλεψη που ανερχόταν σε 1 796 εκατ. EUR, εκ των οποίων ένα μέρος αναμενόταν να χρησιμοποιηθεί το 2025 (38 εκατ. EUR) και το υπόλοιπο αργότερα (1 758 εκατ. EUR).

Πρέπει να σημειωθεί ότι σημαντικές αβεβαιότητες, οι οποίες ενυπάρχουν στον μακροπρόθεσμο σχεδιασμό του παροπλισμού πυρηνικών εγκαταστάσεων, θα μπορούσαν να επηρεάσουν την εκτίμηση αυτή, η οποία θα μπορούσε να αυξηθεί σημαντικά στο μέλλον. Οι κυριότερες πηγές αβεβαιότητας σχετίζονται με την τελική κατάσταση της παροπλισμένης εγκατάστασης, τα πυρηνικά υλικά, τις πτυχές της διαχείρισης και της διάθεσης αποβλήτων, τον ελλιπή ή ανύπαρκτο καθορισμό εθνικών κανονιστικών πλαισίων, τις περίπλοκες και χρονοβόρες διαδικασίες χορήγησης αδειών και τις μελλοντικές εξελίξεις στην αγορά του κλάδου παροπλισμού.

2.11. **ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ**

σε εκατ. EUR

	Σημείωση	31.12.2024	31.12.2023
Μακροπρόθεσμες			
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στο αποσβεσμένο κόστος	*2.11.1*	*539 522*	*430 633*
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος	*2.4.2.2*	*13*	*8*
Υποχρεώσεις από οικονομικές εγγυήσεις	*2.11.2*	*39*	*131*
		539 575	**430 771**
Βραχυπρόθεσμες			
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στο αποσβεσμένο κόστος	*2.11.1*	*55 904*	*21 424*
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος	*2.4.2.2*	*84*	*52*
Υποχρεώσεις από οικονομικές εγγυήσεις	*2.11.2*	*6 340*	*6 137*
		62 328	**27 613**
Σύνολο		**601 903**	**458 385**

2.11.1. *Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στο αποσβεσμένο κόστος*

σε εκατ. EUR

	Σημείωση	31.12.2024	31.12.2023
Δανειοληπτικές πράξεις	*2.11.1.1*	*594 028*	*450 561*
Άλλες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	*2.11.1.2*	*1 398*	*1 496*
Σύνολο		**595 426**	**452 057**
Μακροπρόθεσμες		*539 522*	*430 633*
Βραχυπρόθεσμες		*55 904*	*21 424*

2.11.1.1. Δανειοληπτικές πράξεις

σε εκατ. EUR

	Ενοποιημένη προσέγγιση χρηματοδότησης	SURE	ΕΜΧΣ	ΙΠ	ΜΧΣ	Ευρατόμ	Σύνολο
Σύνολο στις 31.12.2023	*292 728*	*98 984*	*43 095*	*201*	*15 238*	*314*	*450 561*
Νέες δανειοληπτικές πράξεις — ονομαστικά ποσά	*194 472*	*–*	*1 800*	*–*	*145*	*–*	*196 417*
Επιστροφές	*(50 404)*	*–*	*(2 600)*	*–*	*(600)*	*(13)*	*(53 617)*
Μεταβολές λογιστικής αξίας	*832*	*(145)*	*2*	*0*	*(21)*	*(0)*	*667*
Σύνολο στις 31.12.2024	**437 628**	**98 839**	**42 297**	**201**	**14 762**	**301**	**594 028**
Μη κυκλοφορούσες	*393 285*	*90 539*	*39 517*	*–*	*14 624*	*300*	*538 266*
Κυκλοφορούσες	*44 342*	*8 300*	*2 780*	*201*	*138*	*0*	*55 762*

Το ονομαστικό ποσό των δανειοληπτικών πράξεων στις 31 Δεκεμβρίου 2024 είναι 601,3 δισ. EUR (2023: 458,5 δισ. EUR). Στο μεγαλύτερο μέρος τους, οι δανειοληπτικές πράξεις είναι εκδόσεις μακροπρόθεσμων ομολόγων, εκτός από την ενοποιημένη χρηματοδότηση για την οποία έχουν επίσης εκδοθεί βραχυπρόθεσμα γραμμάτια της ΕΕ ύψους 23,1 δισ. EUR (2023: 15,2 δισ. EUR). Ο καθαρός νέος δανεισμός το 2024 ανήλθε σε 142,8 δισ. EUR (ονομαστικό ποσό).

Τα ποσά δανεισμού για δάνεια SURE, ΕΜΧΣ, ΙΠ, Ευρατόμ και ΜΧΣ που υπογράφηκαν πριν από το 2023 είναι «συνακόλουθες» συναλλαγές, δηλαδή η ΕΕ εκδίδει ειδικό ομόλογο για τη χρηματοδότηση ειδικής δανειακής συμφωνίας, με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις — βλ. σημείωση **2.4.1.1**.

Η «ενοποιημένη χρηματοδότηση» χρηματοδοτεί τα δάνεια και τη μη επιστρεπτέα στήριξη από το NGEU, καθώς και τα δάνεια του Μέσου Διευκόλυνσης για την Ουκρανία και της ΜΧΣ+ προς την Ουκρανία από το 2023. Η Επιτροπή χρησιμοποιεί συγκεντρωτική προσέγγιση χρηματοδότησης στο πλαίσιο της οποίας οι δανειοληπτικές πράξεις δεν χρηματοδοτούν άμεσα συγκεκριμένες εκταμιεύσεις. Αντιθέτως, εκδίδονται χρεωστικοί τίτλοι σύμφωνα με ετήσιο σχέδιο δανεισμού, με μακροπρόθεσμα ομόλογα και βραχυπρόθεσμα γραμμάτια. Η Επιτροπή χρησιμοποιεί δημοπρασίες και κοινοπραξίες για την έκδοση των εν λόγω τίτλων. Στη συνέχεια, μετακυλίει το κόστος, σύμφωνα με τη μεθοδολογία κατανομής κόστους που έχει συμφωνηθεί με τα κράτη μέλη, στα κράτη μέλη για τα δάνεια και στον προϋπολογισμό της ΕΕ για τη μη επιστρεπτέα στήριξη. Αυτή η ευελιξία ως προς τη χρηματοδότηση απαιτεί επίσης αποθεματικό ρευστότητας για την αποτελεσματική διαχείριση της ρευστότητας, βλ. σημείωση **2.8.2.** Στο πλαίσιο της ενοποιημένης στρατηγικής χρηματοδότησης, η Ένωση εκδίδει βραχυπρόθεσμα γραμμάτια της ΕΕ (3 έως 12 μηνών), τα οποία μπορούν να εξοφληθούν κατά το ίδιο ή το επόμενο έτος. Η γραμμή «Επιστροφές» αναφέρεται σε τέτοιες βραχυπρόθεσμες δανειοληπτικές πράξεις ύψους 50,2 δισ. EUR.

Άλλο ποσό 0,2 δισ. EUR στη γραμμή «Επιστροφές» και στη γραμμή «Νέες δανειοληπτικές πράξεις» αναφέρεται σε συμφωνίες επαναγοράς (repo) που προσφέρει η ΕΕ από το 2024 στους βασικούς διαπραγματευτές της για τη βελτίωση της αποδοτικότητας και της ρευστότητας της αγοράς ομολόγων της ΕΕ.

Η γραμμή «Μεταβολές της λογιστικής αξίας» αντιστοιχεί στη μεταβολή των δεδουλευμένων τόκων και στις μεταβολές των προσαυξήσεων/εκπτώσεων (νέες προσαυξήσεις/εκπτώσεις και αποσβέσεις).

Η αποπληρωμή των ανωτέρω δανείων είναι τελικά εγγυημένη από τον προϋπολογισμό της ΕΕ — βλ. σημείωση **2.4.1.1**.

2.11.1.2. Άλλες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

σε εκατ. EUR

	31.12.2024	31.12.2023
Μη κυκλοφορούσες		
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	*605*	*750*
Κτίρια εξοφλούμενα με δόσεις	*283*	*288*
Συνεισφορές υπό όρους	*234*	*177*
Άλλο	*134*	*129*
	1 256	**1 343**
Κυκλοφορούσες		
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	*79*	*91*
Κτίρια εξοφλούμενα με δόσεις	*55*	*55*
Συνεισφορές υπό όρους	*8*	*7*
Άλλο	–	–
	142	**153**
Σύνολο	**1 398**	**1 496**

Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης

σε εκατ. EUR

	Μελλοντικά καταβλητέα ποσά			
	< 1 έτος	1-5 έτη	> 5 έτη	Σύνολο παθητικού
Γήπεδα και κτίρια	*77*	*279*	*321*	*677*
Λοιπά πάγια στοιχεία ενεργητικού	*2*	*5*	–	*7*
Σύνολο στις 31.12.2024	**79**	**283**	**321**	**683**
Τόκοι	*24*	*77*	*72*	*173*
Σύνολο της ελάχιστης καταβολής μελλοντικών μισθωμάτων στις 31.12.2024	**102**	**361**	**393**	**856**
Σύνολο της ελάχιστης καταβολής μελλοντικών μισθωμάτων στις 31.12.2023	*121*	*448*	*453*	*1 022*

Τα ανωτέρω ποσά που αφορούν μισθώσεις και κτίρια θα πρέπει να χρηματοδοτηθούν από επόμενους προϋπολογισμούς.

Οι συνεισφορές υπό όρους αφορούν συνεισφορές των κρατών μελών και άλλων δωρητών στα προγράμματα της ΕΕ, ειδικότερα στο InvestEU (βλ. σημείωση **4.1.1**), στο πλαίσιο των οποίων η ΕΕ έχει την υποχρέωση να επιστρέψει στον συνεισφέροντα τυχόν αχρησιμοποίητα κεφάλαια.

2.11.2. *Υποχρεώσεις από οικονομικές εγγυήσεις*

σε εκατ. EUR

	31.12.2024		31.12.2023	
	Είσπραξη της οικονομικής εγγύησης (Σημείωση 2.6.2)	Υποχρεώσεις από οικονομικές εγγυήσεις	Είσπραξη της οικονομικής εγγύησης (Σημείωση 2.6.2)	Υποχρεώσεις από οικονομικές εγγυήσεις
Προγράμματα δημοσιονομικών εγγυήσεων της ΕΕ				
Εγγυήσεις ΕΕΔ της ΕΤΕπ	*19*	*1 862*	*51*	*2 170*
Εγγύηση του ΕΤΣΕ	*1 345*	*1 402*	*1 789*	*1 863*
Εγγύηση του ΕΤΒΑ	*7*	*192*	*4*	*196*
Εγγύηση InvestEU	*190*	*1 606*	*117*	*920*
Εγγύηση της ΕΕ NDICI	*30*	*582*	*10*	*367*
Εγγύηση για την Ουκρανία	*10*	*61*	*–*	*–*
	1 600	**5 707**	**1 970**	**5 515**
Προγράμματα χρηματοδοτικών μέσων της ΕΕ				
COSME	*–*	*304*	*0*	*338*
Ορίζων 2020	*6*	*198*	*9*	*266*
Λοιπά	*23*	*171*	*27*	*149*
	29	**673**	**36**	**753**
Σύνολο	**1 629**	**6 379**	**2 006**	**6 268**
Μη κυκλοφορούσες	*1 324*	*39*	*1 666*	*131*
Κυκλοφορούσες	*306*	*6 340*	*340*	*6 137*

Η ΕΕ εφαρμόζει την απεικόνιση των συμβολαίων οικονομικών εγγυήσεων σε ακαθάριστη βάση, όπου τα έσοδα προς είσπραξη στο πλαίσιο της εγγύησης αναγνωρίζονται ως το σκέλος είσπραξης οικονομικών εγγυήσεων (που παρουσιάζεται στον τομέα των απαιτήσεων από ανταλλακτικές συναλλαγές — βλ. σημείωση **2.6.2**) και αναγνωρίζεται υποχρέωση οικονομικών εγγυήσεων που αντιπροσωπεύει την υποχρέωση της ΕΕ για την κάλυψη των μελλοντικών απαιτήσεων από εγγυήσεις.

Ενώ οι υποχρεώσεις από οικονομικές εγγυήσεις της ΕΕΔ και του ΕΤΣΕ παραμένουν σημαντικές, οι εγγυήσεις στο πλαίσιο νέων προγραμμάτων που υπάγονται στο παρόν ΠΔΠ, και συγκεκριμένα το InvestEU, το NDICI και η εγγύηση για την Ουκρανία, άρχισαν το 2024 και εξακολουθούν να αυξάνονται λόγω της υπογραφής νέων πράξεων από τους εταίρους υλοποίησης της ΕΕ (βλ. επίσης σημείωση **4.1.1**).

Με εξαίρεση την εγγύηση του ΕΤΣΕ, ενώ η ΕΕ δικαιούται αναμενόμενη αμοιβή —που αναγνωρίζεται ως είσπραξη συμβολαίων οικονομικών εγγυήσεων— που καλύπτει σε μεγάλο βαθμό την υποχρέωση, για τα υπόλοιπα προγράμματα τα αναμενόμενα έσοδα καλύπτουν μικρό μόνο μέρος της εγγύησης. Αυτό οφείλεται στο υψηλό μερίδιο επιδότησης της ΕΕ για τα εν λόγω προγράμματα, ιδίως όσα προβλέπονται για χρηματοδότηση υψηλότερου κινδύνου για τις ΜΜΕ ή στον τομέα της καινοτομίας, καθώς και οι εγγυήσεις για έργα σε αναπτυσσόμενες χώρες.

2.12. **ΟΦΕΙΛΕΣ**

σε εκατ. EUR

	Ακαθάριστο ποσό	Προσαρμογές	Καθαρό ποσό στις 31.12.2024	Ακαθάριστο ποσό	Προσαρμογές	Καθαρό ποσό στις 31.12.2023
Δηλώσεις δαπανών και τιμολόγια που παρελήφθησαν από:						
Κράτη μέλη						

σε εκατ. EUR

	Ακαθάριστο ποσό	Προσαρμογές	Καθαρό ποσό στις 31.12.2024	Ακαθάριστο ποσό	Προσαρμογές	Καθαρό ποσό στις 31.12.2023
ΕΓΤΑΑ και άλλα μέσα αγροτικής ανάπτυξης	*269*	*(0)*	*269*	*300*	*(0)*	*300*
ΕΤΠΑ & ΤΣ	*6 036*	*(2 258)*	*3 778*	*7 251*	*(1 995)*	*5 256*
ΕΚΤ	*2 156*	*(447)*	*1 708*	*2 062*	*(310)*	*1 752*
ΜΑΑ (NGEU)	*28 016*	*(724)*	*27 292*	*22 427*		*22 427*
Λοιπά	*1 824*	*(318)*	*1 506*	*1 124*	*(225)*	*899*
Οντότητες ιδιωτικού και δημοσίου δικαίου	*1 957*	*(334)*	*1 623*	*1 859*	*(407)*	*1 452*
Συνολικό κόστος από δηλώσεις δαπανών και παραληφθέντα τιμολόγια	**40 258**	**(4 082)**	**36 176**	**35 023**	**(2 937)**	**32 085**
ΕΓΤΕ	**15 086**	**ά/α**	**15 086**	**12 503**	**ά/α**	**12 503**
Οφειλές ιδίων πόρων	-	**ά/α**	-	**3 248**	**ά/α**	**3 248**
Διάφορες οφειλές	**3 624**	**ά/α**	**3 624**	**2 277**	**ά/α**	**2 277**
Λοιπά	**528**	**ά/α**	**528**	**402**	**ά/α**	**402**
Σύνολο	**59 496**	**(4 082)**	**55 414**	**53 453**	**(2 937)**	**50 516**

Οι οφειλές περιλαμβάνουν τιμολόγια και δηλώσεις δαπανών που έχουν παραληφθεί αλλά δεν είχαν εξοφληθεί στο τέλος του έτους. Αναγνωρίζονται αρχικά κατά την παραλαβή των τιμολογίων ή των δηλώσεων δαπανών για τα αιτούμενα ποσά. Στη συνέχεια, οι οφειλές προσαρμόζονται ώστε να αντικατοπτρίζουν μόνο τα ποσά που γίνονται δεκτά κατόπιν ελέγχου των δαπανών, καθώς και τα ποσά που εκτιμώνται ως επιλέξιμα. Τα ποσά που εκτιμώνται ως μη επιλέξιμα περιλαμβάνονται στη στήλη «Προσαρμογές»· τα μεγαλύτερα ποσά αφορούν τις διαρθρωτικές δράσεις.

Η αύξηση των οφειλών του ΜΑΑ κατά 4,9 δισ. EUR δείχνει ότι προς το τέλος του έτους ελήφθησαν περισσότερες αιτήσεις πληρωμής για τις οποίες εκκρεμούσε ακόμη η αξιολόγηση των οροσήμων και των στόχων.

Η αύξηση των οφειλών του ΕΓΤΕ συνδέεται με την κατανομή των συνολικών υποχρεώσεων του ΕΓΤΕ μεταξύ οφειλών και δεδουλευμένων εξόδων. Οι συνολικές υποχρεώσεις του ΕΓΤΕ παραμένουν σχετικά σταθερές στα 40 672 εκατ. EUR, έναντι 40 843 εκατ. EUR κατά το προηγούμενο έτος. Το 2024, τα ζητούμενα ποσά, τα οποία λογιστικοποιήθηκαν ως οφειλές, είναι υψηλότερα από ό,τι το 2023, ενώ τα δεδουλευμένα ποσά μειώθηκαν κατά παρόμοιο ποσό.

Ο ΚΚΔ [κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 ([27]) και κανονισμός (ΕΕ) 2021/1060 ([28]) περί κοινών διατάξεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου] που εφαρμόζεται στα διαρθρωτικά ταμεία (ΕΤΠΑ και ΕΚΤ), στο Ταμείο Συνοχής και στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ) προβλέπει ότι ο προϋπολογισμός της ΕΕ προστατεύεται μέσω συστηματικής παρακράτησης επί των ενδιάμεσων πληρωμών που πραγματοποιούνται. Τον Φεβρουάριο μετά τη λήξη της λογιστικής χρήσης του ΚΚΔ (1 Ιουλίου - 30 Ιουνίου), ο κύκλος ελέγχου ολοκληρώνεται μέσω διαχειριστικών επαληθεύσεων από τις διαχειριστικές αρχές και ελέγχων από τις ελεγκτικές αρχές. Η Επιτροπή εξετάζει τα έγγραφα διασφάλισης και τους λογαριασμούς που υποβάλλουν οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών. Η πληρωμή / ανάκτηση του τελικού υπολοίπου πραγματοποιείται μόνο μετά την περάτωση της αξιολόγησης και την αποδοχή των λογαριασμών. Το ποσό που παρακρατήθηκε σύμφωνα με τη διάταξη αυτή στο τέλος του 2024 ανερχόταν σε 9,3 δισ. EUR. Μέρος του ποσού αυτού (1,1 δισ. EUR) εκτιμάται ως μη επιλέξιμο βάσει των πληροφοριών που παρασχέθηκαν από τα κράτη μέλη στους λογαριασμούς τους και περιλαμβάνεται επίσης στη στήλη «Προσαρμογές».

([27]) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 320, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1303/oj).

([28]) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων (ΕΕ L 231 της 30.6.2021, σ. 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj).

Αιτήσεις προχρηματοδότησης

Πέραν των προαναφερθέντων ποσών, στο τέλος του 2024 έχουν παραληφθεί αιτήσεις προχρηματοδότησης ύψους 2,1 δισ. EUR, για τις οποίες τα σχετικά ποσά δεν είχαν καταβληθεί στο τέλος του έτους. Σύμφωνα με τους λογιστικούς κανόνες της ΕΕ, τα ποσά αυτά δεν εγγράφονται ως οφειλές.

Οφειλές ιδίων πόρων

Οι οφειλές ιδίων πόρων αναφέρονται στις συνεισφορές των κρατών μελών στον προϋπολογισμό της ΕΕ που πρέπει να επιστραφούν στο τέλος του έτους. Οι διορθωτικοί προϋπολογισμοί εκτελούνται σύμφωνα με το άρθρο 10α παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 609/2014. Το μεγάλο υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2023 οφειλόταν στην έγκριση του διορθωτικού προϋπολογισμού αριθ. 4/2023 στις 22 Νοεμβρίου 2023. Σύμφωνα με την εν λόγω νομική διάταξη, τα προκύπτοντα ποσά επιστράφηκαν στα κράτη μέλη την πρώτη εργάσιμη ημέρα του Ιανουαρίου του 2024. Φέτος δεν υπήρξε παρόμοιος διορθωτικός προϋπολογισμός, συνεπώς δεν υπήρξαν αντίστοιχες οφειλές.

2.13. **ΔΕΔΟΥΛΕΥΜΕΝΑ ΕΞΟΔΑ ΚΑΙ ΠΡΟΕΙΣΠΡΑΧΘΕΝΤΑ ΕΣΟΔΑ**

σε εκατ. EUR

	31.12.2024	31.12.2023
Δεδουλευμένα έξοδα	*66 792*	*76 237*
Προεισπραχθέντα έσοδα	*159*	*182*
Λοιπά	*140*	*386*
Σύνολο	**67 091**	**76 805**

Η κατανομή των δεδουλευμένων εξόδων έχει ως εξής:

σε εκατ. EUR

	31.12.2024	31.12.2023
ΜΑΑ (NGEU)	*4 371*	*3 709*
ΕΓΤΕ	*25 586*	*28 339*
ΕΓΤΑΑ και άλλα μέσα αγροτικής ανάπτυξης	*17 374*	*17 895*
ΕΤΠΑ και ΤΣ	*3 101*	*11 052*
ΕΚΤ	*2 318*	*3 882*
Λοιπά	*14 042*	*11 360*
Σύνολο	**66 792**	**76 237**

Τα δεδουλευμένα έξοδα αφορούν αναγνωρισμένες δαπάνες για τις οποίες η Ένωση δεν έχει ακόμη λάβει δηλώσεις δαπανών. Η μεγαλύτερη μεταβολή αφορά την πολιτική συνοχής και συνίσταται σε μείωση κατά 8 δισ. EUR για τα ΕΤΠΑ και ΤΣ και 1,6 δισ. EUR για το ΕΚΤ. Αυτό οφείλεται στη μείωση των δεδουλευμένων της προηγούμενης περιόδου προγραμματισμού 2014-2020 καθώς τα προγράμματα έχουν εισέλθει στο στάδιο περάτωσης. Όσον αφορά τη μείωση των δεδουλευμένων εξόδων του ΕΓΤΕ, βλ. σημείωση **2.12**.

ΚΑΘΑΡΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

2.14. **ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ**

σε εκατ. EUR

		31.12.2024	31.12.2023
Άλλα αποθεματικά		*986*	*1 052*
Σύνολο		**986**	**1 052**

Το ποσό αυτό αφορά κατά κύριο λόγο τα αποθεματικά της υπό εκκαθάριση ΕΚΑΧ (593 εκατ. EUR) για τα στοιχεία ενεργητικού του Ταμείου Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα, τα οποία δημιουργήθηκαν στο πλαίσιο της εκκαθάρισης της ΕΚΑΧ, καθώς και το αποθεματικό του Γραφείου διανοητικής ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο διασφαλίζει τη συνέχεια των δραστηριοτήτων του (293 εκατ. EUR).

2.15. **ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΕΝΑΝΤΙ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ**

σε εκατ. EUR

Απαιτήσεις έναντι των κρατών μελών στις 31.12.2023	**213 221**
Αποτέλεσμα του προϋπολογισμού 2 023 που πιστώθηκε σε κράτη μέλη	*633*
Επανεπιμετρήσεις υποχρεώσεων για παροχές σε εργαζομένους	*(1 159)*
Λοιπά	*(94)*
Οικονομικό αποτέλεσμα του έτους	*97 208*
Σύνολο απαιτήσεων έναντι των κρατών μελών στις 31.12.2024	**309 810**

Το ποσό αυτό αντιπροσωπεύει το μέρος των εξόδων που έχει πραγματοποιήσει η ΕΕ έως τις 31 Δεκεμβρίου, τα οποία πρέπει να χρηματοδοτηθούν από επόμενους προϋπολογισμούς. Έτσι, σύμφωνα με τους κανόνες της λογιστικής σε δεδουλευμένη βάση πολλά έξοδα αναγνωρίζονται στο έτος N μολονότι μπορεί να καταβληθούν στην ουσία το έτος N + 1 (ή αργότερα) και επομένως να χρηματοδοτηθούν από τον προϋπολογισμό του έτους N + 1 (ή αργότερα). Η καταχώριση των ποσών αυτών στους λογαριασμούς παθητικού, σε συνδυασμό με το ότι τα αντίστοιχα ποσά χρηματοδοτούνται από επόμενους προϋπολογισμούς, έχει ως αποτέλεσμα την υπέρογκη αύξηση του παθητικού σε σχέση με το ενεργητικό στο τέλος του έτους. Τα πιο σημαντικά ποσά που πρέπει να τονιστούν αφορούν τις δανειοληπτικές πράξεις σε σχέση με μη επιστρεπτέα στήριξη οι οποίες πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του NGEU, τις δραστηριότητες του ΕΓΤΕ και τις υποχρεώσεις για παροχές σε εργαζομένους.

Τονίζεται, επίσης, ότι τα ανωτέρω δεν επηρεάζουν το αποτέλεσμα της εκτέλεσης του προϋπολογισμού. Τα έσοδα του προϋπολογισμού πρέπει να ισοσκελίζουν ή να υπερβαίνουν πάντα τις δαπάνες του προϋπολογισμού και τυχόν πλεόνασμα εσόδων επιστρέφεται στα κράτη μέλη.

Οι επανεπιμετρήσεις υποχρεώσεων για παροχές σε εργαζομένους αφορούν τα αναλογιστικά κέρδη και τις ζημίες που προκύπτουν από την αναλογιστική αποτίμηση των εν λόγω υποχρεώσεων.

Η σημαντική αύξηση των απαιτήσεων έναντι των κρατών μελών τα τελευταία έτη οφείλεται κυρίως στις δανειοληπτικές πράξεις σε σχέση με μη επιστρεπτέα στήριξη, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του NGEU κατά την εν λόγω περίοδο.

3. **ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ**

ΕΣΟΔΑ

ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΜΗ ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ: ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ

3.1. **ΠΟΡΟΙ ΑΕΕ**

Τα έσοδα από ίδιους πόρους αποτελούν το βασικό στοιχείο των λειτουργικών εσόδων της ΕΕ. Τα έσοδα από το ακαθάριστο εθνικό εισόδημα (ΑΕΕ) αποτελούν τη σημαντικότερη από τις τέσσερις κατηγορίες ιδίων πόρων. Επιβάλλεται ενιαίος συντελεστής στο ΑΕΕ κάθε κράτους μέλους. Τα έσοδα από το ΑΕΕ εξισορροπούν τα έσοδα και τις δαπάνες, δηλαδή χρηματοδοτούν το μέρος του προϋπολογισμού που δεν καλύπτεται από άλλες πηγές εσόδων. Η μείωση των εσόδων από το ΑΕΕ το 2024 σε σύγκριση με το 2023 εξηγείται σε μεγάλο βαθμό από τη μείωση των αναγκών σε πιστώσεις πληρωμών.

3.2. **ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΙ ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ**

Οι παραδοσιακοί ίδιοι πόροι αφορούν κυρίως τελωνειακούς δασμούς, όπου τα κράτη μέλη παρακρατούν, ως έξοδα είσπραξης, το 25 % των ποσών, με αποτέλεσμα τα ανωτέρω στοιχεία να παρουσιάζονται μετά την εν λόγω αφαίρεση. Το επίπεδο των εισαγωγικών δασμών αντικατοπτρίζει ουσιαστικά τον συνδυασμό των διακυμάνσεων της αξίας των εισαγωγών από χώρες εκτός της ΕΕ και των μεταβολών του κοινού δασμολογίου, το οποίο έχει μειωθεί επανειλημμένα μετά τις διαπραγματεύσεις στο πλαίσιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ), και των ειδικών συμφωνιών για τη χορήγηση δασμολογικών προτιμήσεων σε ορισμένους εμπορικούς εταίρους ή σε ορισμένα προϊόντα. Επομένως, το επίπεδο εξαρτάται επίσης από τη γενική οικονομική κατάσταση, το επίπεδο των παγκόσμιων τιμών και την επίδραση των συναλλαγματικών ισοτιμιών.

3.3. **ΠΟΡΟΙ ΦΠΑ**

Οι ίδιοι πόροι ΦΠΑ υπολογίζονται σύμφωνα με τις βάσεις ΦΠΑ των κρατών μελών, οι οποίες εναρμονίζονται προς τον σκοπό αυτό σύμφωνα με τους κανόνες της ΕΕ. Εφαρμόζεται ενιαίος συντελεστής καταβολής 0,30 % στο συνολικό ποσό των εσόδων ΦΠΑ κάθε κράτους μέλους τα οποία έχουν εισπραχθεί για το σύνολο των φορολογητέων παραδόσεων διά του σταθμισμένου μέσου συντελεστή ΦΠΑ. Η βάση ΦΠΑ περιορίζεται στο 50 % του ΑΕΕ κάθε κράτους μέλους.

3.4. **ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ ΠΛΑΣΤΙΚΩΝ**

Για το βάρος των απορριμμάτων πλαστικών συσκευασιών τα οποία παράγονται σε κάθε κράτος μέλος και δεν ανακυκλώνονται εφαρμόζεται ενιαίος συντελεστής καταβολής 0,80 EUR ανά χιλιόγραμμο. Τα απορρίμματα πλαστικών συσκευασιών που δεν ανακυκλώνονται σε ένα δεδομένο έτος υπολογίζονται ως η διαφορά μεταξύ των απορριμμάτων πλαστικών συσκευασιών που παράγονται και των απορριμμάτων πλαστικών συσκευασιών που ανακυκλώνονται κατά το εν λόγω έτος σε ένα κράτος μέλος. Η Βουλγαρία, η Τσεχία, η Εσθονία, η Ελλάδα, η Ισπανία, η Κροατία, η Ιταλία, η Κύπρος, η Λετονία, η Λιθουανία, η Ουγγαρία, η Μάλτα, η Πολωνία, η Πορτογαλία, η Ρουμανία, η Σλοβενία και η Σλοβακία δικαιούνται ειδικές ετήσιες κατ' αποκοπή μειώσεις των αντίστοιχων συνεισφορών τους στον ίδιο πόρο για τα πλαστικά. Αυτός ο σχετικά νέος ίδιος πόρος θεσπίστηκε το 2021 με την έναρξη ισχύος της νέας απόφασης για τους ιδίους πόρους [απόφαση (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2053 του Συμβουλίου] ([29]).

ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΜΗ ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ: ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

3.5. **ΠΡΟΣΤΙΜΑ**

Τα έσοδα ύψους 4 039 εκατ. EUR (2023: 1 748 εκατ. EUR) αφορούν κυρίως πρόστιμα που επέβαλε η Επιτροπή σε εταιρείες για παραβάσεις των κανόνων ανταγωνισμού της ΕΕ (3 509 εκατ. EUR) και πρόστιμα που επέβαλε σε κράτη μέλη για παραβάσεις του δικαίου της ΕΕ (527 εκατ. EUR).

([29]) Απόφαση (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2053 του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2020, για το σύστημα των ιδίων πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και για την κατάργηση της απόφασης 2014/335/ΕΕ, Ευρατόμ (ΕΕ L 424 της 15.12.2020, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2020/2053/oj).

3.6. **ΕΙΣΠΡΑΞΗ ΕΞΟΔΩΝ**

σε εκατ. EUR

	2024	2023
Επιμερισμένη διαχείριση	*755*	*691*
Άμεση διαχείριση	*157*	*102*
Έμμεση διαχείριση	*44*	*10*
Σύνολο	**957**	**803**

Ο τομέας αυτός περιλαμβάνει κυρίως τα εντάλματα είσπραξης που εκδόθηκαν από την Επιτροπή τα οποία εισπράττονται ή αντισταθμίζουν (δηλαδή αφαιρούνται από) τις επακόλουθες πληρωμές που καταχωρίστηκαν στο λογιστικό σύστημα της Επιτροπής. Τα εντάλματα είσπραξης εκδίδονται με σκοπό την ανάκτηση δαπανών που είχαν καταβληθεί στο παρελθόν από τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Οι ανακτήσεις βασίζονται σε δικλίδες ελέγχου, ελέγχους ή αναλύσεις επιλεξιμότητας και, ως εκ τούτου, οι ενέργειες αυτές προστατεύουν τον προϋπολογισμό της ΕΕ από δαπάνες κατά παράβαση της νομοθεσίας.

Περιλαμβάνονται επίσης τα εντάλματα είσπραξης που εκδόθηκαν από κράτη μέλη για δικαιούχους δαπανών του ΕΓΤΕ, καθώς και η μεταβολή των εκτιμήσεων για τα δεδουλευμένα έσοδα από το τέλος της προηγούμενης χρήσης έως το τέλος της τρέχουσας χρήσης.

Τα ποσά που περιλαμβάνονται στον ανωτέρω πίνακα αφορούν έσοδα τα οποία αποκτήθηκαν μέσω της έκδοσης ενταλμάτων είσπραξης. Για αυτόν τον λόγο, τα εν λόγω ποσά δεν μπορούν και δεν δείχνουν το σύνολο των μέτρων που ελήφθησαν για την προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ, ιδιαίτερα όσον αφορά την πολιτική συνοχής όπου έχουν θεσπιστεί ειδικοί μηχανισμοί για την εξασφάλιση της διόρθωσης μη επιλέξιμων δαπανών, οι περισσότερες εκ των οποίων δεν συνεπάγονται έκδοση εντάλματος είσπραξης. Ο προϋπολογισμός της ΕΕ προστατεύεται επίσης με ανακλήσεις δαπανών και ανακτήσεις προχρηματοδοτήσεων. Η ανάκτηση δαπανών υπό επιμερισμένη διαχείριση αποτελεί το μεγαλύτερο μέρος του συνόλου:

Γεωργία: ΕΓΤΕ και αγροτική ανάπτυξη

Στο πλαίσιο του ΕΓΤΕ και του ΕΓΤΑΑ, τα ποσά που καταλογίζονται ως έσοδα του έτους στον τομέα αυτόν είναι οι δημοσιονομικές διορθώσεις του έτους και οι επιστροφές που δηλώθηκαν από κράτη μέλη και εισπράχθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους, καθώς και η καθαρή αύξηση των υπολοίπων που δηλώθηκαν από κράτη μέλη προς είσπραξη στο τέλος του έτους σχετικά με απάτες και παρατυπίες.

Πολιτική συνοχής

Τα κύρια ποσά που σχετίζονται με την πολιτική συνοχής είναι τα ποσά που η Επιτροπή αναμένει να ανακτήσει από τα κράτη μέλη. Η ανάκτηση θα πραγματοποιηθεί μετά την εξέταση και αποδοχή των ετήσιων λογαριασμών που υπέβαλαν τα κράτη μέλη στις αρχές του 2025. Τα προς ανάκτηση ποσά αντιπροσωπεύουν ουσιαστικά τη διαφορά μεταξύ των ποσών που είχαν δηλωθεί αρχικά ως επιλέξιμα κατά τη διάρκεια της λογιστικής χρήσης και των ποσών που επιβεβαιώθηκαν ως επιλέξιμα στους ετήσιους λογαριασμούς των κρατών μελών. Ένα μικρό ποσό σημαίνει ότι οι έλεγχοι που εφαρμόστηκαν σε επίπεδο κράτους μέλους κατέστησαν δυνατό τον έγκαιρο εντοπισμό μη επιλέξιμων ποσών.

3.7. **ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΑΠΟΧΩΡΗΣΗΣ ΗΝΩΜΕΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ**

Αυτά τα έσοδα σχετίζονται με τα καθαρά ποσά που οφείλει το Ηνωμένο Βασίλειο βάσει της συμφωνίας αποχώρησης που υπογράφηκε μετά την αποχώρησή του από την Ένωση το 2020 — βλ. σημείωση **2.6.1.2** και τα οποία προσαρμόζονται κάθε έτος σύμφωνα με τις απαιτήσεις της συμφωνίας αποχώρησης. Το 2024 δεν προέκυψαν έσοδα από τη συμφωνία αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου· αντ' αυτού, αναγνωρίστηκε δαπάνη.

3.8. **ΛΟΙΠΑ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΜΗ ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ**

σε εκατ. EUR

	2024	2023
Συνεισφορές κρατών μελών:		
Ταμείο Καινοτομίας	*2 297*	*1 812*
Εξωτερική βοήθεια	*671*	*165*
InvestEU	*207*	*179*
Φόροι και εισφορές του προσωπικού	*1 754*	*1 565*
Συνεισφορά άλλων οντοτήτων στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή	*6 393*	*3 456*
Συνεισφορά χωρών της ΕΖΕΣ, τρίτων χωρών και υποψήφιων προς ένταξη χωρών	*4 527*	*1 770*
Μεταβίβαση στοιχείων ενεργητικού	*307*	*280*
Δημοσιονομικές προσαρμογές	*(6 169)*	*(1 058)*
Προσαρμογή προβλέψεων	*426*	*407*
Λοιπά	*261*	*224*
Σύνολο	**10 673**	**8 800**

Οι συνεισφορές των κρατών μελών στο Ταμείο Καινοτομίας αποτελούν έσοδα που σχετίζονται κυρίως με την πώληση δικαιωμάτων εκπομπής τα οποία πρόκειται να χρησιμοποιηθούν για τη στήριξη της καινοτομίας στον τομέα των τεχνολογιών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα. Η αύξηση σε σύγκριση με το 2023 συνδέεται με την υψηλότερη ποσότητα πωληθέντων δικαιωμάτων ΣΕΔΕ που κατανεμήθηκαν στο Ταμείο Καινοτομίας. Οι συνεισφορές των κρατών μελών για εξωτερική βοήθεια περιλαμβάνουν κυρίως τις συνεισφορές επιτοκίου για τα δάνεια ΜΧΣ+ προς την Ουκρανία (0,6 δισ. EUR).

Τα έσοδα από φόρους και εισφορές του προσωπικού αφορούν πρωτίστως τις κρατήσεις από τους μισθούς των υπαλλήλων. Οι συνταξιοδοτικές εισφορές και ο φόρος εισοδήματος αντιπροσωπεύουν τα σημαντικότερα ποσά εντός αυτής της κατηγορίας.

Οι συνεισφορές άλλων οντοτήτων στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή περιλαμβάνουν κυρίως επανεισροές (0,3 δισ. EUR) που μεταφέρονται από την ΕΤΕπ στο πλαίσιο των επενδυτικών διευκολύνσεων για τις χώρες ΑΚΕ (Αφρική, Καραϊβική και Ειρηνικός) και ΥΧΕ (υπερπόντιες χώρες και εδάφη) και έσοδα από πλειστηριασμούς (5,9 δισ. EUR) που παράγονται στο πλαίσιο των δικαιωμάτων του ΣΕΔΕ, μια πηγή χρηματοδότησης που χρησιμοποιείται επίσης για την παροχή πρόσθετης στήριξης στα κράτη μέλη μέσω των κεφαλαίων για το REPowerEU.

Οι συνεισφορές των χωρών της ΕΖΕΣ ανέρχονται σε 1,1 δισ. EUR και οι συνεισφορές τρίτων χωρών και υπό ένταξη χωρών περιλαμβάνουν κυρίως χρηματοδοτικές συνεισφορές στο πρόγραμμα-πλαίσιο «Ορίζων Ευρώπη» (2,8 δισ. EUR).

Η δημοσιονομική προσαρμογή συνδέεται κυρίως με τις προσαρμογές των ιδίων πόρων που βασίζονται στον ΦΠΑ και στο ΑΕΕ από προηγούμενα οικονομικά έτη. Με την πράξη αυτήν, η Επιτροπή αναδιανέμει τα συνολικά υπόλοιπα ΦΠΑ και ΑΕΕ, θετικά ή αρνητικά, στα κράτη μέλη σύμφωνα με την κλείδα του ΑΕΕ τους. Η μείωση συνδέεται με χαμηλότερο πλεόνασμα του προϋπολογισμού από το προηγούμενο έτος και υψηλότερα ποσά προς αναδιανομή για τους ιδίους πόρους ΑΕΕ, ΦΠΑ και πλαστικών.

Τα λοιπά έσοδα από μη ανταλλακτικές συναλλαγές περιλαμβάνουν συνεισφορές του κράτους υποδοχής του ITER και συνδρομές των μελών στη «Σύντηξη για ενέργεια», την ευρωπαϊκή κοινή επιχείρηση για τον ITER και την ανάπτυξη της πυρηνικής σύντηξης (68,2 εκατ. EUR).

ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

3.9. **ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΣΟΔΑ**

σε εκατ. EUR

	2024	2023
Τόκοι από:		
Εκπρόθεσμες πληρωμές	*224*	*(121)*
Δάνεια	*4 129*	*2 305*
Ταμειακά διαθέσιμα & ισοδύναμά τους	*1 726*	*1 778*
Δανειοληπτικές πράξεις	*228*	*229*
Λοιπά	*38*	*9*
Έσοδα από συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων	*971*	*887*
Κέρδη από χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ή παθητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος:		
Μη παράγωγα	*1 490*	*1 695*
Παράγωγα	*165*	*149*
Μερίσματα	*31*	*46*
Λοιπά	*4*	*6*
Σύνολο	**9 005**	**6 983**

Τα έσοδα από τόκους υπερημερίας προέρχονται κυρίως από πρόστιμα και συνεισφορές ιδίων πόρων που οφείλονται και δεν έχουν καταβληθεί εμπρόθεσμα.

Οι τόκοι δανείων αυξήθηκαν κυρίως λόγω του ΜΑΑ/REPowerEU, της ΜΧΣ και του Μέσου Διευκόλυνσης για την Ουκρανία. Για τον ΜΑΑ/REPower, οι τόκοι ανήλθαν σε 2 δισ. EUR το 2024 σε σύγκριση με 0,7 δισ. EUR το προηγούμενο έτος. Το 2024 πραγματοποιήθηκαν νέες εκταμιεύσεις ενώ το 2024 σωρεύτηκαν τόκοι για τις εκταμιεύσεις του δεύτερου εξαμήνου του 2023. Για τη ΜΧΣ οι τόκοι ανήλθαν σε 0,8 δισ. EUR έναντι 0,5 δισ. EUR το 2023. Η αύξηση προέρχεται κυρίως από εκταμιεύσεις ΜΧΣ+ του 2023, για τις οποίες σωρεύτηκαν τόκοι ολόκληρου του έτους το 2024. Όσον αφορά το Μέσο Διευκόλυνσης για την Ουκρανία, οι τόκοι ανήλθαν σε 0,2 δισ. EUR· πρόκειται για νέα διευκόλυνση με εκταμιεύσεις κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2024.

Τα έσοδα από τόκους ταμειακών διαθεσίμων και ισοδυνάμων τους αποτελούνται κυρίως από τόκους ύψους 1,2 δισ. EUR από τον τραπεζικό λογαριασμό που τηρείται στην ΕΚΤ για τη διαχείριση του αποθεματικού ρευστότητας που σχετίζεται με την ενοποιημένη προσέγγιση χρηματοδότησης (βλ. σημείωση **2.8.2**).

Τα έσοδα από τόκους δανειοληπτικών πράξεων αφορούν κυρίως το πρόγραμμα SURE και οφείλονται στα αρνητικά αποτελεσματικά επιτόκια για ορισμένες προηγούμενες εκδόσεις.

Τα έσοδα από συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων αφορούν κυρίως την απόσβεση υποχρεώσεων από οικονομικές εγγυήσεις. Μπορούν να ερμηνευθούν ως αποδέσμευση της ΕΕ από υποχρεώσεις από εγγυήσεις για την περίοδο κατά την οποία η ΕΕ ήταν σε ετοιμότητα να αποζημιώσει τους κατόχους των εγγυήσεων για τις πιστωτικές ζημίες τους. Συνεπώς, η αναγνώριση των εσόδων για τις οικονομικές εγγυήσεις αντικατοπτρίζει την πάροδο του χρόνου και τον όγκο των εγγυήσεων. Οι αποσβέσεις ισχύουν και για τα δύο είδη εγγυήσεων, τόσο για τις εγγυήσεις που αμείβονται όσο και για εκείνες για τις οποίες η ΕΕ χρεώνει μηδενική ή ονομαστική αμοιβή (βλ. σημείωση **2.11.2**). Από τις αμειβόμενες εγγυήσεις, η σημαντικότερη είναι η εγγύηση του ΕΤΣΕ που παρέχεται στην ΕΤΕπ για το δανειακό χαρτοφυλάκιο του σκέλους υποδομών και καινοτομίας και σε συνδυασμό με τα δανειακά χαρτοφυλάκια του InvestEU (βλ. σημείωση **4.1.1**). Το 2024 τα έσοδα από την εγγύηση του ΕΤΣΕ σε σχέση με τα εν λόγω συνδυασμένα δανειακά χαρτοφυλάκια ανέρχονταν σε 242 εκατ. EUR.

Τα έσοδα που σχετίζονται με συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων ύψους 971 εκατ. EUR συμψηφίζονται με ζημίες απομείωσης για υποχρεώσεις από οικονομικές εγγυήσεις ύψους 474 εκατ. EUR σε σχέση με: καταπτώσεις εγγυήσεων μετά την αφαίρεση των ανακτήσεων ύψους 462 εκατ. EUR και μη πραγματοποιηθείσες ζημίες απομείωσης ύψους 12 εκατ. EUR (βλ. σημειώσεις **3.15** και **6.6**). Επιπλέον, η ΕΕ επιδότησε προγράμματα οικονομικών εγγυήσεων (1 156 εκατ. EUR) επιβάλλοντας προμήθειες εγγύησης με μηδενικό ή χαμηλότερο επιτόκιο (βλ. σημείωση **3.15**). Συνολικά, το καθαρό αποτέλεσμα των προγραμμάτων οικονομικών εγγυήσεων είναι έλλειμμα ύψους 658 εκατ. EUR.

Το κέρδος από μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος αφορά κυρίως το ΚΤΠ (0,9 δισ. EUR) και το Ταμείο Καινοτομίας (0,3 δισ. EUR). Οι μειώσεις επιτοκίων επηρέασαν θετικά την εύλογη αξία των τίτλων.

3.10. **ΛΟΙΠΑ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ**

σε εκατ. EUR

	2024	2023
Έσοδα από αμοιβές για παροχή υπηρεσιών (οργανισμοί)	*855*	*739*
Συναλλαγματικά κέρδη	*325*	*393*
Πώληση αγαθών	*58*	*75*
Μερίδιο καθαρού αποτελέσματος ΕΤαΕ	*83*	*67*
Έσοδα σχετικά με πάγια στοιχεία ενεργητικού	*907*	*9*
Λοιπά	*364*	*679*
Σύνολο	**2 592**	**1 963**

Τα έσοδα από αμοιβές για παροχή υπηρεσιών περιλαμβάνουν κυρίως τέλη για άδειες κυκλοφορίας που χρεώνει ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Φαρμάκων και τέλη σημάτων που εισπράττονται από το Γραφείο διανοητικής ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η αύξηση των εσόδων από πάγια στοιχεία ενεργητικού οφείλεται κυρίως στην πώληση 23 κτιρίων της Επιτροπής στις Βρυξέλλες — βλ. σημείωση **2.2**.

ΔΑΠΑΝΕΣ

3.11. **ΕΠΙΜΕΡΙΣΜΕΝΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ**

σε εκατ. EUR

Εκτελέστηκαν από κράτη μέλη	2024	2023
Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων	*40 267*	*40 716*
Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και άλλα μέσα αγροτικής ανάπτυξης	*14 779*	*14 605*
Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και Ταμείο Συνοχής	*28 833*	*52 429*
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο	*18 037*	*17 665*
Λοιπές	*3 854*	*4 251*
Σύνολο	**105 770**	**129 667**

Η μετάβαση από την προηγούμενη περίοδο προγραμματισμού 2014-2020 στην τρέχουσα περίοδο προγραμματισμού 2021-2027 εξηγεί τη μείωση δαπανών ύψους 23,6 δισ. EUR για το ΕΤΠΑ και το ΤΣ: οι δηλωθείσες δαπάνες για την περίοδο 2014-2020 μειώθηκαν σημαντικά (30,4 δισ. EUR) καθώς ολοκληρώθηκε η υλοποίηση και τα προγράμματα εισήλθαν στο στάδιο της περάτωσης. Παράλληλα, οι δηλωθείσες δαπάνες για την περίοδο 2021-2027 αυξήθηκαν αλλά μόνο κατά 6,9 δισ. EUR καθώς τα προγράμματα βρίσκονται σε εξέλιξη.

Οι λοιπές δαπάνες αφορούν κυρίως το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (0,8 δισ. EUR), το άσυλο και τη μετανάστευση (1,2 δισ. EUR), το Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους Απόρους (0,4 δισ. EUR), καθώς και το Ταμείο Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (0,4 δισ. EUR).

3.12. **ΑΜΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ**

σε εκατ. EUR

	2024	2023
Εκτελέστηκαν από την Επιτροπή	*79 652*	*45 664*
εκ των οποίων ΜΑΑ (NGEU)	*65 787*	*36 045*
Εκτελέστηκαν από τους εκτελεστικούς οργανισμούς της ΕΕ	*19 126*	*15 897*
Εκτελέστηκαν από τα καταπιστευματικά ταμεία	*194*	*326*
Σύνολο	**98 971**	**61 888**

Η αύξηση των δαπανών άμεσης διαχείρισης που εκτέλεσε η Επιτροπή συνδέεται κυρίως με την εφαρμογή του ΜΑΑ, της πολιτικής στον τομέα της έρευνας και της εξωτερικής δράσης. Οι κύριες δαπάνες αφορούν τον ΜΑΑ (65,8 δισ. EUR), η εκτέλεση του οποίου έχει αυξηθεί σε σχέση με το προηγούμενο έτος, καθώς τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν τα παρεχόμενα κονδύλια και επιτυγχάνονται τα ορόσημα και οι στόχοι. Τα υπόλοιπα ποσά υπό άμεση διαχείριση αφορούν κυρίως την εφαρμογή της πολιτικής στον τομέα της έρευνας (10,6 δισ. EUR) και των εξωτερικών δράσεων, οι οποίες περιλαμβάνουν τον Μηχανισμό Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας και τα οικεία πρόδρομα μέσα (3,7 δισ. EUR), καθώς και τη μη επιστρεπτέα στήριξη του Μέσου Διευκόλυνσης για την Ουκρανία (3,4 δισ. EUR). Ένα επιπλέον ποσό ύψους 4,8 δισ. EUR αφορά τον μηχανισμό «Συνδέοντας την Ευρώπη», το κοινό ταμείο υποδομών για την ανάπτυξη έξυπνων δικτύων στον τομέα των μεταφορών, της ενέργειας και των τηλεπικοινωνιών.

3.13. **ΕΜΜΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ**

σε εκατ. EUR

	2024	2023
Εκτελέστηκαν από άλλους οργανισμούς και όργανα της ΕΕ	*4 388*	*4 226*
Εκτελέστηκαν από τρίτες χώρες	*549*	*479*
Εκτελέστηκαν από διεθνείς οργανισμούς	*6 090*	*5 610*
Εκτελέστηκαν από άλλες οντότητες	*5 599*	*4 902*
Σύνολο	**16 626**	**15 218**

Από τις δαπάνες έμμεσης διαχείρισης, 8,3 δισ. EUR αφορούν εξωτερικές δράσεις (κυρίως στους τομείς της προενταξιακής βοήθειας, της ανθρωπιστικής βοήθειας, της διεθνούς συνεργασίας και της γειτονίας). Επιπλέον ποσό ύψους 4 δισ. EUR συνδέεται με την αύξηση της ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης (σε τομείς όπως η έρευνα, τα διαστημικά προγράμματα και η εκπαίδευση).

3.14. **ΚΟΣΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ**

σε εκατ. EUR

	2024	2023
Κόστος προσωπικού	*9 070*	*8 481*
Κόστος συντάξεων	*5 896*	*5 543*
Σύνολο	**14 966**	**14 023**

Το κόστος συντάξεων αντιπροσωπεύει στοιχεία των μεταβολών που έχουν προκύψει μετά την αναλογιστική εκτίμηση των υποχρεώσεων παροχών σε εργαζομένους εκτός εκείνων που αναγνωρίζονται στο καθαρό ενεργητικό. Ως εκ τούτου, δεν αντιπροσωπεύει τις πραγματικές καταβολές συντάξεων του έτους, οι οποίες είναι αισθητά χαμηλότερες, στα 2,6 δισ. EUR.

3.15. **ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ**

σε εκατ. EUR

	2024	2023
Καταβληθέντες τόκοι:		
Δανειοληπτικές πράξεις	*9 780*	*5 762*
Δάνεια	*159*	*160*
Χρηματοδοτικές μισθώσεις	*31*	*45*
Λοιπά	*32*	*21*
Συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων — επιδοτούμενη αμοιβή	*1 156*	*762*
Καθαρές ζημίες απομείωσης από:		
Συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων	*474*	*263*
Δάνεια, δανειακές δεσμεύσεις και απαιτήσεις	*14 134*	*6 812*
Ζημίες από χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ή παθητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος:		
Μη παράγωγα	*153*	*137*
Παράγωγα	*252*	*104*
Ζημία λόγω τροποποίησης	*763*	*100*
Εγγυημένο κόστος χρηματοδότησης	*151*	*94*
Λοιπά	*140*	*95*
Σύνολο	**27 226**	**14 355**

Η αύξηση κατά 4 δισ. EUR των δαπανών για δανειοληπτικές πράξεις προέρχεται από τις ενοποιημένες χρηματοδοτικές δραστηριότητες, για τις οποίες οι τόκοι ανήλθαν σε 8,4 δισ. EUR έναντι 4,4 δισ. EUR το προηγούμενο έτος. Αυτό οφείλεται στις νέες δανειοληπτικές πράξεις το 2024 και στο γεγονός ότι οι εκδόσεις του δεύτερου εξαμήνου του 2023 επιβαρύνθηκαν με τόκους πλήρους έτους το 2024.

Οι τόκοι δανείων είναι αποτέλεσμα ορισμένων συναλλαγών στο πλαίσιο του SURE, στις οποίες τα δανειακά κεφάλαια σε περιόδους αρνητικών επιτοκίων αποτέλεσαν αντικείμενο συνακόλουθου δανείου στα κράτη μέλη, με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις.

Για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τις δαπάνες που σχετίζονται με οικονομικές εγγυήσεις, βλ. σημείωση **3.9**.

Οι καθαρές ζημίες απομείωσης από δάνεια, οι δανειακές δεσμεύσεις και οι απαιτήσεις σχετίζονται κυρίως με την αναμενόμενη πιστωτική ζημία από τα νέα δάνεια του Μέσου Διευκόλυνσης για την Ουκρανία και με δανειακές δεσμεύσεις για το δάνειο ΜΧΣ που υπεγράφη στο πλαίσιο του ΜΣΔΟ το 2024. Βλ. σημειώσεις **2.4.1.1**, **2.11** και **6.6**.

Η ζημία λόγω τροποποίησης αφορά την επιδότηση επιτοκίου που χορηγήθηκε στην Ουκρανία για τα δάνεια ΜΧΣ+ (0,6 δισ. EUR) και για τα έκτακτα δάνεια ΜΧΣ του 2022 (0,2 δισ. EUR), βλ. σημείωση **2.4.1.1**.

Το εγγυημένο κόστος χρηματοδότησης είναι κόστος που βαρύνει τους χρηματοδοτικούς εταίρους για τη χρηματοδότηση επενδύσεων μετοχικού κεφαλαίου που είναι εγγυημένες από την ΕΕ. Με βάση τις συμφωνίες εγγυήσεων, η ΕΕ εγγυάται το εν λόγω κόστος μαζί με τις συναφείς επενδύσεις μετοχικού κεφαλαίου.

Για τη σημαντική μείωση των ζημιών από μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος, βλ. σημείωση **3.9**.

3.16. **ΛΟΙΠΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ**

σε εκατ. EUR

	2024	2023
Διοικητικές δαπάνες και δαπάνες πληροφορικής	*2 865*	*2 687*
Προσαρμογή προβλέψεων	*415*	*1 065*
Δαπάνες σχετικές με πάγια στοιχεία ενεργητικού	*1 929*	*1 443*

σε εκατ. EUR

	2024	2023
Δαπάνες διαχείρισης γηπέδων και κτιρίων	*733*	*729*
Συναλλαγματικές ζημίες	*282*	*314*
Έξοδα για λειτουργικές μισθώσεις	*560*	*448*
Μείωση των προστίμων με απόφαση του Δικαστηρίου	*1 123*	*597*
Λοιπές	*1 093*	*857*
Σύνολο	**8 999**	**8 142**

Η αύξηση στη γραμμή «Μείωση των προστίμων με απόφαση του Δικαστηρίου» αφορά κυρίως δύο πρόστιμα. Το 2024 η Επιτροπή απέσυρε την απόφαση για την επιβολή προστίμου στις Illumina/Grail σε διαδικασία συγχώνευσης, με αποτέλεσμα τη διαγραφή του προστίμου των 432 εκατ. EUR. Το ποσό περιλαμβάνει επίσης 684 εκατ. EUR σε σχέση με ένα πρόστιμο που επιβλήθηκε το 2009 στην Intel και διαγράφηκε εν μέρει από τους ετήσιους λογαριασμούς του 2024 λόγω απόφασης του Δικαστηρίου που εκδόθηκε τον Οκτώβριο του 2024.

Το συνολικό ποσό των δαπανών έρευνας και ανάπτυξης που αναγνωρίστηκαν ως δαπάνες κατά τη διάρκεια του 2024 έχει ως εξής:

σε εκατ. EUR

	2024	2023
Δαπάνες έρευνας	*479*	*452*
Μη κεφαλαιοποιημένες δαπάνες ανάπτυξης	*119*	*149*
Σύνολο	**598**	**600**

3.17. **ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟΜΕΑ ΤΟΥ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ (ΠΔΠ)**

σε εκατ. EUR

	Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία	Συνοχή και αξίες	Φυσικοί πόροι και περιβάλλον	Μετανάστευση και διαχείριση των συνόρων	Ανθεκτικότητα, ασφάλεια και άμυνα	Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος	Ευρωπαϊκή δημόσια διοίκηση	Δεν υπάγονται σε τομέα του ΠΔΠ [1]	Σύνολο
Πόροι ΑΕΕ	–	–	–	–	–	–	–	*95 037*	*95 037*
Παραδοσιακοί ίδιοι πόροι	–	–	–	–	–	–	–	*20 587*	*20 587*
ΦΠΑ	–	–	–	–	–	–	–	*24 547*	*24 547*
Νέοι ίδιοι πόροι	–	–	–	–	–	–	–	*8 227*	*8 227*
Πρόστιμα	–	–	–	–	–	–	–	*4 039*	*4 039*
Είσπραξη εξόδων	*82*	*(19)*	*831*	*2*	*1*	*56*	*0*	*3*	*957*
Λοιπά	*4 090*	*6 163*	*15*	*177*	–	*846*	*2 454*	*(3 070)*	*10 673*
Έσοδα από μη ανταλλακτικές συναλλαγές	**4 172**	**6 144**	**846**	**179**	**1**	**902**	**2 454**	**149 371**	**164 068**
Χρηματοοικονομικά έσοδα	*1 176*	*26*	*3*	–	*6*	*228*	*272*	*7 295*	*9 005*
Λοιπά	*197*	*(24)*	*(19)*	*(0)*	*(5)*	*18*	*1 445*	*979*	*2 592*
Έσοδα από ανταλλακτικές συναλλαγές	**1 373**	**2**	**(16)**	**(0)**	**1**	**246**	**1 717**	**8 274**	**11 597**
Συνολικά έσοδα	**5 545**	**6 146**	**830**	**179**	**2**	**1 148**	**4 171**	**157 644**	**175 665**
Δαπάνες που εκτελέστηκαν από κράτη μέλη:									
ΕΓΤΕ	–	–	*(40 267)*	–	–	–	–	–	*(40 267)*
ΕΓΤΑΑ και άλλα μέσα αγροτικής ανάπτυξης	–	–	*(14 779)*	–	–	–	–	–	*(14 779)*
ΕΤΠΑ & ΤΣ	–	*(28 763)*	–	–	–	*(88)*	–	*18*	*(28 833)*
ΕΚΤ	–	*(18 037)*	–	–	–	–	–	–	*(18 037)*
Λοιπά	–	*(562)*	*(938)*	*(1 844)*	*(173)*	*(106)*	–	*(231)*	*(3 854)*
Εκτελέστηκαν από την Επιτροπή, τους εκτελεστικούς οργανισμούς και τα καταπιστευματικά ταμεία	*(15 193)*	*(71 672)*	*(969)*	*(263)*	*(1 208)*	*(8 828)*	*(3)*	*(836)*	*(98 971)*
Εκτελέστηκαν από άλλους οργανισμούς και όργανα της ΕΕ	*(3 530)*	*(595)*	*(105)*	*(1 266)*	*(254)*	*(44)*	*(111)*	*1 517*	*(4 388)*

σε εκατ. EUR

	Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία	Συνοχή και αξίες	Φυσικοί πόροι και περιβάλλον	Μετανάστευση και διαχείριση των συνόρων	Ανθεκτικότητα, ασφάλεια και άμυνα	Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος	Ευρωπαϊκή δημόσια διοίκηση	Δεν υπάγονται σε τομέα του ΠΔΠ [1]	Σύνολο
Εκτελέστηκαν από τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς	*(466)*	*(183)*	*(13)*	*(90)*	*(145)*	*(5 535)*	*(1)*	*(205)*	*(6 639)*
Εκτελέστηκαν από άλλες οντότητες	*(22)*	*(2 769)*	*(5)*	*(5)*	*(82)*	*(2 692)*	–	*(23)*	*(5 599)*
Κόστος προσωπικού και συντάξεων	*(543)*	*(24)*	*(2)*	*(1)*	*(1)*	*(181)*	*(12 350)*	*(1 865)*	*(14 966)*
Χρηματοοικονομικό κόστος	*(1 858)*	*(11)*	*(72)*	*(0)*	*(0)*	*(196)*	*(78)*	*(25 010)*	*(27 226)*
Συμφωνία αποχώρησης Ηνωμένου Βασιλείου	–	–	–	–	–	–	–	*(315)*	*(315)*
Λοιπά έξοδα	*(2 221)*	*(239)*	*(272)*	*(6)*	*(86)*	*(287)*	*(4 271)*	*(1 616)*	*(8 999)*
Σύνολο δαπανών	**(23 834)**	**(122 856)**	**(57 422)**	**(3 475)**	**(1 949)**	**(17 957)**	**(16 815)**	**(28 566)**	**(272 873)**
Οικονομικό αποτέλεσμα του έτους	**(18 290)**	**(116 710)**	**(56 592)**	**(3 296)**	**(1 947)**	**(16 809)**	**(12 643)**	**129 079**	**(97 208)**

[1] Η κατηγορία «Δεν υπάγονται σε τομέα του ΠΔΠ» περιλαμβάνει στοιχεία σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού των ενοποιημένων οντοτήτων, τις απαλείψεις λόγω ενοποίησης, τις πράξεις εκτός προϋπολογισμού και μη διατεθέντα προγράμματα με μεμονωμένα μη σημαντικά ποσά.

Η απεικόνιση των εσόδων και δαπανών ανά τομέα του ΠΔΠ βασίζεται σε εκτίμηση, δεδομένου ότι δεν συνδέονται όλες οι δεσμεύσεις με τομέα του ΠΔΠ.

4. **ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ**

Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις είναι πιθανές μελλοντικές υποχρεώσεις πληρωμής για την ΕΕ, οι οποίες μπορεί να προκύπτουν από παρελθόντα γεγονότα ή νομικά δεσμευτικές υποχρεώσεις που έχουν μεν αναληφθεί αλλά εξαρτώνται από μελλοντικά γεγονότα που δεν εμπίπτουν εξ ολοκλήρου στον έλεγχο της ΕΕ. Συνδέονται κυρίως με παρασχεθείσες εγγυήσεις και με νομικούς κινδύνους **'Ολες οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις, εξαιρουμένων όσων σχετίζονται με πρόστιμα, εγγυήσεις και χρηματοδοτικά μέσα έως το ύψος κατά το οποίο καλύπτονται από ταμεία (βλ. σημείωση 2.4.2.1), εφόσον λήξει η διάρκεια ισχύος τους, θα χρηματοδοτηθούν από τον προϋπολογισμό της ΕΕ (και, συνεπώς, των κρατών μελών της ΕΕ) των επόμενων οικονομικών ετών.**

4.1. **ΕΓΓΥΉΣΕΙς ΠΟΥ ΠΑΡΈΧΟΝΤΑΙ ΑΠ'Ο ΤΟΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜ'Ο ΤΗς ΕΕ**

4.1.1. *Εγγυήσεις που παρέχονται στο πλαίσιο των προγραμμάτων δημοσιονομικών εγγυήσεων της ΕΕ (ονομαστικά ποσά)*

σε εκατ. EUR

	31.12.2024			
	Χορηγούμενες εγγυήσεις			Προβλεπόμενα στοιχεία ενεργητικού[1]
	Ανώτατο όριο	Υπογραφέντα ποσά	Εκταμιευθέντα ποσά	
Εγγυήσεις ΕΕΔ της ΕΤΕπ	*25 772*	*25 772*	*19 184*	*3 400*
Εγγύηση του ΕΤΣΕ	*25 373*	*22 998*	*21 033*	*8 941*
Εγγύηση του ΕΤΒΑ	*759*	*667*	*521*	*785*
Εγγύηση InvestEU	*27 042*	*11 769*	*3 468*	*6 802*
Εγγύηση εξωτερικής δράσης NDICI	*30 173*	*11 228*	*1 341*	*2 943*
Εγγύηση για την Ουκρανία	*790*	*172*	*132*	*202*
Σύνολο	**109 909**	**72 606**	**45 678**	**23 073**

([1]) [1] Τα στοιχεία ενεργητικού ύψους 3,4 δισ. EUR που προβλέπονται για τις εγγυήσεις ΕΕΔ της ΕΤΕπ καλύπτουν επίσης δάνεια και σχετικές δανειοληπτικές πράξεις στο πλαίσιο της προηγούμενης ΜΧΣ και της Ευρατόμ (βλ. σημείωση 2.4.1.1).

σε εκατ. EUR

	31.12.2023			
	Χορηγούμενες εγγυήσεις			Προβλεπόμενα στοιχεία ενεργητικού[1]
	Ανώτατο όριο	Υπογραφέντα ποσά	Εκταμιευθέντα ποσά	
Εγγυήσεις ΕΕΔ της ΕΤΕπ	*27 729*	*27 729*	*19 856*	*2 962*
Εγγύηση του ΕΤΣΕ	*25 591*	*23 635*	*21 551*	*9 175*
Εγγύηση του ΕΤΒΑ	*1 077*	*548*	*478*	*765*
Εγγύηση InvestEU	*25 767*	*6 592*	*1 433*	*3 736*
Εγγύηση εξωτερικής δράσης NDICI	*28 115*	*7 660*	*634*	*2 222*
Σύνολο	**108 279**	**66 163**	**43 953**	**18 860**

([1]) [1] Τα στοιχεία ενεργητικού ύψους 3,0 δισ. EUR που προβλέπονται για τις εγγυήσεις ΕΕΔ της ΕΤΕπ καλύπτουν επίσης δάνεια και σχετικές δανειοληπτικές πράξεις στο πλαίσιο της προηγούμενης ΜΧΣ και της Ευρατόμ (βλ. σημείωση 2.4.1.1).

Οι ανωτέρω πίνακες παρουσιάζουν το άνοιγμα του προϋπολογισμού της ΕΕ σε πιθανές μελλοντικές πληρωμές που συνδέονται με εγγυήσεις χορηγούμενες στον Όμιλο ΕΤΕπ ή σε άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Τα εκταμιευθέντα ποσά αντιπροσωπεύουν τα ποσά που έχουν ήδη χορηγηθεί στους τελικούς δικαιούχους, ενώ τα υπογραφέντα ποσά περιλαμβάνουν τα εκταμιευθέντα ποσά και επιπροσθέτως τις συμφωνίες που έχουν ήδη υπογραφεί με δικαιούχους ή ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς αλλά δεν έχουν ακόμη εκταμιευθεί στο τέλος του έτους (26,9 δισ. EUR). Το ανώτατο όριο αντιπροσωπεύει τη συνολική εγγύηση την οποία ο προϋπολογισμός της ΕΕ, και ως εκ τούτου τα κράτη μέλη, έχουν δεσμευτεί να καλύψουν, δεδομένου ότι για να παρουσιαστεί το μέγιστο άνοιγμα που αντιμετώπιζε η ΕΕ στις 31 Δεκεμβρίου 2024, πρέπει να συμπεριληφθούν και οι πράξεις που έχουν εγκριθεί προς υπογραφή αλλά δεν έχουν ακόμη υπογραφεί (37,3 δισ. EUR).

Τα προγράμματα δημοσιονομικών εγγυήσεων υποστηρίζονται από προβλέψεις που πραγματοποιούνται σταδιακά από τον προϋπολογισμό και τηρούνται στο κοινό ταμείο προβλέψεων (ΚΤΠ) ως αποθεματικό ρευστότητας για την κάλυψη μελλοντικών καταπτώσεων εγγυήσεων (βλ. σημείωση **2.4.2.1**). Βλ. σημείωση **6.2** για τα μέτρα που έχουν θεσπιστεί με σκοπό να διασφαλιστεί ότι οι προβλέψεις επαρκούν για την κάλυψη των καταπτώσεων εγγυήσεων μεσοπρόθεσμα. Τυχόν ζημίες που προκύπτουν στο πλαίσιο των προγραμμάτων δημοσιονομικών εγγυήσεων, πέραν των προβλέψεων που τηρούνται, θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να καλύπτονται από μελλοντικούς προϋπολογισμούς. Όσον αφορά τη συνιστώσα κράτους μέλους του InvestEU, η ΕΕ λαμβάνει επίσης αντεγγυήσεις από τα κράτη μέλη και τις χώρες του ΕΟΧ (βλ. κατωτέρω).

Εγγυήσεις ΕΕΔ της ΕΤΕπ

Ο προϋπολογισμός της ΕΕ εγγυάται δάνεια τα οποία υπογράφει και χορηγεί η ΕΤΕπ από τους ιδίους πόρους της σε τρίτες χώρες. Στις 31 Δεκεμβρίου 2024 το ποσό των ανεξόφλητων δανείων που καλύπτονταν από την εγγύηση της ΕΕ ανερχόταν συνολικά στα 19 184 εκατ. EUR. Ο προϋπολογισμός της ΕΕ εγγυάται:

— 18 960 εκατ. EUR μέσω της συνιστώσας του ΚΤΠ για το Ταμείο Εγγυήσεων για τις εξωτερικές δράσεις· και

— 224 εκατ. EUR απευθείας για δάνεια χορηγούμενα σε κράτη μέλη πριν από την προσχώρησή τους.

Στις εγγυήσεις που δόθηκαν στις 31 Δεκεμβρίου 2024 περιλαμβάνονται 2,1 δισ. EUR υπογεγραμμένων αλλά μη εκταμιευθέντων δανείων για τα οποία οι μελλοντικές εκταμιεύσεις εξαρτώνται από την έγκριση της ΕΕ.

Η εγγύηση ΕΕΔ της ΕΕ που συνδέεται με δάνεια τα οποία χορηγούνται από την ΕΤΕπ περιορίζεται στο 65 % των οφειλόμενων υπολοίπων για συμφωνίες που υπογράφηκαν μετά το 2007 (εντολές 2007-2013 και 2014-2021). Για συμφωνίες που συνάφθηκαν πριν από το 2007, η εγγύηση της ΕΕ περιορίζεται στο ποσοστό του ανώτατου ορίου των εγκεκριμένων γραμμών πίστωσης, που στις περισσότερες περιπτώσεις είναι 65 %, αλλά μπορεί να είναι και 70 %, 75 % ή 100 %. Όταν η εκταμίευση δεν φθάνει το ανώτατο όριο, η εγγύηση της ΕΕ καλύπτει το συνολικό ποσό.

Με την απόφαση (ΕΕ) 2018/412 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([30]), συστάθηκε εντολή δανειοδότησης του ιδιωτικού τομέα για έργα που στοχεύουν στη μακροπρόθεσμη οικονομική ανθεκτικότητα των προσφύγων, των μεταναστών, των κοινοτήτων υποδοχής και διέλευσης στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας ανθεκτικότητας της ΕΤΕπ (στο εξής: ERI). Η Ένωση εισπράττει αντίτιμο, το οποίο εγγράφεται στον προϋπολογισμό της, για τον κίνδυνο που αναλαμβάνει σε σχέση με τις εγγυήσεις που χορηγούνται για πράξεις χρηματοδότησης της ΕΤΕπ στο πλαίσιο της ιδιωτικής εντολής της ERI, πράγμα που εξηγεί την εισπρακτέα προμήθεια για την εγγύηση της ΕΕΔ, η οποία σε διαφορετική περίπτωση είναι μη αμειβόμενη εγγύηση (βλ. σημείωση **2.11.2**).

Η ΕΕΔ 2014-2020, η οποία έληξε το 2021, ήταν η τελευταία εντολή στο πλαίσιο του Ταμείου Εγγυήσεων για τις εξωτερικές δράσεις. Η νέα εντολή της ΕΤΕπ καλύπτεται από την εγγύηση εξωτερικής δράσης που θεσπίστηκε με τον κανονισμό NDICI.

Οι πληρωμές των εγγυήσεων της ΕΕ πραγματοποιούνται από τη συνιστώσα του ΚΤΠ για το Ταμείο Εγγυήσεων για τις εξωτερικές δράσεις. Στη διάρκεια του 2024 καταβλήθηκαν 11 εκατ. EUR, μετά την αφαίρεση των ανακτήσεων, για την κάλυψη καταπτώσεων εγγυήσεων (2023: 67 εκατ. EUR).

Εγγύηση στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΤΣΕ)

Το ΕΤΣΕ είναι μια πρωτοβουλία με στόχο να αυξηθεί η ικανότητα του Ομίλου ΕΤΕπ να αναλαμβάνει κινδύνους μέσω της παροχής δυνατότητας στην ΕΤΕπ να επεκτείνει τις επενδύσεις της στην ΕΕ. Στόχος του ΕΤΣΕ είναι να στηρίξει πρόσθετες επενδύσεις στην ΕΕ, καθώς και την πρόσβαση μικρών επιχειρήσεων σε χρηματοδότηση. Ο προϋπολογισμός της ΕΕ παρέχει εγγύηση έως 26 δισ. EUR («εγγύηση της ΕΕ για το ΕΤΣΕ») δυνάμει συμφωνίας μεταξύ της ΕΕ και της ΕΤΕπ («συμφωνία ΕΤΣΕ») με σκοπό την προστασία της ΕΤΕπ από δυνητικές ζημίες τις οποίες ενδέχεται να υποστεί από τις χρηματοδοτικές και επενδυτικές της πράξεις.

([30]) Απόφαση (ΕΕ) 2018/412 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαρτίου 2018, για την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 466/2014/ΕΕ με την οποία χορηγείται εγγύηση της ΕΕ στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων για την κάλυψη ζημιών από χρηματοδοτικές δραστηριότητες που υποστηρίζουν επενδυτικά έργα εκτός της Ένωσης (ΕΕ L 76 της 19.3.2018, σ. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2018/412/oj).

Οι πράξεις του ΕΤΣΕ διεξάγονται σε δύο σκέλη: το σκέλος υποδομών και καινοτομίας το οποίο υλοποιείται από την ΕΤΕπ (εγγύηση της ΕΕ για το ΕΤΣΕ 19 250 εκατ. EUR) και το σκέλος για τις ΜΜΕ το οποίο υλοποιείται από το ΕΤαΕ (εγγύηση της ΕΕ για το ΕΤΣΕ 6 750 εκατ. EUR)· αμφότερα τα σκέλη διαθέτουν δανειακό χαρτοφυλάκιο και συμμετοχικό χαρτοφυλάκιο. Το ΕΤαΕ λειτουργεί στο πλαίσιο συμφωνίας με την ΕΤΕπ επί τη βάσει εγγύησης από την ΕΤΕπ την οποία αντεγγυάται η εγγύηση της ΕΕ για το ΕΤΣΕ δυνάμει της συμφωνίας ΕΤΣΕ. Προκειμένου να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα της εγγύησης της ΕΕ και να αυξηθεί η ικανότητά της να αναλαμβάνει κινδύνους, το 2022 άρχισε να ισχύει συνδυασμός δύο δανειακών χαρτοφυλακίων του ΕΤΣΕ με το InvestEU. Τυχόν καταπτώσεις εγγυήσεων, ανακτήσεις και έσοδα κατανέμονται μεταξύ του ΕΤΣΕ και της εγγύησης InvestEU με βάση ισχύουσες εγγυημένες χορηγήσεις.

Οι ρόλοι της ΕΕ και της ΕΤΕπ στο πλαίσιο του ΕΤΣΕ είναι διακριτοί. Το ΕΤΣΕ έχει συσταθεί στο πλαίσιο της ΕΤΕπ, η οποία χρηματοδοτεί τις πράξεις (δάνεια και συμμετοχικές επενδύσεις) και, για αυτόν τον σκοπό, δανείζεται τα απαραίτητα κεφάλαια από τις κεφαλαιαγορές. Ο Όμιλος ΕΤΕπ λαμβάνει τις επενδυτικές αποφάσεις ανεξάρτητα και διαχειρίζεται τις πράξεις σύμφωνα με τους κανόνες και τις διαδικασίες του. Η ΕΕ παρέχει την εγγύηση για τις εν λόγω πράξεις και καλύπτει τις ζημίες της ΕΤΕπ έως το ανώτατο όριο της εγγύησης αυτής.

Δεδομένου ότι δεν πληρούνται τα κριτήρια ελέγχου και οι λογιστικές απαιτήσεις για την ενοποίηση βάσει των λογιστικών κανόνων της ΕΕ (και των IPSAS), τα σχετικά εγγυημένα στοιχεία ενεργητικού δεν καταλογίζονται στους ενοποιημένους ετήσιους λογαριασμούς της ΕΕ.

Η εγγύηση της ΕΕ που χορηγείται στον Όμιλο ΕΤΕπ στο πλαίσιο του ΕΤΣΕ καταλογίζεται ως υποχρέωση από οικονομικές εγγυήσεις για το δανειακό χαρτοφυλάκιο του σκέλους υποδομών και καινοτομίας και για το δανειακό χαρτοφυλάκιο του σκέλους που αφορά τις ΜΜΕ (βλ. σημείωση **2.11.2**) και ως παράγωγο (χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού ή παθητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος) για αμφότερα τα συμμετοχικά χαρτοφυλάκια (βλ. σημείωση **2.4.2.2**). Η εγγύηση του ΕΤΣΕ περιλαμβάνει δραστηριότητες των προγραμμάτων COSME, Ορίζων 2020, CCS LGF και EaSI για το τμήμα που καλύπτεται από την εγγύηση της ΕΕ για το ΕΤΣΕ στο πλαίσιο του δανειακού χαρτοφυλακίου του σκέλους για τις ΜΜΕ.

Στη διάρκεια του 2024 καταβλήθηκε από τη συνιστώσα του ΚΤΠ για το ταμείο εγγυήσεων του ΕΤΣΕ ποσό 151 εκατ. EUR για την κάλυψη καταπτώσεων εγγυήσεων, συμπεριλαμβανομένων ορισμένων καταπτώσεων εγγυήσεων που είχαν προκύψει σε προηγούμενα έτη, αλλά καλύφθηκαν προσωρινά από τα έσοδα της ΕΕ που τηρούνται στον λογαριασμό διακανονισμού του ΕΤΣΕ στην ΕΤΕπ (2023: 193 εκατ. EUR).

Ευρωπαϊκό Ταμείο για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη (ΕΤΒΑ)

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη, το οποίο συστάθηκε με τον κανονισμό για το ΕΤΒΑ, είναι μια πρωτοβουλία που αποσκοπεί στη στήριξη των επενδύσεων στην Αφρική και στην Ευρωπαϊκή Γειτονία ως μέσο που συμβάλλει στην επίτευξη βιώσιμης ανάπτυξης και στην αντιμετώπιση συγκεκριμένων κοινωνικοοικονομικών βαθύτερων αιτιών της μετανάστευσης. Βάσει του κανονισμού για το ΕΤΒΑ, η ΕΕ εξουσιοδοτήθηκε να διαθέσει εγγυήσεις ύψους 1,5 δισ. EUR (προσαυξημένες περαιτέρω με εξωτερικές συνεισφορές) στους εταίρους υλοποίησης για τις επενδυτικές και χρηματοδοτικές πράξεις τους, με στόχο τη μείωση των επενδυτικών κινδύνων τους. Η εγγύηση του ΕΤΒΑ υποστηρίζεται από το ΚΤΠ — βλ. σημείωση **2.4.2.1**.

Για μία από τις συμφωνίες εγγυήσεων του ΕΤΒΑ (όπου η ΕΕ εγγυάται την κεφαλαιακή επάρκεια ενός ταμείου αντιστάθμισης συναλλαγματικού κινδύνου για το ποσό των 145 εκατ. EUR), σε περίπτωση κατάπτωσης εγγύησης, η ΕΕ έχει δικαίωμα επιστροφής για να λάβει μερίδια του ταμείου, ίσης αξίας με το καταβληθέν ποσό.

Εγγύηση εξωτερικής δράσης NDICI

Με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/947 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([31]) θεσπίστηκε ο Μηχανισμός Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας — Παγκόσμια Ευρώπη (στο εξής: μηχανισμός), συμπεριλαμβανομένου του Ευρωπαϊκού Ταμείου για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη+ (στο εξής: ΕΤΒΑ+) και της εγγύησης εξωτερικής δράσης, για την περίοδο του ΠΔΠ 2021-2027. Στόχος του ΕΤΒΑ+ είναι η προώθηση βιώσιμων επενδύσεων στις χώρες-εταίρους της ΕΕ.

Η εγγύηση εξωτερικής δράσης στηρίζει τις πράξεις του ΕΤΒΑ+ που καλύπτονται από δημοσιονομικές εγγυήσεις, τη μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή και τα δάνεια σε τρίτες χώρες. Υποστηρίζεται από το ΚΤΠ — βλ. σημείωση **2.4.2.1.**

Στις 31 Δεκεμβρίου 2024 ήταν σε ισχύ συμφωνίες δημοσιονομικής εγγύησης με συνολικό ανώτατο όριο 30,2 δισ. EUR, εκ των οποίων 26,0 δισ. EUR σχετίζονται με συμφωνία εγγύησης που υπογράφηκε με την ΕΤΕπ ως διάδοχο του προγράμματος ΕΕΔ.

([31]) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/947 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Ιουνίου 2021, για τη θέσπιση Μηχανισμού Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας — Παγκόσμια Ευρώπη, για την τροποποίηση και κατάργηση της απόφασης αριθ. 466/2014/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1601 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 480/2009 του Συμβουλίου (ΕΕ L 209 της 14.6.2021, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj).

Εγγύηση InvestEU

Μέσω του προγράμματος InvestEU, η Επιτροπή μπορεί να παρέχει εγγυήσεις ύψους έως 26,2 δισ. EUR για τη στήριξη επενδύσεων με την υποστήριξη του προϋπολογισμού της ΕΕ. Η εν λόγω εγγύηση της ΕΕ στηρίζει ιδιωτικές και δημόσιες επενδύσεις σε τέσσερις τομείς πολιτικής: βιώσιμες υποδομές, έρευνα, καινοτομία και ψηφιοποίηση, μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) και κοινωνικές επενδύσεις και δεξιότητες. Διάφοροι χρηματοδοτικοί εταίροι, όπως εθνικές αναπτυξιακές τράπεζες, λαμβάνουν την εγγύηση της ΕΕ. Αυτοί στηρίζουν επενδύσεις με τη χορήγηση δανείων, εγγυήσεων ή μετοχικού κεφαλαίου. Για παράδειγμα, οι χρηματοδοτικοί εταίροι μπορούν να χορηγούν δάνεια σε ΜΜΕ, να συμμετέχουν σε μετοχικά αμοιβαία κεφάλαια ή να παρέχουν εγγυήσεις σε εμπορικές τράπεζες για δάνεια που εκταμιεύουν. Η Επιτροπή μπορεί επίσης να κατανέμει τον προϋπολογισμό της ΕΕ από άλλα προγράμματα της ΕΕ στο ταμείο InvestEU, για παράδειγμα από τη HERA Invest (υγεία), το Ευρωπαϊκό Διαστημικό Πρόγραμμα ή το πρόγραμμα Catalyst (καινοτομία).

Για τη δημιουργία κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας για τις ζημίες από εγγυημένες επενδύσεις, η Επιτροπή αποταμιεύει σταδιακά κονδύλια (προβλέψεις) από τον προϋπολογισμό της ΕΕ στο ΚΤΠ. Ο κανονισμός InvestEU έχει ορίσει τον συντελεστή προβλέψεων στο 40 % της εγγύησης της ΕΕ.

Η εγγύηση της ΕΕ μπορεί να αυξηθεί, επιπλέον των 26,2 δισ. EUR που προαναφέρθηκαν, με τη στήριξη των κρατών μελών και των χωρών του ΕΟΧ. Μπορούν να συνεισφέρουν κεφάλαια από την οικεία πολιτική συνοχής τους, τα κονδύλια του ΜΑΑ ή τους εθνικούς προϋπολογισμούς τους. Όσον αφορά τα κράτη μέλη, οι προβλέψεις καθορίζονται κατά περίπτωση, ενώ η πρόσθετη εγγύηση της ΕΕ με τη στήριξη χωρών του ΕΟΧ προβλέπεται στο 40 % με συνεισφορές σε μετρητά. Οι ταμειακές ροές από τα κράτη μέλη και τις χώρες του ΕΟΧ τηρούνται στο ΚΤΠ. Το ποσό που δεν περιλαμβάνεται σε προβλέψεις καλύπτεται με αντεγγυήσεις από τα κράτη μέλη και τις χώρες του ΕΟΧ. Στις 31 Δεκεμβρίου 2024 υπήρχαν συμφωνίες με επτά κράτη μέλη και δύο χώρες του ΕΟΧ, βάσει των οποίων η Επιτροπή μπορεί να παράσχει πρόσθετη εγγύηση της ΕΕ ύψους 2,8 δισ. EUR σε χρηματοδοτικούς εταίρους, εκ των οποίων 2,2 δισ. EUR θα καλυφθούν από συνεισφορές σε μετρητά και 0,6 δισ. EUR με αντεγγυήσεις. Πράγματι, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024 είχαν υπογραφεί τέτοιες συμφωνίες εγγυήσεων ύψους 2,8 δισ. EUR, με διάφορους εταίρους υλοποίησης.

Εγγύηση για την Ουκρανία

Μετά τον κανονισμό σχετικά με το Μέσο Διευκόλυνσης για την Ουκρανία, η ΕΕ έχει δημιουργήσει την εγγύηση για την Ουκρανία για μέγιστη εγγυοδοτική ικανότητα ύψους 7,8 δισ. EUR, με σκοπό να ενισχύσει τις επενδύσεις για την ανάκαμψη και την ανασυγκρότηση της Ουκρανίας.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2024 υπογράφηκαν τέσσερις συμφωνίες εγγύησης από τον προϋπολογισμό και ίσχυαν για το συνολικό όριο κάλυψης ύψους 0,8 δισ. EUR.

Υποχρεώσεις του Ηνωμένου Βασιλείου που προέρχονται από την αποχώρησή του από την ΕΕ

Σύμφωνα με το άρθρο 143 της συμφωνίας αποχώρησης, το Ηνωμένο Βασίλειο είναι υπόχρεο έναντι της Ένωσης για το μερίδιό του επί των ενδεχόμενων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων που σχετίζονται με το ΕΤΣΕ, το ΕΤΒΑ και τις πράξεις της εντολής εξωτερικής δανειοδότησης της ΕΤΕπ που εγκρίθηκαν έως την ημερομηνία αποχώρησης, στις 31 Ιανουαρίου 2020. Το άρθρο 143 ορίζει ότι σε περίπτωση κατάπτωσης εγγύησης για χρηματοοικονομική πράξη που έχει εγκριθεί πριν από την ημερομηνία αποχώρησης, το Ηνωμένο Βασίλειο είναι υπόχρεο έναντι της Ένωσης για το μερίδιό του επί των πληρωμών που έχει πραγματοποιήσει η Ένωση στο πλαίσιο των εν λόγω πράξεων, εκτός εάν αυτό μπορεί να καλυφθεί από το μερίδιο καταβολών του Ηνωμένου Βασιλείου που τηρείται στο ταμείο εγγυήσεων, κατά περίπτωση.

Για την ΕΕΔ, η αξία της δημοσιονομικής εγγύησης της ΕΕ κατά την ημερομηνία αποχώρησης, για τις πράξεις που είχαν εγκριθεί έως την ημερομηνία αποχώρησης, ανερχόταν σε 33,7 δισ. EUR. Στις 31 Δεκεμβρίου 2024 το ποσό αυτό είχε μετατραπεί σε 20,6 δισ. EUR (2023: 22,2 δισ. EUR). Συνεπώς, το μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου για την εν λόγω ενδεχόμενη υποχρέωση στις 31 Δεκεμβρίου 2024 ανέρχεται σε 2,6 δισ. EUR (31 Δεκεμβρίου 2023: 2,8 δισ. EUR). Ωστόσο, όπως προαναφέρθηκε, οποιαδήποτε αθέτηση των εν λόγω δανείων καλύπτεται πρώτα από τη συνιστώσα του ΚΤΠ για το Ταμείο Εγγυήσεων για τις εξωτερικές δράσεις και από το Ηνωμένο Βασίλειο θα απαιτηθούν ποσά μόνον εφόσον δεν ήταν επαρκείς οι καταβολές του Ηνωμένου Βασιλείου για το εν λόγω Ταμείο, ύψους 260 εκατ. EUR στις 31 Δεκεμβρίου 2024.

Όσον αφορά τις πράξεις του ΕΤΣΕ, η αξία της δημοσιονομικής εγγύησης της ΕΕ κατά την ημερομηνία αποχώρησης, για τις πράξεις που είχαν εγκριθεί έως την ημερομηνία αποχώρησης, ανερχόταν σε 23,5 δισ. EUR. Στις 31 Δεκεμβρίου 2024 το ποσό αυτό είχε μετατραπεί σε 17 δισ. EUR (2023: 18,6 δισ. EUR). Συνεπώς, το μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου για την εν λόγω ενδεχόμενη υποχρέωση στις 31 Δεκεμβρίου 2024 ανέρχεται σε 2,1 δισ. EUR. Τυχόν καταπτώσεις εγγυήσεων στο πλαίσιο του ΕΤΣΕ καλύπτονται πρώτα από τη συνιστώσα του ΚΤΠ για το ταμείο εγγυήσεων του ΕΤΣΕ και από το Ηνωμένο Βασίλειο θα απαιτηθούν ποσά μόνον εφόσον δεν ήταν επαρκείς οι καταβολές του Ηνωμένου Βασιλείου για το εν λόγω ταμείο, ύψους 584 εκατ. EUR στις 31 Δεκεμβρίου 2024.

Δεδομένου ότι δεν είχαν εγκριθεί πράξεις από τους εταίρους υλοποίησης σε σχέση με την εγγύηση του ΕΤΒΑ πριν από την ημερομηνία αποχώρησης, εν προκειμένω το Ηνωμένο Βασίλειο δεν έχει αναλάβει υποχρεώσεις.

Το μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου στις πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν το 2024 για τις πράξεις που εγκρίθηκαν κατά την ημερομηνία αποχώρησης ή μετά από αυτήν και έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020 ανερχόταν σε 74 εκατ. EUR (69 εκατ. EUR για το ΕΤΣΕ και 5 εκατ. EUR για την ΕΕΔ), μειώνοντας αντίστοιχα τις προβλέψεις για το Ηνωμένο Βασίλειο. Το ποσό που οφείλεται στο Ηνωμένο Βασίλειο το 2025 ανέρχεται σε 190,6 εκατ. EUR (βλ. σημείωση **2.6.1.2**).

4.1.2. *Εγγυήσεις που παρέχονται στο πλαίσιο των προγραμμάτων χρηματοδοτικών μέσων (ονομαστικά ποσά)*

σε εκατ. EUR

	31.12.2024	31.12.2023
Ορίζων 2020	*2 145*	*2 352*
Μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη»	*649*	*649*
COSME	*378*	*526*
Λοιπές	*471*	*511*
Σύνολο	**3 642**	**4 037**

Τα ποσά στον ανωτέρω πίνακα παρουσιάζουν τα εκκρεμή ονομαστικά ποσά των εγγυήσεων που δόθηκαν στο πλαίσιο των προγραμμάτων χρηματοδοτικών μέσων της ΕΕ.

Όπως ορίζεται στο άρθρο 210 παράγραφος 1 του δημοσιονομικού κανονισμού, οι δαπάνες του προϋπολογισμού που συνδέονται με ένα χρηματοδοτικό μέσο και η οικονομική ευθύνη της ΕΕ **δεν υπερβαίνουν σε καμία περίπτωση το ποσό της δημοσιονομικής δέσμευσης που αντιστοιχεί σε αυτό**, προκειμένου να αποφεύγονται ενδεχόμενες υποχρεώσεις για τον προϋπολογισμό. Στην πράξη, αυτό σημαίνει ότι για τις εν λόγω υποχρεώσεις εμφανίζεται ένα αντίστοιχο ποσό στην πλευρά του ενεργητικού του ισολογισμού ή καλύπτονται από εκκρεμείς δημοσιονομικές δεσμεύσεις που δεν έχουν ακόμη καταβληθεί.

Ο μηχανισμός εγγύησης δανείων του COSME συνίσταται πρωτίστως σε εγγυήσεις με ανώτατο όριο για χαρτοφυλάκια χρηματοδότησης με δανειακά κεφάλαια υψηλότερου κινδύνου (κυρίως δάνεια) που προσφέρονται από ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς σε ΜΜΕ. Ο μηχανισμός εγγύησης δανείων του COSME υλοποιείται από το ΕΤαΕ εξ ονόματος της ΕΕ.

Για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με το πρόγραμμα-πλαίσιο «Ορίζων 2020» και τον μηχανισμό «Συνδέοντας την Ευρώπη», βλ. επίσης σημείωση **2.4.2.1**.

Υποχρεώσεις του Ηνωμένου Βασιλείου που προέρχονται από την αποχώρησή του από την ΕΕ

Όσον αφορά τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις της ΕΕ για ποσά που έχουν εγκριθεί έως την ημερομηνία αποχώρησης σε σχέση με χρηματοδοτικά μέσα της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων όσων αναφέρονται ανωτέρω, σε περίπτωση που θεμελιωθεί οποιαδήποτε από τις εν λόγω ενδεχόμενες υποχρεώσεις, θα καλυφθεί από τον προϋπολογισμό της ΕΕ με τη χρήση πόρων που τηρούνται σε καταπιστευματικούς λογαριασμούς. Ως εκ τούτου, δεν θα ζητηθούν, καταρχήν, άλλα ποσά από το Ηνωμένο Βασίλειο εκτός από το μερίδιό του στο δημοσιονομικό ΥΠΕ, όπως περιγράφεται στο άρθρο 140 της συμφωνίας αποχώρησης — **2.6.1.2**.

4.2. ΕΝΔΕΧΌΜΕΝΕς ΥΠΟΧΡΕΏΣ�ΕΙς ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΎΝ ΝΟΜΙΚΈς ΥΠΟΘΈΣΕΙς

4.2.1. *Νομικές υποθέσεις στον τομέα των προστίμων*

Στις 31 Δεκεμβρίου 2024, οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις σχετικά με πρόστιμα ανέρχονταν σε 2 178 εκατ. EUR (2023: 2 231 εκατ. EUR). Το ποσό αυτό περιλαμβάνει πρόστιμα που επιβλήθηκαν σε εταιρείες (1 451 εκατ. EUR, βλ. σημείωση **2.6.1.3**) και πρόστιμα που επιβλήθηκαν σε κράτη μέλη (727 εκατ. EUR), τα οποία έχουν καταβληθεί προσωρινά και για τα οποία είτε έχει ασκηθεί προσφυγή είτε είναι άγνωστο αν θα ασκηθεί προσφυγή. Η ενδεχόμενη υποχρέωση διατηρείται έως ότου εκδοθεί απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή έως ότου εκπνεύσει η προθεσμία προσφυγής. Οι τόκοι που προκύπτουν από τις προσωρινές πληρωμές περιλαμβάνονται στο οικονομικό αποτέλεσμα του έτους, καθώς επίσης και ως ενδεχόμενη υποχρέωση, ώστε να αντανακλάται η αβεβαιότητα ως προς το αν τα ποσά αυτά ανήκουν στην Επιτροπή. Σε περίπτωση που η ΕΕ ηττηθεί σε οποιαδήποτε από τις υποθέσεις σε σχέση με πρόστιμα που επιβλήθηκαν, τα ποσά που έχουν εισπραχθεί προσωρινά θα επιστραφούν στις εταιρείες ή στα κράτη μέλη, χωρίς δημοσιονομικό αντίκτυπο. Τα ποσά των προστίμων αναγνωρίζονται ως έσοδο του προϋπολογισμού μόνον όταν τα πρόστιμα είναι οριστικά (άρθρο 107 του δημοσιονομικού κανονισμού).

4.2.2. *Λοιπές νομικές υποθέσεις*

σε εκατ. EUR

	31.12.2024	31.12.2023
Γεωργία	*77*	*84*
Λοιπές	*67*	*73*
Σύνολο	**144**	**157**

Γεωργία

Πρόκειται για ενδεχόμενες υποχρεώσεις έναντι των κρατών μελών σε σχέση με τις αποφάσεις συμμόρφωσης για το ΕΓΤΕ και την αγροτική ανάπτυξη, εν αναμονή απόφασης του Δικαστηρίου Ο καθορισμός του οριστικού ποσού των υποχρεώσεων και το έτος κατά το οποίο το αποτέλεσμα των επιτυχών προσφυγών θα καταλογιστεί στον προϋπολογισμό εξαρτάται από τη διάρκεια της διαδικασίας ενώπιον του Δικαστηρίου.

Λοιπές νομικές υποθέσεις

Ο τομέας αυτός αφορά αγωγές αποζημίωσης που ασκούνται κατά της ΕΕ, άλλες δικαστικές διαφορές και τις εκτιμώμενες δικαστικές δαπάνες. Επισημαίνεται ότι, σε περίπτωση άσκησης αγωγής για αποζημίωση βάσει του άρθρου 340 της ΣΛΕΕ, ο ενάγων πρέπει να αποδείξει ότι το θεσμικό όργανο διέπραξε κατάφωρη παράβαση κανόνος δικαίου που χορηγεί δικαιώματα σε άτομα, ότι ο ενάγων υπέστη σοβαρή ζημία και ότι υπάρχει άμεση σχέση αιτίας-αιτιατού μεταξύ της παράνομης πράξης και της ζημίας που υπέστη ο ενδιαφερόμενος.

Υποχρεώσεις του Ηνωμένου Βασιλείου που προέρχονται από την αποχώρησή του από την ΕΕ

Σύμφωνα με το άρθρο 147 της συμφωνίας αποχώρησης, το Ηνωμένο Βασίλειο υπέχει υποχρέωση για το μερίδιό του επί των πληρωμών που απαιτούνται για την εξόφληση των ενδεχόμενων υποχρεώσεων της Ένωσης οι οποίες καθίστανται καταβλητέες σε σχέση με νομικές υποθέσεις που αφορούν τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης, υπό την προϋπόθεση ότι τα πραγματικά περιστατικά που διαμορφώνουν το αντικείμενο των εν λόγω υποθέσεων έχουν συμβεί το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020. Εν προκειμένω, το εκτιμώμενο μέγιστο άνοιγμα του Ηνωμένου Βασιλείου ανέρχεται σε 15 εκατ. EUR (2023: 18 εκατ. EUR). Όσον αφορά νομικές υποθέσεις στις οποίες θεωρείται πιθανό να καταβληθούν ποσά από τον προϋπολογισμό της ΕΕ (βλ. σημείωση **2.10**), το μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου περιλαμβάνεται στο συνολικό οφειλόμενο ποσό από το Ηνωμένο Βασίλειο — βλ. λεπτομέρειες στη σημείωση **2.6.1.2**.

4.3. ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

σε εκατ. EUR

	31.12.2024	31.12.2023
Ληφθείσες εγγυήσεις:		
Εγγυήσεις καλής εκτέλεσης	*275*	*249*
Άλλες εγγυήσεις	*5*	*6*
Άλλες ενδεχόμενες απαιτήσεις	*15*	*15*
Σύνολο	**295**	**270**

Εγγυήσεις καλής εκτέλεσης ζητούνται για να εξασφαλιστεί ότι οι δικαιούχοι χρηματοδοτήσεων ΕΕ πληρούν τις συμβατικές υποχρεώσεις που έχουν αναλάβει έναντι της ΕΕ.

5. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ

Η παρούσα σημείωση παρέχει πληροφορίες για τη διαδικασία του προϋπολογισμού και τις μελλοντικές ανάγκες χρηματοδότησης και όχι για τις υποχρεώσεις ως είχαν στις 31 Δεκεμβρίου 2024.

Το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο (ΠΔΠ), στο οποίο έχουν συμφωνήσει τα κράτη μέλη, διαμορφώνει τα προγράμματα και καθορίζει τα ανώτατα όρια ανά τομέα για πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων και το συνολικό όριο των πιστώσεων πληρωμών εντός των οποίων η ΕΕ δύναται να αναλαμβάνει δημοσιονομικές και νομικές δεσμεύσεις, και εντέλει να καταβάλλει πληρωμές για περίοδο 7 ετών — βλ. πίνακα **3.2** στις σημειώσεις των καταστάσεων εκτέλεσης του προϋπολογισμού.

Οι νομικές δεσμεύσεις αντιστοιχούν σε προγράμματα, έργα, συμφωνίες ή συμβάσεις που έχουν υπογραφεί και, συνεπώς, δεσμεύουν την ΕΕ από νομικής πλευράς. Νομική δέσμευση είναι η πράξη με την οποία ο διατάκτης αναλαμβάνει ή καθιερώνει υποχρέωση (για την ΕΕ) από την οποία προκύπτει επιβάρυνση (άρθρο 2 σημείο 37 του δημοσιονομικού κανονισμού).

Η δημοσιονομική δέσμευση αναλαμβάνεται καταρχήν πριν από τη νομική δέσμευση, αλλά για ορισμένα πολυετή προγράμματα/έργα συμβαίνει το αντίστροφο, καθώς οι σχετικές δημοσιονομικές δεσμεύσεις αναλαμβάνονται σε ετήσιες δόσεις στη διάρκεια πολλών ετών, όταν το προβλέπει η βασική πράξη. Για παράδειγμα, όσον αφορά τη συνοχή, το άρθρο 86 του κανονισμού περί κοινών διατάξεων [κανονισμός (ΕΕ) 2021/1060] προβλέπει ότι η απόφαση της Επιτροπής για την έγκριση ενός προγράμματος συνιστά νομική ανάληψη υποχρέωσης κατά την έννοια του δημοσιονομικού κανονισμού, ενώ οι δημοσιονομικές δεσμεύσεις της Ένωσης για κάθε πρόγραμμα πραγματοποιούνται σε ετήσιες δόσεις για κάθε Ταμείο κατά την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2021 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2027. Άλλες νομικές βάσεις ενδέχεται να περιλαμβάνουν παρόμοιες διατάξεις. Για τον λόγο αυτόν, υπάρχουν ποσά τα οποία η ΕΕ έχει δεσμευτεί νομικά να καταβάλει, ενώ δεν έχει αναληφθεί ακόμη η δημοσιονομική δέσμευση — βλ. σημείωση **5.2** κατωτέρω.

Σε περίπτωση που έχει αναληφθεί η δημοσιονομική δέσμευση αλλά δεν έχουν πραγματοποιηθεί ακόμη οι επακόλουθες πληρωμές, το ποσό των εκκρεμών δεσμεύσεων ονομάζεται «υπόλοιπο προς εκκαθάριση» (ΥΠΕ). Μπορεί να αντιπροσωπεύει προγράμματα ή έργα, συχνά πολυετή, που έχουν υπογραφεί και για τα οποία θα καταβληθούν πληρωμές μόνο σε επόμενα έτη. Αντιπροσωπεύουν υποχρεώσεις πληρωμής μελλοντικών ετών. Δεδομένου ότι οι δημοσιονομικές καταστάσεις καταρτίζονται σε δεδουλευμένη βάση, ενώ οι καταστάσεις εκτέλεσης του προϋπολογισμού καταρτίζονται σε ταμειακή βάση, μέρος του συνολικού ανεξόφλητου ποσού (ΥΠΕ) έχει ήδη καταχωριστεί ως δαπάνη και αναγνωρίζεται ως υποχρέωση στον ισολογισμό (βλ. σημειώσεις **2.12** και **2.13**). Ο υπολογισμός των δαπανών αυτών πραγματοποιείται είτε βάσει δηλώσεων δαπανών/τιμολογίων που παραλήφθηκαν είτε βάσει της εκτιμώμενης εκτέλεσης προγράμματος ή έργου για το οποίο δεν έχουν υποβληθεί ακόμη δηλώσεις στην ΕΕ κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. Αφού πραγματοποιηθούν οι πληρωμές που σχετίζονται με το ΥΠΕ, η υποχρέωση παύει να αναγνωρίζεται στον ισολογισμό. Το μέρος του ΥΠΕ που δεν έχει καταχωριστεί ακόμη στις δαπάνες δεν συμπεριλαμβάνεται στις υποχρεώσεις αλλά, αντ' αυτού αναφέρεται κατωτέρω, βλ. σημείωση **5.1**.

Οι ακόλουθες πληροφορίες αφορούν, επομένως, ποσά στις 31 Δεκεμβρίου 2024 τα οποία η ΕΕ έχει δεσμευτεί να καταβάλει βάσει της εκπλήρωσης συμβατικών συμφωνιών και τα οποία πρόκειται, ως εκ τούτου, να χρηματοδοτηθούν από μελλοντικούς προϋπολογισμούς της ΕΕ.

σε εκατ. EUR

	Σημείωση	31.12.2024	31.12.2023
Εκκρεμείς δημοσιονομικές δεσμεύσεις που δεν έχουν ακόμη καταβληθεί	*5,1*	*428 588*	*466 467*
Σημαντικές νομικές δεσμεύσεις	*5,2*	*257 256*	*329 939*
Σύνολο		**685 844**	**796 407**

5.1. ΕΚΚΡΕΜΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΧΟΥΝ ΑΚΟΜΗ ΚΑΤΑΒΛΗΘΕΙ

σε εκατ. EUR

	31.12.2024	31.12.2023
Εκκρεμείς δημοσιονομικές δεσμεύσεις που δεν έχουν ακόμη καταβληθεί	*428 588*	*466 467*

Το ανωτέρω ποσό είναι το δημοσιονομικό ΥΠΕ (υπόλοιπο προς εκκαθάριση) (RAL – «Reste à Liquider») ύψους 507 378 εκατ. EUR (βλ. πίνακα **6.4** στις καταστάσεις εκτέλεσης του προϋπολογισμού), μείον τα σχετικά ποσά που έχουν συμπεριληφθεί ως υποχρεώσεις στον ισολογισμό και ως έξοδα στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων. Το δημοσιονομικό ΥΠΕ είναι ποσό που αντιπροσωπεύει ανεκτέλεστες δεσμεύσεις για τις οποίες δεν έχουν γίνει ακόμη πληρωμές και/ή αποδεσμεύσεις. Αυτή είναι η φυσική συνέπεια της εφαρμογής πολυετών προγραμμάτων.

Σημειώνεται ότι οι εκκρεμείς προκαταβολές προχρηματοδότησης στις 31 Δεκεμβρίου 2024 ανέρχονταν συνολικά σε 78,9 δισ. EUR — βλ. σημείωση **2.5**). Αντιπροσωπεύουν δημοσιονομικές δεσμεύσεις που έχουν καταβληθεί, μειώνοντας το ΥΠΕ, αλλά τα ποσά που καταβλήθηκαν θεωρείται ότι ανήκουν ακόμη στην ΕΕ και όχι στον δικαιούχο, μέχρι την εκπλήρωση των συναφών συμβατικών υποχρεώσεων. Ως εκ τούτου, είναι ποσά παρόμοια με το ΥΠΕ που αναφέρεται ανωτέρω, τα οποία δεν έχουν ακόμη καταβληθεί.

5.2. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΝΟΜΙΚΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ

σε εκατ. EUR

	31.12.2024	31.12.2023
Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή	*177 459*	*239 903*
Φυσικοί πόροι και περιβάλλον	*46 659*	*62 365*
Μετανάστευση και διαχείριση των συνόρων	*4 153*	*5 932*
Ασφάλεια και άμυνα [1]	*520*	*743*
ITER	*9 898*	*6 926*
Μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη»	*7 313*	*5 570*
Διαστημικά προγράμματα και προγράμματα ασφαλούς συνδεσιμότητας	*3 303*	*2 886*
Μέσο Διευκόλυνσης για την Ουκρανία	*2 270*	–
Δεσμεύσεις για μη επιστρεπτέα στήριξη του ΜΑΑ	*558*	*357*

σε εκατ. EUR

	31.12.2024	31.12.2023
Ταμείο Καινοτομίας	*521*	–
Ορίζων Ευρώπη	*519*	*589*
Συμφωνίες αλιείας	*234*	*166*
ΕΥΡΑΤΟΜ	*166*	*252*
RescEU	*106*	*253*
Δεσμεύσεις για λειτουργικές μισθώσεις	*2 721*	*2 528*
Άλλες συμβατικές δεσμεύσεις	*856*	*968*
Ταμείο Αλληλεγγύης της ΕΕ	–	*502*
Σύνολο	**257 256**	**329 939**

([1]) *Από το 2023 τα ποσά που αφορούν την ασφάλεια και την άμυνα (συμπεριλαμβανομένων των συγκριτικών στοιχείων) παρουσιάζονται χωριστά από τον τομέα «Μετανάστευση και διαχείριση των συνόρων».*

Τα ποσά αυτά αντιπροσωπεύουν τις μακροπρόθεσμες νομικές δεσμεύσεις που δεν καλύπτονταν από εγγεγραμμένες στον προϋπολογισμό πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων στο τέλος του έτους. Αυτές οι δεσμευτικές υποχρεώσεις θα εγγραφούν στον προϋπολογισμό και θα πραγματοποιηθούν οι σχετικές πληρωμές τα επόμενα έτη.

Ορισμένα σημαντικά προγράμματα (βλ. κατωτέρω) μπορούν να υλοποιούνται με ετήσιες δόσεις σύμφωνα με το άρθρο 112 παράγραφος 2 του δημοσιονομικού κανονισμού. Αυτό δίνει τη δυνατότητα στην ΕΕ να αναλαμβάνει νομικές δεσμεύσεις (να υπογράφει συμφωνίες επιχορήγησης, συμφωνίες ανάθεσης και δημόσιες συμβάσεις) που υπερβαίνουν τις διαθέσιμες πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων ενός δεδομένου έτους. Συνεπώς, είναι δυνατό να έχουν ήδη αναληφθεί υποχρεώσεις για σημαντικό μέρος του συνολικού κονδυλίου για το τρέχον ΠΔΠ. Αυτό ισχύει ιδίως για τα προγράμματα που περιγράφονται κατωτέρω:

Ταμεία υπό καθεστώς επιμερισμένης διαχείρισης

Πρόκειται για νομικές υποχρεώσεις πληρωμών τις οποίες έχει αναλάβει η ΕΕ κατά την έγκριση επιχειρησιακών προγραμμάτων που αφορούν επιμερισμένη διαχείριση. Η απόφαση της Επιτροπής για την έγκριση επιχειρησιακού προγράμματος συνιστά απόφαση χρηματοδότησης κατά την έννοια του άρθρου 110 του δημοσιονομικού κανονισμού και, μόλις κοινοποιηθεί στο οικείο κράτος μέλος, συνιστά νομική δέσμευση κατά την έννοια του εν λόγω κανονισμού.

Το άρθρο 86 παράγραφος 2 του κανονισμού περί κοινών διατάξεων (ΚΚΔ) για τα ταμεία επιμερισμένης διαχείρισης ορίζει τα εξής:

«Οι δημοσιονομικές δεσμεύσεις της Ένωσης για κάθε πρόγραμμα πραγματοποιούνται από την Επιτροπή σε ετήσιες δόσεις για κάθε Ταμείο κατά την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2021 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2027».

Τα ποσά που γνωστοποιούνται στις τέσσερις πρώτες γραμμές του παραπάνω πίνακα αφορούν τον τομέα 2Α (Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή), τον τομέα 3 (Φυσικοί πόροι και περιβάλλον), τον τομέα 4 (Μετανάστευση και διαχείριση των συνόρων) και τον τομέα 5 (Ασφάλεια και άμυνα) του ΠΔΠ 2021-2027. Αντιπροσωπεύουν τα εκκρεμή ποσά τα οποία η ΕΕ θα δεσμεύσει στον προϋπολογισμό και στη συνέχεια θα καταβάλει μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2024.

ITER - Διεθνής θερμοπυρηνικός πειραματικός αντιδραστήρας

Οι σχετικές δεσμεύσεις προορίζονται να καλύψουν μελλοντικές χρηματοδοτικές ανάγκες των εγκαταστάσεων του ITER. Η συνεισφορά της ΕΕ (Ευρατόμ) στον ITER International παρέχεται μέσω του οργανισμού σύντηξης για την παραγωγή ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων επίσης των συνεισφορών των κρατών μελών και της Ελβετίας. Ο οργανισμός ITER συστάθηκε με σκοπό τη διαχείριση και την ενθάρρυνση της εκμετάλλευσης των εγκαταστάσεων ITER, την προώθηση της κατανόησης και αποδοχής της ενέργειας σύντηξης από το κοινό, και την εκτέλεση κάθε άλλης δραστηριότητας αναγκαίας για την επίτευξη του σκοπού του. Στον ITER συμμετέχει η ΕΕ μαζί με διάφορες άλλες χώρες.

Μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη» (CEF2)

Ο μηχανισμός CEF2 παρέχει χρηματοδοτική ενίσχυση σε διευρωπαϊκά δίκτυα, ώστε να υποστηριχθούν έργα υποδομών κοινού ενδιαφέροντος στους τομείς των μεταφορών, των τηλεπικοινωνιών και της ενέργειας. Οι νομικές δεσμεύσεις για το πρόγραμμα ΜΣΕ καλύπτουν περίοδο υλοποίησης από το 2021 έως το 2027 για τον ΜΣΕ-Ενέργεια (με δυνατότητα παράτασης). Η νομική βάση αυτών των δεσμεύσεων είναι ο κανονισμός (ΕΕ) 2021/1153 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([32]), όπου το άρθρο 4 παράγραφος 5 ορίζει ότι «οι δημοσιονομικές δεσμεύσεις για δράσεις που υπερβαίνουν το ένα οικονομικό έτος είναι δυνατόν να κατανεμηθούν σε ετήσιες δόσεις σε δύο ή περισσότερα έτη».

Διαστημικά προγράμματα και προγράμματα ασφαλούς συνδεσιμότητας

Το διαστημικό πρόγραμμα (2 672 εκατ. EUR) περιλαμβάνει τις ακόλουθες συνιστώσες: Galileo, EGNOS, Copernicus, Govsatcom και SSA. Τα σημαντικότερα είναι το Galileo, το οποίο αναπτύσσει το ευρωπαϊκό παγκόσμιο δορυφορικό σύστημα πλοήγησης, και το Copernicus, το οποίο αφορά το ευρωπαϊκό πρόγραμμα γεωσκόπησης. Οι σχετικές δεσμεύσεις πραγματοποιούνται για την περίοδο έως το 2027. Βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2021/696 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([33]), η Επιτροπή υπέγραψε συμφωνίες συνεισφοράς με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Διαστήματος (ΕΟΔ), τον EUMETSAT, το Mercator και το Ευρωπαϊκό Κέντρο Μεσοπρόθεσμων Μετεωρολογικών Προγνώσεων. Το άρθρο 11 παράγραφος 6 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/696 επιτρέπει τη χρήση ετήσιων δόσεων.

Σκοπός του προγράμματος ασφαλούς συνδεσιμότητας (631 εκατ. EUR) είναι η βελτίωση των υπηρεσιών επικοινωνίας της ΕΕ μέσω της ανάπτυξης και της λειτουργίας υποδομής συνδεσιμότητας πολλαπλών τροχιών, με βάση ένα μοντέλο σύμπραξης δημόσιου-ιδιωτικού τομέα. Θα διασφαλίζει την παροχή παγκόσμιων ασφαλών, ευέλικτων και ανθεκτικών υπηρεσιών δορυφορικών επικοινωνιών στην Ένωση και στις κυβερνητικές οντότητες των κρατών μελών. Στο πλαίσιο αυτό, βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2023/588 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([34]), ανατέθηκε σύμβαση παραχώρησης σε όμιλο εταιρειών.

Δεσμεύσεις για μη επιστρεπτέα στήριξη του Μέσου Διευκόλυνσης για την Ουκρανία

Το Μέσο Διευκόλυνσης για την Ουκρανία συστάθηκε για να στηρίξει την Ουκρανία στην αντιμετώπιση του χρηματοδοτικού κενού που αντιμετωπίζει και των αναγκών της για ανάκαμψη, ανασυγκρότηση και εκσυγχρονισμό. Θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/792 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την περίοδο 2024-2027. Σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/792, οι πόροι για την υλοποίηση του Μέσου Διευκόλυνσης διατίθενται μέσω του αποθεματικού για την Ουκρανία που θα κινητοποιηθεί στο πλαίσιο της ετήσιας διαδικασίας του προϋπολογισμού σύμφωνα με το άρθρο 10β του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2093. Η εν λόγω πίστωση χρηματοδοτεί τη στήριξη στο πλαίσιο τριών πυλώνων (σχέδιο για την Ουκρανία, επενδυτικό πλαίσιο για την Ουκρανία, βοήθεια και σχετικά μέτρα στήριξης για την προσχώρηση στην Ένωση) σύμφωνα με την ενδεικτική κατανομή που προβλέπεται στον κανονισμό.

([32]) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1153 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 2021, για τη σύσταση του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη» και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1316/2013 και (ΕΕ) αριθ. 283/2014 (ΕΕ L 249 της 14.7.2021, σ. 38, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1153/oj).

([33]) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/696 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Απριλίου 2021, για τη θέσπιση του ενωσιακού διαστημικού προγράμματος και του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το διαστημικό πρόγραμμα, και για την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 912/2010, (ΕΕ) αριθ. 1285/2013 και (ΕΕ) αριθ. 377/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ (ΕΕ L 170 της 12.5.2021, σ. 69, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/696/oj).

([34]) Κανονισμός (ΕΕ) 2023/588 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2023, για τη θέσπιση ενωσιακού προγράμματος ασφαλούς συνδεσιμότητας για την περίοδο 2023-2027 (ΕΕ L 179 της 17.3.2023, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/588/oj).

Δεσμεύσεις για μη επιστρεπτέα στήριξη του ΜΑΑ

Ο ΜΑΑ αποτελεί βασικό πρόγραμμα του NGEU, του μέσου ανάκαμψης της ΕΕ. Θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([35]) που χρηματοδοτεί μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις στα κράτη μέλη από την έναρξη της πανδημίας του κορονοϊού τον Φεβρουάριο του 2020 έως το 2026. Το άρθρο 23 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 επιτρέπει τη χρήση ετήσιων δόσεων. Το 2023 ο ΜΑΑ τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2023/435 με σκοπό την παροχή πρόσθετης στήριξης στα κράτη μέλη μέσω κεφαλαίων για το REPowerEU για μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις οι οποίες προωθούν την ανεξαρτησία, την ασφάλεια και τη βιωσιμότητα του ενεργειακού εφοδιασμού της Ένωσης.

Ταμείο Καινοτομίας

Η οδηγία 2023/959 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([36]), για την τροποποίηση της οδηγίας 2003/87/ΕΚ σχετικά με τη θέσπιση συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Ένωσης και της απόφασης (ΕΕ) 2015/1814 σχετικά με τη θέσπιση και τη λειτουργία αποθεματικού για τη σταθερότητα της αγοράς όσον αφορά το σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου της Ένωσης, προβλέπει στο άρθρο 10 παράγραφος 8 ότι «οι δημοσιονομικές δεσμεύσεις για ενέργειες των οποίων η υλοποίηση εκτείνεται σε περισσότερα του ενός οικονομικά έτη είναι δυνατόν να κατανέμονται σε ετήσιες δόσεις επί σειρά ετών». Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται στις νέες δράσεις που υπογράφηκαν το 2024, συμπεριλαμβανομένων των δράσεων που χρηματοδοτούνται μέσω προσκλήσεων υποβολής προτάσεων ή στο πλαίσιο μηχανισμού ανταγωνιστικής υποβολής προσφορών.

Ορίζων Ευρώπη

Πρόκειται για ποσά που έχουν δεσμευθεί για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» για ασφαλή συνδεσιμότητα και δραστηριότητες προηγούμενου ή επόμενου σταδίου για τις διάφορες διαστημικές συνιστώσες. Οι σχετικές δεσμεύσεις πραγματοποιούνται για την περίοδο έως το 2027. Βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2021/695 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([37]), η Επιτροπή υπέγραψε συμφωνία συνεισφοράς με τον ΕΟΔ. Το άρθρο 12 παράγραφος 8 του κανονισμού επιτρέπει τη χρήση των ετήσιων δόσεων.

Συμφωνίες αλιείας

Αντιπροσωπεύουν δεσμεύσεις έναντι τρίτων χωρών για ενέργειες στο πλαίσιο διεθνών συμφωνιών αλιείας έως το 2030. Οι αναληφθείσες δεσμεύσεις βασίζονται σε αποφάσεις του Συμβουλίου για την εκάστοτε τρίτη χώρα (π.χ. συμφωνία μεταξύ της ΕΕ και της κυβέρνησης της Γροιλανδίας και της κυβέρνησης της Δανίας ([38]) και το πρωτόκολλο εφαρμογής της ([39])) και θεωρούνται ειδικές διεθνείς συμφωνίες με πολυετή δικαιώματα και υποχρεώσεις.

ΕΥΡΑΤΟΜ

Η Ευρατόμ είναι ένα πρόγραμμα που βασίζεται στον κανονισμό (Ευρατόμ) 2021/765 του Συμβουλίου ([40]). Το άρθρο 4 του κανονισμού προβλέπει τη χρήση των ετήσιων δόσεων.

Γενικός στόχος του προγράμματος Ευρατόμ είναι η άσκηση δραστηριοτήτων πυρηνικής έρευνας και κατάρτισης με έμφαση στη συνεχή βελτίωση της πυρηνικής ασφάλειας, της πυρηνικής προστασίας και της ακτινοπροστασίας, καθώς και η συμπλήρωση της επίτευξης των στόχων του «Ορίζων Ευρώπη» μεταξύ άλλων στο πλαίσιο της ενεργειακής μετάβασης. Το πρόγραμμα Ευρατόμ παρέχει επιδοτήσεις έρευνας μέσω ανταγωνιστικών προσκλήσεων υποβολής προτάσεων και σε κατονομαζόμενους δικαιούχους.

([35]) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΕΕ L 57 της 18.2.2021, σ. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

([36]) Οδηγία (ΕΕ) 2023/959 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Μαΐου 2023, για την τροποποίηση της οδηγίας 2003/87/ΕΚ σχετικά με τη θέσπιση συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Ένωσης και της απόφασης (ΕΕ) 2015/1814 σχετικά με τη θέσπιση και τη λειτουργία αποθεματικού για τη σταθερότητα της αγοράς όσον αφορά το σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου της Ένωσης (ΕΕ L 130 της 16.5.2023, σ. 134, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/959/oj).

([37]) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/695 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Απριλίου 2021, για τη θέσπιση του προγράμματος-πλαισίου έρευνας και καινοτομίας «Ορίζων Ευρώπη», τον καθορισμό των κανόνων συμμετοχής και διάδοσής του, και για την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1290/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 (ΕΕ L 170 της 12.5.2021, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/695/oj).

([38]) Απόφαση (ΕΕ) 2024/3202 του Συμβουλίου, της 5ης Δεκεμβρίου 2024, σχετικά με την υπογραφή, εξ ονόματος της Ένωσης, και την προσωρινή εφαρμογή του πρωτοκόλλου για την εφαρμογή της συμφωνίας σύμπραξης στον τομέα της βιώσιμης αλιείας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αφενός, και της κυβέρνησης της Γροιλανδίας και της κυβέρνησης της Δανίας, αφετέρου (2025-2030) (ΕΕ L, 2024/3202, 30.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/3202/oj).

([39]) Πρωτόκολλο για την εφαρμογή της συμφωνίας σύμπραξης στον τομέα της βιώσιμης αλιείας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αφενός, και της κυβέρνησης της Γροιλανδίας και της κυβέρνησης της Δανίας, αφετέρου (2025-2030) (ΕΕ L, 2024/3203, 30.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/prot/2024/3203/oj).

([40]) Κανονισμός (Ευρατόμ) 2021/765 του Συμβουλίου, της 10ης Μαΐου 2021, σχετικά με τη θέσπιση προγράμματος έρευνας και κατάρτισης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας για την περίοδο 2021-2025, με το οποίο συμπληρώνεται το πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και την καινοτομία «Ορίζων Ευρώπη» και σχετικά με την κατάργηση του κανονισμού (Ευρατόμ) 2018/1563 (ΕΕ L 167 I της 12.5.2021, σ. 81, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/765/oj).

RescEU

Το RescEU είναι ένα ευρωπαϊκό απόθεμα πόρων και ικανοτήτων αντίδρασης το οποίο δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του μηχανισμού πολιτικής προστασίας της Ένωσης, στο πλαίσιο της νομοθετικής αναθεώρησης της απόφασης αριθ. 1313/2013/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([41]). Το απόθεμα RescEU δημιουργήθηκε για να λειτουργεί ως έσχατη λύση όταν οι εθνικές ικανότητες και οι ικανότητες που έχουν δεσμευτεί στην Ευρωπαϊκή Δεξαμενή Πολιτικής Προστασίας δεν είναι σε θέση να διασφαλίσουν την αποτελεσματική αντιμετώπιση των διαφόρων ειδών καταστροφών. Η Ευρωπαϊκή Ένωση χρηματοδοτεί τις εν λόγω ικανότητες αντίδρασης ως μέτρο ετοιμότητας ώστε να τις καταστήσει διαθέσιμες σε περίπτωση ανάγκης για επιχειρήσεις αντιμετώπισης στο πλαίσιο του μηχανισμού πολιτικής προστασίας της Ένωσης. Οι τομείς προτεραιότητας για την ανάπτυξη ικανοτήτων στο πλαίσιο του RescEU είναι οι τομείς της εναέριας δασοπυρόσβεσης, των χημικών, βιολογικών, ραδιολογικών και πυρηνικών συμβάντων, της επείγουσας ιατρικής αντιμετώπισης, καθώς και των μεταφορών και των υλικοτεχνικών πόρων.

Δεσμεύσεις για λειτουργικές μισθώσεις

Τα ελάχιστα καταβλητέα ποσά σύμφωνα με τις υποκείμενες συμβάσεις κατά τη διάρκεια της υπολειπόμενης περιόδου των εν λόγω συμβάσεων μίσθωσης έχουν ως εξής:

σε εκατ. EUR

	Ελάχιστα μισθώματα			
	< 1 έτος	1- 5 έτη	> 5 έτη	Σύνολο
Κτίρια	*519*	*1 062*	*1 087*	*2 668*
Υλικό πληροφορικής και λοιπός εξοπλισμός	*14*	*36*	*3*	*53*
Σύνολο	**532**	**1 099**	**1 090**	**2 721**

Τον Μάρτιο του 2019, στο πλαίσιο της γνωστοποίησης της πρόθεσης του Ηνωμένου Βασιλείου να αποχωρήσει από την ΕΕ, και ως αποτέλεσμα του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1718 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([42]), η έδρα του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Φαρμάκων (ΕΜΑ) μεταφέρθηκε από το Λονδίνο στο Άμστερνταμ. Στις 2 Ιουλίου 2019 ο Οργανισμός κατέληξε σε συμφωνία με τον ιδιοκτήτη του και έκτοτε υπεκμισθώνει τις εγκαταστάσεις του σε υπομισθωτή υπό όρους που συνάδουν με τους όρους της κύριας μίσθωσης, συμπεριλαμβανομένης της διάρκειας της υπομίσθωσης που εκτείνεται μέχρι τη λήξη της περιόδου κύριας μίσθωσης του ΕΜΑ τον Ιούνιο του 2039.

Τα ποσά που εμφανίζονται στον ανωτέρω πίνακα περιλαμβάνουν 369 εκατ. EUR που εξακολουθούν να οφείλονται βάσει της σύμβασης κύριας μίσθωσης.

Άλλες συμβατικές δεσμεύσεις

Τα ποσά που περιλαμβάνονται στην κατηγορία αυτή αντιστοιχούν στα καταβλητέα ποσά κατά τη διάρκεια των συμβάσεων. Το σημαντικότερο ποσό που περιλαμβάνεται στην κατηγορία αυτή αφορά οικοδομική σύμβαση (JMO2) της Επιτροπής στο Λουξεμβούργο (422 εκατ. EUR).

6. **ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ**

Οι γνωστοποιήσεις της ΕΕ σχετικά με τη διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου καλύπτουν διάφορους βασικούς τομείς:

— τις δανειοληπτικές και δανειοδοτικές δραστηριότητες της Επιτροπής για χρηματοδοτική συνδρομή μέσω προγραμμάτων όπως το NGEU, ο ΕΜΧΣ, το ΙΠ, η ΜΧΣ, το SURE, το Μέσο Διευκόλυνσης για την Ουκρανία και η Ευρατόμ·

— τις ταμειακές πράξεις της Επιτροπής για την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ·

— τα στοιχεία ενεργητικού που τηρούνται στο ΚΤΠ, στην υπό εκκαθάριση ΕΚΑΧ και στο χαρτοφυλάκιο BUFI·

— τα χρηματοδοτικά μέσα που υποστηρίζονται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ.

— προγράμματα δημοσιονομικών εγγυήσεων της ΕΕ.

([41]) Απόφαση αριθ. 1313/2013/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί μηχανισμού πολιτικής προστασίας της Ένωσης (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 924, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2013/1313/oj).

([42]) Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1718 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Νοεμβρίου 2018, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 726/2004 όσον αφορά τον καθορισμό της τοποθεσίας της έδρας του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Φαρμάκων (ΕΕ L 291 της 16.11.2018, σ. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1718/oj).

6.1. **ΕΙΔΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ**

Η ΕΕ αντιμετωπίζει χρηματοοικονομικούς κινδύνους από τα χρηματοδοτικά της μέσα:

Κίνδυνος αγοράς: Πρόκειται για την αβεβαιότητα της αξίας των επενδύσεων λόγω των μεταβολών στις τιμές της αγοράς. Περιλαμβάνονται κίνδυνοι όπως:

— *Συναλλαγματικός κίνδυνος*: Οι μεταβολές των συναλλαγματικών ισοτιμιών μπορούν να επηρεάσουν τις δραστηριότητες και τις επενδύσεις της ΕΕ.

— *Κίνδυνος επιτοκίου*: Τα υψηλότερα επιτόκια μπορούν να μειώσουν την αξία ορισμένων επενδύσεων, όπως τα ομόλογα.

— *Άλλοι κίνδυνοι τιμών*: Αυτό περιλαμβάνει διάφορους παράγοντες (πλην των επιτοκίων και των τιμών συναλλάγματος) που μπορούν να επηρεάσουν την αξία των επενδύσεων, όπως οι μεταβολές των τιμών της αγοράς ή παράγοντες που αφορούν ειδικά τις επιμέρους επενδύσεις.

Πιστωτικός κίνδυνος: Πρόκειται για τον κίνδυνο ο δανειολήπτης να μην εξοφλήσει ένα δάνειο ή να μην εκπληρώσει τις συμβατικές του υποχρεώσεις, γεγονός που οδηγεί σε γεγονότα αθέτησης, όπως καθυστερήσεις πληρωμών ή πτώχευση.

Κίνδυνος ρευστότητας: Πρόκειται για τον κίνδυνο μια οντότητα της ΕΕ να μη διαθέτει επαρκή χρήματα ή στοιχεία ενεργητικού για να εκπληρώσει τις οικονομικές της υποχρεώσεις.

6.2. **ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ**

Επιμέτρηση χρηματοδοτικών μέσων

Οι ακόλουθες κατηγορίες χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού δεν μετρώνται στην εύλογη αξία: ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους, δάνεια στο αποσβεσμένο κόστος, απαιτήσεις από ανταλλακτικές συναλλαγές με εξαίρεση τις απαιτήσεις από συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων, όταν ταξινομούνται σε χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος, δανειοληπτικές πράξεις, συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων και άλλες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος. Η λογιστική αξία των εν λόγω χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού θεωρείται λογικός κατ' εκτίμηση υπολογισμός της εύλογης αξίας τους.

Διακυβέρνηση κινδύνων για δανειοληπτικές πράξεις, πράξεις διαχείρισης χρέους και σχετικές δανειοδοτικές πράξεις

Το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων της ΕΕ αποσκοπεί στην προστασία των οικονομικών συμφερόντων και των συμφερόντων φήμης της Ένωσης, διασφαλίζοντας παράλληλα τη χρηστή διαχείριση των δανειοληπτικών και δανειοδοτικών πράξεών της. Μολονότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν είναι χρηματοπιστωτικό ίδρυμα, χρησιμοποιεί προηγμένες πρακτικές διαχείρισης κινδύνου, προσαρμοσμένες στη μοναδική δομή και τις απαιτήσεις των προγραμμάτων της ΕΕ. Πρωταρχικός στόχος του πλαισίου είναι η διασφάλιση των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης και η διατήρηση της ακεραιότητας, της διαφάνειας και της αξιοπιστίας των δραστηριοτήτων της, ιδίως εκείνων που σχετίζονται με το πρόγραμμα NGEU.

Το πλαίσιο, το οποίο αναπτύχθηκε από τον διευθυντή κινδύνων (στο εξής: CRO), περιλαμβάνει βασικές πολιτικές, όπως η πολιτική κινδύνων και συμμόρφωσης υψηλού επιπέδου, η πολιτική κινδύνου ρευστότητας της αγοράς και χρηματοδότησης της ρευστότητας, και η πολιτική διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου. Ο CRO καθορίζει αυστηρά και χαλαρά όρια κινδύνου, καθώς και δείκτες βασικών κινδύνων για την αξιολόγηση και την παρακολούθηση των κινδύνων.

Με τις τακτικές εκθέσεις κινδύνου διασφαλίζεται η συμμόρφωση με τα όρια, επισημαίνεται το επίπεδο ανοιγμάτων σε κίνδυνο και προτείνονται στρατηγικές μετριασμού. Ένα μοντέλο «τριών γραμμών άμυνας» ενισχύει τη διακυβέρνηση μέσω του διαχωρισμού των εξουσιών, του ορισμού της εξουσίας και της αποσαφήνισης των ρόλων στη διαχείριση και τον έλεγχο κινδύνων.

Ο CRO, με την υποστήριξη της επιτροπής κινδύνων και συμμόρφωσης, εφαρμόζει το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων μέσω εσωτερικών πολιτικών και διαδικασιών. Η εν λόγω επιτροπή συμβουλεύει τον CRO για θέματα που σχετίζονται με τον κίνδυνο, ιδίως για τις πράξεις του NGEU.

Η έκδοση των εκτελεστικών αποφάσεων (ΕΕ, Ευρατόμ) 2022/2544 ([43]) και 2023/2825 ([44]) της Επιτροπής διεύρυνε τις αρμοδιότητες του CRO ώστε να επιβλέπει:

— τις δανειοληπτικές πράξεις στο πλαίσιο τόσο της ενοποιημένης προσέγγισης χρηματοδότησης όσο και της συνακόλουθης μεθόδου χρηματοδότησης όσον αφορά τα προγράμματα χρηματοδοτικής συνδρομής·

— την αξιολόγηση πιστωτικού κινδύνου για δάνεια σε κράτη μέλη και τρίτες χώρες στο πλαίσιο του NGEU, της ΜΧΣ, της ΜΧΣ + για την Ουκρανία και παρόμοιων προγραμμάτων·

— πράξεις διαχείρισης χρέους.

— πράξεις διαχείρισης ρευστότητας.

Ο CRO διαθέτει αυτονομία κατά την εκτέλεση των καθηκόντων και των αρμοδιοτήτων του και υποβάλλει εκθέσεις στο μέλος του Σώματος των επιτρόπων που είναι αρμόδιο για τον προϋπολογισμό σύμφωνα με την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ, Ευρατόμ) 2023/2825 της Επιτροπής. Μ' αυτόν τον τρόπο διασφαλίζεται η ανεξαρτησία κατά την εκτέλεση των καθηκόντων και των αρμοδιοτήτων που έχουν ανατεθεί.

Δανειοληπτικές και δανειοδοτικές δραστηριότητες για χρηματοδοτική συνδρομή και το NGEU

Η ΕΕ δεν δανείζεται χρήματα για τη χρηματοδότηση των επιχειρησιακών δαπανών της, εκτός από τις δανειοληπτικές πράξεις σε σχέση με το NGEU.

Η διαχείριση των δανειοληπτικών και δανειοδοτικών πράξεων της ΕΕ γίνεται σύμφωνα με τους σχετικούς κανονισμούς, αποφάσεις και εσωτερικές κατευθυντήριες γραμμές. Λεπτομερή εγχειρίδια διέπουν δραστηριότητες όπως οι δανειοληπτικές πράξεις και τα δάνεια, ενώ οι σχετικές μονάδες αξιολογούν συνεχώς τους χρηματοοικονομικούς και λειτουργικούς κινδύνους, διασφαλίζοντας παράλληλα τη συμμόρφωση.

Ιστορικά, οι δανειοδοτικές πράξεις της ΕΕ χρηματοδοτούνταν από «συνακόλουθες» δανειοληπτικές πράξεις, οι οποίες ελαχιστοποιούσαν τις ανοικτές θέσεις επιτοκίου ή τους συναλλαγματικούς κινδύνους. Ωστόσο, από το 2021 η ΕΕ δανείζεται επίσης χρήματα στο πλαίσιο ενοποιημένης προσέγγισης χρηματοδότησης.

Στο πλαίσιο της ενοποιημένης προσέγγισης χρηματοδότησης, η οποία αναπτύχθηκε αρχικά για το NGEU, χρησιμοποιούνται διάφορα χρηματοδοτικά μέσα και τεχνικές για την κάλυψη τόσο μακροπρόθεσμων όσο και βραχυπρόθεσμων χρηματοδοτικών αναγκών. Εν προκειμένω περιλαμβάνεται η έκδοση ομολόγων με σήμα της ΕΕ, που αντικαθιστά την προηγούμενη πρακτική των χωριστών εκδόσεων για κάθε πρόγραμμα. Από τον Δεκέμβριο του 2022, η στρατηγική αυτή έχει επεκταθεί σε δάνεια ΜΧΣ+ για την Ουκρανία, το 2023 στο πρόγραμμα του Μέσου Διευκόλυνσης για την Ουκρανία και από το 2024 σε άλλα δάνεια ΜΧΣ. Η χρήση ενοποιημένης προσέγγισης χρηματοδότησης ενισχύει την ευελιξία και την οικονομική αποδοτικότητα.

Ταμειακές πράξεις

Οι κανόνες και οι αρχές για τη διαχείριση των ταμειακών πράξεων της Επιτροπής ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 609/2014 του Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2016/804 του Συμβουλίου ([45]) και τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2022/615 του Συμβουλίου ([46]) [στο εξής, από κοινού: κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 609/2014 του Συμβουλίου] και στον δημοσιονομικό κανονισμό.

Εφαρμόζονται οι ακόλουθες κύριες αρχές:

— Οι ίδιοι πόροι καταβάλλονται από τα κράτη μέλη σε λογαριασμούς που αυτά ανοίγουν για τον σκοπό αυτό εξ ονόματος της Επιτροπής, στο Δημόσιο Ταμείο τους ή σε εθνική κεντρική τράπεζα.

— Οι ίδιοι πόροι καταβάλλονται από τα κράτη μέλη στο δικό τους εθνικό νόμισμα, ενώ οι πληρωμές της Επιτροπής πραγματοποιούνται ως επί το πλείστον σε ευρώ.

([43]) Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ, Ευρατόμ) 2022/2544 της Επιτροπής, της 19ης Δεκεμβρίου 2022, σχετικά με τον καθορισμό των ρυθμίσεων για τη διαχείριση και την υλοποίηση δανειοληπτικών πράξεων και πράξεων διαχείρισης χρέους της ΕΕ στο πλαίσιο της διαφοροποιημένης στρατηγικής χρηματοδότησης καθώς και συναφών δανειοδοτικών πράξεων (ΕΕ L 328 της 22.12.2022, σ. 109, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/2544/oj).

([44]) Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ, Ευρατόμ) 2023/2825 της Επιτροπής, της 12ης Δεκεμβρίου 2023, σχετικά με τον καθορισμό των ρυθμίσεων για τη διαχείριση και την υλοποίηση δανειοληπτικών πράξεων και πράξεων διαχείρισης χρέους της Ένωσης στο πλαίσιο της διαφοροποιημένης στρατηγικής χρηματοδότησης καθώς και συναφών δανειοδοτικών πράξεων (ΕΕ L, 2023/2825, 18.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2023/2825/oj).

([45]) Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2016/804 του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 2016, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 609/2014 για τις μεθόδους και τη διαδικασία απόδοσης των παραδοσιακών ιδίων πόρων και των ιδίων πόρων που βασίζονται στον ΦΠΑ και το ΑΕΕ και για τα μέτρα αντιμετώπισης των ταμειακών αναγκών (ΕΕ L 132 της 21.5.2016, σ. 85, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/804/oj).

([46]) Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2022/615 του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 2022, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 609/2014 προκειμένου να ενισχυθεί η προβλεψιμότητα στα κράτη μέλη και να αποσαφηνιστούν οι διαδικασίες για την επίλυση διαφορών κατά την απόδοση των παραδοσιακών ιδίων πόρων και των ιδίων πόρων που βασίζονται στον ΦΠΑ και το ΑΕΕ (ΕΕ L 115 της 13.4.2022, σ. 51, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/615/oj).

— Δεν επιτρέπεται η υπερανάληψη από τραπεζικούς λογαριασμούς που ανοίγονται εξ ονόματος της Επιτροπής, εκτός από ειδικές περιπτώσεις, όπως οι αθετήσεις δανείων ή οι υπερβολικές ταμειακές ανάγκες.

— Τα κεφάλαια που τηρούνται σε τραπεζικούς λογαριασμούς σε άλλα νομίσματα πλην του ευρώ είτε χρησιμοποιούνται για πληρωμές στα νομίσματα αυτά είτε μετατρέπονται περιοδικά σε ευρώ.

Εκτός από τους λογαριασμούς ιδίων πόρων, η Επιτροπή διαθέτει και άλλους τραπεζικούς λογαριασμούς σε κεντρικές και εμπορικές τράπεζες για την εκτέλεση πληρωμών και εισπράξεων μη σχετιζόμενων με τις συνεισφορές των κρατών μελών στον προϋπολογισμό.

Οι ταμειακές πράξεις και οι πληρωμές είναι αυτοματοποιημένες σε πολύ μεγάλο βαθμό και εξαρτώνται από σύγχρονα συστήματα πληροφορικής. Εφαρμόζονται διαδικασίες που εξασφαλίζουν ασφάλεια στα συστήματα, διαχωρισμό καθηκόντων καθώς και συμμόρφωση με τον δημοσιονομικό κανονισμό, τα πρότυπα εσωτερικού ελέγχου και τις αρχές ελέγχου.

Η διαχείριση των ταμειακών πράξεων και των πληρωμών της Επιτροπής διέπεται από κατευθυντήριες γραμμές και διαδικασίες, στόχος των οποίων είναι ο περιορισμός του λειτουργικού και του χρηματοοικονομικού κινδύνου και η εξασφάλιση επαρκούς ελέγχου. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές καλύπτουν τομείς όπως η εκτέλεση πληρωμών, η διαχείριση ταμειακών διαθεσίμων, η πρόβλεψη ταμειακών ροών και η επιχειρησιακή συνέχεια. Η συμμόρφωση με αυτές παρακολουθείται τακτικά.

Διαχείριση στοιχείων ενεργητικού

Ο έλεγχος των διαφόρων κινδύνων που σχετίζονται με τις δραστηριότητες διαχείρισης στοιχείων ενεργητικού βασίζεται σε ειδικές διαδικασίες διακυβέρνησης και εργασίας που εγκρίνονται κατόπιν συγκριτικής αξιολόγησης με τα υψηλότερα πρότυπα που έχουν εγκριθεί από ομότιμους διεθνείς οργανισμούς. Οι διαδικασίες αυτές, οι οποίες αποτέλεσαν αντικείμενο διαφόρων εσωτερικών και εξωτερικών ελέγχων, διασφαλίζουν την επίτευξη χρηστής διαχείρισης στοιχείων ενεργητικού.

Η Επιτροπή έχει θέσει σε εφαρμογή την κατάλληλη διακυβέρνηση για την επανεξέταση και την έγκριση τεχνικών και στρατηγικών αποφάσεων σε σχέση με τις πράξεις διαχείρισης των στοιχείων ενεργητικού. Οι πράξεις διαχείρισης στοιχείων ενεργητικού εποπτεύονται από δύο επιτροπές: την επιτροπή κινδύνου, η οποία απαρτίζεται από εκπροσώπους της ΓΔ BUDG, και το συμβούλιο διαχείρισης στοιχείων ενεργητικού, το οποίο απαρτίζεται από εκπροσώπους της ΓΔ BUDG, της ΓΔ ECFIN και της ΓΔ FISMA. Οι τεχνικές αποφάσεις συζητούνται και εγκρίνονται από την επιτροπή κινδύνου, ενώ οι στρατηγικές αποφάσεις εγκρίνονται από την επιτροπή κινδύνου και το συμβούλιο διαχείρισης στοιχείων ενεργητικού πριν από την τελική έγκριση του γενικού διευθυντή της ΓΔ BUDG, σε συμφωνία με την υπόλογο.

Η διακυβέρνηση της διαχείρισης στοιχείων ενεργητικού εγγυάται σαφή ανάθεση της λήψης αποφάσεων και γραμμές λογοδοσίας, καθώς και επαρκή διαχωρισμό των καθηκόντων μεταξύ των τμημάτων εξυπηρέτησης πελατών, διαχείρισης κινδύνων και διαχείρισης συναλλαγών. Οι διαδικασίες συμμόρφωσης παρέχουν το πλαίσιο για επαρκείς κανόνες όσον αφορά κώδικες δεοντολογίας για τη διαχείριση πιθανών προσωπικών συγκρούσεων συμφερόντων, καθώς και κανόνες για τη διαχείριση των κινδύνων από τις συναλλαγές προσώπων που κατέχουν εμπιστευτικές πληροφορίες.

Οι κατευθυντήριες γραμμές για τη διαχείριση στοιχείων ενεργητικού και οι εσωτερικοί περιορισμοί στις επενδύσεις παρέχουν ένα στιβαρό πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου για τη διασφάλιση της διαφύλαξης των στοιχείων ενεργητικού. Οι τίτλοι φυλάσσονται στους θεματοφύλακές μας σύμφωνα με τις βέλτιστες πρακτικές της αγοράς, ενώ τα ταμειακά διαθέσιμα και οι καταθέσεις τοποθετούνται σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα υψηλής αξιολόγησης. Η προστασία των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού εξασφαλίζεται επίσης από τον διαχωρισμό καθηκόντων μεταξύ της ομάδας που είναι υπεύθυνη για την εκκίνηση των συμφωνιών επί τίτλων και της ομάδας διαχείρισης συναλλαγών που είναι υπεύθυνη για τον οικείο διακανονισμό και τη συμφωνία τραπεζικών λογαριασμών. Ένα πρόσθετο επίπεδο ελέγχου εξασφαλίζεται από τη λογιστική ομάδα κατά τη διάρκεια της μηνιαίας διαδικασίας συμφωνίας λογαριασμών κλεισίματος, όταν το χαρτοφυλάκιο των τίτλων συμφωνεί με τη δήλωση του θεματοφύλακα τίτλων. Οι τυχόν ασυμφωνίες διακανονισμού και οι εκπρόθεσμες πληρωμές που προκαλούνται από τους αντισυμβαλλομένους παρακολουθούνται από τις ομάδες τραπεζικής συμφωνίας λογαριασμών και διαχείρισης συναλλαγών.

Για την παρακολούθηση της τήρησης του πλαισίου ελέγχου, υποβάλλεται περιοδικά στα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη εξαντλητικό σύνολο δεικτών μέτρησης επιδόσεων και κινδύνων για τα υπό διαχείριση στοιχεία ενεργητικού.

Οι κατευθυντήριες γραμμές για τη διαχείριση στοιχείων ενεργητικού και οι στρατηγικές κινδύνων και επενδύσεων καθορίζουν συγκεκριμένα όρια και περιορισμούς προκειμένου να περιοριστεί η έκθεση του χαρτοφυλακίου σε πιστωτικό κίνδυνο, η οποία περιορίζεται στον επενδυτικό βαθμό, με εξαίρεση το άνοιγμα των κρατών μελών της ΕΕ.

Κοινό ταμείο προβλέψεων

Η διαχείριση του ΚΤΠ πραγματοποιείται σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής για τη διαχείριση των στοιχείων ενεργητικού, σύμφωνα με την απόφαση C(2020) 1896 της 25ης Μαρτίου 2020 ([47]). Ο γενικός διευθυντής της ΓΔ BUDG είναι υπεύθυνος για τη διαχείριση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων του ΚΤΠ.

Στόχος του ΚΤΠ είναι να εξασφαλίζεται η απαραίτητη ρευστότητα για την εξολοκλήρου και άμεση κάλυψη όλων των απαιτούμενων εκροών, όπως είναι οι καταπτώσεις εγγύησης, πλήρως και άμεσα, και να επιτυγχάνεται διατήρηση του κεφαλαίου στο πλαίσιο του επενδυτικού ορίζοντα του ταμείου, με υψηλό επίπεδο βεβαιότητας.

Το χαρτοφυλάκιο του ΚΤΠ έχει σχεδιαστεί έτσι ώστε να είναι επαρκώς διαφοροποιημένο από άποψη κατηγοριών στοιχείων ενεργητικού, γεωγραφικών περιοχών, εκδοτών και ληκτότητας, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για τη διαχείριση στοιχείων ενεργητικού. Στις 31 Δεκεμβρίου 2024 το χαρτοφυλάκιο περιλάμβανε επενδύσεις σε μέσα της χρηματαγοράς, ομόλογα, εταιρικά ΔΑΚ καθώς και μετοχές ΔΑΚ.

Δεδομένου ότι στις 31 Δεκεμβρίου 2024 μοναδικός αντισυμβαλλόμενος όλων των ανεξόφλητων προθεσμιακών πράξεων συναλλάγματος είναι η Banque de France, από την ημερομηνία αυτή δεν ισχύουν πιστωτικές ενισχύσεις, όπως εξασφαλίσεις, συμφωνίες συμψηφισμού ή εγγυήσεις. Η μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο για παράγωγα σε ξένο νόμισμα με θετική εύλογη αξία στο τέλος της περιόδου αναφοράς ισούται με τη λογιστική αξία στον ισολογισμό.

Πρόστιμα

Προσωρινώς καταβληθέντα πρόστιμα: χαρτοφυλάκιο BUFI

Τα επιβληθέντα και προσωρινώς καταβληθέντα πρόστιμα επενδύονται στο χαρτοφυλάκιο BUFI.

Η Επιτροπή διαχειρίζεται το χαρτοφυλάκιο BUFI σύμφωνα με τις εσωτερικές κατευθυντήριες γραμμές και διαδικασίες διαχείρισης στοιχείων ενεργητικού. Οι δραστηριότητες διαχείρισης των στοιχείων ενεργητικού έχουν ως στόχο:

— να εξασφαλιστεί ότι τα κεφάλαια αυτά μπορούν εύκολα να διατεθούν όταν παραστεί ανάγκη,

— να μειωθούν οι κίνδυνοι που έχουν σχέση με χρηματοπιστωτικές αγορές· να επιδιωχθεί απόδοση σύμφωνη με τον δείκτη αναφοράς του BUFI, ενώ παράλληλα διατηρείται το ονομαστικό ποσό για τα πρόστιμα.

Οι επενδύσεις στο χαρτοφυλάκιο BUFI περιορίζονται σε:

— προθεσμιακές καταθέσεις σε κεντρικές τράπεζες των κρατών μελών, οργανισμούς κρατικού χρέους, αμιγώς κρατικές τράπεζες ή εγγυημένες από το κράτος τράπεζες ή σε υπερεθνικούς οργανισμούς,

— ομόλογα, γραμμάτια και πιστοποιητικά καταθέσεων τα οποία έχουν εκδοθεί από κρατικά ή υπερεθνικά θεσμικά όργανα.

Ληφθείσες οικονομικές εγγυήσεις

Η Επιτροπή διακρατά σημαντικά ποσά εγγυήσεων που χορηγούνται από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα σε σχέση με τα πρόστιμα που επιβάλλονται σε εταιρείες οι οποίες παραβιάζουν τους κανόνες της ΕΕ (βλ. σημείωση **2.6.1.3**). Οι εγγυήσεις αυτές χορηγούνται από εταιρείες στις οποίες έχουν επιβληθεί πρόστιμα ως εναλλακτική λύση αντί προσωρινής πληρωμής.

Η Επιτροπή διαχειρίζεται τις εν λόγω εγγυήσεις σύμφωνα με την εσωτερική της πολιτική διαχείρισης των κινδύνων. Η πολιτική αυτή διασφαλίζει ότι οι χρηματοοικονομικοί και επιχειρησιακοί κίνδυνοι επισημαίνονται και αξιολογούνται τακτικά και ότι η συμμόρφωση με τις εσωτερικές πολιτικές και διαδικασίες εξετάζεται συστηματικά.

Προγράμματα δημοσιονομικών εγγυήσεων της ΕΕ

Με τον δημοσιονομικό κανονισμό εφαρμόζονται διάφορες διασφαλίσεις για την προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ από τους κινδύνους που δημιουργούνται από τις δημοσιονομικές εγγυήσεις. Οι διασφαλίσεις αυτές μπορούν να ομαδοποιηθούν σε τέσσερις βασικές κατηγορίες:

α) *Μέτρα για τον περιορισμό των ενδεχόμενων υποχρεώσεων*

Η εγγύηση της ΕΕ υπόκειται σε ανώτατο όριο, σαφώς καθορισμένο, και η χρηματοοικονομική υποχρέωση δεν μπορεί να υπερβαίνει το ύψος της δημοσιονομικής εγγύησης που επιτρέπεται από τη βασική της πράξη. Η ενδεχόμενη υποχρέωση που δημιουργείται από δημοσιονομική εγγύηση μπορεί να υπερβεί τα περιουσιακά στοιχεία που προβλέπονται για την κάλυψη της δημοσιονομικής υποχρέωσης της ΕΕ μόνον εφόσον αυτό προβλέπεται στην υποκείμενη βασική πράξη και υπό συγκεκριμένους όρους.

Το επιθυμητό προφίλ κινδύνου των πράξεων / χρηματοοικονομικών προϊόντων με εγγύηση της ΕΕ καθορίζεται εκ των προτέρων, δηλαδή πριν από την υπογραφή των συμβάσεων εγγύησης.

([47]) Απόφαση της Επιτροπής, της 25ης Μαρτίου 2020, σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τη διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων του κοινού ταμείου προβλέψεων, 2020/C 131/03 (ΕΕ C 131 της 22.4.2020, σ. 3).

β) *Μέτρα σχετικά με την επιλογή των εταίρων υλοποίησης*

Τα προγράμματα δημοσιονομικών εγγυήσεων εκτελούνται με αξιόπιστους εταίρους, οι οποίοι αξιολογούνται κατά πυλώνες. Οι εταίροι αυτοί δεσμεύονται να χρησιμοποιούν τους δικούς τους πόρους, διασφαλίζοντας την ευθυγράμμιση των συμφερόντων με την ΕΕ.

γ) *Μέτρα για τη διασφάλιση επαρκούς εκ των προτέρων δημοσιονομικής ικανότητας για απορρόφηση των καταπτώσεων εγγυήσεων*

Τα προγράμματα δημοσιονομικών εγγυήσεων υποστηρίζονται από προβλεπόμενα στοιχεία ενεργητικού που τηρούνται στο ΚΤΠ. Ο συντελεστής προβλέψεων καθορίζεται στη βασική νομική πράξη κάθε προγράμματος, ώστε να μπορεί ο προγραμματισμός των πιστώσεων του προϋπολογισμού να αποτελεί πρόβλεψη η οποία καθιστά δυνατή την απορρόφηση των ζημιών χωρίς δημοσιονομικές διαταραχές. Η Επιτροπή διασφαλίζει σε ετήσια βάση ότι ο συντελεστής προβλέψεων είναι επαρκής και ευθυγραμμισμένος με τις αρχές του δημοσιονομικού κανονισμού και τον δημοσιονομικό προγραμματισμό.

δ) *Μέτρα για την αντιμετώπιση πραγματοποιηθεισών ζημιών που υπερβαίνουν την εκ των προτέρων εκτίμηση*

Ο δημοσιονομικός κανονισμός περιλαμβάνει δύο κατώτατα όρια έγκαιρης προειδοποίησης (παραμένει διαθέσιμο το 50 % και το 30 % του συντελεστή προβλέψεων). Τα εν λόγω όρια παρέχουν στην Επιτροπή τη δυνατότητα να προβλέπει την ενδεχόμενη εξάντληση των προβλέψεων και να αξιολογεί αν θα πρέπει να προτείνει πρόσθετες προβλέψεις. Σε περίπτωση που απαιτείται προσωρινά πρόσθετη ρευστότητα, εφαρμόζονται διαδικασίες όπως μεταφορές μεταξύ των συνιστωσών του ΚΤΠ, η χρήση της ρευστότητας των κεντρικών ταμειακών διαθεσίμων, καθώς και η χρήση διαθέσιμων δημοσιονομικών περιθωρίων.

Επιπλέον, το 2020 συστάθηκε διευθύνουσα επιτροπή για τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις με σκοπό την εποπτεία των δημοσιονομικών εγγυήσεων και της χρηματοδοτικής συνδρομής που δημιουργούν ενδεχόμενες υποχρεώσεις για τον προϋπολογισμό. Η επιτροπή παρεμβαίνει σε θέματα που σχετίζονται με τη διαχείριση κινδύνων, τις τυποποιημένες συμφωνίες και την ενοποιημένη υποβολή εκθέσεων για τη θέσπιση εσωτερικών απαιτήσεων όσον αφορά τη βιώσιμη διαχείριση των ενδεχόμενων υποχρεώσεων.

Προγράμματα χρηματοδοτικών μέσων

Ο προϋπολογισμός της ΕΕ βασίζεται σε προγράμματα χρηματοδοτικών μέσων εδώ και πολλά χρόνια. Τα εν λόγω προγράμματα χρησιμοποιούνται για τη χρηματοδότηση δικαιούχων που παρουσιάζουν περισσότερους κινδύνους και αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην εξασφάλιση χρηματοδότησης από εμπορικούς δανειστές. Η Επιτροπή αναθέτει την υλοποίηση των εν λόγω προγραμμάτων στον Όμιλο ΕΤΕπ ή σε άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα μέσω συμφωνιών με την Επιτροπή. Βλ. σημείωση **2.4.2.1** για παραδείγματα αυτών.

Μόλις δεσμευθεί χρηματοδοτική συνεισφορά σε χρηματοδοτικό μέσο, τα αναγκαία κεφάλαια μεταφέρονται σε καταπιστευματικό λογαριασμό που ανοίγει το χρηματοπιστωτικό ίδρυμα στο όνομά του αλλά για λογαριασμό της Επιτροπής. Το χρηματοπιστωτικό ίδρυμα μπορεί να χρησιμοποιεί τα κεφάλαια αυτά για να χορηγεί δάνεια, να εκδίδει χρεωστικούς τίτλους, να επενδύει σε συμμετοχικούς τίτλους ή να καλύπτει καταπτώσεις εγγυήσεων.

Ο κίνδυνος που σχετίζεται με τα εν λόγω χρηματοδοτικά μέσα περιορίζεται στο ανώτατο όριο που αναφέρεται στις σχετικές συμφωνίες, το οποίο είναι το εγγεγραμμένο στον προϋπολογισμό ποσό που προβλέπεται για το μέσο. Δεδομένου ότι η Επιτροπή βαρύνεται συχνά με την πρώτη ζημία, είναι πιθανό ο προϋπολογισμός της ΕΕ να υποστεί ορισμένες απώλειες.

Οι συμφωνίες της Επιτροπής με χρηματοπιστωτικά ιδρύματα περιλαμβάνουν αυστηρές προϋποθέσεις και υποχρεώσεις για να διασφαλιστούν η δέουσα διαχείριση των κονδυλίων της ΕΕ και η υποβολή σχετικών εκθέσεων. Τα έσοδα από τα χρηματοδοτικά μέσα γενικά επιστρέφονται στον προϋπολογισμό της ΕΕ.

6.3. **ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ**

Έκθεση των χρηματοδοτικών μέσων της ΕΕ στον συναλλαγματικό κίνδυνο στο τέλος του έτους – Καθαρή θέση

σε εκατ. EUR

	31.12.2024						
	USD	RON	PLN	SEK	Λοιπά	EUR	Σύνολο
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού							
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στο αποσβεσμένο κόστος[1]	*40*	*5*	*–*	*–*	*7*	*414*	*466*
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος							
Μη παράγωγα	*2 148*	*–*	*–*	*45*	*120*	*41 336*	*43 648*
Παράγωγα	*–*	*–*	*–*	*–*	*–*	*1 110*	*1 110*
Απαιτήσεις[2]	*72*	*1*	*17*	*1*	*111*	*3 039*	*3 240*
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους	*111*	*258*	*573*	*314*	*966*	*60 941*	*63 163*
	2 371	**264**	**590**	**360**	**1 204**	**106 839**	**111 628**

σε εκατ. EUR

	31.12.2024						
	USD	RON	PLN	SEK	Λοιπά	EUR	Σύνολο
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις							
Υποχρέωση από οικονομικές εγγυήσεις	*(518)*	*(36)*	*(59)*	*(12)*	*(112)*	*(5 643)*	*(6 379)*
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος	*(1 712)*	*285*	*76*	*75*	*138*	*1 040*	*(98)*
	(2 230)	**248**	**17**	**63**	**26**	**(4 603)**	**(6 477)**
Σύνολο	**141**	**512**	**607**	**423**	**1 230**	**102 237**	**105 151**

σε εκατ. EUR

	31.12.2023						
	USD	RON	PLN	SEK	Λοιπά	EUR	Σύνολο
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού							
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στο αποσβεσμένο κόστος ([1])	*39*	*5*	*–*	*–*	*11*	*200*	*255*
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος							
Μη παράγωγα	*1 568*	*–*	*–*	*20*	*129*	*35 686*	*37 402*
Παράγωγα	*(1 142)*	*17*	*21*	*74*	*65*	*2 055*	*1 091*
Απαιτήσεις ([2])	*123*	*2*	*28*	*1*	*120*	*3 757*	*4 032*
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους	*145*	*474*	*1 076*	*654*	*1 657*	*35 608*	*39 616*
	734	**499**	**1 126**	**749**	**1 982**	**77 306**	**82 396**
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις							
Υποχρέωση από οικονομικές εγγυήσεις	*(591)*	*(32)*	*(38)*	*(15)*	*(105)*	*(5 488)*	*(6 268)*
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος	*(1)*	*152*	*–*	*(3)*	*(6)*	*(201)*	*(60)*
	(593)	**120**	**(38)**	**(18)**	**(111)**	**(5 689)**	**(6 328)**
Σύνολο	**142**	**619**	**1 088**	**731**	**1 871**	**71 618**	**76 068**

([1]) *Εκτός των δανείων για ΜΑΑ (NGEU) και για χρηματοδοτική συνδρομή.*
([2]) *Εκτός των προεισπραχθέντων εξόδων.*

Στους ετήσιους λογαριασμούς της ΕΕ για το 2024, το ρουμανικό λέου προστέθηκε στην έκθεση σε συναλλαγματικό κίνδυνο και στην ανάλυση ευαισθησίας, ενώ η λίρα στερλίνα αφαιρέθηκε σε σύγκριση με τους ετήσιους λογαριασμούς της ΕΕ για το 2023. Ο λόγος έγκειται στη μείωση των ανοιγμάτων σε λίρα στερλίνα μετά την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ το 2020 και στη συνεχιζόμενη αύξηση των ανοιγμάτων σε ρουμανικό λέου.

Εάν το ευρώ είχε ενισχυθεί ή αποδυναμωθεί έναντι άλλων νομισμάτων κατά 10 %, τότε θα επέρχονταν οι ακόλουθες συνέπειες στο οικονομικό αποτέλεσμα:

σε εκατ. EUR

Αύξηση (+)/ Μείωση (-) συναλλαγματικής ισοτιμίας	2024			
	USD	RON	PLN	SEK
+10 %	*(13)*	*(47)*	*(55)*	*(38)*
-10 %	*16*	*57*	*67*	*47*

σε εκατ. EUR

Αύξηση (+)/ Μείωση (-) συναλλαγματικής ισοτιμίας	2023			
	USD	RON	PLN	SEK
+10 %	*(13)*	*(56)*	*(99)*	*(66)*
-10 %	*16*	*69*	*121*	*81*

Δανειοληπτικές και δανειοδοτικές δραστηριότητες για το NGEU και χρηματοδοτική συνδρομή

Δεδομένου ότι όλα τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού είναι επί του παρόντος σε ευρώ, η ΕΕ δεν είναι εκτεθειμένη σε συναλλαγματικό κίνδυνο.

Ταμειακές πράξεις

Οι ίδιοι πόροι που καταβάλλουν τα κράτη μέλη σε νομίσματα διαφορετικά του ευρώ, τηρούνται στους λογαριασμούς ιδίων πόρων. Όταν τα κεφάλαια αυτά είναι απαραίτητα για πληρωμές, μετατρέπονται σε ευρώ. Σε ορισμένες περιπτώσεις, χρησιμοποιούνται άμεσα για πληρωμές στα ίδια νομίσματα.

Η Επιτροπή τηρεί επίσης λογαριασμούς σε άλλα νομίσματα πλην του ευρώ, όπως το δολάριο ΗΠΑ, η λίρα στερλίνα και το ελβετικό φράγκο, σε εμπορικές τράπεζες για την εκτέλεση πληρωμών στα νομίσματα αυτά. Οι λογαριασμοί αυτοί αναπληρώνονται ανάλογα με τις ανάγκες, γεγονός που μετριάζει τον συναλλαγματικό κίνδυνο.

Σε περίπτωση διαφόρων άλλων εισπράξεων σε νομίσματα πλην του ευρώ, τα σχετικά ποσά είτε μεταφέρονται σε λογαριασμούς της Επιτροπής στα ίδια νομίσματα είτε μετατρέπονται σε ευρώ και μεταφέρονται σε λογαριασμούς τηρούμενους σε ευρώ.

Οι λογαριασμοί πάγιων προκαταβολών σε άλλα νομίσματα πλην του ευρώ αναπληρώνονται με βάση τις εκτιμώμενες βραχυπρόθεσμες ανάγκες πληρωμών και τηρούνται εντός των αντίστοιχων ανώτατων ορίων τους.

Πρόστιμα

Όλα τα πρόστιμα που επιβάλλονται, καταβάλλονται ή καλύπτονται προσωρινά εκφράζονται σε ευρώ, συνεπώς δεν υπάρχει συναλλαγματικός κίνδυνος όταν τηρούνται στο ταμείο BUFI.

Δημοσιονομικές εγγυήσεις

Συνήθως, οι δημοσιονομικές εγγυήσεις χορηγούνται με ανώτατο όριο που εκφράζεται σε ευρώ. Ωστόσο, ορισμένες υποκείμενες πράξεις μπορεί να εκφράζονται σε άλλα νομίσματα, όπως το δολάριο ΗΠΑ ή τοπικά νομίσματα.

Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τον συναλλαγματικό κίνδυνο κατά τον καθορισμό των αναγκών προβλέψεων για δημοσιονομικές εγγυήσεις.

Κοινό ταμείο προβλέψεων

Το ΚΤΠ διαχειρίζεται τόσο ευρώ όσο και δολάρια ΗΠΑ. Για τη διαχείριση του συναλλαγματικού κινδύνου, το ΚΤΠ συνάπτει προθεσμιακά συμβόλαια σε ξένο νόμισμα για την αντιστάθμιση της αγοραίας αξίας των επενδύσεών του σε δολάρια ΗΠΑ, με καθορισμό του ορίου της μέγιστης μη αντισταθμισμένης έκθεσης σε συναλλαγματικό κίνδυνο στο 1 % της συνολικής αξίας του χαρτοφυλακίου εντός της απόδοσης αναφοράς και των ετήσιων στρατηγικών κατανομών, όπως ορίζονται στα σχετικά χρηματοδοτικά μέσα. Για περισσότερες πληροφορίες, βλ. σημείωση **2.4.1.2**.

Το ΚΤΠ χρησιμοποιεί αυτή τη στρατηγική αντιστάθμισης για να προσαρμόσει ή να αντιστρέψει αναλόγως την αντισταθμισμένη θέση, ανάλογα με τις ανάγκες. Ωστόσο, το ΚΤΠ δεν αντισταθμίζει τον συναλλαγματικό κίνδυνο για τα υποκατάστατα δάνεια (βλ. σημείωση **2.4.1.2**) που τηρούνται στο αρχικό τους νόμισμα και εκθέτουν την ΕΕ σε συναλλαγματικό κίνδυνο. Για τα δάνεια αυτά, δεν εκτελούνται πράξεις για την αντιστάθμιση των διακυμάνσεων συναλλαγματικών ισοτιμιών, λόγω της αβεβαιότητας σχετικά με το χρονοδιάγραμμα αποπληρωμής δανείων.

6.4. **ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ**

Ο ακόλουθος πίνακας δείχνει τον τρόπο με τον οποίο μια μεταβολή των επιτοκίων κατά 1 % (± 100 μονάδες βάσης) θα επηρέαζε το οικονομικό αποτέλεσμα της ΕΕ για χρεωστικούς τίτλους και ΔΑΚ.

σε εκατ. EUR

	Αύξηση (+) /μείωση (–) σε μονάδες βάσης	Οικονομικό αποτέλεσμα
2024: Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος	*+ 100*	*(1 172)*
	- 100	*1 246*
2023: Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος	*+ 100*	*(960)*
	- 100	*1 021*

Η ευαισθησία ενός χαρτοφυλακίου ομολόγων στις μεταβολές των επιτοκίων αυξάνεται ανάλογα με τη διάρκειά του. Η διάρκεια των κύριων χαρτοφυλακίων στοιχείων ενεργητικού που διαχειρίζεται η Επιτροπή περιγράφεται κατωτέρω.

Δανειοληπτικές και δανειοδοτικές δραστηριότητες για το NGEU και χρηματοδοτική συνδρομή

Λόγω των δανειοληπτικών και δανειοδοτικών δραστηριοτήτων της, η ΕΕ έχει σημαντικές τοκοφόρες απαιτήσεις και υποχρεώσεις. Ωστόσο, για τα μέσα χρηματοδοτικής συνδρομής, εκτός των δανειοληπτικών πράξεων στο πλαίσιο της ενοποιημένης προσέγγισης χρηματοδότησης, δεν υπάρχει κίνδυνος επιτοκίου δεδομένου ότι οι δανειοληπτικές πράξεις αντισταθμίζονται από αντίστοιχες δανειοδοτικές πράξεις με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις (συνακόλουθες πράξεις).

Για την ενοποιημένη προσέγγιση χρηματοδότησης, ο κίνδυνος επιτοκίου καλύπτεται με την εφαρμογή διαδικασιών και μηχανισμών που μετριάζουν τον κίνδυνο. Η βασική αρχή της ενοποιημένης προσέγγισης χρηματοδότησης είναι η κατανομή του κόστους χρηματοδότησης και των σχετικών δαπανών στους δικαιούχους δανείων και στον προϋπολογισμό της ΕΕ με διαφανή, τον πλέον αποδοτικό οικονομικά και δίκαιο τρόπο βάσει υπολογισμών των τόκων σε ημερήσια βάση. Η ενοποιημένη προσέγγιση βασίζεται στην αρχή της πλήρους κατανομής του κόστους, επομένως το κόστος των τόκων που πηγάζει από δανειοληπτικά μέσα, ταμειακά διαθέσιμα ή άλλα επενδυτικά μέσα ανακατανέμεται πλήρως και τιμολογείται στους δικαιούχους δανείων ως κόστος χρηματοδότησης ή κόστος διαχείρισης ρευστότητας.

Το κόστος χρηματοδότησης κατανέμεται στους δικαιούχους δανείων με βάση το ανεξόφλητο ποσό δανείων. Το κόστος χρηματοδότησης που δεν κατανέμεται σε δάνεια ή η μη επιστρεπτέα στήριξη υπόκειται σε τιμολόγηση στους δικαιούχους δανείων και στον προϋπολογισμό της ΕΕ με τη μορφή δαπανών διαχείρισης ρευστότητας που μπορεί να είναι θετικές ή αρνητικές, ανάλογα με την εξέλιξη των επιτοκίων που εφαρμόζονται στα ταμειακά υπόλοιπα.

Στο πλαίσιο της ενοποιημένης προσέγγισης χρηματοδότησης, τα ταμειακά διαθέσιμα τηρούνται σε προληπτική δεξαμενή χρηματοδότησης της ΕΕ, προκειμένου να διατηρείται καθορισμένο περιθώριο ασφαλείας, αποφεύγοντας παράλληλα τη δημιουργία πλεοναζόντων υπολοίπων. Τα ταμειακά διαθέσιμα τηρούνται στην ΕΚΤ και από τις 4 Απριλίου 2022 το βραχυπρόθεσμο επιτόκιο της χρηματαγοράς του ευρώ μείον 20 μονάδες βάσης εφαρμόζεται σε κάθε ανεξόφλητο ταμειακό υπόλοιπο. Τυχόν έσοδα από τα ταμειακά διαθέσιμα και άλλα επενδυτικά μέσα όπως οι προθεσμιακές καταθέσεις της χρηματαγοράς εντάσσονται στην τιμολόγηση του κόστους διαχείρισης ρευστότητας.

Ταμειακές πράξεις

Η Επιτροπή εφαρμόζει μέτρα για να εξασφαλίσει ότι οι εισπραττόμενοι τόκοι στους τραπεζικούς λογαριασμούς της αντανακλούν συστηματικά τα επιτόκια της αγοράς, καθώς και τις πιθανές τους διακυμάνσεις.

Οι λογαριασμοί ιδίων πόρων προστατεύονται από τυχόν δαπάνες, δεδομένου ότι είναι απαλλαγμένοι από κάθε επιβάρυνση ή τόκο σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 609/2014 του Συμβουλίου.

Οι λογαριασμοί που τηρούνται στα δημόσια ταμεία των κρατών μελών για την είσπραξη ιδίων πόρων δεν είναι τοκοφόροι και δεν βαρύνονται με έξοδα. Οι λογαριασμοί που τηρούνται στις εθνικές κεντρικές τράπεζες (ίδιοι πόροι και λοιποί) μπορούν να αμείβονται με την επίσημη τιμή που εφαρμόζει κάθε θεσμικό όργανο.

Η Επιτροπή προσαρμόζει τις οικείες διαδικασίες ταμειακής διαχείρισης σύμφωνα με τις τρέχουσες συνθήκες επιτοκίων της αγοράς. Το 2023 τα θετικά επιτόκια διευκόλυναν την εφαρμογή του μοντέλου κεντρικού λογαριασμού. Στους κεντρικούς λογαριασμούς καταθέσεων τηρείται ταμειακό περιθώριο ασφαλείας βάσει εβδομαδιαίας χρηματοδότησης από λογαριασμούς ιδίων πόρων για την κάλυψη των αναγκών πληρωμών για την εκτέλεση του προϋπολογισμού, αποφεύγοντας παράλληλα τη δημιουργία πλεοναζόντων υπολοίπων.

Τα ημερήσια υπόλοιπα που τηρούνται σε λογαριασμούς εμπορικών και κεντρικών τραπεζών είναι τοκοφόρα σε ημερήσια βάση, με βάση κυμαινόμενα επιτόκια της αγοράς στα οποία εφαρμόζεται συμβατικό περιθώριο (θετικό ή αρνητικό).

Πρόστιμα

Τα προσωρινώς εισπραχθέντα πρόστιμα επενδύονται σε χαρτοφυλάκιο μακροπρόθεσμων ομολόγων με μέση διάρκεια χαρτοφυλακίου τα 1,55 έτη.

Κοινό ταμείο προβλέψεων

Το χαρτοφυλάκιο του ΚΤΠ έχει συνολική μέση διάρκεια 3,42 ετών.

ΕΚΑΧ υπό εκκαθάριση

Τα ποσά της υπό εκκαθάριση ΕΚΑΧ επενδύονται σε χαρτοφυλάκιο μακροπρόθεσμων ομολόγων με μέση διάρκεια τα 3,31 έτη.

6.5. ΑΛΛΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΠΟΥ ΣΥΝΔΕΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΙΜΕΣ

Από τις 31 Δεκεμβρίου 2024 η ΕΕ είναι εκτεθειμένη σε κίνδυνο μετοχικού κεφαλαίου από διάφορες επενδύσεις, μεταξύ των οποίων:

— επενδύσεις μη εισηγμένου μετοχικού κεφαλαίου (όπως κεφάλαια επιχειρηματικών συμμετοχών και άλλα επενδυτικά ταμεία),

— αμοιβαία κεφάλαια της χρηματαγοράς (όπως το Unitary Fund της ΕΤΕπ),

— ΔΑΚ,

— επενδύσεις σε συγκεντρωμένα χαρτοφυλάκια (βλ. σημείωση **2.4.2.1**).

Η ΕΕ είναι επίσης εκτεθειμένη σε κίνδυνο μετοχών μέσω εγγυήσεων που καλύπτουν επενδύσεις μη εισηγμένου μετοχικού και οιονεί μετοχικού κεφαλαίου, που αντιμετωπίζονται ως παράγωγα στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος (βλ. σημείωση **2.4.2.2**).

Ο κίνδυνος τιμής συμμετοχικών τίτλων συνίσταται στον κίνδυνο μεταβολής των εύλογων αξιών επενδύσεων μετοχικού κεφαλαίου λόγω διακυμάνσεων στις τιμές μετοχών και/ή στην αξία εγγυημένων επενδύσεων μετοχικού κεφαλαίου.

Η επίπτωση των προαναφερόμενων μέσων επί του πλεονάσματος ή του ελλείμματος μιας αύξησης ή μείωσης της αξίας κατά 10 % θα έχει ως εξής:

σε εκατ. EUR

	10 %	(10) %
Επενδύσεις μετοχικού κεφαλαίου	*320*	*(320)*
ΑΚΧΑ, ΔΑΚ και επενδύσεις σε συγκεντρωμένα χαρτοφυλάκια	*598*	*(598)*
Εγγυήσεις σε συμμετοχικά χαρτοφυλάκια [1]	*606*	*(606)*
Σύνολο στις 31.12.2024	**1 523**	**(1 523)**
Επενδύσεις μετοχικού κεφαλαίου	*289*	*(289)*
ΑΚΧΑ, ΔΑΚ και επενδύσεις σε συγκεντρωμένα χαρτοφυλάκια	*481*	*(481)*
Εγγυήσεις σε συμμετοχικά χαρτοφυλάκια [1]	*506*	*(506)*
Σύνολο στις 31.12.2023	**1 276**	**(1 276)**

[1] Ο κίνδυνος εγγυήσεων σε συμμετοχικά χαρτοφυλάκια βασίζεται στο ονομαστικό ποσό που καλύπτεται από την εγγύηση.

Η ΕΕ επενδύει ή εγγυάται μη εισηγμένα στοιχεία ενεργητικού των οποίων οι αξίες δεν δημοσιοποιούνται. Τα εν λόγω στοιχεία ενεργητικού χρησιμοποιούνται συνήθως από εντεταλμένες οντότητες, οι οποίες είναι εμπειρογνώμονες του κλάδου και αξιολογούν και παρακολουθούν την αξία τους σε τακτική βάση.

6.6. ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ

Μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο

σε εκατ. EUR

	31.12.2024	31.12.2023
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού		
Δάνεια	*283 580*	*246 877*
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους	*63 163*	*39 616*

σε εκατ. EUR

	31.12.2024	31.12.2023
Απαιτήσεις από ανταλλακτικές συναλλαγές ([1])	*3 240*	*4 032*
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος — χρεωστικοί τίτλοι	*34 465*	*29 703*
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος — παράγωγα	*1 110*	*1 091*
Χορηγηθείσες εγγυήσεις και δανειακές δεσμεύσεις		
Συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων	*60 857*	*57 066*
Δανειακές δεσμεύσεις	*18 193*	*40*
Σύνολο	**464 607**	**378 426**

([1]) [1]*Εκτός των προεισπραχθέντων εξόδων.*

Επιπλέον, η ΕΕ είναι έμμεσα εκτεθειμένη στον πιστωτικό κίνδυνο μέσω των επενδύσεών της σε ΑΚΧΑ, ΔΑΚ εταιρικών ομολόγων και συγκεντρωμένα χαρτοφυλάκια χρεωστικών τίτλων (βλ. σημείωση **2.4.2.1**), γεγονός που μπορεί να επηρεάσει τις τιμές τους (βλ. σημείωση **6.5**).

Δάνεια: πιστωτική ποιότητα

σε εκατ. EUR

31.12.2024					
	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	POCI	Σύνολο
Αξιολόγηση πιστοληπτικής ικανότητας					
Εξαίρετου και υψηλού βαθμού	*35 593*	–	–	–	*35 593*
Άνω μεσαίου βαθμού	*87 005*	–	–	–	*87 005*
Χαμηλού μεσαίου βαθμού	*129 200*	–	–	–	*129 200*
Μη επενδυτικού βαθμού (συμπεριλαμβανομένης της αθέτησης)	*3 593*	*44 139*	*14*	*27*	*47 773*
Ακαθάριστη λογιστική αξία	**255 391**	**44 139**	**14**	**27**	**299 571**
Μείον πρόβλεψη ζημίας	*(31)*	*(15 969)*	*(14)*	*24*	*(15 991)*
Καθαρή λογιστική αξία	**255 360**	**28 170**	**(1)**	**51**	**283 580**

σε εκατ. EUR

31.12.2023					
	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	POCI	Σύνολο
Αξιολόγηση πιστοληπτικής ικανότητας					
Εξαίρετου και υψηλού βαθμού	*36 302*	–	–	–	*36 302*
Άνω μεσαίου βαθμού	*72 051*	–	–	–	*72 051*
Χαμηλού μεσαίου βαθμού	*113 652*	–	–	–	*113 652*
Μη επενδυτικού βαθμού (συμπεριλαμβανομένης της αθέτησης)	*2 130*	*31 762*	*25*	*38*	*33 955*
Ακαθάριστη λογιστική αξία	**224 134**	**31 762**	**25**	**38**	**255 960**
Μείον πρόβλεψη ζημίας	*(54)*	*(9 024)*	*(23)*	*18*	*(9 083)*
Καθαρή λογιστική αξία	**224 081**	**22 738**	**2**	**56**	**246 877**

Οι κατηγορίες κινδύνου που αναφέρονται ανωτέρω βασίζονται καταρχήν στις κατηγορίες αξιολόγησης από εξωτερικούς οργανισμούς αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας. Οι κατηγορίες αυτές αντιστοιχούν σε:

— Εξαίρετου και υψηλού βαθμού (Prime and high grade): Moody's P-1, Aaa – Aa3· S&P A-1+, A-1, AAA – AA -· Fitch F1+, F1, AAA – AA- και ισοδύναμα·

— Άνω μεσαίου βαθμού (Upper medium grade): Moody's P-2, A1 – A3· S&P A-2, A+ – A-· Fitch F2, A+ – A- και ισοδύναμα·

— Χαμηλού μεσαίου βαθμού (Lower medium grade): Moody's P-3, Baa1 – Baa3, S&P A-3, BBB+ – BBB-· Fitch F3, BBB+ – BBB- και ισοδύναμα·

— Μη επενδυτικού βαθμού (Non-investment grade): Moody's not prime, Ba1 – C· S&P B, C, D, BB+ – D· Fitch B, C, D, BB+ – D και ισοδύναμα.

Η ΕΕ χρησιμοποιεί αυτές τις κατηγορίες αξιολόγησης ως σημείο αναφοράς για τα χρηματοδοτικά μέσα και τις εμπορικές τράπεζες. Ωστόσο, η ΕΕ μπορεί να τηρεί τα ποσά σε συγκεκριμένη κατηγορία κινδύνου, ακόμη και εάν ένας οργανισμός αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας έχει υποβαθμίσει τον αντισυμβαλλόμενο, έπειτα από τη δική του ανάλυση των επιμέρους υποθέσεων.

Τα δάνεια μη επενδυτικού βαθμού είναι κυρίως δάνεια χρηματοδοτικής συνδρομής προς τις χώρες-εταίρους που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες. Όλα τα δάνεια προς τα κράτη μέλη είναι επενδυτικού βαθμού και σταδίου 1. Τα δάνεια του σταδίου 2 περιλαμβάνουν κυρίως τη ΜΧΣ, τη ΜΧΣ+, το Μέσο Διευκόλυνσης για την Ουκρανία και τα δάνεια Ευρατόμ προς την Ουκρανία. Τα αγορασμένα ή δημιουργημένα δάνεια απομειωμένης πιστωτικής αξίας είναι τα υποκατάστατα δάνεια από τα προγράμματα ΕΕΔ.

Δανειοληπτικές και δανειοδοτικές δραστηριότητες για το NGEU και χρηματοδοτική συνδρομή

Σε περίπτωση αθέτησης των υποχρεώσεων των οφειλετών, η Επιτροπή μπορεί να κάνει αναλήψεις από τα στοιχεία ενεργητικού που τηρούνται στο ΚΤΠ για να εξυπηρετήσει κάθε σχετικό οφειλόμενο χρέος, ειδικά για δάνεια ΜΧΣ και δάνεια Ευρατόμ σε τρίτες χώρες (εκτός από τη ΜΧΣ+).

Τα δάνεια που χορηγήθηκαν στην Ουκρανία στο πλαίσιο του προγράμματος έκτακτης ΜΧΣ (εκταμιεύθηκαν 6 δισ. EUR το 2022) καλύπτονται αρχικά από τη συνιστώσα τους στο ΚΤΠ και, στη συνέχεια, από πρόσθετες εγγυήσεις των κρατών μελών ύψους 3,7 δισ. EUR, οι οποίες θεωρούνται πιστωτική ενίσχυση για τα εν λόγω δάνεια και άρα μειώνουν μια πρόβλεψη απομείωσης που αναγνωρίστηκε σε σχέση με τα εν λόγω δάνεια σε ποσό 337 εκατ. EUR (από το σύνολο της πρόβλεψης απομείωσης ύψους 10,1 δισ. EUR που καλύπτει το σύνολο των δανείων ΜΧΣ και ΜΧΣ+ προς την Ουκρανία) στις 31 Δεκεμβρίου 2024.

Η Επιτροπή διαχειρίζεται την έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο για δάνεια Ευρατόμ με τη λήψη κρατικών εγγυήσεων, οι οποίες ανέρχονται συνολικά σε 300 εκατ. EUR στις 31 Δεκεμβρίου 2024 (2023: 314 εκατ. EUR).

Τα δάνεια που έχουν χορηγηθεί στα κράτη μέλη στο πλαίσιο του μέσου SURE βασίζονται σε ένα σύστημα εθελοντικών εγγυήσεων από τα κράτη μέλη που ανέρχονται στο 25 % του ανώτατου ορίου που διατίθεται για τη σχετική χρηματοδοτική συνδρομή.

Όσον αφορά τυχόν πιστωτικές ζημίες από δάνεια προς κράτη μέλη, τη ΜΧΣ+ και το Μέσο Διευκόλυνσης για την Ουκρανία, η Επιτροπή μπορεί να τις ζητήσει από τα κράτη μέλη, τηρώντας παράλληλα τα ανώτατα όρια ιδίων πόρων («δημοσιονομικό περιθώριο»· βλ. σημείωση **6,7**).

Δάνεια: Μεταβολή της πρόβλεψης ζημιών απομείωσης

σε εκατ. EUR

	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	POCI	Σύνολο
Πρόβλεψη ζημίας την 1.1.2024	*54*	*9 024*	*23*	*(18)*	*9 083*
Μεταφορά στο στάδιο 1	*23*	*(23)*	–	–	–
Μεταφορά στο στάδιο 2	*(0)*	*0*	–	–	–
Μεταφορά στο στάδιο 3	–	–	–	–	–
Νέα δάνεια	*14*	*5 694*	–	–	*5 708*
Παύσεις αναγνώρισης — αποπληρωμές	*(1)*	*(25)*	*(8)*	–	*(34)*
Παύσεις αναγνώρισης — διαγραφές	–	–	–	*(12)*	*(12)*
Επανεπιμέτρηση της πρόβλεψης ζημίας	*(59)*	*1 299*	*(1)*	*6*	*1 245*
Λοιπά	*0*	*0*	*0*	–	*0*
Πρόβλεψη ζημίας την 31.12.2024	**31**	**15 969**	**14**	**(24)**	**15 991**

Η πρόσθετη πρόβλεψη ζημίας απομείωσης για τα δάνεια του σταδίου 2 αφορά κυρίως τα νέα δάνεια προς την Ουκρανία που εκταμιεύτηκαν στο πλαίσιο του Μέσου Διευκόλυνσης για την Ουκρανία (βλ. σημείωση **2.4.1.1**).

Το 2024 η ΕΕ χορήγησε στην Ουκρανία επιδοτήσεις επιτοκίου ύψους 763 εκατ. EUR για τους δεδουλευμένους τόκους ορισμένων από τα έκτακτα δάνεια ΜΧΣ και τα δάνεια ΜΧΣ+. Το αποσβεσμένο κόστος πριν από την τροποποίηση ήταν 17,3 δισ. EUR. Αυτή η τροποποίηση των συμβατικών όρων λογιστικοποιήθηκε στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων ως ζημία λόγω τροποποίησης (βλ. σημείωση **3.15**). Η επιδότηση επιτοκίου δεν είχε σημαντικό αντίκτυπο στην εκτίμηση πιστωτικού κινδύνου και τα δάνεια συνέχισαν να ταξινομούνται στο στάδιο 2 στις 31 Δεκεμβρίου 2024.

Ανατρέξτε στη σημείωση **1.5.5** για τις πολιτικές σταδιακής προσέγγισης των δανείων της ΕΕ.

Δάνεια: Επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών

Η ΕΕ χρησιμοποιεί εκτίμηση σταθμισμένη βάσει πιθανοτήτων για την επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Αυτό περιλαμβάνει την εκτίμηση της διαφοράς μεταξύ των συμβατικών ταμειακών ροών και των αναμενόμενων ταμειακών ροών.

Για την εκτίμηση αυτή, η ΕΕ χρησιμοποιεί τρεις παραμέτρους πιστωτικού κινδύνου:

— πιθανότητα αθέτησης (PD): Πρόκειται για το ποσοστό που αντιπροσωπεύει το ενδεχόμενο αθέτησης οικονομικής υποχρέωσης του αντισυμβαλλομένου, είτε εντός των επόμενων 12 μηνών είτε κατά την υπολειπόμενη διάρκεια ζωής της υποχρέωσης.

— ζημία σε περίπτωση αθέτησης (LGD): Πρόκειται για ποσοστό που δείχνει την αναμενόμενη υστέρηση ταμειακών ροών, λαμβανομένων υπόψη των ανακτήσεων και των εξασφαλίσεων.

— άνοιγμα σε αθέτηση (EAD): Πρόκειται για το ανεξόφλητο άνοιγμα (ποσό) κατά τον χρόνο της αθέτησης.

Η ΕΕ λαμβάνει υπόψη το εκ των πραγμάτων καθεστώς προτιμώμενου πιστωτή κατά την εκτίμηση της ζημίας σε περίπτωση αθέτησης για τα κρατικά ανοίγματα.

Οι εκτιμώμενες ταμειακές ροές κατά την αναμενόμενη διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού προεξοφλούνται με το αποτελεσματικό επιτόκιο.

Η ΕΕ εξετάζει εύλογες και δικαιολογημένες μελλοντοστρεφείς πληροφορίες, διαθέσιμες χωρίς αδικαιολόγητο κόστος και προσπάθεια, και προσαρμόζει τις πρότυπες παραμέτρους όταν κρίνεται σκόπιμο.

Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους: πιστωτική ποιότητα

σε εκατ. EUR

	31.12.2024	31.12.2023
Αξιολόγηση πιστοληπτικής ικανότητας		
Εξαίρετου και υψηλού βαθμού	*57 251*	*35 687*
Άνω μεσαίου βαθμού	*4 161*	*3 114*
Χαμηλού μεσαίου βαθμού	*1 722*	*786*
Μη επενδυτικού βαθμού	*28*	*28*
Ακαθάριστη λογιστική αξία	**63 163**	**39 616**
Μείον πρόβλεψη ζημίας	-	–
Καθαρή λογιστική αξία	**63 163**	**39 616**

Ταμειακές πράξεις

Οι περισσότεροι ταμειακοί πόροι της Επιτροπής τηρούνται σε λογαριασμούς ιδίων πόρων που ανοίγουν τα κράτη μέλη για την καταβολή των συνεισφορών τους στους ιδίους πόρους, κυρίως ΑΕΕ, ΦΠΑ και ΠΙΠ. Οι λογαριασμοί αυτοί τηρούνται στο Δημόσιο Ταμείο έκαστου κράτους μέλους ή στις εθνικές κεντρικές τράπεζες που αντιπροσωπεύουν τον χαμηλότερο πιστωτικό κίνδυνο (ή κίνδυνο αντισυμβαλλομένου) για την Επιτροπή.

Όσον αφορά το μέρος των ταμειακών πόρων της Επιτροπής που τηρείται σε εμπορικές τράπεζες, η αναπλήρωση των λογαριασμών αυτών γίνεται σε βάση έγκαιρης παράδοσης (just-in-time) και τελεί αυτόματα υπό τη διαχείριση του συστήματος διαχείρισης μετρητών του ταμείου. Σε κάθε εμπορικό λογαριασμό τηρούνται ελάχιστα επίπεδα μετρητών, διασφαλίζοντας ότι το συνολικό ποσό που τηρείται σε ημερήσια βάση σ' αυτούς τους εμπορικούς λογαριασμούς παραμένει σταθερά σε χαμηλά επίπεδα (γενικά κάτω από 100 εκατ. EUR κατά μέσο όρο).

Ισχύουν ειδικές κατευθυντήριες γραμμές για την επιλογή των εμπορικών τραπεζών, ώστε να μειωθεί ακόμη περισσότερο ο κίνδυνος αντισυμβαλλομένου στον οποίον εκτίθεται η Επιτροπή. Οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές περιλαμβάνουν:

— την επιλογή εμπορικών τραπεζών μέσω προσκλήσεων υποβολής προσφορών, με ελάχιστη μακροπρόθεσμη πιστοληπτική διαβάθμιση A- της S&P ή ισοδύναμη·

— την παρακολούθηση των αξιολογήσεων και τον καθορισμό μέγιστου ανοίγματος για κάθε χρηματοπιστωτικό ίδρυμα, λαμβανομένης υπόψη της πιστοληπτικής ικανότητας και της κεφαλαιοποίησης της οντότητας του χρηματοπιστωτικού τομέα·

— την τήρηση λογαριασμών πάγιων προκαταβολών σε τοπικές τράπεζες που επιλέγονται με απλουστευμένη διαδικασία υποβολής προσφορών σε αντιπροσωπείες εκτός της ΕΕ, όπου οι απαιτήσεις πιστοληπτικής διαβάθμισης εξαρτώνται από τις τοπικές συνθήκες. Προκειμένου να περιοριστεί το άνοιγμα σε κίνδυνο, τα υπόλοιπα των λογαριασμών πάγιων προκαταβολών τηρούνται στο χαμηλότερο δυνατό επίπεδο, η αναπλήρωση των λογαριασμών αυτών γίνεται τακτικά και τα ισχύοντα ανώτατα όρια επανεξετάζονται ετησίως.

Ταμειακά διαθέσιμα που τηρούνται στο πλαίσιο της ενοποιημένης προσέγγισης χρηματοδότησης

Στο πλαίσιο της ενοποιημένης προσέγγισης χρηματοδότησης, τηρούνται επαρκή ταμειακά διαθέσιμα προκειμένου να καλύπτονται όλες οι επικείμενες ανάγκες εκταμίευσης και να διατηρείται καθορισμένο περιθώριο ασφαλείας, αποφεύγοντας παράλληλα τη δημιουργία τυχόν πλεοναζόντων υπολοίπων. Τα μετρητά τοποθετούνται σε τραπεζικό λογαριασμό στην ΕΚΤ, με αποτέλεσμα ο πιστωτικός κίνδυνος να είναι πολύ χαμηλός.

Απαιτήσεις: πιστωτική ποιότητα

σε εκατ. EUR

	Μη οφειλόμενες	Ληξιπρόθεσμες	Ληξιπρόθεσμες	Ληξιπρόθεσμες	Ληξιπρόθεσμες	Σύνολο
		0-30 ημέρες	31-90 ημέρες	91 ημέρες - 1 έτος	> 1 έτος	
Ακαθάριστη λογιστική αξία	1 508	15	33	27	207	*1 789*
Μείον πρόβλεψη ζημίας	(5)	(2)	(3)	(13)	(115)	*(138)*
Καθαρή λογιστική αξία στις 31.12.2024	**1 502**	**13**	**30**	**14**	**92**	***1 652***
Ακαθάριστη λογιστική αξία	1 819	23	10	40	304	*2 195*
Μείον πρόβλεψη ζημίας	(2)	(2)	(4)	(12)	(140)	*(159)*
Καθαρή λογιστική αξία στις 31.12.2023	**1 817**	**21**	**6**	**28**	**164**	**2 036**

Τα ποσά του παρόντος πίνακα δεν περιλαμβάνουν προεισπραχθέντα έξοδα και το σκέλος είσπραξης συμβολαίου οικονομικών εγγυήσεων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος (βλ. σημείωση 2.6.2), καθώς δεν υπόκεινται στις απαιτήσεις απομείωσης.

Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος — χρεωστικοί τίτλοι: πιστωτική ποιότητα

Κοινό ταμείο προβλέψεων

Η σταθμισμένη μέση πιστοληπτική διαβάθμιση του χαρτοφυλακίου του ΚΤΠ είναι A (S&P ή ισοδύναμη).

Προσωρινώς εισπραχθέντα πρόστιμα: χαρτοφυλάκιο BUFI

Η σταθμισμένη μέση πιστοληπτική διαβάθμιση του χαρτοφυλακίου είναι A (S&P ή ισοδύναμη).

Ληφθείσες οικονομικές εγγυήσεις

Η πολιτική διαχείρισης κινδύνου που εφαρμόζεται για την αποδοχή των οικονομικών εγγυήσεων εξασφαλίζει υψηλή πιστωτική ποιότητα για την Επιτροπή. Η πολιτική αυτή περιλαμβάνει:

— καθορισμό του μέγιστου πιστωτικού ανοίγματος με βάση την πιστοληπτική διαβάθμιση οντότητας του χρηματοπιστωτικού τομέα και το επίπεδο κεφαλαίου της, όπως αποτυπώνεται στις οικονομικές της καταστάσεις σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ·

— τακτική επανεξέταση της συμμόρφωσης των εκκρεμών εγγυήσεων με τις απαιτήσεις της πολιτικής.

ΕΚΑΧ υπό εκκαθάριση

Η σταθμισμένη μέση πιστοληπτική διαβάθμιση του χαρτοφυλακίου είναι A- (S&P ή ισοδύναμη).

Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος — παράγωγα: πιστωτική ποιότητα

Τα παράγωγα στοιχεία ενεργητικού της ΕΕ αφορούν κυρίως τις εγγυήσεις στα συμμετοχικά χαρτοφυλάκια. Ο πιστωτικός κίνδυνος περιορίζεται στον κίνδυνο αντισυμβαλλομένου. Η εγγύηση στο συμμετοχικό χαρτοφυλάκιο θα διακανονιστεί κυρίως με τον Όμιλο ΕΤΕπ, ο οποίος αξιολογείται με ΑΑΑ, μειώνοντας τον πιστωτικό κίνδυνο.

Μοναδικός αντισυμβαλλόμενος όλων των ανεξόφλητων προθεσμιακών πράξεων συναλλάγματος στις 31 Δεκεμβρίου 2024 είναι η Banque de France. Κατά συνέπεια, δεν απαιτούνται πιστωτικές ενισχύσεις, όπως εξασφαλίσεις ή εγγυήσεις.

Συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων: πιστωτική ποιότητα

σε εκατ. EUR

	31.12.2024			31.12.2023		
	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Σύνολο	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Σύνολο
Μακροπρόθεσμη πιστοληπτική διαβάθμιση						
Εξαίρετου και υψηλού βαθμού	*1*	*–*	***1***	*2*	*–*	***2***
Άνω μεσαίου βαθμού	*5*	*–*	***5***	*5*	*0*	***5***
Χαμηλού μεσαίου βαθμού	*137*	*–*	***137***	*29*	*–*	***29***
Μη επενδυτικού βαθμού	*34 912*	*25 746*	***60 658***	*30 310*	*26 697*	***57 007***
Διαχείριση σε συλλογική βάση / χωρίς διαβάθμιση	*10*	*47*	***56***	*13*	*10*	***23***
Σύνολο	**35 064**	**25 793**	**60 857**	**30 360**	**26 707**	**57 066**

Συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων: μεταβολή της πρόβλεψης ζημιών

σε εκατ. EUR

	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Σύνολο
Πρόβλεψη ζημίας την 1.1.2024	*1 430*	*2 397*	*3 826*
Μεταφορά στο στάδιο 2 ([1])	*(54)*	*54*	*–*
Μεταφορά στο στάδιο 1 ([1])	*8*	*(8)*	*–*
Προσθήκες	*292*	*34*	*326*
Αποδέσμευση εγγυήσεων	*(26)*	*(4)*	*(30)*
Επανεπιμέτρηση	*280*	*(398)*	*(117)*
Πρόβλεψη ζημίας την 31.12.2024	***1 930***	***2 075***	***4 005***
Λογιστική αξία της υποχρέωσης από οικονομικές εγγυήσεις στις 31.12.2024	**4 109**	**2 271**	**6 379**

([1]) *Οι μεταφορές από και προς το στάδιο 1/στάδιο 2 επιμετρώνται στην πρόβλεψη απομείωσης του υπολοίπου ανοίγματος, ενώ οι μεταβολές του ποσού που προκύπτει από τη μεταβολή του σταδίου (δηλαδή η μέτρηση για την αναμενόμενη πιστωτική ζημία δωδεκαμήνου ή σε ολόκληρη τη διάρκεια ζωής) αποτελούν μέρος της επανεπιμέτρησης.*

Η αύξηση της πρόβλεψης ζημίας για εγγυήσεις του σταδίου 1 το 2024 οφειλόταν κυρίως σε νέες πράξεις που υπογράφηκαν στο πλαίσιο των εγγυήσεων InvestEU και NDICI (βλ. σημείωση **4.1.1**).

Από τις εκκρεμείς αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες για εγγυήσεις του σταδίου 2, ύψους 2,1 δισ. EUR στις 31 Δεκεμβρίου 2024, 1,7 δισ. EUR αφορούν τις εγγυήσεις της ΕΕΔ (βλ. σημείωση **4.1.1**). Αυτό περιλαμβάνει αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες καθ' όλη τη διάρκεια ζωής ύψους 0,9 δισ. EUR για το άνοιγμα της ΕΤΕπ στην Ουκρανία (εκκρεμή δάνεια της ΕΤΕπ προς αντισυμβαλλομένους της στην Ουκρανία ύψους 3,7 δισ. EUR) με την εγγύηση της ΕΕ. Η μείωση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών για εγγυήσεις σταδίου 2 αφορά κυρίως την επανεπιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών για το εγγυημένο χαρτοφυλάκιο της ΕΕΔ λόγω της απόσβεσής του, καθώς και τη μεταβολή των εκτιμήσεων.

Ανατρέξτε στη σημείωση **1.5.12** για τις πολιτικές σταδιακής προσέγγισης της ΕΕ σε σχέση με τα συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων.

Δημοσιονομικές εγγυήσεις

Η ΕΕ εκτίθεται κυρίως σε πιστωτικό κίνδυνο μέσω των πράξεων που εγγυάται. Όταν η πιστωτική ποιότητα των υποκείμενων πράξεων επιδεινώνεται, τα γεγονότα αθέτησης καθίστανται πιο πιθανά και ενδέχεται επίσης να αυξηθούν οι περιπτώσεις κατάπτωσης των εγγυήσεων της ΕΕ.

Για την παρακολούθηση και τη διαχείριση αυτού του κινδύνου, η Επιτροπή βασίζεται σε ένα μοντέλο πιστωτικού κινδύνου που αξιολογεί τις δυνητικές ζημίες. Το μοντέλο χρησιμοποιεί στοιχεία από τους εταίρους υλοποίησης και τα συνδυάζει με την κρίση εμπειρογνωμόνων για την εξαγωγή εκτίμησης κινδύνου που συνάδει με τη συναλλαγή και τις οικείες οικονομικές συνθήκες.

6.7. **ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ**

Ανάλυση ληκτότητας μη παράγωγων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων με βάση τον χρόνο που απομένει μέχρι τη λήξη των συμβατικών προθεσμιών

σε εκατ. EUR

	Μη προεξοφλημένες συμβατικές ταμειακές ροές				Λογιστική αξία
	< 1 έτος	1-5 έτη	> 5 έτη	Σύνολο	
Δανειοληπτικές πράξεις	*(61 589)*	*(201 152)*	*(468 669)*	*(731 410)*	*(594 028)*
Οφειλές	*(55 414)*	–	–	*(55 414)*	*(55 414)*
Λοιπά	*(168)*	*(560)*	*(850)*	*(1 578)*	*(1 398)*
Σύνολο στις 31.12.2024	**(117 171)**	**(201 711)**	**(469 519)**	**(788 401)**	**(650 839)**
Δανειοληπτικές πράξεις	*(24 526)*	*(147 211)*	*(367 296)*	*(539 033)*	*(450 561)*
Οφειλές	*(50 516)*	–	–	*(50 516)*	*(50 516)*
Λοιπά	*(195)*	*(661)*	*(867)*	*(1 723)*	*(1 496)*
Σύνολο στις 31.12.2023	**(75 237)**	**(147 872)**	**(368 164)**	**(591 272)**	**(502 572)**

Ανάλυση ληκτότητας παράγωγων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων με βάση τον χρόνο που απομένει μέχρι τη λήξη των συμβατικών προθεσμιών

σε εκατ. EUR

	Μη προεξοφλημένες συμβατικές ταμειακές ροές				Λογιστική αξία
	< 1 έτος	1-5 έτη	> 5 έτη	Σύνολο	
Σκέλος πληρωμής παραγώγου	*(1 779)*	*(7)*	*(4)*	*(1 790)*	
Σκέλος είσπραξης παραγώγου	*1 691*	–	–	*1 691*	
Καθαρές ταμειακές ροές στις 31.12.2024	**(88)**	**(7)**	**(4)**	**(99)**	**(98)**
Σκέλος πληρωμής παραγώγου	*(1 203)*	*(6)*	–	*(1 209)*	
Σκέλος είσπραξης παραγώγου	*1 186*	–	–	*1 186*	
Καθαρές ταμειακές ροές στις 31.12.2023	**(17)**	**(6)**	–	**(23)**	**(21)**

Ανάλυση ληκτότητας των εκδοθεισών συμβάσεων οικονομικών εγγυήσεων με βάση τη νωρίτερη περίοδο κατά την οποία θα μπορούσε να καταπέσει η εγγύηση

σε εκατ. EUR

	Μέγιστο ποσό εγγύησης				Λογιστική αξία
	< 1 έτος	1-5 έτη	> 5 έτη	Σύνολο	
Συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων στις 31.12.2024	*(64 115)*	*(2 211)*	*(10 271)*	*(76 597)*	*(6 379)*
Συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων στις 31.12.2023	*(65 661)*	*(2 995)*	*(7 043)*	*(75 699)*	*(6 268)*

Ανάλυση ληκτότητας μη χρησιμοποιηθείσας δανειακής δέσμευσης

σε εκατ. EUR

	Μέγιστο ποσό μη χρησιμοποιηθείσας δανειακής δέσμευσης				Λογιστική αξία
	< 1 έτος	1-5 έτη	> 5 έτη	Σύνολο	
Μη χρησιμοποιηθείσες δανειακές δεσμεύσεις στις 31.12.2024	*18 152*	*41*	–	*18 193*	*7 082*
Μη χρησιμοποιηθείσες δανειακές δεσμεύσεις στις 31.12.2023	*20*	*20*	–	*40*	*1*

Δανειοληπτικές δραστηριότητες για το NGEU και χρηματοδοτική συνδρομή

Το πρώτο βήμα της ΕΕ για την αποπληρωμή δανειοληπτικών πράξεων για χρηματοδοτική συνδρομή και το NGEU είναι η έγκαιρη είσπραξη της σχετικής χρηματοδοτικής συνδρομής και των αποπληρωμών δανείων του NGEU. Ωστόσο, υπάρχουν πρόσθετες διασφαλίσεις σε περίπτωση αθέτησης ή καθυστέρησης των πληρωμών των δανειοληπτών.

Η Επιτροπή θέσπισε βραχυπρόθεσμο προσωρινό μέτρο, τη λεγόμενη δημοσιονομική κάλυψη, η οποία παρέχει ρευστότητα για την κάλυψη της πληρωμής των υποχρεώσεων που απορρέουν από προγράμματα συνακόλουθης χρηματοδοτικής συνδρομής.

Όσον αφορά τα δάνεια ΜΧΣ και Ευρατόμ προς τρίτες χώρες, η συνιστώσα του ΚΤΠ για το Ταμείο Εγγυήσεων για τις εξωτερικές δράσεις προβλέπει αποθεματικό ρευστότητας. Το αποθεματικό αυτό χρησιμοποιείται για την αποπληρωμή των σχετικών δανείων, αλλά μόνο μετά από προσφυγή σε τρίτους εγγυητές για τα δάνεια Ευρατόμ (βλ. σημείωση **6.6**).

Εάν τα διαθέσιμα στοιχεία ενεργητικού του αποθεματικού δεν επαρκούν για την κάλυψη των πραγματικών ζημιών, η Επιτροπή θα ενεργοποιήσει μέτρα για την παροχή πρόσθετων πόρων, όπως η προσωρινή χρήση της ρευστότητας των ταμειακών διαθεσίμων της Επιτροπής, οι προσωρινές μεταφορές ή πρόσθετες δαπάνες από τον προϋπολογισμό της ΕΕ.

Τα δάνεια που χορηγήθηκαν στην Ουκρανία στο πλαίσιο του προγράμματος έκτακτης ΜΧΣ καλύπτονται από τη συνιστώσα τους στο ΚΤΠ, καθώς και από πρόσθετες εγγυήσεις των κρατών μελών (βλ. σημείωση **2.4.1.1**).

Όσον αφορά τις δανειοδοτικές πράξεις που εκταμιεύθηκαν και τις δανειοληπτικές πράξεις που εκδόθηκαν στο πλαίσιο της ενοποιημένης προσέγγισης χρηματοδότησης, η Επιτροπή μπορεί να εφαρμόσει ενεργή διαχείριση ταμειακών διαθεσίμων και βραχυπρόθεσμο δανεισμό για την εξυπηρέτηση των οφειλών της ΕΕ. Η διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας στο πλαίσιο της προσέγγισης αυτής απαιτεί την εφαρμογή διαδικασιών διαχείρισης ρευστότητας και ειδικά εργαλεία για την παρακολούθηση και τη διαχείριση ρευστότητας σε καθημερινή βάση.

Η Επιτροπή μπορεί επίσης να ζητήσει πόρους από τα κράτη μέλη έως το ανώτατο όριο των ιδίων πόρων για την εξυπηρέτηση των οφειλών της ΕΕ. Η απόφαση για τους ιδίους πόρους καθορίζει το ανώτατο όριο των ιδίων πόρων για την κάλυψη των ετήσιων πιστώσεων για πληρωμές στο 1,40 % του ακαθάριστου εθνικού εισοδήματος (ΑΕΕ) των κρατών μελών, πλέον πρόσθετης προσωρινής αύξησης κατά 0,6 ποσοστιαίες μονάδες αποκλειστικά για το NGEU. Ο προϋπολογισμός του 2024 περιλάμβανε σύνολο ιδίων πόρων ύψους 0,79 % του ΑΕΕ της ΕΕ για τη χρηματοδότηση των δαπανών. Αυτό σημαίνει ότι την 31η Δεκεμβρίου 2024 υπήρχε διαθέσιμο περιθώριο 1,21 % για την κάλυψη των υποχρεώσεων.

Τέλος, τα δάνεια που έχουν χορηγηθεί στα κράτη μέλη στο πλαίσιο του μέσου SURE βασίζονται σε ένα σύστημα εθελοντικών εγγυήσεων από τα κράτη μέλη που ανέρχονται στο 25 % του ανώτατου ορίου που διατίθεται για τη σχετική χρηματοδοτική συνδρομή. Πριν από την κατάπτωση των εγγυήσεων αυτών, η Επιτροπή αναμένεται να εξετάσει τις δυνατότητες αξιοποίησης του διαθέσιμου περιθωρίου κάτω από το ανώτατο όριο των ιδίων πόρων για τις πιστώσεις πληρωμών.

Οι μη εκταμιευθείσες δανειακές δεσμεύσεις την 31η Δεκεμβρίου 2024 αφορούν κυρίως το δάνειο ΜΧΣ στο πλαίσιο του ΜΣΔΟ ύψους 18,1 δισ. EUR (βλ. σημείωση **2.4.1.1**). Το δάνειο αυτό θα εκταμιευθεί το 2025 και θα χρηματοδοτηθεί με δανειοληπτικές πράξεις.

Ταμειακές πράξεις

Οι αρχές του προϋπολογισμού της ΕΕ εξασφαλίζουν ότι το σύνολο των ταμειακών πόρων για ένα δεδομένο οικονομικό έτος είναι πάντα επαρκές για την εκτέλεση όλων των πληρωμών.

Το σύνολο των συνεισφορών των κρατών μελών μαζί με τα διάφορα έσοδα ισούται με το ποσό των πιστώσεων πληρωμών για το οικονομικό έτος. Ωστόσο, οι συνεισφορές των κρατών μελών εισπράττονται σε 12 μηνιαίες δόσεις ετησίως και βασίζονται στον εγκεκριμένο προϋπολογισμό, ενώ οι πληρωμές υπόκεινται στις επιχειρησιακές ανάγκες.

Οι συνεισφορές των κρατών μελών που σχετίζονται με διορθωτικούς προϋπολογισμούς και οι οποίες εγκρίνονται έναν δεδομένο μήνα (N) δεν καθίστανται διαθέσιμες πριν από την πρώτη εργάσιμη ημέρα του μήνα N + 1 ή του μήνα N + 2, ενώ οι σχετικές πιστώσεις πληρωμών διατίθενται αμέσως.

Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι διαθέσιμοι ταμειακοί πόροι επαρκούν πάντα για την κάλυψη των πληρωμών που πρέπει να εκτελεστούν κάθε συγκεκριμένο μήνα, εφαρμόζονται διαδικασίες σχετικά με την τακτική πρόβλεψη των ταμειακών διαθεσίμων. Μπορούν να ζητηθούν εκ των προτέρων ίδιοι πόροι ή πρόσθετη χρηματοδότηση από τα κράτη μέλη, εάν χρειαστεί, εντός ορισμένων ορίων και υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 609/2014 του Συμβουλίου.

Εκτός από τις διαδικασίες αυτές, αυτοματοποιημένα εργαλεία διαχείρισης μετρητών εξασφαλίζουν επαρκή ρευστότητα σε καθέναν από τους τραπεζικούς λογαριασμούς της Επιτροπής, στο πλαίσιο των καθημερινών ταμειακών πράξεων της Επιτροπής.

Πρόστιμα

Η διαχείριση του ταμείου BUFI πραγματοποιείται κατά τρόπο ώστε να διατηρείται επαρκές επίπεδο ρευστότητας και χρησιμοποίησης για την κάλυψη των βραχυπρόθεσμων δεσμεύσεων. Το χαρτοφυλάκιο αποτελείται από τίτλους υψηλής κυρίως ρευστότητας που μπορούν να πωληθούν εύκολα για την αντιμετώπιση ταμειακών εκροών. Το ποσοστό των ταμειακών διαθεσίμων, των ισοδυνάμων τους και των τίτλων με λήξη εντός 1 έτους ανέρχεται περίπου στο 61 %.

Δημοσιονομικές εγγυήσεις

Η ανάλυση ληκτότητας της ΕΕ για τις οικονομικές εγγυήσεις χρησιμοποιεί συνετή προσέγγιση, σύμφωνα με την οποία το ανώτατο ποσό της παρεχόμενης εγγύησης καταλογίζεται στη νωρίτερη περίοδο εντός της οποίας μπορεί να ζητηθεί η κατάπτωση της εγγύησης. Ωστόσο, η πιθανότητα κατάπτωσης για την ΕΕ για ολόκληρο το ποσό κατά την πρώτη περίοδο είναι αμυδρή και η αναμενόμενη ζημία είναι συχνά χαμηλότερη από το ανώτατο όριο της εγγύησης. Επομένως, ο κίνδυνος ρευστότητας πρέπει να λαμβάνεται υπόψη σε συνδυασμό με τη λογιστική αξία των υποχρεώσεων από την εγγύηση.

Βασικός στόχος του πλαισίου διαχείρισης κινδύνου είναι να διασφαλιστεί ότι ο προϋπολογισμός της ΕΕ μπορεί να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του χωρίς να διαταραχθεί η τακτική εκτέλεση του προϋπολογισμού. Αυτό περιλαμβάνει τον μετριασμό του κινδύνου ρευστότητας που σχετίζεται με τις δημοσιονομικές εγγυήσεις, δηλαδή τον κίνδυνο να μην υφίστανται επαρκή κεφάλαια για την έγκαιρη εκπλήρωση των υποχρεώσεων πληρωμής.

Για την αντιμετώπιση αυτού του κινδύνου, κάθε δημοσιονομική εγγύηση υποστηρίζεται από επαρκείς προβλέψεις που καταβάλλονται στο ΚΤΠ, ώστε να διασφαλίζεται η έγκαιρη πληρωμή των καταπτώσεων εγγυήσεων. Η ΕΕ παρακολουθεί σε τακτική βάση την επάρκεια του συντελεστή προβλέψεων για κάθε πρόγραμμα δημοσιονομικών εγγυήσεων και υποβάλλει κάθε χρόνο έκθεση σχετικά με το αν τα ποσά επαρκούν για την κάλυψη του κινδύνου για τα επόμενα πέντε έτη με συγκεκριμένο βαθμό βεβαιότητας.

Επιπρόσθετα, η ΕΕ εφαρμόζει διαδικασίες διασφάλισης, μεταξύ άλλων προσωρινές μεταφορές μεταξύ των συνιστωσών του ΚΤΠ και χρήση της ρευστότητας των κεντρικών ταμειακών διαθεσίμων, για την εξασφάλιση επαρκούς ρευστότητας βάσει των αναγκών.

Κοινό ταμείο προβλέψεων

Η διαχείριση του ΚΤΠ διασφαλίζει ότι τα στοιχεία ενεργητικού του διαθέτουν επαρκή βαθμό ρευστότητας και χρησιμοποίησης για την κάλυψη των βραχυπρόθεσμων δεσμεύσεων. Το χαρτοφυλάκιο αποτελείται από ρευστά στοιχεία ενεργητικού που μπορούν να πωληθούν εύκολα για την αντιμετώπιση ταμειακών εκροών, εάν χρειαστεί. Περίπου το 12 % του χαρτοφυλακίου αποτελείται από ταμειακά διαθέσιμα, τα ισοδύναμά τους και τίτλους που λήγουν εντός 1 έτους.

Οι συμβάσεις παραγώγων διακανονίζονται σε μεικτή βάση ανάλογα με τη συμβατική λήξη τους. Εάν είναι αναγκαίο, οι υποχρεώσεις εκπληρώνονται με πωλήσεις στοιχείων ενεργητικού σε δολάρια ΗΠΑ ή με πράξεις ανταλλαγής, με τις οποίες είναι δυνατό να προκύψουν ταμειακές εκροές λόγω διαφοράς ισοτιμίας συναλλάγματος.

7. **ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ**

7.1. **ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ**

Τα συνδεδεμένα μέρη της ΕΕ είναι οι ενοποιημένες οντότητες της ΕΕ, οι συγγενείς επιχειρήσεις και τα βασικά διοικητικά στελέχη αυτών των οντοτήτων. Οι συναλλαγές μεταξύ αυτών των οντοτήτων λαμβάνουν χώρα στο πλαίσιο των συνήθων πράξεων της ΕΕ και, στην περίπτωση αυτή, δεν χρειάζονται συγκεκριμένες απαιτήσεις γνωστοποίησης για τις συναλλαγές αυτές σύμφωνα με τους λογιστικούς κανόνες της ΕΕ.

7.2. **ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ**

Για την παρουσίαση πληροφοριών για τις συναλλαγές συνδεδεμένων μερών σχετικά με τα βασικά καθήκοντα διαχείρισης προσωπικού της ΕΕ, οι ενδιαφερόμενοι κατανέμονται σε πέντε κατηγορίες:

Κατηγορία 1: οι πρόεδροι του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, της Επιτροπής και του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Κατηγορία 2: ο αντιπρόεδρος της Επιτροπής και Ύπατος Εκπρόσωπος της ΕΕ για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας και οι άλλοι αντιπρόεδροι της Επιτροπής

Κατηγορία 3: ο γενικός γραμματέας του Συμβουλίου, τα μέλη της Επιτροπής, οι δικαστές και οι γενικοί εισαγγελείς του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο πρόεδρος και τα μέλη του Γενικού Δικαστηρίου, ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής και ο Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων

Κατηγορία 4: ο πρόεδρος και μέλη του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου

Κατηγορία 5: οι πιο υψηλόβαθμοι υπάλληλοι των θεσμικών οργάνων και οργανισμών

Περίληψη των δικαιωμάτων τους παρουσιάζεται κατωτέρω - άλλες πληροφορίες παρέχονται επίσης στον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης, το επίσημο έγγραφο που περιγράφει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις όλων των υπαλλήλων της ΕΕ, το οποίο είναι διαθέσιμο στον δικτυακό τόπο Europa. Κανένα δάνειο με επιδοτούμενο επιτόκιο δεν χορηγήθηκε από την ΕΕ σε βασικά διοικητικά στελέχη.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ

EUR

Δικαιώματα (ανά εργαζόμενο)	Κατηγορία 1	Κατηγορία 2	Κατηγορία 3	Κατηγορία 4	Κατηγορία 5
Βασικός μισθός (μηνιαίος)	*34 419,66*	*31 177,23 - 32 424,31*	*24 941,78 - 28 059,50*	*26 937,12 - 28 683,05*	*15 859,33 - 24 941,78*
Επίδομα κατοικίας/αποδημίας	*15 %*	*15 %*	*15 %*	*15 %*	*0-4 %- 16 %*
Οικογενειακά επιδόματα:					
Στέγης (% επί του μισθού)	*2 % + 231,51*	*2 % + 231,51*	*2 % + 231,51*	*2 % + 231,51*	*2 % + 231,51*
Προστατευόμενων τέκνων	*505,87*	*505,87*	*505,87*	*505,87*	*505,87*
Προσχολικής εκπαίδευσης	*123,59*	*123,59*	*123,59*	*123,59*	*123,59*
Εκπαίδευσης, ή	*343,24*	*343,24*	*343,24*	*343,24*	*343,24*
Εκπαίδευσης εκτός του τόπου εργασίας	*686,48*	*686,48*	*686,48*	*686,48*	*686,48*
Επίδομα προέδρων δικαστηρίου	*ά/α*	*ά/α*	*799,35*	*ά/α*	*ά/α*
Έξοδα παραστάσεων	*1 865,24*	*1 198,77*	*799,35*	*ά/α*	*ά/α*

EUR

Δικαιώματα (ανά εργαζόμενο)	Κατηγορία 1	Κατηγορία 2	Κατηγορία 3	Κατηγορία 4	Κατηγορία 5
Έξοδα ετήσιων ταξιδίων	*ά/α*	*ά/α*	*ά/α*	*ά/α*	*Επιστρέφονται*
Μεταφορές στο κράτος μέλος:					
Επίδομα εκπαίδευσης[1]	*Ναι*	*Ναι*	*Ναι*	*Ναι*	*Ναι*
% επί του μισθού[1]	*5 %*	*5 %*	*5 %*	*5 %*	*5 %*
% επί του μισθού χωρίς δ.σ.	*μέχρι 25 %*	*μέχρι 25 %*	*μέχρι 25 %*	*μέχρι 25 %*	*μέχρι 25 %*
Έξοδα παράστασης	*Επιστρέφονται*	*Επιστρέφονται*	*Επιστρέφονται*	*ά/α*	*ά/α*
Ανάληψη καθηκόντων:					
Έξοδα εγκατάστασης	*68 839,32*	*62 354,46 - 64 848,62*	*49 883,56 - 56 119,00*	*53 874,24 - 57 366,10*	*Επιστρέφονται*
Έξοδα ταξιδίου οικογενείας	*Επιστρέφονται*	*Επιστρέφονται*	*Επιστρέφονται*	*Επιστρέφονται*	*Επιστρέφονται*
Έξοδα μετακόμισης	*Επιστρέφονται*	*Επιστρέφονται*	*Επιστρέφονται*	*Επιστρέφονται*	*Επιστρέφονται*
Λήξη άσκησης καθηκόντων:					
Έξοδα επανεγκατάστασης	*34 419,66*	*31 177,23 - 32 424,31*	*24 941,78 - 28 059,50*	*26 937,12 - 28 683,05*	*Επιστρέφονται*
Έξοδα ταξιδίου οικογενείας	*Επιστρέφονται*	*Επιστρέφονται*	*Επιστρέφονται*	*Επιστρέφονται*	*Επιστρέφονται*
Έξοδα μετακόμισης	*Επιστρέφονται*	*Επιστρέφονται*	*Επιστρέφονται*	*Επιστρέφονται*	*Επιστρέφονται*
Μεταβατική περίοδος (% επί του μισθού) [2]	*40 % - 65 %*	*40 % - 65 %*	*40 % - 65 %*	*40 % - 65 %*	*ά/α*
Ασφάλιση ασθένειας	*Καλύπτεται*	*Καλύπτεται*	*Καλύπτεται*	*Καλύπτεται*	*Καλύπτεται*
Σύνταξη (% επί του ακαθάριστου βασικού μισθού)	*μέχρι 70 %*	*μέχρι 70 %*	*μέχρι 70 %*	*μέχρι 70 %*	*μέχρι 70 %*
Κρατήσεις:					
Κοινοτικός φόρος	*8 % - 45 %*	*8 % - 45 %*	*8 % - 45 %*	*8 % - 45 %*	*8 % - 45 %*
Ασφάλιση ασθένειας (% επί των αποδοχών)	*1,7 %*	*1,7 %*	*1,7 %*	*1,7 %*	*1,7 %*
Ειδική εισφορά επί των αποδοχών	*7 %*	*7 %*	*7 %*	*7 %*	*6-7 %*
Συνταξιοδοτικές εισφορές	*ά/α*	*ά/α*	*ά/α*	*ά/α*	*12,10 %*
Αριθμός ατόμων στο τέλος του έτους	***3***	***8***	***93***	***27***	***112***

(1) με εφαρμογή διορθωτικού συντελεστή («δ.σ.»)
(2) καταβάλλεται κατά τα 3 πρώτα έτη μετά την αναχώρηση

8. **ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ**

Την ημερομηνία υπογραφής των παρόντων λογαριασμών δεν περιήλθε στην προσοχή της υπολόγου της Επιτροπής ούτε αναφέρθηκε σε αυτήν κανένα σημαντικό θέμα που θα απαιτούσε ειδική γνωστοποίηση στο πλαίσιο της παρούσας ενότητας. Οι λογαριασμοί και οι σχετικές σημειώσεις καταρτίστηκαν με βάση τις πλέον πρόσφατες διαθέσιμες πληροφορίες, όπως προκύπτει από τις πληροφορίες που παρουσιάζονται.

9. **ΠΕΔΙΟ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗΣ**

A. **ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΕΣ ΟΝΤΟΤΗΤΕΣ (54)**	
1. **Θεσμικά όργανα και συμβουλευτικοί φορείς (11)**	
Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης	*Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων*
Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης	*Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή*
Ευρωπαϊκή Επιτροπή	*Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης*
Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών	*Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής*
Ευρωπαϊκό Συμβούλιο	*Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο*
Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο	
2. **Οργανισμοί και άλλοι φορείς της ΕΕ (41)**	
2.1. ***Εκτελεστικοί οργανισμοί (6)***	
Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός για το Κλίμα, τις Υποδομές και το Περιβάλλον (CINEA)	*Εκτελεστικός Οργανισμός για το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Καινοτομίας και τις ΜΜΕ (EISMEA)*
Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA)	*Εκτελεστικός Οργανισμός του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας (ERCEA)*
Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός για την Υγεία και τον Ψηφιακό τομέα (HaDEA)	*Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός Έρευνας (REA)*
2.2. ***Αποκεντρωμένοι οργανισμοί και άλλοι φορείς (35)***	
Οργανισμός για την Υποστήριξη του Φορέα Ευρωπαϊκών Ρυθμιστικών Αρχών για τις Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Υπηρεσία του BEREC)	*Ευρωπαϊκή Εισαγγελία*
Κοινοτικό Γραφείο Φυτικών Ποικιλιών (ΚΓΦΠ)	*Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (ESMA)*
Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία (EU-OSHA)	*Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (ETF)*
Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (ΕΑΤ)	*Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο (EUAA)*
Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής (Frontex)	*Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Ποινικής Δικαιοσύνης (Eurojust)*
Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων (ECDC)	*Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κυβερνοασφάλεια (ENISA)*
Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης (CEDEFOP)	*Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FRA)*
Ευρωπαϊκός Οργανισμός Χημικών Προϊόντων (ECHA)	*Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου (Ευρωπόλ)*
Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος (ΕΟΠ)	*Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κατάρτιση στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου (CEPOL)*
Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Ελέγχου της Αλιείας (EFCA)	*Οργανισμός Σιδηροδρόμων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ERA)*
Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων (EFSA)	*Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (ACER)*

Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας (Eurofound)	*Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη λειτουργική διαχείριση συστημάτων ΤΠ μεγάλης κλίμακας στον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης (eu-LISA)*
Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων (EIGE)	*Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Διαστημικό Πρόγραμμα (EUSPA)*
Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (EIOPA)	*Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Ασφάλεια της Αεροπορίας (EASA)*
Ευρωπαϊκή Κοινή Επιχείρηση για τον ITER και την ανάπτυξη της πυρηνικής σύντηξης (Σύντηξη για ενέργεια)	*Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα Ναρκωτικά (EUDA)*
Ευρωπαϊκή Αρχή Εργασίας (ELA)	*Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUIPO)*
Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια στη Θάλασσα (EMSA)	*Μεταφραστικό Κέντρο των Οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (CdT)*
Ευρωπαϊκός Οργανισμός Φαρμάκων (EMA)	

3. **Άλλες ελεγχόμενες οντότητες (2)**	
Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα (ΕΚΑΧ) υπό εκκαθάριση	*Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Καινοτομίας και Τεχνολογίας (ΕΙΤ)*
Β. **ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ (1)**	
Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤαΕ)	

ΟΝΤΟΤΗΤΕΣ ΗΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ

Οι οντότητες που αναφέρονται στη συνέχεια δεν έχουν ενοποιηθεί με τη μέθοδο της καθαρής θέσης στις ενοποιημένες δημοσιονομικές καταστάσεις της ΕΕ για το 2024 επειδή είναι αμελητέου χαρακτήρα:

ΟΝΤΟΤΗΤΕΣ ΗΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ (11)

Κοινή επιχείρηση «Μικροκυκλώματα» (KE για τα μικροκυκλώματα)

Κοινή επιχείρηση «Μια Ευρώπη που βασίζεται στην κυκλική βιοοικονομία» (CBE JU)

Κοινή επιχείρηση «Καθαρές αερομεταφορές» (CA JU)

Κοινή επιχείρηση «Καθαρό υδρογόνο» (Clean H2 JU)

Κοινή επιχείρηση «Ευρωπαϊκοί σιδηρόδρομοι» (EU-RAIL JU)

Ευρωπαϊκό κέντρο ικανοτήτων στον τομέα της κυβερνοασφάλειας (ECCC)

Κοινή επιχείρηση για την ευρωπαϊκή υπολογιστική υψηλών επιδόσεων (EuroHPC JU)

Κοινή επιχείρηση «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3» (GHED JU)

Κοινή επιχείρηση «Πρωτοβουλία για την καινοτομία στην υγεία» (IHI JU)

Κοινή επιχείρηση «Ερευνητικό πρόγραμμα ATM του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού 3» (SESAR 3 JU)

Κοινή επιχείρηση «Έξυπνα δίκτυα και υπηρεσίες» (SNS JU)

Οι ετήσιοι λογαριασμοί των ανωτέρω οντοτήτων διατίθενται στους αντίστοιχους δικτυακούς τόπους τους.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΕΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ [48]

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

		Σελίδα
1.	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΕΕ	137
2.	ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΩΝ ΠΟΣΩΝ	138
3.	ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	140
	3.1. ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΕΕ	140
	3.2. ΠΟΛΥΕΤΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ 2021-2027	141
	3.3. ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΤΟΥ ΠΔΠ (ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ)	143
	3.4. NextGenerationEU	144
	3.5. ΕΤΗΣΙΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	144
	3.6. ΕΣΟΔΑ	145
	3.7. ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	147
	3.8. ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΤΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ ΜΕ ΤΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	148
4.	ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΕΕ ΓΙΑ ΤΟ 2024	149
5.	ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΕΕ	150
	5.1. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΕΕ	150
6.	ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΕΕ	151
	6.1. ΠΔΠ: ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΛΗΡΩΜΩΝ	151
	6.2. ΠΔΠ: ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	152
	6.3. ΠΔΠ: ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ	154
	6.4. ΠΔΠ: ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΕΚΚΡΕΜΩΝ ΑΝΑΛΗΨΕΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ (ΥΠΕ)	155
	6.5. ΠΔΠ: ΕΚΚΡΕΜΕΙΣ ΑΝΑΛΗΨΕΙΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΑΝΑ ΕΤΟΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	156
	6.6. ΠΔΠ: ΕΚΚΡΕΜΕΙΣ ΑΝΑΛΗΨΕΙΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΑΝΑ ΕΙΔΟΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ	157
	6.7. ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΔΠ: ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΛΗΡΩΜΩΝ	158
	6.8. ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΔΠ: ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	168
	6.9. ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΔΠ: ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ	177
	6.10. ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΔΠ: ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΕΚΚΡΕΜΩΝ ΑΝΑΛΗΨΕΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ (ΥΠΕ)	188
	6.11. ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΔΠ: ΕΚΚΡΕΜΕΙΣ ΑΝΑΛΗΨΕΙΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΑΝΑ ΕΤΟΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	197
	6.12. ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΔΠ: ΕΚΚΡΕΜΕΙΣ ΑΝΑΛΗΨΕΙΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΑΝΑ ΕΙΔΟΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ	203
7.	ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΑΝΑ ΘΕΣΜΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ	212
	7.1. ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	212
	7.2. ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	213
	7.3. ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ	214
8.	ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΩΝ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ	215
	8.1. ΕΣΟΔΑ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	215
	8.2. ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΑΝΑ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ	216

(48) Επισημαίνεται ότι εξαιτίας της στρογγυλοποίησης των στοιχείων σε εκατομμύρια ευρώ, ορισμένα οικονομικά στοιχεία που περιλαμβάνονται στους παρακάτω πίνακες μπορεί να μην ανταποκρίνονται στο ακριβές άθροισμα.

1. **ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΕΕ**

σε εκατ. EUR

Σημείωση		2024	2023
α	Έσοδα του οικονομικού έτους	250 609	248 361
β	Πληρωμές βάσει των πιστώσεων του τρέχοντος έτους	(244 309)	(236 739)
γ	Πιστώσεις πληρωμών μεταφερθείσες στο έτος N+1	(3 848)	(3 014)
δ	Ακύρωση μη χρησιμοποιηθεισών πιστώσεων που μεταφέρθηκαν από το έτος N-1	334	4
ε	Εξέλιξη των εσόδων με ειδικό προορισμό (B)-(A)	(1 486)	(8 055)
	Μη χρησιμοποιηθείσες πιστώσεις στο τέλος του τρέχοντος έτους (A)	*24 692*	*23 207*
	Μη χρησιμοποιηθείσες πιστώσεις στο τέλος του προηγούμενου έτους (B)	*23 206*	*15 152*
στ	Συναλλαγματικές διαφορές του οικονομικού έτους	44	78
ζ	**Αποτέλεσμα εκτέλεσης του προϋπολογισμού**	**1 345**	**635**

Το αποτέλεσμα της εκτέλεσης του προϋπολογισμού της ΕΕ επιστρέφεται στα κράτη μέλη το επόμενο έτος αφού αφαιρεθούν τα οφειλόμενα ποσά για το εν λόγω έτος. Υπολογίζεται σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 608/2014 του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση εκτελεστικών μέτρων για το σύστημα των ιδίων πόρων. Περισσότερες πληροφορίες παρέχονται στην ενότητα 3.7 «Υπολογισμός του αποτελέσματος εκτέλεσης του προϋπολογισμού».

α. Έσοδα του οικονομικού έτους: πίνακας 5.1 «Συνοπτική παρουσίαση της εκτέλεσης των εσόδων του προϋπολογισμού της ΕΕ», στήλη 8 «Σύνολο εσόδων».

β. Πληρωμές βάσει των πιστώσεων του τρέχοντος έτους: πίνακας 6.3 «ΠΔΠ — Εκτέλεση των πιστώσεων πληρωμών», στήλη 2 «Πραγματοποιηθείσες πληρωμές από τον εγκριθέντα προϋπολογισμό» και στήλη 4 «Πραγματοποιηθείσες πληρωμές από έσοδα με ειδικό προορισμό».

γ. Πιστώσεις πληρωμών μεταφερθείσες στο έτος N+1: πίνακας 6.3 «ΠΔΠ — Εκτέλεση των πιστώσεων πληρωμών», στήλη 7 «αυτόματες μεταφορές», συν τη στήλη 8 «μεταφορά βάσει απόφασης».

δ. Ακύρωση μη χρησιμοποιηθεισών πιστώσεων πληρωμών που μεταφέρθηκαν από το έτος N-1: λαμβάνει υπόψη το ποσό των πιστώσεων πληρωμών που μεταφέρθηκαν (αυτόματα και βάσει απόφασης) στο τέλος του προηγούμενου έτους και τις «Πραγματοποιηθείσες πληρωμές από μεταφορές» του τρέχοντος έτους όπως αναφέρονται στη στήλη 3 του πίνακα 6.3 «ΠΔΠ — Εκτέλεση των πιστώσεων πληρωμών».

ε. Εξέλιξη των συνολικών πιστώσεων που αφορούν έσοδα με ειδικό προορισμό στο τέλος του έτους: υπολογίζει τη διαφορά του ποσού των πιστώσεων που αφορούν έσοδα με ειδικό προορισμό στο τέλος του προηγούμενου έτους (συν) και του ποσού των πιστώσεων που αφορούν έσοδα με ειδικό προορισμό στο τέλος του τρέχοντος έτους (όπως αναφέρεται στη στήλη 8 του πίνακα 6.3 «ΠΔΠ – Εκτέλεση των πιστώσεων πληρωμών» - μείον), προκειμένου να προκύψει η καθαρή μεταβολή των εσόδων με ειδικό προορισμό κατά το τρέχον έτος.

στ. Οι συναλλαγματικές διαφορές περιλαμβάνουν πραγματοποιηθείσες και μη πραγματοποιηθείσες συναλλαγματικές διαφορές.

2. **ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΩΝ ΠΟΣΩΝ**

Έσοδα του προϋπολογισμού

σε εκατ. EUR

		Αρχικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Οριστικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Βεβαιωθείσες απαιτήσεις	Έσοδα
1	Ίδιοι πόροι	136 499	141 170	141 082	141 047
	11 - *Εισφορές ζάχαρης*	*0*	*0*	*(0)*	–
	12 - *Τελωνειακοί δασμοί*	*24 620*	*20 119*	*20 102*	*20 066*
	13 - *ΦΠΑ*	*23 616*	*23 463*	*23 438*	*23 438*
	14 - *ΑΕΕ*	*81 169*	*90 449*	*90 334*	*90 334*
	16 - *Μείωση της εισφοράς που βασίζεται στο ΑΕΕ και χορηγείται σε ορισμένα κράτη μέλη*	–	–	*23*	*23*
	17 - *Απορρίμματα πλαστικών συσκευασιών*	*7 094*	*7 140*	*7 185*	*7 185*
2	Πλεονάσματα, υπόλοιπα και αναπροσαρμογές	0	633	669	669
3	Διοικητικά έσοδα	2 124	2 124	3 942	3 897
4	Χρηματοοικονομικά έσοδα, τόκοι υπερημερίας και πρόστιμα	149	3 478	17 926	4 774
5	Δημοσιονομικές εγγυήσεις, δανειοληπτικές και δανειοδοτικές πράξεις	0	0	73 376	73 332
6	Έσοδα, εισφορές και επιστροφές που σχετίζονται με τις πολιτικές της Ένωσης	3 858	2 340	29 884	26 890
	Σύνολο	**142 630**	**149 744**	**266 879**	**250 609**
	εκ των οποίων NextGenerationEU (NGEU)	–	–	*73 536*	*73 535*

Δαπάνες του προϋπολογισμού: αναλήψεις υποχρεώσεων ανά τομέα του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ)

σε εκατ. EUR

	Τομέας του ΠΔΠ	Αρχικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Οριστικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Αναληφθείσες υποχρεώσεις
1	Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία	21 493	21 492	29 209	25 962
2	Συνοχή, ανθεκτικότητα και αξίες	74 561	74 583	86 683	84 193
	2α. *Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή*	*64 665*	*64 665*	*72 701*	*71 416*
	2β. *Ανθεκτικότητα και αξίες*	*9 895*	*9 917*	*13 982*	*12 778*
3	Φυσικοί πόροι και περιβάλλον	57 339	57 307	59 874	57 964
	εκ των οποίων: Δαπάνες σχετικές με την αγορά και άμεσες ενισχύσεις	*40 517*	*40 517*	*41 745*	*40 810*

σε εκατ. EUR

	Τομέας του ΠΔΠ	Αρχικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Οριστικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Αναληφθείσες υποχρεώσεις
4	Μετανάστευση και διαχείριση των συνόρων	3 893	3 893	4 232	4 039
5	Ασφάλεια και άμυνα	2 321	2 699	2 778	2 770
6	Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος	16 230	17 303	19 569	18 283
7	Ευρωπαϊκή δημόσια διοίκηση	11 988	12 057	14 502	13 351
	εκ των οποίων: Διοικητικές δαπάνες των θεσμικών οργάνων	*4 955*	*4 956*	*5 470*	*5 291*
O	Εκτός ΠΔΠ	–	4 768	8 941	5 552
S	Μηχανισμοί αλληλεγγύης εντός και εκτός της Ένωσης (ειδικά μέσα)	1 561	1 178	1 899	1 546
	Σύνολο	**189 385**	**195 279**	**227 687**	**213 661**
	εκ των οποίων NextGenerationEU (NGEU)	–	–	*721*	*490*

Δαπάνες του προϋπολογισμού: πληρωμές ανά τομέα του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ)

σε εκατ. EUR

	Τομέας του ΠΔΠ	Αρχικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Οριστικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές
1	*Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία*	*20 828*	*20 900*	*32 504*	*25 864*
2	Συνοχή, ανθεκτικότητα και αξίες	33 716	35 980	121 796	116 525
	2α. *Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή*	*24 156*	*26 493*	*54 441*	*51 949*
	2β. *Ανθεκτικότητα και αξίες*	*9 560*	*9 487*	*67 355*	*64 576*
3	Φυσικοί πόροι και περιβάλλον	54 151	56 110	67 233	64 448
	εκ των οποίων: Δαπάνες σχετικές με την αγορά και άμεσες ενισχύσεις	*40 505*	*40 474*	*41 702*	*40 762*
4	Μετανάστευση και διαχείριση των συνόρων	3 249	3 261	3 727	3 405
5	Ασφάλεια και άμυνα	2 035	2 084	2 142	2 123
6	Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος	15 291	14 454	16 241	15 395
7	Ευρωπαϊκή δημόσια διοίκηση	11 988	12 057	15 516	13 266
	εκ των οποίων: Διοικητικές δαπάνες των θεσμικών οργάνων	*4 955*	*4 956*	*6 091*	*5 224*
O	Εκτός ΠΔΠ	–	3 755	14 261	3 987
S	Μηχανισμοί αλληλεγγύης εντός και εκτός της Ένωσης (ειδικά μέσα)	1 371	1 144	2 347	1 975
	Σύνολο	**142 630**	**149 744**	**275 769**	**246 988**
	εκ των οποίων NextGenerationEU (NGEU)	–	–	*76 628*	*73 080*

Δαπάνες του προϋπολογισμού: εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων ανά τομέα του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ)

σε εκατ. EUR

	Τομέας του ΠΔΠ	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων που μεταφέρθηκαν από το 2023	Εκκαθάριση εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων που μεταφέρθηκαν από το 2023	Νέες εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων από το 2024	Σύνολο εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων
		1	2	3	4=1+2+3
1	Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία	51 926	(18 682)	17 920	51 164
2	Συνοχή, ανθεκτικότητα και αξίες	376 757	(103 313)	70 644	344 088
	2α. *Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή*	*154 864*	*(48 569)*	*67 875*	*174 170*
	2β. *Ανθεκτικότητα και αξίες*	*221 893*	*(54 744)*	*2 769*	*169 918*
3	Φυσικοί πόροι και περιβάλλον	57 477	(23 526)	16 916	50 867
	εκ των οποίων: Δαπάνες σχετικές με την αγορά και άμεσες ενισχύσεις	*358*	*(137)*	*150*	*371*
4	Μετανάστευση και διαχείριση των συνόρων	5 121	(2 130)	2 763	5 754
5	Ασφάλεια και άμυνα	3 803	(1 383)	2 025	4 445
6	Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος	39 987	(11 212)	13 321	42 097
7	Ευρωπαϊκή δημόσια διοίκηση	1 004	(1 004)	1 011	1 011
	εκ των οποίων: Διοικητικές δαπάνες των θεσμικών οργάνων	*608*	*(608)*	*623*	*623*
O	Εκτός ΠΔΠ	6 447	(375)	1 827	7 899
S	Μηχανισμοί αλληλεγγύης εντός και εκτός της Ένωσης (ειδικά μέσα)	482	(429)	0	53
	Σύνολο	**543 003**	**(162 054)**	**126 428**	**507 378**
	εκ των οποίων NextGenerationEU (NGEU)	*238 611*	*(68 834)*	*(3 481)*	*166 296*
	εκ των οποίων εκτός του NextGenerationEU (NGEU)	*304 393*	*(93 220)*	*129 909*	*341 081*

3. **ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ**

3.1. **ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΕΕ**

Η λογιστική του προϋπολογισμού τηρείται σύμφωνα με τις διατάξεις του δημοσιονομικού κανονισμού (ΔΚ). Ο γενικός προϋπολογισμός είναι το μέσο που προβλέπει και εγκρίνει, κάθε έτος, τα έσοδα και τις δαπάνες της Ένωσης, εντός των ανώτατων ορίων και άλλων διατάξεων που θεσπίζονται στο ΠΔΠ σύμφωνα με τις νομοθετικές πράξεις που αφορούν τα πολυετή προγράμματα τα οποία εγκρίνονται στο εν λόγω πλαίσιο.

3.2. **ΠΟΛΥΕΤΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ 2021-2027**

σε εκατ. EUR σε τρέχουσες τιμές

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Σύνολο
1. Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία	20 919	21 878	21 727	21 598	21 596	21 230	20 991	149 939
2. Συνοχή, ανθεκτικότητα και αξίες	6 364	67 806	70 137	73 289	75 697	66 404	70 128	429 825
2α. Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή	1 769	61 345	62 939	64 683	66 361	56 593	58 484	372 174
2β. Ανθεκτικότητα και αξίες	4 595	6 461	7 198	8 606	9 336	9 811	11 644	57 651
3. Φυσικοί πόροι και περιβάλλον	56 841	56 965	57 295	57 449	57 336	57 100	57 316	400 302
Εκ των οποίων: Δαπάνες σχετικές με την αγορά και άμεσες ενισχύσεις	40 368	40 639	40 693	40 603	40 529	40 542	40 496	283 870
4. Μετανάστευση και διαχείριση των συνόρων	1 791	3 360	3 814	4 020	4 871	4 858	5 619	28 333
5. Ασφάλεια και άμυνα	1 696	1 896	1 946	2 380	2 617	2 810	3 080	16 425
6. Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος	16 247	16 802	16 329	16 331	16 303	15 614	16 071	113 697
7. Ευρωπαϊκή δημόσια διοίκηση	10 635	11 058	11 419	11 773	12 124	12 506	12 959	82 474
Εκ των οποίων: Διοικητικές δαπάνες των θεσμικών οργάνων	8 216	8 528	8 772	9 006	9 219	9 464	9 786	62 991
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	**114 493**	**179 765**	**182 667**	**186 840**	**190 544**	**180 522**	**186 164**	**1 220 995**
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ	**163 496**	**166 534**	**162 053**	**170 543**	**175 378**	**180 586**	**184 198**	**1 202 788**
ως ποσοστό του ΑΕΕ	1,18 %	1,12 %	0,99 %	0,96 %	0,95 %	0,95 %	0,93 %	1,01 %

Ο κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2093 του Συμβουλίου για τον καθορισμό του ΠΔΠ 2021-2027 εκδόθηκε στις 17 Δεκεμβρίου 2020 ([49]). Ο ανωτέρω πίνακας παρουσιάζει τα ανώτατα όρια του ΠΔΠ σε τρέχουσες τιμές, όπως έχουν εγκριθεί στην τεχνική προσαρμογή για το ΠΔΠ 2021-2027 για το 2025 ([50]), σύμφωνα με τον σταθερό ετήσιο αποπληθωριστή 2 % που ορίζεται στο άρθρο 4 παράγραφος 2 του κανονισμού για το ΠΔΠ. Όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2093 του Συμβουλίου για τον καθορισμό του ΠΔΠ 2021-2027, όσον αφορά τις πιστώσεις για αναλήψεις υποχρεώσεων, τα ποσά κατανέμονται ανά τομέα· όσον αφορά τις πιστώσεις για πληρωμές, τα ανώτατα όρια ισχύουν μόνο σε συνολικό επίπεδο. Το 2024 ήταν το τέταρτο οικονομικό έτος που καλύπτεται από το ΠΔΠ της περιόδου 2021-2027.

Μετά την πολιτική συμφωνία για τη μεσοπρόθεσμη αναθεώρηση του ΠΔΠ 2021-2027 που επιτεύχθηκε στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της 1ης Φεβρουαρίου και με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στις 6 Φεβρουαρίου 2024, ο αναθεωρημένος κανονισμός για το ΠΔΠ ([51]) εγκρίθηκε στις 29 Φεβρουαρίου. Η ενδιάμεση αναθεώρηση ενίσχυσε τον προϋπολογισμό της ΕΕ για την περίοδο 2024-2027 κατά 64,6 δισ. EUR, εκ των οποίων 33 δισ. EUR σε δάνεια, σε ορισμένους τομείς προτεραιότητας, όπως η στήριξη προς την Ουκρανία, η δημιουργία της πλατφόρμας στρατηγικών τεχνολογιών για την Ευρώπη (STEP), η δημιουργία του μηχανισμού για την κάλυψη του πρόσθετου κόστους για τη χρηματοδότηση του μέσου ανάκαμψης NextGenerationEU, που προκύπτει από τα υψηλότερα επιτόκια, η πρόσθετη χρηματοδότηση για τη διαχείριση της μετανάστευσης και τις διεθνείς εταιρικές σχέσεις, καθώς και η ενίσχυση ορισμένων ειδικών μέσων. Το Αποθεματικό Αλληλεγγύης και Επείγουσας Βοήθειας (SEAR) διαιρείται από την 1η Ιανουαρίου 2024 σε δύο χωριστά μέσα (το Αποθεματικό Ευρωπαϊκής Αλληλεγγύης και το Αποθεματικό Επείγουσας Βοήθειας). Για να ενσωματωθεί ο αντίκτυπος της ενδιάμεσης αναθεώρησης στον ετήσιο προϋπολογισμό του 2024, εγκρίθηκε ο διορθωτικός προϋπολογισμός αριθ. 1/2024 ([52]).

Το συνολικό ανώτατο όριο των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων για το 2024 ανήλθε σε 186 840 εκατ. EUR, ενώ το αντίστοιχο ανώτατο όριο των πιστώσεων πληρωμών ανήλθε σε 170 543 εκατ. EUR.

Σύμφωνα με το άρθρο 312 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ, το ΠΔΠ καθορίζει το ύψος των ετήσιων ανώτατων ορίων των πιστώσεων για αναλήψεις υποχρεώσεων ανά κατηγορία δαπανών («τομείς») και των ετήσιων ανώτατων ορίων των πιστώσεων για πληρωμές. Οι τομείς του ΠΔΠ αντιστοιχούν στους κύριους τομείς δραστηριότητας της Ένωσης. Η επεξήγηση των διαφόρων τομέων του ΠΔΠ 2021-2027 παρατίθεται κατωτέρω.

Το ΠΔΠ 2021-2027 ανέρχεται σε 1 221 δισ. EUR (1 081 δισ. EUR σε τιμές 2018), συμπεριλαμβανομένου του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης (ΕΤΑ). Επιπλέον, το NextGenerationEU παρέχει πρόσθετο ποσό ύψους 806,9 δισ. EUR (750 δισ. EUR σε τιμές 2018) έως το 2023 σε αναλήψεις υποχρεώσεων και το 2026 σε πληρωμές. Το αρχικό αυτό ποσό αναπροσαρμόστηκε σε 712 δισ. EUR, καθώς οι αιτήσεις των κρατών μελών δεν εξάντλησαν τη συνολική διαθέσιμη δανειακή στήριξη.

Όσον αφορά την ετήσια διαδικασία του προϋπολογισμού, η ονοματολογία του προϋπολογισμού διαρθρώνεται περαιτέρω σε ομάδες πολιτικής, παρέχοντας μεγαλύτερη σαφήνεια σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο συμβάλλουν τα επιμέρους προγράμματα δαπανών στην επίτευξη των στόχων πολιτικής της Ένωσης.

Τομέας 1 — Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία

Ο τομέας αυτός περιλαμβάνει βασικά προγράμματα της ΕΕ για τη στήριξη των τομέων της έρευνας και της καινοτομίας, του ψηφιακού μετασχηματισμού, των στρατηγικών υποδομών, της ενίσχυσης της ενιαίας αγοράς και των στρατηγικών διαστημικών έργων. Τα προγράμματα στο πλαίσιο του εν λόγω τομέα περιλαμβάνουν το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη», το ταμείο InvestEU, τον μηχανισμό «Συνδέοντας την Ευρώπη», το πρόγραμμα για την ενιαία αγορά και το Ευρωπαϊκό Διαστημικό Πρόγραμμα.

Προγράμματα που λαμβάνουν συνεισφορές από το NGEU (εξωτερικά έσοδα με ειδικό προορισμό) στο πλαίσιο του εν λόγω τομέα: «Ορίζων Ευρώπη» και το ταμείο InvestEU.

Τομέας 2 – Βιώσιμη ανάπτυξη: φυσικοί πόροι

Ο τομέας αυτός περιλαμβάνει δύο υποτομείς: Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή (2α) και Ανθεκτικότητα και αξίες (2β).

Οι δαπάνες στο πλαίσιο αυτού του τομέα αποσκοπούν στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας και της συνοχής μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ. Η χρηματοδότηση συμβάλλει στη μείωση των ανισοτήτων εντός και μεταξύ των περιφερειών της ΕΕ, καθώς και εντός και μεταξύ των κρατών μελών, και προωθεί τη βιώσιμη εδαφική ανάπτυξη (Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, Ταμείο

([49]) Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2093 του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2020, για τον καθορισμό του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για τα έτη 2021 έως 2027 (ΕΕ L 433 I της 22.12.2020, σ. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj).

([50]) Τεχνική προσαρμογή του δημοσιονομικού πλαισίου για το 2025 σύμφωνα με το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2021/365 του Συμβουλίου για τον καθορισμό του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για τα έτη 2021 έως 2027 [COM(2024) 320 final της 18.6.2024].

([51]) Όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/765 του Συμβουλίου, της 29ης Φεβρουαρίου 2024, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2093 για τον καθορισμό του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για τα έτη 2021 έως 2027 (ΕΕ L, 2024/765, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/765/oj).

([52]) Οριστική έκδοση (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/1430 του διορθωτικού προϋπολογισμού αριθ. 1 της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 2024 (ΕΕ L, 2024/1430, 5.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/budget_suppl_amend/2024/1430/oj).

Συνοχής, Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+). Στηρίζει επίσης την αλληλεγγύη και τη συνεργασία της Ένωσης όσον αφορά την ετοιμότητα και την αντιμετώπιση καταστροφών (μηχανισμός πολιτικής προστασίας της Ένωσης και RescEU). Επιπλέον, τα προγράμματα του εν λόγω τομέα επιδιώκουν να καταστήσουν την ΕΕ ανθεκτικότερη στις σημερινές και τις μελλοντικές προκλήσεις επενδύοντας στην πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση, στους νέους (Erasmus), στην υγεία (EU4Health) και στη δράση για την προστασία των αξιών της ΕΕ (Δικαιοσύνη, Δικαιώματα και Αξίες), και να προωθήσουν την πολιτιστική πολυμορφία (Δημιουργική Ευρώπη).

Ο τομέας αυτός περιλαμβάνει τον ΜΑΑ, ο οποίος τροφοδοτείται από τη συντριπτική πλειονότητα της χρηματοδότησης που παρέχει το NGEU κατά την περίοδο 2021-2023. Άλλα προγράμματα που λαμβάνουν συνεισφορές από το NGEU (εξωτερικά έσοδα με ειδικό προορισμό) στο πλαίσιο αυτού του τομέα: REACT-EU, Μηχανισμός πολιτικής προστασίας της Ένωσης (RescEU). Για λεπτομερέστερη επισκόπηση των δραστηριοτήτων του ΜΑΑ, ανατρέξτε στις ενότητες **2** και **3** του τίτλου «Σημαντικά οικονομικά γεγονότα του έτους».

Τομέας 3 — Φυσικοί πόροι και περιβάλλον

Οι δαπάνες στο πλαίσιο αυτού του τομέα επενδύουν στη βιώσιμη γεωργία (κοινή γεωργική πολιτική) και στην αλιεία και τη θαλάσσια πολιτική (Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας), καθώς και σε προγράμματα ειδικά για την προστασία του περιβάλλοντος και τη δράση για το κλίμα (πρόγραμμα LIFE, Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης).

Προγράμματα που λαμβάνουν συνεισφορές από το NGEU (εξωτερικά έσοδα με ειδικό προορισμό) στο πλαίσιο του εν λόγω τομέα: αγροτική ανάπτυξη, Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης.

Τομέας 4 — Μετανάστευση και διαχείριση των συνόρων

Τα προγράμματα (Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, Ταμείο για την Ολοκληρωμένη Διαχείριση των Συνόρων) και οι αποκεντρωμένοι οργανισμοί (όπως ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής (Frontex) και ο Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο) που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο αυτού του τομέα αποσκοπούν στην αντιμετώπιση των προκλήσεων που συνδέονται με τη μετανάστευση και τη διαχείριση των εξωτερικών συνόρων της ΕΕ, καθώς και με τη διασφάλιση του συστήματος ασύλου εντός της ΕΕ.

Τομέας 5 — Ασφάλεια και άμυνα

Ο τομέας αυτός αντικατοπτρίζει την αυξημένη ανάγκη συνεργασίας σε επίπεδο Ένωσης για την αντιμετώπιση των απειλών κατά της ασφάλειας και την αύξηση της στρατηγικής αυτονομίας της. Περιλαμβάνει προγράμματα των οποίων ο ρόλος είναι η βελτίωση της ασφάλειας και της προστασίας των πολιτών της Ευρώπης (Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας), η ενίσχυση των αμυντικών ικανοτήτων της Ευρώπης (Ευρωπαϊκό Ταμείο Άμυνας) και η παροχή των εργαλείων που απαιτούνται για την αντιμετώπιση των προκλήσεων της εσωτερικής και εξωτερικής ασφάλειας.

Τομέας 6 — Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος

Τα προγράμματα του τομέα αυτού ενισχύουν τον κοινωνικοοικονομικό αντίκτυπο της ΕΕ στις γειτονικές χώρες, στις αναπτυσσόμενες χώρες και στον υπόλοιπο κόσμο. Ο νέος μηχανισμός NDICI – Global Europe συγχωνεύει διάφορα παλαιότερα μέσα εξωτερικής χρηματοδότησης της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της συνεργασίας με τις χώρες της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού (ΑΚΕ) που χρηματοδοτούνταν προηγουμένως από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης. Ο τομέας περιλαμβάνει επίσης τη βοήθεια προς τις χώρες που προετοιμάζονται για προσχώρηση στην ΕΕ (προενταξιακή βοήθεια) και το πρόγραμμα ανθρωπιστικής βοήθειας της Ένωσης.

Τομέας 7 — Ευρωπαϊκή δημόσια διοίκηση

Ο τομέας αυτός καλύπτει τις διοικητικές δαπάνες όλων των θεσμικών οργάνων, τις συντάξεις και τα Ευρωπαϊκά Σχολεία.

S - Ειδικά μέσα

Οι μηχανισμοί ευελιξίας στον προϋπολογισμό της ΕΕ παρέχουν τη δυνατότητα στην ΕΕ να κινητοποιεί τα απαιτούμενα κεφάλαια για την αντιμετώπιση απρόβλεπτων γεγονότων, όπως καταστάσεις κρίσης, φυσικές καταστροφές και καταστάσεις έκτακτης ανάγκης. Το πεδίο εφαρμογής τους, η κατανομή των πιστώσεων και οι τρόποι λειτουργίας προβλέπονται στον κανονισμό για το ΠΔΠ και στη διοργανική συμφωνία. Εξασφαλίζουν επίσης ότι οι δημοσιονομικοί πόροι μπορούν να ανταποκρίνονται σε εξελισσόμενες προτεραιότητες κατά τέτοιον τρόπο ώστε κάθε ευρώ να χρησιμοποιείται εκεί όπου υπάρχει μεγαλύτερη ανάγκη.

Στην ετήσια ονοματολογία και εκτέλεση του προϋπολογισμού προσδιορίζονται ως ειδικά μέσα (S), καθώς μπορούν να κινητοποιηθούν πέρα και πάνω από τα ανώτατα όρια δαπανών του ΠΔΠ, τόσο για τις πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων όσο και για τις πιστώσεις πληρωμών.

3.3. ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΤΟΥ ΠΔΠ (ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ)

Οι τομείς του ΠΔΠ κατανέμονται περαιτέρω σε αναλυτικούς τομείς, οι οποίοι αντιστοιχούν στα βασικά προγράμματα δαπανών (π.χ. Ορίζων 2020, Erasmus+ κ.λπ.). Οι σχετικές νομικές βάσεις για την εκτέλεση του προϋπολογισμού εγκρίνονται σε αυτό το επίπεδο του προγράμματος. Τα προγράμματα είναι η συνήθης δομή που χρησιμοποιείται για την υποβολή στοιχείων σχετικά με την υλοποίηση και τα αποτελέσματα. Στις καταστάσεις εκτέλεσης του προϋπολογισμού παρουσιάζονται πίνακες ανά πρόγραμμα και (βλ. πίνακες **6.7** - **6.12** κατωτέρω).

3.4. NEXTGENERATIONEU

Με προϋπολογισμό ύψους 420,8 δισ. EUR για τη μη επιστρεπτέα στήριξη, το NGEU έχει σημαντικό αντίκτυπο στους συνολικούς ετήσιους προϋπολογισμούς της ΕΕ για το 2021 έως το 2026 και στην εκτέλεσή τους. Το 2021 το ποσό αυτό έχει εγγραφεί πλήρως ως πιστώσεις εσόδων με ειδικό προορισμό. Όλες οι αναλήψεις υποχρεώσεων για τη μη επιστρεπτέα στήριξη εγγράφηκαν έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023 και θα καλυφθούν με πληρωμές έως τις 31 Δεκεμβρίου 2026, σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφοι 4 και 9 του κανονισμού EURI ([53]).

Για μια ολοκληρωμένη επισκόπηση των δραστηριοτήτων του NGEU, ανατρέξτε στις ενότητες **2** και **3** του τίτλου «Σημαντικά οικονομικά γεγονότα του έτους».

3.5. ΕΤΗΣΙΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Η διαδικασία έγκρισης του προϋπολογισμού καθορίζεται στο άρθρο 314 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στο ακόλουθο διάγραμμα παρουσιάζονται οι προθεσμίες, καθώς και τα στάδια της έγκρισης του προϋπολογισμού.

Χρονοδιάγραμμα Συνθήκης[1]

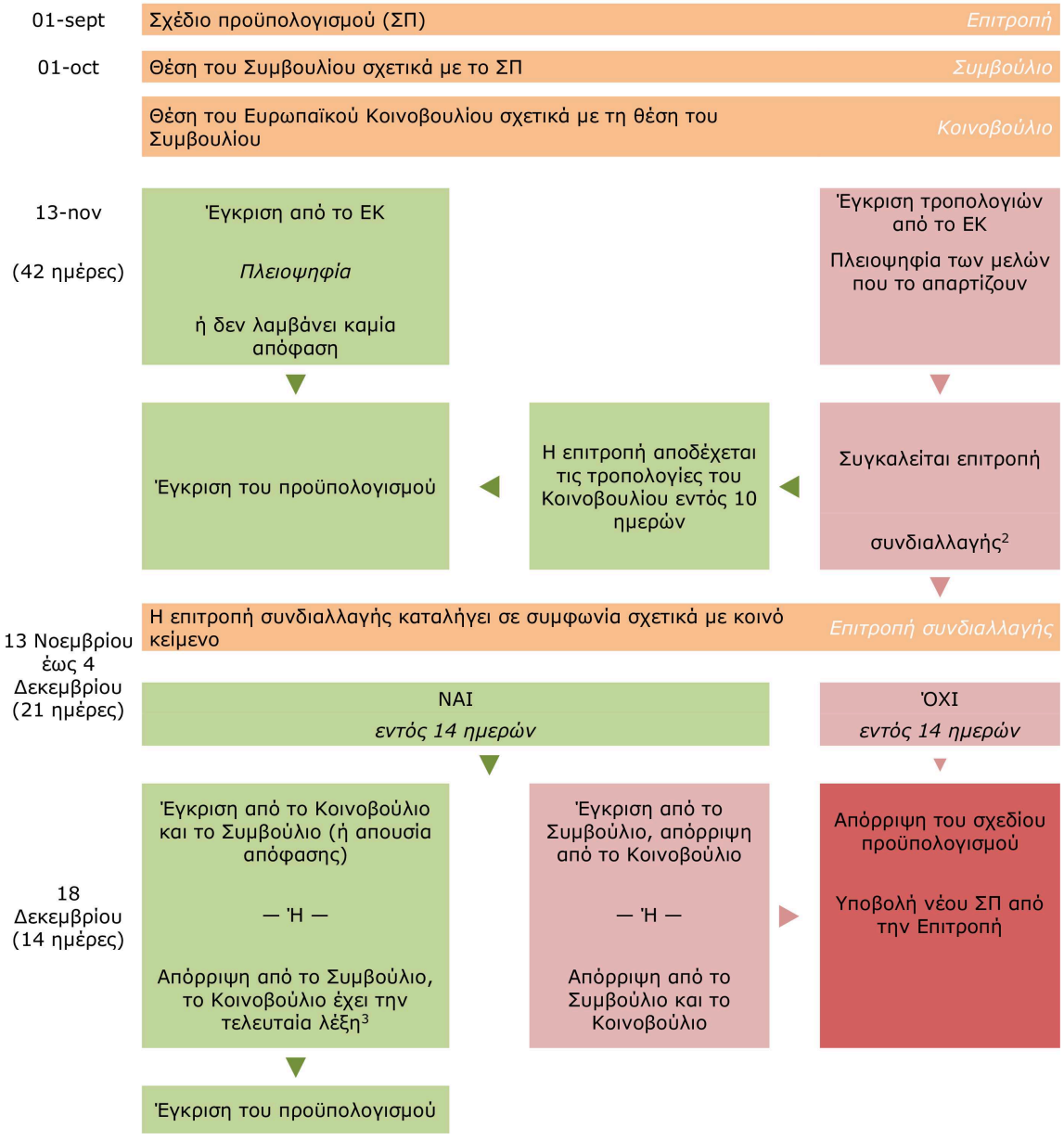

([53]) Κανονισμός (ΕΕ) 2020/2094 του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2020, σχετικά με τη θέσπιση Μέσου Ανάκαμψης της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη στήριξη της ανάκαμψης μετά την κρίση της νόσου COVID-19.

1) Στην πράξη, τα τρία θεσμικά όργανα προσπαθούν να υποβάλουν τα αντίστοιχα έγγραφά τους νωρίτερα εντός του έτους, προκειμένου να διευκολύνουν τη διαδικασία.

2) Η επιτροπή συνδιαλλαγής αποτελείται από τα μέλη του Συμβουλίου ή τους αντιπροσώπους τους και ισάριθμους εκπροσώπους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Η Επιτροπή συμμετέχει στις εργασίες της επιτροπής συνδιαλλαγής και αναλαμβάνει όλες τις αναγκαίες πρωτοβουλίες με σκοπό την προσέγγιση των θέσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

3) Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εγκρίνει το κοινό σχέδιο και στη συνέχεια, εντός 14 ημερών από την απόρριψη από το Συμβούλιο, αποφασίζει (με πλειοψηφία των μελών που το απαρτίζουν και 3/5 των ψηφισάντων) να επιβεβαιώσει όλες ή ορισμένες από τις τροπολογίες του.

Η δομή του προϋπολογισμού της Επιτροπής περιλαμβάνει διοικητικές και επιχειρησιακές πιστώσεις. Τα άλλα θεσμικά όργανα διαθέτουν μόνο διοικητικές πιστώσεις. Επίσης, στον προϋπολογισμό γίνεται διάκριση μεταξύ δύο ειδών πιστώσεων: μη διαχωριζόμενες πιστώσεις και διαχωριζόμενες πιστώσεις. Οι μη διαχωριζόμενες πιστώσεις προορίζονται για τη χρηματοδότηση πράξεων που έχουν ετήσιο χαρακτήρα (και ανταποκρίνονται στην αρχή του ενιαυσίου). Οι διαχωριζόμενες πιστώσεις χρησιμοποιούνται προκειμένου να συμβιβαστεί η αρχή του ενιαυσίου με την ανάγκη διαχείρισης πολυετών πράξεων. Οι διαχωριζόμενες πιστώσεις υποδιαιρούνται σε πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων και σε πιστώσεις πληρωμών:

— οι πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων: καλύπτουν το σύνολο των νομικών υποχρεώσεων που αναλαμβάνονται κατά τη διάρκεια του τρέχοντος οικονομικού έτους για πράξεις των οποίων η εκτέλεση εκτείνεται σε αρκετά οικονομικά έτη. Ωστόσο, οι δημοσιονομικές δεσμεύσεις για δράσεις των οποίων η εκτέλεση εκτείνεται σε περισσότερα από ένα οικονομικά έτη μπορούν να κατανεμηθούν σε διάφορες ετήσιες δόσεις εφόσον αυτό προβλέπεται από τη βασική πράξη.

— οι πιστώσεις πληρωμών: καλύπτουν δαπάνες που προκύπτουν από υποχρεώσεις που αναλαμβάνονται κατά τη διάρκεια του τρέχοντος οικονομικού έτους και/ή των προηγούμενων οικονομικών ετών.

Στους λογαριασμούς, τα είδη χρηματοδότησης κατηγοριοποιούνται σε δύο βασικές ομάδες:

— Οριστικές εγκριθείσες πιστώσεις του προϋπολογισμού· και

— Συμπληρωματικές πιστώσεις που περιλαμβάνουν:

— πιστώσεις που μεταφέρθηκαν από το προηγούμενο οικονομικό έτος (ο δημοσιονομικός κανονισμός προβλέπει περιορισμένο αριθμό περιπτώσεων για τη μεταφορά μη δαπανηθέντων ποσών από το προηγούμενο οικονομικό έτος στο τρέχον έτος)· και

— έσοδα με ειδικό προορισμό που προκύπτουν από επιστροφές, συνεισφορές από τρίτα μέρη/τρίτες χώρες σε προγράμματα της ΕΕ και εργασίες που πραγματοποιήθηκαν για τρίτους· διατίθενται απευθείας στις αντίστοιχες γραμμές δαπανών του προϋπολογισμού και συνιστούν τον τρίτο πυλώνα χρηματοδότησης.

Όλα τα είδη χρηματοδότησης από κοινού διαμορφώνουν τις διαθέσιμες πιστώσεις.

3.6. **ΕΣΟΔΑ**

3.6.1. *Έσοδα από ίδιους πόρους*

Η συντριπτική πλειονότητα των εσόδων προέρχεται από ιδίους πόρους, οι οποίοι περιλαμβάνουν τις ακόλουθες κατηγορίες:

1) Παραδοσιακοί ίδιοι πόροι (ΠΙΠ): αποτέλεσαν περίπου το 14 % των εσόδων από ιδίους πόρους το 2024.

2) Ίδιοι πόροι που βασίζονται στον φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ): αποτέλεσαν περίπου το 17 % των εσόδων από ιδίους πόρους το 2024.

3) Πόροι που βασίζονται στα απορρίμματα πλαστικών συσκευασιών που δεν ανακυκλώνονται: αποτέλεσαν περίπου το 5 % των εσόδων από ιδίους πόρους το 2024.

4) Ίδιοι πόροι που βασίζονται στο ακαθάριστο εθνικό εισόδημα (ΑΕΕ): αποτέλεσαν περίπου το 64 % των εσόδων από ιδίους πόρους το 2024.

Η απόφαση (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2053 του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2020, για το σύστημα των ιδίων πόρων της ΕΕ (απόφαση για τους ιδίους πόρους 2020) προσδιορίζει τις κατηγορίες των ιδίων πόρων και καθορίζει τις μεθόδους υπολογισμού τους. Η εν λόγω απόφαση άρχισε να ισχύει από την 1η Ιουνίου 2021 και εφαρμόστηκε αναδρομικά από την 1η Ιανουαρίου 2021.

Η απόφαση του 2020 για τους ιδίους πόρους ορίζει ότι το συνολικό ποσό των ιδίων πόρων που χορηγείται στην Ένωση για την κάλυψη των ετήσιων πιστώσεων για πληρωμές δεν υπερβαίνει το 1,40 % του συνολικού ΑΕΕ όλων των κρατών μελών. Επιπλέον, η απόφαση εξουσιοδοτεί, κατ' εξαίρεση, την Επιτροπή να δανειστεί προσωρινά ποσό ύψους έως 750 δισ. EUR σε τιμές του 2018 από τις κεφαλαιαγορές εξ ονόματος της Ένωσης για την αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας COVID-19 μέσω του μέσου ανάκαμψης NextGenerationEU. Το ανώτατο όριο των ιδίων πόρων για τις πιστώσεις πληρωμών θα αυξηθεί προσωρινά κατά 0,6 ποσοστιαίες μονάδες για να καλύψει όλες τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τον εν λόγω δανεισμό.

Από το 2021, τα «άλλα έσοδα» του προϋπολογισμού της ΕΕ περιλαμβάνουν τις χρηματοδοτικές συνεισφορές του Ηνωμένου Βασιλείου που προκύπτουν από τον δημοσιονομικό διακανονισμό στο πλαίσιο της συμφωνίας αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου.

3.6.2. *Παραδοσιακοί ίδιοι πόροι (ΠΙΠ)*

Οι ΠΙΠ συνίστανται σε τελωνειακούς δασμούς που επιβάλλονται σε εισαγωγές από τρίτες χώρες, οι οποίοι εισπράττονται από τα κράτη μέλη εξ ονόματος της ΕΕ. Ωστόσο, τα κράτη μέλη παρακρατούν το 25 % για την κάλυψη των εξόδων είσπραξης. Όλα τα βεβαιωθέντα ποσά ΠΙΠ πρέπει να καταχωρίζονται σε ένα από τα ακόλουθα λογιστικά βιβλία που τηρούν οι αρμόδιες αρχές:

στα συνήθη λογιστικά βιβλία που προβλέπει το άρθρο 6 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 609/2014 του Συμβουλίου: κάθε εισπραχθέν ή εγγυημένο ποσό·

στα χωριστά λογιστικά βιβλία που προβλέπονται στο ίδιο άρθρο: κάθε ποσό που δεν έχει ακόμη εισπραχθεί και/ή που δεν είναι εγγυημένο· σε αυτό το σύστημα λογιστικής μπορούν επίσης να εγγραφούν τα εγγυημένα αλλά αμφισβητούμενα ποσά.

Τα κράτη μέλη πρέπει να εγγράφουν τους ΠΙΠ στον λογαριασμό της Επιτροπής μέσω του δημόσιου ταμείου τους ή της εθνικής κεντρικής τράπεζας το αργότερο την πρώτη εργάσιμη ημέρα μετά την 19η ημέρα του δεύτερου μήνα που ακολουθεί τον μήνα κατά τον οποίο βεβαιώνεται η απαίτηση (ή εισπράττεται στην περίπτωση της χωριστής λογιστικής).

3.6.3. *Φόρος προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ)*

Οι ίδιοι πόροι ΦΠΑ υπολογίζονται σύμφωνα με τις βάσεις ΦΠΑ των κρατών μελών, οι οποίες εναρμονίζονται προς τον σκοπό αυτό σύμφωνα με τους κανόνες της ΕΕ. Εφαρμόζεται ενιαίος συντελεστής καταβολής 0,30 % στο συνολικό ποσό των εσόδων ΦΠΑ κάθε κράτους μέλους τα οποία έχουν εισπραχθεί για το σύνολο των φορολογητέων παραδόσεων διά του σταθμισμένου μέσου συντελεστή ΦΠΑ. Η βάση ΦΠΑ περιορίζεται στο 50 % του ΑΕΕ κάθε κράτους μέλους.

3.6.4. *Μη ανακυκλωμένα απορρίμματα πλαστικών συσκευασιών*

Για το βάρος των απορριμμάτων πλαστικών συσκευασιών τα οποία παράγονται σε κάθε κράτος μέλος και δεν ανακυκλώνονται εφαρμόζεται ενιαίος συντελεστής καταβολής 0,80 EUR ανά χιλιόγραμμο. Τα απορρίμματα πλαστικών συσκευασιών που δεν ανακυκλώνονται σε ένα δεδομένο έτος υπολογίζονται ως η διαφορά μεταξύ των απορριμμάτων πλαστικών συσκευασιών που παράγονται και των απορριμμάτων πλαστικών συσκευασιών που ανακυκλώνονται κατά το εν λόγω έτος σε ένα κράτος μέλος. Η Βουλγαρία, η Τσεχία, η Εσθονία, η Ελλάδα, η Ισπανία, η Κροατία, η Ιταλία, η Κύπρος, η Λετονία, η Λιθουανία, η Ουγγαρία, η Μάλτα, η Πολωνία, η Πορτογαλία, η Ρουμανία, η Σλοβενία και η Σλοβακία δικαιούνται ειδικές ετήσιες κατ' αποκοπή μειώσεις των αντίστοιχων συνεισφορών τους στον ίδιο πόρο για τα πλαστικά.

3.6.5. *Ακαθάριστο εθνικό εισόδημα (ΑΕΕ)*

Τα έσοδα βάσει του εθνικού ακαθάριστου εισοδήματος (ΑΕΕ) χρησιμοποιούνται για τη χρηματοδότηση του μέρους του προϋπολογισμού που δεν καλύπτεται από άλλες πηγές εσόδων. Επιβάλλεται ενιαίος συντελεστής καταβολής στο ΑΕΕ κάθε κράτους μέλους, ο οποίος καθορίζεται με βάση τους κανόνες της ΕΕ.

3.6.6. *Ακαθάριστη μείωση*

Για την περίοδο 2021-2027, τα ακόλουθα κράτη μέλη ωφελούνται από ακαθάριστη μείωση των ετήσιων βάσει του ΑΕΕ συνεισφορών τους, ύψους 565 εκατ. EUR για την Αυστρία, 377 εκατ. EUR για τη Δανία, 3 671 εκατ. EUR για τη Γερμανία, 1 921 εκατ. EUR για τις Κάτω Χώρες και 1 069 εκατ. EUR για τη Σουηδία. Οι εν λόγω ακαθάριστες μειώσεις επιμετρώνται σε τιμές του 2020 και χρηματοδοτούνται από όλα τα κράτη μέλη.

3.6.7. *Προσαρμογές των ιδίων πόρων προηγούμενων οικονομικών ετών*

Οι πόροι που βασίζονται στον ΦΠΑ και στο ΑΕΕ προσδιορίζονται με βάση τις προβλέψεις που καταρτίζονται για τις σχετικές βάσεις κατά την επεξεργασία του σχεδίου του προϋπολογισμού. Στη συνέχεια, οι προβλέψεις αυτές αναθεωρούνται και επικαιροποιούνται κατά τη διάρκεια του υπό εξέταση οικονομικού έτους με διορθωτικό προϋπολογισμό. Η Επιτροπή ζητεί από τα κράτη μέλη να καταβάλουν τις, θετικές ή αρνητικές, διαφορές μεταξύ των ποσών που οφείλουν σε συνάρτηση με τις πραγματικές βάσεις και των ποσών που έχουν όντως καταβάλει με βάση τις (αναθεωρημένες) προβλέψεις, μέχρι την πρώτη εργάσιμη ημέρα του Μαρτίου του τρίτου έτους μετά το υπό εξέταση οικονομικό έτος. Διορθώσεις μπορούν να εξακολουθήσουν να γίνονται στις πραγματικές βάσεις ΦΠΑ και ΑΕΕ κατά τα επόμενα τέσσερα έτη, εκτός εάν διατυπωθεί επιφύλαξη. Οι επιφυλάξεις αυτές αντιπροσωπεύουν ενδεχόμενες απαιτήσεις αβέβαιου ύψους έναντι των κρατών μελών, δεδομένου ότι ο δημοσιονομικός τους αντίκτυπος δεν μπορεί να εκτιμηθεί με ακρίβεια. Όταν το ακριβές ποσό των απαιτήσεων αυτών μπορέσει να προσδιοριστεί, ζητούνται οι αντίστοιχοι πόροι ΦΠΑ και ΑΕΕ, είτε σε σχέση με τα υπόλοιπα ΦΠΑ και ΑΕΕ είτε με μεμονωμένες αιτήσεις πόρων. Η πρόβλεψη για τον ίδιο πόρο που βασίζεται στα πλαστικά προσαρμόζεται με παρόμοιο τρόπο. Ωστόσο, η Επιτροπή ζητεί από τα κράτη μέλη να καταβάλουν τις, θετικές ή αρνητικές, διαφορές μεταξύ των ποσών που οφείλουν, σύμφωνα με τις ετήσιες καταστάσεις τους με τα στοιχεία για το αποτέλεσμα εκτέλεσης, και των ποσών που έχουν όντως καταβάλει με βάση τις (αναθεωρημένες) προβλέψεις, μέχρι την πρώτη εργάσιμη ημέρα του Ιουνίου του τρίτου έτους μετά το υπό εξέταση οικονομικό έτος. Διορθώσεις μπορούν να εξακολουθήσουν να γίνονται στις πραγματικές βάσεις κατά τα επόμενα πέντε έτη, εκτός εάν διατυπωθεί επιφύλαξη.

3.7. ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Το αποτέλεσμα της εκτέλεσης του προϋπολογισμού της ΕΕ επιστρέφεται στα κράτη μέλη κατά τη διάρκεια του επόμενου έτους αφού αφαιρεθούν τα οφειλόμενα ποσά για το εν λόγω έτος.

Οι ίδιοι πόροι εγγράφονται στους λογαριασμούς βάσει των ποσών που πιστώνονται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους στους λογαριασμούς που τηρούνται εν ονόματι της Επιτροπής από τις διοικητικές υπηρεσίες των κρατών μελών. Σε περίπτωση πλεονάσματος, τα έσοδα περιλαμβάνουν επίσης το αποτέλεσμα του προηγούμενου οικονομικού έτους. Τα λοιπά έσοδα εγγράφονται βάσει των ποσών που πράγματι εισπράχθηκαν κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους.

Για τον υπολογισμό του αποτελέσματος εκτέλεσης του προϋπολογισμού για το οικονομικό έτος, ως δαπάνες θεωρούνται οι πληρωμές από πιστώσεις του εν λόγω οικονομικού έτους, στις οποίες προστίθενται οι πιστώσεις του ιδίου έτους που μεταφέρονται στο επόμενο έτος. Οι πληρωμές από πιστώσεις ενός οικονομικού έτους είναι εκείνες οι οποίες εκτελούνται από την υπόλογο το αργότερο μέχρι την 31η Δεκεμβρίου του οικονομικού έτους. Όσον αφορά το ΕΓΤΕ, οι πληρωμές είναι αυτές που πραγματοποίησαν τα κράτη μέλη από την 16η Οκτωβρίου του έτους N-1 μέχρι την 15η Οκτωβρίου του έτους N, εφόσον η σχετική ανάληψη υποχρεώσεων και η αντίστοιχη έγκριση κοινοποιηθούν στην υπόλογο το αργότερο μέχρι την 31η Ιανουαρίου του έτους N+1. Οι δαπάνες του ΕΓΤΕ μπορεί να αποτελέσουν αντικείμενο απόφασης συμμόρφωσης έπειτα από ελέγχους στα κράτη μέλη.

Σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 1 του κανονισμού αριθ. 608/2014 σχετικά με τη θέσπιση εκτελεστικών μέτρων για το σύστημα των ιδίων πόρων, το αποτέλεσμα του προϋπολογισμού συνίσταται στη διαφορά μεταξύ:

— του συνόλου των εσόδων που εισπράχθηκαν για το οικονομικό έτος, και

— του συνόλου των πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν έναντι πιστώσεων του τρέχοντος έτους, προσαυξημένου κατά το ποσό των πιστώσεων του ιδίου έτους που μεταφέρονται στο επόμενο έτος.

Η διαφορά αυτή προσαυξάνεται ή μειώνεται:

— κατά το καθαρό ποσό που προκύπτει από ακυρώσεις πιστώσεων πληρωμών που μεταφέρθηκαν από προηγούμενα οικονομικά έτη και από πληρωμές, που λόγω διακυμάνσεων της ισοτιμίας του ευρώ, υπερβαίνουν τις μη διαχωριζόμενες πιστώσεις που μεταφέρθηκαν από το προηγούμενο οικονομικό έτος,

— κατά την εξέλιξη των εσόδων με ειδικό προορισμό, και

— κατά τα καθαρά συναλλαγματικά κέρδη και ζημίες που σημειώθηκαν κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους.

Οι μεταφερθείσες πιστώσεις από το προηγούμενο οικονομικό έτος σχετικά με τις συνεισφορές τρίτων και τις εργασίες υπέρ τρίτων, οι οποίες εξ ορισμού δεν ακυρώνονται ποτέ, περιλαμβάνονται στις συμπληρωματικές πιστώσεις του οικονομικού έτους. Σε αυτό ακριβώς οφείλεται η διαφορά μεταξύ του ποσού των πιστώσεων που μεταφέρθηκαν από το προηγούμενο οικονομικό έτος στις εκθέσεις για την εκτέλεση του προϋπολογισμού το έτος N και του ποσού των πιστώσεων που μεταφέρθηκαν στο επόμενο οικονομικό έτος και περιλαμβάνονται στις εκθέσεις εκτέλεσης του προϋπολογισμού του έτους N-1. Οι πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων που ανασυστάθηκαν έπειτα από επιστροφή προκαταβολών δεν λαμβάνονται υπόψη κατά τον υπολογισμό του αποτελέσματος εκτέλεσης του προϋπολογισμού.

Οι μεταφερθείσες πιστώσεις πληρωμών περιλαμβάνουν αυτόματες μεταφορές και μεταφορές βάσει απόφασης. Η ακύρωση μη χρησιμοποιηθεισών πιστώσεων πληρωμών που μεταφέρθηκαν από το προηγούμενο έτος περιλαμβάνει τις ακυρώσεις πιστώσεων που μεταφέρθηκαν αυτόματα και βάσει απόφασης.

3.8. ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΤΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ ΜΕ ΤΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

σε εκατ. EUR

	2024	2023
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ	**(97 208)**	**(71 437)**
Έσοδα		
Απαιτήσεις που βεβαιώθηκαν κατά το τρέχον έτος και δεν έχουν ακόμη εισπραχθεί	*(6 773)*	*(5 714)*
Απαιτήσεις που βεβαιώθηκαν σε προηγούμενα έτη και εισπράχθηκαν κατά το τρέχον έτος	*9 925*	*10 046*
Απαιτήσεις που εισπράχθηκαν και δεν πρέπει να αντιμετωπίζονται ως έσοδα στο οικονομικό αποτέλεσμα	*83 953*	*73 209*
Δεδουλευμένα έσοδα (καθαρά)	*(723)*	*(923)*
	86 382	**76 618**
Έξοδα		
Δεδουλευμένα έξοδα (καθαρά)	*10 599*	*14 090*
Έξοδα προηγούμενου έτους καταβληθέντα κατά το τρέχον έτος	*(2 220)*	*(1 638)*
Καθαρό αποτέλεσμα προχρηματοδοτήσεων	*(11 678)*	*(12 575)*
Μεταφερθείσες πιστώσεις πληρωμών στο επόμενο έτος	*(4 031)*	*(3 208)*
Πληρωμές από μεταφορές και ακυρώσεις μη χρησιμοποιηθεισών πιστώσεων πληρωμών	*1 711*	*(5 409)*
Μεταβολή προβλέψεων	*9 948*	*3 752*
Λοιπά	*7 757*	*240*
	12 086	**(4 748)**
Οικονομικό αποτέλεσμα οργανισμών και ΕΚΑΧ υπό εκκαθάριση	**85**	**202**
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ	**1 344**	**635**

Σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό, το οικονομικό αποτέλεσμα του έτους υπολογίζεται βάσει των αρχών της λογιστικής σε δεδουλευμένη βάση και των λογιστικών κανόνων της ΕΕ, ενώ το αποτέλεσμα της εκτέλεσης του προϋπολογισμού βασίζεται στις αρχές της τροποποιημένης ταμειακής λογιστικής. Δεδομένου ότι το οικονομικό αποτέλεσμα και το αποτέλεσμα της εκτέλεσης του προϋπολογισμού καλύπτουν τις ίδιες υποκείμενες πράξεις —με εξαίρεση τις λοιπές (εκτός προϋπολογισμού) πηγές εσόδων και δαπανών των οργανισμών και της ΕΚΑΧ υπό εκκαθάριση που περιλαμβάνονται μόνο στο οικονομικό αποτέλεσμα— η συμφωνία του οικονομικού αποτελέσματος του έτους με το αποτέλεσμα εκτέλεσης του προϋπολογισμού του έτους αποτελεί χρήσιμο έλεγχο συνέπειας.

Στοιχεία συμφωνίας — Έσοδα

Τα πραγματικά έσοδα ενός οικονομικού έτους αντιστοιχούν στα έσοδα που εισπράχθηκαν επί απαιτήσεων που βεβαιώθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους και στα ποσά που εισπράχθηκαν επί απαιτήσεων που βεβαιώθηκαν σε προηγούμενα οικονομικά έτη. Συνεπώς, οι απαιτήσεις που βεβαιώθηκαν κατά το τρέχον έτος και δεν έχουν ακόμη εισπραχθεί πρέπει να αφαιρεθούν από το οικονομικό αποτέλεσμα για λόγους συμφωνίας, δεδομένου ότι δεν αποτελούν μέρος των εσόδων του προϋπολογισμού. Αντιθέτως, οι απαιτήσεις που βεβαιώθηκαν σε προηγούμενα έτη και εισπράχθηκαν κατά το τρέχον έτος πρέπει να προστεθούν στο οικονομικό αποτέλεσμα για λόγους συμφωνίας. Ορισμένες απαιτήσεις που εισπράχθηκαν δεν πρέπει να αντιμετωπίζονται ως έσοδα στο οικονομικό αποτέλεσμα και πρέπει επίσης να προστεθούν για λόγους συμφωνίας των λογαριασμών. Σχετίζονται κυρίως με τη χρηματοδότηση του NextGenerationEU.

Τα δεδουλευμένα έσοδα συνίστανται κυρίως σε ποσά που σχετίζονται με δημοσιονομικές διορθώσεις, ίδιους πόρους, τόκους και μερίσματα. Λαμβάνεται υπόψη μόνον το καθαρό αποτέλεσμα, δηλαδή τα δεδουλευμένα έσοδα του τρέχοντος έτους μείον τα αντιλογισθέντα δεδουλευμένα έσοδα προηγουμένων ετών.

Στοιχεία συμφωνίας — Δαπάνες

Τα δεδουλευμένα έξοδα περιλαμβάνουν κυρίως καταληκτικές πράξεις στο τέλος του έτους, δηλαδή επιλέξιμα έξοδα που πραγματοποίησαν δικαιούχοι χρηματοδοτήσεων της ΕΕ, αλλά τα οποία δεν έχουν δηλωθεί ακόμη στην Επιτροπή. Λαμβάνεται υπόψη μόνον το καθαρό αποτέλεσμα, δηλαδή τα δεδουλευμένα έξοδα του τρέχοντος έτους μείον τα αντιλογισθέντα δεδουλευμένα έξοδα προηγούμενων ετών. Οι πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν το τρέχον έτος για τιμολόγια που είχαν καταχωριστεί σε προηγούμενα έτη αποτελούν μέρος των δημοσιονομικών δαπανών του τρέχοντος έτους και, ως εκ τούτου, προστίθενται στο οικονομικό αποτέλεσμα για λόγους συμφωνίας των λογαριασμών.

Το καθαρό αποτέλεσμα προχρηματοδοτήσεων είναι ο συνδυασμός 1) των νέων ποσών προχρηματοδότησης που καταβλήθηκαν κατά το τρέχον έτος και αναγνωρίστηκαν ως δημοσιονομικές δαπάνες του έτους και 2) του συμψηφισμού της προχρηματοδότησης μέσω επιλέξιμων δαπανών που έγιναν δεκτές κατά το τρέχον έτος. Τα τελευταία αυτά ποσά αντιπροσωπεύουν έξοδο από άποψη λογιστικής δεδουλευμένων αλλά όχι στους δημοσιονομικούς λογαριασμούς, διότι η πληρωμή της αρχικής προχρηματοδότησης είχε ήδη ληφθεί υπόψη ως δημοσιονομική δαπάνη κατά τον χρόνο της καταβολής της.

Επιπλέον των πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν έναντι των πιστώσεων του έτους, οι πιστώσεις του έτους αυτού που μεταφέρονται στο επόμενο πρέπει επίσης να ληφθούν υπόψη κατά τον υπολογισμό του αποτελέσματος της εκτέλεσης του προϋπολογισμού του ιδίου έτους [σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 608/2014]. Το ίδιο ισχύει και για τις πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν κατά το τρέχον έτος από μεταφορές και ακύρωση μη χρησιμοποιηθεισών πιστώσεων πληρωμών.

Οι μεταβολές των προβλέψεων αφορούν εκτιμήσεις τέλους του έτους που πραγματοποιήθηκαν στις δημοσιονομικές καταστάσεις (κυρίως όσον αφορά τις παροχές σε εργαζομένους), οι οποίες δεν έχουν κανέναν αντίκτυπο στους λογαριασμούς του προϋπολογισμού. Τα άλλα ποσά συμφωνίας περιλαμβάνουν διάφορα στοιχεία, όπως απόσβεση/απαξίωση, αγορές στοιχείων ενεργητικού, μισθώματα και χρηματοοικονομικές συμμετοχές, τα οποία υφίστανται διαφορετική μεταχείριση στη λογιστική του προϋπολογισμού και στη λογιστική δεδουλευμένων.

Στοιχείο συμφωνίας — Οικονομικό αποτέλεσμα των οργανισμών και της ΕΚΑΧ υπό εκκαθάριση

Το αποτέλεσμα της εκτέλεσης του προϋπολογισμού του έτους είναι μη ενοποιημένο ποσό και δεν περιλαμβάνει τις λοιπές (εκτός προϋπολογισμού) πηγές εσόδων και δαπανών των ενοποιημένων οργανισμών και της ΕΚΑΧ υπό εκκαθάριση (βλ. σημείωση **6**). Για να συμφωνήσει το οικονομικό αποτέλεσμα του έτους —ένα ενοποιημένο αριθμητικό στοιχείο που περιλαμβάνει τα ποσά αυτά— με το αποτέλεσμα της εκτέλεσης του προϋπολογισμού του έτους, το συνολικό ενοποιημένο οικονομικό αποτέλεσμα των οργανισμών και της ΕΚΑΧ υπό εκκαθάριση για το έτος παρουσιάζεται ως στοιχείο συμφωνίας.

4. ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΕΕ ΓΙΑ ΤΟ 2024

Ανατρέξτε στην ενότητα 6 «Σύνοψη της εκτέλεσης του προϋπολογισμού» του τίτλου «Σημαντικά οικονομικά γεγονότα του έτους» για επεξηγηματικές σημειώσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού του 2024 όσον αφορά τα έσοδα και τις δαπάνες, τις εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων και το αποτέλεσμα του προϋπολογισμού.

5.1. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΕΕ

σε εκατ. EUR

	Τίτλος	Πιστώσεις εσόδων		Βεβαιωθείσες απαιτήσεις			Έσοδα			Έσοδα ως % του προϋπολογισμού	Υπόλοιπο
		Αρχικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Οριστικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Τρέχον έτος	Μεταφερθείσες πιστώσεις	Σύνολο	Από απαιτήσεις του τρέχοντος έτους	Από μεταφερθείσες απαιτήσεις	Σύνολο		
		1	2	3	4	5=3+4	6	7	8=6+7	9=8/2	10=5-8
1	Ίδιοι πόροι	136 499	141 170	141 280	(197)	141 082	141 202	(155)	141 047	100 %	36
	11 - Εισφορές ζάχαρης	*0*	*0*	–	*(0)*	*(0)*	–	–	–	-	*(0)*
	12 - Τελωνειακοί δασμοί	*24 620*	*20 119*	*20 299*	*(197)*	*20 102*	*20 222*	*(155)*	*20 066*	*100 %*	*36*
	13 - ΦΠΑ	*23 616*	*23 463*	*23 438*	–	*23 438*	*23 438*	–	*23 438*	*100 %*	–
	14 - ΑΕΕ	*81 169*	*90 449*	*90 334*	–	*90 334*	*90 334*	–	*90 334*	*100 %*	–
	16 - Μείωση της εισφοράς που βασίζεται στο ΑΕΕ και χορηγείται σε ορισμένα κράτη μέλη	–	–	*23*	–	*23*	*23*	–	*23*	-	–
	17 - Απορρίμματα πλαστικών συσκευασιών	*7 094*	*7 140*	*7 185*	–	*7 185*	*7 185*	–	*7 185*	*101 %*	–
2	Πλεονάσματα, υπόλοιπα και αναπροσαρμογές	0	633	662	7	669	662	7	669	106 %	–
3	Διοικητικά έσοδα	2 124	2 124	3 906	36	3 942	3 877	20	3 897	183 %	45
4	Χρηματοοικονομικά έσοδα, τόκοι υπερημερίας και πρόστιμα	149	3 478	3 245	14 681	17 926	(739)	5 513	4 774	137 %	13 152
5	Δημοσιονομικές εγγυήσεις, δανειοληπτικές και δανειοδοτικές πράξεις	0	0	73 376	–	73 376	73 332	–	73 332	-	44
6	Έσοδα, εισφορές και επιστροφές που σχετίζονται με τις πολιτικές της Ένωσης	3 858	2 340	25 115	4 769	29 884	22 345	4 545	26 890	1 149 %	2 994
	Σύνολο	**142 630**	**149 744**	**247 584**	**19 295**	**266 879**	**240 680**	**9 929**	**250 609**	**167 %**	**16 270**

6.1. **ΠΔΠ: ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΛΗΡΩΜΩΝ**

σε εκατ. EUR

	Τομέας του ΠΔΠ	Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων						Πιστώσεις πληρωμών					
		Πιστώσεις του προϋπολογισμού			Συμπληρωματικές πιστώσεις		Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Πιστώσεις του προϋπολογισμού			Συμπληρωματικές πιστώσεις		Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων
		Αρχικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Διορθωτικοί προϋπολογισμοί και μεταφορές	Οριστικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Μεταφορές	Έσοδα με ειδικό προορισμό		Αρχικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Διορθωτικοί προϋπολογισμοί και μεταφορές	Οριστικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Μεταφορές	Έσοδα με ειδικό προορισμό	
		1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
1	Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία	21 493	(1)	21 492	95	7 621	29 209	20 828	72	20 900	109	11 495	32 504
2	Συνοχή, ανθεκτικότητα και αξίες	74 561	22	74 583	12	12 088	86 683	33 716	2 264	35 980	813	85 003	121 796
	2α. Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή	*64 665*	–	*64 665*	*12*	*8 023*	*72 701*	*24 156*	*2 337*	*26 493*	*1*	*27 947*	*54 441*
	2β. Ανθεκτικότητα και αξίες	*9 895*	*22*	*9 917*	*0*	*4 065*	*13 982*	*9 560*	*(73)*	*9 487*	*812*	*57 056*	*67 355*
3	Φυσικοί πόροι και περιβάλλον	57 339	(32)	57 307	316	2 252	59 874	54 151	1 959	56 110	324	10 799	67 233
	εκ των οποίων: Δαπάνες σχετικές με την αγορά και άμεσες ενισχύσεις	*40 517*	*(0)*	*40 517*	*316*	*912*	*41 745*	*40 505*	*(32)*	*40 474*	*316*	*912*	*41 702*
4	Μετανάστευση και διαχείριση των συνόρων	3 893	1	3 893	–	338	4 232	3 249	12	3 261	3	463	3 727
5	Ασφάλεια και άμυνα	2 321	378	2 699	–	79	2 778	2 035	48	2 084	8	51	2 142
6	Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος	16 230	1 073	17 303	483	1 783	19 569	15 291	(838)	14 454	161	1 626	16 241
7	Ευρωπαϊκή δημόσια διοίκηση	11 988	69	12 057	1	2 445	14 502	11 988	69	12 057	1 004	2 456	15 516
	εκ των οποίων: Διοικητικές δαπάνες των θεσμικών οργάνων	*4 955*	*1*	*4 956*	*1*	*513*	*5 470*	*4 955*	*1*	*4 956*	*613*	*522*	*6 091*
O	Εκτός ΠΔΠ	–	4 768	4 768	–	4 174	8 941	–	3 755	3 755	–	10 506	14 261

σε εκατ. EUR

	Τομέας του ΠΔΠ	Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων						Πιστώσεις πληρωμών					
		Πιστώσεις του προϋπολογισμού			Συμπληρωματικές πιστώσεις		Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Πιστώσεις του προϋπολογισμού			Συμπληρωματικές πιστώσεις		Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων
		Αρχικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Διορθωτικοί προϋπολογισμοί και μεταφορές	Οριστικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Μεταφορές	Έσοδα με ειδικό προορισμό		Αρχικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Διορθωτικοί προϋπολογισμοί και μεταφορές	Οριστικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Μεταφορές	Έσοδα με ειδικό προορισμό	
		1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
S	Μηχανισμοί αλληλεγγύης εντός και εκτός της Ένωσης (ειδικά μέσα)	1 561	(383)	1 178	407	314	1 899	1 371	(227)	1 144	728	475	2 347
	Σύνολο	**189 385**	**5 894**	**195 279**	**1 314**	**31 094**	**227 687**	**142 630**	**7 114**	**149 744**	**3 150**	**122 875**	**275 769**

6.2. **ΠΔΠ: ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ**

σε εκατ. EUR

	Τομέας του ΠΔΠ	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Αναληφθείσες υποχρεώσεις					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2025			Ακυρωθείσες πιστώσεις			
			από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο	%	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
1	Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία	29 209	21 489	95	4 378	25 962	89 %	0	3 243	3 244	3	–	0	3
2	Συνοχή, ανθεκτικότητα και αξίες	86 683	73 513	12	10 668	84 193	97 %	0	1 335	1 335	1 070	–	85	1 155
	2α. Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή	*72 701*	*63 596*	*12*	*7 808*	*71 416*	*98 %*	–	*131*	*131*	*1 070*	–	*85*	*1 154*

σε εκατ. EUR

	Τομέας του ΠΔΠ	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Αναληφθείσες υποχρεώσεις					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2025			Ακυρωθείσες πιστώσεις			
			από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο	%	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
	2β. Ανθεκτικότητα και αξίες	*13 982*	*9 917*	*0*	*2 860*	*12 778*	*91 %*	*0*	*1 204*	*1 204*	*0*	–	*0*	*1*
3	Φυσικοί πόροι και περιβάλλον	59 874	57 243	–	721	57 964	97 %	366	1 296	1 663	13	–	234	247
	εκ των οποίων: Δαπάνες σχετικές με την αγορά και άμεσες ενισχύσεις	*41 745*	*40 465*	–	*345*	*40 810*	*98 %*	*366*	*567*	*933*	*2*	–	–	*2*
4	Μετανάστευση και διαχείριση των συνόρων	4 232	3 892	–	147	4 039	95 %	–	191	191	1	–	0	1
5	Ασφάλεια και άμυνα	2 778	2 699	–	71	2 770	100 %	–	8	8	0	–	0	0
6	Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος	19 569	16 646	421	1 217	18 283	93 %	657	566	1 224	0	62	0	62
7	Ευρωπαϊκή δημόσια διοίκηση	14 502	12 003	1	1 348	13 351	92 %	–	1 097	1 097	54	–	0	54
	εκ των οποίων: Διοικητικές δαπάνες των θεσμικών οργάνων	*5 470*	*4 911*	*1*	*379*	*5 291*	*97 %*		*134*	*134*	*45*	–	*0*	*45*
O	Εκτός ΠΔΠ	8 941	4 737	–	815	5 552	62 %	30	3 359	3 389	0	–	–	0
S	Μηχανισμοί αλληλεγγύης εντός και εκτός της Ένωσης (ειδικά μέσα)	1 899	842	407	297	1 546	81 %	310	7	318	25	–	10	35
	Σύνολο	**227 687**	**193 064**	**937**	**19 661**	**213 661**	**94 %**	**1 365**	**11 103**	**12 468**	**1 166**	**62**	**330**	**1 558**

6.3. **ΠΔΠ: ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ**

σε εκατ. EUR

	Τομέας του ΠΔΠ	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2025			Ακυρωθείσες πιστώσεις			
			από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο	%	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
1	Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία	32 504	20 778	98	4 988	25 864	80 %	113	6 504	6 617	9	11	3	23
2	Συνοχή, ανθεκτικότητα και αξίες	121 796	34 082	811	81 633	116 525	96 %	1 898	3 368	5 266	0	2	2	5
	2α. Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή	*54 441*	*26 490*	*1*	*25 458*	*51 949*	*95 %*	*2*	*2 489*	*2 491*	*0*	*1*	*0*	*1*
	2β. Ανθεκτικότητα και αξίες	*67 355*	*7 591*	*810*	*56 175*	*64 576*	*96 %*	*1 896*	*879*	*2 775*	*0*	*2*	*2*	*4*
3	Φυσικοί πόροι και περιβάλλον	67 233	56 043	8	8 398	64 448	96 %	376	2 401	2 777	7	0	0	8
	εκ των οποίων: Δαπάνες σχετικές με την αγορά και άμεσες ενισχύσεις	*41 702*	*40 416*	*0*	*345*	*40 762*	*98 %*	*367*	*567*	*934*	*6*	*0*	–	*6*
4	Μετανάστευση και διαχείριση των συνόρων	3 727	3 231	2	171	3 405	91 %	28	292	320	2	0	0	2
5	Ασφάλεια και άμυνα	2 142	2 073	7	42	2 123	99 %	6	8	14	5	1	0	5
6	Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος	16 241	14 346	153	897	15 395	95 %	107	729	836	1	9	0	10
7	Ευρωπαϊκή δημόσια διοίκηση	15 516	11 114	926	1 226	13 266	85 %	889	1 229	2 118	54	78	1	133
	εκ των οποίων: Διοικητικές δαπάνες των θεσμικών οργάνων	*6 091*	*4 329*	*557*	*338*	*5 224*	*86 %*	*582*	*183*	*766*	*45*	*55*	*1*	*100*

σε εκατ. EUR

	Τομέας του ΠΔΠ	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2025			Ακυρωθείσες πιστώσεις			
			από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο	%	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
O	Εκτός ΠΔΠ	14 261	3 634	–	353	3 987	28 %	121	10 154	10 274	(0)	–	–	(0)
S	Μηχανισμοί αλληλεγγύης εντός και εκτός της Ένωσης (ειδικά μέσα)	2 347	834	675	466	1 975	84 %	310	7	318	0	53	2	55
	Σύνολο	**275 769**	**146 134**	**2 680**	**98 175**	**246 988**	**90 %**	**3 848**	**24 692**	**28 540**	**78**	**154**	**8**	**240**

6.4. ΠΔΠ: ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΕΚΚΡΕΜΩΝ ΑΝΑΛΗΨΕΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ (ΥΠΕ)

σε εκατ. EUR

	Τομέας του ΠΔΠ	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του προηγούμενου έτους				Αναλήψεις υποχρεώσεων του τρέχοντος οικονομικού έτους				Σύνολο εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων στο τέλος του έτους
		Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από προηγούμενο έτος	Αποδεσμεύσεις/ Αναπροσαρμογές/ Ακυρώσεις	Πληρωμές	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του έτους	Αναληφθείσες υποχρεώσεις εντός του έτους	Πληρωμές	Ακύρωση μη μεταφερόμενων αναλήψεων υποχρεώσεων	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του έτους	
		1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	9=4+8
1	Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία	51 926	(853)	(17 829)	33 244	25 962	(8 035)	(7)	17 920	51 164
2	Συνοχή, ανθεκτικότητα και αξίες	376 757	(336)	(102 977)	273 444	84 193	(13 548)	(1)	70 644	344 088
	2α. Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή	*154 864*	*(161)*	*(48 409)*	*106 295*	*71 416*	*(3 540)*	*(1)*	*67 875*	*174 170*
	2β. Ανθεκτικότητα και αξίες	*221 893*	*(176)*	*(54 568)*	*167 149*	*12 778*	*(10 008)*	*(0)*	*2 769*	*169 918*
3	Φυσικοί πόροι και περιβάλλον	57 477	(125)	(23 401)	33 950	57 964	(41 048)	(0)	16 916	50 867

σε εκατ. EUR

	Τομέας του ΠΔΠ	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του προηγούμενου έτους				Αναλήψεις υποχρεώσεων του τρέχοντος οικονομικού έτους				Σύνολο εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων στο τέλος του έτους
		Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από προηγούμενο έτος	Αποδεσμεύσεις/ Αναπροσαρμογές/ Ακυρώσεις	Πληρωμές	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του έτους	Αναληφθείσες υποχρεώσεις εντός του έτους	Πληρωμές	Ακύρωση μη μεταφερόμενων αναλήψεων υποχρεώσεων	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του έτους	
		1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	9=4+8
	εκ των οποίων: Δαπάνες σχετικές με την αγορά και άμεσες ενισχύσεις	*358*	*(35)*	*(102)*	*221*	*40 810*	*(40 660)*	–	*150*	*371*
4	Μετανάστευση και διαχείριση των συνόρων	5 121	(1)	(2 129)	2 991	4 039	(1 276)	(0)	2 763	5 754
5	Ασφάλεια και άμυνα	3 803	(4)	(1 378)	2 420	2 770	(744)	(0)	2 025	4 445
6	Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος	39 987	(779)	(10 433)	28 776	18 283	(4 962)	(0)	13 321	42 097
7	Ευρωπαϊκή δημόσια διοίκηση	1 004	(76)	(927)	0	13 351	(12 339)	(2)	1 011	1 011
	εκ των οποίων: Διοικητικές δαπάνες των θεσμικών οργάνων	*608*	*(51)*	*(557)*	–	*5 291*	*(4 668)*	*(1)*	*623*	*623*
O	Εκτός ΠΔΠ	6 447	(114)	(261)	6 072	5 552	(3 726)	(0)	1 827	7 899
S	Μηχανισμοί αλληλεγγύης εντός και εκτός της Ένωσης (ειδικά μέσα)	482	(0)	(429)	53	1 546	(1 546)	–	0	53
	Σύνολο	**543 003**	**(2 288)**	**(159 765)**	**380 950**	**213 661**	**(87 223)**	**(10)**	**126 428**	**507 378**

6.5. ΠΔΠ: ΕΚΚΡΕΜΕΙΣ ΑΝΑΛΗΨΕΙΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΑΝΑ ΕΤΟΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ

σε εκατ. EUR

		<2018	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Σύνολο
1	Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία	957	639	2 663	4 496	4 309	7 314	11 086	19 700	51 164
2	Συνοχή, ανθεκτικότητα και αξίες	1 587	273	588	1 478	3 357	42 094	54 161	240 550	344 088
3	Φυσικοί πόροι και περιβάλλον	136	201	178	222	372	3 544	663	45 551	50 867
4	Μετανάστευση και διαχείριση των συνόρων	40	3	18	421	139	313	1 580	3 241	5 754
5	Ασφάλεια και άμυνα	18	46	74	188	506	612	909	2 094	4 445

σε εκατ. EUR

		<2018	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Σύνολο
6	Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος	1 336	1 149	1 651	1 948	4 056	8 352	9 878	13 726	42 097
7	Ευρωπαϊκή δημόσια διοίκηση	–	–	–	–	–	0	0	1 011	1 011
O	Εκτός ΠΔΠ	–	–	–	–	65	2 586	3 421	1 827	7 899
S	Μηχανισμοί αλληλεγγύης εντός και εκτός της Ένωσης (ειδικά μέσα)	–	–	–	–	–	–	53	0	53
	Σύνολο	**4 074**	**2 312**	**5 172**	**8 752**	**12 804**	**64 814**	**81 750**	**327 700**	**507 378**

Ως αποτέλεσμα της ανακατανομής των αναλήψεων υποχρεώσεων στο πλαίσιο μετάβασης σε νέο λογιστικό σύστημα (SUMMA), σημειώθηκε μετατόπιση ανεξόφλητου ποσού (201 274 εκατ. EUR) από έτος σε έτος. Το συνολικό ποσό εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων παραμένει αμετάβλητο.

6.6. ΠΔΠ: ΕΚΚΡΕΜΕΙΣ ΑΝΑΛΗΨΕΙΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΑΝΑ ΕΙΔΟΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ

σε εκατ. EUR

		Από πιστώσεις του προϋπολογισμού					Από πιστώσεις εσόδων με ειδικό προορισμό					Σύνολο εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων στο τέλος του 2024
		Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από το 2023	Προσαρμογές	Αναληφθείσες υποχρεώσεις	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές	Υπόλοιπο προς εκκαθάριση	Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από το 2023	Προσαρμογές	Αναληφθείσες υποχρεώσεις	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές	Υπόλοιπο προς εκκαθάριση	
		1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	11=5+10
1	Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία	43 318	(629)	21 584	20 969	43 304	8 608	(230)	4 378	4 895	7 860	51 164
2	Συνοχή, ανθεκτικότητα και αξίες	129 392	825	73 525	31 113	172 629	247 365	(1 163)	10 668	85 412	171 459	344 088
	2α. Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή	*123 345*	*982*	*63 608*	*22 751*	*165 184*	*31 520*	*(1 144)*	*7 808*	*29 198*	*8 986*	*174 170*
	2β. Ανθεκτικότητα και αξίες	*6 048*	*(157)*	*9 917*	*8 363*	*7 445*	*215 846*	*(19)*	*2 860*	*56 214*	*162 473*	*169 918*
3	Φυσικοί πόροι και περιβάλλον	41 606	109	57 243	56 066	42 891	15 871	(234)	721	8 382	7 976	50 867
	εκ των οποίων: Δαπάνες σχετικές με την αγορά και άμεσες ενισχύσεις	*358*	*(35)*	*40 465*	*40 420*	*368*	*0*	–	*345*	*342*	*3*	*371*
4	Μετανάστευση και διαχείριση των συνόρων	4 949	24	3 892	3 239	5 627	172	(25)	147	166	127	5 754

σε εκατ. EUR

		Από πιστώσεις του προϋπολογισμού					Από πιστώσεις εσόδων με ειδικό προορισμό					Σύνολο εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων στο τέλος του 2024
		Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από το 2023	Προσαρμογές	Αναληφθείσες υποχρεώσεις	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές	Υπόλοιπο προς εκκαθάριση	Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από το 2023	Προσαρμογές	Αναληφθείσες υποχρεώσεις	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές	Υπόλοιπο προς εκκαθάριση	
		1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	11=5+10
5	Ασφάλεια και άμυνα	3 748	(2)	2 699	2 066	4 379	55	(2)	71	57	66	4 445
6	Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος	39 345	(701)	17 067	14 618	41 093	642	(78)	1 217	777	1 004	42 097
7	Ευρωπαϊκή δημόσια διοίκηση	886	(32)	12 004	11 969	888	118	(46)	1 348	1 297	123	1 011
	εκ των οποίων: Διοικητικές δαπάνες των θεσμικών οργάνων	*567*	*(10)*	*4 912*	*4 886*	*582*	*42*	*(42)*	*379*	*338*	*40*	*623*
O	Εκτός ΠΔΠ	–	(0)	4 737	3 634	1 103	6 447	(114)	815	353	6 795	7 899
S	Μηχανισμοί αλληλεγγύης εντός και εκτός της Ένωσης (ειδικά μέσα)	321	(0)	1 249	1 517	53	161	–	297	458	–	53
	Σύνολο	**263 564**	**(405)**	**194 000**	**145 192**	**311 967**	**279 440**	**(1 893)**	**19 661**	**101 797**	**195 410**	**507 378**

6.7. ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΔΠ: ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΛΗΡΩΜΩΝ

σε εκατ. EUR

	Πρόγραμμα	Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων						Πιστώσεις πληρωμών					
		Πιστώσεις του προϋπολογισμού			Συμπληρωματικές πιστώσεις		Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Πιστώσεις του προϋπολογισμού			Συμπληρωματικές πιστώσεις		Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων
		Αρχικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Διορθωτικοί προϋπολογισμοί και μεταφορές	Οριστικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Μεταφορές	Έσοδα με ειδικό προορισμό		Αρχικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Διορθωτικοί προϋπολογισμοί και μεταφορές	Οριστικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Μεταφορές	Έσοδα με ειδικό προορισμό	
		1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
1	Ορίζων Ευρώπη	12 897	1	12 898	95	4 458	17 451	11 833	196	12 028	67	7 104	19 199
	Ευρατόμ	281	(1)	280	–	58	337	333	40	372	15	107	494
	Θερμοπυρηνικός πειραματικός αντιδραστήρας (ITER)	436	–	436	–	3	440	509	54	563	1	3	568

σε εκατ. EUR

Πρόγραμμα	Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων						Πιστώσεις πληρωμών					
	Πιστώσεις του προϋπολογισμού			Συμπληρωματικές πιστώσεις		Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Πιστώσεις του προϋπολογισμού			Συμπληρωματικές πιστώσεις		Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων
	Αρχικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Διορθωτικοί προϋπολογισμοί και μεταφορές	Οριστικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Μεταφορές	Έσοδα με ειδικό προορισμό		Αρχικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Διορθωτικοί προϋπολογισμοί και μεταφορές	Οριστικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Μεταφορές	Έσοδα με ειδικό προορισμό	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
Άλλες δράσεις	–	–	–	–	712	712	–	–	–	–	446	446
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	24	–	24	–	0	25	27	(5)	22	–	0	22
Ταμείο InvestEU	348	–	348	–	1 672	2 019	347	(89)	258	1	2 945	3 203
ΜΣΕ - Μεταφορές	1 757	0	1 758	–	48	1 806	2 119	(49)	2 070	1	40	2 112
ΜΣΕ - Ενέργεια	885	(1)	885	–	3	888	741	39	781	2	2	784
ΜΣΕ - Ψηφιακός τομέας	87	–	87	–	4	91	151	(11)	140	1	4	145
Ψηφιακή Ευρώπη	1 266	(1)	1 265	–	75	1 340	1 150	(115)	1 034	7	71	1 112
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	213	4	217	–	11	228	213	7	220	–	11	231
Άλλες δράσεις	–	1	1	–	170	171	–	1	1	–	170	171
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	14	–	14	–	–	14	14	6	20	–	–	20
Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	24	–	24	–	4	29	21	2	22	–	5	28
Ενιαία αγορά	602	1	604	–	48	651	601	(21)	580	8	68	657
Καταπολέμηση της απάτης στην ΕΕ	26	–	26	–	1	27	23	(1)	22	–	1	22
Φορολογία	38	–	38	–	1	39	30	4	35	0	1	36
Τελωνεία	136	–	136	–	9	144	105	27	132	0	9	141

σε εκατ. EUR

	Πρόγραμμα	Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων						Πιστώσεις πληρωμών					
		Πιστώσεις του προϋπολογισμού			Συμπληρωματικές πιστώσεις		Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Πιστώσεις του προϋπολογισμού			Συμπληρωματικές πιστώσεις		Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων
		Αρχικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Διορθωτικοί προϋπολογισμοί και μεταφορές	Οριστικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Μεταφορές	Έσοδα με ειδικό προορισμό		Αρχικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Διορθωτικοί προϋπολογισμοί και μεταφορές	Οριστικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Μεταφορές	Έσοδα με ειδικό προορισμό	
		1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
	Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	136	(4)	132	–	15	147	136	(4)	132	–	15	147
	Άλλες δράσεις	9	(3)	6	–	1	7	9	(1)	8	–	1	8
	Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	12	–	12	–	–	12	11	(4)	7	–	–	7
	Ευρωπαϊκό Διαστημικό Πρόγραμμα	2 088	(0)	2 088	–	327	2 415	2 183	(4)	2 179	5	489	2 673
	Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	78	1	79	–	4	83	78	4	82	–	4	86
	Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	17	–	17	–	–	17	4	(4)	–	–	–	–
	Ασφαλής συνδεσιμότητα της Ένωσης	117	–	117	–	–	117	190	–	190	0	–	190
	Σύνολο τομέα 1: Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία	21 493	(1)	21 492	95	7 621	29 209	20 828	72	20 900	109	11 495	32 504
2	Περιφερειακή ανάπτυξη (ΕΤΠΑ)	39 434	(4)	39 431	12	4 932	44 375	13 079	2 825	15 904	0	14 623	30 528
	Ταμείο Συνοχής	6 842	–	6 842	–	1 127	7 969	2 264	8	2 273	0	1 815	4 088
	Συνεισφορά του Ταμείου Συνοχής στον ΜΣΕ-Μεταφορές	1 606	–	1 606	–	12	1 618	1 952	286	2 238	–	11	2 248
	Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	–	4	4	–	0	4	5	(2)	3	–	0	3
	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ (ΕΚΤ+)	16 783	–	16 783	–	1 953	18 736	6 856	(781)	6 075	1	11 498	17 574
	Στήριξη της τουρκοκυπριακής κοινότητας	34	–	34	–	8	42	32	5	37	0	7	44
	Ευρωπαϊκός μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας	123	–	123	–	2 784	2 907	105	(5)	100	2	55 240	55 342
	Pericles IV	1	–	1	–	0	1	1	(0)	1	0	0	1
	Ανάκαμψη της ΕΕ	3 340	–	3 340	–	51	3 391	3 340	–	3 340	651	51	4 042
	RescEU	240	–	240	0	27	268	260	0	260	125	476	862

σε εκατ. EUR

Πρόγραμμα	Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων						Πιστώσεις πληρωμών					
	Πιστώσεις του προϋπολογισμού			Συμπληρωματικές πιστώσεις		Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Πιστώσεις του προϋπολογισμού			Συμπληρωματικές πιστώσεις		Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων
	Αρχικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Διορθωτικοί προϋπολογισμοί και μεταφορές	Οριστικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Μεταφορές	Έσοδα με ειδικό προορισμό		Αρχικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Διορθωτικοί προϋπολογισμοί και μεταφορές	Οριστικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Μεταφορές	Έσοδα με ειδικό προορισμό	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
EU4Health	754	(0)	753	–	43	796	689	(146)	544	5	31	580
Στήριξη έκτακτης ανάγκης εντός της Ένωσης (ESI)	–	–	–	–	8	8	2	(2)	–	–	36	36
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	249	13	263	–	50	312	245	10	256	–	49	305
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	12	0	12	–	0	13	12	0	12	–	0	12
Απασχόληση και κοινωνική καινοτομία	94	–	94	–	11	104	85	(3)	82	1	12	95
Erasmus+	3 796	–	3 796	–	993	4 789	3 522	43	3 565	16	1 051	4 631
Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης (ΕΣΑ)	144	–	144	–	49	193	139	(7)	131	5	56	192
Δημιουργική Ευρώπη	335	–	335	–	21	356	366	33	398	4	25	428
Δικαιοσύνη	42	–	42	–	1	43	39	9	48	1	1	50
Δικαιώματα και αξίες	219	(0)	219	–	3	222	226	(28)	197	1	2	201
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	295	9	303	–	9	313	286	12	299	–	10	308
Άλλες δράσεις	8	–	8	–	0	8	7	2	9	–	0	9
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	26	–	26	–	0	26	39	(8)	30	–	0	31
Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	183	–	183	–	7	190	167	11	178	–	7	185
Σύνολο τομέα 2: Συνοχή, ανθεκτικότητα και αξίες	74 561	22	74 583	12	12 088	86 683	33 716	2 264	35 980	813	85 003	121 796

σε εκατ. EUR

	Πρόγραμμα	Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων						Πιστώσεις πληρωμών					
		Πιστώσεις του προϋπολογισμού			Συμπληρωματικές πιστώσεις		Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Πιστώσεις του προϋπολογισμού			Συμπληρωματικές πιστώσεις		Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων
		Αρχικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Διορθωτικοί προϋπολογισμοί και μεταφορές	Οριστικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Μεταφορές	Έσοδα με ειδικό προορισμό		Αρχικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Διορθωτικοί προϋπολογισμοί και μεταφορές	Οριστικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Μεταφορές	Έσοδα με ειδικό προορισμό	
		1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
3	Γεωργικές εγγυήσεις	40 517	(0)	40 517	316	912	41 745	40 505	(32)	40 474	316	912	41 702
	Άλλα προγράμματα του τομέα «Φυσικοί πόροι και περιβάλλον»	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης	13 156	–	13 156	–	420	13 576	11 992	1 774	13 765	0	2 712	16 478
	Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας	1 070	–	1 070	–	154	1 224	781	199	979	1	175	1 155
	Αλιεία (ΣΣΒΑ και ΠΟΔΑ)	163	(33)	130	–	–	130	143	(29)	114	–	–	114
	Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	30	0	30	–	2	32	30	0	30	–	2	32
	Άλλες δράσεις	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	9	–	9	–	–	9	5	(2)	3	–	–	3
	Περιβάλλον και δράση για το κλίμα (LIFE)	765	3	768	–	5	773	571	29	600	7	4	612
	Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης	1 490	–	1 490	–	246	1 736	3	2	5	–	6 465	6 470
	Δανειακή διευκόλυνση στο πλαίσιο του Μηχανισμού Δίκαιης Μετάβασης	50	–	50	–	504	554	35	25	60	–	521	582
	Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	68	(2)	66	–	8	74	68	(2)	66	–	8	74
	Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	6	–	6	–	–	6	12	(3)	9	–	–	9
	Ειδικές δράσεις	16	–	16	–	–	16	7	(3)	4	–	–	4
	Σύνολο τομέα 3: Φυσικοί πόροι και περιβάλλον	57 339	(32)	57 307	316	2 252	59 874	54 151	1 959	56 110	324	10 799	67 233
4	Άσυλο, μετανάστευση και ένταξη	1 508	(5)	1 503	–	10	1 513	1 359	1	1 360	2	10	1 372
	Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	169	(17)	152	–	18	170	169	(17)	152	–	18	170
	Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4944/oj

σε εκατ. EUR

	Πρόγραμμα	Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων						Πιστώσεις πληρωμών					
		Πιστώσεις του προϋπολογισμού			Συμπληρωματικές πιστώσεις		Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Πιστώσεις του προϋπολογισμού			Συμπληρωματικές πιστώσεις		Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων
		Αρχικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Διορθωτικοί προϋπολογισμοί και μεταφορές	Οριστικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Μεταφορές	Έσοδα με ειδικό προορισμό		Αρχικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Διορθωτικοί προϋπολογισμοί και μεταφορές	Οριστικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Μεταφορές	Έσοδα με ειδικό προορισμό	
		1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
	Διαχείριση των συνόρων (ΤΟΔΣ) — Διαχείριση των συνόρων και θεωρήσεις	1 023	(19)	1 004	–	182	1 186	524	42	565	1	307	873
	Διαχείριση των συνόρων (ΤΟΔΣ) — Τελωνειακός εξοπλισμός	144	–	144	–	0	144	157	(16)	141	0	0	141
	Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	1 048	42	1 090	–	128	1 218	1 040	3	1 043	–	128	1 171
	Σύνολο τομέα 4: Μετανάστευση και διαχείριση των συνόρων	3 893	1	3 893	–	338	4 232	3 249	12	3 261	3	463	3 727
5	Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας (ΤΕΑ)	322	1	323	–	2	325	238	(27)	211	2	2	215
	Παροπλισμός πυρηνικών εγκαταστάσεων	75	(7)	67	–	–	67	152	(10)	142	–	–	142
	Πυρηνική ασφάλεια και παροπλισμός	62	(2)	61	–	0	61	72	6	78	1	0	79
	Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	251	1	252	–	17	269	251	(3)	249	–	17	266
	Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	–	–	–	–	–	–	1	(0)	1	–	–	1
	Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	23	9	32	–	0	32	21	15	36	–	0	36
	Ευρωπαϊκή άμυνα (έρευνα)	218	125	344	–	12	355	211	(5)	206	1	7	215
	Ευρωπαϊκή άμυνα (εκτός της έρευνας)	420	260	680	–	23	703	540	8	547	2	21	570
	Στρατιωτική κινητικότητα	251	–	251	–	–	251	262	73	335	1	–	335
	Μέσο για κοινές προμήθειες στον τομέα της άμυνας	260	(10)	250	–	9	259	100	(100)	–	–	–	–
	Μέσο ενίσχυσης της αμυντικής βιομηχανίας	343	–	343	–	16	359	79	91	170	1	3	173

σε εκατ. EUR

	Πρόγραμμα	Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων						Πιστώσεις πληρωμών					
		Πιστώσεις του προϋπολογισμού			Συμπληρωματικές πιστώσεις		Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Πιστώσεις του προϋπολογισμού			Συμπληρωματικές πιστώσεις		Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων
		Αρχικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Διορθωτικοί προϋπολογισμοί και μεταφορές	Οριστικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Μεταφορές	Έσοδα με ειδικό προορισμό		Αρχικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Διορθωτικοί προϋπολογισμοί και μεταφορές	Οριστικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Μεταφορές	Έσοδα με ειδικό προορισμό	
		1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
	Πρόγραμμα για την ευρωπαϊκή αμυντική βιομηχανία	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	–	–	–	–	–	–	0	(0)	–	–	0	0
	Ασφαλής συνδεσιμότητα της Ένωσης	96	–	96	–	–	96	110	–	110	–	–	110
	Σύνολο τομέα 5: Ασφάλεια και άμυνα	2 321	378	2 699	–	79	2 778	2 035	48	2 084	8	51	2 142
6	Γειτονία, Ανάπτυξη και Διεθνής Συνεργασία	11 524	(10)	11 514	461	966	12 940	10 764	(1 510)	9 254	71	828	10 153
	Μηχανισμός για την Πυρηνική Ασφάλεια (EINS)	42	–	42	0	21	63	27	6	33	1	21	55
	Ανθρωπιστική βοήθεια (HUMA)	1 911	584	2 495	–	26	2 521	1 897	528	2 426	6	26	2 458
	Κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας (ΚΕΠΠΑ)	385	–	385	–	22	406	385	(0)	385	0	12	397
	Υπερπόντιες χώρες και εδάφη (ΥΧΕ)	71	–	71	1	35	107	72	(21)	51	8	21	79
	ΜΧΣ+	5	–	5	–	569	574	5	–	5	–	525	530
	Άλλες δράσεις	81	(2)	79	–	1	80	81	(31)	50	–	1	51
	Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	–	–	–	–	0	0	–	0	0	–	0	0
	Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	95	(0)	95	–	0	95	86	2	88	–	0	88
	Προενταξιακή βοήθεια (ΜΠΒ ΙΙΙ)	2 116	–	2 116	21	143	2 281	1 975	163	2 138	75	192	2 405
	Διευκόλυνση για τα Δυτικά Βαλκάνια	–	501	501	–	–	501	–	24	24	–	–	24
	Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4944/oj

σε εκατ. EUR

	Πρόγραμμα	Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων						Πιστώσεις πληρωμών						
		Πιστώσεις του προϋπολογισμού			Συμπληρωματικές πιστώσεις		Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Πιστώσεις του προϋπολογισμού			Συμπληρωματικές πιστώσεις		Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	
		Αρχικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Διορθωτικοί προϋπολογισμοί και μεταφορές	Οριστικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Μεταφορές	Έσοδα με ειδικό προορισμό		Αρχικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Διορθωτικοί προϋπολογισμοί και μεταφορές	Οριστικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Μεταφορές	Έσοδα με ειδικό προορισμό		
		1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11	
	Σύνολο τομέα 6: Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος	16 230	1 073	17 303	483	1 783	19 569	15 291	(838)	14 454	161	1 626	16 241	
7	Συντάξεις προσωπικού	2 515	74	2 589	–	280	2 870	2 515	74	2 589	–	280	2 870	
	(Συντάξεις πρώην βουλευτών) ΕΚ	15	0	15	–	–	15	15	0	15	–	–	15	
	(Συντάξεις πρώην μελών) Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και Συμβούλιο	1	(0)	1	–	–	1	1	(0)	1	–	–	1	
	(Συντάξεις πρώην μελών) Επιτροπή	10	(1)	9	–	–	9	10	(1)	9	–	–	9	
	(Συντάξεις πρώην μελών) ΔΕΕ	17	(2)	15	–	–	15	17	(2)	15	–	–	15	
	(Συντάξεις πρώην μελών) ΕΕΣ	7	(0)	7	–	–	7	7	(0)	7	–	–	7	
	(Συντάξεις πρώην μελών) Διαμεσολαβητής	0	(0)	0	–	–	0	0	(0)	0	–	–	0	
	(Συντάξεις πρώην μελών) ΕΕΠΔ	0	0	0	–	–	0	0	0	0	–	–	0	
	Ευρωπαϊκά Σχολεία	246	–	246	–	29	275	246	–	246	1	29	276	
	Αποδοχές μόνιμου και λοιπού προσωπικού	2 898	6	2 903	–	124	3 027	2 898	6	2 903	0	124	3 027	
	Αποδοχές εξωτερικού προσωπικού	288	(23)	265	–	120	386	288	(23)	265	32	121	419	
	Μέλη — Αποζημιώσεις και επιδόματα	18	0	18	–	0	18	18	0	18	0	0	18	
	Μέλη — Μεταβατικές αποζημιώσεις	1	–	1	–	–	1	1	–	1	–	–	1	
	Έξοδα πρόσληψης	32	(1)	31	–	0	31	32	(1)	31	2	0	33	

σε εκατ. EUR

Πρόγραμμα	Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων						Πιστώσεις πληρωμών					
	Πιστώσεις του προϋπολογισμού			Συμπληρωματικές πιστώσεις		Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Πιστώσεις του προϋπολογισμού			Συμπληρωματικές πιστώσεις		Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων
	Αρχικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Διορθωτικοί προϋπολογισμοί και μεταφορές	Οριστικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Μεταφορές	Έσοδα με ειδικό προορισμό		Αρχικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Διορθωτικοί προϋπολογισμοί και μεταφορές	Οριστικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Μεταφορές	Έσοδα με ειδικό προορισμό	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
Λήξη καθηκόντων	8	(0)	7	–	–	7	8	(0)	7	–	–	7
Δαπάνες κατάρτισης	16	1	17	–	7	25	16	1	17	11	7	35
Κοινωνικές δαπάνες και κινητικότητα	21	2	24	–	30	53	21	2	24	11	30	65
Τεχνολογία πληροφοριών και επικοινωνιών	281	6	287	–	227	514	281	6	287	171	228	685
Μισθώματα και αγορές	312	14	326	–	962	1 287	312	14	326	7	962	1 294
Δαπάνες σχετικές με κτίρια	133	(26)	107	–	43	150	133	(26)	107	63	43	214
Ασφάλεια	64	10	74	–	13	87	64	10	74	38	13	125
Αποστολή και παράσταση	43	11	54	–	3	57	43	11	54	11	3	69
Συνεδριάσεις, επιτροπές, διασκέψεις	19	(4)	15	–	3	17	19	(4)	15	6	3	24
Επίσημη Εφημερίδα	7	(4)	3	–	0	3	7	(4)	3	1	0	4
Εκδόσεις	10	1	12	–	4	16	10	1	12	6	4	22
Απόκτηση πληροφοριών	7	(0)	7	–	1	7	7	(0)	7	2	1	9
Μελέτες και έρευνες	5	1	6	–	0	6	5	1	6	5	0	10
Γενικός εξοπλισμός, οχήματα, έπιπλα	15	1	16	–	8	24	15	1	16	12	8	36
Εξωτερικές γλωσσικές υπηρεσίες	29	(1)	27	–	51	79	29	(1)	27	2	51	81
Άλλες διοικητικές δαπάνες	18	1	19	–	26	45	18	1	19	10	26	55
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Διοικητικές δαπάνες άλλων θεσμικών οργάνων	4 955	1	4 956	1	513	5 470	4 955	1	4 956	613	522	6 091

ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4944/oj

σε εκατ. EUR

	Πρόγραμμα	Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων						Πιστώσεις πληρωμών					
		Πιστώσεις του προϋπολογισμού			Συμπληρωματικές πιστώσεις		Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Πιστώσεις του προϋπολογισμού			Συμπληρωματικές πιστώσεις		Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων
		Αρχικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Διορθωτικοί προϋπολογισμοί και μεταφορές	Οριστικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Μεταφορές	Έσοδα με ειδικό προορισμό		Αρχικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Διορθωτικοί προϋπολογισμοί και μεταφορές	Οριστικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Μεταφορές	Έσοδα με ειδικό προορισμό	
		1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
	Σύνολο τομέα 7: Ευρωπαϊκή δημόσια διοίκηση	11 988	69	12 057	1	2 445	14 502	11 988	69	12 057	1 004	2 456	15 516
O	Ταμείο Καινοτομίας (IF)	–	–	–	–	3 886	3 886	–	–	–	–	10 218	10 218
	Μέσο Διευκόλυνσης για την Ουκρανία	–	4 768	4 768	–	157	4 924	–	3 755	3 755	–	157	3 912
	Άλλες δράσεις	–	–	–	–	131	131	–	–	–	–	132	132
	Σύνολο τομέα O: Εκτός ΠΔΠ	–	4 768	4 768	–	4 174	8 941	–	3 755	3 755	–	10 506	14 261
S	Αλληλεγγύη και Επείγουσα Βοήθεια (SEAR)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Αποθεματικό Ευρωπαϊκής Αλληλεγγύης	1 351	(207)	1 144	400	–	1 544	1 351	(207)	1 144	400	–	1 544
	Αποθεματικό Επείγουσας Βοήθειας	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση (ΕΤΠ)	209	(176)	34	–	17	51	20	(20)	0	0	17	18
	Αποθεματικό προσαρμογής στο Brexit	–	–	–	7	297	304	–	–	–	328	458	786
	Σύνολο τομέα S: Μηχανισμοί αλληλεγγύης εντός και εκτός της Ένωσης (ειδικά μέσα)	1 561	(383)	1 178	407	314	1 899	1 371	(227)	1 144	728	475	2 347
	Σύνολο	**189 385**	**5 894**	**195 279**	**1 314**	**31 094**	**227 687**	**142 630**	**7 114**	**149 744**	**3 150**	**122 875**	**275 769**

6.8. ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΔΠ: ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

σε εκατ. EUR

	Πρόγραμμα	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Αναληφθείσες υποχρεώσεις					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2025			Ακυρωθείσες πιστώσεις			
			από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο	%	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
1	Ορίζων Ευρώπη	17 451	12 898	95	2 087	15 081	86 %	–	2 370	2 370	0	–	(0)	0
	Ευρατόμ	337	280	–	7	287	85 %	–	51	51	0	–	0	0
	Θερμοπυρηνικός πειραματικός αντιδραστήρας (ITER)	440	436	–	1	438	100 %	–	2	2	–	–	–	–
	Άλλες δράσεις	712	–	–	222	222	31 %	–	490	490	–	–	–	–
	Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	25	24	–	–	24	97 %	–	0	0	1	–	–	1
	Ταμείο InvestEU	2 019	348	–	1 603	1 950	97 %	–	69	69	–	–	0	0
	ΜΣΕ - Μεταφορές	1 806	1 758	–	23	1 780	99 %	–	26	26	–	–	–	–
	ΜΣΕ - Ενέργεια	888	885	–	–	885	100 %	–	3	3	–	–	–	–
	ΜΣΕ - Ψηφιακός τομέας	91	87	–	1	88	97 %	–	3	3	0	–	–	0
	Ψηφιακή Ευρώπη	1 340	1 264	–	49	1 313	98 %	–	26	26	1	–	0	1
	Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	228	217	–	9	227	99 %	–	1	1	–	–	–	–
	Άλλες δράσεις	171	1	–	69	70	41 %	–	101	101	–	–	0	0
	Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	14	14	–	–	14	100 %	–	–	–	0	–	–	0
	Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	29	24	–	4	28	99 %	–	0	0	–	–	(0)	(0)
	Ενιαία αγορά	651	604	–	22	626	96 %	–	25	25	0	–	0	0
	Καταπολέμηση της απάτης στην ΕΕ	27	24	–	1	25	93 %	0	0	0	1	–	0	1
	Φορολογία	39	38	–	0	39	98 %	–	1	1	0	–	–	0
	Τελωνεία	144	136	–	1	137	95 %	–	7	7	–	–	–	–

σε εκατ. EUR

	Πρόγραμμα	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Αναληφθείσες υποχρεώσεις					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2025			Ακυρωθείσες πιστώσεις			
			από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο	%	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
	Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	147	132	–	10	142	97 %	–	5	5	–	–	–	–
	Άλλες δράσεις	7	6	–	0	6	92 %	–	1	1	–	–	–	–
	Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	12	12	–	–	12	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Ευρωπαϊκό Διαστημικό Πρόγραμμα	2 415	2 088	–	265	2 353	97 %	–	62	62	–	–	(0)	(0)
	Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	83	79	–	3	82	99 %	–	1	1	–	–	–	–
	Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	17	17	–	–	17	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Ασφαλής συνδεσιμότητα της Ένωσης	117	117	–	–	117	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Σύνολο τομέα 1: Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία	29 209	21 489	95	4 378	25 962	89 %	0	3 243	3 244	3	–	0	3
2	Περιφερειακή ανάπτυξη (ΕΤΠΑ)	44 375	38 656	12	4 798	43 466	98 %	–	106	106	775	–	27	803
	Ταμείο Συνοχής	7 969	6 600	–	1 095	7 695	97 %	–	0	0	242	–	32	274
	Συνεισφορά του Ταμείου Συνοχής στον ΜΣΕ-Μεταφορές	1 618	1 606	–	2	1 608	99 %	–	9	9	–	–	–	–
	Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	4	4	–	–	4	97 %	–	0	0	–	–	–	–
	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ (ΕΚΤ+)	18 736	16 731	–	1 913	18 643	100 %	–	15	15	52	–	25	77
	Στήριξη της τουρκοκυπριακής κοινότητας	42	34	–	7	41	99 %	–	0	0	–	–	(0)	(0)
	Ευρωπαϊκός μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας	2 907	123	–	2 230	2 353	81 %	–	554	554	0	–	0	0

σε εκατ. EUR

Πρόγραμμα	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Αναληφθείσες υποχρεώσεις					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2025			Ακυρωθείσες πιστώσεις			
		από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο	%	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
Pericles IV	1	1	–	0	1	98 %	–	0	0	–	–	–	–
Ανάκαμψη της ΕΕ	3 391	3 340	–	2	3 342	99 %	–	49	49	–	–	–	–
RescEU	268	240	0	14	254	95 %	0	13	14	(0)	–	–	(0)
EU4Health	796	753	–	41	795	100 %	–	1	1	0	–	0	0
Στήριξη έκτακτης ανάγκης εντός της Ένωσης (ESI)	8	–	–	–	–	–	–	8	8	–	–	–	–
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	312	263	–	38	301	96 %	–	12	12	0	–	–	0
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	–	–	–	–	–	-	–	–	–	–	–	–	–
Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	13	12	–	0	13	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Απασχόληση και κοινωνική καινοτομία	104	93	–	7	101	96 %	–	4	4	0	–	0	0
Erasmus+	4 789	3 796	–	477	4 273	89 %	–	516	516	0	–	–	0
Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης (ΕΣΑ)	193	144	–	16	160	83 %	–	34	34	–	–	–	–
Δημιουργική Ευρώπη	356	335	–	15	350	98 %	–	6	6	–	–	0	0
Δικαιοσύνη	43	42	–	1	42	99 %	–	0	0	–	–	–	–
Δικαιώματα και αξίες	222	219	–	1	220	99 %	–	1	1	0	–	–	0
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	313	303	–	5	308	99 %	–	5	5	0	–	–	0
Άλλες δράσεις	8	8	–	0	8	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	26	26	–	0	26	99 %	–	0	0	–	–	0	0
Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	190	183	–	6	189	100 %	–	0	0	0	–	0	0

σε εκατ. EUR

	Πρόγραμμα	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Αναληφθείσες υποχρεώσεις					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2025			Ακυρωθείσες πιστώσεις			
			από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο	%	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
	Σύνολο τομέα 2: Συνοχή, ανθεκτικότητα και αξίες	86 683	73 513	12	10 668	84 193	97 %	0	1 335	1 335	1 070	–	85	1 155
3	Γεωργικές εγγυήσεις	41 745	40 465	–	345	40 810	98 %	366	567	933	2	–	–	2
	Άλλα προγράμματα του τομέα «Φυσικοί πόροι και περιβάλλον»	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0
	Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης	13 576	13 155	–	1	13 156	97 %	–	189	189	0	–	230	231
	Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας	1 224	1 070	–	127	1 196	98 %	–	23	23	0	–	4	4
	Αλιεία (ΣΣΒΑ και ΠΟΔΑ)	130	130	–	–	130	100 %	–	–	–	0	–	–	0
	Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	32	30	–	1	31	96 %	–	1	1	–	–	–	–
	Άλλες δράσεις	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0
	Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	9	8	–	–	8	99 %	–	–	–	0	–	–	0
	Περιβάλλον και δράση για το κλίμα (LIFE)	773	768	–	4	771	100 %	–	2	2	0	–	0	0
	Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης	1 736	1 479	–	160	1 640	94 %	–	86	86	11	–	0	11
	Δανειακή διευκόλυνση στο πλαίσιο του Μηχανισμού Δίκαιης Μετάβασης	554	50	–	76	126	23 %	–	428	428	–	–	–	–
	Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	74	66	–	8	73	99 %	–	0	0	–	–	0	0
	Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	6	6	–	–	6	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Ειδικές δράσεις	16	16	–	–	16	100 %	–	–	–	0	–	–	0
	Σύνολο τομέα 3: Φυσικοί πόροι και περιβάλλον	59 874	57 243	–	721	57 964	97 %	366	1 296	1 663	13	–	234	247

σε εκατ. EUR

	Πρόγραμμα	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Αναληφθείσες υποχρεώσεις					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2025			Ακυρωθείσες πιστώσεις			
			από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο	%	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
4	Άσυλο, μετανάστευση και ένταξη	1 513	1 502	–	6	1 508	100 %	–	5	5	1	–	0	1
	Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	170	152	–	13	165	97 %	–	6	6	–	–	0	0
	Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0
	Διαχείριση των συνόρων (ΤΟΔΣ) — Διαχείριση των συνόρων και θεωρήσεις	1 186	1 004	–	53	1 057	89 %	–	129	129	1	–	–	1
	Διαχείριση των συνόρων (ΤΟΔΣ) — Τελωνειακός εξοπλισμός	144	144	–	–	144	100 %	–	0	0	–	–	–	–
	Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	1 218	1 090	–	76	1 166	96 %	–	52	52	–	–	–	–
	Σύνολο τομέα 4: Μετανάστευση και διαχείριση των συνόρων	4 232	3 892	–	147	4 039	95 %	–	191	191	1	–	0	1
5	Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας (ΤΕΑ)	325	323	–	1	324	99 %	–	2	2	0	–	–	0
	Παροπλισμός πυρηνικών εγκαταστάσεων	67	67	–	–	67	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Πυρηνική ασφάλεια και παροπλισμός	61	60	–	0	61	100 %	–	0	0	0	–	0	0
	Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	269	252	–	11	263	98 %	–	6	6	0	–	0	0
	Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	–	–	–	–	–	-	–	–	–	–	–	–	–
	Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	32	32	–	–	32	100 %	–	0	0	0	–	–	0
	Ευρωπαϊκή άμυνα (έρευνα)	355	344	–	12	355	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Ευρωπαϊκή άμυνα (εκτός της έρευνας)	703	680	–	23	703	100 %	–	–	–	–	–	–	–

σε εκατ. EUR

	Πρόγραμμα	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Αναληφθείσες υποχρεώσεις					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2025			Ακυρωθείσες πιστώσεις			
			από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο	%	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
	Στρατιωτική κινητικότητα	251	251	–	–	251	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Μέσο για κοινές προμήθειες στον τομέα της άμυνας	259	250	–	9	259	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Μέσο ενίσχυσης της αμυντικής βιομηχανίας	359	343	–	16	359	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Πρόγραμμα για την ευρωπαϊκή αμυντική βιομηχανία	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0
	Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	–	–	–	–	–	-	–	–	–	–	–	–	–
	Ασφαλής συνδεσιμότητα της Ένωσης	96	96	–	–	96	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Σύνολο τομέα 5: Ασφάλεια και άμυνα	2 778	2 699	–	71	2 770	100 %	–	8	8	0	–	0	0
6	Γειτονία, Ανάπτυξη και Διεθνής Συνεργασία	12 940	11 032	400	525	11 956	92 %	482	441	923	(0)	61	0	61
	Μηχανισμός για την Πυρηνική Ασφάλεια (EINS)	63	42	0	1	43	68 %	0	20	20	0	0	–	0
	Ανθρωπιστική βοήθεια (HUMA)	2 521	2 495	–	17	2 512	100 %	–	9	9	0	–	0	0
	Κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας (ΚΕΠΠΑ)	406	385	–	21	406	100 %	–	0	0	0	–	(0)	0
	Υπερπόντιες χώρες και εδάφη (ΥΧΕ)	107	71	1	–	72	67 %	1	35	36	(0)	0	–	0
	ΜΧΣ+	574	5	–	569	574	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Άλλες δράσεις	80	79	–	0	80	99 %	–	0	0	0	–	–	0
	Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	0	–	–	–	–	–	–	0	0	–	–	0	0

σε εκατ. EUR

	Πρόγραμμα	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Αναληφθείσες υποχρεώσεις					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2025			Ακυρωθείσες πιστώσεις			
			από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο	%	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
	Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	95	95	–	0	95	100 %	–	0	0	0	–	–	0
	Προενταξιακή βοήθεια (ΜΠΒ III)	2 281	2 043	20	83	2 146	94 %	73	60	133	–	1	(0)	1
	Διευκόλυνση για τα Δυτικά Βαλκάνια	501	400	–	–	400	80 %	101	–	101	–	–	–	–
	Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0
	Σύνολο τομέα 6: Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος	19 569	16 646	421	1 217	18 283	93 %	657	566	1 224	0	62	0	62
7	Συντάξεις προσωπικού	2 870	2 589	–	273	2 862	100 %	–	7	7	–	–	0	0
	(Συντάξεις πρώην βουλευτών) ΕΚ	15	15	–	–	15	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	(Συντάξεις πρώην μελών) Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και Συμβούλιο	1	1	–	–	1	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	(Συντάξεις πρώην μελών) Επιτροπή	9	9	–	–	9	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	(Συντάξεις πρώην μελών) ΔΕΕ	15	15	–	–	15	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	(Συντάξεις πρώην μελών) ΕΕΣ	7	7	–	–	7	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	(Συντάξεις πρώην μελών) Διαμεσολαβητής	0	0	–	–	0	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	(Συντάξεις πρώην μελών) ΕΕΠΔ	0	0	–	–	0	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Ευρωπαϊκά Σχολεία	275	246	–	23	269	98 %	–	6	6	0	–	–	0

ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4944/oj

σε εκατ. EUR

Πρόγραμμα	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Αναληφθείσες υποχρεώσεις					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2025			Ακυρωθείσες πιστώσεις			
		από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο	%	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
Αποδοχές μόνιμου και λοιπού προσωπικού	3 027	2 897	–	60	2 957	98 %	–	64	64	6	–	–	6
Αποδοχές εξωτερικού προσωπικού	386	265	–	45	310	80 %	–	75	75	0	–	0	0
Μέλη — Αποζημιώσεις και επιδόματα	18	17	–	0	17	95 %	–	0	0	1	–	–	1
Μέλη — Μεταβατικές αποζημιώσεις	1	1	–	–	1	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Έξοδα πρόσληψης	31	30	–	0	31	98 %	–	0	0	0	–	–	0
Λήξη καθηκόντων	7	7	–	–	7	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Δαπάνες κατάρτισης	25	17	–	4	22	88 %	–	3	3	0	–	0	0
Κοινωνικές δαπάνες και κινητικότητα	53	23	–	15	38	72 %	–	15	15	0	–	0	0
Τεχνολογία πληροφοριών και επικοινωνιών	514	287	–	134	420	82 %	–	93	93	0	–	0	0
Μισθώματα και αγορές	1 287	326	–	314	639	50 %	–	648	648	0	–	–	0
Δαπάνες σχετικές με κτίρια	150	107	–	22	129	86 %	–	21	21	0	–	–	0
Ασφάλεια	87	74	–	9	83	96 %	–	3	3	0	–	0	0
Αποστολή και παράσταση	57	54	–	2	55	97 %	–	2	2	0	–	0	0
Συνεδριάσεις, επιτροπές, διασκέψεις	17	15	–	1	16	92 %	–	1	1	0	–	0	0
Επίσημη Εφημερίδα	3	3	–	0	3	100 %	–	0	0	–	–	–	–
Εκδόσεις	16	12	–	3	14	90 %	–	2	2	0	–	–	0
Απόκτηση πληροφοριών	7	7	–	0	7	94 %	–	0	0	0	–	–	0

σε εκατ. EUR

	Πρόγραμμα	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Αναληφθείσες υποχρεώσεις					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2025			Ακυρωθείσες πιστώσεις			
			από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο	%	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
	Μελέτες και έρευνες	6	6	–	0	6	99 %	–	0	0	0	–	–	0
	Γενικός εξοπλισμός, οχήματα, έπιπλα	24	16	–	6	23	94 %	–	1	1	0	–	0	0
	Εξωτερικές γλωσσικές υπηρεσίες	79	27	–	36	63	80 %	–	16	16	–	–	0	0
	Άλλες διοικητικές δαπάνες	45	19	–	21	41	89 %	–	5	5	0	–	0	0
	Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0
	Διοικητικές δαπάνες άλλων θεσμικών οργάνων	5 470	4 911	1	379	5 291	97 %	0	134	134	45	–	0	45
	Σύνολο τομέα 7: Ευρωπαϊκή δημόσια διοίκηση	14 502	12 003	1	1 348	13 351	92 %	–	1 097	1 097	54	–	0	54
O	Ταμείο Καινοτομίας (IF)	3 886	–	–	603	603	16 %	–	3 283	3 283	–	–	–	–
	Μέσο Διευκόλυνσης για την Ουκρανία	4 924	4 737	–	150	4 887	99 %	30	7	37	0	–	0	0
	Άλλες δράσεις	131	–	–	62	62	48 %	–	68	68	–	–	–	–
	Σύνολο τομέα O: Εκτός ΠΔΠ	8 941	4 737	–	815	5 552	62 %	30	3 359	3 389	0	–	0	0
S	Αλληλεγγύη και Επείγουσα Βοήθεια (SEAR)	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0
	Αποθεματικό Ευρωπαϊκής Αλληλεγγύης	1 544	834	400	–	1 234	80 %	310	–	310	–	–	–	–
	Αποθεματικό Επείγουσας Βοήθειας	–	–	–	–	–	-	–	–	–	–	–	–	–
	Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση (ΕΤΠ)	51	8	–	–	8	16 %	–	7	7	25	–	10	35

σε εκατ. EUR

Πρόγραμμα	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Αναληφθείσες υποχρεώσεις					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2025			Ακυρωθείσες πιστώσεις			
		από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο	%	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
Αποθεματικό προσαρμογής στο Brexit	304	–	7	297	304	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Σύνολο τομέα S: Μηχανισμοί αλληλεγγύης εντός και εκτός της Ένωσης (ειδικά μέσα)	1 899	842	407	297	1 546	81 %	310	7	318	25	–	10	35
Σύνολο	**227 687**	**193 064**	**937**	**19 661**	**213 661**	**94 %**	**1 365**	**11 103**	**12 468**	**1 166**	**62**	**330**	**1 558**

6.9. ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΔΠ: ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ

σε εκατ. EUR

	Πρόγραμμα	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2025			Ακυρωθείσες πιστώσεις			
			από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο	%	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
1	Ορίζων Ευρώπη	19 199	11 956	59	1 789	13 803	72 %	72	5 314	5 386	0	8	2	10
	Ευρατόμ	494	354	14	36	405	82 %	18	71	89	0	1	–	1
	Θερμοπυρηνικός πειραματικός αντιδραστήρας (ITER)	568	561	1	1	563	99 %	2	2	4	(0)	0	–	0
	Άλλες δράσεις	446	–	–	86	86	19 %	–	361	361	–	–	–	–
	Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	22	21	–	–	21	94 %	–	0	0	1	–	–	1

σε εκατ. EUR

Πρόγραμμα	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2025			Ακυρωθείσες πιστώσεις			
		από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο	%	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
Ταμείο InvestEU	3 203	253	1	2 836	3 090	96 %	1	109	109	4	0	0	4
ΜΣΕ - Μεταφορές	2 112	2 069	1	37	2 107	100 %	1	4	5	0	0	–	0
ΜΣΕ - Ενέργεια	784	780	2	–	782	100 %	1	2	3	0	0	–	0
ΜΣΕ - Ψηφιακός τομέας	145	140	1	2	143	98 %	0	2	3	0	0	–	0
Ψηφιακή Ευρώπη	1 112	1 027	7	41	1 075	97 %	6	29	35	1	0	0	2
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	231	220	–	9	230	99 %	–	1	1	0	–	–	0
Άλλες δράσεις	171	1	–	10	11	6 %	–	161	161	0	–	–	0
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	20	20	–	–	20	100 %	–	–	–	0	–	–	0
Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	28	22	–	4	27	97 %	–	1	1	0	–	0	0
Ενιαία αγορά	657	573	8	22	603	92 %	7	46	53	0	1	0	1
Καταπολέμηση της απάτης στην ΕΕ	22	20	–	0	20	90 %	–	0	0	2	–	0	2
Φορολογία	36	35	0	0	35	97 %	0	1	1	0	0	–	0
Τελωνεία	141	132	0	1	133	95 %	0	7	7	0	0	–	0
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	147	132	–	10	141	96 %	–	5	5	0	–	–	0
Άλλες δράσεις	8	8	–	0	8	96 %	–	0	0	–	–	–	–
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	7	7	–	–	7	96 %	–	–	–	0	–	–	0
Ευρωπαϊκό Διαστημικό Πρόγραμμα	2 673	2 175	5	101	2 280	85 %	4	388	392	0	0	0	0

ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4944/oj

σε εκατ. EUR

	Πρόγραμμα	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2025			Ακυρωθείσες πιστώσεις			
			από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο	%	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
	Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	86	82	–	3	85	99 %	–	1	1	–	–	–	–
	Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	–	–	–	–	–	-	–	–	–	–	–	–	–
	Ασφαλής συνδεσιμότητα της Ένωσης	190	190	–	–	190	100 %	0	–	0	–	0	–	0
	Σύνολο τομέα 1: Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία	32 504	20 778	98	4 988	25 864	80 %	113	6 504	6 617	9	11	3	23
2	Περιφερειακή ανάπτυξη (ΕΤΠΑ)	30 528	15 903	0	13 357	29 261	96 %	1	1 266	1 267	0	0	–	0
	Ταμείο Συνοχής	4 088	2 272	0	1 815	4 087	100 %	0	0	1	(0)	0	0	0
	Συνεισφορά του Ταμείου Συνοχής στον ΜΣΕ-Μεταφορές	2 248	2 238	–	8	2 246	100 %	–	3	3	0	–	(0)	0
	Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	3	3	–	–	3	97 %	–	0	0	–	–	–	–
	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ (ΕΚΤ+)	17 574	6 074	0	10 278	16 352	93 %	1	1 221	1 221	0	0	0	1
	Στήριξη της τουρκοκυπριακής κοινότητας	44	37	0	7	44	99 %	0	–	0	0	0	–	0
	Ευρωπαϊκός μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας	55 342	98	2	55 189	55 288	100 %	2	52	54	0	0	0	0
	Pericles IV	1	1	0	0	1	95 %	–	0	0	0	–	–	0
	Ανάκαμψη της ΕΕ	4 042	1 477	651	1	2 128	53 %	1 863	51	1 914	–	0	–	0
	RescEU	862	260	125	372	757	88 %	–	105	105	–	–	0	0

σε εκατ. EUR

Πρόγραμμα	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2025			Ακυρωθείσες πιστώσεις			
		από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο	%	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
EU4Health	580	540	4	29	573	99 %	4	2	5	0	1	0	1
Στήριξη έκτακτης ανάγκης εντός της Ένωσης (ESI)	36	–	–	9	9	24 %	–	27	27	–	–	1	1
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	305	256	–	38	294	96 %	–	12	12	0	–	–	0
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	–	–	–	–	–	-	–	–	–	–	–	–	–
Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	12	12	–	0	12	100 %	–	–	–	0	–	–	0
Απασχόληση και κοινωνική καινοτομία	95	81	1	5	87	92 %	1	6	8	0	0	0	0
Erasmus+	4 631	3 547	16	478	4 041	87 %	18	572	590	(0)	0	0	1
Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης (ΕΣΑ)	192	128	5	18	151	78 %	3	38	42	(0)	0	0	0
Δημιουργική Ευρώπη	428	396	4	17	417	97 %	2	9	11	0	0	0	0
Δικαιοσύνη	50	47	1	1	49	98 %	1	0	1	0	0	–	0
Δικαιώματα και αξίες	201	196	1	1	199	99 %	1	1	2	0	0	–	0
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	308	299	–	5	304	98 %	–	5	5	0	–	0	0
Άλλες δράσεις	9	9	–	0	9	100 %	–	–	–	0	–	–	0
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	31	30	–	0	31	99 %	–	0	0	0	–	–	0
Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	185	178	–	6	184	99 %	–	1	1	0	–	–	0

σε εκατ. EUR

	Πρόγραμμα	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2025			Ακυρωθείσες πιστώσεις			
			από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο	%	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
	Σύνολο τομέα 2: Συνοχή, ανθεκτικότητα και αξίες	121 796	34 082	811	81 633	116 525	96 %	1 898	3 368	5 266	0	2	2	5
3	Γεωργικές εγγυήσεις	41 702	40 416	0	345	40 762	98 %	367	567	934	6	0	–	6
	Άλλα προγράμματα του τομέα «Φυσικοί πόροι και περιβάλλον»	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0
	Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης	16 478	13 765	0	1 704	15 469	94 %	0	1 008	1 008	0	0	–	1
	Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας	1 155	978	1	173	1 152	100 %	1	2	3	0	0	0	0
	Αλιεία (ΣΣΒΑ και ΠΟΔΑ)	114	114	–	–	114	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	32	30	–	1	31	96 %	–	1	1	–	–	–	–
	Άλλες δράσεις	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0
	Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	3	3	–	–	3	100 %	–	–	–	0	–	–	0
	Περιβάλλον και δράση για το κλίμα (LIFE)	612	592	7	3	603	99 %	8	1	8	0	0	0	1
	Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης	6 470	5	–	6 145	6 150	95 %	–	320	320	–	–	0	0
	Δανειακή διευκόλυνση στο πλαίσιο του Μηχανισμού Δίκαιης Μετάβασης	582	60	–	19	79	14 %	–	503	503	–	–	–	–

σε εκατ. EUR

	Πρόγραμμα	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2025			Ακυρωθείσες πιστώσεις			
			από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο	%	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
	Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	74	66	–	8	73	99 %	–	0	0	–	–	0	0
	Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	9	9	–	–	9	99 %	–	–	–	0	–	–	0
	Ειδικές δράσεις	4	4	–	–	4	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Σύνολο τομέα 3: Φυσικοί πόροι και περιβάλλον	67 233	56 043	8	8 398	64 448	96 %	376	2 401	2 777	7	0	0	8
4	Άσυλο, μετανάστευση και ένταξη	1 372	1 357	1	8	1 366	100 %	2	3	5	1	0	–	1
	Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	170	152	–	13	165	97 %	–	6	6	–	–	0	0
	Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0
	Διαχείριση των συνόρων (ΤΟΔΣ) — Διαχείριση των συνόρων και θεωρήσεις	873	563	1	75	639	73 %	1	231	233	1	0	–	1
	Διαχείριση των συνόρων (ΤΟΔΣ) — Τελωνειακός εξοπλισμός	141	117	0	0	117	83 %	24	–	24	–	0	–	0
	Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	1 171	1 043	–	76	1 119	96 %	–	52	52	–	–	–	–
	Σύνολο τομέα 4: Μετανάστευση και διαχείριση των συνόρων	3 727	3 231	2	171	3 405	91 %	28	292	320	2	0	0	2

σε εκατ. EUR

	Πρόγραμμα	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2025			Ακυρωθείσες πιστώσεις			
			από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο	%	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
5	Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας (ΤΕΑ)	215	209	1	1	211	99 %	1	2	3	0	0	–	0
	Παροπλισμός πυρηνικών εγκαταστάσεων	142	142	–	–	142	100 %	–	–	–	0	–	–	0
	Πυρηνική ασφάλεια και παροπλισμός	79	75	1	0	76	97 %	2	–	2	1	0	0	1
	Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	266	247	–	11	257	97 %	–	6	6	2	–	0	2
	Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	1	–	–	–	–	–	–	–	–	1	–	–	1
	Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	36	35	–	–	35	98 %	–	0	0	1	–	–	1
	Ευρωπαϊκή άμυνα (έρευνα)	215	205	1	7	214	99 %	1	–	1	0	0	–	0
	Ευρωπαϊκή άμυνα (εκτός της έρευνας)	570	545	2	21	568	100 %	2	–	2	(0)	0	0	0
	Στρατιωτική κινητικότητα	335	335	1	–	335	100 %	0	–	0	0	0	–	0
	Μέσο για κοινές προμήθειες στον τομέα της άμυνας	–	–	–	–	–	-	–	–	–	–	–	–	–
	Μέσο ενίσχυσης της αμυντικής βιομηχανίας	173	170	1	3	173	100 %	–	–	–	–	0	0	0
	Πρόγραμμα για την ευρωπαϊκή αμυντική βιομηχανία	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0
	Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	0	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0	0

σε εκατ. EUR

	Πρόγραμμα	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2025			Ακυρωθείσες πιστώσεις			
			από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο	%	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
	Ασφαλής συνδεσιμότητα της Ένωσης	110	110	–	–	110	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Σύνολο τομέα 5: Ασφάλεια και άμυνα	2 142	2 073	7	42	2 123	99 %	6	8	14	5	1	0	5
6	Γειτονία, Ανάπτυξη και Διεθνής Συνεργασία	10 153	9 192	64	346	9 603	95 %	62	482	544	0	7	0	7
	Μηχανισμός για την Πυρηνική Ασφάλεια (EINS)	55	33	1	8	41	75 %	1	13	13	0	0	–	0
	Ανθρωπιστική βοήθεια (HUMA)	2 458	2 419	6	17	2 442	99 %	6	9	16	0	0	–	1
	Κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας (ΚΕΠΠΑ)	397	383	0	9	393	99 %	1	3	4	0	0	–	0
	Υπερπόντιες χώρες και εδάφη (ΥΧΕ)	79	47	8	–	55	69 %	4	21	25	(0)	0	–	0
	ΜΧΣ+	530	5	–	416	421	79 %	–	109	109	–	–	–	–
	Άλλες δράσεις	51	50	–	0	51	99 %	–	0	0	0	–	–	0
	Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	0	0	–	–	0	37 %	–	0	0	–	–	0	0
	Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	88	88	–	0	88	100 %	–	0	0	0	–	–	0
	Προενταξιακή βοήθεια (ΜΠΒ ΙΙΙ)	2 405	2 128	74	100	2 301	96 %	10	92	102	0	2	–	2
	Διευκόλυνση για τα Δυτικά Βαλκάνια	24	1	–	–	1	3 %	23	–	23	–	–	–	–

σε εκατ. EUR

	Πρόγραμμα	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2025			Ακυρωθείσες πιστώσεις			
			από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο	%	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
	Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0
	Σύνολο τομέα 6: Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος	16 241	14 346	153	897	15 395	95 %	107	729	836	1	9	0	10
7	Συντάξεις προσωπικού	2 870	2 589	–	273	2 862	100 %	–	7	7	–	–	0	0
	(Συντάξεις πρώην βουλευτών) ΕΚ	15	15	–	–	15	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	(Συντάξεις πρώην μελών) Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και Συμβούλιο	1	1	–	–	1	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	(Συντάξεις πρώην μελών) Επιτροπή	9	9	–	–	9	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	(Συντάξεις πρώην μελών) ΔΕΕ	15	15	–	–	15	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	(Συντάξεις πρώην μελών) ΕΕΣ	7	7	–	–	7	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	(Συντάξεις πρώην μελών) Διαμεσολαβητής	0	0	–	–	0	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	(Συντάξεις πρώην μελών) ΕΕΠΔ	0	0	–	–	0	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Ευρωπαϊκά Σχολεία	276	246	1	20	266	96 %	0	10	10	0	–	–	0
	Αποδοχές μόνιμου και λοιπού προσωπικού	3 027	2 897	0	60	2 957	98 %	0	64	64	6	0	–	6
	Αποδοχές εξωτερικού προσωπικού	419	243	29	44	316	75 %	22	77	98	0	4	0	4

σε εκατ. EUR

Πρόγραμμα	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2025			Ακυρωθείσες πιστώσεις			
		από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο	%	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
Μέλη — Αποζημιώσεις και επιδόματα	18	16	0	0	16	89 %	1	0	1	1	0	–	1
Μέλη — Μεταβατικές αποζημιώσεις	1	0	–	–	0	30 %	0	–	0	–	–	–	–
Έξοδα πρόσληψης	33	27	1	0	29	87 %	3	0	4	0	0	–	1
Λήξη καθηκόντων	7	7	–	–	7	99 %	0	–	0	–	–	–	–
Δαπάνες κατάρτισης	35	8	10	2	20	56 %	10	5	15	0	1	0	1
Κοινωνικές δαπάνες και κινητικότητα	65	16	9	11	36	56 %	7	20	27	0	1	0	1
Τεχνολογία πληροφοριών και επικοινωνιών	685	167	170	89	425	62 %	120	139	259	0	1	0	1
Μισθώματα και αγορές	1 294	295	7	313	615	48 %	30	649	679	0	0	–	0
Δαπάνες σχετικές με κτίρια	214	63	58	17	138	65 %	44	26	70	0	5	–	5
Ασφάλεια	125	49	36	2	87	70 %	25	10	35	0	3	0	3
Αποστολή και παράσταση	69	44	8	2	54	78 %	10	2	12	0	3	0	3
Συνεδριάσεις, επιτροπές, διασκέψεις	24	10	3	1	14	58 %	5	2	7	0	3	0	3
Επίσημη Εφημερίδα	4	2	1	–	2	66 %	1	0	1	–	0	–	0
Εκδόσεις	22	6	6	1	14	63 %	5	3	8	0	0	–	0
Απόκτηση πληροφοριών	9	5	2	0	7	74 %	2	0	2	0	0	–	0
Μελέτες και έρευνες	10	1	5	–	5	52 %	5	0	5	0	0	0	0

ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4944/oj

σε εκατ. EUR

	Πρόγραμμα	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2025			Ακυρωθείσες πιστώσεις			
			από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο	%	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
	Γενικός εξοπλισμός, οχήματα, έπιπλα	36	7	12	5	24	66 %	9	3	12	0	0	0	0
	Εξωτερικές γλωσσικές υπηρεσίες	81	26	2	35	63	78 %	2	16	18	–	0	0	0
	Άλλες διοικητικές δαπάνες	55	14	9	14	38	69 %	5	12	17	0	1	0	1
	Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0
	Διοικητικές δαπάνες άλλων θεσμικών οργάνων	6 091	4 329	557	338	5 224	86 %	582	183	766	45	55	1	100
	Σύνολο τομέα 7: Ευρωπαϊκή δημόσια διοίκηση	15 516	11 114	926	1 226	13 266	85 %	889	1 229	2 118	54	78	1	133
O	Ταμείο Καινοτομίας (IF)	10 218	–	–	292	292	3 %	–	9 926	9 926	–	–	–	–
	Μέσο Διευκόλυνσης για την Ουκρανία	3 912	3 634	–	3	3 637	93 %	121	153	274	(0)	–	–	(0)
	Άλλες δράσεις	132	–	–	57	57	44 %	–	74	74	–	–	–	–
	Σύνολο τομέα O: Εκτός ΠΔΠ	14 261	3 634	–	353	3 987	28 %	121	10 154	10 274	(0)	–	–	(0)
S	Αλληλεγγύη και Επείγουσα Βοήθεια (SEAR)	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0
	Αποθεματικό Ευρωπαϊκής Αλληλεγγύης	1 544	834	400	–	1 234	80 %	310	–	310	–	–	–	–
	Αποθεματικό Επείγουσας Βοήθειας	–	–	–	–	–	-	–	–	–	–	–	–	–

σε εκατ. EUR

Πρόγραμμα	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2025			Ακυρωθείσες πιστώσεις			
		από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο	%	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση (ΕΤΠ)	18	0	0	8	8	47 %	0	7	7	0	0	2	2
Αποθεματικό προσαρμογής στο Brexit	786	–	275	458	733	93 %	–	–	–	–	53	–	53
Σύνολο τομέα S: Μηχανισμοί αλληλεγγύης εντός και εκτός της Ένωσης (ειδικά μέσα)	2 347	834	675	466	1 975	84 %	310	7	318	0	53	2	55
Σύνολο	**275 769**	**146 134**	**2 680**	**98 175**	**246 988**	**90 %**	**3 848**	**24 692**	**28 540**	**78**	**154**	**8**	**240**

6.10. **ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΔΠ: ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΕΚΚΡΕΜΩΝ ΑΝΑΛΗΨΕΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ (ΥΠΕ)**

σε εκατ. EUR

	Πρόγραμμα	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του προηγούμενου έτους				Αναλήψεις υποχρεώσεων του τρέχοντος οικονομικού έτους				Σύνολο εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων στο τέλος του έτους
		Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από προηγούμενο έτος	Αποδεσμεύσεις/ Αναπροσαρμογές/ Ακυρώσεις	Πληρωμές	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του έτους	Αναληφθείσες υποχρεώσεις εντός του έτους	Πληρωμές	Ακύρωση μη μεταφερόμενων αναλήψεων υποχρεώσεων	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του έτους	
		1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	9=4+8
1	Ορίζων Ευρώπη	27 939	(566)	(9 905)	17 468	15 081	(3 898)	(5)	11 178	28 646
	Ευρατόμ	357	(5)	(249)	103	287	(156)	–	131	234
	Θερμοπυρηνικός πειραματικός αντιδραστήρας (ITER)	1 576	(0)	(484)	1 093	438	(80)	(1)	356	1 449
	Άλλες δράσεις	135	(8)	(55)	72	222	(30)	–	191	263
	Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	48	(1)	(16)	31	24	(4)	–	20	50

σε εκατ. EUR

Πρόγραμμα	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του προηγούμενου έτους				Αναλήψεις υποχρεώσεων του τρέχοντος οικονομικού έτους				Σύνολο εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων στο τέλος του έτους
	Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από προηγούμενο έτος	Αποδεσμεύσεις/ Αναπροσαρμογές/ Ακυρώσεις	Πληρωμές	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του έτους	Αναληφθείσες υποχρεώσεις εντός του έτους	Πληρωμές	Ακύρωση μη μεταφερόμενων αναλήψεων υποχρεώσεων	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του έτους	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	9=4+8
Ταμείο InvestEU	5 834	(31)	(1 474)	4 329	1 950	(1 616)	–	334	4 663
ΜΣΕ - Μεταφορές	6 503	(88)	(2 093)	4 322	1 780	(13)	–	1 767	6 089
ΜΣΕ - Ενέργεια	3 873	(42)	(778)	3 053	885	(4)	–	881	3 934
ΜΣΕ - Ψηφιακός τομέας	650	(39)	(137)	474	88	(6)	–	83	556
Ψηφιακή Ευρώπη	2 116	(3)	(830)	1 283	1 313	(245)	(0)	1 068	2 351
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	39	–	(39)	–	227	(191)	–	36	36
Άλλες δράσεις	2	(0)	(1)	1	70	(10)	–	60	61
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	34	(2)	(10)	22	14	(10)	–	4	26
Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	36	(1)	(21)	13	28	(6)	–	23	36
Ενιαία αγορά	949	(58)	(461)	430	626	(141)	(0)	484	914
Καταπολέμηση της απάτης στην ΕΕ	29	(0)	(11)	18	25	(9)	–	16	34
Φορολογία	42	(1)	(26)	14	39	(9)	–	30	44
Τελωνεία	146	(2)	(97)	47	137	(36)	–	101	148
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	0	(0)	–	–	142	(141)	–	0	0
Άλλες δράσεις	7	(0)	(7)	0	6	(1)	–	5	5
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	21	(1)	(6)	14	12	(1)	–	11	25
Ευρωπαϊκό Διαστημικό Πρόγραμμα	1 413	(4)	(953)	457	2 353	(1 327)	–	1 026	1 483
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	20	–	(20)	–	82	(65)	–	17	17
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	–	–	–	–	17	–	–	17	17
Ασφαλής συνδεσιμότητα της Ένωσης	156	(0)	(156)	–	117	(34)	–	83	83

σε εκατ. EUR

	Πρόγραμμα	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του προηγούμενου έτους				Αναλήψεις υποχρεώσεων του τρέχοντος οικονομικού έτους				Σύνολο εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων στο τέλος του έτους
		Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από προηγούμενο έτος	Αποδεσμεύσεις/ Αναπροσαρμογές/ Ακυρώσεις	Πληρωμές	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του έτους	Αναληφθείσες υποχρεώσεις εντός του έτους	Πληρωμές	Ακύρωση μη μεταφερόμενων αναλήψεων υποχρεώσεων	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του έτους	
		1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	9=4+8
	Σύνολο τομέα 1: Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία	51 926	(853)	(17 829)	33 244	25 962	(8 035)	(7)	17 920	51 164
2	Περιφερειακή ανάπτυξη (ΕΤΠΑ)	91 069	(86)	(27 087)	63 896	43 466	(2 173)	(1)	41 292	105 188
	Ταμείο Συνοχής	12 460	(19)	(3 288)	9 153	7 695	(799)	(0)	6 896	16 048
	Συνεισφορά του Ταμείου Συνοχής στον ΜΣΕ-Μεταφορές	6 080	(40)	(2 234)	3 806	1 608	(12)	–	1 596	5 402
	Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	3	(0)	(1)	2	4	(2)	–	1	4
	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ (ΕΚΤ+)	45 251	(15)	(15 798)	29 438	18 643	(554)	(0)	18 090	47 528
	Στήριξη της τουρκοκυπριακής κοινότητας	100	(3)	(39)	59	41	(5)	(0)	36	95
	Ευρωπαϊκός μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας	214 518	(13)	(51 488)	163 017	2 353	(3 800)	–	(1 447)	161 570
	Pericles IV	1	(0)	(0)	0	1	(1)	–	0	0
	Ανάκαμψη της ΕΕ	651	(0)	(651)	–	3 342	(1 477)	–	1 865	1 865
	RescEU	1 707	(11)	(659)	1 036	254	(97)	(0)	157	1 193
	EU4Health	1 301	(15)	(403)	883	795	(171)	–	624	1 507
	Στήριξη έκτακτης ανάγκης εντός της Ένωσης (ESI)	40	(3)	(9)	28	–	–	–	–	28
	Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	43	(0)	(12)	31	301	(282)	–	19	50
	Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	0	–	–	0	–	–	–	–	0
	Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	10	(1)	(8)	1	13	(4)	–	9	10
	Απασχόληση και κοινωνική καινοτομία	184	(12)	(65)	107	101	(23)	–	78	185

ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4944/oj

σε εκατ. EUR

	Πρόγραμμα	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του προηγούμενου έτους				Αναλήψεις υποχρεώσεων του τρέχοντος οικονομικού έτους				Σύνολο εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων στο τέλος του έτους
		Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από προηγούμενο έτος	Αποδεσμεύσεις/ Αναπροσαρμογές/ Ακυρώσεις	Πληρωμές	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του έτους	Αναληφθείσες υποχρεώσεις εντός του έτους	Πληρωμές	Ακύρωση μη μεταφερόμενων αναλήψεων υποχρεώσεων	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του έτους	
		1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	9=4+8
	Erasmus+	2 083	(64)	(661)	1 358	4 273	(3 380)	–	893	2 251
	Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης (ΕΣΑ)	166	(27)	(42)	97	160	(108)	–	52	149
	Δημιουργική Ευρώπη	427	(6)	(220)	201	350	(197)	–	153	354
	Δικαιοσύνη	67	(7)	(24)	36	42	(25)	–	18	53
	Δικαιώματα και αξίες	272	(5)	(119)	147	220	(80)	–	140	288
	Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	49	(0)	(7)	41	308	(296)	–	12	53
	Άλλες δράσεις	16	(2)	(9)	5	8	(1)	–	7	13
	Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	65	(2)	(31)	32	26	–	–	26	58
	Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	195	(4)	(122)	69	189	(61)	–	128	197
	Σύνολο τομέα 2: Συνοχή, ανθεκτικότητα και αξίες	376 757	(336)	(102 977)	273 444	84 193	(13 548)	(1)	70 644	344 088
3	Γεωργικές εγγυήσεις	358	(35)	(102)	221	40 810	(40 660)	–	150	371
	Άλλα προγράμματα του τομέα «Φυσικοί πόροι και περιβάλλον»	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης	37 891	(61)	(15 431)	22 399	13 156	(38)	(0)	13 118	35 517
	Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας	3 299	(2)	(1 092)	2 204	1 196	(59)	(0)	1 137	3 341
	Αλιεία (ΣΣΒΑ και ΠΟΔΑ)	23	(1)	(14)	8	130	(100)	–	30	38
	Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	–	–	–	–	31	(31)	–	–	–
	Άλλες δράσεις	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	4	(0)	(2)	2	8	(1)	–	8	10
	Περιβάλλον και δράση για το κλίμα (LIFE)	2 547	(25)	(565)	1 957	771	(37)	–	734	2 691

σε εκατ. EUR

	Πρόγραμμα	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του προηγούμενου έτους				Αναλήψεις υποχρεώσεων του τρέχοντος οικονομικού έτους				Σύνολο εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων στο τέλος του έτους
		Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από προηγούμενο έτος	Αποδεσμεύσεις/ Αναπροσαρμογές/ Ακυρώσεις	Πληρωμές	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του έτους	Αναληφθείσες υποχρεώσεις εντός του έτους	Πληρωμές	Ακύρωση μη μεταφερόμενων αναλήψεων υποχρεώσεων	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του έτους	
		1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	9=4+8
	Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης	13 276	(0)	(6 149)	7 127	1 640	(1)	–	1 638	8 765
	Δανειακή διευκόλυνση στο πλαίσιο του Μηχανισμού Δίκαιης Μετάβασης	57	–	(36)	21	126	(43)	–	83	104
	Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	–	–	–	–	73	(73)	–	–	–
	Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	18	(0)	(9)	9	6	–	–	6	15
	Ειδικές δράσεις	4	(0)	(1)	3	16	(3)	–	13	16
	Σύνολο τομέα 3: Φυσικοί πόροι και περιβάλλον	57 477	(125)	(23 401)	33 950	57 964	(41 048)	(0)	16 916	50 867
4	Άσυλο, μετανάστευση και ένταξη	2 720	(0)	(1 291)	1 428	1 508	(74)	(0)	1 433	2 862
	Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	13	–	–	13	165	(165)	–	–	13
	Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Διαχείριση των συνόρων (ΤΟΔΣ) — Διαχείριση των συνόρων και θεωρήσεις	1 798	(0)	(585)	1 213	1 057	(54)	(0)	1 002	2 215
	Διαχείριση των συνόρων (ΤΟΔΣ) — Τελωνειακός εξοπλισμός	278	(0)	(71)	207	144	(46)	–	98	305
	Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	312	–	(182)	130	1 166	(937)	–	230	359
	Σύνολο τομέα 4: Μετανάστευση και διαχείριση των συνόρων	5 121	(1)	(2 129)	2 991	4 039	(1 276)	(0)	2 763	5 754
5	Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας (ΤΕΑ)	524	(0)	(205)	319	324	(6)	(0)	317	636
	Παροπλισμός πυρηνικών εγκαταστάσεων	405	(0)	(142)	263	67	(0)	–	67	331
	Πυρηνική ασφάλεια και παροπλισμός	312	(1)	(66)	246	61	(10)	–	50	296
	Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	–	–	–	–	263	(257)	–	6	6
	Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	1	–	–	1	–	–	–	–	1

σε εκατ. EUR

	Πρόγραμμα	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του προηγούμενου έτους				Αναλήψεις υποχρεώσεων του τρέχοντος οικονομικού έτους				Σύνολο εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων στο τέλος του έτους
		Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από προηγούμενο έτος	Αποδεσμεύσεις/ Αναπροσαρμογές/ Ακυρώσεις	Πληρωμές	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του έτους	Αναληφθείσες υποχρεώσεις εντός του έτους	Πληρωμές	Ακύρωση μη μεταφερόμενων αναλήψεων υποχρεώσεων	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του έτους	
		1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	9=4+8
	Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	26	(2)	(16)	8	32	(19)	–	13	22
	Ευρωπαϊκή άμυνα (έρευνα)	646	(0)	(198)	448	355	(16)	(0)	339	788
	Ευρωπαϊκή άμυνα (εκτός της έρευνας)	1 323	(0)	(454)	869	703	(114)	–	589	1 458
	Στρατιωτική κινητικότητα	376	(1)	(218)	157	251	(117)	–	134	291
	Μέσο για κοινές προμήθειες στον τομέα της άμυνας	–	–	–	–	259	–	–	259	259
	Μέσο ενίσχυσης της αμυντικής βιομηχανίας	157	(0)	(49)	107	359	(124)	–	235	343
	Πρόγραμμα για την ευρωπαϊκή αμυντική βιομηχανία	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	0	–	–	0	–	–	–	–	0
	Ασφαλής συνδεσιμότητα της Ένωσης	30	–	(30)	–	96	(80)	–	16	16
	Σύνολο τομέα 5: Ασφάλεια και άμυνα	3 803	(4)	(1 378)	2 420	2 770	(744)	(0)	2 025	4 445
6	Γειτονία, Ανάπτυξη και Διεθνής Συνεργασία	30 682	(639)	(7 791)	22 252	11 956	(1 811)	(0)	10 145	32 397
	Μηχανισμός για την Πυρηνική Ασφάλεια (EINS)	140	(5)	(33)	102	43	(8)	–	34	137
	Ανθρωπιστική βοήθεια (HUMA)	1 063	(6)	(557)	500	2 512	(1 885)	(0)	627	1 127
	Κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας (ΚΕΠΠΑ)	108	(25)	(40)	43	406	(352)	–	54	96
	Υπερπόντιες χώρες και εδάφη (ΥΧΕ)	129	(0)	(27)	102	72	(27)	–	44	147
	ΜΧΣ+	–	–	–	–	574	(421)	–	153	153

σε εκατ. EUR

	Πρόγραμμα	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του προηγούμενου έτους				Αναλήψεις υποχρεώσεων του τρέχοντος οικονομικού έτους				Σύνολο εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων στο τέλος του έτους
		Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από προηγούμενο έτος	Αποδεσμεύσεις/ Αναπροσαρμογές/ Ακυρώσεις	Πληρωμές	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του έτους	Αναληφθείσες υποχρεώσεις εντός του έτους	Πληρωμές	Ακύρωση μη μεταφερόμενων αναλήψεων υποχρεώσεων	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του έτους	
		1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	9=4+8
	Άλλες δράσεις	28	(0)	(28)	0	80	(23)	–	57	57
	Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	0	(0)	(0)	0	–	–	–	–	0
	Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	153	(9)	(57)	87	95	(31)	–	64	151
	Προενταξιακή βοήθεια (ΜΠΒ III)	7 684	(95)	(1 899)	5 689	2 146	(402)	–	1 744	7 434
	Διευκόλυνση για τα Δυτικά Βαλκάνια	–	–	–	–	400	(1)	–	399	399
	Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Σύνολο τομέα 6: Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος	39 987	(779)	(10 433)	28 776	18 283	(4 962)	(0)	13 321	42 097
7	Συντάξεις προσωπικού	–	–	–	–	2 862	(2 862)	–	–	–
	(Συντάξεις πρώην βουλευτών) ΕΚ	–	–	–	–	15	(15)	–	–	–
	(Συντάξεις πρώην μελών) Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και Συμβούλιο	–	–	–	–	1	(1)	–	–	–
	(Συντάξεις πρώην μελών) Επιτροπή	–	–	–	–	9	(9)	–	–	–
	(Συντάξεις πρώην μελών) ΔΕΕ	–	–	–	–	15	(15)	–	–	–
	(Συντάξεις πρώην μελών) ΕΕΣ	–	–	–	–	7	(7)	–	–	–
	(Συντάξεις πρώην μελών) Διαμεσολαβητής	–	–	–	–	0	(0)	–	–	–
	(Συντάξεις πρώην μελών) ΕΕΠΔ	–	–	–	–	0	(0)	–	–	–
	Ευρωπαϊκά Σχολεία	1	–	(1)	–	269	(265)	–	4	4

σε εκατ. EUR

Πρόγραμμα	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του προηγούμενου έτους				Αναλήψεις υποχρεώσεων του τρέχοντος οικονομικού έτους				Σύνολο εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων στο τέλος του έτους
	Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από προηγούμενο έτος	Αποδεσμεύσεις/ Αναπροσαρμογές/ Ακυρώσεις	Πληρωμές	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του έτους	Αναληφθείσες υποχρεώσεις εντός του έτους	Πληρωμές	Ακύρωση μη μεταφερόμενων αναλήψεων υποχρεώσεων	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του έτους	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	9=4+8
Αποδοχές μόνιμου και λοιπού προσωπικού	0	(0)	(0)	–	2 957	(2 957)	(0)	0	0
Αποδοχές εξωτερικού προσωπικού	33	(4)	(29)	0	310	(287)	(0)	23	23
Μέλη — Αποζημιώσεις και επιδόματα	0	(0)	(0)	–	17	(16)	–	1	1
Μέλη — Μεταβατικές αποζημιώσεις	–	–	–	–	1	(0)	(0)	–	–
Έξοδα πρόσληψης	2	(0)	(1)	–	31	(27)	–	3	3
Λήξη καθηκόντων	–	–	–	–	7	(7)	(0)	–	–
Δαπάνες κατάρτισης	11	(1)	(10)	–	22	(10)	–	12	12
Κοινωνικές δαπάνες και κινητικότητα	13	(3)	(10)	0	38	(26)	–	12	12
Τεχνολογία πληροφοριών και επικοινωνιών	172	(1)	(171)	–	420	(255)	–	166	166
Μισθώματα και αγορές	7	(0)	(7)	–	639	(608)	–	31	31
Δαπάνες σχετικές με κτίρια	63	(5)	(58)	–	129	(80)	–	49	49
Ασφάλεια	38	(3)	(36)	–	83	(51)	–	32	32
Αποστολή και παράσταση	11	(3)	(8)	–	55	(45)	–	10	10
Συνεδριάσεις, επιτροπές, διασκέψεις	7	(3)	(3)	–	16	(10)	–	6	6
Επίσημη Εφημερίδα	1	(0)	(1)	–	3	(2)	–	1	1
Εκδόσεις	6	(0)	(6)	–	14	(8)	–	7	7
Απόκτηση πληροφοριών	2	(0)	(2)	–	7	(5)	–	2	2
Μελέτες και έρευνες	5	(0)	(5)	–	6	(1)	–	5	5

σε εκατ. EUR

	Πρόγραμμα	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του προηγούμενου έτους				Αναλήψεις υποχρεώσεων του τρέχοντος οικονομικού έτους				Σύνολο εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων στο τέλος του έτους
		Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από προηγούμενο έτος	Αποδεσμεύσεις/ Αναπροσαρμογές/ Ακυρώσεις	Πληρωμές	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του έτους	Αναληφθείσες υποχρεώσεις εντός του έτους	Πληρωμές	Ακύρωση μη μεταφερόμενων αναλήψεων υποχρεώσεων	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του έτους	
		1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	9=4+8
	Γενικός εξοπλισμός, οχήματα, έπιπλα	12	(0)	(12)	–	23	(12)	–	11	11
	Εξωτερικές γλωσσικές υπηρεσίες	2	(0)	(2)	–	63	(61)	–	2	2
	Άλλες διοικητικές δαπάνες	10	(1)	(9)	–	41	(29)	–	12	12
	Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Διοικητικές δαπάνες άλλων θεσμικών οργάνων	608	(51)	(557)	–	5 291	(4 668)	(1)	623	623
	Σύνολο τομέα 7: Ευρωπαϊκή δημόσια διοίκηση	1 004	(76)	(927)	0	13 351	(12 339)	(2)	1 011	1 011
O	Ταμείο Καινοτομίας (IF)	6 443	(111)	(261)	6 071	603	(31)	–	572	6 643
	Μέσο Διευκόλυνσης για την Ουκρανία	–	–	–	–	4 887	(3 637)	(0)	1 250	1 250
	Άλλες δράσεις	4	(3)	(0)	1	62	(57)	–	5	6
	Σύνολο τομέα O: Εκτός ΠΔΠ	6 447	(114)	(261)	6 072	5 552	(3 726)	(0)	1 827	7 899
S	Αλληλεγγύη και Επείγουσα Βοήθεια (SEAR)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Αποθεματικό Ευρωπαϊκής Αλληλεγγύης	–	–	–	–	1 234	(1 234)	–	–	–
	Αποθεματικό Επείγουσας Βοήθειας	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση (ΕΤΠ)	0	(0)	(0)	–	8	(8)	–	0	0
	Αποθεματικό προσαρμογής στο Brexit	482	–	(429)	53	304	(304)	–	–	53

σε εκατ. EUR

Πρόγραμμα	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του προηγούμενου έτους				Αναλήψεις υποχρεώσεων του τρέχοντος οικονομικού έτους				Σύνολο εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων στο τέλος του έτους
	Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από προηγούμενο έτος	Αποδεσμεύσεις/ Αναπροσαρμογές/ Ακυρώσεις	Πληρωμές	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του έτους	Αναληφθείσες υποχρεώσεις εντός του έτους	Πληρωμές	Ακύρωση μη μεταφερόμενων αναλήψεων υποχρεώσεων	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του έτους	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	9=4+8
Σύνολο τομέα S: Μηχανισμοί αλληλεγγύης εντός και εκτός της Ένωσης (ειδικά μέσα)	482	(0)	(429)	53	1 546	(1 546)	–	0	53
Σύνολο	**543 003**	**(2 288)**	**(159 765)**	**380 950**	**213 661**	**(87 223)**	**(10)**	**126 428**	**507 378**

6.11. ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΔΠ: ΕΚΚΡΕΜΕΙΣ ΑΝΑΛΗΨΕΙΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΑΝΑ ΕΤΟΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ

σε εκατ. EUR

	Πρόγραμμα	<2018	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Σύνολο
1	Ορίζων Ευρώπη	346	434	880	1 964	2 704	3 826	5 777	12 715	28 646
	Ευρατόμ	24	5	6	14	16	17	21	131	234
	Θερμοπυρηνικός πειραματικός αντιδραστήρας (ITER)	–	–	–	–	–	610	482	356	1 449
	Άλλες δράσεις	–	–	0	2	5	4	61	191	263
	Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	0	1	0	0	2	9	18	20	50
	Ταμείο InvestEU	182	74	102	133	60	1 203	2 571	337	4 663
	ΜΣΕ - Μεταφορές	83	71	984	1 289	696	403	797	1 767	6 089
	ΜΣΕ - Ενέργεια	274	43	659	902	381	551	242	881	3 934
	ΜΣΕ - Ψηφιακός τομέας	1	0	1	7	102	175	188	83	556
	Ψηφιακή Ευρώπη	–	–	–	0	281	356	429	1 285	2 351
	Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	–	–	–	–	–	–	–	36	36
	Άλλες δράσεις	–	–	–	–	–	–	1	60	61
	Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	–	–	0	10	5	4	3	4	26
	Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	–	–	–	0	1	2	9	23	36
	Ενιαία αγορά	49	9	25	27	32	97	169	506	914

σε εκατ. EUR

	Πρόγραμμα	<2018	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Σύνολο
	Καταπολέμηση της απάτης στην ΕΕ	0	–	0	1	5	5	7	16	34
	Φορολογία	–	–	0	0	3	4	7	30	44
	Τελωνεία	–	0	0	0	3	13	31	101	148
	Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	–	–	–	–	–	–	–	0	0
	Άλλες δράσεις	–	–	–	–	0	–	0	5	5
	Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	–	–	–	1	0	8	5	11	25
	Ευρωπαϊκό Διαστημικό Πρόγραμμα	0	2	5	144	12	28	267	1 026	1 483
	Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	–	–	–	–	–	–	–	17	17
	Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	–	–	–	–	–	–	–	17	17
	Ασφαλής συνδεσιμότητα της Ένωσης	–	–	–	–	–	–	–	83	83
	Σύνολο τομέα 1: Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία	957	639	2 663	4 496	4 309	7 314	11 086	19 700	51 164
2	Περιφερειακή ανάπτυξη (ΕΤΠΑ)	686	1	0	26	77	506	159	103 733	105 188
	Ταμείο Συνοχής	84	0	0	0	0	17	18	15 928	16 048
	Συνεισφορά του Ταμείου Συνοχής στον ΜΣΕ-Μεταφορές	523	261	547	1 163	450	462	401	1 596	5 402
	Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	0	1	–	0	0	1	–	1	4
	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ (ΕΚΤ+)	279	0	2	1	6	15	45	47 180	47 528
	Στήριξη της τουρκοκυπριακής κοινότητας	0	0	1	5	9	16	27	36	95
	Ευρωπαϊκός μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας	–	–	0	0	2 298	39 792	51 627	67 853	161 570
	Pericles IV	–	–	–	–	–	–	0	0	0
	Ανάκαμψη της ΕΕ	–	–	–	–	–	–	–	1 865	1 865
	RescEU	–	–	3	98	75	264	595	157	1 193
	EU4Health	1	0	5	6	122	346	366	661	1 507
	Στήριξη έκτακτης ανάγκης εντός της Ένωσης (ESI)	–	–	–	0	9	19	–	–	28
	Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	0	0	0	0	2	11	16	19	50
	Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	0	–	–	–	–	–	–	–	0
	Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	–	–	–	–	–	0	1	9	10
	Απασχόληση και κοινωνική καινοτομία	3	1	8	10	12	22	52	78	185

σε εκατ. EUR

	Πρόγραμμα	<2018	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Σύνολο
	Erasmus+	0	1	3	115	216	439	584	893	2 251
	Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης (ΕΣΑ)	0	–	5	33	21	20	18	52	149
	Δημιουργική Ευρώπη	–	0	2	5	18	75	101	153	354
	Δικαιοσύνη	4	2	3	2	5	10	10	18	53
	Δικαιώματα και αξίες	5	3	3	3	9	45	74	145	288
	Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	–	–	–	0	19	9	13	12	53
	Άλλες δράσεις	0	–	0	0	–	2	3	7	13
	Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	0	1	1	4	3	8	15	26	58
	Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	1	3	5	6	6	15	33	128	197
	Σύνολο τομέα 2: Συνοχή, ανθεκτικότητα και αξίες	1 587	273	588	1 478	3 357	42 094	54 161	240 550	344 088
3	Γεωργικές εγγυήσεις	–	8	13	18	31	59	91	150	371
	Άλλα προγράμματα του τομέα «Φυσικοί πόροι και περιβάλλον»	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης	0	–	0	6	0	2 995	9	32 507	35 517
	Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας	22	0	1	3	11	19	42	3 242	3 341
	Αλιεία (ΣΣΒΑ και ΠΟΔΑ)	–	–	–	–	–	0	8	30	38
	Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	Άλλες δράσεις	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	–	–	–	–	–	1	1	8	10
	Περιβάλλον και δράση για το κλίμα (LIFE)	113	193	164	194	329	457	489	753	2 691
	Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης	–	–	–	–	0	1	4	8 760	8 765
	Δανειακή διευκόλυνση στο πλαίσιο του Μηχανισμού Δίκαιης Μετάβασης	–	–	–	–	–	10	11	83	104
	Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	0	0	–	1	0	3	4	6	15
	Ειδικές δράσεις	–	–	–	–	–	–	3	13	16

σε εκατ. EUR

	Πρόγραμμα	<2018	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Σύνολο
	Σύνολο τομέα 3: Φυσικοί πόροι και περιβάλλον	136	201	178	222	372	3 544	663	45 551	50 867
4	Άσυλο, μετανάστευση και ένταξη	20	2	18	235	21	95	725	1 746	2 862
	Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	–	–	–	–	–	13	–	–	13
	Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Διαχείριση των συνόρων (ΤΟΔΣ) — Διαχείριση των συνόρων και θεωρήσεις	20	0	0	186	46	140	655	1 168	2 215
	Διαχείριση των συνόρων (ΤΟΔΣ) — Τελωνειακός εξοπλισμός	–	–	–	–	72	64	70	98	305
	Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	–	–	–	–	–	–	130	230	359
	Σύνολο τομέα 4: Μετανάστευση και διαχείριση των συνόρων	40	3	18	421	139	313	1 580	3 241	5 754
5	Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας (ΤΕΑ)	5	5	3	32	8	27	171	385	636
	Παροπλισμός πυρηνικών εγκαταστάσεων	3	1	13	65	42	99	41	67	331
	Πυρηνική ασφάλεια και παροπλισμός	10	39	44	74	39	12	27	50	296
	Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	–	–	–	–	–	–	–	6	6
	Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	–	–	–	1	–	–	–	–	1
	Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	0	–	0	1	1	2	5	13	22
	Ευρωπαϊκή άμυνα (έρευνα)	–	–	–	–	110	160	178	339	788
	Ευρωπαϊκή άμυνα (εκτός της έρευνας)	–	–	14	14	232	286	322	589	1 458
	Στρατιωτική κινητικότητα	–	–	–	–	74	26	57	134	291
	Μέσο για κοινές προμήθειες στον τομέα της άμυνας	–	–	–	–	–	–	–	259	259
	Μέσο ενίσχυσης της αμυντικής βιομηχανίας	–	–	–	–	–	–	107	235	343
	Πρόγραμμα για την ευρωπαϊκή αμυντική βιομηχανία	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	–	0	–	–	–	–	–	–	0
	Ασφαλής συνδεσιμότητα της Ένωσης	–	–	–	–	–	–	–	16	16
	Σύνολο τομέα 5: Ασφάλεια και άμυνα	18	46	74	188	506	612	909	2 094	4 445
6	Γειτονία, Ανάπτυξη και Διεθνής Συνεργασία	1 044	825	993	1 407	2 985	6 785	8 133	10 224	32 397
	Μηχανισμός για την Πυρηνική Ασφάλεια (EINS)	2	4	8	11	23	20	34	34	137
	Ανθρωπιστική βοήθεια (HUMA)	–	–	6	7	28	127	333	627	1 127
	Κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας (ΚΕΠΠΑ)	1	–	12	0	7	6	18	54	96

σε εκατ. EUR

	Πρόγραμμα	<2018	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Σύνολο
	Υπερπόντιες χώρες και εδάφη (ΥΧΕ)	–	–	1	–	2	46	53	44	147
	ΜΧΣ+	–	–	–	–	–	–	–	153	153
	Άλλες δράσεις	–	–	–	–	–	–	0	57	57
	Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	0	–	–	–	–	–	–	–	0
	Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	–	0	0	4	13	26	42	66	151
	Προενταξιακή βοήθεια (ΜΠΒ III)	290	320	630	519	998	1 342	1 266	2 069	7 434
	Διευκόλυνση για τα Δυτικά Βαλκάνια	–	–	–	–	–	–	–	399	399
	Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Σύνολο τομέα 6: Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος	1 336	1 149	1 651	1 948	4 056	8 352	9 878	13 726	42 097
7	Συντάξεις προσωπικού	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	(Συντάξεις πρώην βουλευτών) ΕΚ	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	(Συντάξεις πρώην μελών) Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και Συμβούλιο	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	(Συντάξεις πρώην μελών) Επιτροπή	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	(Συντάξεις πρώην μελών) ΔΕΕ	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	(Συντάξεις πρώην μελών) ΕΕΣ	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	(Συντάξεις πρώην μελών) Διαμεσολαβητής	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	(Συντάξεις πρώην μελών) ΕΕΠΔ	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	Ευρωπαϊκά Σχολεία	–	–	–	–	–	–	–	4	4
	Αποδοχές μόνιμου και λοιπού προσωπικού	–	–	–	–	–	–	–	0	0
	Αποδοχές εξωτερικού προσωπικού	–	–	–	–	–	–	0	23	23
	Μέλη — Αποζημιώσεις και επιδόματα	–	–	–	–	–	–	–	1	1
	Μέλη — Μεταβατικές αποζημιώσεις	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	Έξοδα πρόσληψης	–	–	–	–	–	–	–	3	3
	Λήξη καθηκόντων	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	Δαπάνες κατάρτισης	–	–	–	–	–	–	–	12	12
	Κοινωνικές δαπάνες και κινητικότητα	–	–	–	–	–	0	0	12	12
	Τεχνολογία πληροφοριών και επικοινωνιών	–	–	–	–	–	–	–	166	166
	Μισθώματα και αγορές	–	–	–	–	–	–	–	31	31

σε εκατ. EUR

	Πρόγραμμα	<2018	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Σύνολο
	Δαπάνες σχετικές με κτίρια	–	–	–	–	–	–	–	49	49
	Ασφάλεια	–	–	–	–	–	–	–	32	32
	Αποστολή και παράσταση	–	–	–	–	–	–	–	10	10
	Συνεδριάσεις, επιτροπές, διασκέψεις	–	–	–	–	–	–	–	6	6
	Επίσημη Εφημερίδα	–	–	–	–	–	–	–	1	1
	Εκδόσεις	–	–	–	–	–	–	–	7	7
	Απόκτηση πληροφοριών	–	–	–	–	–	–	–	2	2
	Μελέτες και έρευνες	–	–	–	–	–	–	–	5	5
	Γενικός εξοπλισμός, οχήματα, έπιπλα	–	–	–	–	–	–	–	11	11
	Εξωτερικές γλωσσικές υπηρεσίες	–	–	–	–	–	–	–	2	2
	Άλλες διοικητικές δαπάνες	–	–	–	–	–	–	–	12	12
	Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Διοικητικές δαπάνες άλλων θεσμικών οργάνων	0	0	0	0	0	0	0	623	623
	Σύνολο τομέα 7: Ευρωπαϊκή δημόσια διοίκηση	–	–	–	–	–	0	0	1 011	1 011
O	Ταμείο Καινοτομίας (IF)	–	–	–	–	65	2 586	3 420	572	6 643
	Μέσο Διευκόλυνσης για την Ουκρανία	–	–	–	–	–	–	–	1 250	1 250
	Άλλες δράσεις	–	–	–	–	–	–	1	5	6
	Σύνολο τομέα O: Εκτός ΠΔΠ	–	–	–	–	65	2 586	3 421	1 827	7 899
S	Αλληλεγγύη και Επείγουσα Βοήθεια (SEAR)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Αποθεματικό Ευρωπαϊκής Αλληλεγγύης	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	Αποθεματικό Επείγουσας Βοήθειας	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση (ΕΤΠ)	–	–	–	–	–	–	–	0	0
	Αποθεματικό προσαρμογής στο Brexit	–	–	–	–	–	–	53	–	53
	Σύνολο τομέα S: Μηχανισμοί αλληλεγγύης εντός και εκτός της Ένωσης (ειδικά μέσα)	–	–	–	–	–	–	53	0	53
	Σύνολο	**4 074**	**2 312**	**5 172**	**8 752**	**12 804**	**64 814**	**81 750**	**327 700**	**507 378**

Ως αποτέλεσμα της ανακατανομής των αναλήψεων υποχρεώσεων στο πλαίσιο μετάβασης σε νέο λογιστικό σύστημα (SUMMA), σημειώθηκε μετατόπιση ανεξόφλητου ποσού (201 274 εκατ. EUR) από έτος σε έτος. Το συνολικό ποσό εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων παραμένει αμετάβλητο.

6.12. **ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΔΠ: ΕΚΚΡΕΜΕΙΣ ΑΝΑΛΗΨΕΙΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΑΝΑ ΕΙΔΟΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ**

σε εκατ. EUR

	Τομέας	Από πιστώσεις του προϋπολογισμού					Από πιστώσεις εσόδων με ειδικό προορισμό					Σύνολο εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων στο τέλος του 2024
		Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από το 2023	Προσαρμογές	Αναληφθείσες υποχρεώσεις	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές	Υπόλοιπο προς εκκαθάριση	Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από το 2023	Προσαρμογές	Αναληφθείσες υποχρεώσεις	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές	Υπόλοιπο προς εκκαθάριση	
		1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	11=5+10
1	Ορίζων Ευρώπη	23 506	(367)	12 994	12 039	24 094	4 433	(204)	2 087	1 765	4 551	28 646
	Ευρατόμ	304	(1)	280	369	214	54	(4)	7	36	21	234
	Θερμοπυρηνικός πειραματικός αντιδραστήρας (ITER)	1 570	(2)	436	562	1 443	6	–	1	1	6	1 449
	Άλλες δράσεις	0	0	–	–	–	135	(8)	222	86	263	263
	Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	48	(1)	24	21	50	0	0	0	0	0	50
	Ταμείο InvestEU	2 253	(31)	348	256	2 314	3 582	(0)	1 603	2 834	2 350	4 663
	ΜΣΕ - Μεταφορές	6 442	(85)	1 758	2 087	6 028	61	(3)	23	20	61	6 089
	ΜΣΕ - Ενέργεια	3 819	(42)	885	775	3 886	54	–	–	6	48	3 934
	ΜΣΕ - Ψηφιακός τομέας	647	(39)	87	142	553	3	(0)	1	1	3	556
	Ψηφιακή Ευρώπη	2 070	4	1 264	1 042	2 296	46	(7)	49	33	55	2 351
	Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	39	–	217	220	36	–	–	9	9	–	36
	Άλλες δράσεις	2	(0)	1	1	1	–	–	69	10	60	61
	Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	34	(2)	14	20	26	0	0	0	0	0	26
	Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	31	(1)	24	23	31	5	(0)	4	4	5	36
	Ενιαία αγορά	917	(55)	604	583	882	32	(3)	22	20	32	914
	Καταπολέμηση της απάτης στην ΕΕ	29	(0)	24	20	33	0	(0)	1	0	1	34
	Φορολογία	40	(1)	38	35	43	2	–	0	0	1	44

σε εκατ. EUR

	Τομέας	Από πιστώσεις του προϋπολογισμού					Από πιστώσεις εσόδων με ειδικό προορισμό					Σύνολο εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων στο τέλος του 2024
		Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από το 2023	Προσαρμογές	Αναληφθείσες υποχρεώσεις	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές	Υπόλοιπο προς εκκαθάριση	Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από το 2023	Προσαρμογές	Αναληφθείσες υποχρεώσεις	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές	Υπόλοιπο προς εκκαθάριση	
		1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	11=5+10
	Τελωνεία	141	(2)	136	129	146	4	(0)	1	4	1	148
	Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	0	(0)	132	132	0	–	–	10	10	0	0
	Άλλες δράσεις	7	(0)	6	8	5	0	–	0	0	–	5
	Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	21	(1)	12	7	25	0	0	0	0	0	25
	Ευρωπαϊκό Διαστημικό Πρόγραμμα	1 223	(2)	2 088	2 226	1 083	190	(2)	265	54	399	1 483
	Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	18	–	79	84	14	2	–	3	2	3	17
	Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	–	–	17	–	17	0	0	0	0	0	17
	Ασφαλής συνδεσιμότητα της Ένωσης	156	(0)	117	190	83	0	0	0	0	0	83
	Σύνολο τομέα 1: Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία	43 318	(629)	21 584	20 969	43 304	8 608	(230)	4 378	4 895	7 860	51 164
2	Περιφερειακή ανάπτυξη (ΕΤΠΑ)	74 573	443	38 668	13 263	100 420	16 496	(530)	4 798	15 997	4 768	105 188
	Ταμείο Συνοχής	11 413	(3)	6 600	2 352	15 658	1 048	(17)	1 095	1 736	390	16 048
	Συνεισφορά του Ταμείου Συνοχής στον ΜΣΕ-Μεταφορές	6 066	(40)	1 606	2 246	5 387	13	(0)	2	0	15	5 402
	Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	3	(0)	4	3	4	0	0	0	0	0	4
	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ (ΕΚΤ+)	31 288	582	16 731	4 887	43 714	13 963	(597)	1 913	11 465	3 814	47 528
	Στήριξη της τουρκοκυπριακής κοινότητας	99	(3)	34	40	91	1	(0)	7	3	5	95
	Ευρωπαϊκός μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας	157	(10)	123	101	169	214 361	(3)	2 230	55 187	161 401	161 570

σε εκατ. EUR

Τομέας	Από πιστώσεις του προϋπολογισμού					Από πιστώσεις εσόδων με ειδικό προορισμό					Σύνολο εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων στο τέλος του 2024
	Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από το 2023	Προσαρμογές	Αναληφθείσες υποχρεώσεις	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές	Υπόλοιπο προς εκκαθάριση	Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από το 2023	Προσαρμογές	Αναληφθείσες υποχρεώσεις	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές	Υπόλοιπο προς εκκαθάριση	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	11=5+10
Pericles IV	1	(0)	1	1	0	–	–	0	0	0	0
Ανάκαμψη της ΕΕ	649	(0)	3 340	2 125	1 863	2	(0)	2	3	2	1 865
RescEU	540	(10)	240	355	415	1 166	(1)	14	402	778	1 193
EU4Health	1 274	(15)	753	546	1 466	27	(1)	41	27	41	1 507
Στήριξη έκτακτης ανάγκης εντός της Ένωσης (ESI)	21	(3)	–	8	9	19	–	–	0	19	28
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	42	(0)	263	256	49	0	–	38	38	1	50
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	0	–	–	–	0	0	0	0	0	0	0
Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	10	(1)	12	12	10	0	(0)	0	0	0	10
Απασχόληση και κοινωνική καινοτομία	174	(11)	93	83	173	9	(0)	7	4	12	185
Erasmus+	1 863	(55)	3 796	3 532	2 072	221	(9)	477	509	179	2 251
Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης (ΕΣΑ)	153	(23)	144	135	138	14	(4)	16	15	10	149
Δημιουργική Ευρώπη	414	(6)	335	402	341	14	(1)	15	15	13	354
Δικαιοσύνη	63	(7)	42	47	51	4	(0)	1	1	3	53
Δικαιώματα και αξίες	271	(5)	219	198	286	1	(0)	1	0	1	288
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	48	(0)	303	299	52	1	(0)	5	5	1	53
Άλλες δράσεις	13	(2)	8	8	11	2	(0)	0	1	1	13
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	65	(2)	26	31	58	0	–	0	0	0	58
Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	192	(4)	183	181	190	3	(0)	6	3	7	197

σε εκατ. EUR

	Τομέας	Από πιστώσεις του προϋπολογισμού					Από πιστώσεις εσόδων με ειδικό προορισμό					Σύνολο εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων στο τέλος του 2024
		Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από το 2023	Προσαρμογές	Αναληφθείσες υποχρεώσεις	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές	Υπόλοιπο προς εκκαθάριση	Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από το 2023	Προσαρμογές	Αναληφθείσες υποχρεώσεις	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές	Υπόλοιπο προς εκκαθάριση	
		1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	11=5+10
	Σύνολο τομέα 2: Συνοχή, ανθεκτικότητα και αξίες	129 392	825	73 525	31 113	172 629	247 365	(1 163)	10 668	85 412	171 459	344 088
3	Γεωργικές εγγυήσεις	358	(35)	40 465	40 420	368	0	–	345	342	3	371
	Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης	33 157	(61)	13 155	13 997	32 254	4 734	(0)	1	1 471	3 263	35 517
	Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας	2 692	231	1 070	760	3 233	607	(234)	127	392	108	3 341
	Αλιεία (ΣΣΒΑ και ΠΟΔΑ)	23	(1)	130	114	38	0	0	0	0	0	38
	Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	–	–	30	30	–	–	–	1	1	–	–
	Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	4	(0)	8	3	10	0	0	0	0	0	10
	Περιβάλλον και δράση για το κλίμα (LIFE)	2 538	(24)	768	597	2 684	9	(0)	4	6	7	2 691
	Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης	2 773	(0)	1 479	6	4 245	10 504	(0)	160	6 144	4 520	8 765
	Δανειακή διευκόλυνση στο πλαίσιο του Μηχανισμού Δίκαιης Μετάβασης	40	–	50	60	29	17	–	76	19	75	104
	Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	–	–	66	66	–	–	–	8	8	–	–
	Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	18	(0)	6	9	15	0	0	0	0	0	15
	Ειδικές δράσεις	4	(0)	16	4	16	0	0	0	0	0	16
	Σύνολο τομέα 3: Φυσικοί πόροι και περιβάλλον	41 606	109	57 243	56 066	42 891	15 871	(234)	721	8 382	7 976	50 867
4	Άσυλο, μετανάστευση και ένταξη	2 709	8	1 502	1 363	2 856	11	(8)	6	3	6	2 862
	Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	13	–	152	152	13	–	–	13	13	–	13

σε εκατ. EUR

	Τομέας	Από πιστώσεις του προϋπολογισμού					Από πιστώσεις εσόδων με ειδικό προορισμό					Σύνολο εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων στο τέλος του 2024
		Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από το 2023	Προσαρμογές	Αναληφθείσες υποχρεώσεις	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές	Υπόλοιπο προς εκκαθάριση	Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από το 2023	Προσαρμογές	Αναληφθείσες υποχρεώσεις	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές	Υπόλοιπο προς εκκαθάριση	
		1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	11=5+10
	Διαχείριση των συνόρων (ΤΟΔΣ) — Διαχείριση των συνόρων και θεωρήσεις	1 637	17	1 004	564	2 094	161	(17)	53	75	121	2 215
	Διαχείριση των συνόρων (ΤΟΔΣ) — Τελωνειακός εξοπλισμός	278	(0)	144	117	305	0	0	0	0	0	305
	Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	312	–	1 090	1 043	359	–	–	76	76	–	359
	Σύνολο τομέα 4: Μετανάστευση και διαχείριση των συνόρων	4 949	24	3 892	3 239	5 627	172	(25)	147	166	127	5 754
5	Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας (ΤΕΑ)	518	2	323	208	635	6	(2)	1	3	1	636
	Παροπλισμός πυρηνικών εγκαταστάσεων	405	(0)	67	142	331	0	0	0	0	0	331
	Πυρηνική ασφάλεια και παροπλισμός	312	(1)	60	76	296	0	–	0	0	0	296
	Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	–	–	252	247	6	–	–	11	11	–	6
	Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	1	–	–	–	1	0	0	0	0	0	1
	Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	26	(2)	32	35	22	0	–	–	0	–	22
	Ευρωπαϊκή άμυνα (έρευνα)	631	(0)	344	212	763	15	(0)	12	2	25	788
	Ευρωπαϊκή άμυνα (εκτός της έρευνας)	1 290	(0)	680	529	1 441	33	–	23	39	16	1 458
	Στρατιωτική κινητικότητα	376	(1)	251	335	291	0	0	0	0	0	291
	Μέσο για κοινές προμήθειες στον τομέα της άμυνας	–	–	250	–	250	–	–	9	0	9	259
	Μέσο ενίσχυσης της αμυντικής βιομηχανίας	157	(0)	343	172	327	–	–	16	1	15	343

σε εκατ. EUR

	Τομέας	Από πιστώσεις του προϋπολογισμού					Από πιστώσεις εσόδων με ειδικό προορισμό					Σύνολο εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων στο τέλος του 2024
		Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από το 2023	Προσαρμογές	Αναληφθείσες υποχρεώσεις	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές	Υπόλοιπο προς εκκαθάριση	Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από το 2023	Προσαρμογές	Αναληφθείσες υποχρεώσεις	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές	Υπόλοιπο προς εκκαθάριση	
		1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	11=5+10
	Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	0	–	–	–	0	0	0	0	0	0	0
	Ασφαλής συνδεσιμότητα της Ένωσης	30	–	96	110	16	0	0	0	0	0	16
	Σύνολο τομέα 5: Ασφάλεια και άμυνα	3 748	(2)	2 699	2 066	4 379	55	(2)	71	57	66	4 445
6	Γειτονία, Ανάπτυξη και Διεθνής Συνεργασία	30 342	(610)	11 432	9 352	31 811	340	(29)	525	250	586	32 397
	Μηχανισμός για την Πυρηνική Ασφάλεια (EINS)	137	(5)	42	40	133	4	–	1	1	3	137
	Ανθρωπιστική βοήθεια (HUMA)	1 047	(6)	2 495	2 422	1 115	15	(0)	17	20	12	1 127
	Κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας (ΚΕΠΠΑ)	94	(23)	385	379	78	13	(2)	21	14	19	96
	Υπερπόντιες χώρες και εδάφη (ΥΧΕ)	129	(0)	72	55	147	0	0	0	0	0	147
	ΜΧΣ+	–	–	5	5	–	–	–	569	416	153	153
	Άλλες δράσεις	28	(0)	79	50	57	–	–	0	0	–	57
	Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	0	(0)	–	0	0	0	0	0	0	0	0
	Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	152	(9)	95	88	151	0	(0)	0	0	0	151
	Προενταξιακή βοήθεια (ΜΠΒ ΙΙΙ)	7 415	(48)	2 063	2 227	7 203	269	(47)	83	74	231	7 434
	Διευκόλυνση για τα Δυτικά Βαλκάνια	–	–	400	1	399	0	0	0	0	0	399

σε εκατ. EUR

	Τομέας	Από πιστώσεις του προϋπολογισμού					Από πιστώσεις εσόδων με ειδικό προορισμό					Σύνολο εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων στο τέλος του 2024
		Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από το 2023	Προσαρμογές	Αναληφθείσες υποχρεώσεις	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές	Υπόλοιπο προς εκκαθάριση	Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από το 2023	Προσαρμογές	Αναληφθείσες υποχρεώσεις	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές	Υπόλοιπο προς εκκαθάριση	
		1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	11=5+10
	Σύνολο τομέα 6: Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος	39 345	(701)	17 067	14 618	41 093	642	(78)	1 217	777	1 004	42 097
7	Συντάξεις προσωπικού	–	–	2 589	2 589	(0)	–	–	273	273	0	(0)
	(Συντάξεις πρώην βουλευτών) ΕΚ	–	–	15	15	0	0	0	0	0	0	0
	(Συντάξεις πρώην μελών) Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και Συμβούλιο	–	–	1	1	(0)	0	0	0	0	0	(0)
	(Συντάξεις πρώην μελών) Επιτροπή	–	–	9	9	(0)	0	0	0	0	0	(0)
	(Συντάξεις πρώην μελών) ΔΕΕ	–	–	15	15	–	0	0	0	0	0	–
	(Συντάξεις πρώην μελών) ΕΕΣ	–	–	7	7	0	0	0	0	0	0	0
	(Συντάξεις πρώην μελών) Διαμεσολαβητής	–	–	0	0	–	0	0	0	0	0	–
	(Συντάξεις πρώην μελών) ΕΕΠΔ	–	–	0	0	–	0	0	0	0	0	–
	Ευρωπαϊκά Σχολεία	0	(0)	246	246	0	1	(0)	23	20	4	4
	Αποδοχές μόνιμου και λοιπού προσωπικού	0	(0)	2 897	2 897	0	–	–	60	60	–	0
	Αποδοχές εξωτερικού προσωπικού	32	(4)	265	272	21	1	(0)	45	44	2	23
	Μέλη — Αποζημιώσεις και επιδόματα	0	(0)	17	16	1	–	–	0	0	0	1
	Μέλη — Μεταβατικές αποζημιώσεις	–	(0)	1	0	0	0	0	0	0	0	0
	Έξοδα πρόσληψης	2	(0)	30	28	3	0	(0)	0	0	0	3
	Λήξη καθηκόντων	–	(0)	7	7	–	0	0	0	0	0	–

σε εκατ. EUR

Τομέας	Από πιστώσεις του προϋπολογισμού					Από πιστώσεις εσόδων με ειδικό προορισμό					Σύνολο εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων στο τέλος του 2024
	Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από το 2023	Προσαρμογές	Αναληφθείσες υποχρεώσεις	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές	Υπόλοιπο προς εκκαθάριση	Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από το 2023	Προσαρμογές	Αναληφθείσες υποχρεώσεις	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές	Υπόλοιπο προς εκκαθάριση	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	11=5+10
Δαπάνες κατάρτισης	8	(1)	17	15	10	3	(0)	4	4	2	12
Κοινωνικές δαπάνες και κινητικότητα	7	(1)	23	22	7	6	(2)	15	14	5	12
Τεχνολογία πληροφοριών και επικοινωνιών	129	(1)	287	295	120	42	(0)	134	130	46	166
Μισθώματα και αγορές	5	(0)	326	300	30	2	(0)	314	315	1	31
Δαπάνες σχετικές με κτίρια	57	(5)	107	115	44	6	(0)	22	23	5	49
Ασφάλεια	32	(2)	74	79	25	6	(0)	9	8	7	32
Αποστολή και παράσταση	11	(3)	54	52	10	0	(0)	2	2	0	10
Συνεδριάσεις, επιτροπές, διασκέψεις	6	(3)	15	13	5	1	(0)	1	1	1	6
Επίσημη Εφημερίδα	1	(0)	3	2	1	–	–	0	–	0	1
Εκδόσεις	5	(0)	12	11	5	2	(0)	3	3	1	7
Απόκτηση πληροφοριών	2	(0)	7	6	2	0	–	0	0	–	2
Μελέτες και έρευνες	5	(0)	6	5	5	0	–	0	0	0	5
Γενικός εξοπλισμός, οχήματα, έπιπλα	11	(0)	16	18	9	1	(0)	6	6	2	11
Εξωτερικές γλωσσικές υπηρεσίες	2	(0)	27	27	2	1	(0)	36	36	1	2
Άλλες διοικητικές δαπάνες	4	(0)	19	18	5	6	(0)	21	20	7	12
Διοικητικές δαπάνες άλλων θεσμικών οργάνων	567	(10)	4 912	4 886	582	42	(42)	379	338	40	623
Σύνολο τομέα 7: Ευρωπαϊκή δημόσια διοίκηση	886	(32)	12 004	11 969	888	118	(46)	1 348	1 297	123	1 011

σε εκατ. EUR

	Τομέας	Από πιστώσεις του προϋπολογισμού					Από πιστώσεις εσόδων με ειδικό προορισμό					Σύνολο εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων στο τέλος του 2024
		Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από το 2023	Προσαρμογές	Αναληφθείσες υποχρεώσεις	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές	Υπόλοιπο προς εκκαθάριση	Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από το 2023	Προσαρμογές	Αναληφθείσες υποχρεώσεις	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές	Υπόλοιπο προς εκκαθάριση	
		1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	11=5+10
O	Ταμείο Καινοτομίας (IF)	0	0	–	–	–	6 443	(111)	603	292	6 643	6 643
	Μέσο Διευκόλυνσης για την Ουκρανία	–	(0)	4 737	3 634	1 103	–	–	150	3	147	1 250
	Άλλες δράσεις	0	0	–	–	–	4	(3)	62	57	6	6
	Σύνολο τομέα O: Εκτός ΠΔΠ	–	(0)	4 737	3 634	1 103	6 447	(114)	815	353	6 795	7 899
S	Αποθεματικό Ευρωπαϊκής Αλληλεγγύης	–	–	1 234	1 234	–	0	0	0	0	0	–
	Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση (ΕΤΠ)	0	(0)	8	8	0	0	0	0	0	0	0
	Αποθεματικό προσαρμογής στο Brexit	321	–	7	275	53	161	–	297	458	–	53
	Σύνολο τομέα S: Μηχανισμοί αλληλεγγύης εντός και εκτός της Ένωσης (ειδικά μέσα)	321	(0)	1 249	1 517	53	161	–	297	458	–	53
	Σύνολο	**263 564**	**(405)**	**194 000**	**145 192**	**311 967**	**279 440**	**(1 893)**	**19 661**	**101 797**	**195 410**	**507 378**

7. ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΑΝΑ ΘΕΣΜΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ

7.1. ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

σε εκατ. EUR

Θεσμικό όργανο	Πιστώσεις εσόδων		Βεβαιωθείσες απαιτήσεις			Έσοδα			Έσοδα ως % του προϋπολογισμού	Υπόλοιπο
	Αρχικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Οριστικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Τρέχον έτος	Μεταφερθείσες πιστώσεις	Σύνολο	Από απαιτήσεις του τρέχοντος έτους	Από μεταφερθείσες απαιτήσεις	Σύνολο		
	1	2	3	4	5=3+4	6	7	8=6+7	9=8/2	10=5-8
Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	222	222	281	12	293	279	3	282	127 %	11
Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και Συμβούλιο	72	72	99	1	100	98	1	99	137 %	1
Επιτροπή	142 141	149 255	246 702	19 281	265 983	239 802	9 925	249 727	167 %	16 256
Δικαστήριο	73	73	74	0	74	74	0	74	101 %	0
Ελεγκτικό Συνέδριο	31	31	30	0	30	30	0	30	97 %	0
Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή	17	17	22	0	22	22	0	22	134 %	0
Επιτροπή των Περιφερειών	14	14	16	0	16	16	0	16	117 %	0
Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής	2	2	2	0	2	2	0	2	107 %	0
Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων	2	2	2	0	2	2	0	2	102 %	–
Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης	57	57	356	0	356	356	0	356	626 %	0
Σύνολο	**142 630**	**149 744**	**247 584**	**19 295**	**266 879**	**240 680**	**9 929**	**250 609**	**167 %**	**16 270**

Οι ενοποιημένες καταστάσεις σχετικά με την εκτέλεση του γενικού προϋπολογισμού της ΕΕ περιλαμβάνουν, όπως και στα προηγούμενα έτη, την εκτέλεση του προϋπολογισμού όλων των θεσμικών οργάνων, δεδομένου ότι ο προϋπολογισμός της ΕΕ περιέχει χωριστό προϋπολογισμό για κάθε θεσμικό όργανο.

Ο προϋπολογισμός και η εκτέλεση των οργανισμών δεν ενοποιούνται στο πλαίσιο του προϋπολογισμού της ΕΕ και δεν συμπεριλαμβάνονται στις εκθέσεις για τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Ωστόσο, η επιδότηση που καταβάλλεται από την Επιτροπή στους οργανισμούς εντάσσεται στον προϋπολογισμό της ΕΕ. Στο παρόν μέρος των ετήσιων λογαριασμών που αφορά τον προϋπολογισμό λαμβάνεται υπόψη μόνον η επιδότηση που καταβάλλεται από τον προϋπολογισμό της Επιτροπής στους οργανισμούς.

Όσον αφορά την ΕΥΕΔ, επισημαίνεται ότι, εκτός από τον δικό της προϋπολογισμό, λαμβάνει επίσης συνεισφορές από την Επιτροπή ύψους 236,1 εκατ. EUR (2023: 240,5 εκατ. EUR) καθώς και από τα προηγούμενα προγράμματα του ΕΤΑ και τα καταπιστευματικά ταμεία ύψους 19,3 εκατ. EUR (2023: 18,7 εκατ. EUR). Οι εν λόγω συνεισφορές καλύπτουν τις δαπάνες του προσωπικού της Επιτροπής στις αντιπροσωπείες που χρηματοδοτούνται μέσω του ΕΤΑ και των καταπιστευματικών ταμείων, συμπεριλαμβανομένων των εσόδων με ειδικό προορισμό που παρήχθησαν κατά τη διάρκεια του έτους από τις εν λόγω συνεισφορές.

7.2. **ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ**

σε εκατ. EUR

Θεσμικό όργανο	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Αναληφθείσες υποχρεώσεις					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2025			Ακυρωθείσες πιστώσεις			
		από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο	%	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	2 469	2 375	0	49	2 424	98 %	0	37	37	8	0	0	8
Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και Συμβούλιο	732	653	0	32	684	93 %	0	23	23	24	0	0	24
Επιτροπή	222 217	188 153	936	19 282	208 370	94 %	1 365	10 969	12 334	1 121	62	330	1 513
Δικαστήριο	506	499	0	1	500	99 %	0	1	1	5	0	0	5
Ελεγκτικό Συνέδριο	186	181	0	0	182	98 %	0	0	0	4	–	0	4
Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή	172	164	0	5	169	98 %	0	2	2	1	0	0	1
Επιτροπή των Περιφερειών	126	123	0	1	124	99 %	0	1	1	0	0	–	0
Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής	14	14	0	–	14	98 %	0	–	–	0	0	–	0
Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων	24	23	0	–	23	96 %	0	0	0	1	0	–	1
Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης	1 240	880	1	290	1 171	94 %	0	68	68	0	–	0	0
Σύνολο	**227 687**	**193 064**	**937**	**19 661**	**213 661**	**94 %**	**1 365**	**11 103**	**12 468**	**1 166**	**62**	**330**	**1 558**

7.3. **ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ**

σε εκατ. EUR

Θεσμικό όργανο	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2025			Ακυρωθείσες πιστώσεις			
		από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο	%	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα με ειδικό προορισμό	Σύνολο
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13
Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	2 825	2 038	322	47	2 407	85 %	337	46	383	8	26	1	35
Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και Συμβούλιο	819	574	78	32	684	84 %	79	24	103	24	8	–	32
Επιτροπή	269 678	141 805	2 122	97 837	241 764	90 %	3 266	24 509	27 775	33	99	7	140
Δικαστήριο	537	467	27	1	494	92 %	32	1	33	5	4	–	9
Ελεγκτικό Συνέδριο	196	171	9	0	181	92 %	10	0	10	4	0	–	5
Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή	186	153	12	4	168	90 %	10	4	14	1	2	–	3
Επιτροπή των Περιφερειών	137	113	10	1	124	91 %	10	2	11	0	1	–	1
Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής	14	13	0	–	13	94 %	0	–	0	0	0	–	0
Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων	27	21	2	–	23	84 %	3	0	3	1	1	–	2
Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης	1 350	778	98	253	1 129	84 %	102	106	208	0	13	–	13
Σύνολο	**275 769**	**146 134**	**2 680**	**98 175**	**246 988**	**90 %**	**3 848**	**24 692**	**28 540**	**78**	**154**	**8**	**240**

8. **ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΩΝ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ**

Αυτά καθαυτά τα έσοδα και οι δαπάνες των οργανισμών, όπως παρουσιάζονται στις εκθέσεις 8.1 και 8.2 κατωτέρω, δεν ενοποιούνται στο πλαίσιο του προϋπολογισμού της ΕΕ. Στο παρόν μέρος των ετήσιων λογαριασμών που αφορά τον προϋπολογισμό λαμβάνεται υπόψη μόνον η επιδότηση που καταβάλλεται από τον προϋπολογισμό της Επιτροπής στους οργανισμούς.

Στις εκθέσεις για την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ περιλαμβάνεται η επιδότηση που καταβάλλεται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ στους οργανισμούς ως πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων και πιστώσεις πληρωμών, κατά περίπτωση.

Στις εκθέσεις των οργανισμών που παρατίθενται κατωτέρω παρέχεται επισκόπηση των οργανισμών, τόσο των αποκεντρωμένων (γνωστών επίσης ως παραδοσιακών οργανισμών) όσο και των εκτελεστικών οργανισμών, καθώς και των εσόδων τους (8.1) και των δαπανών τους (8.2).

Άλλες πηγές εσόδων και των σχετικών δαπανών δεν προστίθενται στους λογαριασμούς του προϋπολογισμού της ΕΕ. Κάθε οργανισμός παρουσιάζει τους δικούς του ετήσιους λογαριασμούς.

8.1. **ΕΣΟΔΑ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ**

σε εκατ. EUR

Οργανισμός	Τομέας χρηματοδότησης του ΠΔΠ	Οριστικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Εισπραχθέντα έσοδα
Οργανισμός Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας	1	35	35
Οργανισμός για τη λειτουργική διαχείριση συστημάτων ΤΠ μεγάλης κλίμακας	4	257	287
Φορέας Ευρωπαϊκών Ρυθμιστικών Αρχών για τις Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες	1	8	8
Κοινοτικό Γραφείο Φυτικών Ποικιλιών	ά/α	23	21
Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία	2β	18	17
Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο	4	182	185
Ευρωπαϊκός Οργανισμός Ασφάλειας της Αεροπορίας	1	243	217
Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών	1	56	57
Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής	4	922	927
Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων	2β	93	102
Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης	2β	20	21
Ευρωπαϊκός Οργανισμός Χημικών Προϊόντων	1	127	131
Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός για το Κλίμα, τις Υποδομές και το Περιβάλλον	1, 2α, 3, 5	69	70
Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός Εκπαίδευσης και Πολιτισμού	2β, 6	70	70
Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος	3	103	98
Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Ελέγχου της Αλιείας	3	31	32
Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων	2β	157	155
Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας	2β	24	25
Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός για την Υγεία και τον Ψηφιακό Τομέα	1, 2β	56	56
Εκτελεστικός Οργανισμός για το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Καινοτομίας και τις ΜΜΕ	1, 2α	50	49
Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων	2β	9	9
Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Καινοτομίας και Τεχνολογίας	1	418	466
Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων	1	37	38
Ευρωπαϊκή Αρχή Εργασίας	2β	40	39
Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια στη Θάλασσα	1	93	122

σε εκατ. EUR

Οργανισμός	Τομέας χρηματοδότησης του ΠΔΠ	Οριστικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Εισπραχθέντα έσοδα
Ευρωπαϊκός Οργανισμός Φαρμάκων	2β	481	492
Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας	5	35	30
Ευρωπαϊκή Εισαγγελία	2β	76	76
Εκτελεστικός Οργανισμός του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας	1	67	67
Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός Έρευνας	1, 3	112	112
Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών	1	75	76
Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης	2β	28	29
Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Ποινικής Δικαιοσύνης	2β	65	71
Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κυβερνοασφάλεια	1	26	45
Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου	5	222	232
Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κατάρτιση στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου	5	13	32
Οργανισμός Σιδηροδρόμων της Ευρωπαϊκής Ένωσης	1	32	44
Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Διαστημικό Πρόγραμμα	1	85	1 342
Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης	2β	27	28
Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης	ά/α	315	323
Κοινή επιχείρηση «Σύντηξη για ενέργεια»	1	625	662
Μεταφραστικό Κέντρο των Οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης	7	45	37
Σύνολο		**5 470**	**6 937**

σε εκατ. EUR

Είδος εσόδων των οργανισμών			Εισπραχθέντα ποσά
Επιδότηση Επιτροπής			4 854
Έσοδα από αμοιβές			984
Άλλα έσοδα			1 098
Σύνολο			**6 937**

8.2. **ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΑΝΑ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ**

σε εκατ. EUR

Οργανισμός	Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων		Πιστώσεις πληρωμών	
	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Αναληφθείσες υποχρεώσεις	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές
Οργανισμός Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας	35	35	43	33
Οργανισμός για τη λειτουργική διαχείριση συστημάτων ΤΠ μεγάλης κλίμακας	407	365	380	277

σε εκατ. EUR

Οργανισμός	Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων		Πιστώσεις πληρωμών	
	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Αναληφθείσες υποχρεώσεις	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές
Φορέας Ευρωπαϊκών Ρυθμιστικών Αρχών για τις Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες	8	8	9	8
Κοινοτικό Γραφείο Φυτικών Ποικιλιών	21	20	24	21
Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία	18	17	23	18
Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο	224	174	242	173
Ευρωπαϊκός Οργανισμός Ασφάλειας της Αεροπορίας	335	259	348	221
Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών	58	57	61	57
Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής	957	936	1 323	873
Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων	110	100	134	96
Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης	20	20	22	21
Ευρωπαϊκός Οργανισμός Χημικών Προϊόντων	135	130	150	128
Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός για το Κλίμα, τις Υποδομές και το Περιβάλλον	69	68	72	68
Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός Εκπαίδευσης και Πολιτισμού	70	69	75	68
Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος	116	104	140	86
Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Ελέγχου της Αλιείας	35	32	43	33
Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων	164	163	170	154
Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας	26	26	30	26
Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός για την Υγεία και τον Ψηφιακό Τομέα	56	55	57	54
Εκτελεστικός Οργανισμός για το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Καινοτομίας και τις ΜΜΕ	48	48	52	48
Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων	9	9	11	9
Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Καινοτομίας και Τεχνολογίας	454	432	495	433
Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων	38	38	40	37
Ευρωπαϊκή Αρχή Εργασίας	49	46	45	41
Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια στη Θάλασσα	134	122	146	115
Ευρωπαϊκός Οργανισμός Φαρμάκων	516	503	601	515
Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας	34	33	35	27
Ευρωπαϊκή Εισαγγελία	76	75	86	75
Εκτελεστικός Οργανισμός του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας	67	67	69	68
Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός Έρευνας	112	111	118	112
Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών	77	76	83	78
Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης	33	30	35	28

σε εκατ. EUR

Οργανισμός	Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων		Πιστώσεις πληρωμών	
	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Αναληφθείσες υποχρεώσεις	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές
Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Ποινικής Δικαιοσύνης	84	71	94	69
Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κυβερνοασφάλεια	43	32	47	30
Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου	240	233	263	228
Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κατάρτιση στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου	39	20	42	20
Οργανισμός Σιδηροδρόμων της Ευρωπαϊκής Ένωσης	62	46	49	44
Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Διαστημικό Πρόγραμμα	2 779	580	2 173	971
Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης	29	28	35	29
Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης	483	321	483	318
Κοινή επιχείρηση «Σύντηξη για ενέργεια»	812	746	694	642
Μεταφραστικό Κέντρο των Οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης	45	42	48	43
Σύνολο	**9 123**	**6 348**	**9 091**	**6 393**

σε εκατ. EUR

Είδος δαπάνης	Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων		Πιστώσεις πληρωμών	
	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Αναληφθείσες υποχρεώσεις	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές
Διοικητικές	569	546	694	536
Επιχειρησιακές	6 334	3 735	6 147	3 794
Προσωπικό	2 221	2 067	2 250	2 063
Σύνολο	**9 123**	**6 348**	**9 091**	**6 393**

ΓΛΩΣΣΑΡΙΟ

Ακυρωθείσες πιστώσεις

Οι μη χρησιμοποιηθείσες πιστώσεις ακυρώνονται στο τέλος του οικονομικού έτους. Η ακύρωση περιλαμβάνει την πλήρη ή εν μέρει ακύρωση της έγκρισης πραγματοποίησης δαπανών και/ή κάλυψης υποχρεώσεων που αντιπροσωπεύονται από μια πίστωση. Μόνο για κοινές επιχειρήσεις, όπως ορίζονται στους δημοσιονομικούς τους κανόνες, τυχόν μη χρησιμοποιηθείσες πιστώσεις μπορούν να εγγράφονται στην πρόβλεψη εσόδων και δαπανών έως και τα επόμενα τρία οικονομικά έτη (ο λεγόμενος κανόνας «N+3»). Ως εκ τούτου, οι ακυρωθείσες πιστώσεις για κοινές επιχειρήσεις θα μπορούσαν να ενεργοποιηθούν εκ νέου έως το οικονομικό έτος «N+3».

Ακύρωση πιστώσεων

Μη χρησιμοποιηθείσες πιστώσεις που δεν μπορούν πλέον να χρησιμοποιηθούν.

Άμεση διαχείριση

Τρόπος εκτέλεσης του προϋπολογισμού. Στο πλαίσιο της άμεσης διαχείρισης, ο προϋπολογισμός εκτελείται άμεσα από τις υπηρεσίες της Επιτροπής, τους εκτελεστικούς οργανισμούς ή τα καταπιστευματικά ταμεία.

Ανάληψη υποχρέωσης

Νομική δέσμευση για την παροχή χρηματοδότησης υπό την προϋπόθεση της τήρησης ορισμένων όρων. Η ΕΕ δεσμεύεται να επιστρέψει το μερίδιο των δαπανών που της αναλογεί για έργο που χρηματοδοτείται από την ΕΕ. Οι σημερινές αναλήψεις υποχρεώσεων είναι αυριανές πληρωμές. Οι σημερινές πληρωμές είναι χθεσινές αναλήψεις υποχρεώσεων.

Αναλογιστικά κέρδη και ζημίες

Σε περίπτωση καθεστώτος καθορισμένων παροχών, οι μεταβολές των αναλογιστικών ελλειμμάτων ή πλεονασμάτων. Προκύπτουν ως αποτέλεσμα των διαφορών μεταξύ των προηγούμενων αναλογιστικών παραδοχών και των όσων πραγματικά συνέβησαν, καθώς και λόγω των επιπτώσεων των μεταβολών στις αναλογιστικές παραδοχές.

Αναλογιστικές παραδοχές

Παραδοχές που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του κόστους μελλοντικών γεγονότων τα οποία επηρεάζουν τη συνταξιοδοτική υποχρέωση.

Απαιτήσεις έναντι των κρατών μελών

Αντιπροσωπεύουν δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν κατά την περίοδο αναφοράς και θα πρέπει να χρηματοδοτηθούν από μελλοντικούς προϋπολογισμούς, δηλαδή από τα κράτη μέλη της ΕΕ. Αυτό οφείλεται στη συνύπαρξη δημοσιονομικών καταστάσεων που βασίζονται σε δεδουλευμένα έξοδα και προϋπολογισμού που βασίζεται σε ταμειακά διαθέσιμα.

Αποδέσμευση

Πράξη με την οποία ακυρώνεται προηγούμενη ανάληψη υποχρέωσης (ή μέρος αυτής).

Αποτελεσματικό επιτόκιο

Το επιτόκιο που προεξοφλεί εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές εισπράξεις ή πληρωμές για την αναμενόμενη διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού ή της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης στην καθαρή λογιστική αξία του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού ή της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης.

Γραμμή προϋπολογισμού

Όσον αφορά τη δομή του προϋπολογισμού, τα έσοδα και οι δαπάνες παρουσιάζονται στον προϋπολογισμό σύμφωνα με μια δεσμευτική ονοματολογία, η οποία αντικατοπτρίζει τη φύση και τον σκοπό κάθε στοιχείου, όπως επιβάλλεται από την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή. Οι επιμέρους επικεφαλίδες (τίτλος, κεφάλαιο, άρθρο ή γραμμή) παρέχουν μια επίσημη περιγραφή της ονοματολογίας.

Δημοσιονομική διόρθωση

Οι δημοσιονομικές διορθώσεις αποσκοπούν στην προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ από την επιβάρυνσή του με παράτυπες δαπάνες. Για δαπάνες στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης, η ανάκτηση παράτυπων πληρωμών είναι πρωτίστως αρμοδιότητα του κράτους μέλους.

Μια «επιβεβαιωμένη» δημοσιονομική διόρθωση έχει γίνει δεκτή από το οικείο κράτος μέλος. Μια «αποφασισμένη» δημοσιονομική διόρθωση έχει εγκριθεί με απόφαση της Επιτροπής και αποτελεί πάντοτε καθαρή διόρθωση στην περίπτωση της οποίας το κράτος μέλος πρέπει να επιστρέψει παράτυπα κονδύλια στον προϋπολογισμό της ΕΕ, με αποτέλεσμα οριστική μείωση του κονδυλίου που χορηγήθηκε στο οικείο κράτος μέλος. Οι επιβεβαιωμένες και αποφασισμένες δημοσιονομικές διορθώσεις αναφέρονται στην παρούσα δημοσίευση ως μία κατηγορία.

Μια «εκτελεσθείσα» δημοσιονομική διόρθωση έχει διορθώσει την παρατυπία που διαπιστώθηκε.

Διακοπές και αναστολές

Σε περίπτωση που η Επιτροπή διαπιστώσει, βάσει των εργασιών της ή των πληροφοριών που αναφέρονται από ελεγκτικές αρχές, ότι ένα κράτος μέλος δεν έχει αποκαταστήσει σοβαρές αδυναμίες στα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου και/ή δεν έχει διορθώσει παράτυπες δαπάνες οι οποίες έχουν δηλωθεί και βεβαιωθεί, τότε δύναται να διακόψει ή να αναστείλει τις πληρωμές.

Διοικητικές πιστώσεις

Οι διοικητικές πιστώσεις καλύπτουν τα τρέχοντα έξοδα των θεσμικών οργάνων και οντοτήτων (προσωπικό, κτίρια, εξοπλισμός γραφείου).

Διορθωτικός προϋπολογισμός

Απόφαση που λαμβάνεται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους για την τροποποίηση (αύξηση, μείωση, μεταφορά) πτυχών του εγκριθέντος προϋπολογισμού του ιδίου έτους.

Εγκριθείς προϋπολογισμός

Το σχέδιο προϋπολογισμού μετατρέπεται σε εγκριθέντα προϋπολογισμό μόλις εγκριθεί από την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή και εγκριθεί οριστικά από τον πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων

Όπως και το *Υπόλοιπο προς εκκαθάριση (ΥΠΕ)*, αντιπροσωπεύουν το ποσό για το οποίο έχει αναληφθεί δημοσιονομική δέσμευση, αλλά δεν έχει πραγματοποιηθεί ακόμη η επακόλουθη πληρωμή. Αντιπροσωπεύουν υποχρεώσεις πληρωμής της ΕΕ για τα επόμενα έτη και προέρχονται άμεσα από την ύπαρξη πολυετών προγραμμάτων και την αποσύνδεση μεταξύ πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων και πληρωμών.

Έμμεση διαχείριση

Τρόπος εκτέλεσης του προϋπολογισμού. Στο πλαίσιο της έμμεσης διαχείρισης, η Επιτροπή αναθέτει καθήκοντα εκτέλεσης του προϋπολογισμού σε φορείς δικαίου της ΕΕ ή εθνικού δικαίου.

Επιμερισμένη διαχείριση

Τρόπος εκτέλεσης του προϋπολογισμού. Στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης ανατίθενται σε κράτη μέλη καθήκοντα εκτέλεσης του προϋπολογισμού. Περίπου τα τρία τέταρτα των δαπανών της ΕΕ εμπίπτουν σε αυτόν τον τρόπο εκτέλεσης.

Έσοδα με ειδικό προορισμό

Τα έσοδα για ειδικό σκοπό που εισπράττονται για τη χρηματοδότηση συγκεκριμένων δαπανών. Η κύρια πηγή των εξωτερικών εσόδων με ειδικό προορισμό είναι οι χρηματοοικονομικές συνεισφορές από τρίτες χώρες σε προγράμματα που χρηματοδοτούνται από την Ένωση. Η κύρια πηγή των εσωτερικών εσόδων με ειδικό προορισμό είναι έσοδα που προέρχονται από τρίτους για προμήθειες, παροχή υπηρεσιών ή εργασίες που εκτελούνται για λογαριασμό τους· έσοδα που προέρχονται από επιστροφές αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών και έσοδα που προέρχονται από την πώληση δημοσιεύσεων και ταινιών.

Ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων (ΕΕΔ)

Οι ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων αναφέρουν, μεταξύ άλλων, τα αποτελέσματα των πράξεων σε σχέση με τους στόχους που έχουν τεθεί, τους σχετικούς με τις πράξεις αυτές κινδύνους και τη δομή εσωτερικού ελέγχου. Από το οικονομικό έτος 2001 για την Επιτροπή και από το 2003 για όλα τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο «κύριος διατάκτης» πρέπει να υποβάλλει στο θεσμικό του όργανο ΕΕΔ σχετικά με την άσκηση των καθηκόντων του, μαζί με δημοσιονομικές και διαχειριστικές πληροφορίες.

Ίδιοι πόροι

Η κύρια πηγή εσόδων για τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Οι διάφοροι ίδιοι πόροι απαριθμούνται στην ισχύουσα απόφαση για τους ιδίους πόρους [απόφαση (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2053 του Συμβουλίου] και είναι οι παραδοσιακοί ίδιοι πόροι, ο ίδιος πόρος που βασίζεται στον ΦΠΑ, ο πόρος που βασίζεται στο ΑΕΕ και ο ίδιος πόρος που βασίζεται στα απορρίμματα μη ανακυκλωμένων πλαστικών συσκευασιών.

Καθεστώς καθορισμένων παροχών

Καθεστώς συνταξιοδότησης ή άλλων παροχών εξόδου από την υπηρεσία, όπου οι κανόνες του καθεστώτος ορίζουν τις παροχές ανεξάρτητα από τις καταβλητέες εισφορές, και οι παροχές δεν σχετίζονται άμεσα με τις επενδύσεις του καθεστώτος. Το καθεστώς μπορεί να είναι χρηματοδοτούμενο ή μη χρηματοδοτούμενο.

Κόστος τρέχουσας απασχόλησης

Η αύξηση των υποχρεώσεων καθεστώτος που προκύπτει από την απασχόληση κατά το τρέχον οικονομικό έτος.

Μεταφορά πιστώσεων

Εξαίρεση στην αρχή του ενιαυσίου υπό την έννοια ότι πιστώσεις που δεν κατέστη δυνατό να χρησιμοποιηθούν εντός ενός συγκεκριμένου οικονομικού έτους δύνανται, υπό αυστηρές προϋποθέσεις, να μεταφερθούν κατ' εξαίρεση για χρήση κατά τη διάρκεια του επόμενου οικονομικού έτους.

Μεταφορές (μεταξύ γραμμών του προϋπολογισμού)

Οι μεταφορές μεταξύ γραμμών του προϋπολογισμού υποδηλώνουν τη μετατόπιση πιστώσεων από μία γραμμή του προϋπολογισμού σε μία άλλη κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους και, ως εκ τούτου, συνιστούν εξαίρεση στη δημοσιονομική αρχή της ειδικότητας. Ωστόσο, επιτρέπονται ρητώς από τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπό τις προϋποθέσεις που ορίζονται στον δημοσιονομικό κανονισμό. Ο δημοσιονομικός κανονισμός προσδιορίζει διάφορα είδη μεταφορών αναλόγως αν πραγματοποιούνται μεταξύ ή εντός των τίτλων, κεφαλαίων, άρθρων ή τομέων του προϋπολογισμού και απαιτούν διαφορετικά επίπεδα έγκρισης.

Παράγωγα

Χρηματοοικονομικά μέσα η αξία των οποίων συνδέεται με αλλαγές της αξίας άλλου χρηματοοικονομικού μέσου, δείκτη ή βασικού εμπορεύματος. Σε αντίθεση με τον κάτοχο πρωτογενούς χρηματοοικονομικού μέσου (π.χ. κρατικού ομολόγου), ο οποίος κατέχει απόλυτο δικαίωμα είσπραξης μετρητών (ή κάποιο άλλο οικονομικό όφελος) στο μέλλον, ο κάτοχος παραγώγου έχει μόνο περιορισμένο δικαίωμα είσπραξης παρόμοιου οφέλους. Παράδειγμα παραγώγου είναι το προθεσμιακό συμβόλαιο σε ξένο νόμισμα.

Παραδοσιακοί ίδιοι πόροι

Οι παραδοσιακοί ίδιοι πόροι ορίζονται στην ισχύουσα απόφαση για τους ιδίους πόρους [απόφαση (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2053 του Συμβουλίου] και περιλαμβάνουν ιδίως τους τελωνειακούς δασμούς και τις εισφορές ζάχαρης.

Παρατυπία

Παρατυπία είναι μια πράξη η οποία δεν συνάδει με τους ισχύοντες κανόνες της ΕΕ ή τους εθνικούς κανόνες και έχει ενδεχομένως αρνητικό αντίκτυπο στα οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ. Παρατυπίες, οι οποίες μπορεί να είναι αποτέλεσμα της συμπεριφοράς των δικαιούχων που διεκδικούν πόρους ή των αρχών που είναι αρμόδιες για την πραγματοποίηση των πληρωμών. Η έννοια της παρατυπίας είναι ευρύτερη από την έννοια της απάτης, η οποία αναφέρεται σε συμπεριφορά που μπορεί να χαρακτηριστεί ποινικό αδίκημα.

Πιστώσεις

Χρηματοδότηση προϋπολογισμού. Στον προϋπολογισμό προβλέπονται τόσο οι αναλήψεις υποχρεώσεων όσο και οι πληρωμές (ταμειακά διαθέσιμα ή τραπεζικές μεταφορές στους δικαιούχους). Οι πιστώσεις για τις αναλήψεις υποχρεώσεων και τις πληρωμές συχνά διαφέρουν (διαχωριζόμενες πιστώσεις) επειδή οι υποχρεώσεις για τα πολυετή προγράμματα και έργα αναλαμβάνονται συνήθως πλήρως κατά το έτος στο οποίο αποφασίζονται και εξοφλούνται στην πορεία των ετών με την πρόοδο της υλοποίησης του προγράμματος και του έργου. Οι μη διαχωριζόμενες πιστώσεις εφαρμόζονται σε διοικητικές δαπάνες, για στήριξη της γεωργικής αγοράς και άμεσες ενισχύσεις και οι πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων ισούνται με τις πιστώσεις πληρωμών.

Πιστώσεις πληρωμών

Οι πιστώσεις πληρωμών καλύπτουν δαπάνες κατά τη διάρκεια του τρέχοντος έτους και προκύπτουν από νομικές δεσμεύσεις που αναλήφθηκαν κατά το τρέχον έτος και/ή σε προηγούμενα έτη.

Πίστωση ανάληψης υποχρέωσης

Οι πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων καλύπτουν το συνολικό κόστος των νομικών υποχρεώσεων (συμβάσεις, συμφωνίες/αποφάσεις επιχορήγησης) που μπορούν να αναληφθούν κατά το τρέχον οικονομικό έτος.

Προεξοφλητικό επιτόκιο

Το επιτόκιο που χρησιμοποιείται για τη διαμόρφωση της χρονικής αξίας του χρήματος. Η προεξόφληση είναι μια τεχνική που χρησιμοποιείται για τη σύγκριση εξόδων και παροχών που προκύπτουν σε διαφορετικές χρονικές περιόδους.

Προληπτικό μέτρο

Τα προληπτικά μέτρα, που βρίσκονται στη διάθεση της Επιτροπής για την προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ όταν διαπιστώνει πιθανές ελλείψεις, περιλαμβάνουν αναστολές και διακοπές πληρωμών από τον προϋπολογισμό της ΕΕ προς το επιχειρησιακό πρόγραμμα.

Προχρηματοδότηση

Πληρωμή που αποβλέπει στην παροχή χρηματικού αποθέματος στον δικαιούχο. Μπορεί να κατανεμηθεί σε διάφορες δόσεις σύμφωνα με τις διατάξεις της υποκείμενης σύμβασης, απόφασης, συμφωνίας ή βασικής νομικής πράξης. Το χρηματικό απόθεμα ή η προκαταβολή επιστρέφεται ή χρησιμοποιείται για τον σκοπό για τον οποίο έχει παρασχεθεί κατά τη διάρκεια της περιόδου που ορίζεται στη συμφωνία.

Υπόλοιπο προς εκκαθάριση (ΥΠΕ)

Όπως και οι *Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων*, αντιπροσωπεύει το ποσό για το οποίο έχει αναληφθεί δημοσιονομική δέσμευση, αλλά δεν έχει πραγματοποιηθεί ακόμη η επακόλουθη πληρωμή. Αντιπροσωπεύουν υποχρεώσεις πληρωμής της ΕΕ για τα επόμενα έτη και προέρχονται άμεσα από την ύπαρξη πολυετών προγραμμάτων και την αποσύνδεση μεταξύ πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων και πληρωμών.

Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού διαθέσιμα προς πώληση

Όλα τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού (εξαιρουμένων των παραγώγων) που μετρώνται σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα του Δημόσιου Τομέα στην εύλογη αξία και για τα οποία οι μεταβολές της εύλογης αξίας πρέπει να αναγνωρίζονται σε αποθεματικό στο καθαρό ενεργητικό έως την παύση της αναγνώρισης (ή την απομείωση).

Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ή χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος

Όλα τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ή οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα του Δημόσιου Τομέα μετρώνται στην εύλογη αξία και για τα οποία οι μεταβολές της εύλογης αξίας πρέπει να αναγνωρίζονται στο πλεόνασμα ή έλλειμμα της περιόδου (δηλαδή παράγωγα).

Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού στο αποσβεσμένο κόστος

Όλα τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού που είναι σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα του Δημόσιου Τομέα που επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΩΝ

ΑΕΕ	Ακαθάριστο Εθνικό Εισόδημα
ΑΕΠ	Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν
ΑΙΠ ΑΚΧΑ	Απόφαση για τους ιδίους πόρους Αμοιβαία κεφάλαια χρηματαγοράς
Βουλευτής ΕΚ	Βουλευτής του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου
ΔΑΚ	Διαπραγματεύσιμα αμοιβαία κεφάλαια
ΔΚ	Δημοσιονομικός κανονισμός της ΕΕ
ΔΝΤ	Διεθνές Νομισματικό Ταμείο
ΕΓΤΑΑ	Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης
ΕΓΤΕ	Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων
ΕΔΕΤ	Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία
ΕΕΔ	Ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων
ΕΕΔ	Εντολή εξωτερικής δανειοδότησης
ΕΤΘΑ	Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας
ΕΕΣ	Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο
ΕΖΕΣ	Ευρωπαϊκή Ζώνη Ελεύθερων Συναλλαγών
ΕΚ	Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
ΕΚΑΧ υπό εκκαθάριση	Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα υπό εκκαθάριση
ΕΚΤ	Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα
ΕΚΤ	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο
ΕΜΣ	Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Σταθερότητας
ΕΜΧΣ	Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Χρηματοοικονομικής Σταθεροποίησης
ΕΟΧ	Ευρωπαϊκός Οικονομικός Χώρος
ΕΤΑ	Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης
ΕΤΑ&Ε	Έρευνα, τεχνολογική ανάπτυξη και επίδειξη
ΕΤΑΑ	Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης
ΕΤαΕ	Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων
ΕΤΒΑ	Ευρωπαϊκό Ταμείο για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη
ΕΤΕπ	Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων
ΕΤΠΑ	Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης
ΕΤΧΣ	Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας
ΕΥΕΔ	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης
Ευρατόμ	Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας
ΙΠ	Ισοζύγιο πληρωμών
ΚΓΠ	Κοινή γεωργική πολιτική
ΚΔ	Κύριοι διατάκτες
ΚΚΔ	Κανονισμός περί κοινών διατάξεων
CRII+	Πρωτοβουλία Επενδύσεων για την Αντιμετώπιση του Κορονοϊού+
CRO	Διευθυντής/Διευθύντρια κινδύνων

ΚΣΥΑ	Κοινό σύστημα υγειονομικής ασφάλισης
ΚΕ	Κοινή επιχείρηση
ΚΤΠ	Κοινό ταμείο προβλέψεων
ΜΑΑ	Μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας
ΜΜΕ	Μικρομεσαία/-ες επιχείρηση/-εις
ΜΧΣ	Μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή
ΟΝΕ	Οικονομική και Νομισματική Ένωση
ΠΔΠ	Πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο
ΠΙΠ	Παραδοσιακοί ίδιοι πόροι
ΠΜΑΑ	Προσωρινό Μέσο Αγροτικής Ανάπτυξης
ΜΣΔΟ	Μηχανισμός συνεργασίας για τα δάνεια προς την Ουκρανία
ΠΠ	Πολυετές πρόγραμμα - Πρόγραμμα χρηματοοικονομικής ένταξης μεσαίων επιχειρήσεων
ΠΠ7	7ο πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και την τεχνολογική ανάπτυξη
ΣΔΙΤ	Σύμπραξη δημόσιου και ιδιωτικού τομέα
ΣΕΔΕ	Σύστημα εμπορίας εκπομπών
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΣΛΕΕ	Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΤΑΕΕ	Ταμείο Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης
FGC	Συμβόλαιο οικονομικής εγγύησης
ΤΑΜΕ	Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης
Ταμείο BUFI	Ταμείο Προστίμων του Προϋπολογισμού
ΤΕΣ	Ταμείο Εγγυήσεων των Συμμετεχόντων
ΤΟΔΣ	Ταμείο για την Ολοκληρωμένη Διαχείριση των Συνόρων
IF	Ταμείο Καινοτομίας
ΤΠ	Τεχνολογία των πληροφοριών
ΤΣ	Ταμείο Συνοχής
ΥΠΕ	Υπόλοιπο προς εκκαθάριση (Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων)
ΦΠΑ	Φόρος προστιθέμενης αξίας
ΧΜ ΜΣΕ	Χρεωστικό μέσο του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη»
AC	Αποσβεσμένο κόστος
AFS	Διαθέσιμα προς πώληση
ATM	Διαχείριση της εναέριας κυκλοφορίας
BAR	Αποθεματικό προσαρμογής στο Brexit
CCS LGF	Μηχανισμός εγγυήσεων πολιτιστικού και δημιουργικού τομέα
CEF2	Μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη»
CIP	Πρόγραμμα για την Ανταγωνιστικότητα και την Καινοτομία
COM	Ευρωπαϊκή Επιτροπή
COSME	Ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και μικρομεσαίες επιχειρήσεις
COSO	Επιτροπή επιχορήγησης οργανισμών της Επιτροπής Treadway

D&WM	Παροπλισμός και διαχείριση αποβλήτων
EAD	Άνοιγμα σε περίπτωση αθέτησης
EAR	Λογιστικός κανόνας της Ευρωπαϊκής Ένωσης
EaSI	Απασχόληση και κοινωνική καινοτομία
ECL	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες
ECOFIN	Συμβούλιο Οικονομικών και Δημοσιονομικών Υποθέσεων
EDIF	Μηχανισμός εγγυήσεων στο πλαίσιο του μέσου επιχειρηματικής ανάπτυξης και καινοτομίας των Δυτικών Βαλκανίων
EFSE	Ευρωπαϊκό Ταμείο για τη Νοτιοανατολική Ευρώπη
EGNOS	Ευρωπαϊκό σύστημα πλοήγησης με υπέρθεση γεωστατικών δορυφόρων
ElectriFI	Πρωτοβουλία για τη χρηματοδότηση της ηλεκτροδότησης
ENEF	Ταμείο επιχειρηματικής επέκτασης
ENIF	Ταμείο επιχειρηματικής καινοτομίας
ENPI	Ευρωπαϊκό Μέσο Γειτονίας και Εταιρικής Σχέσης
ERI	Πρωτοβουλία ανθεκτικότητας της ΕΤΕπ
ΕΟΔ	Ευρωπαϊκός Οργανισμός Διαστήματος
EUMETSAT	Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Εκμετάλλευση Μετεωρολογικών Δορυφόρων
ΕΤΣΕ	Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων
FIFO	Μέθοδος first-in, first-out
FSDA	Συζήτηση και ανάλυση οικονομικών καταστάσεων
FVNA	Εύλογη αξία μέσω καθαρού ενεργητικού/ιδίων κεφαλαίων
FVSD	Εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος
GNSS	Παγκόσμια δορυφορικά συστήματα πλοήγησης
H2020	Ορίζων 2020
HLRCP	Πολιτική κινδύνων και συμμόρφωσης υψηλού επιπέδου
IIW	Σκέλος υποδομών και καινοτομίας
IPSAS	Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα του Δημόσιου Τομέα
ITER	Διεθνής θερμοπυρηνικός πειραματικός αντιδραστήρας
JRC	Κοινό Κέντρο Ερευνών
LGD	Ζημία σε περίπτωση αθέτησης
LGF	Μηχανισμός εγγύησης δανείων
LGTT	Μέσο εγγύησης δανείων για έργα ΔΕΔ-Μ
MIM	Μηχανισμός αλληλασφάλισης
MSME	Πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις
NDICI	Μηχανισμός Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας
NGEU	NextGenerationEU
PBI	Πρωτοβουλία για τα ομόλογα έργων
PD	Πιθανότητα αθέτησης
PF4EE	Μέσο ιδιωτικής χρηματοδότησης για την ενεργειακή απόδοση
POCI	Αγορασμένα ή δημιουργημένα μέσα απομειωμένης πιστωτικής αξίας

PSEO	Καθεστώς συνταξιοδότησης των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης
RSFF	Μηχανισμός χρηματοδότησης με επιμερισμό των κινδύνων
S&P	Standard & Poor's Financial Services LLC
SANAD	Ταμείο για τη Μέση Ανατολή και Βόρεια Αφρική για πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις
SAPARD	Ειδικό πρόγραμμα ένταξης για τη γεωργία και την αγροτική ανάπτυξη
SEMED	Πρόγραμμα χρηματοοικονομικής ένταξης πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων της Νοτιοανατολικής Μεσογείου
SICR	Σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου
SIUGI	Μέσο εγγύησης χωρίς ανώτατο όριο της πρωτοβουλίας για τις ΜΜΕ
SMEW	Σκέλος για τις ΜΜΕ (σκέλος για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις)
STEP	Πλατφόρμα στρατηγικών τεχνολογιών για την Ευρώπη
SURE	Στήριξη για τον μετριασμό των κινδύνων ανεργίας σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης